

O U T L I N E

klassifikasjonssystem for museum og arkiv

norsk oversettelse
med utarbeidet findeling

Norsk museumsutvikling 4: 2001

© Copyright NMU 2001

ISBN 82-90935-94-3
ISSN 1501-0309

NORSK MUSEUMSUTVIKLING

Kronprinsens gate 9, 0251 Oslo
Postboks 8045 Dep, 0030 Oslo

Tlf: 23 23 94 40
Faks: 23 23 94 41
E-post: nmu@museumsnett.no
Web: www.museumsnett.no

Omslagsfoto:

Nina Width *Fossil snegle* 1999. Oljemaleri.
Røyken folkebibliotek, Geologisenteret, Slemmestad.
Sneglen levde i Silur tid på Gotland, Sverige, for ca. 425 millioner år siden,
fritt gjengitt av kunstneren.

Symbolet i NMUs logo har sin bakgrunn i en hjorteliknende bronsespenne funnet i en kvinnegrav, Kvasheimfeltet, Hå i Rogaland. Spennen er fra yngre romertid (annen halvdel av 4. århundre). Den befinner seg nå på Bergen Museum.

NMUs logo er utarbeidet av Graf / Peter Knudsen.

Originalens tittel: *Outline of Cultural Materials*, 5th Revised Edition, 1982
Utgitt av: Human Relations Area Files, Inc., New Haven

forord

Svært mange norske museer bruker klassifikasjonssystemet Outline i sitt dokumentasjonsarbeide. Mange av dem er brukere av museumsprogramvarene WinRegimus og Primus. Dette klassifikasjonssystemet, som opprinnelig kommer fra USA, ble oversatt til norsk i 1989 av Randi M. Johannessen og utgitt av Norske Kunst- og Kulturhistoriske Museer og Norsk Folkemuseum, Oslo.

Etter denne utgivelsen kom det mange signaler om at det var ønskelig med en utvidelse av Outline, slik at den bedre kunne tilpasses norsk kultur. NMU satte ned en arbeidsgruppe bestående av Karl Ragnar Gjertsen, Målfrid Grimstvedt og Magne Rugsveen, og i 1996 ga NMU ut et høringsutkast med utbygging og findeling av følgende kategorier i Outline: håndverk, jordbruk, drakt, tekstiler og skogbruk.

Som svar på dette høringsutkastet fikk NMU inn 16 høringsuttalelser. NMU ga Karl Ragnar Gjertsen oppdraget med å revidere og oppdatere Outline på bakgrunn av uttalelsene. For oversikt over de endringer som har blitt gjort vil vi vise til appendix.

Outline er et system som trenger kontinuerlig oppdateringer i takt med endringer både i kulturen og i behov hos brukere av systemet. For senere revideringer av Outline, er NMU takknemlig for tilbakemelding fra brukere.

NMU ønsker å takke Karl Ragnar Gjertsen for solid utført arbeide!

Oslo, august 2001

Jon Birger Østby
direktør, NMU

Siv Bente Grongstad
førstekonsulent, NMU

innholdsfortegnelse

forord	□	3
innholdsfortegnelse	□	5
innledning	□	7
brukerveiledning	□	18
temagrupper	□	23
systemoversikt	□	24
outline med henvisninger	□	41
stikkordsregister	□	193
appendix	□	240

innledning

Da klassifikasjonssystemet Outline ble tatt i bruk ved museer i Sverige og Norge i 1970-årene viste det seg ganske snart at enkelte kategorier ble svært mye brukt, med det resultatet at gruppene ble store. Allerede den gangen tenkte man seg findeling av enkelte Outline-kategorier som en løsning på dette problemet.

Findeling av Outline var et av de første prosjektene man ønsket å sette i gang i 1994 da Norsk museumsutvikling ble etablert. Undertegnede ble bedt om å utarbeide en findeling på temaet håndverk, mens Målfrid Grimstvedt ble anmodet om å ta seg av jordbruk, drakt og tekstilteknikker. Senere har Magne Rugsveen kommet med i prosjektet for å overføre Norsk Skogbruksmuseums klassifikasjonssystem for skogbruk til Outline.

Nordiska Museet utga i 1993 sin reviderte svenske Outline-versjon. Denne inneholdt endringer av mange ulike slag - endringer vi følte at vi var nødt til å ta stilling til før arbeidet kunne gå videre.

Findeling innen temaene håndverk, drakt, jordbruk og skogbruk har vært vår primær oppgave. I tillegg har vi tatt med findeling fra svensk Outline i 1993. Noen av de svenske findelingene har vi funnet det nødvendig å justere. De svenske omarbeidingene og nye kategorier er vurdert en for en.

Gruppens forslag ble presentert i et høringsutkast i 1996. NMUs seminar på Sundvollen i 1997 behandlet høringsutkastet ganske inngående. Seminaret og høringsrunden førte til en del justeringer, bl.a. er findelingen for kategori 291 endret totalt. En egen liste over de viktigste endringene etter høringsrunden foreligger (se appendix).

Nå foreligger den findelte norske versjonen av Outline i bokform og det neste skrittet vil være å gjøre den tilgjengelig for oppslag til klassifisering og søk i WinRegimus, Primus og andre registreringsprogrammer. Den findelte Outline bør være en integrert del av disse programmene.

Hvorfor klassifisere?

Vi registrerer og klassifiserer museenes samlinger: gjenstander, fotografier og dokumenter. Hensikten er å ha oversikt og mulighet til å finne igjen materialet i visse arbeidssituasjoner: forespørslers fra publikum, innsamlingsstrategier, forskningsprosjekter og utstillingsarbeid. Registrering og klassifisering har en viktig plass i det museumsfaglige arbeidet. Det går en linje fra den tid museene kun hadde håndskrevne tilvekstprotokoller som eneste dokumentasjon av samlingene, via kortkatalogene til vår tids systemer for dataregistrering.

Kortkatalogene åpnet muligheten for å utvikle den systematiske eller tema-inndelte katalogen. Den systematiske katalogen skulle gi søkeinnngang til alle museets objekter innen ulike tema. Disse katalogene kunne gjøres enkle eller mer oppdelte etter gruppens størrelse, museets og den enkelte konservatorens behov. De kunne utarbeides etter eget skjønn eller etter et ferdig system.

Bruk av felles klassifikasjonssystemer er blitt stadig mer aktuelt etter at elektronisk databehandling ble tatt i bruk. Allerede i 1916 kunne Norske Museers Landsforbund presentere et forslag til inndeling for en systematisk katalog for folkemuseene. Fra Danmark hentet man Jespersens klassifikasjonssystem som ble tatt i bruk ved enkelte norske museer.

Nordiska Museet utviklet sitt eget system for klassifikasjon av gjenstander: NMKLASS. Disse systemene hadde det til felles at de var gjenstandsorienterte.

Emneord-klassifisering kunne være et alternativt gjenfinningsapparat for gjenstander og fotografier. Mens Outline kan virke unødvendig komplisert, kan emneord synes enklere. Men et system av emneord utvikler seg lett i ukontrollerbar retning. Hver ny generasjon medarbeidere vil legge til nye ord, mer eller mindre overlappende de gamle. Et tallkodesystem som Outline har mer innebygd motstand mot en slik utvikling.

Fra kortkatalog til edb

Kortkatalogene nådde sitt høydepunkt i 1960-årene. Ideelt sett skulle nå et velordnet museum ha minst fire fysiske kortkataloger i tillegg til en fortløpende tilvekstprotokoll: Hovedkortet, plassert i en katalog ordnet i nummerrekkefølge, dernest en katalog med kort ordnet etter giver/selger, videre en topografisk katalog og til slutt altså den systematiske katalogen ordnet etter tema. Tema betyr vanligvis funksjon, bruk eller den virksomheten der gjenstanden inngår. Men materiale eller historiske stilperioder kan også brukes for å ordne den systematiske katalogen i tillegg til at en gjenstand kan inngå i mer enn en virksomhet. Det betyr at i mange tilfeller ville det være ønskelig å ha flere kort for hver gjenstand i den systematiske katalogen. Prinsippet og tankegangen var likevel slik at gjenstanden skulle ha sin entydige plass i den systematiske katalogen.

I praksis betydde dette at den systematiske katalogen hovedsakelig ble ordnet etter funksjon, mens enkelte grupper gjenstander ble plassert etter type eller materiale. Var personalet for eksempel interessert i sølv, ble alle kort for gjenstander av sølv plassert samlet og ordnet etter type. Porselen ble ordnet på samme måte. Måltidets bruksgjenstander ble ikke holdt samlet fordi man for disse gjenstandsgruppene syntes produksjon var det mest interessante aspektet.

Arbeidet med fortløpende føring og vedlikehold av en kortkatalog der hver gjenstand representeres med minst fire fysiske kort blir veldig omfattende. Ved korrigering av opplysningene må både hovedkortet og de andre kortene finnes frem og ajourføres. Eller en kunne, som en mye brukt nødløsning, velge å bare korrigere hovedkortet. I så fall måtte man ved bruk alltid finne fram hovedkortet for å være sikker på at opplysningene var korrekte og fullstendige. Uansett hvilket nivå en la seg på ble det i lengden et svært ressurskrevende arbeid å holde vedlike en kortkatalog. Behovet for en mer rasjonell måte å arbeide på meldte seg.

I slutten av 1970-årene ble edb for første gang tatt i bruk ved registrering av museumssamlinger i Norge. Det var i første omgang de store museene som tok i bruk dette hjelpemiddelet og årsaken lå i dagen: man innså at arbeidet med å holde kortkatalogene ved like var blitt for ressurskrevende. Klassifikasjonssystemet Outline ble innført sammen med dataregistrering av museumssamlingene. Outline ble den nye måten å ordne den systematiske katalogen ved bruk av datateknologi.

Dataregistrering av samlingene øket gjenfinningsmulighetene og lettet vedlikeholdsarbeidet av gjenstandskatalogene. Museene fikk én og kun én gjenstandskatalog, men med tilgang via ulike indekser. I praksis erstattet én indeks én kortkatalog.

Outline – en rød tråd

De største museene hadde ikke bare gjenstandskatalog, men et omfattende system av kataloger for gjenfinning av ulike deler av samlingen og dens dokumentasjon. Ved Nordiska Museets dokumentasjonsavdeling så man Outline som fremtidens røde tråd gjennom samlingene. Museets informasjonssystem bør være slik at all aktuell informasjon om et tema raskt kan identifiseres og hentes fram. En kunne tenke seg Outline som de kulturhistoriske museenes gjennomgående klassifikasjonssystem, et system som brukes i alle deler av museets samlinger: gjenstandene, fotografiene (alle typer fotografier, gamle og nye), film,

video, klipparkiv, opplysningsarkiv og bibliotek, alt registrert etter en felles standard. Fordelene med et gjennomgående klassifikasjonssystem er åpenbare, både for de som skal klassifisere materialet og ikke minst for de som skal søke. For noen år siden holdt man stadig fast ved denne planen på Nordiska Museet.

Outline i Sverige og Norge

Det var etnologen Albert Eskerød som hentet det etnografiske klassifikasjonssystemet Outline fra USA til Nordiska Museet. Mange av hans medarbeidere på Nordiska Museet har fulgt opp arbeidet med Outline. Det første resymé av Outline i svensk språkform kom på trykk i 1973. Den svenske bearbeidingen var utført av Kerstin Göranson Berg. For mange nordmenn var det denne svenskspråklige oversikten som ble introduksjonen til Outline.

Grunnen til at både Nordiska Museet og senere også Norsk Folkemuseum valgte Outline til å klassifisere samlingene, var at man ønsket et internasjonalt system. Vi blir stadig mer avhengige av kulturformene i fremmede land skriver Kerstin G:son Berg i forordet til sin svenske Outline i 1973. *"Under sådana förhållanden har det förefallit lämpligt att söka anslutning till ett klassificeringssystem av internationell karaktär."*

I første omgang var det Norsk Folkemuseum som tok i bruk Outline her i Norge. Men etterhvert kom flere museer etter, særlig da registreringsprogrammene GREG og FREG ble tatt i bruk fra 1984. I 1989 kom Outline i norsk utgave. Oversettelsen til norsk var utført av Randi Johannessen ved Norsk Folkemuseum. Et eget hefte med stikkordsregister og veiledning i klassifisering av gjenstander og fotografier fulgte med.

I de nordiske landene har Outline altså fått en viss utbredelse, særlig i Sverige, Norge og Finland. I Danmark har Jespersens system dominert, også som edb-verktøy, men det finnes enkeltmuseer som har tatt i bruk Outline. Det samme gjelder Island hvor man den siste tiden også har arbeidet med findeling av Outlinekategorier.

Findeling av Outline ble fort aktuelt og allerede i den svenske ressyméutgaven fra 1973 opplyses at findelingsarbeidet var påbegynt. Den findelte kategorien "Bevaring og lagring av mat" (251) ble presentert i en egen trykksak.

Findelingen av Outline burde foregå på nordisk basis. I 1984 forøkte man fra norsk side å dra i gang et nordisk, dvs. et norsk-svensk, prosjekt, men de nødvendige midlene ble ikke bevilget. Norsk museumsutvikling har nå satt i gang et nordisk prosjekt som vil ha som sin hovedmålsetting å samordne det nordiske Outlinearbeidet. Dette arbeidet ventes å være ferdig ved utgangen av 2002.

HRAF - Human Relations Area Files

Klassifikasjonssystemet "Outline of Cultural Materials" er opprinnelig laget av amerikanske etnografer som et hjelpemiddel i tverrkulturelle studier. Førsteutkastet til Outline så dags lys i 1937, og siden har den blitt revidert flere ganger helt opp til i dag. En rekke amerikanske universiteter samarbeider i dag om arkivinstitusjonen "Human Relations Area Files" etablert i New Haven. HRAF lager separate arkiver for hver enkelt "kultur" med Outline som gjennomgående klassifikasjonssystem. For nærmere opplysninger om disse arkivene henvises til originalutgaven eller HRAFs egne hjemmesider på Internett. Adressen er: <http://www.yale.edu/hraf/>. HRAF har også utviklet et system for klassifikasjon av ulike kulturer gjennom tid og rom.

Målsettingen for HRAF var, og er stadig, å drive tverrfaglige sammenlignende studier mellom ulike kulturer. Outline var ett av flere hjelpemidler. Opplysninger fra ulike utvalgte kulturer, både tradisjonelle, historiske og moderne kulturer, skulle gjøres tilgjengelig for å utvikle generelle modeller innen kulturvitenskap og samfunnsfag. Arkivet skulle også være et hjelpemiddel til å styre forskerne mot områder der det var behov for korrigerende og supplerende feltarbeid.

Outline brukes, så vidt vi vet, ikke av noen museer i USA. Men det brukes av museer andre steder i verden, for eksempel det største etnografiske museet i Japan.

Tematisk struktur og Outlines kategorier

Den amerikanske Outline-utgave fra 1982 presenterer 79 tosifrede hovedkategorier og 637 tresifrede emnekategorier. I den innledende teksten presenteres Outlines innhold i 26 tematiske grupper.

Outline er et desimalsystem. Alle klassifikasjonskoder skal ordnes i rekkefølge som om de var desimaler til høyre for null og et komma. Kategori 28 (0,28) kommer da etter 279 (0,279) og foran 281 (0,281).

Outline er et hierarkisk system på to nivåer, kan man lese i veiledningen til den norske Outline fra 1989. Dette kan gjerne modifieres noe: Outline er bare halvveis et hierarkisk system.

Mange av de tosifrede hovedkategoriene sammenfatter tematiske områder som egentlig er to sideordnede temaer. Et eksempel: 48, 49 og 50 omhandler transport. 50 *sjø- og luftfart* omfatter to temaer som har lite felles, nemlig sjøfart og luftfart. Kategoriene 501 - 505 omfatter sjøfart; 506- 509 luftfart. Flere liknende eksempler kan finnes.

Mange temaer i Outline er til en viss grad findelt allerede, men dette er gjort innen de rammene som klassifikasjon i to nivåer setter. Drikke er et slikt tema. Hovedkategori 27 omfatter både drikke, nytelsesmidler og legemidler. På tresifret nivå er drikke findelt på følgende måte: 271 *Vann som drikke og tørste*, 272 *drikke uten alkohol* og 273 *alkoholholdig drikke*. Drikke generelt leter man forgjeves etter. Jakt er et annet tema som er findelt – ettersom byttet er fugl, landdyr eller havdyr. Men temaet jakt generelt finnes heller ikke – i den tosifrede kategorien 22 er reservert alle slag innsamling av føde fra naturen.

I den innledende teksten presenteres Outlines innhold i 26 tematiske grupper som ikke inngår i selve systemet, men er likevel god hjelp for å orientere seg. Det er lettere å huske og oppfatte disse 26 enn alle de 79 hovedkategoriene.

Vi har her i den findelte norske Outline valgt å benytte 28 tematiske grupper som et imaginært toppnivå i systemet. Det er ikke meningen at brukerne skal benytte dette nivået til klassifisering - det er kun ment som en inngang til systemet. Antallet grupper er øket fra 26 til 28 fordi temaet *Folketro* er lagt til som hovedkategori 89, og den opprinnelige temagruppe *Klær og smykker* er delt.

Har man en gjenstand med kjent bruksområde, vil denne vanligvis kunne klassifiseres med en eller to Outline-verdier. Kjenner man også gjenstandens historiske kontekst blir det ofte en, to eller flere klassifikasjoner i tillegg.

Outlines styrke og svakhet er at systemet er laget for å kunne romme alle kulturelle ytringer i ethvert samfunn, i enhver kultur. Det betyr at vi tvinges til å se vår egen kultur i en større sammenheng. Det kan være lærerikt og åpner for muligheter vi ikke oppdager i første øyekast. Samtidig gjør dette uten tvil Outline vanskeligere å bruke enn et eventuelt klassifikasjonssystem laget spesielt for norsk eller nordisk kultur.

Aspekter og synsvinkler

Outline er et pragmatisk ordningssystem, men er ikke helt uten logikk i sine kategorier og den rekkefølgen de har, skriver de amerikanske forfatterne i sin redegjørelse for systemet. Men de understreker at det ikke ligger noen dypere teoretiske prinsipper bak inndelingen. Kategoriene representerer en slags alminnelig "fellesnevner": En måte som antropologer, geografer, sosiologer og historikere vanligvis velger når de ordner sitt materiale.

Visse teoretiske prinsipper gjøres det likevel rede for. Det påstås at man kan betrakte alle kulturelementer ut fra syv ulike aspekter eller synsvinkler og hver og en av disse aspektene kan danne hovedgrunnlaget for å definere kategoriene i Outline.

Hvert kulturelement inngår for det første i et *aktivitetsmønster*. En slik aktivitet er grunnlaget for klassifisering for grupper som 484 *Reise*, 521 *Konversasjon* eller 674 *Kriminalitet*. Visse aktiviteter forekommer bare av og til, under visse *omstendigheter*. 527 *Fridager og helligdager*, 731 *Katastrofer* eller 841 *Menstruasjon*. Enkelte aktiviteter

særmerkes ved at de utføres av en *spesiell gruppe personer*; folk som har spesiell status eller tilhører en egen sosial gruppe. Kategorier som 462 (Arbeidsdeling på grunn av kjønn), 614 (Søsken) og 793 (Presteskap) avhenger mer av hvem som utfører aktiviteten enn av hvilke aktiviteter eller omstendighetene ellers.

Noen aktiviteter er rettet mot et bestemt *objekt* – og dette objektet kan være en ting, et dyr eller et menneske. Kategorier som 235 (Hønsehold), 252 (Matlaging) eller 855 (Barnestell) er hovedsakelig orientert rundt det som er gjenstand for aktivitetene. Mange aktiviteter er forbundet med bruk av bestemte *hjelpemidler* utenom både den som utfører aktiviteten og dem aktiviteten er rettet mot. Det kan være gjenstander som for eksempel 206 (Telefon og telegraf) og 411 (Våpen).

Aktiviteter har som regel en *hensikt* eller et mål. Det er som regel hensikten som bestemmer om noe klassifiseres i kategori 211 (Mnemotekniske hjelpemidler), 754 (Trolldom) eller 861 (Oppdragelsesmetoder). En aktivitet har vanligvis et konkret *resultat*. Resultatet er ofte i overensstemmelse med hensikten, spesielt i teknologiske aktiviteter. Kategorier som 396 (Skipsbygging) og 681 (Straff) er primært definert ved hjelp av resultatene av aktivitetene.

I samme kapittel redegjøres det for hvordan enkelte gjenstander og prosesser kan legges til flere forskjellige kategorier. Smiing av et ljàblad kan føres enten til 325 (Metallurgi), 326 (Smedhåndverk) eller 391 (Jernvareindustri) avhengig av hvilket synspunkt man ser prosessen fra – jernet som formes, smeden som utfører arbeidet eller resultatet. Dette høres kanskje teoretisk ut. Et mer praktisk syn på de syv synsvinklene får vi om vi ser på veiledningen for å klassifisere gjenstander og fotografier og spørsmålene man da bør stille til materialet.

Outline og nordisk kultur

Outline er laget som et generelt klassifikasjonssystem. Målet har vært å kunne plassere kulturvitenskapelig materiale fra alle folkeslag i et system som lar seg bruke tverrfaglig av både sosialantropologer, psykologer, sosiologer o.l. Systemet er omfattende, og begrepene som brukes er av generell karakter, eksempelvis "religion", ikke "kristendom".

Det er ikke vanskelig å finne temaer der Outline er dårlig tilpasset norsk virkelighet. Et eksempel er jordbruk som i vanlig norsk språkbruk består av både husdyrhold og planteproduksjon. I Outline finner en husdyrhold og dyrking av jord i hver sin hovedkategori. Forproduksjon på åker og eng plasseres greit i systemet. Men forsanking i utmarka var en vanlig aktivitet i naturalhusholdningene i Norge, men hvor plasseres dette temaet i Outline?

Kapitlet om fiske er for lite omfattende etter norske forhold og hadde fortjent en egen hovedgruppe i kystlandet Norge. Det kan virke som en tilfeldighet at man skiller mellom fiskeredskap over og under vann. At fisketilvirking og fiskeindustri havner sammen med fiskeoppdrett under en felles kategori kan synes uheldig i dag.

Nordisk folketro er vanskelig å tilpasse de opprinnelige kategoriene i Outline. En hovedkategori som *slektsgrupper* føles nesten meningsløs i en nordisk kontekst – og slik kunne vi fortsette.

Outline og det flerkulturelle samfunn

Burde våre systemer for registrering og klassifisering av gjenstander også åpne for å registrere gjenstandenes etniske tilhørighet? Under høringen fremkom et ønske om en spesiell Outlinekode som viser samisk tilhørighet i museenes gjenstandssamlinger. I store samlinger som omfatter både norsk og samisk materiale er det vanskelig å skille ut alle de samiske gjenstandene. Årsaken er at det ikke finnes en rubrikk for etnisk tilhørighet.

Behovet for etnisk klassifisering er åpenbar, og det dreier seg ikke bare om samisk og norsk. Norge er i ferd med å bli et flerkulturelt samfunn selv om dette enda ikke på noen måte er blitt norsk museumshverdag. Interessen for ulike etniske grupper innen landets grenser er økende. Mange eldre norske museer har dessuten store etnografiske samlinger

som kanskje kan få ny bruksverdi i det flerkulturelle Norge.

Outline bør ikke findeles etter kulturelle skillelinjer, selv om dette kan gjøres i praksis. Outline er utviklet for å være et redskap til tverrkulturelle tematiske undersøkelser. Men Human Relations Area Files har som nevnt også utviklet et system for klassifikasjon av ulike kulturer gjennom tid og rom: "Outline of World Cultures". Der er verdens kulturområder og subkulturer ordnet i system. Er dette et system vi bør ta i bruk, helt eller delvis, ved nordiske museer?

Kan vi endre Outline ?

I hvilken grad kan vi gjøre endringer i Outline? I høringsrunden ble det fra enkelte sterkt fremholdt at det var betenkelig å endre Outline. Hensikten med å ta dette systemet i bruk var nettopp at et internasjonalt system ville være mer omfattende enn det som de norske museer selv hadde laget. Advarselen var klar: *"Det kan fort ende med at vi havner i vårt eget kråkesystem..."*.

Vi må slå fast at det eksisterer et behov for å gjøre endringer i Outline. Outline ble laget for nærmere sytti år siden. Verden har endret seg og vårt syn på verden omkring oss har også endret seg. De som har utviklet Outline ikke er i mot endringer av klassifikasjonssystemet. HRAF har gjort justeringer i Outline hele tiden. Seks nye tresifrede kategorier har blitt lagt til, tekstene er justert og indekser og henvisninger er utvidet. I forordet sies det at Outline må modifiseres av og til. Nye typer informasjon skal på plass, vi har fått nye måter å oppfatte virkeligheten på og forskerne analyserer fremmede kulturer på andre måter enn før. På HRAFs hjemmesider kan man se at det har skjedd endringer i Outline etter 1982.

Forskerne som utviklet Outline var naturligvis preget av sin tid og sine omgivelser. De hadde sine forskningsinteresser som de tok hensyn til, også da kategoriene i Outline ble valgt. Det ville ikke overraske oss om en av dem drev med tverrkulturell alkoholforskning. Hvorfor plasserte de drikke, nytelsesmidler og legemidler i samme hovedkategori? Outlines skapere "findelte" på sin måte enkelte temaer de interesserte seg særlig for, men de gjorde det innenfor den rammen systemet med to nivåer i kategoriene ga. Et slikt tema var drikke – drikke uten alkohol og drikke med alkohol. Nye temaer har kommet til, temaer som var ukjente eller uinteressante da Outline ble laget. Økologi og miljøvern var ukjente begreper, databehandling og romfart likeså. Noen fenomener som er viktige i norsk og nordisk kulturhistorie var relativt uinteressante for de som utviklet Outline.

Prinsipper for endring av Outline

Allerede da Outline var ny i Norden følte man behov for å justere systemet. Istedenfor å endre laget man enkle *regler* for hvordan enkelte av kategoriene skulle brukes og ikke brukes. Dette gjelder bl.a. flere kategorier innen hovedkategori 41 *Redskaper og verktøy*. Men kan vi eventuelt fortsette denne veien, det vil si lage bedre regler for hvordan Outline skal brukes eventuelt i kombinasjon med findeling?

Det radikale alternativet ville være å bygge om Outline totalt ved å slå sammen, endre og legge til nye kategorier. Den svenske Outline fra 1991 går langt i denne retningen. Vi tror det er en uheldig vei å gå. Resultatet blir et system som bryter sterkt med den opprinnelige Outline.

En løsning med forsiktige justeringer av Outline er trolig den mest farbare vei. Kan hende må vi forholde oss til Outline som vi forholder oss til en verneverdig bygning som vi stadig er tvunget til å bruke og tilpasse en ny tid. Noen ganger må vi ofre noe for bruksverdi. *Tilbakeføring* er et nøkkelord i den sammenheng. Om mulig bør vi ordne oss slik at vi lett kan gå tilbake til den korrekte *autentiske* Outlinekode.

Findeling er uproblematisk i forhold til tilbakeføring: Ved å kutte vekk desimalene er man tilbake til den opprinnelige koden. Prinsippet for all findeling av Outline bør være at om alle desimaler fjernes er man tilbake til en klassifisering som holder internasjonale mål for

bruk av Outline som verktøy for tverrkulturelle studier. Derfor er findeling egentlig ikke noe inngrep i selve systemet.

Når det gjelder endring av kategoriens innhold er det større grunn til å være på vakt. Ved sammenslåing av kategorier skulle det være små betenkeligheter om de kategoriene som slås sammen er identifiserbare i findelingen av den nye kategorien. Da vil tilbakeføringsmulighetene stadig være tilstede. Nye kategorier er uproblematisk der man tar i bruk koder som fra før er ubrukte. Men problemet oppstår om HRAF seinere tar i bruk disse til andre formål. Dette har vist seg å være tilfelle for enkelte kategorier. Endring av gamle koder til ny bruk er spesielt problematisk.

Et eksempel på en sammenslåing vi har dristet oss til å gjøre har med idrett å gjøre. 526 og 542, amatøriddrett og profesjonell idrett, er slått sammen. Skillet mellom amatøren og den profesjonelle var lett å gjøre i mellomkrigstiden, men i dag er amatøriddrett og profesjonell idrett integrert på en måte som gjør det umulig å skille. Bjørn Dæhli deltar i OL, men er han amatør? Vi vil ikke fjerne kategori 542, men anbefaler at alt som har med det idrettslige føres under kategori 526. Kun underholdningsaspektet ved idretten og utøvernes fortjeneste bør få plass under 542. Vi klarer altså å løse dette problemet ved å sette regler for bruken av kategoriene 526 og 542.

Folketro er innført som ny hovedkategori 89. I prinsippet heller vi mot det synet at folketro burde innarbeides under de originale Outlinekategorier som har med trosforestillinger å gjøre, men vi finner denne teoretiske betraktningen vanskelig å gjennomføre i praksis.

De kategoriene vi ikke lenger ønsker å bruke bør ikke fjernes, men fortsatt være tilstede i systemet. At man enes om å la enkelte koder være ubrukte har ingen konsekvenser for systemet.

Prinsippet må være at færrest mulige endringer skal gjøres i den originale amerikanske Outline fra 1982. De endringene og findelingene som gjøres bør være i Outlines ånd. De bør følge systemets innebygde logikk så langt slik logikk eksisterer.

Human Relations Area Files i New Haven USA har rettigheter i forhold til Outline, og dette er man tvunget til å ta hensyn til. Spørsmålet blir hvor mange og hvilke endringer man har lov å gjøre i den originale Outline? Vi har tillatelse til å findele, men kan vi gjøre endringer i selve systemet. Noen fenomener er likevel så vanskelige å plassere i Outline at behovet for justeringer, for eksempel ved innføring av noen nye kategorier, er påtregende.

Ny svensk Outline

I 1990 startet svenske museumsfolk sitt Outlineprosjekt i regi av Nordiska Museet. Deres mål var en fullstendig gjennomgang og revisjon av Outline. Etter at systemet var prøvd i ett år av noen svenske museer, ble den nye svenske Outline publisert i bok i 1993. Denne svenske Outlinerevisjonen fikk stor betydning for vårt arbeid, derfor er det nødvendig å gå noe inn på ulike typer endringer den presenterer.

Vår tanke da NMU startet sitt prosjekt var at vi skulle bygge videre på denne reviderte svenske Outline. En "nordisk Outline" burde fortsatt være målet. Det viste seg at Nordiska Museets dokumentasjonsavdeling avviste den nye Outline. De trengte ingen findeling, og å revidere gamle klassifikasjoner kom ikke på tale. De brukte dessuten fortsatt sitt gamle klassifikasjonssystem NM-klass, som også var til god hjelp for gjenfinning.

Vi hadde da tre muligheter i vårt norske prosjekt: Følge ny Svensk Outline, holde oss helt og holdent til den gamle originale Outline eller velge en mellomting. Resultatet er blitt noe mellom den originale Outline og ny svensk. Dette hadde som konsekvens at vi måtte vurdere de svenske endringene en for en.

Endringer i svensk Outline

Den svenske Outline-redaksjonen har gjort ulike typer endringer. Man har valgt å slå sammen noen av Outlines hovedkategorier. Dette er endringer som ikke har betydning for de tresifrede kategoriene på annen måte enn at overordnede opplysninger føres et annet

sted enn før.

Enkelte av svenskenes endringer er tilpasning til svensk/nordisk kultur. Språklige forbedringer er en type motivasjon. Eksempelvis er 53 *Skøn kunst* (1980) nå endret til bare *Kunst*. 547 *Nattklubber og kabareter* er i Sverige endret til *Nöjeslokaler* (som vi igjen har oversatt til det moderne norske ordet *Utsteder*). Når derimot Outlines kategori 177 *Akkulturasjon og kulturkontakt* er blitt til *Lokalhistorie* m.m. er vi ikke lenger med. Begrepet "lokalhistorie" hører ikke hjemme i Outline. En rekke endringer er av tilsvarende karakter; de er i strid med Outlines prinsipper.

For å gjøre teksten lettere forståelig har man i svensk Outline redigert bort fenomener som er fremmed for vår nordiske kultur. Til gjengjeld er tekst som omfatter typiske svenske forhold lagt til. Vår mening er at endring av betegnelsene for kategori er akseptable dersom det gir en bedre forståelse av innholdet. Endring av selve tekstene skulle derimot være unødvendig. Tekst som gir et tverrkulturelt og internasjonalt perspektiv er pedagogiske på den måten at de gir alle som bruker Outline et perspektiv på norsk og nordisk kultur - et perspektiv som er uvant for de fleste og i mange tilfeller lærerikt. Tillegg i Outline for nordisk kultur kunne være fordelaktig, men det måtte være et tillegg man klart kan se er et tillegg.

Kategorier som stort sett er uaktuelle for museumsbruk er i den trykte svenske Outline-utgaven trykt i petit, de er nedtonet i det visuelle bildet. Hovedkategori 14 *Menneskets biologi* er et eksempel på dette, der er faktisk hele hovedkategorien trykt i petit. Det er en klar beskjed: Det er sjelden du får bruk for denne kategorien. Men muligheten for å bruke disse kategoriene er der fortsatt. Denne fremgangsmåten er god fordi den gir et visuelt bilde det er raskt å orientere seg etter, uten at det er noe inngrep i selve Outline. Metoden er grei i bokform, men egner seg dårlig på dataskjermen i forbindelse med databaser.

Mange sammenslåinger er gjort for å lage Outline mer hierarkisk, f.eks. 446 *Salgsarbeid* og 447 *Reklame* - hvor reklame er en del av salgsarbeid. Reklame bør, istedenfor å være egen kategori, inngå i en eventuell findeling av temaet salgsarbeid.

271, 272 og 273 er kategorier som alle handler om drikke. Hvor ofte har vi ikke stått med et drikkekar med spørsmålet: Er dette helt vanlige drikkeglasset til vann, øl eller melk? Uten disse opplysningene om bruken ble klassifikasjonen usikker. Etter sammenslåingen kan vi i alle fall gi et drikkekjørel 272 som sikker klassifikasjon, og vi slipper unødvendig og meningsløs dobbel- eller tredobbel klassifisering.

223 *Jakt på fugler*, 224 *Jakt på landdyr* og 225 *Jakt på havdyr* er i svensk Outline slått sammen til 224 *Jakt*. Dette kunne nok vært ønskelig, men er unødvendig fordi disse aktivitetene er ganske forskjellige. Kategori 226 *Fiske* er slått sammen med 227 *Fiskeriestyr og tilbehør*. Å klassifisere etter om fiskeutstyr brukes over eller under vannet - som er den hovedsakelige forskjellen mellom 226 og 227 - virker meningsløst og uhensiktsmessig.

Svenskene har også slått sammen flere hovedkategorier som det er vanskelig eller unødvendig å skille mellom i vår nordiske kultur, f.eks. 60 *Slektskap* og 61 *Slektsgrupper*, som er slått sammen til 60 *Slekt*. I praksis betyr dette at overordnede opplysninger føres samlet under 60 mens 61 ikke brukes. Tilsvarende endringer er 62 (og 63) *Samfunn*, 64 (og 65) *Stat og statsforvaltning*.

Følgende er eksempler på helt nye kategorier i den reviderte svenske Outline, utvidelser av det gamle systemet: 219 *Museer*, 199 *Stedsnavn*, 238 *Kjøttproduksjon*, 89 *Folketro*. Noen av disse aksepterer vi, andre ikke: Kategori for stedsnavn er det klart behov for og 199 er ubrukt. Kjøttproduksjon vurderer vi på samme måte og kode 238 er ledig. 218 *Bibliotek* og 219 *Museer* har vi vurdert mange ganger, men resultatet ble negativt. 218 *Skrive- og trykkerhjelpemidler* måtte i tilfelle som en konsekvens endres til 218 *Bibliotek*. Der nye kategorier forutsatte slike endringer har vi vendt tommelen ned.

Hovedkategori 27 inneholder kategorier for drikker, nytelsesmidler og legemidler. Fenomenet *narkotika* finner vi i Outline dels som *nytellesmiddel*, dels som *sosialt problem*. Svenskene har forsøkt å ordne opp i dette - de ønsket et enklere system der fenomenet narkotika bare oppføres ett sted. De har derfor fjernet narkotika fra kategori 276 som før het *Narkotika og stimuli*. 276 og 277 er slått sammen til ny 276 *Tobak* og narkotika er flyttet til

733 *Alkoholisme og narkomani* under hovedkategorien *Sosiale problemer*. Narkotika finner man da ikke lenger under nytelsesmidler, kun under "sosiale problemer". Dette representerer en utilsiktet innføring av våre kulturelle normer i Outline. En konsekvent holdning kunne føre til at også tobakk og alkohol ble flyttet til sosiale problemer. Både narkotika, tobakk og alkohol bør i det tverrkulturelle klassifikasjonssystemet Outline fortsatt være *både* nytelsesmidler så vel som sosiale og samfunnsmessige problemer. Vi foreslår derfor ingen endring her.

Enkelte kategorier er i svensk Outline findelt med en desimal. Noen av disse vil vi komme tilbake til. Findeling er, som nevnt, ikke brudd med den originale Outline. Men den findelingen som er gjort fra svensk side er ofte ensidig preget av gjenstandene. Man har i for liten grad tatt hensyn til helheten i den autentiske teksten slik denne beskriver virkeligheten.

Andre opplysninger

Et hvert klassifikasjonssystem må ta høyde for å plassere materiale som ikke umiddelbart lar seg klassifisere. Generelle opplysninger plasseres ofte i de tosfrede hovedkategoriene. Det står klart og tydelig i teksten til enkelte av hovedkategoriene "...*generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om...*".

Opplysninger som ikke passer inn noe annet sted skal behandles som generelle opplysninger og plasseres på overordnet nivå. Derfor skal ikke noen desimal forbeholdes *annet materiale* ved findeling av Outline.

Findeling

Kun en desimal er brukt ved findelingen i svensk Outline. I mange tilfeller skaper dette et fastlåst system som er vanskelig å bruke generelt. I hovedtrekkene følger vi den svenske findelingen. Men for enkelte kategorier har vi utarbeidet et alternativ. For 272 *Drikker* har vi innført en alternativ findeling, der findelingen er basert på kalde, varme og alkoholholdige drikker.

For 527 *Fridager og festdager* har vi helt forkastet den svenske findelingen og utarbeidet et alternativ. Svenskene hadde brukt desimalene fra 1 til 9 basert på dagens svenske fridager - noe som ga betydelige mangler overført til norske forhold. Bruk av to desimaler ga en mer fleksibel løsning. Første desimal kan da brukes på det mer generelle nivå (type fridag eller festdag), for eksempel nasjonale og internasjonale dager. Andre desimal kan anvendes til de konkrete dagene. Ved å inndele noe annerledes og bruke to desimaler fikk vi en mer fleksibel findeling med tilpasningsmuligheter for kategori 527.

Norsk findeling - med en, to og tre desimaler

Vår findeling har i mange tilfelle gått lengere enn svenskenes og vi har i noen tilfelle brukt både to og tre desimaler. To-desimalers findeling er det største behov for på de virkelig store gruppene, f.eks. 291 *Drakt*, 322 *Trearbeid* og 326 *Smeder og annet metallhåndverk*. I hvilken grad findelingen er hensiktsmessig kan man først avgjøre når systemet har vært i bruk en tid.

Hver enkelt institusjon må selv avgjøre hvor langt de vil benytte seg av findelingen. Materialets størrelse og karakter vil her være avgjørende. F.eks. vil det være svært aktuelt for et kystmuseum å benytte seg av findeling for 226 *fiske*, mens et innlandsmuseum med få fiskeredskaper kan klare seg med den enkle kategorien 226. Et håndverksmuseum vil trolig finne det nyttig med to desimaler i kategoriene for håndverk, mens andre museer vil klare seg med en desimal eller helt uten desimal.

For norske museer generelt vil det være fordelaktig om findelingene brukes. Dette vil gjøre det mulig å finne materiale om et tema, for eksempel et håndverksfag, som ligger spredt på ulike museer rundt omkring i landet. Samsøk gjennom flere museers felles databaser eller "samkatalog" kunne for noen år siden fortone seg som en fjern

fremtidsdrøm. Nå begynner dette å bli en realitet på Internett.

Koder står i noen tilfeller ubrukte, rett og slett for å kunne ta dem i bruk ved en eventuell seinere justering av Outline. Noen kategorier er ikke findelt i sin helhet. Det er eksempler på at vi kun har benyttet desimalen 8 - yrkesspesialister.

Tekster som ledsager findelingen er den norske Outline alene om. De bør trolig utvikles videre som veiledning for brukerne.

Håndverk og Outline

For Håndverksregisteret på Maihaugen var det tilstrekkelig å gi hver håndverksbetegnelse en kode innen den korrekte kategorien. I NMUs Outlineprosjekt har vi forsøkt å se helhetlig på de aktuelle kategoriene. En direkte overføring av Håndverksregisterets koder kunne derfor ikke gjøres.

Håndverk er spredd gjennom mange av Outlines hovedkategorier. Hvilket materiale som bearbeides er som oftest kriteriet, eller det kan være hvilke type produkt som fremstilles. I noen tilfeller kan det være naturlig å plassere et fag to steder og da har vi latt dette faget få to koder. For eksempel er blokkmakeren både skipshåndverker og tredreier. Som skipshåndverksfag plasseres det under 396, men som tredreier kunne det også forsvare sin plass innen kategori 322. Blokkmakeren får derfor kode 396.82 så vel som 322.53.

For noen omfattende kategorier eksisterer mange ulike spesialistgrupper; ikke minst under kategoriene 322 *Trearbeid* og 326 *Smeder og annet metallhåndverk*. Findelingen måtte i slike tilfeller gjøres med to desimaler for å komme ned på fagnivå. Beslektede fag måtte samles i grupper slik at f.eks. alle eggsmeder er samlet under 326.3, alle som arbeider med edle metaller under 326.8 osv. Vi har lagt vekt på sammenhengen innen den enkelte kategori. I de tilfelle det er få spesialister er disse i mange tilfeller samlet under yrkesspesialister under desimalen 8. Slik er det gjort under 277 *Tobakksindustri* og 278 *Legemidler*. Tobakkspinneren får da kode 277.81, apotekeren 278.81.

Noen av disse håndverksspesialistene kan virke ganske spesielle, men vi tror at der de forekommer innen museenes samlinger som helheter eller særlig interessante gjenstander, er det viktig at klassifiseringsmuligheten på det enkelte håndverk benyttes. Dette vil i framtida øke gjenfinningsmulighetene ved søk gjennom flere samlinger under ett.

Findelingen av Outline setter naturlig nok også større krav til personalet som skal klassifisere samlingene.

Dataverktøy for findeling

Vil man benytte seg av den findelte Outline bør selvfølgelig også gamle klassifikasjoner gjennomgås på nytt. Trolig vil det være mest praktisk om man lager et korrigeringsprogram til WinRegimus og Primus. Dessverre er det slik at findelingen neppe kan gjennomføres automatisk. Men arbeidet kan gå relativt raskt med det rette dataverktøyet. Trolig bør det gi mulighet for å ta for seg hele Outlinekategorier under ett.

Søkeprogrammer som benytter Outline-klassifikasjonen må lages slik at det ikke hindrer gjenfinning om man under klassifiseringen velger en desimal mer eller mindre. Når man søker etter hele 322 bør man likevel finne såvel 322 som 322.1 og 322.13. Et annet krav til søkeprogrammene er at søk i Outline lett må kunne gjøres på ulike nivåer i findelingen.

Stikkordregisteret

Stikkordregisteret er et viktig og nødvendig hjelpemiddel ved bruk av Outline. Det bør så langt som mulig hjelpe brukeren til å finne rett klassifikasjon med en gang. Et hjelpemiddel i så måte er å angi ulike innfallsvinkler for et og samme oppslagsord.

Stikkordlisten i Outline kan det arbeides mer med. Den kan ordnes på mange måter

som gjør det enklere å finne frem. Håndverksfag er spredt over hele Outline i ulike kategorier – en liste over håndverksfag kan for eksempel ordnes etter hvilket materiale som bearbeides.

Registreringsprogrammene for gjenstander og fotografier bør lages slik at stikkordlisten gir en høy grad av automatisk klassifisering. Det vil være en fordel om en, to eller tre klassifiseringskoder legges inn automatisk - bekreftelse for hver enkelt kode vil gi tilstrekkelig kontroll. Dermed burde det ikke være særlig mer arbeidskrevende å klassifisere i et system med mange desimaler. En stikkordliste som fungerer – med skjermen som skrivebord – er avgjørende. Bruk av manuell oppslagsbok for hver kode er tungvint og veldig vanskelig for et system som dette. Findelingene kan ingen lære utenat.

Outlines ordliste med sine gjenstandsbetegnelser må ikke på noen måte oppfattes som en godkjent og gjennomarbeidet thesaurus eller en nomenklatur til bruk under registreringen. Det skal kun fungere en vei – fra en uautorisert gjenstandsbetegnelse og temaliste til den korrekte Outlinekode.

Oppslagsordene er laget med tanke på en trykt versjon og på en pop-opp-tabell på skjermen, med stikkordene i alfabetisk rekkefølge. Dette har i alle fall fungert utmerket for eksempel i Mai-Flex registreringsprogram for fotografier som har vært i bruk på Maihaugen i flere år. Men her kan man tenke seg flere løsninger.

Henvisningsregisteret

I høringsutkastet til Outline var henvisningsregisteret utelatt. Det er nå på plass igjen, men er ikke gjennomarbeidet og utvidet i samme grad som stikkordregisteret. Likevel er det all grunn til å arbeide mer med både stikkordregisteret og henvisningsregisteret. Det kan og vil forekomme feil og inkonsekvenser.

veiledning i klassifisering av gjenstander

Veiledningen er opprinnelig skrevet til registerheftet til den norske Outline fra 1989. Veiledningen for klassifisering av fotografier er forfattet av Inger Norenberg, mens veiledningen for klassifisering av gjenstander er forfattet av Karl Ragnar Gjertsen. Teksten er justert noe, bl.a. for å ta hensyn til den findelte Outline.

Vi tar utgangspunkt i at enhver gjenstand som skal klassifiseres har vært et ledd i menneskers handlinger. Den er også et resultat av handling. Hovedutgangspunktet ved klassifikasjon av gjenstander er *funksjon*. En må spørre seg hvilken funksjon har denne gjenstanden hatt, hva har den blitt brukt til.

Bruken av gjenstanden er vanligvis vårt viktigste klassifiseringsgrunnlag - vi leter i Outline etter den aktivitet eller virksomhet gjenstanden inngikk i. Dette forutsetter imidlertid at vi har opplysninger om gjenstanden som skal klassifiseres, enten opplysninger om gjenstandstypen generelt eller om den spesifikke gjenstanden som skal registreres.

Eksempel: En morter – det er en gjenstand som kan brukes til så mangt. Slå opp i registeret og du vil se at den får ulike Outlinekoder alt etter bruken: Apotek, kaffe, krydder, matlaging eller snus. Men kanskje bruken av denne morteren er ukjent?

For morteren vi ikke kjenner bruken av, er 412 foreslått som klassifisering. *Redskaper, alminnelige* er temaet for denne kategorien. Det er en klassifisering som kan romme de fleste redskaper, og den har derfor vært lite interessant fordi den blir altfor stor. Kategori 412 har derfor vært forbeholdt redskaper der bruken var ukjent. Denne kategorien er nå findelt og vil dermed bli mer brukbar.

En generell regel bør fortsatt være å bruke hovedkategori 41 (410-417) minst mulig. Et unntak er gjenstandsgruppen *våpen* som alltid klassifiseres under 411 fordi bruken ofte er uvis. Kategoriene i hovedgruppen 40 *maskiner* kan brukes. På den ene siden ønsker man å finne skurtreskeren sammen med kornsigden og de andre åkerbruksredskapene, på den andre siden er det greit å søke på kategorien landbruksmaskiner 407.

Det vil i mange tilfeller være ønskelig å gi et objekt to eller enda flere klassifiseringsnummer. Dette vil særlig være tilfelle når vi har gode opplysninger i tilknytning til gjenstanden.

En prosedyre for klassifisering av gjenstander kan gjennomføres ved å stille spørsmål til gjenstanden som skal klassifiseres. Spørsmålene refererer seg til Outlines syv synsvinkler eller aspekter.

- Hva ble gjenstanden brukt til? Hvilken aktivitet var gjenstanden del av? Vanligvis er dette det viktigste spørsmålet.
- Foreligger det opplysninger om at gjenstanden er knyttet til flere aktiviteter? Er svaret positivt kan det være grunnlag for en klassifisering nummer to.
- Hvilken objektgruppe hører gjenstanden hjemme i? Dette kan i noen tilfeller være den viktigste klassifiseringen.
- Ble gjenstanden brukt under visse omstendigheter?
- Hvilken hensikt tjente gjenstanden?
- Er gjenstanden interessant som eksempel på produkt fra et håndverksfag eller teknikk ?
- Var gjenstanden knyttet til en spesiell gruppe mennesker?

Foto: Anne-Lise
Reinsfelt.
Sendingskurv
fra Sør-
Trøndelag.
Norsk
Folkemuseum
Billedsamlingen

bilde 1

Fargebilde av en sendingskurv som skal omgjøres til svart-hvitt. Bildet skal beskjæres litt på både høyre og venstre side og størrelsen tilpasses dette feltet.

La oss ta ei staselig sendingskorg bundet av tæger som eksempel.

- Bruk: til bæring 482.1
- Bruk: servering av mat (transport av sending) 264.5
- Objektkategorien (beholder) 415
- Visse omstendigheter (gjestebud og bedelag) 574
- Hensikten - å ha ei staselig sendingskorg var status - 554
- Eksempel på tægerbinding 285.1

Vi velger da 482.1 574 264.5 554 og 285.1. Vi forutsetter her at antallet Outline-koder som kan knyttes til den enkelte gjenstand er minst fem. 415 velges bort fordi denne kategorien kun brukes til gjenstander med uviss bruk og i dette tilfelle har vi opplysning om bruken.

Håndkjerra på bildet på neste side kan vi klassifisere på følgende måte med referanse til Outlines syv synsvinkler og de opplysninger som er oppgitt i bildeteksten:

- Håndkjerra er et *objekt* som kjøretøy - 493.3
- Anskaffet med den *hensikt* å drive matauk under krigen 722
- Ledd i *virksomheten* husdyrbruk - 231
- Knyttet til en *spesiell gruppe personer*, barn - 857
- I forhold til smeden er den *et produkt* - 326.1
- Fremstilling av kjøretøyer, kjerrer 398.22

Husdyrbruk er en findelt kategori, men vi har ikke tilstrekkelige opplysninger til å klassifisere med desimal. Om vi visste det dreide seg om kaninhold, ville vi likevel ikke finne kaniner under listen av tamdyr.

Legg spesielt merke til at fire av seks Outlinekoder er begrunnet med referanse til opplysninger fra en pålitelig informant. Om denne håndkjerra var innkommet til museet uten opplysninger, ville det bare vært mulig å gi den en eller to Outlinekoder, nemlig også som objekt kjøretøy, eventuelt som produkt *Fremstilling av kjøretøyer, kjerrer*.

For mange gjenstandstypers vedkommende vil vi i registeret anbefale to klassifiseringer som det obligatoriske.

bilde 2
Digitalt bilde av en håndkjerre som
skal omgjøres til svart-hvitt.
Ligger vedlagt som fil
kjerre.tif
Størrelsen tilpasses dette feltet.

Ei håndkjerre, etter giverens opplysning laget av en smed og anskaffet og brukt i forbindelse med villajordbruk under 2. verdenskrig. Familiens barn hadde som arbeidsoppgave å transportere husdyrfôr med kjerra, og det hendte den ble lånt bort til naboene. Foto: Leif Stavdahl, Maihaugen. Fotografiet er et utsnitt.

veiledning i klassifisering av fotografier

Et fotografi kan formidle mye kulturhistorisk informasjon. Motivet inneholder både den informasjonen fotografen har ønsket å bevare for ettertiden og det som utilsiktet befant seg innenfor lensens rekkevidde.

På grunn av informasjonsmengden må klassifisering av fotografier nødvendigvis bli subjektiv. På grunnlag av motiv og registreringsopplysninger om bildets opphavssituasjon, skal innholdet beskrives med kategorier som er meningsbærende for dem som ikke har bildet foran seg.

Med utgangspunkt i de syv synsvinkler Outline har beskrevet som hovedgrunnlaget for definisjon av kategorier i Outline, velger vi å betrakte fotografiet ut fra følgende *aspekter*:

- Hva er fotografens konkrete *motiv*? Eks. gruppe, portrett, landskap, bygninger (type), industrivirksomhet, redskaper, trafikk, gjenstander osv.
- Hva *gjør* personene på bildet? Eks. arbeider (med hva?), reiser, konverserer, leker, spiser osv.
- Under hvilke *omstendigheter* skjer aktivitetene? Eks. Fritid, selskap, jubileer, streik, skolegang, militære, i krigstid, syttende mai, dugnad osv.
- *Type gruppe* (sosial-, alders-, yrkes-, kjønns-, forenings-) som utfører aktivitetene eller assosieres til motivet. Eks. Kvinner, husmenn, gamle, prester, teatergruppe, lærere, håndverkere, politikere, fagforening osv.

Ut fra denne oversikten kan det noteres ned stikkord før man bestemmer seg for hvilke som er de viktigste å klassifisere etter. Noen kategorier følger logisk av andre, f.eks. er kategorier for både personer og klær unødvendig hvis klærne ikke er helt spesielle.

Det er en treningssak å "lese" fotografier og avgjøre hva som kan være aktuelt for andre å lete etter. Det tar litt tid å bli fortrolig med Outline for å utnytte de mulighetene kategoriene gir for klassifisering. Vi håper klassifisering av fotografier blir enklere etterhvert som registrert utvides.

La oss nå se på bildet på neste side og bruke det som eksempel.

Registreringsopplysningene til bildet i tillegg til person- og stedsnavn, er at personene er på bærtur.

Motiv: Personer, sykler, kasser, ryggsekker, landskap. Aktivitet: Bærtur. Omstendighet: Fritid/rekreasjon. Type gruppe: Ingen spesiell.

Vurdering:

Fotografiet kan være interessant å gjenfinne ut fra ønsket om å illustrere en fritidsaktivitet. Siden syklene er så sentrale i motivet, kan det være av interesse for en som er på jakt etter sykler. Landskapet kommer ikke særlig tydelig fram, så det ser vi bort fra i denne omgangen. Vi velger derfor kategoriene *Personer* 159, *Bærtur* 222, og *Sykkel* 493,8. Hadde personene på bildet f.eks. vært foreldre med barn, kunne kategorien *Foreldre/barn* vært brukt. Klærne kan være interessante, men siden det opplyses om at bildet viser personer, antas det at de har klær.

bilde 3
Svart hvit bilde av tre stykker som er på sykkel-/bærtur.
Størrelsen tilpasses dette feltet.

På bærtur. 1941. Fotograf ukjent. Akershus fylkesmuseums billedsamling.

L i t t e r a t u r

Outline of Cultural Materials. 5th Revised Edition, 1982. Av George P. Murdock, Clellan S. Ford, Alfred E. Hudson, Raymond Kennedy, Leo W. Simmons, John W.M. Whiting. Utgitt av Human Relations Area Files, Inc., New Haven.

Outline - Klassifikasjonssystem for museum og arkiv. Oversatt fra engelsk ved Randi Johannessen, Norsk Folkemuseum. Med register. Utgitt av Norske Kunst og Kulturhistoriske Museer - NKKM og Norsk Folkemuseum. Oslo 1989.

Outline - Klassifikasjonssystem for museum og arkiv. Norsk oversettelse med forslag til findeling. Høringsutkast. Utgitt av Norsk museumsutvikling. Oslo 1996.

Outline - Ämnesklassifikasjonssystem för svenska museer. Redaktør Kristina Landahl. Nordiska Museet 1993.

UDK for arkeologiske og kulturhistoriske museumsbibliotek. Utarbeidet av Merete Knutzen Skogheim og Relsen Larsen. Skrifter fra Riksbibliotekjentesten. Nr. 29. 3 rev. utgave. Oslo 1986.

Museumshåndboken.

Avsnitt 223.1, "Katalogtyper, kulturhistoriske museer".

Avsnitt 224. "Ordning og systematisering av kataloger".

Av registrator Randi M. Johannessen, Norsk Folkemuseum. 1980.

tematiske grupper

A	00	Ubestemmelig materiale
B	10-12	Orienteringer
C	13	Naturforhold
D	14-15	Enkeltmennesket; biologi og personlighet
E	16-18	Befolkning; historie og kultur
F	19-21	Kommunikasjon og dokumentasjon
G	22-27	Opprettholdelse av livet; mat, drikke m.m.
H	28	Bearbeiding av skinn, lær og fiber
I	29-30	Klær, kropp og smykker
J	31-32	Ressurser og råmaterialer
K	33-36	Bygningshåndverk, hus og bosetting
L	37-41	Teknologi; energi, industri, maskiner m.m.
M	42-47	Kapital og arbeid; varer og tjenester
N	48-50	Samferdsel
O	51-54	Dagligliv; fritid, kunst, underholdning
P	55-57	Sosialt liv
Q	58-61	Familie og slekt
R	62-66	Samfunnsliv; lokalsamfunn, stat og politikk
S	67-69	Lov og rett
T	70-72	Militærvesen og krig
U	73-75	Sosiale problemer, helse og sykdom
V	76	Død, begravelse og sørgetid
W	77-79	Åndelig liv, tro og religion
X	80-82	Vitenskap og forestillinger
Y	83-84	Reproduksjon, seksualitet og fødsler
Z	85-87	Barn; stell, oppdragelse og utdanning
AA	88	Menneskets forskjellige aldre
BB	89	Folketro

A 00 Ubestemmelig materiale

0 Ubestemmelig materiale

B 10-12 Orienteringer

10 Orientering - referansesystem

101 Identifikasjon
102 Kart
103 Stedsnavn
104 Ordliste
105 Kulturoversikt
106 Kodete data

11 Kilder

111 Bearbejdet kilder
112 Rådspurte kilder (brukes ikke)
113 Utfyllende opplysninger
114 Kommentarer
115 Informanter
116 Tekster
117 Feltmateriale
118 Skjønnlitteratur

12 Metodikk

121 Teoretisk orientering
122 Praktiske forberedelser
123 Observasjon
124 Intervjuer
125 Tester og spørrelistor
126 Registrerings- og innsamlingsmetoder
127 Historisk forskning
128 Organisasjon og analyse av resultatene

C 13 Naturforhold

13 Naturforhold

131 Geografisk beliggenhet
132 Klima
133 Topografi og geologi
134 Jordsmonn
135 Mineralressurser
136 Fauna
137 Flora
138 Økologi
139 Naturvern

D 14-15 Enkeltmennesket, biologi og personlighet

14 Menneskets biologi

141 Antropometri
142 Beskrivende somatologi
143 Genetikk
144 Raser
145 Ontogenetiske data
146 Ernæring
147 Fysiologiske data

15 Atferd og personlighet

151 Sansinntrykk og oppfatningsevne
152 Drifter og følelser
153 Atferdsmekanismer
154 Tilpasningsprosesser
155 Personlighetsutvikling
156 Den sosiale personlighet
157 Personlighetstrekk
158 Personlighetsforstyrrelser
159 Levnetsbeskrivelser

E 16-18 Befolkning, historie og kultur

16 Befolkningslære

161 Folkemengde
162 Befolkningens sammensetning
163 Fødselsstatistikk
164 Sykdomsstatistikk
165 Dødlighetsstatistikk
166 Flyttinger innenlands
167 Innvandring og utvandring
168 Befolkningspolitikk

17 Historie og kulturendringer

171 Kulturspredning
172 Arkeologi
173 Tradert historie
174 Historisk rekonstruksjon
175 Skriftlige kilder
176 Fornyelse
177 Akkulturasjon og kulturkontakt
178 Sosiokulturelle utviklingslinjer
179 Økonomisk planlegging og utvikling

18 Kulturen som helhet

181 Kulturens generelle karakter
182 Funksjon
183 Normer
184 Delaktighet i kulturen
185 Kulturens mål
186 Etnosentrisme

F 19-21 Kommunikasjon og dokumentasjon

19 Språk

191 Tale
192 Ordforråd
193 Grammatikk
194 Lydlære
195 Stilistikk
196 Semantikk
197 Språklig identifikasjon
198 Spesialspråk
199 Stedsnavn

20 Kommunikasjon

- 201 Fakter og tegn
- 202 Signaler og budbringere
- 203 Formidling av nyheter og informasjon
- 204 Presse
- 205 Postvesen
- 206 Telefon og telegraf
 - 206.8 Yrkesspesialister, telefon og telegraf
 - 206.83 Telefonsentralmontørfaget
- 207 Radio og fjernsyn
 - 207.8 Yrkesspesialister, radiofagene
- 208 Offentlig opinion
- 209 Nærhet og avstand
- 21 Dokumentasjon**
- 211 Mnemotekniske hjelpemidler
- 212 Skrift
 - 212.1 Bildeskrift og skrifttegn
 - 212.2 Lese- og skriveferdighet
 - 212.3 Skrivemateriell
 - 212.4 Skrivedredskaper og skrivemetoder
 - 212.5 Skriveprodukter
 - 212.8 Yrkesspesialister, skriving
 - 212.81 Kalligrafi
- 213 Trykking
 - 213.1 Tresnitt og xylografi
 - 213.2 Kopperstikk o.l.grafiske teknikker
 - 213.3 Litografi
 - 213.4 Stilstoping
 - 213.5 Setting av tekst
 - 213.51 Håndsetterfaget
 - 213.53 Maskinsetterfaget
 - 213.6 Reproteknikk
 - 213.7 Trykkemetoder
 - 213.72 Boktrykker
 - 213.8 Stensilering o.l.
 - 213.9 Bokbinding
 - 213.91 Bokbinderfaget
- 214 Publisering
- 215 Fotografering
 - 215.1 Fotograferingen
 - 215.2 Mørkeromsarbeid
 - 215.4 Fremvisning av film og bilder
 - 215.5 Arkivering og bevaring av fotografisk materiale
 - 215.8 Yrkesspesialister, fotografering
 - 215.81 Fotograffaget
- 216 Lydarkivering
- 217 Arkiv, bibliotek, museum
 - 217.1 Organisasjon
 - 217.2 Målsetting, museumsteori, nytte
 - 217.28 Bevaring av gml. håndverksskunnskap
 - 217.3 Museumstyper
 - 217.31 Naturhistoriske museer
 - 217.32 Natur- og kulturhistoriske museer
 - 217.33 Kulturhistoriske museer
 - 217.34 Kunstindustrimuseer

- 217.35 Kunstmuseer
- 217.36 Arkiver
- 217.37 Bibliotek
- 217.4 Samlingene ved museer, arkiv og bibliotek
 - 217.41 Planlegging av innsamling
 - 217.42 Dokumentasjon, katalogisering
 - 217.43 Vedlikehold av samlingene
 - 217.44 Oppbevaringsforhold
 - 217.46 Sikring
- 217.5 Museumsbygninger
- 217.6 Utstillinger og publikum
- 217.7 Publikasjoner
- 217.8 Personale ved museum, arkiv og bibliotek
 - 217.81 Ledere
 - 217.82 Administrasjon
 - 217.83 Vitenskapelig personale
 - 217.84 Bibliotekspersonale
 - 217.85 Personale til formidling og publikumsservice
 - 217.86 Personale for tilsyn av samlingene
 - 217.861 Teknisk konservator
 - 217.863 Restaureringstekniker
 - 217.868 Taksidermistfaget
 - 217.87 Personale for vakhold og sikring
 - 217.89 Annet personale ved museum, arkiv og bibliotek

218 Skrive- og trykkerihjelpemidler

G 22-27 Opprettholdelse av livet; mat, drikke m.m.

22 Innsamling av mat

- 221 Årssyklus
- 222 Innsamling av spiselig materiale
- 223 Fuglejakt og -fangst
 - 223.1 Lovgivning m.m., fuglejakt
 - 223.2 Redskap og fangstutstyr, fuglejakt
 - 223.3 Våpen til fuglejakt
 - 223.4 Hjelpemidler og utrustning, fuglejakt
 - 223.8 Byttets fordeling, fuglejakt
- 224 Jakt og fangst til lands
 - 224.1 Lovgivning m.m., jakt
 - 224.2 Redskap og fangstutstyr, jakt til lands
 - 224.3 Jaktvåpen, jakt til lands
 - 224.4 Jakthjelpemidler, utrustning
 - 224.5 Storviltjakt
 - 224.6 Småviltjakt
 - 224.8 Byttets fordeling m.m., jakt til lands
- 225 Jakt og fangst til havs
 - 225.1 Lovgivning m.m., jakt og fangst til havs
 - 225.2 Redskap og fangstutstyr, jakt og fangst til havs
 - 225.3 Jaktvåpen, jakt og fangst til havs
 - 225.4 Jakthjelpemidler, jakt og fangst til

	havs		246.11 Utmarkslått
	225.5 Selfangst		246.12 Lauing
	225.6 Hvalfangst		246.13 Skav
	225.8 Byttets fordeling ved jakt og fangst til havs		246.14 Lyngslått
			246.15 Mosesanking
			246.16 Taresanking
226	Fiske	246.2	Bearbeiding av jorda
	226.1 Lovgivning m.m. i fiske	246.3	Såing av forvekster
	226.2 Fangstanordninger og fiskeredskap	246.4	Skøtsel av forvekster
	226.3 Fiskebåter med tilbehør og utrusting	246.5	Høsting av forvekster
	226.4 Tilbehør og utrustning	246.6	Lagring av forvekster
	226.5 Kystfiske		
	226.6 Havfiske	247	Prydvekster
	226.7 Ferskvannsfiske	248	Tekstilfiberdyrking
	226.8 Organisasjon og fordeling av fiskefangst	249	Spesielle avlinger
227	Fiskeriutstyr og tilbehør (brukes ikke)		
228	Marine industrier		
	228.8 Fiskeindustrifag		
23	Husdyrhold	25	Matens behandling
231	Tamdyr, inklusive kjeledyr og pelsdyr	251	Bevaring og lagring av mat
	231.1 Hester	252	Tilberedning av mat
	231.2 Hund, katt og andre selskapsdyr	252.1	Bearbeiding
	231.3 Småfe	252.2	Tillaging av mat
	231.4 Storfe	252.3	spesielle anordninger for tilberedning av mat
	231.5 Griser	252.4	Matoppskrifter
	231.6 Reinsdyr	252.5	Matvarer
	231.7 Pelsdyr	252.8	Yrkesspesialister, tilberedning av mat
	231.8 Fjærfe	252.81	Bakstekone
	231.9 Andre tamdyr	252.82	Kokk, leiekokke
	231.91 Bier som tamdyr	252.84	Rorbukokke, anleggskokke
		252.86	Kokk og stuert til sjøs
232	Anvendt husdyrforskning	253	Slakte- og kjøttindustri
233	Gjeterdrift og beite	253.8	Yrkesspesialister, slakte- og kjøttindustri
234	Melkestall	253.81	Slaktning (ikke faglært)
235	Fjærfehold	253.82	Slakterfaget
236	Ullproduksjon	253.84	Butikkslakterfaget
237	Animalske biprodukter	253.85	Pølsemakerfaget
238	Kjøttproduksjon	253.86	Posteimakerfaget
24	Jordbruk	254	Fryse- og kjøleindustri
241	Jordbruk i sin alminnelighet	254.1	Is og ishogging
	241.1 Dyrking av jord	254.8	Yrkesspesialister, fryseteknikk
	241.2 Bearbeiding av jorda		
	241.3 Såing og planting	255	Hermetikk- og konserverindustri
	241.4 Stell av planter	256	Kverner, møller og bakerier
	241.5 Innhøsting av jordbruksprodukter	256.1	Lagring av korn
	241.6 Lagring av jordbruksprodukter	256.2	Mølleteknologi
	241.7 Organisasjon av arbeidet	256.21	Kverner
	241.8 Fordeling og distribusjon av produktene	256.22	Vannmøller
		256.23	Vindmøller
242	Jordbrukslære	256.24	Mølleindustri
243	Kornproduksjon	256.28	Møllerfaget
244	Grønnsakproduksjon	256.3	Rensing og tørking av korn
245	Dyrking av trær og busker	256.4	Kornmaling
246	Forsanking og fordyrking	256.5	Grynmaling
	246.1 Forsanking	256.6	Organisasjon av møllevirksomhet
		256.7	Bakerier
		256.78	Bakerfaget
		256.8	Andre kornprodukter

- 257 Sukkervareindustri
 - 257.3 Sukkerraffinerier
 - 257.5 Kakeproduksjon m.m.
 - 257.58 Konditorfaget
 - 257.6 Sjokoladeproduksjon
 - 257.62 Sjokoladefabrikk
 - 257.68 Konfektmaker
- 258 Matvareindustrier, andre
- 259 Næringsmiddelkontroll
- 26 Matens servering og fortæring**
 - 261 Sult og metthet
 - 262 Kosthold
 - 263 Krydder og tilsetninger
 - 264 Matens servering og fortæring
 - 264.1 Måltider
 - 264.2 Spising og spiseredskaper
 - 264.3 Bordduker
 - 264.4 Oppvask og rengjøring
 - 264.5 Nistemat og sending
- 265 Matsserveringsbedrifter
 - 265.8 Yrkesspesialister, matsservering
- 266 Kannibalisme
- 27 Drikker, nytelsesmidler og legemidler**
 - 271 Tørste
 - 272 Drikker
 - 272.1 Kalde drikker
 - 272.11 Vann som drikke
 - 272.12 Fruktdrikker
 - 272.15 Melk som drikke
 - 272.2 Varme drikker
 - 272.21 Te
 - 272.22 Kaffe
 - 272.23 Sjokolade som drikke
 - 272.24 Buljong som drikke
 - 272.29 Andre varme drikker
 - 272.5 Alkoholholdige drikker
 - 272.51 Øl
 - 272.52 Vin
 - 272.53 Brennevin
 - 272.59 Andre alkoholholdige drikker
- 273 Alkoholholdige drikker (brukes ikke)
- 274 Drikkevareindustri
 - 274.1 Mineralvann
 - 274.3 Ølbryggeri
 - 274.4 Vinlegging
 - 274.5 Brenneri
 - 274.6 Kakao og sjokoladeindustri
 - 274.7 Kaffe- og teindustri
- 275 Skjenkesteder
 - 275.8 Yrkesspesialister, skjenkesteder
- 276 Tobakk, narkotika og stimuli
- 277 Tobakkindustri
 - 277.8 Yrkesspesialister, tobakkindustri
 - 277.81 Tobakkspinnerfaget

277.83 Sigarmakerfaget

- 278 Legemidler
 - 278.8 Yrkesspesialister, legemidler
 - 278.81 Apotekerfaget

H 28 Bearbeiding av skinn, lær og fiber

28 Tilvirking av skinn, lær og fiber

- 281 Skinn- og lærtilvirking
 - 281.1 Materialer og produkter i skinn og lær
 - 281.2 Vegetabilsk garving
 - 281.28 Yrkesspesialister, tilvirk. av skinn og lær
 - 281.281 Garverfaget
 - 281.3 Hvitgarving
 - 281.38 Yrkesspesialister i hvitgarving
 - 281.381 Hvitgarverfaget
 - 281.382 Skinnfellmakerfaget
 - 281.383 Buntmakerfaget, garving
 - 281.384 Hanskemakerfaget, garving
 - 281.4 Fettgarving
 - 281.48 Yrkesspesialister, fettgarving
 - 281.481 Skinnerfaget
 - 281.482 Feldberederfaget
 - 281.5 Industriell garving
 - 281.7 Fiskeskinngarving
- 282 Lærindustri
 - 282.3 Tilvirking av reimer og reip
 - 282.31 Remmesnidlerfaget
 - 282.36 Hudreiptilvirking
 - 282.4 Produksjon av seletøy og saler
 - 282.41 Salmakerfaget
 - 282.43 Selemakerfaget
 - 282.7 Reiseeffekter, tilvirking
 - 282.71 Taske- og pungmaker
 - 282.73 Lærarbeider
 - 282.74 Portefølgemaker
- 283 Tauverk og garn
 - 283.1 Garn og tauverk, ulike typer
 - 283.2 Fibermaterieler til garn og tauverk
 - 283.21 Ull som fibermateriale
 - 283.22 Kuhår og geiteragg-fiber
 - 283.23 Hestetagl som fiber
 - 283.24 Annen animalsk fiber
 - 283.26 Lin som fiber
 - 283.27 Hamp som fiber
 - 283.28 Bast som fiber
 - 283.29 Annen vegetabilsk fiber
 - 283.3 Fremst. av tauverk og garn m. hendene/enkle redskaper
 - 283.4 Fremst. av tauverk og garn m. håndtein og rokk
 - 283.5 Fremst. av tauverk og garn m. taukjegle/repslagerhjul
 - 283.6 Fremst. av tauverk og garn m.

- forsynkjegle
 - 283.7 Fremst. av tauverk og garn m. slingrestokker
 - 283.8 Yrkesspesialister, fremst. tauverk og garn
 - 283.82 Repslagerfaget
- 284 Knuter og surringer
 - 284.1 Tre som bindemateriale
 - 284.11 Vidjebinding
 - 284.2 Gjenstander som bindes sammen
 - 284.21 Sopelimebinding
 - 284.23 Børstebinder
 - 284.27 Vevskeibinder
 - 284.4 Knuter og surringer m. tauverk
 - 284.5 Filering
 - 284.51 Fremstilling av fiskeredskaper, filering
 - 284.6 Possementmaker
- 285 Flette- og kurvarbeid
 - 285.1 Tågerbinding
 - 285.2 Kurvfletteteknikker div.
 - 285.27 Neverfletting
 - 285.3 Fletting av teiner
 - 285.7 Tekstil fletting
 - 285.71 Fremstilling av flettede snorer
 - 285.76 Sprang
 - 285.77 Knipling
 - 285.8 Yrkesspesialister, flette- og kurvarbeid
 - 285.81 Kurvmakeri
 - 285.82 Kurvmakerfaget
- 286 Fremstilling av produkter av spunnet materiale
 - 286.1 Fibermateriale, ulike typer
 - 286.11 Animalsk fibermateriale
 - 286.12 Vegetabilsk fibermateriale
 - 286.13 Syntetisk fibermateriale
 - 286.2 Garn og tråd
 - 286.21 Tilvirking av garn og tråd
 - 286.23 Håndtering av garn
 - 286.3 Veving
 - 286.31 Oppstadvev
 - 286.32 Flamskvev
 - 286.33 Billedvev
 - 286.34 Flatvev
 - 286.36 Bandveving
 - 286.361 Bandgrind
 - 286.363 Bandvevstol
 - 286.365 Brikkevev
 - 286.38 Yrkesspesialister, veving
 - 286.381 Greneveving
 - 286.382 Åkleveving
 - 286.383 Lerretsveving (to-skaft)
 - 286.384 Kypertveving
 - 286.385 Tweedveving
 - 286.386 Satengveving
 - 286.387 Dreiel- og damaskveving
 - 286.388 Filleryeveving
 - 286.4 Strikking
 - 286.41 Strikkeredskaper og mønster
 - 286.42 Entrådstrikking
 - 286.43 Flertrådstrikking
 - 286.44 Tvebandstrikking
 - 286.45 Kontstrikking
 - 286.46 Maskinstrikking
 - 286.5 Beredning av ferdige tekstiler
 - 286.52 Stamping
 - 286.57 Vadmelpressing
 - 286.6 Farging og tøytrykk
 - 286.61 Tekstilfarging
 - 286.62 Plantefarging
 - 286.64 Tøytrykk
 - 286.68 Fargerfaget
 - 286.7 Div. tekstilteknikker
 - 286.71 Nålebinding
 - 286.72 Hekling
 - 286.73 Nupereller
 - 286.74 Makramé
 - 286.75 Filering
 - 286.751 Filering av fiskeredskaper
 - 286.76 Sprang
 - 286.77 Knipling
 - 286.8 Søm og broderi
 - 286.81 Mønster, stoff og klipping
 - 286.82 Håndsøm
 - 286.83 Maskinsøm
 - 286.86 Broderi, tellesøm
 - 286.87 Broderi, frisøm
 - 286.9 Organisasjon og omsetning av håndv. prod. tekstiler
 - 286.91 Organisasjon av tekstilproduksjon og omsetning
 - 286.92 Omsetning og salg
 - 286.93 Økonomi, tekstilproduksjon og omsetning
 - 286.95 Tekstilproduktene og deres bruk
 - 286.98 Spesialpersonell, tekstilproduksjon
- 287 Fremstilling av produkter av uspunnet materiale
 - 287.2 Toving
- 288 Tekstilindustri
 - 288.1 Fibermateriale brukt i tekstilindustrien
 - 288.2 Spinnerier
 - 288.3 Veverier
 - 288.38 Yrkesspesialister, tekstilindustri
 - 288.381 Kledemakerfaget
 - 288.4 Trikotasjefabrikker
 - 288.5 Etterbehandling og ferdiggjøring, tekstilindustrien
 - 288.51 Overskjærerfaget
 - 288.52 Stamping av tekstiler
 - 288.6 Farging og tøytrykking i tekstilindustrien
 - 288.7 Tekniske tekstiler
 - 288.8 Resirkulering av fibermateriale
 - 288.84 Sjoddy-produksjon (resirkulet ull)
 - 288.9 Tekstilproduksjon som industri
 - 288.91 Organisering, tekstilindustri
 - 288.92 Omsetning og salg, tekstilindustri
 - 288.93 Økonomi, tekstilindustri

- 288.95 Produktene og deres bruk, tekstilindustri
- 288.98 Spesialpersonell, tekstilindustri
- 289 Papirfremstilling
 - 289.1 Materialer, papirfremstilling
 - 289.2 Teknikk og redskaper, papirfremstilling
 - 289.3 Organisasjon, papirfremstilling
 - 289.7 Papir, ulike kvaliteter
 - 289.8 Spesialpersonell, papirfremstilling
 - 289.81 Papirmakeren

I 29-30 Klær, kropp og smykker

29 Drakt generelt

- 291 Drakt
 - 291.1 Drakt, spebarn
 - 291.11 Drakt, spebarn, gutt
 - 291.12 Drakt, spebarn, jente
 - 291.2 Drakt, barn
 - 291.21 Drakt, barn, gutt
 - 291.22 Drakt, barn, jente
 - 291.3 Drakt, ungdom
 - 291.31 Drakt, ungdom, gutt
 - 291.32 Drakt, ungdom, jente
 - 291.4 Drakt, voksen
 - 291.41 Drakt, voksen, mann
 - 291.42 Drakt, voksen, kvinne
 - 291.7 Drakt, kroppsdel, hel drakt
 - 291.71 Drakt, hode
 - 291.72 Drakt, kropp
 - 291.74 Drakt, fot
 - 291.75 Drakt, hånd
 - 291.9 Drakt, ubestemmelige deler av plagg
- 292 Spesiell drakt(brukes ikke)
- 293 Drakttilbehør
- 294 Fremstilling av drakt håndverksmessig
 - 294.1 Materialer, fremstilling av drakt
 - 294.2 Teknikk og redskaper, generelt, fremstilling av drakt
 - 294.3 Organisasjon, fremstilling av drakt håndverksmessig
 - 294.4 Yrkesspesialister, søm av klær
 - 294.41 Skredderfaget
 - 294.42 Kjole- og draktsømfaget
 - 294.43 Bunad og folkedraktsøm
 - 294.46 Skinnsøm, drakt
 - 294.47 Buntmakerfaget, skinnerfaget
 - 294.48 Kostymemaker
 - 294.49 Klesdesign
 - 294.5 Fottøy, håndverksmessig fremstilling
 - 294.51 Skomakerfaget
 - 294.52 Treskomaker
 - 294.57 Andre typer fottøy, håndverksmessig fremstilling
 - 294.573 Labbemaker
 - 294.575 Sivkosying
 - 294.58 Ortopedisk fottøy, fremstilling

- 294.581 Ortopedistfagene
- 294.585 Protesemontørfaget
- 294.59 Innleggsåler, håndverksmessig fremstilling
 - 294.593 Krøllhårsåler, fremstilling
- 294.6 Hodeplagg, håndverksmessig fremstilling
 - 294.61 Hattemakerfaget
 - 294.62 Modistfaget
 - 294.66 Stråhattproduksjon
- 294.7 Spesialprodukter, drakt, håndverksmessig fremstilling
 - 294.71 Handskemakerfaget
- 294.8 Draktrekvisita, håndverksmessig fremstilling
 - 294.81 Paraplymakerfaget
 - 294.83 Hektemakerfaget

- 295 Konfeksjons- og skoindustri
 - 295.1 Materialer, konfeksjons- og skoindustri
 - 295.2 Teknikk og redskaper, konfeksjons- og skoindustri
 - 295.3 Organisasjon, konfeksjons- og skoindustri
 - 295.4 Yrkesspesialister, konfeksjonsindustri
 - 295.42 Gradorfaget
 - 295.5 Yrkesspesialister, skoindustri
 - 295.6 Fremstilling av hodeplagg, konfeksjonsindustri
 - 295.7 Fremstilling av spesialprod., konfeksjons- og skoindustri
 - 295.8 Fremstilling av draktrekvisita, konfeksjons- og skoindustri
- 296 Vedlikehold av klær og sko
 - 296.1 Oppbevaring av klær og sko
 - 296.2 Renhold av klær og sko
 - 296.21 Klesvask
 - 296.26 Vaskeri
 - 296.28 Renseri
 - 296.3 Pleie av klær
 - 296.31 Glatting av klær
 - 296.33 Preparering av klær
 - 296.36 Oppsetting av hodeplagg m.m.
 - 296.38 Garderobefargerfaget
 - 296.4 Reparasjon av klær
 - 296.48 Kunststopping
 - 296.5 Pleie av fottøy
 - 296.58 Skopusser
 - 296.6 Reparasjon av skotøy
 - 296.68 Lappeskomaker, reparasjonsskomaker

30 Kroppens forskjønnelse og stell

- 301 Smykker
- 302 Skjønnhetspleie og stell av kroppen
- 303 Fremstilling av toalettsaker og skjønnhetsmidler
- 304 Lemlestelse og tatovering
- 305 Skjønnhetsspesialister

- 305.1 Bartskjærerfaget
 - 305.2 Frisørfaget
 - 305.21 Barberer
 - 305.24 Herrefrisør
 - 305.26 Damefrisør
 - 305.3 Parykkmaker
 - 305.4 Manikyrist
 - 305.7 Tatoverer
- 306 Profesjonell smykkefremstilling
- J 31-32 Ressurser og råmaterialer**
- 31 Utnyttelse av naturressursene**
- 311 Bruk av landområder
 - 312 Vannforsyning
 - 313 Skogbruk og skogindustri
 - 313.1 Skogskjøtsel og skogsøkonomi
 - 313.11 Planting og såing, skogskjøtsel
 - 313.111 Konglesanking, skogplanting
 - 313.112 Frø og klenging, skogplanting
 - 313.114 Planteskoler
 - 313.115 Markberedning, skogplanting
 - 313.116 Skogplanting og såing
 - 313.12 Skoggjødsling
 - 313.13 Tynning og kvisting, skogskjøtsel
 - 313.14 Grøfting, skogskjøtsel
 - 313.15 Skogvakt hold og brannverk
 - 313.16 Driftsplanlegging, skogbruk
 - 313.17 Skogtaksering
 - 313.19 Annet innen skogskjøtsel
 - 313.2 Tømmeravvirkning
 - 313.21 Kvalitetsvurdering, tømmer
 - 313.22 Blinking, tømmerhogst
 - 313.23 Felling, tømmerhogst
 - 313.24 Barking, tømmerhogst
 - 313.25 Øying, tømmer
 - 313.26 Måling og merking, tømmer
 - 313.3 Transport av tømmer
 - 313.31 Meieredskaper, tømmertransport
 - 313.32 Hjulredskaper, tømmertransport
 - 313.33 Fløting, tømmertransport
 - 313.331 Velteplasser, tømmerfløting
 - 313.332 Fløtingsarbeid
 - 313.333 Dammer og skådammer, tømmerfløting
 - 313.334 Lenser, tømmerfløting
 - 313.335 Tømmerrenner
 - 313.336 Innsjøer, tømmerfløting
 - 313.4 Arbeidsforhold i skogen
 - 313.41 Organisering av skogsarbeid
 - 313.42 Skogshusvære
 - 313.43 Skogsarbeiderens utrustning
 - 313.44 Skogsarbeiderens mat og mattilberedning
 - 313.5 Sagbruk

- 313.51 Håndsag, sagbruk
 - 313.52 Oppgangssag
 - 313.53 Sirkelsag, sagbruk
 - 313.6 Tremassefabrikker
 - 313.7 Skogforskning
 - 313.8 Skogforvaltning
- 314 Skogsprodukter
- 314.1 Emneved fra skogen
 - 314.2 Forbrenningsprodukter fra skogen
 - 314.21 Tjærebrekking
 - 314.22 Trekullbrekking
 - 314.23 Pottaskebrekking
 - 314.3 Brensel fra skogen
 - 314.31 Vedhogst
 - 314.32 Torvstikking
 - 314.35 Motordrivstoff fra skogbruket
 - 314.4 Andre treprodukter
 - 314.6 Gress m.m. fra skogen
 - 314.7 Strømaterialer fra skogen
 - 314.8 Dekorasjonsmaterialer fra skogen
- 315 Olje- og gasskilder
- 316 Bergverk og steinbrudd
- 317 Spesielle naturressurser
- 318 Miljøverdier
- 32 Bearbeiding av råmaterialer**
- 321 Arbeid i bein, horn og skjell
- 321.1 Hornskeimaker
 - 321.2 Kammaker
- 322 Trearbeid
- 322.1 Trearbeid, bearbeiding av råemnet
 - 322.12 Teljing
 - 322.13 Kløyving
 - 322.136 Bandskjæring (tonneband)
 - 322.14 Saging
 - 322.147 Tønnestavskjæring
 - 322.148 Håndsagskjæring
 - 322.15 Høvling
 - 322.157 Listhøvleri
 - 322.2 Sveiping, lagging, bokring
 - 322.21 Sveiping, eskemaker
 - 322.22 Lagging
 - 322.24 Bøkker, tønneakeri
 - 322.3 Tresløyd og snekring
 - 322.31 Traugmaker
 - 322.32 Skeimaker
 - 322.34 Skimaker
 - 322.35 Rivemaker
 - 322.36 Vevstolmaker
 - 322.38 Treskjærer
 - 322.39 Annen tresløyd
 - 322.4 Møbelfagene
 - 322.41 Møbelsnekring
 - 322.42 Møbelsnekkerfaget
 - 322.43 Ebenist, kunstsnekker
 - 322.44 Dekupør
 - 322.45 Møbelabrikk
 - 322.47 Møbeltapetserer

	322.48 Møbeldesign		326.13 Hovslager
	322.49 Møbelrestaurering		326.15 Skipssmed
322.5	Tredreing	326.2	Kleinsmiing generelt
	322.51 Svarving	326.21	Kleinsmed
	322.52 Dreier, tredreier	326.22	Naglesmed, spikersmed
	322.53 Blokkmaker	326.23	Beslagsmed
	322.54 Kunstdreier	326.24	Låsesmed
	322.55 Rokkedreier	326.27	Kunstsmed
	322.56 Skruemaker	326.28	Filhogger
	322.57 Postmaker	326.3	Eggsmiing generelt
	322.58 Pipedreier, pipemaker	326.31	Knivsmid
	322.59 Tredreing, annet	326.32	Øksesmed
322.7	Overflatebehandling av tre	326.33	Ljåsmid
	322.71 Lakkerer	326.35	Navarsmed
	322.72 Polerer	326.36	Borsmed, anleggssmed
322.8	Diverse trearbeid	326.38	Våpensmed
	322.81 Knivmaker	326.39	Skjærsliper, verktøysliper
	322.82 Modellsnekker	326.4	Finsmiing generelt
	322.83 Neversløyd	326.41	Trådtrekker
	322.84 Korkskjærer	326.42	Nålesmed, nålmaker
	322.85 Kassefabrikk	326.44	Anglemaker
322.9	Organisering og omsetning, trearbeid	326.46	Kardemaker
	322.91 Organisasjon, trearbeid	326.47	Hektemakerfaget
	322.92 Omsetning og salg, treprodukter	326.5	Mekanikk generelt
	322.93 Økonomi, trearbeid	326.51	Mekaniker
	322.98 Spesialpersonell, trearbeid		326.515 Finmekaniker
323	Keramikk- og glassproduksjon	326.52	Metalldreier
	323.1 Keramikk generelt	326.53	Børsesmed, børsemaker
	323.11 Pottemaker	326.54	Urmaker, klokkmaker
	323.12 Keramiker	326.55	Instrumentmaker
	323.18 Kakkellovnsmaker		326.553 Matematisk /geod. instrumentmaker
	323.6 Glassproduksjon	326.56	Vektmaker
	323.61 Glassblåser	326.57	Verktøymaker
	323.62 Glassformer	326.6	Platebearbeiding generelt
	323.67 Videreforedler, glass	326.61	Kopperslager
	323.68 Glassliper- og spillbelegger	326.63	Blikkenslager (vareproduserende)
	323.7 Kunstklinker, porselensrestaurering		326.633 Lyktemakerfaget
324	Steinindustri og steinhogging	326.65	Messingsmed
	324.1 Stein som materiale	326.67	Metalltrykker
	324.2 Steinbrudd	326.7	Messing, bronse og tinnstøping
	324.3 Gate- og kantsteinshogging	326.71	Gjørtlerfaget
	324.4 Bygningsmateriale av stein	326.72	Metallstøper
	324.5 Ornament- og skulpturhogging i stein		326.725 Grytestøper
	324.6 Steinsliping	326.73	Tinnstøper
	324.7 Steinprodukter, div.		326.732 Kannestøper
	324.71 Flintsmed	326.75	Klokkestøper
	324.73 Brynsteinproduksjon	326.76	Kunststøper
	324.74 Kvernsteinproduksjon	326.77	Knappstøper
	324.75 Slipesteinproduksjon	326.78	Pilkstøping o.l.
	324.76 Klebersteinhogging	326.79	Kulestøping
	324.77 Skiferproduksjon	326.8	Metallhåndverk i sølv, gull, juveler
	324.8 Yrkesspesialister, steinindustri	326.81	Gullsmid
	324.81 Steinhoggerfaget	326.84	Gullslager
	324.82 Finsteinhogger	326.85	Sølvsmid
325	Metallurgi	326.87	Sølvvarefabrikk
326	Metallhåndverk	326.9	Annet metallhåndverk
	326.1 Smiing generelt	326.91	Overflatebehandling av metall
	326.11 Grovsmed	326.93	Galvanisør
	326.12 Plogsmid	327	Jern- og stålindustri
		327.1	Jernblestring

- 327.3 Jernverk
- 327.6 Valseverk
- 327.7 Jernstøperi
- 327.8 Yrkesspesialister, jernverk og støperier
 - 327.84 Former- og kjernemakerfaget
 - 327.88 Modellsnekkerfaget (støpemodeller)
- 328 Metallindustri, den øvrige

- K 33-36 Bygningshåndverk, hus og bosetting**
- 33 Bygningsindustri og konstruksjon**
 - 330.8 Yrkesspesialister, bygningsindustri
 - 330.81 Anleggsmaskinfører
 - 330.82 Bygg- og anleggsgfaget
 - 330.87 Anleggsmaskinmekaniker
 - 331 Bygningskonstruksjon
 - 332 Grunnarbeider
 - 333 Muring
 - 333.1 Gråsteinsmuring
 - 333.8 Yrkesspesialister, muring
 - 333.81 Murerfaget
 - 333.82 Murpusser
 - 334 Stålkonstruksjoner
 - 334.8 Yrkesspesialister, stålkonstruksjoner
 - 334.81 Klinkerfaget
 - 334.82 Sveiserfaget
 - 334.84 Aluminiumskonstruksjonsfaget
 - 335 Tømring og bygningsssnekker
 - 335.1 Tømring, div.konstruksjonstyper
 - 335.11 Tømrerfaget
 - 335.12 Stavkonstruksjon, tømring
 - 335.13 Stavlin, tømring
 - 335.14 Grindekonstruksjon, tømring
 - 335.15 Lafting
 - 335.16 Skjelter, tømring
 - 335.17 Bindingsverk, tømring
 - 335.19 Gammebygging
 - 335.2 Spesielle konstruksjoner, tømring
 - 335.21 Tårnbygger
 - 335.22 Sagbygger
 - 335.24 Møllebygger
 - 335.5 Bygningsssnekkerfag
 - 335.51 Panelarkitektur, snekring
 - 335.52 Innredningssnekring
 - 335.55 Trappesnekker
 - 335.57 Dør- og vindussnekker
 - 335.58 Vindushåndverker
 - 335.9 Riving og flytting av trehus
 - 336 Rørleggerarbeid
 - 336.8 Yrkesspesialister, rørleggerarbeid
 - 336.81 Rørleggerfaget
 - 337 Elektriske installasjoner

- 337.8 Yrkesspesialister, elektrikerfag
 - 337.81 Elektriker
 - 337.82 Svakstrømsmontør
- 338 Bygningshåndverk, øvrige
 - 338.1 Taktekkning
 - 338.11 Taktekkning, halm
 - 338.12 Taktekkning, spon
 - 338.13 Taktekkning, never og torv
 - 338.14 Taktekkning, skifer
 - 338.15 Taktekkning, tegl
 - 338.16 Taktekkning, plater
 - 338.17 Taktekkning, tretak
 - 338.19 Taktekkning, annet materiale
 - 338.191 Blytekker
 - 338.2 Blikkenslagerfag
 - 338.21 Blikkenslager
 - 338.4 Glassfagene, bygningshåndverk
 - 338.41 Glassmesterfaget
 - 338.44 Fasademontør
 - 338.45 Blyglassmester
 - 338.5 Malerfagene
 - 338.51 Maler
 - 338.54 Dekorasjonsmaler
 - 338.55 Skiltmaler
 - 338.57 Forgyller
 - 338.59 Byggtapetserer
 - 338.7 Gipsfagene
 - 338.71 Stukkator
 - 338.72 Gipsmaker
 - 338.73 Ornamentmaker
 - 338.74 Dønnikemester
 - 338.8 Bygningshåndverk, diverse fag
 - 338.81 Heismontør
- 339 Byggevarerindustri
 - 339.1 Teglværk
 - 339.2 Kalk- og sementprodukter
 - 339.21 Sementfabrikk
 - 339.22 Sementvarefabrikk
 - 339.23 Betongverk
 - 339.3 Bygningsplateproduksjon
 - 339.31 Spon- og fiberplateproduksjon
 - 339.4 Trevarefabrikk
 - 339.7 Tapetproduksjon
 - 339.8 Byggevarerbransjen
- 34 Bygninger**
 - 341 Arkitektur
 - 341.8 Arkitekter
 - 342 Boliger
 - 343 Uthus
 - 344 Offentlige bygninger
 - 345 Bygninger for fritid, idrett og underholdning
 - 346 Bygninger for religionsutøvelse og undervisning
 - 347 Forretnings- og kontorbygninger
 - 348 Industribygninger
 - 349 Bygninger og anlegg av forskjellig art

- 35 Utrustning av boliger og andre bygninger**
- 351 Tomt og hage
 351.8 Yrkesspesialister, tomt og hage
 351.81 Anleggsgartnerfaget
 351.84 Broleggerfaget
- 352 Møbler og gulvbekledning
 352.1 Sittemøbler
 352.2 Liggemøbler
 352.3 Bord
 352.4 Oppbevaringsmøbler
 352.5 Hyller
 352.6 Stativer og opphengsanordninger
 352.7 Speil
 352.8 Matter
 352.9 Andre møbler
- 353 Innredning og interiørdekorasjon
 353.1 Romutsmykking, fast
 353.2 Gardiner, draperier, skjermer
 353.3 Brikker, duker, løpere
 353.4 Annen tekstil utsmykking
 353.5 Bilder og veggtepper m.m.
 353.6 Pyntegjenstander, løse
 353.7 Planløsninger, fargeskjema m.m.
 353.8 Yrkesspesialister, innredning
- 354 Varme og lys
 354.1 Belysning
 354.2 Oppvarming
 354.3 Oppvarming og matlaging
 354.4 Isolering
 354.5 Ventilasjon
 354.6 Luftkondisjonering
- 355 Bygningsutstyr og bygningsdetaljer
 356 Stell og vedlikehold av hjem og hus
 357 Tjenestefolk
 358 Stell og vedlikehold av andre bygninger
 358.8 Yrkesspesialister, stell og vedlikehold av bygninger
 358.81 Portner
 358.82 Vaktmester
 358.83 Rengjøringspersonell
 358.84 Feier, skorsteinsfeier
 358.85 Vaktpersonell
- 36 Bebyggelse**
- 361 Bebyggelsesmønster
 361.1 Hovedstad, bebyggelse
 361.2 By, bebyggelse
 361.3 Forstad, drabantby, bebyggelse
 361.4 Ladested, bebyggelse
 361.5 Tettsted, bebyggelse
 361.6 Landsbygd, bebyggelse
 361.7 Sesongbosetning, bebyggelse
 361.8 Midlertidig bebyggelse
 361.9 Byplanlegging etc.
- 362 Boligforhold

- 363 Gater og trafikk
 364 Offentlig renovasjon(brukes ikke)
 365 Offentlige fellesgoder
 365.1 Renovasjon og sanitære tiltak
 365.18 Yrkesspesialister, renovasjon
 365.2 Vannforsyning, offentlige fellesgoder
 365.3 Brannvesen, offentlige fellesgoder
 365.4 Undervisning, offentlige fellesgoder
 365.5 Helsevesen, offentlige fellesgoder
 365.6 Kommunikasjon, offentlige fellesgoder
 365.7 Religion, offentlige fellesgoder
 365.8 Kulturtilbud, offentlige fellesgoder
- 366 Butikker og andre kommersielle serviceforetak
 367 Parker
 368 Offentlige spsjaltjenester(brukes ikke)
 369 Livet i byer og bygder

L 37-41 Teknologi; energi, industri, maskiner m.m.

- 37 Energi og kraft**
- 371 Energikildenes utnyttelse
 372 Ild
 373 Lys
 374 Varme
 375 Varmekraft
 376 Vannkraft
 377 Elektrisk kraft
 378 Atomenergi
 379 Kraftproduksjon av forskjellig art
- 38 Kjemisk industri**
- 381 Industriell kjemisk forskning og spesielle kjemiske indus
 382 Petrokjemi- og kullvareindustri
 383 Gummiindustri
 384 Syntetvareindustri
 385 Kjemikalieindustri
 386 Maling- og fargefremstilling
 387 Gjødningindustri
 388 Såpe og beslektete produkter
 388.8 Yrkesspesialister, såpe m.m.
 388.81 Såpekoker
 388.83 Lysteming
- 389 Sprengstoffindustri
- 39 Verkstedindustri**
- 391 Jernvareindustri
 392 Maskinindustri
 393 Elektromekanisk og elektronisk industri
 393.8 Yrkesspesialister, elektro-industri
 393.81 Viklerfaget
- 394 Hvitevareindustri
 395 Optisk industri
 395.8 Yrkesspesialister, optisk industri
 395.81 Optikerfaget

- 396 Skipsverft og båtbyggerier
 - 396.1 Småbåtbygging i tre
 - 396.11 Båtbyggerfaget
 - 396.111 Trebåtbygger
 - 396.113 Elvebåtbygging
 - 396.115 Åfløyemaker
 - 396.2 Småbåtbygging i plast
 - 396.3 Skipsbygging i tre
 - 396.31 Skipstømmermann
 - 396.33 Rundholtmaker
 - 396.35 Nagleskjærer
 - 396.4 Skipsbygging i jern og stål
 - 396.5 Skipsbygging i annet materiale
 - 396.6 Rigg og seil, skipsbygging
 - 396.61 Repslagerfaget
 - 396.63 Seilmakerfaget
 - 396.65 Riggerfaget
 - 396.7 Maskin- og motorproduksjon for skip
 - 396.8 Utstyr til båter og skip
 - 396.81 Skipssmed
 - 396.82 Blokkmaker
 - 396.83 Pumpemaker
 - 396.86 Instrumentmaker, nautisk
- 397 Jernbanemateriell, fremstilling av
 - 397.8 Yrkesspesialister, jernbanemateriell
 - 397.81 Kjelesmed
 - 397.88 Togelektrikerfaget
- 398 Kjøretøyer, fremstilling av
 - 398.1 Meiegående kjøretøyer, fremstilling
 - 398.11 Sledemaker
 - 398.13 Kjelker, fremstilling av
 - 398.14 Sparkstøttinger, fremstilling av
 - 398.2 Kjerrer og vogner, fremstilling av
 - 398.21 Hjulmakerfaget
 - 398.22 Kjerremaker
 - 398.24 Vognmaker
 - 398.243 Karetmaker
 - 398.27 Barnevogner, fremstilling av
 - 398.3 Biler, fremstilling av
 - 398.31 Bilfabrikk
 - 398.32 Karosserimaker
 - 398.33 Bilsalmaker
 - 398.34 Bilelektriker
 - 398.35 Dekkrepator
 - 398.36 Bilmekaniker
 - 398.37 Biloppretter
 - 398.38 Billakkerer
 - 398.39 Biloppugging
 - 398.5 Motorsykler, fremstilling av
 - 398.51 Motorsykkelfabrikk
 - 398.55 Motorsykkelrepator
 - 398.6 Sykler, fremstilling av
 - 398.61 Sykkelsmed
 - 398.65 Sykkelrepator
 - 398.7 Andre kjøretøyer, fremstilling av
- 399 Flyindustri
 - 399.8 Yrkesspesialister, flyindustri

- 40 Maskiner**
- 401 Mekanikk
- 402 Industrimaskiner
- 403 Elektriske maskiner og utstyr
- 404 Husholdningsmaskiner
- 405 Maskiner for veiing, måling og registrering
- 406 Maskiner til materialforflytning
- 407 Landbruksmaskiner

41 Redskaper og verktøy

- 411 Våpen
 - 411.1 Nærvåpen
 - 411.2 Fjernvåpen
 - 411.3 Verneutstyr
- 412 Redskaper, alminnelige
 - 412.1 Eggverktøy
 - 412.2 Borreverktøy og gjengeverktøy
 - 412.3 File- og poleringsverktøy
 - 412.4 Slagverktøy
 - 412.5 Graveredskap
 - 412.6 Griperedskap
 - 412.7 Hjelperedskap
- 413 Spesialredskaper (brukes ikke)
- 414 Jernvarer
- 415 Kar og beholdere
- 416 Tekniske hjelpemidler
- 417 Hjelpemidler av forskjellig slag

M 42-47 Kapital og arbeid; varer og tjenester

42 Eiendom

- 421 Eiendomssystem
- 422 Eiendomsrett til løsøre
- 423 Fast eiendom
- 424 Immateriell eiendom
- 425 Ervervelse og avhendelse av eiendom
- 426 Lån
- 427 Leie og bygsel
- 428 Arv
- 429 Eiendomsforvaltning

43 Utveksling av varer og tjenester

- 431 Gaver
- 432 Kjøp og salg
- 433 Produksjon og tilførsel
- 434 Inntekt og etterspørsel
- 435 Pris og verdi
- 436 Betalingsmidler
 - 436.8 Yrkesspesialister, betalingsmidler
 - 436.81 Myntslager
- 437 Ulike typer handel
- 438 Innenrikshandel
- 439 Utenrikshandel

44 Salg og markedsføring

- 441 Forretningsvirksomhet

- 442 Engroshandel
- 443 Detaljhandel
- 444 Detaljister
- 445 Servicenæringer
- 446 Salgsarbeide og reklame
- 447 Reklame(brukes ikke)

- 45 Finansvesen**
- 451 Bokføring
- 452 Kreditt
- 453 Bankvesen
- 454 Sparing og investeringer
- 455 Spekulasjon
- 456 Forsikringsvesen
- 457 Valutamarked
- 458 Konjunkturer

- 46 Arbeidsmarked**
- 461 Arbeid og fritid
- 462 Arbeidsfordeling etter kjønn
- 463 Yrkesspesialisering
- 464 Arbeidskraft, tilgang og etterspørsel
- 465 Lønninger og godtgjørelser
- 466 Arbeidsforhold
- 467 Faglige organisasjoner
- 468 Kollektive forhandlinger
- 469 Arbeidsmarkedstiltak

- 47 Forretnings- og industriorganisasjoner**
- 471 Eiendomsretten til og kontroll av kapital
- 472 Selvstendige næringsdrivende
- 473 Aksjeselskaper
- 474 Kooperasjon
- 475 Statsforetak
- 476 Gjensidig bistand
- 477 Konkurransen

- N 48-50 Samferdsel**
- 48 Reiser og transport**
- 481 Personforflytting ved egen kraft
- 482 Bæring og pakkeredskaper
 - 482.1 Pakkeredskap for mennesker
 - 482.2 Pakkeredskap for kjøretøy
 - 482.3 Bære og pakkeredskaper, tilbehør

- 483 Tyngdeforflytning
- 484 Reising
- 485 Reiseservice
- 486 Reisetrafikkrifter
- 487 Ferdselsveier
- 488 Varelagring
- 489 Transport

- 49 Ferdsel til lands**
- 491 Veier og broer
- 492 Transport ved hjelp av dyr
- 493 Befordringsmidler
 - 493.1 Befordringsmidler for bæring og sleping
 - 493.2 Meiegående befordringsmidler
 - 493.3 Hjulgående befordringsmidler, 1-3 hjul
 - 493.4 Hjulgående befordringsmidler, med minst 4 hjul
 - 493.5 Biler
 - 493.6 Busser
 - 493.7 Sporvogner og jernbanevogner
 - 493.8 Sykler og motorsykler
 - 493.9 Andre kjøretøy

- 494 Veitransport
- 495 Service langs veiene
- 496 Jernbaner
- 497 Skinnegående transport
- 498 Stasjoner og stasjonsservice
- 499 Vei- og jernbanebygging

- 50 Sjø- og luftfart**
- 501 Båter og fartøyer
 - 501.1 Båter og farkoster, små
 - 501.11 Kajakker, kanoer o.l.
 - 501.12 Robåter
 - 501.13 Båter for roing og seiling
 - 501.14 Seilbåter
 - 501.15 Båter for seil og motor
 - 501.16 Motorbåter
 - 501.2 Fartøyer
 - 501.3 Seilskuter, mer enn 1 mast
 - 501.4 Dampskip
 - 501.5 Motorskip
 - 501.6 Spesialfartøyer
 - 501.7 Andre typer båter og skip
 - 501.8 Tilbehør og deler, båter og fartøyer
 - 501.9 Vrakfunn

- 502 Navigasjon
 - 502.1 Navigeringsutstyr og -metoder
 - 502.2 Sjømerker
 - 502.3 Losing
 - 502.4 Isbryting, isvekking, båtdragning, kanalnavigasjon
 - 502.5 Spesielle situasjoner, navigasjon
 - 502.7 Sikkerhet til sjøs, redning, berging
 - 502.8 Forlis

- 503 Utbygging av vannveier
- 504 Havnevesen
- 505 Sjøtransport
 - 505.1 Utenriksfart
 - 505.2 Kystfart, liten og stor
 - 505.21 Lokale båtferder
 - 505.22 Lokal rutetrafikk
 - 505.25 Kystfart
 - 505.3 Kanalfart og innsjøtrafikk
 - 505.31 Båtferder
 - 505.32 Rutefart på kanaler og innsjøer
 - 505.35 Tømmersleping på kanaler og innsjøer
 - 505.4 Fergetrafikk
 - 505.41 Ferger for personer og husdyr
 - 505.42 Ferger for kjøretøyer

- 505.44 Internasjonal fergetrafikk
- 505.5 Befraktningssagenter
- 505.6 Skipsmannskapet
 - 505.61 Kaptein
 - 505.62 Styrmann
 - 505.63 Matros
 - 505.64 Førstereisgutt
 - 505.65 Byssepersonale
 - 505.66 Tømmermann og seilmaker til sjøs
 - 505.67 Telegrafist til sjøs
 - 505.68 Maskinpersonalet til sjøs
- 505.7 Sjømannsliv
 - 505.71 Sjømannens yrkeskarriere
 - 505.72 Livet ombord
 - 505.73 Kosthold ombord
 - 505.74 Sjømannens hyre
 - 505.75 Sjømannens landlov
 - 505.76 Sjømannens frivaktsarbeid
- 505.8 Skipsrederier
- 505.9 Regelverk for sjøtransport
- 506 Luftfartøyer
- 507 Flyvning
- 508 Lufthavnanlegg
- 509 Flytransport

O 51-54 Dagligliv, fritid, kunst, underholdning

51 Levestandard og livsrutiner

- 511 Levestandard
- 512 Daglige rutiner
- 513 Søvn
 - 513.1 Tid og anledning for søvn
 - 513.2 Senger
 - 513.3 Andre soveplasser enn senger
 - 513.4 Sengetøy
 - 513.5 Annen sengeutrustning
 - 513.6 Nattdrakt

- 514 Utsondring
- 515 Personlig hygiene
- 516 Stillinger
- 517 Fritiden og dens bruk

52 Fritidsaktiviteter

- 521 Konversasjon
- 522 Humor
- 523 Hobbyer
- 524 Lek og spill
- 525 Gambling - spill om penger
- 526 Sport og idrett på amatørbasis - mosjon og idrett
- 527 Fridager og festdager
 - 527.1 Ukentlige fridager
 - 527.2 Kirkelige fridager og festdager
 - 527.21 Advent
 - 527.22 Jul
 - 527.23 Fastetiden
 - 527.24 Påske

- 527.25 Kristi Himmelfartsdag
- 527.26 Pinse
- 527.27 Jonsok
- 527.28 Olsok
- 527.29 Kirkelige fridager og festdager, andre
- 527.3 Nyttår og skuddår
 - 527.31 Nyttårsaften
 - 527.32 Skuddårsfeiring
- 527.4 Nasjonale fridager og festdager
 - 527.41 Grunnlovsdagen, 17.mai
- 527.5 Internasjonale fri- og festdager
 - 527.51 Arbeidernes dag, 1. mai
 - 527.52 FN-dagen 24.oktober
- 527.6 Arbeidsfester
- 527.7 Årsdager og jubileer
 - 527.71 Fødselsdager
 - 527.72 Jubileer
 - 527.73 Navnedager

- 528 Ferier
- 529 Rekreasjonsanordninger

53 Kunst

- 531 Kunsthåndverk og formgivning
 - 531.1 Formgivning
 - 531.2 Tekstil kunsthåndverk
 - 531.21 Lappeteknikk, applikasjon
 - 531.23 Broderi
 - 531.25 Billedvev
 - 531.26 Perlestikking
 - 531.28 Tøytrykk
 - 531.29 Andre tekstile teknikker
 - 531.3 Kunsthåndverk i lær
 - 531.32 Lærplastikk
 - 531.33 Gyldenlærmaker
 - 531.38 Skinnfellroser
 - 531.4 Kunsthåndverk i tre
 - 531.41 Treskjæring
 - 531.412 Bilthogger
 - 531.42 Kolrosing
 - 531.45 Dekupør (intarsia)
 - 531.46 Møbelkunst
 - 531.5 Kunsthåndverk i glass
 - 531.51 Glassgravør
 - 531.6 Kunsthåndverk i metall
 - 531.61 Gravør (metall)
 - 531.65 Siselør
 - 531.8 Kunsthåndverk, maling
 - 531.81 Rosemaling
 - 531.82 Kurvmaling
 - 531.84 Tekstilmaling
 - 531.86 Porselensmaling
 - 531.9 Kunsthåndverk, annet
 - 531.91 Hårabbeider
 - 531.92 Halmarbeider
 - 531.93 Blomsterdekoratør
 - 531.96 Dukkemaker
 - 531.97 Modellbygger

- 532 Bildende kunst

- 533 Musikk
- 534 Musikkinstrumenter
 - 534.1 Slag-, rasle-, skrape- og knipse-instrumenter
 - 534.2 Trommeinstrumenter
 - 534.3 Strenginstrumenter
 - 534.4 Blåseinstrumenter
 - 534.5 Klaviaturinstrumenter
 - 534.6 Mekaniske instrumenter
 - 534.7 Elektroniske instrumenter
 - 534.8 Yrkesspesialister, musikkinstrumenter
 - 534.81 Yrkesspesialister, slag-,rasle, skrape- og knipseinstrumenter
 - 534.811 Munnharpemaker
 - 534.82 Yrkesspesialister, trommer
 - 534.83 Yrkesspesialister, strenginstrumenter
 - 534.831 Langleikbygger
 - 534.833 Fiolinmaker
 - 534.834 Felemaker, hardingfele
 - 534.837 Gitarmaker
 - 534.84 Yrkesspesialister, blåseinstrumenter
 - 534.841 Fløytemaker
 - 534.842 Blåseinstrumentmaker
 - 534.85 Yrkesspesialister, klaviaturinstrumenter
 - 534.851 Orgelbygger
 - 534.857 Trekkspillteknikker
 - 534.859 Pianostemmer
 - 534.86 Yrkesspesialister, mekaniske instrumenter
 - 534.87 Yrkesspesialister, elektroniske instrumenter
 - 534.9 Spesielle instrumenter

- 535 Dans
- 536 Drama
- 537 Talekunst
- 538 Litteratur
- 539 Litterære tekster

54 Underholdning

- 541 Offentlig underholdning
- 542 Kommersialisert idrett
- 543 Utstillinger
- 544 Offentlige foredrag og forelesinger
- 545 Musikk- og teaterforestillinger
- 546 Film
- 547 Utesteder
- 548 Organiserte laster
- 549 Kunst- og fritidstilbehør, industrier for

P 55-57 Sosialt liv

55 Individualitet og sosial bevegelighet

- 551 Personnavn
- 552 Egennavn på dyr og ting
- 553 Navngiving
- 554 Status, rolle og prestisje
 - 554.1 Ordensvesen

- 554.2 Verdighetstegn
- 554.3 Andre utmerkelser

- 555 Status gjennom dyktighet
- 556 Status gjennom eiendom
- 557 Status gjennom manipulasjon
- 558 Statustap

56 Sosial lagdeling

- 561 Aldersklasser
- 562 Inndeling etter kjønn
- 563 Etniske skiller
- 564 Kastevesen
- 565 Samfunnsklasser
- 566 Livegenskap og pliktarbeid
- 567 Slaveri

57 Menneskelige relasjoner

- 571 Sosiale relasjoner og grupper
- 572 Vennskapsforhold
- 573 Uformelle grupper
- 574 Omgang og gjestfrihet
- 575 Foreninger
- 576 Etikette
- 577 Etikk
- 578 Motsetninger innen gruppen
- 579 Slagsmål, opptøyer og bandittvesen

Q 58-61 Familie og slekt

58 Ekteskap

- 581 Ekteskapets grunnlag
- 582 Regler for ekteskap
- 583 Former for ekteskap
- 584 Planlegge ekteskap
- 585 Bryllup
- 586 Oppløsning av ekteskap
- 587 Omgifte
- 588 Irregulære forbindelser
- 589 Ugift stand

59 Familien

- 591 Bosetningssted
- 592 Husholdning
- 593 Familiemedlemmenes innbyrdes forhold
- 594 Kjernefamilien
- 595 Flergifte
- 596 Storfamilier
- 597 Adopsjon

60 Slekt

- 601 Slektsterminologi
- 602 Slektsrelasjoner
- 603 Besteforeldre og barnebarn
- 604 Foreldres søsken og søskenbarn
- 605 Søskenbarn og flermenninger
- 606 Svigerforeldre og svigerbarn
- 607 Svogerskap
- 608 Kunstige slektsforhold
- 609 Atferd mot ikke slektninger

61 Slektsgreper (brukes ikke)

- 611 Herkomstregler
- 612 Slekt og slektsgrener
- 613 Ætter
- 614 Stamgrupper
- 615 Fratrier
- 616 Toklassesystem
- 617 Bilineære slektsgreper
- 618 Klaner
- 619 Stamme og nasjon

R 62-66 Samfunnsliv; lokalsamfunn, stat, politikk**62 Samfunn**

- 621 Lokalsamfunnets struktur
- 622 Hovdingar
- 623 Rådsforsamlingar
- 624 Lokale embetsmenn
- 625 Politi
- 626 Sosial kontroll
- 627 Folkelig grupperettergang
- 628 Samfunnets innbyrdes forbindelser

63 Territoriell organisasjon (brukes ikke)

- 631 Territoriell hierarki
- 632 Kommuner
- 633 Storbyer
- 634 Distrikt og fylke
- 635 Delstater
- 636 Ufrie områder
- 637 Landskap - landsdeler

64 Stat og statsforvaltning

- 641 Borgerskap
- 642 Forfatning
- 643 Statsoverhode
- 644 Hoff
- 645 Regjering
- 646 Parlament
- 647 Statsforvaltning generelt
- 648 Internasjonale forbindelser

65 Statsforvaltning (brukes ikke)

- 651 Skattesystem og statsinntekter
- 652 Statens finanser
- 653 Offentlige arbeider
- 654 Forskning og utvikling
- 655 Statsforetak
- 656 Statskontroll
- 657 Statlig velferd
- 658 Undervisningsvesen
- 659 Forvaltningsfunksjoner, andre

66 Politisk atferd

- 661 Maktmisbruk
- 662 Politisk manipulasjon
- 663 Politiske metoder, hederlige
- 664 Politiske metoder, uhederlige

- 665 Politiske partier
- 666 Valg
- 667 Det politiske maskineri
- 668 Politiske bevegelser
- 669 Revolusjon

S 67-69 Lov og rett**67 Rettsvesen**

- 671 Rettslige normer
- 672 Erstatningsansvar
- 673 Lovbrudd
- 674 Kriminalitet
- 675 Kontrakter og avtaler
- 676 Ansvar og delegasjon av myndighet

68 Forbrytelse og straff

- 681 Straff
- 682 Forbrytelser mot liv
- 683 Forbrytelser mot person
- 684 Sedelighets- og ekteskapsforbrytelser
- 685 Formuesforbrytelser
- 686 Avtalebrudd
- 687 Forbrytelser mot staten
- 688 Forbrytelser mot religionen
- 689 Forbrytelser mot den allmene ro og orden

69 Rettssystem

- 691 Sivilprosess
- 692 Domstoler
- 693 Rettsspleiepersonell
- 694 Forberedelse til rettssaker
- 695 Prosess
- 696 Domsfullbyrdelse
- 697 Fengsel og arrest
- 698 Spesialdomstoler

T 70-72 Militærvesen og krig**70 Væpnete styrker**

- 701 Militær organisasjon
- 702 Rekruttering og utdanning
- 703 Disiplin og moral
- 704 Landstridskrefter
- 705 Intendantur og forsyningstjeneste
- 706 Sjøstridskrefter
- 707 Luftstridskrefter
- 708 Hjelpestyrker

71 Militær teknologi

- 711 Militær ingeniørvitenskap
- 712 Militære anlegg
- 713 Våpenmaterieil
- 714 Uniformer og effekter
- 715 Militære kjøretøyer
- 716 Marinefartøyer
- 717 Militærfly
- 718 Spesiell militær utrustning
- 719 Krigsmaterieilindustri

- 72 Krig**
- 721 Krigsårsaker
- 722 Omstilling til krig
- 723 Strategi
- 724 Forsyninger
- 725 Taktikk
- 726 Krigføring
- 727 Krigens ettervirkninger
- 728 Fred, gjenopprettelse av
- 729 Krigsveteraner

U 73-75 Sosiale problemer, helse og sykdom

73 Sosiale problemer

- 731 Katastrofer
- 732 Handikappede
- 733 Alkoholisme og narkomani
- 734 Invaliditet
- 735 Fattigdom
- 736 Bistandstrengende, generelt
- 737 Eldreomsorg
- 738 Forseelser

74 Helse og velferd

- 741 Stiftelser og velferdsinnretninger
- 742 Medisinsk forskning
- 743 Sykehus og klinikker
- 744 Offentlig helsestell og hygiene
- 745 Sosialtrygd og sosialforsikringer
- 746 Offentlige hjelpetiltak
- 747 Private velferdstiltak
- 748 Sosialt arbeid

75 Sykdom

- 751 Forebyggende medisin
- 752 Kroppsskader
- 753 Sykdom
- 754 Trolldom
- 755 Magisk og mental terapi
- 756 Psykoterapeuter
- 757 Medisinsk terapi
- 758 Sykepleie i sin alminnelighet
- 759 Medisinsk personell
 - 759.1 Naturleger
 - 759.2 Medisinske sekter
 - 759.3 Leger
 - 759.31 Lege, almenpraktiserende
 - 759.35 Kirurg
 - 759.38 Feltskjærer
 - 759.5 Fødselshjelpere
 - 759.51 Jordmor
 - 759.6 Sykepleiepersonell
 - 759.8 Tannpleie
 - 759.81 Tannlege
 - 759.86 Tanntekniker

V 76 Død, begravelse og sørgetid

76 Død

- 761 Liv og død
- 762 Selvmord
- 763 Dødsfall
- 764 Begravelse
- 765 Sørgetid
- 766 Avvikende begravelsesskikker
- 767 Begravespersonell
- 768 Dødsfallets sosiale følger
- 769 Dødskultus

W 77-79 Åndelig liv, tro og religion

77 Trosforestillinger

- 771 Religion i sin alminnelighet
- 772 Kosmologi
- 773 Mytologi
- 774 Animisme
- 775 Eskatologi
- 776 Ånder og guder
- 777 Hell og sjanse
- 778 Hellige gjenstander og steder
- 779 Trossystem

78 Religionsutøvelse

- 781 Religiøs opplevelse
- 782 Religiøs dyrkelse
- 783 Renselse og soning
- 784 Unnvikelse og tabuer
- 785 Avholdenhet
- 786 Orgier
- 787 Åpenbarelse og forutsigelse
- 788 Rituale
- 789 Magi

79 Religiøs organisasjon

- 791 Trollmenn og spåmenn
- 792 Hellige mennesker
- 793 Presteskap
- 794 Forsamlinger
- 795 Kirkesamfunn og sekter
- 796 Religiøse seremonier
- 797 Misjonsvirksomhet
- 798 Religiøs intoleranse

X 80-82 Vitenskap og forestillinger

80 Tall og mål

- 801 Tallmagi
- 802 Telling og regning
- 803 Matematikk
- 804 Mål og vekt
 - 804.1 Lengdemål
 - 804.2 Hulmål

- 804.3 Vektmål
- 804.4 Termometere
- 804.5 Vinkelmål
- 804.6 Landmåling
- 804.7 Måleenheter, andre
- 804.8 Lover og forordninger, mål og vekt

805 Tidsregning

81 Vitenskap

- 811 Logikk
- 812 Filosofi
- 813 Vitenskapelig metode
- 814 Humaniora
- 815 Naturvitenskap
- 816 Anvendt vitenskap

82 Forestillinger om naturen og mennesket

- 821 Folkelig meteorologi
- 822 Folkelig fysikk og kjemi
- 823 Folkelig geografi
- 824 Folkelig botanikk
- 825 Folkelig zoologi
- 826 Folkelig anatomi
- 827 Folkelig fysiologi
- 828 Folkelig psykologi
- 829 Folkelig sosiologi

Y 83-84 Reproduksjon, seksualitet og fødsler

83 Kjønn

- 831 Seksualitet
- 832 Seksuell stimulans
- 833 Seksuelt samkvem
- 834 Generelle seksualregler
- 835 Seksualregler mellom slektninger
- 836 Forekteskapelige seksualforbindelser
- 837 Utenomekteskapelige seksualforhold
- 838 Homoseksualitet
- 839 Diverse seksuell atferd

84 Forplantning

- 841 Menstruasjon
- 842 Unnfangelse
- 843 Graviditet
- 844 Fødsel
- 845 Vanskelige og uvanlige fødsler
- 846 Omsorg etter fødsel
- 847 Abort og barnemord
- 848 Utenomekteskapelige barn

Z 85-87 Barn; stell, oppdragelse og utdanning

85 Spebarnstid og barndom

- 851 Barns sosiale plassering
- 852 Seremonier under spebarnstid og barndom

- 853 Mating av spebarn
- 854 Spebarnstid
- 855 Barndom
- 856 Utvikling og modning
- 857 Barneaktiviteter
- 858 Barns status

86 Sosialisering av barn

- 861 Barneoppdragelse
- 862 Avvenning og spisetrening
- 863 Renslighetsopplæring
- 864 Seksualoppdragelse
- 865 Oppdragelse til selvkontroll
- 866 Oppdragelse til selvstendighet
- 867 Opplæring i sosiale normer
- 868 Innlæring av ferdigheter
- 869 Innlæring av tro og holdninger

87 Undervisning

- 871 Undervisningsvesen
- 872 Skoleundervisning
- 873 Høyere undervisning
- 874 Yrkesutdanning
- 875 Lærere
- 876 Teori og metode i undervisning
- 877 Studenter

AA 88 Menneskets forskjellige aldre

88 Menneskets aldre fra puberteten til alderdom

- 881 Puberteten og pubertetsriter
- 882 Ungdommens status
- 883 Ungdom
- 884 Å bli myndig
- 885 Voksen alder
- 886 Alderdom
- 887 De gamles aktiviteter
- 888 De eldres status og behandling

BB 89 Folketro

89 Folketro

- 891 Overnaturlige vesen
- 892 Folkemedisin
- 893 Trolldom
- 894 Divinasjon
- 895 Viser
- 896 Eventyr
- 897 Sagn
- 898 Gåter
- 899 Ordspråk, stev, regler, rim og urban folklore

OUTLINE

Findeling, merknader, stikkord og henvisninger

A 0 UBESTEMMELIG MATERIALE

Denne kategorien skal fange opp materiale som ikke har latt seg bestemme og som derfor ikke lar seg plassere i noen av de andre seksjoner. MERK: Et "kunstig" øverste nivå i Outline, i hovedsak basert på Outlines innholdsfortegnelse, merket med bokstavene A - BB. Dette nivået skal ikke brukes til klassifikasjon, kun som inngang til systemet.

00 Ubestemmelig materiale

... her legges alt materiale som ikke kan henføres til en bestemt kategori (f.eks. personlige minner, spekulasjoner, generelle forutsigelser etc). Helt ubestemmelige gjenstander og fragmenter av gjenstander. Gruppen skal bare brukes der hvor plassering i en spesifikk kategori er helt utelukket. Kan et fragment bestemmes som del av en gjenstand, skal fragmentet legges i den relevante emnekategori.

B 10-12 ORIENTERINGER

Orienteringer, oversiktsmateriale, bibliografier, kilder, informanter, tekster og forskningsmetodikk. Inneholder alle slags opplysninger som plasserer den aktuelle kultur i forskningen og i rommet.

10 Orientering - referansesystem

...opplysninger som særlig kan tjene brukerne som referanseramme for bedre forståelse av det materiale som er klassifisert andre steder; ordningen av registeret, spesielle kodingsbestemmelser og registerets kildeverdi. MERK: Hovedgruppene 10, 11 og 12 er beregnet på klassifisering av kilde- og forskningsmateriale og er som regel ikke brukbare for tradisjonelle museumssamlinger. Kart er flyttet fra 102 til 131 geografisk beliggenhet, mens stedsnavn er flyttet fra 103 og ordlister fra 104 og plassert under 19 språk.

101 Identifikasjon

...navn på samfunnet eller kulturenheten som er undersøkt; alternative navn, selv tatt eller gitt av andre; navns betydning; enhetens plassering i forhold til sammenliknbare og større grupper; navn gitt av den egne gruppen til andre grupper; tilknytning til et kulturområde eller del av kulturområde; hvilken tid eller periode beskrivelsen gjelder og dens forhold til andre tidsperioder; underavdelinger i rom og tid som er brukt i klassifikasjonen av data; opplysning om tid og sted for feltarbeidet; etc.

Se også:

Språkkelig slektskap 197

Etnisk lagdeling 563

Territoriell organisasjon 63

102 Kart

...alle kart og reproduksjoner av kart; spesialkart vil også bli lagt under relevante beskrivende kategorier.

MERK: Kart som gjenstander og bilder av kart henvises til kategori 131 geografisk beliggenhet. Kategori 102 brukes bare til kart og kartreproduksjoner brukt som kildemateriale.

Se også:

- Geografiske data av beskrivende art 13
- Bosettingsmønster 361
- Veikart og sjøkart 487

103 Stedsnavn

...fortegnelser over stedsnavn og naturnavn; stedsnavns etymologi; historiske og kulturelle tilknytninger; sette navn på steder; etc.

MERK: Det henvises til ny kategori 199 stedsnavn. Kategori 103 brukes bare til stedsnavn som kildemateriale - og brukes bare i helt spesielle tilfelle.

Se også:

- Bosettinger 36
- Personnavn 551
- Territoriell inndeling 631

104 Ordliste

...definisjoner av hjemlige uttrykk som ofte er brukt i kildene; ortografi- og transskripsjonssystemer.

MERK: Det henvises til kategori 192 ordforråd. Kategori 104 brukes bare til ordlister som kildemateriale, og brukes bare i helt spesielle tilfelle.

Se også:

- Ordlister og ordforråd 192

105 Kulturoversikt

...synopsis av hele kulturen (som bakgrunn til spesifiserte opplysninger); henvisninger til sammendrag i andre verker.

Se også:

- Forfatterens erfaring i feltarbeid 171
- Kulturhistorie 17
- Generell kulturorientering 181

106 Kodete data

...det konsise, kvantitative og/eller kvalitative uttrykk for eller tolkning av kulturelle, sosiale, økologiske eller andre variabler knyttet til menneskelig atferd; data er klassifisert etter på forhånd oppsatte kategorier betegnet med tall og/eller bokstavkoder. Alminnelig begrunnelse for å presentere data i kodet form er å lette statistiske analyser og/eller sammenlikninger mellom forskjellige kulturer.

11 Kilder

...kilder for opplysninger om et visst samfunn i den tidsperiode som er angitt i Outline of World Cultures (Oversikt over verdens kulturer), og data som er relevante for vurdering av kildeverdien.

MERK: Hovedkategori 11 (110-118) er beregnet på kildemateriale for katalogene til Human Relations Area Files. Passer ikke til vanlig museumsmateriale. Tidl. kategoribetegnelse: "Bibliografi".

111 Bearbejdede kilder

...fullstendige henvisninger til alle kilder som virkelig er brukt, samt en kort vurdering av hver av dem. Kildene er nummerert og ordnet i nummerrekkefølge.

112 Rådspurte kilder (brukes ikke)

...fullstendige henvisninger til kilder som er rådspurt, men ikke bearbejdet. Kildene er ordnet alfabetisk etter forfatterens etternavn.

MERK: Kategori 112 brukes ikke - det henvises til kategori 111.

113 Utfyllende opplysninger

...litteraturlister; bibliografier med kommentarer; arbeider som det er henvist til i bearbejdede kilder; andre informasjonskilder (f.eks. museale samlinger og arkiver); etc.

114 Kommentarer

...anmeldelser av andre forfattere; kritikk av eldre kilder; forfatters kommentarer til andre av egne publikasjoner; informasjon om forfattere, andre forskere og feltarbejdspersonell og deres bakgrunn; generelle opplysninger om tidligere erfaring i feltarbeid; etc.

Se også:

- Dato og sted for feltarbeid 101
- Metodikk 12

115 Informanter

...identifikasjon og karakteristikk av personer som fungerer som informasjonskilder.

Se også:

- Bruk av informanter og tolker i

116 Tekster

...et helt sett med sider fra hver bearbejdet kilde, ordnet etter sidenummer, for å angi hver ekserpts sammenheng med den øvrige teksten. Tekstsettene er ordnet etter kildenummer.

Se også:

Litterære tekster 539

117 Feltmateriale

...journaler og dagbøker skrevet på undersøkelsesstedet; usorterte feltnotater; etc. Denne kategori er først og fremst bestemt for materiale som det ikke passer å henvise til de andre kategoriene.

118 Skjønnlitteratur

...skjønnlitterære verker som handler om den aktuelle kulturen av ikke innfødte forfattere.

Se også:

Skjønnlitt. verker om kulturen av innfødte forfattere 538

Skjønnlitt. verker om kulturen av innfødte forfattere 539

12 Metodikk

...beskrivelser og diskusjoner vedrørende de metoder som brukes ved undersøkelsen av det aktuelle samfunn. Generelle opplysninger om ulike sider av de spesialemner som er oppført nedenfor. Generelle opplysninger om faktorer som påvirker overensstemmelse, pålitelighet og allmengyldighet i de data som er frembrakt.

121 Teoretisk orientering

...målsetting for undersøkelsen og valg av undersøkelsesobjekt (f.eks. fullstendig etnografisk beskrivelse, studium av en spesiell institusjon eller kulturkompleks, prøving av en hypotese); generell vitenskapelig innfallsvinkel (f.eks. historisk, funksjonalistisk, psykologisk); formulering av forskningsprogrammet; grunner for valg av et bestemt feltområde; vitenskapelige resultater; etc.

122 Praktiske forberedelser

...finansieringskilder (ekspedisjonens utgifter, omkostninger ved publisering av resultatene etc.); valg og sammensetning av utstyr; løse problemer med transport og byråkratiske formaliteter; gjøre seg kjent med tidligere beskrivende litteratur; lære språk; leveforholdene i felten; etc.

123 Observasjon

...metoder for å etablere kontakt; forskerens status i samfunnet, selvttatt eller tildelt av samfunnet; metoder for å endre forskerens status; bruk av metoden deltakende observasjon; graden av deltakelse i samfunnets liv som virkelig blir oppnådd; virkningen av forskerens nærvær på livet i samfunnet; begrensninger som forskerens kjønn setter for det arbeid som skal utføres; etc.

124 Intervjuer

...metoder for valg av informanter eller emner (f.eks. gjennom eksempler); bruk av det innfødte språket; bruk og valg av tolker; metoder for å kontrollere og belønne informanter og tolker; gruppeintervjuer; intervjueteknikk (f.eks. spørsmål og svar, indirekte spørsmål, bruk av tematiske holdepunkter); spesielle metoder (f.eks. levnetsbeskrivelser, slektshistorie, spesielle hendelser, muntlig historieoverlevering); bruk av dokumenter satt sammen av informantene; etc.

Se også:

Informanter 115

125 Tester og spørrelister

...beskrivelse av anvendte tester (f.eks. intelligens-, projeksjons-); anvendte arbeidsskjemaer og spørrelister (f.eks. forberedelse, forhåndstesting); administrasjon av av tester, arbeidsskjema og spørrelister; stikkprøvemethoder; metoder for poengregning; bruk av kontrollgrupper; spesielle eksperimenter; forfatterens vurdering; blodtypebestemmelse; etc.

Se også:

Resultater av blodtypetester 143

Testresultater av sanseintrykk og oppfatningsevne 151

Resultat av ferdighets- og intelligenstester 153

Resultat av personlighetstester 157

Resultat av personlighetstester 159

126 Registrerings- og innsamlingsmetoder

...opptegnelsesmetoder (f.eks. ordrett, sammendrag etter intervjuene); opptegnelser på originalspråket; bruk av dagbøker og journaler; bruk av lyd- og fotoutstyr; utarbeidelse av skisser, tabeller og kart; innsamling av gjenstander i felten; etc.

127 Historisk forskning

...i hvilket omfang feltundersøkelsen er blitt supplert med eller erstattet av skrevne kilder; de typer av skrevne kilder som er brukt (f.eks. forhistoriske levninger, utrykte dokumenter, museale samlinger, statistiske opplysninger, litterære kilder, tidligere publisert materiale); metoder for analyse og kritikk benyttet i vurderingen av kildematerialet; etc.

Se også:

Muntlig historiefortelling 124
Historie 17

128 Organisasjon og analyse av resultatene

...identifikasjon av materialet; metoder for bearbeiding av primærdata (f.eks. analyse, klassifikasjon, kvantifisering); spesielle analysemetoder (f.eks. fonemisk, sosiometrisk); utarbeidelse av tabeller og diagrammer; metoder for bestemmelse av resultatenes indre sammenheng, pålitelighet og allmenyldighet (f.eks. statistisk, bruk av gradering og skalaer); tilretteleggelse av materialet for utgivelse i trykt form: forfatterens drøfting av den måten han har ordnet kildene på; anbringelse av feltopptegnelsene; etc.

Se også:

Ortografi- og transskripsjonssystemer 104

C 13 NATURFORHOLD

Geografi, klima, geologi, mineralressurser, fauna og flora.

13 Naturforhold

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om undersøkelser av geografisk art. Forestillinger om naturfenomener se kategoriene under 82.

131 Geografisk beliggenhet

...bredde og lengde; beliggenhet i forhold til land og hav (f.eks. øy, kystområde, innlandsområde); størrelsen på det område som det gjøres krav på; tilgjengelighet landverts og sjøverts; grenser; etc.

MERK: Alle kart og reproduksjoner av kart klassifiseres her, spesialkart også under relevante beskrivende kategorier.

Se også:

Kulturenhetens plassering i forhold til andre 101
Kart 102
Territoriell organisasjon 63

132 Klima

...klimatype; årstider (f.eks. antall, tidspunkter, kjennetegn); temperatur (f.eks. årlig middeltemperatur, maksimums- og minimumstemperatur, døgn- og årstidsvariasjoner); nedbør (f. eks. gjennomsnittlig regnmengde pr. år, fordeling etter årstidene, snøfall); luftfuktighet; frost; vindforhold (f.eks. de mest fremherskende vinder, sykkloner); etc.

Se også:

Varme 374
Meteorologisk forskning og værstasjoner 654
Reaksjoner på tyfoner og tornadoer 731
Folkelig meteorologi 821

133 Topografi og geologi

...høyde over havet; landoverflaten (f.eks. åser, fjell, sletter, pass); vannansamlinger (f.eks. innsjøer, elver, fjorder, myrer); grunnvann; kystens og den nærmeste havbunnens kjennetegn; tidevann og strømmer; oversvømmelser; områder med vulkansk aktivitet og jordskjelv; etc.

Se også:

Vannforsyning 312
Ferdsselsveier 487
Transport til lands og vanns 49
Transport til lands og vanns 50
Jordskjelv og vulkanske ulykker 731
Folkelig geografi 823

134 Jordsmonn

...jordens fysiske og kjemiske beskaffenhet; erosjon; jordtyper og jordens fruktbarhet; dyrkbar mark (f.eks. med hjemlige metoder, med moderne vitenskapelige metoder); etc.

Se også:

135 Mineralressurser

...forekomst av eller betydelig mangel på mineralavleiringer (f.eks. metaller, sten, kull, olje, leire, salt); mengde, kvalitet og fordeling av de forskjellige mineralforekomster; etc.

Se også:

- Fremstilling av salt 258
- Utnyttelse av mineralressurser 31
- Metallurgi 325
- Petrokjemi- og kullvareindustri 382

136 Fauna

...de viktigste hjemlige arter, særlig pattedyr, krypdyr, fugler, fisk og skaldyr, insekter og mikrofauna; endringer som skjer over tid (f.eks. innførte arter); etc.

Se også:

- Jakt, fangst og fiske 22
- Husdyrhold 23
- Følkelig zoologi 825
- Konkylie som hagedekorasjon 351

137 Flora

...plantelivets alminnelige karakter (f.eks. jungel, ekvatorialskog, tropisk buskvegetasjon, savanne, ørken, steppe, prærie, løvskog, barskog, tundra); treslag; viktige arter av land- og marin flora; endringer som skjer over tid (f.eks. innførte arter); mikroflora; etc.

Se også:

- Innsamling av mat 222
- Kultiverte planter 24
- Følkelig botanikk 824

138 Økologi

...spillet mellom dyr og plantevekster.
MERK: Ny kategori i sv. outline 1993.

139 Naturvern

...vern av uberørt eller lite berørt natur, der hensikten er å bevare slik natur for menneskelige inngrep; tiltak for å opprettholde mangfoldet i naturen; nasjonalparker; landskapsvernområder. For miljøvern - begrense skadevirkningene av menneskelig aktivitet - se 318. For bruk av naturområder til friluftsmål, se 529. MERK: Ny kategori "Miljøforstyrrelse og miljøvård" i sv. outline 1993. Innholdet

begrenses i no. outline til kun å omfatte naturvern, og samtidig opprettholdes kategoriene 318 og 529. Naturvern er ikke helt det samme som miljøvern. Miljøvern forutsetter menneskelig aktivitet og hensikten er å begrense skadevirkningene, mens naturvern er vern av tilnærmet urørt natur.

D 14-15 ENKELTMENNESKET, BIOLOGI OG PERSONLIGHET

Behandler det enkelte menneske, menneskets biologi, adferd og personlighet.

14 Menneskets biologi

...generelle opplysninger om forskjellige typer vitenskapelige biologiske data om samfunnsmedlemmene. Forekomst og utbredelse av biologiske kjennetegn henføres til kategoriene nedenfor. Forestillinger om den menneskelige organisme se kategoriene under 82.

141 Antropometri

....menneskets mål, gjennomsnitt, yttergrenser, fordeling etter kjønn (f.eks. høyde, vekt, lemmenes spennvidde og lengde); indeks (f.eks. hodeskalle-, nasal-); etc.

Se også:

- Stillinger 516
- Oppfatninger av idealfiguren 826

142 Beskrivende somatologi

...farge på hud, hår og øyne; hårets form, lengde og fordeling; muskulatur; sekundære kjønnskjenetegn; somatotypiske data; etc.

143 Genetikk

...blodgrupper; omfanget av kjønnsbetingete, arvelige kjennetegn (f.eks. fargeblindhet, blødersyke); andre data av spesiell genetisk betydning (f.eks. uvanlige reaksjonsmekanismer eller begrensninger; etc.

Se også:

- Forestillinger om arvelighet 827

144 Raser

...trekk som tyder på avstamning fra anerkjente raser eller underraser; underbyggende belegg; omfanget av raseblanding; etc.

Se også:

- Fordeling av etniske grupper 162
- Etnisk lagdeling og rasekryssningers status 563
- Forestillinger om rase 829

145 Ontogenetiske data

...opplysninger om fysisk vekst og mental utvikling i spebarnstid og barndom; tenneses frembrudd; alder ved kjønnsmodenhetens inntreden hos begge kjønn; alder ved menopause og ved begynnelsen av senil impotens; kjennetegn for menstruasjon og klimakterium; fysiske alderdomstegn; etc.

Se også:

- Menstruasjon 841
- Utvikling og modning i spebarnstid og barndom 856
- Ungdomstid, voksen alder og alderdom 88

146 Ernæring

...opplysninger om underernæring og kostholdsmangler; i hvilken grad kostholdet for undergrupper og befolkningen som helhet er tilstrekkelig; kjemisk analyse av hjemlige matemner; etc.

Se også:

- Sykelighet 164
- Alminnelig kosthold 262
- Kostholdsforskning 742
- Mating av spebarn 853

147 Fysiologiske data

...opplysninger som angår fysiologiske systemer og deres funksjoner (f.eks. hjerte/blodkar, åndedrett, fordøyelse, underlivsfunksjoner, nervesytem, endokrine funksjoner); stoffskifte; salt- og væskebalanse; tegn på fysiologisk motstandskraft (f.eks. styrke og utholdenhet); karakteristisk kroppslukt; etc.

Se også:

- Forekomst av genetiske trekk 143
- Sinnsinntrykk og oppfatningsevne 151
- Drifter og følelser 152
- Omfang av sykdommer 164
- Fysiske deformiteter 732
- Folkelige ideer om fysiologi 827
- Seksuell atferd 83
- Menstruasjon 841

15 Atferd og personlighet

...generelle opplysninger om ulike former og typer for individets atferd og personlighetstrekk slik som de oppfattes av iakttakeren og forskeren.

151 Sansesinntrykk og oppfatningsevne

...syns-, hørsels-, smaks-, lukt- og følelsesinntrykkenes styrke og pålitelighet (f.eks. ukontrollerte iakttagelser, testrapporter); opplysninger om sensorisk utskillelles- og oppfatningsevne (f.eks. formsans, fargesans, synsbedrag, gehør); data om kulturell forming av oppfatningsevnen; etc.

Se også:

- Mat som blir foretrukket 262
- Bruk av parfyme 302
- Forestillinger om varme- og kuldefølelse 374
- Optiske instrumenter 416
- Forståelse av form og farge i kunst 532
- Musikkforståelse 533
- Danserytme 535
- Handikappede 732
- Forestillinger om form, farge og lyd 822
- Allmen oppfatning av hyggelig og uhyggelig 828

152 Drifter og følelser

...opplysninger som angår arten og intensiteten i primære impulser og drifter (f.eks. sult, tørst, behov for frisk luft, sex, urinering, defekasjon, smerte, varme og kuldebesvær, tretthet); opplysninger som angår omfanget og arten av sekundære drifter og følelser (f.eks. aggresjon, sinne, hat, sjalusi, frykt, engstelse, depresjon, sorg, avsky, hjemlengsel, kjærlighet, sympati, opprømtet, spenning, glede, nysgjerrighet, griskhet, ambisjon, forfengelighet, mindreverdighet); uttrykk for og kontroll av følelser (f. eks. stoisisme); etc.

Se også:

- Tilbakevendende personlighetstrekk 157
- Profanering 195
- Stereotype former for å gi uttrykk for følelser 201
- Sult 261
- Tørste og trang til narkotika 27
- Smykker og lemllestelse 30
- Arbeid og fritid 461
- Søvn og utsondring 51
- Fritidsaktiviteter 517
- Rekreasjon 52
- Motsetninger innen gruppen 578
- Forbrytelser 68
- Motiver for å begynne krig 721

Følelsesreaksjoner ved religionsutøvelse 781
Seksualitet 831
Kontroll av impulser 86

153 Atferdsmekanismer

...spesielle opplysninger om atferdsmekanismer og vanedannelse (f.eks. betingete og ubetingete stimuli, utforminger, svarhierarki, vilkårlig oppførsel, positiv og negativ forsterkning, generalisering, diskriminering, forventning); opplysninger om typer av problemløsninger (f.eks. prøve og feile, innsikt eller intelligens, etteraping); opplysninger om spesielle mekanismer for ord- eller symbollæring; resultater av ferdighets- og intelligenster; opplysninger om bevisste mentale prosesser (f.eks. hukommelse, omdømme, resonering, viljekraft, reaksjoner i en nødssituasjon); etc.

Se også:

Kulturendringer 17
Holdninger 208
Samfunnskontroll som middel i atferdsforming 626
Logikk 811
Folkelig psykologi 828
Oppdragelsesmetoder 861
Undervisningsmetoder 876

154 Tilpasningsprosesser

...opplysninger om omfatningen, arten og kulturmønsterets påvirkning av ubevisste mentale prosesser (f.eks. fri assosiasjon, drøm, fantasi, visjoner, inspirasjon, intuisjon); måter å løse situasjoner på som innebærer konflikt, frustrasjon og angst; iakttagelser og slutninger som vedrører tilpasningsmekanismer (f.eks. fortregning, regresjon, forskyvning, projeksjon, introjeksjon, identifikasjon); etc.

Se også:

Motsetninger innen gruppen 578
Trolldom 754
Drømmetydning og søking etter visjoner 787
Rasjonalisering 811

155 Personlighetsutvikling

...opplysninger og slutninger som vedrører betydningen av arvelige faktorer, fysiologiske spenninger og sosialt press samt fysiske omgivelser for personlighetsutviklingen; psykologiske og psykoanalytiske tolkninger av personlighetsutformingen under spesielle sosiokulturelle forhold; vitnesbyrd om faser i personlighetsutviklingen (f.eks. anal, oral); etc.

Se også:

Familieforhold 593
Samfunnskontroll 626
Rettslige straffereaksjoner 681
Kjønn 83
Spebarnstid og barndom 85
Sosialisering 86
Ungdomsproblemer 883

156 Den sosiale personlighet

...forestillingen om jeget i forhold til andre; fremhevelse og forsvar av jeget; deltakelse i samfunnslivet og isolasjon; individuelle roller i forhold til kulturelt bestemt status; tolkning av personligheten som et speilbilde av sosiale normer; konformitet; etc.

Se også:

Nærhet og avstand 209
Yrkesspesialisering 463
Sosial status og bevegelighet 55
Sosial lagdeling 56
Sosiale forhold og grupper 571
Slektsstatus 602
Samfunnskontroll 626
Kulturell definisjon av jeget 828

157 Personlighetstrekk

...forekomst av idiosynkratiske vaner (f.eks. bite seg i leppene, bite negler, tvinne tommelfingre, vri hendene); forekomst av samarbeidsvilje og konkurransementalitet; omfang og fordeling av gjennomgående personlighetstrekk (f. eks. lederevner, underdanighet, aggressivitet); omfang og fordeling av anerkjente personlighetstyper (f.eks. innadventt, utadventt, med tvangsforestillinger, manisk, paranoid, hypokondrisk); generelle resultater av personlighetstester; tegn på kulturell selektivitet med hensyn til personlighetstrekk og personlighetstyper; opplysninger om forekomsten av en formell eller en basispersonlighet; etc.

Se også:

Sekundære drifter og følelser 152
Nasjonal karakter og "ethos" 181
Stereotype former for å gi uttrykk for følelse 201
Holdninger 208
Gjensidig hjelp og konkurranse 47
Stillinger 516
Humor 522
Sosial bevegelighet 55
Status tilpasset spesielle personlighetstyper 554
Gjensidig sosial påvirkning 571
Religiøse erfaringstyper 781
Folkelig psykologi 828

158 Personlighetsforstyrrelser

...omfang og fordeling av for stort press og symptomer på nevrotiske eller funksjonelle forstyrrelser (f.eks. hysteri, hypokondri, tvangshandlinger, alminnelig engstelse), motoriske forstyrrelser (f.eks. rykninger, stamming), personlighetsspaltning (f.eks. hukommelsestap, gå i søvne), hallusinasjoner og vrangforestillinger, manier (f.eks. kleptomani, pyromani), sadisme og masochisme, avhengighet (f.eks. av narkotika eller alkohol), alvorlige psykiske forstyrrelser (f.eks. fobier, manisk-depressive psykososer, regressiv melankoli, schizofreni); psykiatrisk tolking av mentale forstyrrelser; etc.

Se også:

- Omfanget av organiske sykdommer 164
- Oppfatning av samvittighet 577
- Forbrytelser, skadeverk og synd 673
- Lovovertrедelser 674
- Evnesvakhet 732
- Alkoholisme og narkomani 733
- Psykiatriske sykehus 734
- Lovovertrедelser 738
- Psykoterapi 755
- Omsorg for sinnslidende 758
- Selv mord 762
- Religiøs trance 787
- Forestillinger om unormale mentale tilstander 828
- Seksuell perversitet 83
- Sosialisering 86
- Ungdomsproblemer 883

159 Levnetsbeskrivelser

...iakttagelser og tolkninger av individets atferd, karakter og personlighet; kliniske analyser; registrerte tilfeller; biografisk materiale; samlinger og tolkninger av enkeltpersoners drømmer; resultater av tester oppsatt for å måle tillært atferd og ervervet personlighet (f.eks. tester av motoriske og verbale ferdigheter, projeksjonstester); etc. Generaliseringer eller konklusjoner som angår grupper eller klasser av individer skal legges i andre relevante emnegrupper. For særskilte profesjons- og yrkesmonografier se også under de respektive emnekategorier.

Se også:

- Data om informanter 115
- Uklassifiserte felldata 117
- Beskrivelser av tester og testskjema 125
- Muligheter for individets ambisjoner 554
- Lovbrudd og straff 68
- Stønadstrengende 736
- Religiøse erfaringstyper 781
- Tolkning av drømmer 787

Kjønn 83
Sosialisering 86

E 16-18 BEFOLKNING, HISTORIE OG KULTUR

Befolkningslære, historie og kulturelle forandringer, helhetsoversyn over kulturen.

16 Befolkningslære

...genrelle opplysninger av forskjellig art om befolkningen, inklusive befolkningsstatistikk.

161 Folkemengde

...folketellinger og beregninger med tidsangivelser; folketetthet (f.eks. aritmetisk, i forhold til dyrkbar jord); befolkningsutvikling; etc.

Se også:

- Befolkningspolitikk 168
- Manntall 659

162 Befolkningens sammensetning

...befolkningens fordeling etter alder, kjønn, sted, sivilstand, livsform (f.eks. bygd eller by, nomadisk eller bofast), samt etter sosiale grupperinger (f.eks. yrke, religion, klasse, etnisk gruppe); familienes størrelse; etc.

Se også:

- Lese- og skriveferdighet 212
- Lokalisering og fordeling av bebyggelse 361
- Forskjeller mellom by og land 369
- Yrkesspesialisering 463
- Aldersfordeling 561
- Etnisk lagdeling 563
- Giftemålsalder 582
- Omfanget av mangedifte 595
- Befolkningen i lokalsamfunnet 621
- Kriminalstatistikk 674
- Handikappede og stønadstrengende 73
- Utdannelsesstatistikk 871

163 Fødselsstatistikk

...fødselstall; fødselsfordeling (f.eks. etter årstid, sted, rase, kjønn, yrke); omfanget av dødfødte og flerbarnefødsler; foreldrenes alder ved det første

barnets fødsel; tidsintervall mellom barna; antall barn pr. fullstendig familie; etc.

Se også:

- Graden av fruktbarhet og sterilitet 842
- Barsel 844
- Omfanget av illegitimitet 848

164 Sykdomsstatistikk

...omfang, art og utbredelse av forskjellige sykdommer og ulykker (f.eks. regionalt, etter årstid, etter kjønn, etter alder, etter yrke); forekomst av epidemier; belegg for immunitet eller mottakelighet for sykdom; tannsykdommer; etc.

Se også:

- Underernæring og mangelfullt kosthold 146
- Omfanget av nevroser og psykoser 158
- Sykkelighet som et sosialt problem 73
- Offentlig helsestell 744
- Sykdomsteori og behandling av sykdom 75
- Stell av spebarn og barn 85

165 Dødlighetsstatistikk

...dødstall (anslagsvis og korrigererte); spebarns- og mødredødlighet; fordeling av dødsfallene (f.eks. etter årsak, årstid, alder, yrke, sted); forventet levealder; autentiske tilfeller av ekstremt høy alder; de viktigste dødsårsakene (f.eks. sykdom, ulykke, alderdom); etc.

Se også:

- Drap 682
- Dødlighet i krig 727
- Selvmord 762
- Barnedrap og abort 847

166 Flyttinger innenlands

...flytting mellom forskjellige steder og distrikter (f.eks. fra landsbygda til byer og tettsteder, til andre landsdeler); organisert tilbakeflytting; tendenser til omfordeling av befolkningen; offentlige bestemmelser som legger restriksjoner på flytting; etc.

Se også:

- Sesongmessige flyttinger 221
- Graden av varighet og midlertidighet i bebyggelsen 361
- Reising 484
- Regler for bosted i ekteskapet 591

167 Innvandring og utvandring

...innvandringens omfang og hvor innvandrene kommer fra; omfanget av og mål for utvandring; årsaker til innvandring og utvandring;

utviklingstendenser; restriktive offentlige bestemmelser; kolonisasjon; etc.

Se også:

- Forhistorisk migrasjon 174
- Reising 484
- Etnisk lagdeling 563
- Slavehandel 567
- Ufrie områder 636
- Naturalisering 641
- Flytting av erobrete befolkninger 728

168 Befolkningspolitikk

...teorier og holdninger som angår befolkningskontroll; forholdsregler som skal stimulere eller begrense befolkningsveksten; forestillinger om befolkningsoptimum; etc.

Se også:

- Data om kannibalisme 266
- Kastrasjon 304
- Bruk av landområder 311
- Levestandard 511
- Ekteskapsregulering 582
- Sølibat 589
- Dødsstraff 681
- Sterilisering av handikappede 732
- Omsorg for syke og skadete personer 734
- Omsorg for syke og skadete personer 758
- Menneskeoffer 782
- Fødselskontroll 842
- Abort og barnemord 847
- Barnestell 855

17 Historie og kulturendringer

...generelt om flere ulike typer av opplysninger som angår historie og kulturendringer. Ettersom separate registre vil bli opprettet for hver større historisk periode i de samfunn som har en noenlunde bestembar alder, er kategoriene nedenfor bare bestemt for a) opplysninger om samfunnets forhistorie og b) historiske data om spesielle tidsperioder som ikke med fordel kan legges i kategorier andre steder i denne oversikt.

171 Kulturspredning

...forekomst av liknende kulturelementer i andre samfunn; slutninger som kan trekkes av elementenes spredning; etc.

Se også:

- Tilknytning til særlige kulturområder eller underområder 101
- Spredning av biologiske trekk 14
- Språklig slektskap 197

172 Arkeologi

...forhistoriske kulturrekkefølger og kronologi (f.eks. bestemt ved hjelp av geologisk og paleontologisk materiale, stratigrafi, typologi, årringsdatering, C-14-datering); arkeologisk supplering av historiske opptegetninger; innskrifters vitnesbyrd; historiske slutninger på grunnlag av arkeologiske data; beskrivelse av arkeologiske funnsteder og artefakter; etc.

Se også:

Arkeologi som fag 814
Jernblestring 327.1

173 Tradert historie

...muntlige historiske tradisjoner og opplysninger om deres pålitelighet; kongerekker og genealogier; historiske slutninger som kan trekkes av sagn og tradisjoner; etc.

Se også:

Muntlig historieteknikk 124
Sagntekster 539
Slektsgenealogier 601
Slektgruppers tradisjoner 61
Dynastisk styre 643
Mytologi 773
Historikere og slektsforskere 814
Folkelig sosiologi 829

174 Historisk rekonstruksjon

...slutninger med hensyn til opprinnelse, vandringer, kontakter, forhistorie og kulturhistorie fra forskjellige typer av kilder (f.eks. antropometri og språk), men med utelukkelse av skriftlige dokumenter; etc. MERK: Kategorien dreier seg om historiske slutninger ut fra ikke-skriftlige kilder.

Se også:

Historisk forskning 814

175 Skriftlige kilder

...skrevne kilder og deres fortolkning (f.eks. krøniker, reiseberetninger, offentlige dokumenter); belegg og slutninger om hendelser i forhistorisk og historisk tid hentet fra slike kilder; sammendrag av den historiske utvikling i de perioder som er nevnt i kategori 101; spesiell historisk informasjon som er nødvendig for å forstå kulturendringer; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Skriftlig historie". Det dreier seg om skriftlige kilder samt historie basert på skriftlige kilder. "Skriftlige kilder" er mer korrekt kategoribetegnelse.

Se også:

... 101

Dokumentasjon 21
Litterære tekster 539
Historiografi 814

176 Fornyelse

...analyser og sammendrag av oppdagelser og oppfinnelser som er gjort innen kulturgruppen; faktorer som inngår i dette (f.eks. tilfeldigheter, begavelse, kulturgrunnlag); fornyelsenes antall, rekkevidde og frekvens; fornyernes og oppfinnernes antall, virkeområde og frekvens; etc. For de enkelte oppfinnelser se under de relevante emnekategorier.

Se også:

Patenter og copyrights 424

177 Akkulturasjon og kulturkontakt

...kontakter med andre kulturer, deres antall, karakter og intensitet; faktorer som påvirker mottakeligheten på det kulturelle område; eksempler på kulturell omforming for å tilpasse lånte elementer; kulturendringenes krefter og formidlere; etc.

Se også:

Immigrasjon 167
Låneord 192
Utenrikshandel 439
Etnisk lagdeling 563
Atferd mot fremmede 609
Koloniadministrasjon 636
Utenriksforbindelser 648
Misjon 797

178 Sosiokulturelle utviklingslinjer

...endringer i de grunnleggende forhold; lineære utviklingslinjer (f.eks. kulturstrømninger); sykliske utviklingslinjer (f.eks. motestrømninger og moter); dynamiske prosesser (f.eks. integrasjon, selektivt bortfall, kulturell evolusjon); vitnesbyrd om kulturettardering; vitnesbyrd om kulturell kontinuitet og stabilitet; etc.

Se også:

Befolkningsutvikling 161
Språklige strømninger 197
Draktmoter 291
Tendenser i byutvikling 369
Politiske bevegelser 668

179 Økonomisk planlegging og utvikling

...økonomisk vekstpotensial, reelt eller prosjekttert, innen en territoriell eller politisk region (f.eks. bygd, by, storby etc.); nåværende

og prosjekterte økonomiske vekstrater; regionale planleggingsprogrammer; problemer (f. eks. underutvikling); planlegging på lang og kort sikt; komiteer, arbeidsgrupper og styrer pålagt planleggings- og utviklingsoppgaver; samordning av planlegging for by- og landdistrikter og hele landet; prioriteringer og mål (f.eks.lokal, nasjonal og regional utvikling, industriutvikling, landbruksutvikling etc.); lederskap og personell; programmenes kostnader og finansiering; offentlige og private investeringer; omfanget av statens deltakelse i planleggings- og utviklingsprogrammene; i hvilken utstrekning de foreslåtte programmene gjenspeiler behovene iden regionale enhet; utviklingsstrategi; resultater; etc. For mer utførlig informasjon om planlegging og utvikling se de relevante emnekategorier (f.eks. Jordbruk 24, Utnyttelse av naturressursene 31 etc.).

Se også:

Befolkningsstatistikk for by og land 162
Familieplanlegging 168
Sosiokulturelle utviklingslinjer 178
Samfunnsplanlegging 185
Relevante emnekategorier er f.eks. Jordbruk 24
Relevante emneategorier er f.eks. Utnyttelse av naturressursene 31
Bruk av landområder 311
Miljø og omgivelser 318
Byplanlegging 361
Byers vekst og økologi 361
Byfornyelse 362
Boligforhold 362
Offentlige tjenester 365
Forretningstilbud 366
Parker 367
Forskjellige tilbud 368
Byutvikling 369
Urbaniseringens virkning på sosiale institusjoner 369
Generelle opplysninger om økonomisk planlegging og utvikli 433
Sysselsetting 464
Organisasjon i lokalsamfunnet 621
Politiske administrative eller territorielle enheter 63
Administrative organer 647
Statsforvaltning 65
Helse og velferd 74
Filantropiske institusjoner 741
Familieplanlegging 842

18 Kulturen som helhet

...kortfattede opplysninger om hele kulturen slik som den tolkes eller beskrives av en forfatter. Kategoriene nedenfor er bestemt for beskrivende og forklarende materiale som hører til hele kulturen eller som går ut over flere av de

mere spesielle emnekategoriene. Følgelig blir meget av det materiale som angår de enkelte emner nedenfor, bare å finne i undergrupper under andre emnekategorier.

181 Kulturens generelle karakter

...generell kulturorientering; de fremherskende interesser, verdier, ideer og beveggrunner; karakteriseringer av hele kulturen (f.eks. som tradisjonsbundet, konkurransepreget, militaristisk, regjert av ånder, apollonisk, folkelig, urban); påstander og slutninger med hensyn til nasjonalkarakter; etc.

Se også:

Fremherskende personlighetstyper 157
Samarbeid og konkurranse 47
Ethiske begreper 577
Religionens generelle kjennetegn 771
Samfunnsfilosofi 829

182 Funksjon

...indre kulturell sammenheng eller mangel på sådan; påstander om integrasjon og desintegrasjon; tilpasning av kulturens enkelte deler til hverandre; kulturformenes forhold til biologiske og sosiale behov og til de fysiske omgivelser; omgivelsestilpasning; etc.

Se også:

Integrasjonsprosessen i kulturendringer 178
Slektsystemers funksjonelle integrasjon 601

183 Normer

...hjemlige og vitenskapelige definisjoner av sedvane (f.eks. som idealmønster, som variasjoner innen visse grenser, som statistiske slutninger på grunnlag av iaktatt atferd); positive og negative normer (f.eks. folkelige sedvaner, tabuer); normer uttrykt i ord og skjulte normer; legge følelser og symbolsk verdi i normer (f.eks. seder, idealisering); uoverensstemmelser mellom ideal og atferd; utforming av normer (f.eks. kulturkompleks, institusjoner); etc.

Se også:

Holdninger 208
Ethiske idealer 577
Rettslige normer 671
Tabuer 784
Innlæring av normer 867

184 Delaktighet i kulturen

...utbredelse av "spesielle" og "alternative" kulturtrekk; utviklingsgraden når det gjelder

subkulturer, forskjeller innen de enkelte kulturer og deres spesielle status; i hvilken grad delaktighet fra samfunnets side i hele kulturen er betinget av sosiale forhold; etc.

Se også:

- Individuelle roller innen status 156
- forskjeller i dialekt 197
- Forskjeller mellom by og land 369
- Regional spesialisering i produksjon 438
- Yrkesspesialisering 463
- Forskjeller i levestandard 511
- Tilskrevet og ervervet status 554
- Sosial lagdeling 56
- Etnisk lagdeling 563

185 Kulturens mål

...sosialt fremsyn; oppfatningen av fremskritt; reformbevegelser og utopiske mål; forholdsregler mot sløseri; samfunnsplanlegging; bevaringspolitikk; etc.

Se også:

- Befolkningspolitikk 168
- Dynamiske kulturendringer 178
- Økonomisk planlegging og utvikling 179
- Byplanlegging 361
- Jordreformer 423
- Økonomisk planlegging og utvikling 433
- Sparing og investering 454
- Organisasjon av produksjon og distribusjon 47
- Individuelle prestasjoner 55
- Statlige prosjekter 65
- Politiske doktriner, politikk og programmer 668
- Sosial trygd 745
- Samfunnsfilosofi 829

186 Etnosentrisme

...en sluttet gruppes forherligelse av seg selv (f.eks. slektsfølelse, lokalpatriotisme, nasjonalpatriotisme, klassebevissthet, lojalitet overfor sin gamle skole); ufordelaktig vurdering av andre grupper (f.eks. rasefordommer, religiøs intoleranse, nasjonale antipatier); åpne ytringer (f.eks. snobbethet, diskriminering, etisk dualisme, nasjonalisme); symboler (f.eks. flagg, nasjonalsanger, emblemer, nasjonalhelter); kanalisering av motsetninger (f.eks. idrettskonkurranser, etniske syndebukker); etc.

Se også:

- Sport og lek 52
- Fordommer mot og diskriminering av etniske og andre lagdel 56
- Motsetninger innen gruppen 578
- Atferd mot ikke slektninger, fremmede og utlendinger 609
- Rivalisering i toklassesystem 616
- Utvikling av nasjonalisme 619
- Borgerskap 641

- Internasjonale forhold 648
- Politiske partier 665
- Nasjonalistiske- og urbefolkningsbevegelser 668
- Militær moral 703
- Religiøs forfølgelse 798
- Forestillinger om rase 829

F 19-21 KOMMUNIKASJON OG DOKUMENTASJON

Kommunikasjon og dokumentasjon. Presse, telefon og telegraf, postvesen, radio og fjernsyn, skriving, trykking og fotografering.

19 Språk

...generelle opplysninger om språk sett ut fra forskjellige synsvinkler. Kategoriene nedenfor er bestemt for data om språkbruk og vitenskapelig språkanalyse. Terminologi som angår spesielle kulturaspekter vil i alminnelighet bli funnet under relevante emnekategorier andre steder. For eksempel tekster på de innfødtes språk se 539.

191 Tale

...forestillinger om språk; standard for korrekt tale; individuelle særegenheter i tale; forestillinger om talevanskeligheter (f.eks. stamming); hjelpemidler ved tale (f.eks. megafon); språkbruk i taler til offentligheten; tospråkighet; etc.

Se også:

- Telefon 206
- Radio 207
- Skriving 212
- Lydopptak 216
- Konversasjon 521
- Vokalmusikk 533
- Talekunst 537
- Klandring 578
- Døvstumhet 732
- Banning 789
- Lære språk 868

192 Ordforråd

...ordforråds relative begrensning eller rikdom; rekkevidden av ordforrådet som brukes i dagligtale; mottakelighet for låneord; utvidelse av ordforrådet i spesielle retninger; spesielle

ordforråd (f.eks. hellige ord, slang, juridisk språk, tekniske termer, yrkessjargong); ord og vendinger med sterkt følelsesladet betydning; ordbøker; etc. For hjemlige termer som angår forestillinger om naturen og mennesket se relevante kategorier under 82.

Se også:

- Stedsnavn 103
- Ordlist over hjemlige ord ofte brukt i beskrivende frems 104
- Navn på personer, dyr og ting 551
- Navn på personer, dyr og ting 552
- Slektstermer 601
- Talltegn 802
- Og mennesket se relevante kategorier under 82
- Hjemlige termer for planter og dyr 824
- Hjemlige termer for planter og dyr 825
- For hjemlige termer som angår forestillinger om naturen 82

193 Grammatikk

...språkelementer (f.eks. rot, stamme, affiks); formlære, (f.eks. prefiks, infiks, suffiks, reduplikasjon, avlyd); orddannelse (f.eks. sammensetning, avledning, bøyning); grammatiske kategorier (f.eks. tall, kjønn, kasus, tid, modus, form); graden av enhet (f.eks. analytisk, syntetisk, polysyntetisk); morfologiske og syntaksiske ordklasser eller "deler av tale" (f.eks. substantiv, verb); syntaks (f.eks. setningsdannelse, frase- og setningsbygning, foretrukne setningstyper); etc.

Se også:

- Lingvistiske studier 814

194 Lydlære

...fortegnelse over fonemer (som også inkluderer segmenter som trykk og tonehøyde); fonemers artikulasjon og allofoni; fonemers fordeling; morfonemisk tilpasning; etc.

Se også:

- Transkripsjonssystemer og ortografi 104

195 Stilistikk

...forskjeller i stil (f.eks. samtale-, fortellende, retorisk); stilistiske variasjoner i fonologi, grammatikk og ordforråd; språkstil typebestemt etter kjønn, alder, status og sosial sammenheng; eufemismer og bruk av billedspråk; profanering; etc.

Se også:

- Poesi-, tale-, drama- og sangstil 53
- Sosial lagdeling 56
- Etikettkette 576

Ordtabuer 784

Forbannelser og besvergelses 789

Obskønitet 831

196 Semantikk

...generelle problemer angående betydning og språklige symboler; morfologiske og leksikalske elementers semantikk; affektbetonet farging (f.eks. tonefall, hurtig tale); ord og fraser med forskjellig betydning etter sin kontekstuelle sammenheng; semantiske endringer; etc.

197 Språklig identifikasjon

...hovedspråk; tilknytning til andre språk og språkets stilling innenfor en språkstamme eller språkfamilie; dialektisk differensiering; anmerkninger til språklige endringsprosesser (f.eks. lydendring, lån, utviklingslinjer); etc.

Se også:

- Kulturell tilknytning 101
- Rasetilknytning 144
- Kulturell tilknytning 171

198 Spesialspråk

...grensespråk (f.eks. pidginengelsk, handelspråk); språk begrenset til et bestemt kjønn, yrke, sosial klasse eller etnisk gruppe; spesielle former for tale (f.eks. jodling, plystrespråk, buktaling); etc.

Se også:

- Tegnspråk 201
- Trommespråk 202
- Skriving 212

199 Stedsnavn

...fortegnelser over stedsnavn og naturnavn; stedsnavns etymologi; historiske og kulturelle tilknytninger; sette navn på steder; etc.

MERK: Ny kategori i sv. outline 1993.

Se også:

- Navn på dyr 552
- Personnavn 551
- Navn på gjenstander 552
- Navngiving 553
- Navneskikk 553

20 Kommunikasjon

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om kommunikasjon i rommet.

201 Fakter og tegn

...stereotype former for å gi uttrykk for følelse (f.eks. hengivenhet, aggresjon, hån, frykt, avsky); fakter som gir uttrykk for bekreftelse og nektelse; tegn brukt for å angi størrelse og form; veiledende tegn (f.eks. vinke noen til seg, advarende tegn); tegnspråk og deres bruk (f.eks. døvespråk, stammespråk); etc.

Se også:

- Nervøse fakter 157
- Stillinger 516
- Avslappende fakter 52
- Humor 522
- Fakter i dans, drama og talekunst 53
- Hilsing og reverens 576
- Talltegn 802
- Forestillinger om ansiktsreaksjoner 827
- Seksuelt suggestive fakter 832

202 Signaler og budbringere

...hjelpemidler for signalisering (f. eks. ild, røk, blinklys, semafor); signalkoder (f.eks. trommespråk, flaggkoder, morsealfabet); hemmelig skrift; bruk av fugler og dyr som budbringere; bud og kurerer; etc.

Se også:

- Muntlig kommunikasjon 191
- Reising 484
- Post- og skysstasjoner 495
- Signalsystem for jernbaner 496
- Ambassader 648
- Rekognosering i krig 726

203 Formidling av nyheter og informasjon

...uorganisert muntlig nyhetsformidling (f.eks. rykter, "jungeltelegraf"); offentlige utropere og herolder; bulletiner og informasjonsblad; etc.

Se også:

- Reklame 447
- Konversasjon 521

204 Presse

...aviser og tidsskrifter; innsamling av nyheter og informasjon (f.eks. reportere, pressemeldinger, nyhetsbyråer); innhold (f.eks. nyheter, reportasjer, spesialartikler); utgivelse og distribusjon; eiere, organisasjon og personell; finansiering (f.eks. abonnement, annonser, subsidier); lovgivning og forskrifter; etc.

Se også:

- Trykking 213
- Publisering 214

- Trykningsmaterieell 218
- Sette- og trykkerimaskiner 402
- Reklame 447
- Litteratur 538

205 Postvesen

...posttjenester (f.eks. mottak, ombæring); posttransport (f.eks. med hest, jernbane, fly, båt); spesialutstyr; pakkepost; postvesenets organisasjon og personell; finansiering (f. eks. avgifter, bevilgninger); etc.

Se også:

- Postvesenets bygninger 344
- Postsparebank 454
- Il- og fraktgodstransport 48
- Il- og fraktgodstransport 49
- Il- og fraktgodstransport 50
- Statsforetak 655

206 Telefon og telegraf

...teknologi; bruk av utstyr; anlegg og tjenester; organisasjon og personell; offentlige og private telefonanlegg; finansiering (f.eks. avgifter, bevilgninger); lovgivning og forskrifter; etc.

Se også:

- Telegrafkoder 202
- Kommunale telefon- og telegrafsystemer 365
- Fremstilling av utstyr 393
- Beskrivelse av utstyr 403
- Militær sambandstjeneste 708
- Militært sambandsutstyr 718

206.8 Yrkesspesialister, telefon og telegraf

206.83 Telefonsentralmontørfaget

207 Radio og fjernsyn

...radio, fjernsyn, radar, sonar etc.; teknologi; bruk av utstyr; anlegg og tjenester; organisasjon og spesialpersonell; programmer og programproduksjon; lyttere og seere; finansiering (f.eks. lisensavgift, reklame, bevilgninger); lovgivning og forskrifter; etc.

Se også:

- Elektrisk kraft 377
- Fremstilling av radio- og fjernsynsutstyr 393
- Beskrivelse av utstyr 403
- Reklame 447
- Bruk av radio og radar i lufttrafikken 507
- Militært radio- og radarutstyr 718

207.8 Yrkesspesialister, radiofagene

208 Offentlig opinion

...holdninger og den betydning som blir tillagt dem; uttrykksmåter; målemetoder (f.eks. uformelle metoder, offisielle opinionsmålinger, oversikter); opinionspåvirkning (f.eks. gjøre kjent for offentligheten, propaganda); de forskjellige mediers betydning; spesialpersonell; etc. Denne kategori har som formål først og fremst å beskrive uttrykk for og bearbeiding av den offentlige opinion og holdninger; praktisk talt alle opplysninger om holdninger i de enkelte tilfellene skal henføres til de respektive emnekategorier.

Se også:

- Trender i samfunn og kultur 178
- Reklame 447
- Film 546
- Samfunnskontroll 626
- Politisk atferd 66
- Psykologisk krigføring 723
- Undervisning 87

209 Nærhet og avstand

...bevisst og ubevisst å holde en viss avstand til andre personer ved personlig kommunikasjon; forestillinger og kunnskap om samt forklaringer på bruken av slik avstand som et eget kulturfenomen; etc.

Se også:

- Nærhet og avstand i dyrs atferd 136
- Adferdsmekanismer 153
- Mennesket i samfunnet 156
- Kinetikk 201
- Stillinger 516
- Status, rolle og prestisje 554
- Sosiale tilknytninger og grupper 571
- Trosforestillinger om rom 822
- Nærhet og avstand i dyrs atferd 825

21 Dokumentasjon

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om kommunikasjon over tid ved hjelp av mer eller mindre varige dokumenter. For kommunikasjon i rommet se kategoriene under 20.

211 Mnemotekniske hjelpemidler

...hjelp til å huske; spesielle innretninger (f.eks. karvestokk, flytte ring over på en annen finger, knyte knute på lommeørket); bruk; fortolkning; minnesmerker (f.eks. statuer, minnemedaljer); etc.

Se også:

- Minnebygninger 349
- Eiendomsmerker 422
- Billedkunst 532
- Gravmonumenter 764
- Hjelpemidler til regning 802

212 Skrift

...billedskrift (f.eks. type, teknikk, bruk); symbolske skrifttegn (f.eks. ideogram, lydskrift); systematisering (f.eks. stavelsesliste, alfabet); lesing og staving; omfang av lese- og skriveferdighet; skrivemateriell (f.eks. pergament, papir, blekk); skriveredskaper (f.eks. penn, pensel); metoder (f.eks. stenografi, håndskrift); produkter (f.eks. innskrifter, dagbøker, brev, manuskripter); yrkesspesialister (f.eks. skrivere, stenografer); etc.

Se også:

- Ordbøker 192
- Kommunikasjon 20
- Tegnarbeid 341
- Beskrivelse av skrivemaskiner 405
- Beskrivelse av skriveredskaper 413
- Billedkunst 532
- Litteraturformer 538
- Talltegn 802

212.1 Bildeskrift og skrifttegn

...bildeskrift og skrifttegn, systematisering av disse til alfabet og skriftspråk.

212.2 Lese- og skriveferdighet

...omfanget av lese- og skriveferdighet i samfunnet. Lese- og skriveopplæring.

212.3 Skrivemateriell

...skrivemateriell (men ikke skriveredskaper) av ulike typer.

212.4 Skriveredskaper og skrivemetoder

...tekniske metoder for skriftforming; redskaper som hører til; tilhørende oppbevaringsutstyr, transportutstyr o.l.

212.5 Skriveprodukter

...alle skriveprodukter av ulike slag.

212.8 Yrkesspesialister, skriving

...yrkesspesialister i skriftforming: kalligrafi, stenografer, kontorister.

212.81 Kalligrafi

213 Trykking

...metoder (f.eks. klisjetrykk, løse typer, linotype, fotosats); materiell (f.eks. papir, trykkfarge); typografi; bokbinder; produkter (f.eks. noter, kart, brosjyrer, bøker); fagfolk; etc.

Se også:

- Aviser og tidsskrifter 204
- Fremstilling av trykke- og bokbinder maskiner 392
- Beskrivelse av trykke- og bokbindermaskiner 402
- Veikart og sjøkart 487

213.1 Tresnitt og xylografi

...hele trykkplater skåret i tre.

213.2 Kopperstikk o.l.grafiske teknikker

...kopperstikk og liknende typer trykketeknikk.

213.3 Litografi

...litografi eller steintrykk som trykkemetode.

213.4 Stilstøping

...all slags formgivning og produksjon av bokstaver for trykkeribransjen. Opprinnelig støpte stilstøperen løse blybokstaver.

213.5 Setting av tekst

...all slags setting av tekst for trykking; håndsetting og maskinsetting; grafisk formgivning av trykksaker.

213.51 Håndsetterfaget

213.53 Maskinsetterfaget

213.6 Reprintteknikk

...all slags klargjøring av bildemateriale for trykking; litografyrket, reprintteknikker, reproduksjon/kopist.

213.7 Trykkemetoder

...diverse trykkemetoder: boktrykk, dyptrykk, avistrykk, offsettrykk m.m.

213.72 Boktrykker

213.8 Stensilering o.l.

...stensilering o.l. mangfoldiggjøring for små opplag.

213.9 Bokbinding

...innbinding av bøker og annet bokbinderarbeid.

213.91 Bokbinderfaget

214 Publisering

...organisert produksjon og distribusjon av trykksaker, lyd- og billedprodukter (f.eks. bøker, noter, grammofonplater, musikkassetter, videokassetter); personell og organisasjon; valg av materiale for publisering; forlagsavtaler med forfattere (f.eks. forskudd, royalty); markedsføring; finansiering (f.eks. fortjeneste, statussubsidier); etc.

Se også:

- Aviser og tidsskrifter 204
- Copyrights 424
- Musikk, kunst og litteratur 53
- Bokhandlere 549
- Humanistiske studier 814

215 Fotografering

...fotografiske reproduksjonsmetoder; anvendt utstyr; produkter og deres bruk; fagfolk; forretningsmessig utforming av fotobransjen; etc.

MERK: Findelt i hovedtrekk etter sv. outline 1993.

Se også:

- Pressefotografer 204
- Fremstilling av fotomateriell 395
- Beskrivelse av fotoutstyr 416
- Fotografering som hobby 523
- Film 546

215.1 Fotograferingen

...kameraer og annet fotoutstyr.

215.2 Mørkeromsarbeid

...mørkeromsarbeid og mørkeromsutstyr.

215.4 Fremvisning av film og bilder

215.5 Arkivering og bevaring av fotografisk materiale

215.8 Yrkesspesialister, fotografering

...fotografering som yrke; ulike typer spesialisering.

215.81 Fotograffaget

216 Lydarkivering

...metoder for lydopptak; anvendt utstyr (f.eks. grammofon, båndopptaker); bruk; produkter; fagfolk; etc.

Se også:

Radio 207
Fremstilling av lydutstyr 393
Beskrivelse av lydutstyr 405
Musikk 533
Lydopptak til filmer 546

217 Arkiv, bibliotek, museum

...samlinger av og oppbevaringssteder for dokumentasjon (f.eks. biblioteker, kunstgallerier, museer); statlige arkiver (f.eks. rettsprotokoller, administrative akter); innsamling; aksisjon; registrering og katalogisering; oppbevaring og konservering; utadvendt virksomhet (f.eks. utstillinger, utlån); organisasjon og spesialpersonell; finansiering (f.eks. offentlige bevilgninger, private midler, egne fonds og inntekter); etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Arkiver".

Tittel og innhold er justert i no. outline ut fra ønsket om å ha de nært beslektede virksomheter arkiv, bibliotek og museum i samme kategori. Bibliotek og museum hadde ingen plass i den opprinnelige Outline. Hovedkategorien "Dokumentasjon" er i full overensstemmelse med målsettingen for disse institusjoner.

Se også:

Biblioteks- og museumsbygninger 346
Dokumenter ang. jordeiendom 423
Regnskaper 451
Samlerhobby 523
Utstillinger 543
Arkivarer 814

217.1 Organisasjon

217.2 Målsetting, museumsteori, nytte

217.28 Bevaring av gml.håndverkskunnskap

217.3 Museumstyper

217.31 Naturhistoriske museer

217.32 Natur- og kulturhistoriske museer

217.33 Kulturhistoriske museer

217.34 Kunstindustrimuseer

217.35 Kunstmuseer

217.36 Arkiver

...rene arkivinstitusjoner.

217.37 Bibliotek

...f.eks. universitetsbibliotek, folkebibliotek, museumsbibliotek.

217.4 Samlingene ved museer, arkiv og bibliotek

...innsamling, dokumentasjon, vedlikehold, sikring og oppbevaring av samlingene ved arkiver, bibliotek og museer.

217.41 Planlegging av innsamling

217.42 Dokumentasjon, katalogisering

...dokumentasjon og katalogisering av samlingene.

217.43 Vedlikehold av samlingene

... vedlikehold, preparering og konservering av museumsmateriale; arkeologisk, kulturhistorisk og naturhistorisk. Omfatter også vedlikehold av hus i samlingene.

217.44 Oppbevaringsforhold

...samlingenes oppbevaringsforhold. Ideelle og dokumenterte forhold.

217.46 Sikring

...sikring av samlingene mot tyveri og brann.

217.5 Museumsbygninger

...museumsbygninger (driftsbygninger) med utstillinger, magasiner, publikumsfaciliteter, osv. Bygninger som tilhører samlingene plasseres ikke her.

Se også:

Friluftsmuseer, vedlikeholdsarbeider 217.43

Friluftsmuseer, dok. av riving på opprinnelig plass 217.42

Friluftsmuseer, dokumentasjon av anlegg og oppføring 217.42

Friluftsmuseer, dok. for utvelgning av hus 217.41

217.6 Utstillinger og publikum

...faste og midlertidige utstillinger ved museene.

217.7 Publikasjoner

...publikasjoner utgitt av arkiver, biblioteker og museer.

217.8 Personale ved museum, arkiv og bibliotek

...alle typer personale ved museer, arkiver og bibliotek.

217.81 Ledere

...arkivledere, biblioteksjefer og museumsledere.

217.82 Administrasjon

217.83 Vitenskapelig personale

...forskerstillinger og personale hvor det kreves vitenskapelige kvalifikasjoner.

217.84 Bibliotekspersonale

...biblioteksfaglig personale ved arkiver, museer og biblioteker.

217.85 Personale til formidling og publikumsservice

...pedagogisk personale, alt personale som betjener publikum direkte.

217.86 Personale for tilsyn av samlingene

...teknisk konservator, restaureringsteknikker, magasinpersonale og andre som har ansvaret for oppbevaring, stell og pleie av museumsgjenstander.

217.861 Teknisk konservator

...også privatpraktiserende tekniske konservatorer føres her.

217.863 Restaureringstekniker

217.868 Taksidermistfaget

...også privatpraktiserende taksidermister føres her.

217.87 Personale for vakt hold og sikring

...vaktmester, vaktpersonale.

217.89 Annet personale ved museum, arkiv og bibliotek

218 Skrive- og trykkerihjelpemidler

...forskjellig materiell og hjelpemidler for kontor, biblioteker og museer; beskrivelse og fremstilling av forbruksmateriell som ikke kan klassifiseres andre steder (f.eks. skrivepapir, kartotek kort); etc.

Se også:

- Papirfremstilling 289
- Trykkerimaskiner 402
- Spesialverktøy og hjelpemidler 41
- Skrive- og trykkeutstyr 212
- Museum 219

G 22-27 OPPRETTTHOLDELSE AV LIVET; MAT, DRIKKE M.M.

Funksjoner som har med opprettholdelse av livet å gjøre: Jakt, fangst og fiske, husdyrhold og jordbruk, matens behandling og fortæring, alle slags drikker, nytelsesmidler.

22 Innsamling av mat

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om å skaffe mat. Om matproduksjon ved husdyrhold og jordbruk se kategoriene under 23 og 24. Om den relative betydning av ulike næringsgrener se 433.

221 Årssyklus

...den sesongmessige fordeling og rekkefølgen i arbeidet med matinnsamling og andre næringsgrener; sesong-bestemte forflytninger i forbindelse med matinnsamling eller produksjon av mat (f.eks. flytting av budskap fra ett område til et annet, nomadisme); etc.

Se også:

- Folkeflyttinger 166
- Folkeflyttinger 167
- Generelt om flytting av budskap 361
- Næringsgrenenes produktivitet 433
- Årest høytider 796
- Tidsregning 805

222 Innsamling av spiselig materiale

...hva som samles inn av spiselige ting (f.eks. rotter, frukter, frø, sjøplanter, insekter, honning, sevje, lønnesirup, egg); anvendte metoder og redskaper; den økonomiske betydning av innsamlingen; organisasjon av arbeidet; fordeling av produktene; overtro, skikk og bruk knyttet til innsamlingen; etc.

Se også:

- Spiselige naturressurser 13
- Innsamling av marin fauna 226
- Kosthold 262
- Innsamling av uspiselige råmaterialer og salt 31

223 Fuglejakt og -fangst

...fuglearter som er gjenstand for jakt; jaktmetoder og redskaper (f.eks. nett, snarer, fuglelim, lokkefugler); spesielle jaktformer (f.eks. falkejakt); organisasjon av arbeid og deling av fangst; overtro, skikk og bruk knyttet til fuglejakt; lovgivning (f.eks. jaktlover); etc. MERK: Findelt etter sv. outlines 224 jakt.

Se også:

Den hjemlige fauna 136
Våpen 411

223.1 Lovgivning m.m., fuglejakt

223.2 Redskap og fangstutstyr, fuglejakt

223.3 Våpen til fuglejakt

223.4 Hjelpemidler og utrustning, fuglejakt

223.8 Byttets fordeling, fuglejakt

224 Jakt og fangst til lands

...dyrearter som er gjenstand for jakt og fangst; jaktmetoder og redskaper (f.eks. snikjakt, drivjakt); beskrivelse og bruk av feller og snarer; bruk av tamdyr (f.eks. hunder, fritter); spesielle former (f.eks. fellefangst av pelsdyr); jakturer; jaktens økonomiske betydning; organisasjon av arbeid og deling av fangst; overtro, skikk og bruk knyttet til jakt og fangst til lands; jakt for fornøynsens skyld; lovgivning (f.eks. viltlover, fredningsbestemmelser); etc.

MERK: Findelt etter sv. outline 224 jakt.

Se også:

Den hjemlige fauna 136
Våpen 411
Transport av dyreskrotter 483

224.1 Lovgivning m.m., jakt

...jaktområde, lovverk og reguleringer, organisering av jakten.

224.2 Redskap og fangstutstyr, jakt til lands

...passive redskaper for fangst; f.eks. snarer, feller, sakser, gift.

224.3 Jaktvåpen, jakt til lands

...aktive jaktvåpen; f.eks.: kaste-, skyte-, slag- og støtvåpen.

224.4 Jakthjelpemidler, utrustning

...f.eks.: bloss, hunder, krutthorn, jaktvesker, jaktdrakt.

224.5 Storviltjakt

...f.eks. isbjørnjakt, elgjakt, rådyrjakt m.m.

224.6 Småviltjakt

...f.eks. harejakt m.m.

224.8 Byttets fordeling m.m., jakt til lands

...fordeling av byttet, lagringsplass, transport og utnytting.

225 Jakt og fangst til havs

... dyrearter som er gjenstand for jakt og fangst (f.eks. hval, alligator, sel, sjøku, skilpadde); jaktmetoder og redskaper; spesielle former (f.eks. hvalfangst, selfangst); organisasjon av arbeid og deling av fangst; overtro, skikk og bruk knyttet til jakt og fangst til havs; nasjonal lovgivning og regulering; internasjonale overenskomster (f.eks. hvalkonvensjonen); etc.

MERK: Findelt etter sv. outline 224 jakt.

Se også:

Våpen 411

225.1 Lovgivning m.m., jakt og fangst til havs

225.2 Redskap og fangstutstyr, jakt og fangst til havs

225.3 Jaktvåpen, jakt og fangst til havs

225.4 Jakthjelpemidler, jakt og fangst til havs

225.5 Selfangst

225.6 Hvalfangst

225.8 Byttets fordeling ved jakt og fangst til havs

226 Fiske

...arter som fanges (f.eks. fisk, skalldyr); innsamling av marin fauna; fangstmetoder og redskaper (f.eks. line, jukse, garn, gift); beskrivelse og bruk av feller og teiner; spesielle former (f.eks. torskefiske, loddefiske, sildefiske, sportsfiske); fiskets økonomiske betydning; organisasjon av arbeid og deling av fangst; overtro, skikk og bruk knyttet til fiske; lovgivning og reguleringer (f.eks. fiskekort, fangstbegrensning, fiskestopp); etc.

MERK: Kategoriene 226 og 227 er slått sammen og findelt etter sv. outline.

Se også:

Den hjemlige fauna 136
Fremstilling av gift 278
Fremstilling av garn 286
Båter 501

226.1 Lovgivning m.m. i fiske

...f.eks.: fiskekvoter, lover og reguleringer, fiskekort.

226.2 Fangstanordninger og fiskeredskap

...f.eks.: fiskesnøre, garn, hov, lyster.

226.3 Fiskebåter med tilbehør og utrusting

...fiskebåter og deres tilbehør og utrustning.

226.4 Tilbehør og utrustning

...f.eks.: ildkurv, garnbindingsutstyr.

226.5 Kystfiske

...ulike fiskerier langs kysten, nært og fjern i forhold til fiskerens bosted.

226.6 Havfiske

...fiske på bankene og i fjerne farvann.

226.7 Ferskvannsfiske

...fiske i elver og vann.

226.8 Organisasjon og fordeling av fiskefangst

...organisering av fisket og fordeling av fangst og utbytte.

227 Fiskeriutstyr og tilbehør (brukes ikke)

...beskrivelse av fiskeriutstyr og tilbehør; forskjellig utstyr brukt under fiske (f.eks. fiskestenger, kurver, lokkemidler); etc. Denne kategori brukes til redskap og tilbehør som hovedsakelig brukes over vannet. MERK: Det henvises til kategori 226. Kategori 227 kan seinere eventuelt brukes til fiskeoppdrett.

Se også:

- Fremstilling av fiskesnøre og liner 283
- Fremstilling av garn 286
- Spesialbekledning til bruk under fiske 292
- Fremstilling av fiskeutstyr 391
- Våpen 411

228 Marine industrier

...fangstens videre behandling og foredling for salg, håndverksmessig og industrielt; oppdrett av fisk og skalldyr; andre, ikke matproduserende, marine næringer (f.eks. dykking etter svamp og perler, skjellsanking, taresanking); spesialredskaper og tilbehør; organisasjon av arbeid og produksjon; lovgivning; pakkeindustri for fisk; fiskeriforskning; etc.

Se også:

- Hermetikkindustri 255

Arbeid i skjell 321

228.8 Fiskeindustrifag

...yrkesspesialister innen fiskeindustri og fisketilvirking.

23 Husdyrhold

...generelle opplysninger om flere av de spesialgrener innen husdyrbruket som er nevnt nedenfor. Opplysninger om ikke-spesialisert husdyrbruk skal ordnes under 231. Om den relative betydning av ulike næringsgrener se 433.

231 Tamdyr, inklusive kjeledyr og pelsdyr

...dyr som er fanget og temmet; insekter som husdyr (f.eks. silkeormer, bier); kjeledyr (f.eks. hunder og katter); husdyr (f.eks. ku, sau, hest); de ulike dyreartenes behandling og nytte; temming og dressur; stell og foring; strigling; slaktning; overtro, skikk og bruk knyttet til husdyrhold; oppaling av griseflokker; oppaling av dyr for pelsens skyld (f.eks. rev, mink); husdyrholdets økonomiske og sosiale betydning; husdyrsykdommer; etc.

MERK: Findelt i hovedtrekk etter sv. outline 1993.

Se også:

- Fauna 136
- Arbeid i pels, huder og skinn 281
- Arbeid i ben og horn 321
- Hus og ly for dyr 343
- Bruk av dyr til transport 492
- Dyrenavn 552
- Dyr som formue 556
- Folkelig zoologi 825

231.1 Hester

231.2 Hund, katt og andre selskapsdyr

231.3 Småfe

231.4 Storfe

231.5 Griser

231.6 Reinsdyr

Se også:

- Villrein 136

231.7 Pelsdyr

231.8 Fjærfe

231.9 Andre tamdyr

231.91 Bier som tamdyr

232 Anvendt husdyrforskning

...praktisk og vitenskapelig kunnskap om husdyrhold; veterinærmedisin; spesialisert kunnskap om foring av husdyr og sykdomskontroll; husdyravl; kunstig inseminasjon; kryssninger av raser; spesielle former (f.eks. avl og oppdrett av veddeløpshester); veterinærtjenester og -takster; etc.

Se også:

Hesteveddeløp 541

Zoologisk vitenskap 815

233 Gjeterdrift og beite

...ekstensiv beitedrift (f.eks. kveg, sauer, rein); beiteområder; gjeting og vanning; merking; innsamling; spesialutstyr; spesialpersonell og organisasjon; etc.

Se også:

Nomadisme 221

Gjerder og innhegninger 417

234 Melkestell

...melking; melkens behandling; melkekjørler; kjerning og ysting; spesielt stell av melkedyr; meierier og meieriutstyr; spesialisert distribusjon av melkeprodukter; organisasjon og regulering av meieriindustrien; etc.

Se også:

Iskremfremstilling 254

Kosthold 262

Fjøs 343

Meierimaskiner 407

Melkekontroll 744

235 Fjærfehold

...de ulike typer fjærfe som er av økonomisk betydning; stell og behandling (f.eks. foring, ly, kunstig ruging); oppdrett av fjærfe for spesielle formål (f.eks. egg, fjær, hanekamp); utvikling av fjærfehold til en spesialisert industri; etc.

Se også:

Falkejakt 223

Fjærfeavl 232

Kosthold 262

Fjærararbeid 287

Hus for fjærfe 343

Rugemaskin 416

Hanekamp 541

236 Ullproduksjon

...spesialoppdrett av sauer og andre dyr for ullproduksjon; vask; klipping; [kamming og karding]; spesialutstyr og hjelpemidler; personell og organisasjon; etc.

MERK: Kun materiale fram til klippingen av dyret. Fibrenes beredning plasseres under 286 tekstiltilvirking.

Se også:

Tekstilfremstilling 28

Verktøy og redskaper 41

237 Animalske biprodukter

...bruk av animalske biprodukter (f.eks. ben, tenner, horn, hover, klør, eggesskall, [huder, skinn], hår, bust, fjær, sener, hjerner, innvoller, urin, gjødsel); bearbeiding av slike materialer som ikke er ført opp under andre kategorier; etc.

Se også:

Bruk av gjødsel i jordbruket 241

Arbeid i skinn og pels 281

Tauverk av animalske biprodukter 283

Fjærararbeid 287

Smykker 301

Arbeid i ben og horn 321

Fremstilling av lim 381

Gjødningsindustri 387

Amuletter, fetisjer og sjarms 751

Amuletter, fetisjer og sjarms 778

Amuletter, fetisjer og sjarms 789

Folkelig zoologi 825

238 Kjøttproduksjon

...spesialisert avl av kjøttedyr og stordrift av kjøtteddyrsproduksjon (f.eks. griser, kjøttkveg, hjort, får); ivaretagelse av kjøttet, økonomisk betydning; etc.

MERK: Ny kategori i sv. outline 1993.

24 Jordbruk

...generelle opplysninger om flere av de spesialområder som behandles i detalj i kategoriene nedenfor. Generelle data om jordbruk i sin alminnelighet skal ordnes under 241. Opplysninger om overtro, skikk og bruk

som er knyttet til spesielle dyrkingsformer, skal ordnes under de respektive kategorier. Om den relative betydning av de forskjellige næringsgrener se 433. Om folkelig botanikk se 824.

241 Jordbruk i sin alminnelighet

...planteslagene som blir dyrket og deres relative betydning; dyrkingsfeltenes størrelse; dyrkingsmåter for de forskjellige planteslag; dyrkingsintensitet (f.eks. svedjebruk, teigskifte); nyrydding; jordbearbeiding (f.eks. hakking, pløying); bruk av gjødning og kunstig vanning; såing og planting; stell og beskyttelse av avlinger i vekstperioden (f.eks. luking, inngjerding, fugleskremsel); plantevern; jordbruksredskaper og annet utstyr (f.eks. plog, harv, gjødselkjerre); jordbrukets økonomiske betydning og dets evne til å dekke behovet for jordbruksprodukter; organisasjon av arbeid og produksjon; distribusjon av jordbruksprodukter; overtro, tabuer og ritualer knyttet til jordbruk; etc. MERK: Findelt etter sv. outline. Kategoriene 243, 244 osv. findeles ikke.

Se også:

Årssyklus i næringsaktiviteter 221
Bruk av landområder 311
Vanningssystemer 312
Kornmagasiner og låver 343
Fremstilling av gjødning 387
Fremstilling av landbruksmaskiner 392
Landbruksmaskiner 407
Jordbruksredskaper og hjelpemidler 41
Gjerder 417
Helligdager og festdager 796

241.1 Dyrking av jord

...rydding av jord, nydyrking, drenering m.m.

241.2 Bearbeiding av jorda

...alle typer bearbeiding av jorda: pløying, arding, harving m.m.

241.3 Såing og planting

...gjødsling, såing og planting.

241.4 Stell av planter

...luking, oppbinding, sprøyting, vanning, beskyttelse m.m.

241.5 Innhøsting av jordbruksprodukter

241.6 Lagring av jordbruksprodukter

...lagring av jordbruksprodukter hos produsent.

241.7 Organisasjon av arbeidet

241.8 Fordeling og distribusjon av produktene

242 Jordbrukslære

...praktisk og vitenskapelig kunnskap om plantedyrking, jordsmonn og parasitter; beslektete virksomheter (f.eks. frøvalg, kryssning, vekselbruk, sprøyting); forsøksdrift og utviklingsarbeid; organisasjon og spesialpersonell; etc.

Se også:

Bevaringspolitikk 185
Veterinærvitenskap og husdyroppdrett 232
Anvendt vitenskap 816
Jordbruksutdannelse 874

243 Kornproduksjon

...spesialisert korndyrking (f.eks. mais, hirse, ris, hvete); såings- og høstemetoder (f.eks. utplanting, tresking); bruk av spesialredskaper, utstyr og maskiner; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

MERK: Denne kategori findeles ikke. Redskaper til korndyrking klassifiseres under 243, men gis også kode 241. F.eks. klassifiseres skurdredskaper med kodene 243 og 241.5

Se også:

Mølleindustri og kverner 256
Høste- og treskemaskiner 407

244 Grønnsakproduksjon

...plantedyrking utenom jordbruket; handelsgartnerier; spesialproduksjon av rotfrukter, bladplanter og frukter som brukes i husholdningen (f.eks. peanøtter, poteter, kål, bønner, tomater, meloner, sopp, solsikker, amaranter, jordbær, ananas); spesialmetoder og hjelpemidler; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

Konservering og lagring av mat 251
Hermetikkindustri 255

245 Dyrking av trær og busker

...spesialdyrking av trær og busker på grunn av frukter, nøtter, bær eller annen spiselig avkastning (f.eks. epler, brødfukt, kokosnøtter, kakao, kaffe, appelsiner, bringebær, te, humle); stell og behandling av de enkelte arter (f.eks. poding, plukking, tørking, pakking); vindyrking; skogkultur (f.eks. dyrking av trær for tremasse,

binding av jord, skjerming, skygge, pryd); organisasjon av arbeid og produksjon; etc. Se også:

- Konservering og lagring av mat 251
- Hermetikkindustri 255
- Forstvitenskap 313
- Parkanlegg i byer 367
- Nasjonalparker 529

246 Forsanking og fordyrking

...spesialisert dyrking av vekster til dyrefor (f. eks. høy, lusern, forvikke); såings- og høstemetoder; bruk av spesial- redskaper, utstyr og maskiner; organisasjon av arbeid og produksjon; behandling (f.eks. presse i baller); lagring av produktene (f.eks. i stakk, silo, låve); etc.

MERK: Findelt i hovedsak etter sv. outline. Tidl. kategoribetegnelser: "Fordyrking". Forsanking er et viktig tema i norsk jordbruk/husdyrhold/utmarksbruk. Av mangel på bedre plassering er denne kategori utvidet til også å omfatte forsanking.

Se også:

- Husdyrhold 23
- Låver og siloer 343

246.1 Forsanking

...forsanking, metoder for å samle husdyrfor uten å dyrke det, sanking av vekster som vokste vilt i utmarka eller i sjøen.

MERK: Findeling laget for no. outline.

246.11 Utmarkslått

...sanking av høy fra utmarkslåtter, fjellslåtter, myrslåtter m.m.

246.12 Lauing

...sanking av lau til husdyrfor.

246.13 Skav

...skav som attåtfor.

246.14 Lyngslått

...sanking av lyng til husdyrfor.

246.15 Mosesanking

...sanking av mose som for til husdyr.

246.16 Taresanking

...sanking av tang og tare som for til husdyr.

246.2 Bearbeiding av jorda

...bearbeiding av jorda som skal anvendes til fordyrking.

246.3 Såing av forvekster

246.4 Skøtsel av forvekster

246.5 Høsting av forvekster

246.6 Lagring av forvekster

247 Prydvekster

...dyrking av blomster og andre prydvekster, som blomstrende busker og trær til pryd; blomsterhager; veksthus; spesielle metoder, stell og utstyr; yrkesmessige former (f. eks. blomsterhandel, planteskole); etc.

Se også:

- Private hager og landskapsarkitektur 351
- Blomsterarrangementer 353
- Parker og botaniske hager 367

248 Tekstilfiberdyrking

...spesialdyrking av planter for fiberproduksjon (f.eks. bomull, lin, hamp, jute); såings- og høstemetoder; bruk av spesialredskaper og utstyr; utskilling av fibermaterialet (f.eks. rensing av bomull, bearbeiding av lin); organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

MERK: Kun materiale fram til høsting av fibre plasseres her. Fiberberedning plasseres under 286.

Se også:

- Silkeproduksjon 231
- Ullproduksjon 236
- Tekstilfremstilling 28
- Beskrivelse av bomullsrensemaskin og andre spesialmaskiner 407

249 Spesielle avlinger

...spesialisert dyrking av planter som ikke er klassifiserbare under de foregående kategorier (f.eks. kinabark, indigo, oljepalme, kokablad, opiumsvalmue, gummi, sukkerrør, bambus, tobakk); såings- og høstemetoder; bruk av spesialredskaper og utstyr; organisasjon av arbeid og produksjon; bearbeiding av avling før eksport eller industriell bruk (f.eks. lagring, raffinering, sortering; etc.

Se også:

- Sukkervareindustri 257
- Krydder og tilsetninger 263

Fremstilling og bruk av narkotika 27
Gummiindustri 383
Farger 386

25 Matens behandling

...generelle opplysninger sett ut fra flere synsvinkler om forskjellige metoder for bearbeiding av matråstoffer fra deres opprinnelige tilstand til former som er mere skikket for oppbevaring og fortæring.

251 Bevaring og lagring av mat

...metoder for konservering av mat (f.eks. tørking, røyking, sylting, frysing, hermetisering); bruk av konserveringsmidler og spesialutstyr; samling og lagring av forråd og matreserver; etc. Data om mer teknisk høyt utviklete eller industrialiserte konserverings- og lagringsmetoder skal ordnes under de mer spesialiserte kategoriene nedenfor. MERK: Denne kategori brukes til all konservering og oppbevaring av mat i husholdet, mens konservering utført av spesialister / spesial-bedrifter henvises til andre kategorier, f.eks. 255 hermetikkindustri.

Se også:

Kornlåver 343
Varelagring 488
Hermetikkindustrien 255
Frysevareproduksjon 254
Sukkervareindustri 257
Matvareindustri, annen 258
Fiskevareindustri 228
Meieriprodukter 234
Drikkevareindustri 274

252 Tilberedning av mat

...behandling av matråstoffene (f.eks. maling, oppskjæring, blanding); koke- og steke metoder (f.eks. grille, koke, dampkoke, steke, riste, frityrsteking); bruk av spesialutstyr (f.eks. kverner, hakkeredskaper, kjøkkenmaskiner, jordovn, komfyr); bruk av kokekar og tilbehør til koking og steking; oppskrifter; overtro, skikk og bruk knyttet til tilberedning av mat; etc. Data om mer teknisk høyt utviklete eller industrialiserte metoder for tilberedning av mat skal ordnes under de mer spesialiserte kategoriene. MERK: Omfatter også tilberedning av mat på hytta, setra, i rorbua, byssa eller i storhushold. Omfatter ikke matserveringsbedrifter som

catering, restauranter, kiosker, eller ferdigmat. Findelt i hovedtrekk etter sv. outline 1993.

Se også:

Slakting 231
Fremstilling av ost og smør 234
Slakting 253
Krydder og tilsetninger 263
Måltider 264
Ildhus, kokehus 343
Ovner og komfyrer 354
Ild og brensel 372
Kar og beholdere i husholdningen 41

252.1 Bearbeiding

...maling, skjæring, blanding.

252.2 Tillaging av mat

...f.eks. koking, steking og baking; med tilhørende redskap og utstyr.

252.3 Spesielle anordninger for tilberedning av mat

... f.eks. ildsteder til matlaging, ovner, peiser, komfyrer.

252.4 Matoppskrifter

252.5 Matvarer

...matvarer av alle slag, også halvfabrikata.

252.8 Yrkesspesialister, tilberedning av mat

...f.eks.: bakstekone, robukokke, kokk, stuert.

252.81 Bakstekone

252.82 Kokk, leiekokke

252.84 Rorbukokke, anleggskokke

...rorbukokke føres også på 226; anleggskokker føres også etter anleggets art.

252.86 Kokk og stuert til sjøs

...kokk og stuert til sjøs, se også 505.65

Se også:

Kokk og stuert til sjøs 505.65

253 Slakte- og kjøttindustri

...slaktemetoder; konserveringsmetoder (f.eks. tørking, røyking, dypfrysing); spesialutstyr og redskaper; spesialpersonell; organisasjon og lovverk for slakte- og kjøttindustrien; etc. MERK: Findelt for no. outline, delvis etter Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Fiskeindustri 228
Ikke industrialisert slakting 231

Bruk av biprodukter 237
Arbeid i skinn og pels 281
Arbeid i ben og horn 321
Lager- og fabrikkbygninger 348
Fremstilling av gjødning 387
Kjøttkontroll 744

253.8 Yrksesspesialister, slakte- og kjøttindustri

...ulike spesialister innen slakting og kjøttindustri, fra den omreisende bygdehåndverker, til spesialister i industribedrifter.

253.81 Slakting (ikke faglært)

...slakteren som spesialist, uten formell slakterutdannelse, f.eks. slakting som bygdehåndverk og i kjøttindustrien.

253.82 Slakterfaget

...den faglærte slakter, slakting som byhåndverk.

253.84 Butikkslakterfaget

...butikkslakterfaget, nytt håndverk fra 1980-årene.

253.85 Pøsemakerfaget

253.86 Posteimakerfaget

254 Fryse- og kjøleindustri

...isskjæring og isproduksjon; spesialproduksjon av dypfrost frukt og grønnsaker; iskremproduksjon; kjølelagre; teknologi og utstyr; personell og organisasjon; etc.

Se også:

Frysing av marine produkter 228
Frysing av kjøttprodukter 253
Industrbygninger 348
Luftkjøling og aircondition 354
Fremstilling av fryse- og kjøleanordninger 394
Beskrivelse av kjøleanordninger 416
Transport med kjølevogn, bil og jernbane 494
Transport med kjølevogn, bil og jernbane 497

254.1 Is og ishogging

...bruk av is som kjølemetode; produksjon, transport, lagring av is.

254.8 Yrkesespesialister, fryseteknikk

...f.eks. kuldemontør og andre spesialister.

255 Hermetikk- og konserverindustri

... industrialisert fremstilling av kjøtt, fisk og vegetabilsk mat i lufttett emballasje (f. eks.

metallbokser, glass, flasker); hermetikkfabrikker, spesialfabrikker og deres utstyr; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

Marine industrier 228
Jordbruksproduksjon 24
Fremstilling av flasker og glass 323
Fremstilling av utstyr for hermetikkproduksjon 392
Maskiner for bearbeiding av mat 402
Kar og beholdere 415

256 Kverner, møller og bakerier

...industrialisert og håndverksmessig bearbeiding av kornprodukter (f.eks. mel, stivelse, frokostprodukter); lagring (f.eks. kornsilo); møller og bakerier; teknologi og spesialutstyr; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Mølleindustri og kverner". Findelt for no. outline.

Se også:

Kornproduksjon 243
Drikkevareindustri 274
Bakerovner 354
Fremstilling av maskiner til mølleindustri 392
Fremstilling av utstyr til bakerier 394
Møllemaskiner 402

256.1 Lagring av korn

...kornsiloer, bygdemagasiner o.a. kornlager som ikke inngår i produsent- eller husholdslager.

Se også:

Lagring av korn på gården 251.1
Forråd og matreserver 251.1

256.2 Mølleteknologi

...ulike typer mølleteknologi: kvernkall, kvernsteiner og møllesteiner, valsemølle, m.m.

256.21 Kverner

...kverner drevet av kvernkall.

256.22 Vannmøller

...møller drevet av vann, ved vannhjul eller turbin.

256.23 Vindmøller

...møller drevet av vindkraft.

256.24 Mølleindustri

...møller drevet av dampmaskin, elektrisk kraft e.l., eller større mølleanlegg drevet av vannkraft.

256.28 Møllerfaget

...møllerfaget som spesialisert yrke, som bygdehåndverk eller ved større møller.

256.3 Rensing og tørking av korn

256.4 Kornmaling

...maling av korn til mel.

256.5 Grynmaling

256.6 Organisasjon av møllevirksomhet

256.7 Bakerier

...produksjon av brød og bakervarer på håndverksmessig eller industrielt vis. Omfatter ikke baking i husholdet.

Se også:

Baking, husholdning 252.2

256.78 Bakerfaget

...bakerfaget, som spesialisert håndverk.

256.8 Andre kornprodukter

...produksjon av frokostblandinger, puffed korn, kraftfor m.m.

257 Sukkervareindustri

...industrialisert og håndverksmessig fremstilling av søtningsmidler og sukkervarer (f.eks. sukker, honning, sirup, syltetøy, drops, tyggegummi); råstoffer, metoder og utstyr; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

MERK: Findelt for no. outline, delvis basert på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Innsamling av honning 222

Dyrking av sukkerrør 249

Tilsetninger og krydder 263

257.3 Sukkerraffinerier

257.5 Kakeproduksjon m.m.

...industriell og håndverksmessig kakeproduksjon for salg.

257.58 Konditorfaget

...konditorfaget, håndverksmessig produksjon av kaker.

Se også:

Kakabaking i hjemmet 252.2

257.6 Sjokoladeproduksjon

257.62 Sjokoladefabrikk

...industriell sjokoladeproduksjon.

257.68 Konfektmaker

...håndverksmessig sjokoladeproduksjon.

258 Matvareindustrier, andre

...spesialisert fremstilling av matvarer og næringsmidler som ikke er klassifiserbare under de foregående kategorier (f.eks. salt, tørket og pulverisert mat, eddik, spiseoljer, vitaminer); ferdigpakket matvarer i papir og forskjellige andre emballasjer; spesielle materialer, metoder og utstyr; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

Meieriindustri 234

Drikker og narkotika 27

Saltutvinning 317

259 Næringsmiddelkontroll

...hygieniske tiltak, regler og offentlig kontroll med matvarer.

MERK: Ny kategori i no. outline.

Se også:

Offentlig helsestell og hygiene 744

26 Matens servering og fortæring

...generelle opplysninger sett ut fra flere synsvinkler om det å ta til seg føde.

261 Sult og metthet

...forestillinger om mat og det å ta til seg føde; spise lite eller til overmål; holdninger til sløsing med mat; særlige tilpasninger til sult og hungersnød; kosthold; kulturelt betinget spising (f.eks. spise jord, tyggegummi, epikureisme); etc.

Se også:

Tiltak mot hungersnød 731

Religiøs faste 785

Forestillinger om fordøyelsen 827

Oppfatninger om sult som drift 828

Trang til mat under svangerskap 843

Mating av spebarn 853

Lære barn å spise 862

262 Kosthold

...vanlig kosthold og andre matemner som brukes; sesongmessige endringer i kostholdet; proporsjoner mellom de forskjellige matemner i kostholdet; ulikheter i kosthold mellom forskjellige grupper (f.eks. alder, kjønn, sosial klasse); sonndring mellom spiselige og skadelige

matemner; matemner som blir foretrukket eller unngått; tabuforestillinger om mat; etc.

Se også:

- Næringsmessig balanse 146
- Matens behandling 25
- Levestandard 511
- Religiøse tabuer 784
- Mattabuer i forplantningssyklusen 84
- Mating av spebarn 853

263 Krydder og tilsetninger

...de typer av krydder og tilsetninger som blir brukt i matlaging og når man spiser (f.eks. salt, sukker, honning, krydderier); behandling av krydderurter og krydderier; bruk av tilsetninger; etc.

Se også:

- Bruk av krydder i matlagingen 252
- Fremstilling av sukker og søtsaker 257
- Fremstilling av salt 258

264 Matens servering og fortæring

...regelmessige måltider; uformell spising (f.eks. spise mellom måltidene, på arbeidet, under lek); måltider (f.eks. spisetider, antall måltider pr. dag, deltakere, sammensetning); måter å spise på; bordskikk; gjøremål som følger etter spising (f.eks. ta av bordet, fjerne avfall, ta vare på matrester, oppvask); overtro, skikk og bruk knyttet til spising; etc.

MERK: Findelt etter sv. outline. 264.5 er opprettet for no. outline.

Se også:

- Matens tilberedning 252
- Spiseredskaper 41
- Vaske seg 515
- Besøk og gjestfrihet 574
- Etikette 576
- Militære messer 705

264.1 Måltider

...f.eks. menyer, tid og anledning for måltid.

264.2 Spising og spiseredskaper

...spiseredskaper, hvordan man spiser, service for spising, drikking og servering, f.eks. bestikk for spising og servering, serveringsfat, kaffekopp.

264.3 Bordduker

...f.eks. duk, serviett, borddekor.

264.4 Oppvask og rengjøring

...f.eks. oppvaskmaskin, oppvaskbørste osv.

264.5 Nistemat og sending

...transport av sending, nistemat o.l. Måltider på turer, under arbeid, etc.

265 Matsserveringsbedrifter

...spesialetablissementer for matsservering og spising (f.eks. restaurant, kafe, konditori, pølsebod, gatekjøkken); firmaer for ferdiglaget mat, catering; organisasjon og spesialpersonell; lovgivning og reguleringer (f.eks. bevilinger); etc.

Se også:

- Matvareindustrier 25
- Skjenkesteder 275
- Restaurantbygninger 347
- Matvarebutikker, detaljhandel 444
- Hoteller og gjestgiverier 485
- Nattklubber og kabareter 547
- Offentlig helse- og sanitærvesen 744

265.8 Yrkesspesialister, matsservering

...kokk, kelner, m.m. m. arbeid i matsserveringsbedrifter.

266 Kannibalisme

...utbredelse av kannibalisme; deltakere; offere (f.eks. fanger, forbrytere, slaver, menneskeoffere); hvilke deler som fortæres; anledninger; overtro, skikk og bruk knyttet til kannibalisme (f.eks. trolldom, hekseri); etc.

Se også:

- Menneskeofring 782

27 Drikker, nytelsesmidler og legemidler

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om det å slukke tørste og å tilfredsstille spesielle appetittbegjær, fremstilling av produkter til å tilfredsstille disse begjær med, samt fremstilling av legemidler.

271 Tørste

...[bruk av vann som drikke;] ytringer og kontroll av tørste; forestillinger og skikker knyttet til vann som drikke; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Vann og tørste". Endres til bare å omfatte ytringer og kontroll av tørst, mens vann som drikke henvises til 272. Omarbeidingen av innholdet i 271, 272 og 273 er fra sv. outline.

Se også:

- Vannforsyning 312
- Offentlig rensing av vann 364
- Kar og beholdere 415
- Drikkeoffer 782
- Forestillinger om vann 823
- Oppfatninger om tørste som drift 828
- Om vann som drikk 272.11

272 Drikker

...fortæring av alkoholfrie drikker (f. eks. te, kaffe, saft, melk, blod); de forskjellige tilberedningsmetoder (f.eks. koking, traktning); forbruk (f.eks. mengder, anledninger); næringsverdi og fysiologisk virkning; drikkeskikker; etc. (273)...de forskjellige typer av alkoholholdige drikker som brukes (f.eks. øl, vin, brennevin); fremstillingsmetoder (f.eks. brygging, brennevinsbrenning, vinlegging); utstyr for fremstilling (f.eks. brennevinsapparater, gjæringskar, vinanker); forbruk (f.eks. brukere, mengder, anledninger); drikkeskikker; alkoholtrang; utbredelse og omfang av drukkenskap og atferd under påvirkning av alkohol; overtro, skikk og bruk knyttet til alkoholholdige drikker; samfunnskontroll og lovgivning; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelser: "Alkoholfrie drikker". Kategoriene 272 "Alkoholfrie drikker" og 273 "Alkoholholdige drikker" er slått sammen til 272 "Drikker". Innbefatter også vann som drikke, mens 271 er redusert til kun tørste, mot tidligere "Vann og tørste". Findelt dels etter sv. outline, men med vesentlige endringer.

Se også:

- Tørste 271
- Meieridrift 234
- Dyrking av te, kaffe og kakao 245
- Måltider 264
- Kar og beholdere 415

272.1 Kalde drikker

...alkoholfrie drikker som vanligvis serveres kalde eller tempererte; F.eks. vann, saft, limonade, brus, melk.

272.11 Vann som drikke

272.12 Fruktdrikker

...fruktdrikker med eller uten kulldioksyd, med ekte eller kunstig smak; f.eks. saft, juice, limonade og brus.

272.15 Melk som drikke

Se også:

- Meieridrift 234

272.2 Varme drikker

...alkoholfrie drikker som vanligvis serveres varme; f.eks. kaffe, te, sjokolade.

272.21 Te

Se også:

- Kaffe- og teindustri 274.7

272.22 Kaffe

Se også:

- Kaffe- og teindustri 274.7

272.23 Sjokolade som drikke

...sjokolade og kakao som drikke.

Se også:

- Kakao- og sjokoladeindustri 274.6

272.24 Buljong som drikke

272.29 Andre varme drikker

...andre alkoholfrie drikker som vanligvis serveres varme.

272.5 Alkoholholdige drikker

...alkoholholdige drikker, f.eks. øl, vin, brennevin, produksjon i husholdet, drikkeskikker.

272.51 Øl

...ølbrygging hjemme og drikkeskikker knyttet til øl. For ølbrygging som produksjon for salg henvises til 274. Omfatter også alkoholfritt øl.

Se også:

- Ølbryggeri 274.3

272.52 Vin

...vinlegging hjemme og drikkeskikker knyttet til vin. Omfatter også alkoholfri vin.

Se også:

- Vinlegging; produksjon for salg 274.4

272.53 Brennevin

...brennevinsproduksjon hjemme (lovlig eller ulovlig) og drikkeskikker knyttet til brennevin. For brennevin som produksjon for salg (lovlig eller ulovlig) henvises til 274.

272.59 Andre alkoholholdige drikker

...alkoholholdige drikker som ikke kan klassifiseres som øl, vin eller brennevin.

273 Alkoholholdige drikker (brukes ikke)

...de forskjellige typer av alkoholholdige drikker som brukes (f.eks. øl, vin, brennevin); fremstillingsmetoder (f.eks. brygging,

brennevinsbrenning, vinlegging); utstyr for fremstilling (f.eks. brennevinsapparater, gjæringskar, vinanker); forbruk (f.eks. brukere, mengder, anledninger); drikkeskikker; alkoholtrang; utbredelse og omfang av drukkenskap og atferd under påvirkning av alkohol; overtro, skikk og bruk knyttet til alkoholholdige drikker; samfunnskontroll og lovgivning; etc.

MERK: Det henvises til kategori 272.5. For produksjon av drikker for salg, se 274.

Se også:

- Industriell fremstilling av alkoholholdige drikker 274
- Kar og beholdere 415
- Straffebestemmelser for drukkenskap 689
- Alkoholisme 733
- Religiøse orgier 786

274 Drikkevareindustri

...industriell produksjon av drikkevarer (f.eks. bryggerier, vinproduksjon, brennerier, mineralvannfabrikker); spesialmetoder og utstyr; organisasjon av arbeid og produksjon; lovbestemmelser og reguleringer; etc.

MERK: Industriell = spesialistvirksomhet = produksjon for salg. Findelt for no. outline.

Se også:

- Meieriindustri 234
- Korndyrking 243
- Vindruerproduksjon 245
- Fremstilling av sukker 257
- Industribygninger 348
- Fremstilling av fyller- og tappemaskiner 392
- Fyller- og tappemaskiner 402
- Brygge- og destillasjonsapparater, samt kar og beholdere 415

274.1 Mineralvann

...produksjon av mineralvann og tapping av kildevann for salg.

274.3 Ølbryggeri

...ølbrygging for salg, og ølbrygging som yrke.

Se også:

- Øldrikking 272.51

274.4 Vinlegging

...vinlegging og vintapping for salg, vinproduksjon som yrke.

Se også:

- Vin som drikk 272.52
- Vinlegging i hjemmet 272.52

274.5 Brenneri

...brennevinsproduksjon for salg; både legal og illegal.

Se også:

- Hjemmebrenning for eget bruk 272.53

274.6 Kakao og sjokoladeindustri

...fremstilling av kakao og sjokolade for drikke.

Se også:

- Kakao og sjokolade; som drikk 272.23
- Sukkervareindustri 257

274.7 Kaffe- og teindustri

...f.eks. kaffebrennerier, tepakkerier.

275 Skjenkesteder

...spesielle skjenkesteder; ulike typer etablissementer (f.eks. barer, kroer, melkebarer); tjenester og klientell; spesialutstyr; organisasjon; lovgivning og reguleringer (f.eks. skjenkebevillinger, åpnings- og stengetider); etc.

Se også:

- Restauranter 265
- Bygninger 34
- Detaljutsalg for drikkevarer 444
- Hoteller og vertshus 485
- Nattklubber og kabareter 547

275.8 Yrkesspesialister, skjenkesteder

...yrkesspesialister ved skjenkesteder, f.eks. bartender.

276 Tobakk, narkotika og stimuli

...narkotika og andre stoffer som nytes i ikke terapeutisk øyemed (f.eks. tobakk, betel, koka, opium); metoder for fremstilling og tilberedning; bruksmåter (f.eks. spise, tygge, røke, intravenøst); brukerutstyr (f.eks. sigarettmunnstykke, pipe, injeksjonssprøyte); brukere; forbrukskvanta; fysiologiske virkninger; atferd under påvirkning av narkotika og andre stimuli; overtro, skikk og bruk knyttet til narkotika og stimuli; samfunnskontroll og lovgivning; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Narkotika og stimuli". Endret i sv. outline til "Tobakk", mens narkotika der føres under sosiale problemer. I no. outline opprettholdes opprinnelig innhold, men "Tobakk" føyes til i kategoribetegnelse.

Se også:

- Psykiatriske sider ved narkotikaavhengighet 158
- Dyrking av narkotiske planter 249
- Tilsetninger og krydder 263
- Gjøre arbeid lettere ved bruk av narkotika 461
- Ulovlig handel med narkotika 548
- Straffereaksjoner mot narkotikamisbruk 689
- Behandling av narkomane 733

277 Tobakkindustri

...industriell og håndverksmessig fremstilling av ferdige tobakkvarer; spesialmetoder og utstyr; organisasjon av arbeid og produksjon; lovgivning og reguleringer; etc.

Se også:

- Tobakkdyrking 249
- Industribygninger 348
- Fremstilling av maskiner til tobakkbearbeiding 392
- Beskrivelse av maskiner til tobakkbearbeiding 402
- Statlige tobakkmonopoler 655

277.8 Yrkesspesialister, tobakkindustri

...yrkesspesialister innen tobakksindustrien f.eks. tobakkspinner, sigarmaker.

277.81 Tobakkspinnerfaget

...tobakkspinneren som fagarbeider.

277.83 Sigarmakerfaget

...sigarmakeren som håndverker.

278 Legemidler

...materia medica og farmakologi; fremstilling av narkotika, legemidler og gifter; fremstillingsmetoder; produkter; organisasjon av arbeid og produksjon; lovgivning og reguleringer; spesialpersonell (f.eks. apoteker, provisor, apotekteknikker); etc.

Se også:

- Bruk av gift i jakt og fiske 22
- Apotek, utsalg 444
- Bruk av medikamenter 757

278.8 Yrkesspesialister, legemidler

...f.eks. apoteker, apotekteknikker, farmasøyt.

278.81 Apotekerfaget

H 28 BEARBEIDING AV SKINN, LÆR OG FIBER

MERK: Råmaterialer som kan brukes til fremstilling av klær: Skinn, lær, fibermaterialer, omfatter også tauverk og all lærproduksjon.

28 Tilvirking av skinn, lær og fiber

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om forarbeiding av råmaterialer til tøy og andre flate produkter som lær og papir.

281 Skinn- og lærtilvirking

... håndverksmessig bearbeiding av huder og skinn (f.eks. tørking, skraping, garving, hvitgarving); materialer og produkter; spesialredskap; tilskjæring og søm av skinn; spesialisering og organisasjon; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse:

"Skinnbearbeiding". Inndelingen er komplisert.

Spesialistene i garving kan grupperes etter hvilket garvemiddel de brukte (lohgarver, hvitgarver, feldbereder), eller etter hvilke produkter de fremstilte: Skomaker, skinner, buntmaker, salmaker, remmesnidler, taskemaker, hanskemaker m.m. Noen fag sluttet å garve sitt lær eller skinn selv. Fagene finnes til dels også under fremstilling av klær. Findelt for no. outline, bygger delvis på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

- Animalske biprodukter 237
- Fremstilling av klær håndverksmessig 294
- Fremstilling av klær industrielt 295
- Fremstilling av reimer og reip 282.3
- Fremstilling av seletøy og saler 282.4
- Fremstilling av reiseeffekter 282.7

281.1 Materialer og produkter i skinn og lær

...skinn og huder som råstoff for ulike produkter; ulik materialkvalitet.

Kvalitetsvurderinger og egnede bruksområder for ulike huder, skinn og garvemetoder.

281.2 Vegetabilsk garving

...garving med råstoffer fra planteriket; f.eks. bark; de ferdige lærproduktene var først og fremst skotøy, seletøy og lær til møbler; omfatter både tradisjonell hjemmegarving og profesjonell yrkesutøvelse.

MERK: Bare opplysninger om garvingen føres her. Fremstilling av skotøy under fremstilling av klær og sko, fremstilling av seletøy og andre lærprodukter under lærindustri.

281.28 Yrkesspesialister, tilvirk. av skinn og lær

...yrkesspesialister innen vegetabilsk garving; garverfaget som by- og bygdehandverk, håndverksspesialister som selv garvet sitt lær;

salmaker, remmesnidler, skomaker m.m. kunne vært oppført her.

281.281 Garverfaget

...garving som spesialisert håndverk, som byhåndverk og som bygdehåndverk; ofte kalt "lohgarver".

281.3 Hvitgarving

...preparering av skinn med mineralsk materiale; alun, koksalt, kritt eller leire; særlig brukt til bearbeiding av skinn som ikke garves til lær, men f.eks. til fell. Skinnfellmakeren, buntmakeren og hanskemakeren brukte denne teknikken.

MERK: Bare opplysninger om skinnbearbeiding føres her; andre opplysninger føres under fremstilling av klær.

281.38 Yrkesspesialister i hvitgarving

...yrkesspesialister innen hvitgarving; f.eks. skinnfellmakeren, buntmakeren og hanskemakeren.

281.381 Hvitgarverfaget

...noen garvere er oppført som hvitgarvere.

281.382 Skinnfellmakerfaget

...skinnfellmaking som bygdehåndverk.

281.383 Buntmakerfaget, garving

...buntmakerens metoder for bearbeiding av skinn føres her, mens hans metoder for å fremstille klær føres på 294.47.

MERK: Buntmakerens hovedoppføring under fremstilling av drakt.

Se også:

Fremstilling av klær, buntmakerfaget 294.47

281.384 Hanskemakerfaget, garving

...hanskemakeren hadde sin egen fremgangsmåte for hvitgarving.

MERK: Hanskemakerens hovedoppføring er under 294.71 fremstilling av drakt.

Se også:

Fremstilling av klær, hanskemaker 294.71

281.4 Fettgarving

...semsgarving eller oljegarving; hud eller skinn tilføres fettstoffer som tran eller olje; teknikken særlig knyttet til skinneren i middelalderen, seinere til fellberederen med storhetstid på 1700-tallet, da semskede skinnklær var på moten.

281.48 Yrkesspesialister, fettgarving

...spesialister innen fettgarving; f.eks. skinner, felddereder.

MERK: Skinneren har hovedoppføring under fremstilling av klær.

281.481 Skinnerfaget

MERK: Se også skinner under fremstilling av klær.

Se også:

Fremstilling av klær, buntmaker (og skinner) 294.47

281.482 Feldderederfaget

...felddereding som garverspesialitet.

281.5 Industriell garving

...mineralsk garving i lærindustrien.

281.7 Fiskeskinngarving

282 Lærindustri

...industriell bearbeiding av lær; spesialproduksjon av lærvarer utenom klær, (f.eks. seletøy, reiseeffekter); spesialmetoder og utstyr; organisasjon av arbeid og produksjon; etc. MERK: Findelt for no. outline og bygger delvis på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Fremstilling av sko, håndverksmessig 294

Fremstilling av sko, industrielt 295

282.3 Tilvirking av reimer og reip

...fremstilling av lærreimer og lærreip.

282.31 Remmesnidlerfaget

...håndverksfagbetegnelse brukt i middelalderen.

282.36 Hudreiptilvirking

...produksjon av hudreip i det tradisjonelle bondesamfunnet; håndverksfaget "Reipari" i middelalderen.

282.4 Produksjon av seletøy og saler

...fremstilling av seletøy, saler og rideutstyr m.m.

282.41 Salmakerfaget

...salmakerfaget som byhåndverk og bygdehåndverk.

282.43 Selemakerfaget

...ufaglært produksjon av enkle salmakerprodukter.

282.7 Reiseeffekter, tilvirking

...fremstilling av reiseeffekter; lær et viktig materiale.

282.71 Taske- og pungmaker

...fagbetegnelse fra middelalderen.

282.73 Lærarbeider

...ufaglærte håndverkere som lager vesker og andre lærprodukter.

282.74 Portefølgemaker

...den faglærte portefølgemaker.

283 Tauverk og garn

...typer av tauverk og garn som blir fremstilt (f.eks. tråd, garn, hyssing, tau); anvendte råmaterialer (f.eks. bast, bomull, ull, silke, sener, hår); behandling av råmaterialene (f.eks. bløting, bråking); fremstillingsmetoder (f.eks. spinning, tvinning, fletting); spesialutstyr (f.eks. rokk, ten); spesialpersonell og organisasjon; etc.
MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Tauverk".

Se også:

- Ull, karding og kamming 236
- Vegetabiliske fibre, karding og kamming 248
- Industriell fremstilling av tauverk 288
- Søm 294
- Fremstilling av metalltråd 325
- Skipsrigging 501
- Hyssingfigurer 524

283.1 Garn og tauverk, ulike typer

...ulike typer garn og tauverk som ble produsert og deres anvendelsesområder.

283.2 Fibermaterialer til garn og tauverk

...ulike typer fibermaterialer som brukes til garn eller tauverk; av animalsk, vegetabilsk eller syntetisk opprinnelse, deres egenskaper og bruksområder og behandling før de bearbeides til garn eller tauverk.

283.21 Ull som fibermateriale

...ull som fibermateriale, egenskaper, anvendelse.

283.22 Kuhår og geiteragg-fiber

...kuhår og geiteragg som fibermateriale, egenskaper, anvendelse.

283.23 Hestetagl som fiber

...hestetagl som fibermateriale, egenskaper, anvendelse.

283.24 Annen animalsk fiber

...annet animalsk fibermateriale, f.eks. menneskehår, egenskaper, anvendelse.

283.26 Lin som fiber

...lin som fibermateriale, egenskaper, anvendelsesområde.

283.27 Hamp som fiber

...hamp som fibermateriale, egenskaper, anvendelsesområde.

283.28 Bast som fiber

...bast som fibermateriale, ulike typer bast, f.eks. lindebast og einerbast, egenskaper, anvendelse.

283.29 Annen vegetabilsk fiber

...vegetabilsk fibermateriale som ikke kan plasseres andre steder; f.eks. bomull; egenskaper, anvendelse.

283.3 Fremst. av tauverk og garn m.hendene/enkle redskaper

...fremstilling av garn og tauverk med hendene eller med enkle redskaper.

283.4 Fremst. av tauverk og garn m.håndtein og rokk

...fremstilling av tauverk og garn med håndtein og rokk.

283.5 Fremst. av tauverk og garn m.taukjegle/repslagerhjul

...fremstilling av tauverk og garn med taukjegle og repslagerhjul.

283.6 Fremst. av tauverk og garn m.forsynkjegle

...fremstilling av tauverk med forsynkjegle og liknende redskaper.

283.7 Fremst. av tauverk og garn m.slingrestokker

...fremstilling av tauverk og snorer ved fletting, slingring, bruk av slingrestokker o.l.

MERK: Dobbelloppføring, se også 285.71

Se også:

Flette- og kurvarb.; tekstil fletting; snorer 285.71

283.8 Yrkesspesialister, fremst. tauverk og garn

...tau- og repslagning som husflid og bygdehåndverk, med hamp e.l. vegetabilsk materiale.

283.82 Repslagerfaget

...repslageren som byhåndverker og skipshåndverker.

MERK: Repslageren klassifiseres i tillegg ofte som skipshåndverker.

Se også:

Skipsverft og båt.; rigg og seil; repslagning
396.61

284 Knuter og surringer

...ulike typer av knuter og bruken av dem; spleising; surre-, skjefte- og skjøtemetoder; etc.
MERK: Knytning av fiskeredskaper er i den originale outline under 286 der "Nettbindingsteknikker" anføres. Dobbeltpføring benyttes. Findelt for no. outline og bygger til dels på Håndverksregisteret på Maihaugen.
Se også:

Knuter til hjelp for hukommelsen 211
Våpen og verktøy 41
Kirurgiske ligaturer 752

284.1 Tre som bindemateriale

...bruk av tre som bindemateriale, f.eks. som vidjebinding.

284.11 Vidjebinding

284.2 Gjenstander som bindes sammen

...fremstilling av gjenstander som surses eller bindes sammen, bestående av tre og fibermateriale, f.eks. truger, vevskeier, børster.

284.21 Sopelimebinding

284.23 Børstebinder

284.27 Vevskeibinder

284.4 Knuter og surringer m.tauverk

..."sjømannsarbeider" med knuter og surringer; knuter, knop, stikk, spleising.

284.5 Filering

MERK: Dobbeltoppføring, se også 286.75
Se også:

Tekstilteknikker, filering 286.75

284.51 Fremstilling av fiskeredskaper, filering

...fremstilling av fiskeredskaper; garn og not, trål, rusebinding.

MERK: Dobbeltoppføring, se også 286.751

Se også:

Tekstilteknikker, filering av fiskeredskaper
286.751

284.6 Possementmaker

...håndverksfag som arbeider med repslagning, knuter og surringer m.m.

285 Flette- og kurvarbeid

...fremstillingsteknikker (f.eks. sponfletting, fletting på stående eller liggende varp, knippefletting (tvinning), (tågbinding); materialer; produkter; bruk av matter og kurver; personell og organisasjon; etc.

MERK: Findelt for no. outline. Bygger delvis på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Hjeminnredning 352
Kar og beholdere 415

285.1 Tægerbinding

...tægerbinding er ikke fletting, men en bindeteknikk med tre som materiale. Imidlertid er produktet som oftest kurver, derfor plassering under kategori 285.

285.2 Kurvfletteteknikker div.

...f.eks. meiser, kiper og kolfat er kurver arbeidet i ulike lokale tradisjonelle teknikker og lokale materialer.

285.27 Neverfletting

...flettearbeid med never som materiale.

Se også:

Neversløyd 322.83

285.3 Fletting av teiner

...fletting av åleteiner, hummerteiner, krabbeteiner m.m.

285.7 Tekstil fletting

MERK: Tekstil fletting er som regel oppført også under andre kategorier, f.eks. 283 og 286.

285.71 Fremstilling av flettede snorer

MERK: Dobbeltoppføring, se også 283.7

Se også:

Tauverk og garn: Fremst. m. slingrestokker, fletting... 283.7

285.76 Sprang

MERK: Dobbeltoppføring, se også 286.76

Se også:

Tekstil; div.tekn.; sprang 286.76

285.77 Knipling

MERK: Dobbeltoppføring, se også 286.77

Se også:

Tekstil; div.tekn.; knipling 286.77

285.8 Yrkesspesialister, flette- og kurvarbeid

...kurvfletting og kurvarbeid som husflid eller yrke, som bygdehandverk, eller som faglært byhandverk.

285.81 Kurvmakeri

...kurvfletting utført som husflid, i hjemmet, til bruk i hjemmet eller for salg; den ufaglærte spesialist, bygdehåndverkeren, f.eks. meisbinderen på Hedemarken og aktarkorgbinderen i Gudbrandsdalen.

285.82 Kurvmakerfaget

...kurvmakerfaget som byhåndverk, kurvmøbelproduksjon.

286 Fremstilling av produkter av spunnet materiale

...tekstiler; veve-, strikke- og nettbindingsteknikker; sprang; spesialredskaper (f. eks. nettnål, vevstol, båndvev, kniplepute, strikkepinner); produkter og deres bruk; spesialpersonell og organisasjon; etc. MERK: Nettbindingsteknikker betyr at fremst. av garn og not er tenkt ført under 286. I sv. outline: "Tekstila tekniker". Findelt for no. outline. Bygger dels på Håndverksregisteret på Maihaugen. Filtarbeid opprettholdes på 287. Se også:

- Spinning 283
- Tekstilindustri 288
- Drakt 29
- Beskrivelse av mekanisk vevstol 402
- Spinning av animalske og vegetabiliske fibre 283
- Fiberberedning, ull 236
- Fiberberedning, lin 248

286.1 Fibermateriale, ulike typer

...sortering, karding, spinning.

286.11 Animalsk fibermateriale

...f.eks. kjemming, karding.

286.12 Vegetabilisk fibermateriale

...f.eks. røyting, bråking, skaking, hekling av lin, hamp m.m.

286.13 Syntetisk fibermateriale

286.2 Garn og tråd

...fremstilling av garn og tråd samt behandling av det ferdige garnet.

286.21 Tilvirking av garn og tråd

...f.eks. spinnehjul, rokk, osv.

Se også:

- Spinning, tauverk og garn 283

286.23 Håndtering av garn

...f.eks. garnvinde, nøstepinne.

286.3 Veving

...ulike typer vevteknikker; opstadvev, flatvev, båndvev og billedvev.

286.31 Oppstadvev

...vevtype brukt til greneveving og åkleveving.

286.32 Flamskvev

286.33 Billedvev

...billedvev o.a. vertikale vevrammer.

Se også:

- Billedvev som kunsthåndverk 531.25

286.34 Flatvev

...veving på flatvev (horisontale vevstoler) generelt.

286.36 Bandveving

...generelt om veving av band.

286.361 Bandgrind

286.363 Bandvevstol

...bandstol, bandrei, bandvev med hover.

286.365 Brikkervev

286.38 Yrkesspesialister, veving

286.381 Greneveving

286.382 Åkleveving

286.383 Lerretsveving (to-skaff)

286.384 Kypertveving

...kypert er bl.a. brukt til vadmelveving.

286.385 Tweedveving

286.386 Satengveving

286.387 Dreiel- og damaskveving

286.388 Filleryveving

286.4 Strikking

286.41 Strikkeredskaper og mønster

286.42 Entrådstrikking

286.43 Fletrådstrikking

...strikking i to eller flere farger og dermed like mange tråder.

286.44 Tvebandstrikking

286.45 Kontstrikking

286.46 Maskinstrikking

286.5 Beredning av ferdige tekstiler

Se også:

Tekstiler, etterbehandling og ferdiggjøring 288.5

286.52 Stamping

...håndverksmessig stamping av tekstiler

286.57 Vadmelpressing

286.6 Farging og tøytrykk

...farging, plantefarging og tøytrykk, utført som husflid og håndverk.

MERK: Opplysninger om yrkesspesialister i industrien henvises til 288.6 under tekstilindustri.

Se også:

Tekstilindustri; farging og tøytrykking 288.6

286.61 Tekstilfarging

...farging av tekstiler som husflid og håndverk.

286.62 Plantefarging

286.64 Tøytrykk

286.68 Fargerfaget

...fargerfaget, yrkesspesialist.

286.7 Div. tekstilteknikker

...f.eks. nålebinding, hekling, knipling m.m.

Se også:

Knipling, dobbeltoppføring 285.77

286.71 Nålebinding

286.72 Hekling

...hekling, pjonning, hakking, gimping.

286.73 Nupereller

286.74 Makramé

286.75 Filering

...filering og liknende teknikker.

Se også:

Knuter og surringer; filering 284.5

286.751 Filering av fiskeredskaper

...fremstilling og bøting av fiskeredskaper, garn, not, trål, ruser.

Se også:

Knuter og surringer; filering; fiskeredskaper

284.51

286.76 Sprang

MERK: Oppført også under tekstil fletting, 285.76

Se også:

Flette- og kurvarb.; tekst. fletting; sprang 285.76

286.77 Knipling

Se også:

Flette- og kurvarb.; tekstil fletting; knipling

285.77

286.8 Søm og broderi

Se også:

Fremstilling av klær 294

Broderi 531.23

286.81 Mønster, stoff og klipping

286.82 Håndsøm

286.83 Maskinsøm

286.86 Broderi, tellesøm

Se også:

Broderi som kunsthåndverk 531.23

286.87 Broderi, frisøm

Se også:

Broderi som kunsthåndverk 531.23

286.9 Organisasjon og omsetning av håndv. prod. tekstiler

286.91 Organisasjon av tekstilproduksjon og omsetning

286.92 Omsetning og salg

286.93 Økonomi, tekstilproduksjon og omsetning

286.95 Tekstilproduktene og deres bruk

286.98 Spesialpersonell, tekstilproduksjon

...tekstilfremstilling utført av spesialister, som byggehåndverk og byhåndverk.

287 Fremstilling av produkter av uspunnet materiale

...fremstilling av tøy av uspunnet råmateriale (f.eks. barklede, filt, fjærarbeid); materialer; teknikker; redskaper og utstyr; personell; etc.
Se også:

- Ikke tekstil bruk av fjær 237
- Animalske biprodukter 237
- Plast 384
- Ikke tekstil bruk av fjær 825

287.2 Toving

...toving, filtproduksjon av uspunnet materiale.

288 Tekstilindustri

...industriell produksjon av tekstiler; bomulls-, ull-, silke- og rayonfabrikker; replageri; spesialteknikker og utstyr; den økonomiske betydning av tekstilindustrien og graden av selvforsyning; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

- Silkeproduksjon 231
- Ullproduksjon 236
- Dyrking av tekstilfibere 248
- Fremstilling av klær, håndverksmessig og hjemme 294
- Fremstilling av klær, industrielt 295
- Fremstilling av syntetiske fibere 384
- Maskiner til tekstilfremstilling 402

288.1 Fibermateriale brukt i tekstilindustrien

...ulike typer fibermateriale, egenskaper, behandling.

288.2 Spinnerier

288.3 Veverier

288.38 Yrkesspesialister, tekstilindustri

288.381 Kledemakerfaget

288.4 Trikotasjefabrikker

288.5 Etterbehandling og ferdiggjøring, tekstilindustrien

288.51 Overskjærerfaget

288.52 Stamping av tekstiler

...fabrikkmessig toving av ulltøyer

288.6 Farging og tøytrykking i tekstilindustrien

...farging og tøytrykking som tekstilindustri.
Farging og tøytrykk som husflid i hjemmet eller håndverk henvises til 286.6.

Se også:

Farging som husflid eller håndverk 286.6

288.7 Tekniske tekstiler

...industriell fremstilling av fiskegarn, trål, oljelenser, slanger, glasfiberforsterket plyester, m.m.

288.8 Resirkulering av fibermateriale

...resirkulering av tekstilt fibermateriale.

288.84 Sjoddy-produksjon (resirkulert ull)

...fremstilling med resirkulert ull som råmateriale.

288.9 Tekstilproduksjon som industri

288.91 Organisering, tekstilindustri

288.92 Omsetning og salg, tekstilindustri

288.93 Økonomi, tekstilindustri

288.95 Produktene og deres bruk, tekstilindustri

288.98 Spesialpersonell, tekstilindustri

...spesialpersonell som ikke kan plasseres andre steder.

289 Papirfremstilling

...håndverksmessig og industriell fremstilling av papir; råmaterialer (f.eks. tremasse, filler); fremstillingsmetoder; spesialredskaper og utstyr; organisasjon av arbeid og produksjon; spesialprodukter; papirtyper som fremstilles; etc.
Se også:

- Skrive- og trykkingstilbehør 218
- Matvarepakking 258
- Tremassefabrikker 313
- Papirmaskiner 402

289.1 Materialer, papirfremstilling

...råmaterialer for papirfremstilling.

289.2 Teknikk og redskaper, papirfremstilling

...teknikk og redskaper i papirproduksjon.

289.3 Organisasjon, papirfremstilling

289.7 Papir, ulike kvaliteter

...ulike kvaliteter papir og deres anvendelsesområder.

289.8 Spesialpersonell, papirfremstilling

...spesialpersonell innen papirfremstilling, håndverksmessig og industrielt.

289.81 Papirmakeren

...spesialisten innen håndverksmessig fremstilling av papir.

I 29-30 KLÆR, KROPP OG SMYKKER

29 Drakt generelt

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om fremstilling, utseende, bruk, og vedlikehold av drakt.

291 Drakt

...nakne og tildekkete deler av kroppen; påkledningens hensikt (f.eks. beskyttelse, forfengelighet, bluferdighet); allminnelig draktskikk; alders- og kjønnsforskjeller; variasjoner etter årstidene; stil og moter; beskrivelse av enkeltplagg; metoder for å feste eller holde klær oppe (f.eks. belte, bukseseler, strømpebånd); pannebånd; etc. (292)...drakt for spesielle anledninger (f.eks. festantrekk, regntøy, badedrakter); hodeplagg og skotøy som ikke brukes til vanlig; drakt knyttet til spesiell status og virksomhet; spesielle måter å bære klær på; etc.

MERK: 291 Normal drakt og 292 Spesiell drakt er slått sammen til 291 Drakt. Alle draktplagg skal klassifiseres under 291. 292 er en "frivillig" tilleggsklassifisering. Findeling for no. outline, bygger delvis på sv. outline. Findelingen kan gjøres etter brukerens kjønn og alder, og/eller etter plaggets kroppsdel.

Se også:

- Periodiske retninger i moter 178
- Luksuslovgivning 434
- Seksuell bluferdighet 834

Reiving og spebarnspåkledning 854

291.1 Drakt, spebarn

291.11 Drakt, spebarn, gutt

291.12 Drakt, spebarn, jente

291.2 Drakt, barn

291.21 Drakt, barn, gutt

291.22 Drakt, barn, jente

291.3 Drakt, ungdom

291.31 Drakt, ungdom, gutt

291.32 Drakt, ungdom, jente

291.4 Drakt, voksen

291.41 Drakt, voksen, mann

291.42 Drakt, voksen, kvinne

291.7 Drakt, kroppsdel, hel drakt

...for å klassifiseres som hel drakt må drakten bestå av minst to plagg som hører sammen.

291.71 Drakt, hode

291.72 Drakt, kropp

291.74 Drakt, fot

291.75 Drakt, hånd

291.9 Drakt, ubestemmelige deler av plagg

292 Spesiell drakt (brukes ikke)

...drakt for spesielle anledninger (f.eks. festantrekk, regntøy, badedrakter); hodeplagg og skotøy som ikke brukes til vanlig; drakt knyttet til spesiell status og virksomhet; spesielle måter å bære klær på; etc.

MERK: Denne kategori utgår. Det henvises til kategori 291 samt de enkelte bruksområder, f.eks. 585 Bryllup.

Se også:

- Danse- og teaterkostymer 53
- Rustninger og kroppsbeskyttelse 714
- Militeruniformer 714
- Seremonielt antrekk 796

293 Drakttilbehør

...draktaccessoirer (f.eks. vifter, ordenstegn, insignier, regalier, frakke- og kåpeskilt); beskyttende utstyr (f.eks. paraply, parasoll, solbriller); etc.

Se også:

- Smykker og pyntesaker 301
- Briller 416
- Stokker, krykker og andre bevegelseshjelpemidler 481
- Rideutstyr 492
- Idrettsutstyr 526
- Medaljer og ordner 554
- Høreapparater 732
- Amuletter 751
- Sjamanparaferalia 756
- Amuletter 778
- Seremonielle paraferalia 796

294 Fremstilling av drakt håndverksmessig

...håndverksmessig og hjemmefremstilling av klær; teknikker (f.eks. tilskjæring, prøving, sying); spesiell behandling av visse materialer og produkter (f.eks. fremstilling av sko, hatter); pynt (f.eks. broderi); bruk av spesialredskaper og hjelpemidler (f.eks. symaskin); spesialisering (f.eks. kjole- og draktsyerske, skredder, skomaker, hattemaker); etc.

Se også:

- Lær- og tekstilindustri 282
- Tekstilindustri 288
- Fabrikkbygninger 348
- Husholdningssymaskiner 404
- Dekorativ kunst 531

294.1 Materialer, fremstilling av drakt

294.2 Teknikk og redskaper, generelt, fremstilling av drakt

294.3 Organisasjon, fremstilling av drakt håndverksmessig

294.4 Yrkesspesialister, søm av klær

294.41 Skredderfaget

294.42 Kjole- og draktsømfaget

294.43 Bunad og folkedraktsøm

294.46 Skinnsøm, drakt

...søm av skinnklær.

294.47 Buntmakerfaget, skinnerfaget

MERK: Dobbeltoppføring, se også 281.383

294.48 Kostymemaker

294.49 Klesdesign

294.5 Fottøy, håndverksmessig fremstilling

294.51 Skomakerfaget

294.52 Treskomaker

294.57 Andre typer fottøy, håndverksmessig fremstilling

...fottøy laget i andre teknikker og med andre materialer enn skomakeren og treskomakeren anvender, f.eks. tovet ull, siv o.l...

294.573 Labbemaker

...fottøy laget av tovet ull.

294.575 Sivsøsyng

294.58 Ortopedisk fottøy, fremstilling

294.581 Ortopedisfagene

...ortopedinåtlar og ortopedisyer nevnes som yrkesbetegnelser.

294.585 Protesemontorfaget

294.59 Innleggsåler, håndverksmessig fremstilling

...produksjon av innleggsåler av ulike slag.

294.593 Krøllhårsåler, fremstilling

...fremstilling av innleggsåler av krøllhår (kuhalehår).

294.6 Hodeplagg, håndverksmessig fremstilling

294.61 Hattemakerfaget

294.62 Modistfaget

294.66 Stråhattproduksjon

...fletting av stråhatter.

294.7 Spesialprodukter, drakt, håndverksmessig fremstilling

294.71 Handskemakerfaget

...håndverksmessig fremstilling av hansker.
MERK: Dobbeltoppføring, se også 281.384

294.8 Draktrekvisita, håndverksmessig fremstilling

...spesiell fremstilling av draktrekvisita som hekter m.m.

294.81 Paraplymakerfaget

294.83 Hektemakerfaget

...fremstilling av hekter, rekvisita til klær.
MERK: Dobbeltoppføring, se også 326.47
Se også:

Metallhåndverk, hektemaker 326.47

295 Konfeksjons- og skoindustri

...industriell fremstilling av sko og hatter; konfeksjonsindustri; industriell fremstilling av undertøy, strømper, skjorter, hansker og pelser; spesiell teknikk og utstyr; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelsen "Tekoindustri".

Findelt som 294.

Se også:

Lærindustri 282

Tekstilindustri 288

Fremstilling av maskiner til produksjon av klær 392

Maskiner brukt til fremstilling av klær 402

Detaljforretninger for klessvarer 444

295.1 Materialer, konfeksjons- og skoindustri

295.2 Teknikk og redskaper, konfeksjons- og skoindustri

295.3 Organisasjon, konfeksjons- og skoindustri

295.4 Yrkesspesialister, konfeksjonsindustri

295.42 Gradørfaget

295.5 Yrkesspesialister, skoindustri

295.6 Fremstilling av hodeplagg, konfeksjonsindustri

...f.eks. hattefabrikker.

295.7 Fremstilling av spesialprod., konfeksjons- og skoindustri

...f.eks. hanskefabrikker.

295.8 Fremstilling av draktrekvisita, konfeksjons- og skoindustri

...f.eks. paraplyfabrikk.

296 Vedlikehold av klær og sko

...metoder for vasking av klær; reparasjonsmetoder (f.eks. stopping, lapping); stell og oppbevaring av klær (f.eks. tørking, riste av sne, impregnering mot regn, oppbevaring); organisert klesservice (f.eks. vaskerier, renseri- og pressebedrifter); skopusser og lappeskomaker; spesialmetoder og redskaper; etc.

MERK: Også stell av andre tekstiler medtas under denne kategori fordi prosess og utstyr for en stor del er de samme.

Se også:

Fremstilling av såpe 388

Maskiner for vaskeri- og renseribedrifter 402

Vaskemaskiner til husholdningsbruk 404

296.1 Oppbevaring av klær og sko

...oppbevaring av klær; klesloft, kleskister, kommoder m.m.

296.2 Renhold av klær og sko

...vasking og rensing av klær i hjemmet og av spesialister.

MERK: For klesvask som yrkesutøvelse, se findeling.

296.21 Klesvask

296.26 Vaskeri

...yrkesmessig vask av klær og tekstiler.

296.28 Renseri

...yrkesmessig rensing av klær og tekstiler.

296.3 Pleie av klær

...stryking av klær, rulling av tekstiler, ulike metoder; impregnering; i hjemmet eller av spesialister.

296.31 Glatting av klær

...bruk av glattestein, mangletre, strykejern, klesrulle m.m.

296.33 Preparering av klær

...preparering av klær og tekstiler for å gjøre disse vanntette m.m.

296.36 Oppsetting av hodeplagg m.m.

...stiving, forming av spesielle plagg, hodeplagg, krager, f.eks. pipekrager.

296.38 Garderobefargerfaget

296.4 Reparasjon av klær

...stopping, bøting, tilpasning, isying av knapper og glidelåser, m.m. av klær, utført i husholdet eller av spesialister.

296.48 Kunststopping

...yrkesspesialister på reparasjon av klær og tekstiler.

296.5 Pleie av fottøy

...skopussing og vedlikehold av sko og fottøy, i husholdet eller håndverksmessig. For skopussing som yrkesutøvelse, bruk gjerne findeling med to siffer.

296.58 Skopusser

...skopussing som yrkesutøvelse.

296.6 Reparasjon av skotøy

...reparasjon av skotøy, i husholdet eller hos spesialist; skomaker, lappeskomaker, flikkebarer o.l.

296.68 Lappeskomaker, reparasjonsskomaker

...reparasjon av sko som yrkesutøvelse, skomakeren som lappeskomaker, dvs. han reparerer sko. "Flikkebarer" o.l. føres også her.

Se også:

Skomakeren som skoprodusent 294.51

I 29-30 KLÆR, KROPP OG SMYKKER

30 Kroppens forskjønnelse og stell

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om metoder for forskjønnelse av kroppen på annen måte enn med klær, samt fremstilling av midler for slik forskjønnelse.

301 Smykker

...de forskjellige typer av smykker som blir brukt (f. eks. halsbånd, armbånd, fingerringer, ankelringer, øreringer, leppesmykker, hårsmykker); måter å feste eller henge smykker på; alders-, kjønns- og statusforskjeller; materialer og fremstilling; anledninger ved hvilke smykker blir brukt; etc.

Se også:

Arbeid i ben, horn og skjell 321

Seksuell stimulering 832

302 Skjønnhetspleie og stell av kroppen

...barbering og hårfjerning; hårmote (f.eks. klipping, lage skill, arrangere); stell av håret (f.eks. vasking, børsting); stell av negler (f.eks. klipping, filing); kroppsmaling; bruk av kosmetikk, kremer og parfyper; alders-, kjønns- og statusforskjeller med hensyn til skjønnhets- og kroppspoleie; overtro, skikk og bruk knyttet til skjønnhets- og kroppspoleie; etc.

MERK: Sv. outline: Personlig kropps- og skjønnhetsvård.

Se også:

Elektriske apparater 403

Kammer, børster etc. 412

Barbersaker 413

Utsondring 514

Bading og vasking 515

Dekorativ kunst 531

Krigsmaling 714

Seksuell stimulering 832

Menstruasjonshygiene 841

303 Fremstilling av toalettsaker og skjønnhetsmidler

...fremstilling av kosmetikk, kremer og parfyper; fremstilling av toalettartikler (f.eks. puderdåser); spesialutstyr; organisasjon av arbeid og produksjon; spesialister; etc.

Se også:

Fremstilling av maling, fargestoffer og pigmenter 386

Fremstilling av såpe 388

Fremstilling av barberkniver, hårklippere og pinsetter 391

Fremstilling av elektriske apparater 393

304 Lemlestelse og tatovering

...arr- og fargetatovering; kraniedeformering; nedfiling av tenner og tannuttrekning; gjennomhulling av ører, nese og lepper; lemlestelse av genitaliene (f.eks. kastrering, omskjæring, clitoridektomi); alders-, kjønns- og statusforskjeller; spesielle metoder og redskaper; overtro, skikk og bruk knyttet til lemlestelse og tatovering; etc.

Se også:

Masochisme 158

Lemlestelse av kriminelle 681

Legemsbeskadigelse 683

Lemlestelse av fanger 727

Selvplageri 785

Seksuell stimulering 832
Evenukker 839
Innvielsesritualer 852
Innvielsesritualer 881

305 Skjønnhetsspesialister

...barberere og frisører; manikyrister; tatoverere; spesialiserte tjenester (f.eks. skjønnhetssalonger); spesielle metoder (f.eks. permanent, ansiktsmaske); spesialredskaper og utstyr; organisasjon og opplæring; etc.
MERK: Findelt for no. outline, delvis basert på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Offentlige bad 368
Elektriske apparater 403

305.1 Bartskjærfaget

305.2 Frisørfaget

305.21 Barberer

305.24 Herrefrisør

305.26 Damefrisør

305.3 Parykkmaker

305.4 Manikyrist

305.7 Tatoverer

306 Profesjonell smykkefremstilling

...skjæring, sliping og innfatning av smykkesten; spesialarbeid i edelmetaller; gemmologi; fremstilling av ekte og uekte smykker; spesialister i smykkefremstilling (f.eks. juveler); etc.

Se også:

Ikke profesjonell fremstilling av smykker 301
Arbeid i elfenben og perlemor 321
Smeder og smedhåndverk 326
Fremstilling av sølvvarer og gulduble 328
Verktøy til behandling av smykkesten 413

J 31-32 RESSURSER OG RÅMATERIALER

Utnyttelse av naturressursene og bearbeiding av råmaterialer.

MERK: Bruk av naturressurser som ikke har med mat og klær å gjøre.

31 Utnyttelse av naturressursene

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om det å utvinne råmaterialer fra naturen til andre formål enn mat. Omgjøring av råmaterialene til redskaper, bygninger, klær og andre ferdigvarer er klassifisert andre steder.

311 Bruk av landområder

...fullstendigheten og effektiviteten som landområdene og deres muligheter er utnyttet med; fordeling mellom villmark, skog, beitemark, dyrket mark og områder brukt til bosetning og industri; differensiering og spesialisering (f.eks. monokultur); utviklingstendenser; etc.

Se også:

Naturressurser 13
Bevaringspolitikk 185
Husdyrhold 23
Jordbruk 24
Skogbruk 313
Bosetninger 36
Næringsgrenenes produksjonskapasitet 433

312 Vannforsyning

...vannkilder (f.eks. kilder, brønner, oppsamling av regnvann); vann med spesielle egenskaper (f.eks. mineralvann); vannverk (f.eks. demninger, reservoarer, bassenger for sedimentering); transport av vann (f.eks. beholdere, rørledninger, akvedukter, kanaler); vannings- og dreneringssystemer; bygging, vedlikehold og offentlig styring av vannforsyningssystemer; etc.

Se også:

Vannansamlinger i naturen 133
Bruk av vanning i jordbruket 241
Graving 332
Rørleggerinstallasjoner 336
Vannrensing 364
Vannkraft 376
Pumper 406
Rørleggerinstallasjoner 414
Beholdere 415
Vannrettigheter 423
Kanalnavigasjon 502
Bading 515
Kontroll med oversvømmelser 731
Offentlig helsestell 744

313 Skogbruk og skogindustri

...treslag som utnyttes; innsamling av ved; tømmerhugst (f.eks. felling, kvisting og barking, kjøring); metoder og redskaper; sagbruk og tremassefabrikker; skogbrukets økonomiske betydning; organisasjon av arbeid og produksjon; skogvitenskap, praksis og politikk; etc.

MERK: Findelt for no. outline på grunnlag av Norsk Skogbruksmuseums klassifikasjonssystem.

Se også:

- Skogressurser 137
- Bevaringspolitikk 185
- Skogdyrking 245
- Papirfremstilling 289
- Arbeid i tre 322
- Byggevarerindustri 339
- Industribygninger 348
- Brensel 372
- Skogbruksmaskiner 402
- Verktøy 412
- Tyngdeflytting gjennom menneskelig kraft 483
- Statsskoger og nasjonalparker 659

313.1 Skogskjøtsel og skogsøkonomi

313.11 Planting og såing, skogskjøtsel

313.111 Konglesanking, skogplanting

313.112 Frø og klenging, skogplanting

313.114 Planteskoler

313.115 Markberedning, skogplanting

313.116 Skogplanting og såing

313.12 Skoggjødsling

313.13 Tynning og kvisting, skogskjøtsel

313.14 Grøfting, skogskjøtsel

313.15 Skogvakt hold og brannverk

313.16 Driftsplanlegging, skogbruk

313.17 Skogtaksering

313.19 Annet innen skogskjøtsel

313.2 Tømmeravvirkning

313.21 Kvalitetsvurdering, tømmer

...kvalitetsvurdering, sorteringskriterier og anvendelsesmuligheter for tømmer; på rot i skogen, og på vei mot sagbruk og fabrikk.

313.22 Blinking, tømmerhogst

313.23 Felling, tømmerhogst

313.24 Barking, tømmerhogst

313.25 Øying, tømmer

313.26 Måling og merking, tømmer

313.3 Transport av tømmer

...transport av tømmeret ut av skogen; vurdering og sammenlikning av ulike metoder.

313.31 Meieredskaper, tømmertransport

313.32 Hjulredskaper, tømmertransport

313.33 Fløting, tømmertransport

313.331 Velteplasser, tømmerfløting

313.332 Fløtingsarbeid

313.333 Dammer og skådammer, tømmerfløting

313.334 Lenser, tømmerfløting

313.335 Tømmerrenner

...tømmerrenner og kanaler.

313.336 Innsjøer, tømmerfløting

...tømmertransport på innsjøer.

313.4 Arbeidsforhold i skogen

313.41 Organisering av skogsarbeid

313.42 Skogshusvære

...alle typer husvære i skogen brukt av skogsarbeidere.

313.43 Skogsarbeiderens utrustning

313.44 Skogsarbeiderens mat og mattilberedning

313.5 Sagbruk

313.51 Håndsag, sagbruk

Se også:

- Trearbeid; bearbeiding av råemnet 322.1
- Håndsagskjæring av bord og planker 322.148
- Trearbeid; saging 322.14

313.52 Oppgangssag

...omfatter både oppgangssager og rammesager.

Se også:

- Trearbeid; saging 322.14

313.53 Sirkelsag, sagbruk

Se også:

- Trearbeid; saging 322.14

313.6 Tremassefabrikker

313.7 Skogforskning

313.8 Skogforvaltning

314 Skogsprodukter

...utnyttelse av skogene og andre ikke oppdyrkete områder for andre produkter enn tømmer og mat (f.eks. harpiks og kvae, gummi, vegetabilsk olje, fargestoffer, droger, bark, tekstilfiber, torv); bearbeiding på første hånd (f.eks. raffinering av palmeolje og gummi, fremstilling av trekull); organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

MERK: Findelt for no. outline på grunnlag av Norsk Skogbruksmuseums klassifikasjonssystem.

Se også:

- Innsanling av mat 222
- Materia medica 278
- Kjemisk industri 38
- Folkelig botanikk 824

314.1 Emneved fra skogen

...oppleiting av emneved til ulike produkter i skogen, f.eks. kroktømmer til ulike formål, sjølvokste kroker, osv.

314.2 Forbrenningsprodukter fra skogen

...f.eks. trekull, tjære, pottaske.

314.21 Tjærebrenning

314.22 Trekullbrenning

314.23 Pottaskebrenning

...pottaske var en inntektskilde for bøndene på 17- og 1800 tallet. Produktet ble brukt i den tidlige glassindustrien.

314.3 Brensel fra skogen

...all brenselproduksjon i skog og utmark; vedhogging, torvstikking, knottproduksjon.

314.31 Vedhogst

...produksjon av brenneved for eget bruk og for salg.

314.32 Torvstikking

...produksjon av torv til brensel, for salg eller eget bruk.

314.35 Motordrivstoff fra skogbruket

...produksjon av motordrivstoff e.l. f.eks. knott. MERK: Ved til oppfyring av dampkjeler klassifiseres under 314.31.

314.4 Andre treprodukter

...f.eks. bast, bark.

314.6 Gress m.m. fra skogen

...f.eks. høsting av gress til bruk i fottøy.

314.7 Strømateriale fra skogen

... produksjon av strømateriale, torv.

314.8 Dekorasjonsmaterialer fra skogen

...f.eks. juletreproduksjon, dekorasjonsmose, m.m.

315 Olje- og gasskilder

...leting etter olje og naturgass; utvinningsmetoder (f.eks.skumming, boring); bruk av spesialutstyr; rørledninger, pumpestasjoner og lagertanker; spesielle forholdsregler mot brann og eksplosjon; organisasjon av arbeid og produksjon; spesialpersonell; reguleringer og lovgivning; etc.

Se også:

- Naturressurser 13
- Oppvarmings- og lysarmatur 354
- Brannvern i byer 368
- Ild og brensel 372
- Oljeraffinering 382
- Fremstilling av boremaskiner 392
- Boremaskiner 402

316 Bergverk og steinbrudd

...mineraler som utvinnes (f.eks. flint, kull, jern); utvinningsmetoder; gruveteknikk; økonomisk

betydning av bergverk og stenbrudd;
organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

- Mineralressurser 135
- Metallindustrier 32
- Stenindustri 324
- Sprengstoff 389
- Gruvemaskiner 402
- Graveredskaper 412
- Bergverksskoler 874

317 Spesielle naturressurser

...mineraler som det søkes etter (f.eks. sand, salt, leire, oker, svovel, fosfater); utvinningsmetoder; organisasjon av arbeid og produksjon; bruk av produktene; etc.

Se også:

- Mineralressurser 135
- Fremstilling av salt 258
- Eiendom i utvinningsområder med monopolverdi 423

318 Miljøverdier

...omfanget av de endringer som det fysiske miljø er blitt påført som resultat av menneskers aktivitet; årsaker, frekvens og arten av forurensning (f.eks. luft, vann, stråling, støy etc.); målemetoder (f.eks. tegn på forurensning); organiserte forsøk på å begrense eller fjerne miljøforurensning (f.eks. olje- eller kjemikaliesøl, søppel etc.); forsøk på kontroll ved lovgivning (f.eks. gjennom statlige tiltak, lover og forordninger etc.); renseanlegg og anordninger for bekjempelse av forurensning; gjenvinning av avfall (f.eks. blikkbokser, flasker, papir etc.); gjenvinningsanlegg; generelle opplysninger om forurensningens virkninger; etc.

MERK: For naturvern (vern av urørt natur) henvises til 139.

Se også:

- Geografi 13
- Forurensning som sykdomsårsak 164
- Miljøtilpasning 182
- Kulturens mål 185
- Vannforsyning 312
- Byers, vekst, økologi og planlegging 361
- Renovasjon 364
- Byutvikling 369
- Energi og kraft 37
- Forvaltningsorganer 647
- Statlig forskning og utviklingsarbeid 654
- Statskontroll 656
- Rettslige normer 671
- Katastrofer 731
- Offentlig helsevesen 744
- Forurensning som sykdomsårsak 753

Naturvern 139

32 Bearbeiding av råmaterialer

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om den teknologi som brukes for å omgjøre råmaterialer til ferdige produkter eller halvfabrikata. Data om utvinning av råmaterialer, beskrivelse av ferdige produkter og opplysninger om fremstilling av kompliserte ferdigvarer skal klassifiseres andre steder.

321 Arbeid i bein, horn og skjell

...metoder for skjæring, boring og polering; behandling av spesielle materialer (f.eks. elfenben, perlemor, kitin); bruk av spesialredskaper og apparater; ben-, horn- og skjellprodukter som ikke kan klassifiseres andre steder; industriell bearbeiding (f.eks. knappfabrikasjon); spesialpersonell og organisasjon; etc.

Se også:

- Marine industrier 228
- Animalske biprodukter 237
- Fjærarbeid 287
- Smykker og pyntesaker 301
- Verktøy 41

321.1 Hornskeimaker

...fremstilling av hornskeier.

321.2 Kammaker

...fremstilling av kammer av bein, horn og andre materialer.

322 Trearbeid

...metoder for tørking av trevirke; formingsmetoder (f.eks. skjære, høvle, svi, bøye); behandling av spesielle materialer (f.eks. kokosnøtt, bambus, kalebas, bark); bruk av spesialutstyr; overflatebehandling (f.eks. oljing, lakkering, polering, boning); trearbeid, håndverksmessig og industriell spesialisering (f.eks. bokker, møbelsnekker, møbelfabrikk); fremstilling av møbler av tre og annet materiale; spesialpersonell og organisasjon; treprodukter som ikke kan henføres til andre kategorier; etc. MERK: Findelt for no. outline. Bygger delvis på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

- Skogbruk og sagbruk 313
- Bygningssnekker og tømrer 335

Møbler 352
Fremstilling av maskiner til trebearbeiding 392
Skipsbygging 396
Dreie- og andre trebearbeidingsmaskiner 402
Verktøy 412
Treskulptur 532

322.1 Trearbeid, bearbeiding av råemnet

...bearbeiding av treet, fra råemne til emne. Det kan bl.a. skje ved teljing, kløyving, saging.

322.12 Teljing

322.13 Kløyving

...kløyving som emnebearbeidingsteknikk for tre; kløyving av stokker; kløyving av tønnebank m.m.

322.136 Bandskjæring (tønneband)

322.14 Saging

...saging av trevirke, sagbruksvirksomhet. Opplysninger som har betydning for den vidre håndverksmessige bruk av emnet føres her.

Se også:

Sagbruksvirksomhet 313.5

322.147 Tønnestavskjæring

...produksjon av tønnestav ved sagbruk.

322.148 Håndsagskjæring

... håndsagskjæring av bord, plank og andre treprodukter.

Se også:

Sagbruksvirksomhet; håndsag 313.5

322.15 Høvling

322.157 Listbølveri

322.2 Sveiping, lagging, bøkning

...de eldste teknikker for å lage beholdere av tre; sveiping, lagging og bøkning.

322.21 Sveiping, eskemaker

...sveiping er en teknikk som bl.a. anvendes til å lage runde/ovale beholdere av tre. Beholderne blir lette, men kan ikke brukes til væsker. Eskemaker: byggehåndverker som produserer sveipede esker for salg.

322.22 Lagging

...som bøkkeren produserer laggeren kar og beholdere i tre. Disse kan brukes til væsker.

322.24 Bøkker, tønnemakeri

...bøkkerhåndverket - med mange synonymer: tønnemaker, kipper, karbinder, fassbinder - alle brukt i ulike tider og miljøer.

322.3 Tresløyd og snekring

...enklere snekring og forming i tre.

322.31 Traugmaker

322.32 Skeimaker

322.34 Skimaker

Se også:

Sport og idrett 526

Personforflytting ved egen kraft 481

322.35 Rivemaker

Se også:

Fordyrking 246

322.36 Vevstolmaker

Se også:

Veving 286.3

322.38 Treskjærer

...treskjæring, som husflid, hobby eller yrkesutøvelse; under betegnelsen treskjæring, treskjærer eller billedskjærer.

MERK: Også oppført under kunsthåndverk og forming, se 531.41

Se også:

Treskjæring som kunsthåndverk 531.41

322.39 Annen tresløyd

322.4 Møbelfagene

...produksjon av møbler av tre.

MERK: Se også produksjon kurvmøbler under 285.

322.41 Møbelsnekring

...møbelsnekring som husflid og byggehåndverk. Den ufaglærte håndverker, i motsetning til den faglærte håndverker, eller byhåndverkeren.

322.42 Møbelsnekkerfaget

...den faglærte møbelsnekker, byhåndverkeren.

322.43 Ebenist, kunstsnekker

...et annet ord for ebenist er kunstsnekker. Han hadde sin storhetstid på 1700-tallet. Fantese knapt i Norge.

322.44 Dekupør

...dekupøren lager intarsia.

Se også:

Dekupøren som kunsthåndverker 531.45

322.45 Møbelfabrikk

322.47 Møbeltapetserer

...sprunget ut fra salmakerfaget og teknisk i slekt med dette.

322.48 Møbeldesign

322.49 Møbelrestaurering

322.5 Tredreining

322.51 Svarving

...dreining m. eldre typer dreiebenk hvor emnet dreies rundt av ei snor som trekkes ned med ei trøe.

322.52 Dreier, tredreier

322.53 Blokkmaker

...blokkmakeren var skipshåndverker og som dette oppført under 396. I tillegg var han dreier og føres også som et trearbeidsfag.

MERK: Dobbeltoppføring. Også som skipshåndverk, 396.82.

Se også:

Blokkmakerfaget, som skipshåndverk 396.82

322.54 Kunstdreier

322.55 Rokkedreier

322.56 Skruemaker

...skruemakeren laget treskruer.

322.57 Postmaker

...postmakeren laget vannposter i tre. Som pumpemakeren (skipshåndverk) laget han utborede vannrør av tre.

Se også:

Pumpemaker, skipshåndverk 396.83

322.58 Pipedreier, pipemaker

322.59 Tredreining, annet

...f.eks. dreining som hobby.

322.7 Overflatebehandling av tre

322.71 Lakkerer

322.72 Polerer

322.8 Diverse trearbeid

...diverse fag og teknikker for trebearbeiding som ikke passer under kategoriene ovenfor.

322.81 Knivmaker

...knivmakeren lager knivskaft og -slire. Han arbeider i mange typer materiale, men plasseres her fordi tre i mange tilfelle er hans vanligste materiale.

322.82 Modellsnekker

Se også:

Jernstøperier 327.1

322.83 Neversløyd

Se også:

Neverfletting 285.27

322.84 Korkskjærer

322.85 Kassefabrikk

...fremstilling av trekasser for salg.

322.9 Organisering og omsetning, trearbeid

322.91 Organisasjon, trearbeid

322.92 Omsetning og salg, treprodukter

322.93 Økonomi, trearbeid

322.98 Spesialpersonell, trearbeid

...spesialpersonell som ikke kan plasseres andre steder.

323 Keramikk- og glassproduksjon

...fremstilling av keramikk og glass; forbehandling av råmaterialer (f.eks. rensing, blanding); forming (f.eks. dreining, bruk av former, kveiling, blåsing); brenning; bruk av spesielle redskaper og utstyr (f.eks. dreieskive, ovner til brenning); dekorasjonsmetoder (f.eks. glasering, maling, rissing); keramiske produkter som ikke kan henføres til andre kategorier; spesialisering og organisasjon (f.eks. pottemaker, glassblåser); keramisk industri (f.eks. flaskefabrikk, porselensfabrikk); etc. MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Keramikk- og glassindustri". Findelt for no. outline, delvis basert på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Utvinning av råmaterialer 317

Fremstilling av mursten og taksten 339

Interiørdekorasjon 353

Kar og beholdere 415

Optiske instrumenter 416
Dekorativ design og motiver 531

323.1 Keramikk generelt

323.11 Pottemaker

323.12 Keramiker

323.18 Kakkellovnsmaker

323.6 Glassproduksjon

...fremstilling av glass og glassprodukter.

MERK: Glass er plassert på 323.6 for å gi plass til eventuell seinere findeling av keramikk som finnes i mange ulike typer fra det enkleste leirtøy til fineste porselen.

Se også:

Glassfagene innen bygninghåndverk 338.4

323.61 Glassblåser

323.62 Glassformer

323.67 Videreforedler, glass

323.68 Glassliper- og speilbelegger

323.7 Kunstklinker, porselensrestaurering

... all restaurering av keramikk og glass, etter eldre og nyere metoder, under betegnelsene kunstklinker eller porselens- restaurering.

324 Steinindustri og steinhogging

...metoder brukt til forming av stein (f.eks. hugging, haking, sliping); anvendte steinsorter; produkter som ikke er klassifisert andre steder; spesialisert steinindustri (f.eks. hugging av gravsteiner og monumenter); spesialpersonell og organisasjon; etc.

MERK: Findelt for no. outline, delvis basert på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Bearbeiding av edelstener 306

Stenbryting 316

Muring 333

Fremstilling av sement 339

Monumenter 349

Verktøy 412

Tyngdeforflytning gjennom menneskelig kraft 483

324.1 Stein som materiale

...om ulike kvaliteter stein og hva de egner seg til.

324.2 Steinbrudd

324.3 Gate- og kantsteinsshogging

324.4 Bygningsmateriale av stein

324.5 Ornamet- og skulpturhogging i stein

324.6 Steinsliping

324.7 Steinprodukter, div.

...produksjon av ulike steinprodukter: pilespisser, steinøkser m.m. i forhistorisk tid; bryner, kvernstein, slipestein m.m. i historisk tid, bruk av kleberstein til gryter m.m.

324.71 Flintsmed

...all produksjon av flintredskaper og teknologi for bearbeiding av flint.

324.73 Brynesteinproduksjon

...brynesteinhogging og sliping av bryner.

324.74 Kvernsteinproduksjon

324.75 Slipesteinproduksjon

324.76 Klebersteinhogging

...all steinhogging med kleberstein som råmateriale.

324.77 Skiferproduksjon

324.8 Yrkesspesialister, steinindustri

...yrkesspesialister innen steinindustri og steinhogging.

324.81 Steinhoggerfaget

...steinhogging som yrke. "Steinfaget" er en fagbetegnelse som er tatt i bruk i nyere tid.

324.82 Finsteinhogger

325 Metallurgi

...smelting og raffinering av malm; legeringer; støpemetoder; smimetoder, kaldt og varmt; herdemetoder; loddemetoder; sveisemetoder; spesialutstyr (f.eks. blåsebelg, ambolt); praktisk og teoretisk metallurgisk kunnskap (f.eks. fremstilling av metalltråd); etc.

MERK: Denne kategori brukes for generelle opplysninger om metallteknologi som ikke passer andre steder.

Se også:

Gruvedrift 316
Ind. utbygging av metallurg.prosesser 327
Ind. utbygging av metallurg.prosesser 328
Kapitalvareindustrier 39
Verktøy og våpen 41
Jernblestring 327.1
Jernverksdrift 327.2
Jernverk; yrkesspesialister 327.8
Smeder; grovsmeder 326.1
Smeder; kleinsmiing 326.2
Smeder; eggsmeder 326.3
Smeder; finsmiing 326.4
Smeder; mekaniske fag 326.5
Metallhåndverk; platebearbeiding 326.6
Metallhåndverk; messing, bronse og tinn 326.7
Metallhåndverk; sølv, gull 326.8

326 Metallhåndverk

...spesialisering i metallhåndverk; de forskjellige yrkeskategorier (f.eks. grovsmed, kobberslager, blikkenslager, sølvsmed, gullsmed, våpensmed); de forskjellige utøveres ferdigheter og tjenester; produkter som ikke kan klassifiseres andre steder; organisasjon (f.eks. laug); de forskjellige utøveres sosiale status; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse "Smeder og annet metallhåndverk". Findelt for no. outline, delvis basert på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Juveler 306
Industriell spesialisering i metallurgiske prosesser 327
Industriell spesialisering i metallurgiske prosesser 328
Våpen, verktøy etc. 41
Våpensmeder 326.3

326.1 Smiing generelt

...omfatter grovsmiing av ulike slag, plogsmiing, hovslager, skipssmed.

326.11 Grovsmed

326.12 Plogsmed

326.13 Hovslager

326.15 Skipssmed

MERK: Dobbeltoppføring, også oppført under 396.81

Se også:

Skipssmed, skipshåndverk 396.81

326.2 Kleinsmiing generelt

326.21 Kleinsmed

326.22 Naglesmed, spikersmed

326.23 Beslagsmed

326.24 Låsesmed

326.27 Kunstsmed

...håndverksbetegnelse fra 1900-tallet.

326.28 Filhogger

326.3 Eggsmiing generelt

326.31 Knivsmed

326.32 Øksesmed

326.33 Ljåsmed

326.35 Navarsmed

326.36 Borsmed, anleggssmed

...anleggsmedens viktigste oppgave var å kvesse minebor.

Se også:

Vei- og jernbanebygging 499
Kanalbygging 503
Grunnarbeider for husbygging 332

326.38 Våpensmed

...for våpenproduksjon, se også 719.

326.39 Skjærsliper, verktøysliper

326.4 Finsmiing generelt

...f.eks. trådtrekking, fremstilling av nåler, angler og karder m.m.

Se også:

Hektemaker 294.83

326.41 Trådtrekker

326.42 Nålesmed, nålmaker

...fremstilling av nåler av jern eller andre metaller.

326.44 Anglemaker

...fremstilling av fiskekroker av jern eller andre metaller.

326.46 Kardemaker

...fremstilling av karder.

326.47 Hektemakerfaget

...fremstilling av hekker, rekvisita til klær.

Se også:

Draktrekvisita 294.83

326.5 Mekanikk generelt

...mekaniske håndverk, f.eks. urmaker, vektmaker, børsemaker m.m.

326.51 Mekaniker

326.515 Finmekaniker

326.52 Metalldreier

326.53 Børsesmed, børsemaker

...fremstilling av geværer, pistoler m.v.

Se også:

Våpenindustri 719

Våpen 411

326.54 Urmaker, klokke maker

Se også:

Instrumenter for tidsregning 805

326.55 Instrumentmaker

...alle spesialiteter av instrumentmakere; f.eks. nautiske instrumentmakere.

Se også:

Instrumentmaker nautisk, skipshåndverk 396.86

326.553 Matematisk/geod. instrumentmaker

Se også:

Instrumentmaker nautisk, skipshåndverk 396.86

326.56 Vektmaker

Se også:

Måleinstrumenter, vekt 804.3

326.57 Verktøymaker

326.6 Platebearbeiding generelt

...metallhåndverkere som arbeider med plater som emne: blikkenslageren, kopperslageren, metalltrykkeren, lyktemakeren m.m.; blikkenslageren som bygningsarbeider se 338.

326.61 Kopperslager

326.63 Blikkenslager (vareproduserende)

...blikkenslageren som vareprodusent, før faget ble et bygningshåndverk.

Se også:

Blikkenslager; bygningsfag 338.21

326.633 Lyktemakerfaget

...en spesialitet av blikkenslagerfaget, laget lykter av jernblikk.

326.65 Messingsmed

...fremstilling av messingprodukter med messingplater som råvare.

Se også:

Gjørtler; fagmann som støper i messing 326.71

326.67 Metalltrykker

...metalltrykkeren bruker trykkbenk (likner dreiebank) til å bearbeide plater av messing, tinn m.m.

326.7 Messing, bronse og tinnstøping

...støping i messing, bronse, tinn og bly; som husflid og håndverk.

326.71 Gjørtlerfaget

...gjørtlerhåndverket, som by- og bygdehåndverk; gjørtleren støper i messing.

326.72 Metallstøper

326.725 Grytestøper

326.73 Tinnstøper

326.732 Kannestøper

...en eldre betegnelse for tinnstøping.

326.75 Klokkestøper

...klokker støpes av bronse. Gjørtlere kunne støpe mindre klokker, mens støping av kirkeklokker var en spesialitet for de egentlige klokkestøperne.

Se også:

Gjørtler 326.71

326.76 Kunststøper

...skulpturer støpes gjerne i bronse.

Se også:

Bildende kunst 532

326.77 Knappstøper

...knapper støpes i tinn eller messing. Også gjørtlerne kunne som del av sin virksomhet støpe knapper.

Se også:

Gjørtler 326.71

326.78 Pilkstøping o.l.

...pilker støpes i bly.

Se også:

Fiske 226

326.79 Kulestøping

...kuler støpes i bly.

Se også:

Våpen 411

Våpenindustri 719

Jaktvåpen, til lands 224.3

326.8 Metallhåndverk i sølv, gull, juveler

...metallhåndverk i sølv, gull og juveler.

Se også:

Smykker 301

Spiseredskaper 264.2

Smykkefremstilling; ikke edle metaller 306

326.81 Gullsmed

326.84 Gullslager

...gullslageren produserer bladgull til forgylling.

326.85 Sølvmed

326.87 Sølvvarefabrikk

...industriell massefabrikasjon av sølvvarer.

326.9 Annet metallhåndverk

...bl.a. forskjellige teknikker for overflatebehandling av metaller, f.eks. galvanisering, maling.

326.91 Overflatebehandling av metall

326.93 Galvanisør

327 Jern- og stålindustri

...industriell fremstilling av jern- og stålprodukter (f.eks. råjern, skinner, platestål, wire); spesialanlegg (f.eks. jernstøperier, masovner, valseverk); produkter og deres bruk; jern- og stålindustriens økonomiske betydning og graden av selvforsyning; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

MERK: Findelt for norsk outline, delvis basert på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Gruvedrift 316

Metallurgisk vitenskap 325

Stålkonstruksjoner 334

Fremstilling av industrimaskiner 392

Industrimaskiner 402

Industriell organisasjon 47

327.1 Jernblestring

...jernproduksjon med myrmalm som råstoff.

MERK: Denne virksomheten var tidligere oppført under kategori 325.

Se også:

Arkeologi 172

327.3 Jernverk

...jernverk, utvinning av jern fra malm.

327.6 Valseverk

327.7 Jernstøperi

327.8 Yrkesspesialister, jernverk og støperier

...yrkesspesialister innen jern og stålindustrien; f.eks. jernstøper, former, modellsnekker.

327.84 Former- og kjernemakerfaget

327.88 Modellsnekkerfaget (støpemodeller)

Se også:

Modellsnekker, trearbeid 322.82

328 Metallindustri, den øvrige

...industriell bearbeiding av metaller utenom jern og stål (f.eks. aluminium, kobber, tinn, sink, sølv, gull, kvikksølv); smelting, raffinering og fremstilling av metallbarrer; produkter og deres bruk; metallindustriens økonomiske betydning; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

Smykkefremstilling 306

Gruvedrift 316

Kobberslagere, blikkenslager, sølv- og gullsmeder 326

Flyindustri 399

Myntpreging 436

K 33-36 BYGNINGSHÅNDVERK, HUS OG BOSETTING

Bygningshåndverk og bygningsindustri, alle typer bygninger, innredning og vedlikehold av hus, bosetning.

33 Bygningsindustri og konstruksjon

...generelle opplysninger som først og fremst angår de teknologiske ferdigheter forbundet med å sette sammen råmaterialer og halvfabrikata med det formål å oppføre bygninger og andre konstruksjoner, tillikemed visse forretnings- og industrivirksomheter i direkte tilknytning hertil.

330.8 Yrkesspesialister, bygningsindustri

...f.eks. anleggsmaskinfører og bygg- og anleggsgaget; fag som murer, tømrer osv. har egne koder.

330.81 Anleggsmaskinfører

330.82 Bygg- og anleggsgaget

330.87 Anleggsmaskinmekaniker

331 Bygningskonstruksjon

...bygge- og konstruksjonsteknikk; bygningsindustrier; byggmestre, entreprenører, nedrivningsfirmaer; organisasjon av arbeid og produksjon; etc. Data om bygging og materialer som ikke kan klassifiseres under de følgende kategorier, skal legges her.

Se også:

Arkitektur 341
Boliger 342
Boliger 362
Arbeid 46
Forretnings- og industriorganisasjon 47
Vei- og jernbanebygging 499
Utbedring av vannveier 503
Kontrakter 675
Militer ingeniørteknikk og bygging av militæranlegg 71

332 Grunnarbeider

...metoder for graving, planering og fjerning av jord; bruk av spesielle hjelpemidler og utstyr; spesialpersonell og organisasjon; etc.

Se også:

Gravedrift og stenbryting 316
Sprengstoff 389
Fremstilling av maskiner til jordforflytning 392
Maskiner til jordforflytning 406
Graveredskaper - ukjent bruk 412
Tyngdeforflytning gjennom menneskelig kraft 483
Vei- og jernbanebygging 499
Utbedring av vannveier 503

333 Muring

...muring med mursten, natur- og kunststen; bruk av bindemiddel; blanding og bruk av ubrent tegl og betong; konstruksjonstyper (f.eks. grunnmur, gulv, vegger); konstruksjonsprinsipper (f.eks. bue, kuppel); bruk av spesielle redskaper og utstyr (f.eks. murskje, kalkkasse og bærebrett, sementblander); spesialpersonell og organisasjon; etc.

Se også:

Steinindustri 324
Fremstilling av murstein og sement 339
Verktøy - ukjent bruk 412

333.1 Gråsteinsmuring

333.8 Yrkesspesialister, muring

333.81 Murerfaget

333.82 Murpusser

334 Stålkonstruksjoner

...reising og montering av byggelementer av stål (f.eks. bærebjelker, kabler); sammenføyningsmetoder (f. eks. sveising, nagling); produkter (f.eks. broer, radiomaster, bygningsarmering); spesialpersonell og organisasjon; etc.

MERK: Også aluminiumskonstruksjoner plasseres her.

Se også:

Jern- og stålindustri 327
Verktøy og hjelpemidler 41
Tyngdeforflytning gjennom menneskelig kraft 483
Broer 491

334.8 Yrkesspesialister, stålkonstruksjoner

...yrkesspesialister innen stålkonstruksjoner; f.eks. klinkerfaget, sveiserfaget og aluminiumskonstruksjonsfaget.

334.81 Klinkerfaget

...linking som sammenføyningsmetode bruktes i store og små jernkonstruksjoner; i skipsbygging, brobygging, husbygging, rullende materiell.

Se også:

Skipsbygging i jern og stål 396.4
Vei- og jernbanebygging; brobygging 499
Broer 491

334.82 Sveiserfaget

Se også:

Skipsbygging i jern og stål 396.4

334.84 Aluminiumskonstruksjonsfaget

...aluminium brukt som byggemateriale.

335 Tømring og bygningsnekker

...spesialbehandling av trevirke som bygningsmateriale; sammenføyningsmetoder (f.eks. tapping og sinking, stift og skruer, lafting); bygningselementer (f.eks. avstivere, mønsås);

spesialpersonell og organisasjon (f.eks. tømmermannslaug, fagforening); etc.

Se også:

Ikke bygningsmessig trearbeide 322

Skipsbygging 396

Verktøy; ukjent bruk 412

Jernvarer 414

335.1 Tømring, div.konstruksjonstyper

335.11 Tømrefaget

335.12 Stavkonstruksjon, tømring

335.13 Stavlin, tømring

335.14 Grindekonstruksjon, tømring

335.15 Lafting

335.16 Skjelter, tømring

335.17 Bindingsverk, tømring

335.19 Gammebygging

335.2 Spesielle konstruksjoner, tømring

335.21 Tårnbygger

335.22 Sagbrygger

Se også:

Sagbruksvirksomhet 313.5

335.24 Møllebygger

Se også:

Møllebruk 256

335.5 Bygnings snekkerfag

Se også:

Andre trearbeidsfag 322

Møbelfagene 322.4

335.51 Panelarkitektur, snekring

Se også:

Listhøvleri 322.157

335.52 Innrednings snekring

335.55 Trappesnekker

335.57 Dør- og vindussnekker

335.58 Vindushåndverker

...nytt restaureringsfag som arbeider med deler av snekker-, glassmester- og malerfagene.

335.9 Riving og flytting av trehus

336 Rørleggerarbeid

...installasjon av rørledninger til vann, gass og kloakk; montering og reparasjon av rørleggerinstallasjoner; redskaper og utstyr; installasjon av sentralvarmeanlegg; spesialpersonell og organisasjon; etc.

MERK: Omfatter alt som i dag betegnes som VVS-arbeid.

Se også:

Vannforsyning 312

Rørledninger til gass og olje 315

Oppvarmings- og belysningsarmatur 354

Kloakksystemer 364

Gassverk 382

Rørleggermateriell 414

336.8 Yrkesspesialister, rørleggerarbeid

...ulike typer yrkesspesialister innen VVS-området.

336.81 Rørleggerfaget

337 Elektriske installasjoner

...ledningsnett for elektrisk strøm; installasjon av elektrisk armatur og apparater; spesielle hjelpemidler og utstyr; spesialpersonell og organisasjon; etc.

Se også:

Elektrisk kraft 377

Elektroindustri 393

Elektriske apparater 403

337.8 Yrkesspesialister, elektrikerfag

...ulike typer elektrikere som yrkesspesialister.

337.81 Elektriker

337.82 Svakstrømsmontør

338 Bygningshåndverk, øvrige

...bygningshåndverkere som ikke er klassifiserbare under de foregående kategorier (f.eks. gipsmaker, taktekker, maler, tapetserer, glassmester); spesialmetoder, utstyr og tjenester for hvert fag; organisasjon; etc.

Se også:

Kopper- og blikkenslagere 326

Interiørdekorasjon 353

Verktøy og jernvarer 41

338.1 Taktekking

338.11 Taktekking, halm

338.12 Taktekking, spon

Se også:

Kløyving som trearbeidsteknikk 322.13

338.13 Taktekking, never og torv

338.14 Taktekking, skifer

Se også:

Steinbrudd 316

Steinindustri og steinhogging 324

Steinindustri; produksjon av skifer 324.77

338.15 Taktekking, tegl

Se også:

Teglverk 339.1

338.16 Taktekking, plater

338.17 Taktekking, tretak

338.19 Taktekking, annet materiale

338.191 Blytekker

338.2 Blikkenslagerfag

338.21 Blikkenslager

...kopper- og blikkenslageren som bygningsarbeider.

338.4 Glassfagene, bygningshåndverk

Se også:

Fremstilling av glass 323.6

338.41 Glassmesterfaget

338.44 Fasademontør

338.45 Blyglassmester

338.5 Malerfagene

...malerfagene: dekorasjonsmaler, skiltmaler, forgyller, byggtapetserer m.m.

338.51 Maler

338.54 Dekorasjonsmaler

338.55 Skiltmaler

338.57 Forgyller

338.59 Byggtapetserer

338.7 Gipsfagene

...omfattet flere fag tidligere bl.a. gipsmaker, stukkatør, ornamentmaker, dønnikemester.

338.71 Stukkatør

338.72 Gipsmaker

338.73 Ornamentmaker

338.74 Dønnikemester

338.8 Bygningshåndverk, diverse fag

338.81 Heismontør

Se også:

Heiseanordninger 406

339 Byggevareindustri

...fremstilling av bygnings- og konstruksjonsmaterialer som ikke er klassifisert andre steder (f.eks. mursten, sement, taksten); produsenter av bygningsvarer (f.eks. trevarefabrikker, teglverk); leverandører til byggmestre og entreprenører; forretningsorganisasjon hos produsenter, mellommenn og leverandører av bygningsmaterialer og ferdigvarer; etc.

MERK: Findelt for norsk outline, delvis basert på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Tømmerhugst 313

Steinindustri 324

Stålindustri 327

Fremstilling av maling 386

Fremstilling av jernvarer til bygningsbransjen 391

Fremstilling av elektrisk armatur 393

Jernvarer 414

Detaljhandel 443

339.1 Teglverk

...produksjon av alle slags teglprodukter for byggevarebransjen.

339.2 Kalk- og sementprodukter

...alle slags produkter av kalk- eller sement for husbygging.

339.21 Sementfabrikk

339.22 Sementvarefabrikk

339.23 Betongverk

339.3 Bygningsplateproduksjon

339.31 Spon- og fiberplateproduksjon

339.4 Trevarefabrikk

339.7 Tapetproduksjon

339.8 Byggevarebransjen

...forhandlere av byggevareprodukter.

34 Bygninger

...generelle opplysninger om forskjellige typer av bygninger som inngår i kategoriene nedenfor. Bare beskrivende opplysninger om bygninger og andre byggverk skal føres opp her, samt opplysninger om materialer og byggemåter som ikke er klassifiserbare i kategoriene under 33. Bruken av hver bygningstype skal klassifiseres i relevante kategorier andre steder.

341 Arkitektur

...bygningstil for boliger og andre bygninger; arkitektur, teori og prinsipper; arkitektvirksomhet (f.eks. søking etter oppdrag, planlegging, tegning, tilsyn med byggearbeider, honorarer); spesialisering (f.eks. arkitekter, tegnere); etc.

MERK: Påbegynt findeling for norsk outline, basert på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Bygging og konstruksjon 33
Landskapsarkitektur 351
Interiørdekorasjon 353
Dekorativ kunst 531

341.8 Arkitekter

...arkitekten som yrkesspesialist; opplysninger om ulike arkitekter.

342 Boliger

...beskrivelse av boliger av alle typer; forskjeller i boligtyper etter årstid, beliggenhet og status; huler som boliger; boligers varighet og flyttbarhet; byggetenikk; boligers hensiktsmessighet (f.eks. som beskyttelse mot vær og vind, trygghet, lys og ventilasjon);

gjennomsnittlig antall beboere; seremonier under og etter byggingen; etc.

Se også:

Spesialister i husbygging 33
Boligmangel og boligoverskudd 362
Navn på hus 552
Husholdningers organisasjon 592

343 Uthus

...beskrivelse av uthus, drifts- og økonomibygninger, (f. eks. ildhus, latrine, menstruasjonshytte, badstue, låve, stall, fjøs); kjennetegn for hver bygningstype; byggemåte; etc.

MERK: Omfatter alle driftsbygninger innen primærnæringene.

Se også:

Stall og fjøs 231
Ildhus 252
Naust og båthus 504
Latriner 514
Badehus 515
Menstruasjonshytter 841
Sjøboder 504

344 Offentlige bygninger

...beskrivelse av offentlige bygninger (f. eks. rådhus, tinghus, fengsler, postkontorer, sykehus); kjennetegn og innretninger for hver bygningstype; byggemåte; etc.

Se også:

Postverkets tjenester 205
Bygningsindustri 33
Kommuneadministrasjon 63
Domstolers og fengsler funksjon 69
Sykehusadministrasjon 743

345 Bygninger for fritid, idrett og underholdning

...beskrivelse av klubbhus, teatre, idrettsplasser og haller, grendehus; kjennetegn for hver bygningstype; byggemåte; etc.

Se også:

Gjestgiverier, kroer og restauranter 347
Rekreasjonsanlegg og deres funksjon 529
Drama 536
Underholdning 54
Foreninger 575

346 Bygninger for religionsutøvelse og undervisning

...beskrivelse av helligdommer, templer, kirker og kapeller, biblioteker, museer, skoler, og andre

bygninger for religionsutøvelse og undervisning; kjennetegn for hver bygningstype; byggemåte; etc.

Se også:

- Administrasjon av biblioteker og museer 217
- Administrasjon av hellige steder 778
- Kirkens administrasjon og virksomhet 794
- Administrasjon av skoler og høyskoler 87

347 Forretnings- og kontorbygninger

...beskrivelse av kontorbygninger, varehus og andre forretningsbygninger; kjennetegn for hver bygningstype; byggemåte; etc.

Se også:

- Restaurantdrift 265
- Bar- og krodrift 275
- Bygningsindustri 33
- Forretningstilbud 366
- Heiser 406
- Detaljhandel 443
- Bankvirksomhet 453
- Lagerhusdrift 488
- Drift av bilverksteder og bensinstasjoner 495

348 Industribygninger

...beskrivelse av fabrikkbygninger og andre industrianlegg; kjennetegn for hver bygningstype; byggemåte; etc.

Se også:

- Drift av matproduksjonsanlegg 25
- Drift av bryggerier og brennerier 274
- Drift av tobakkfabrikker 277
- Drift av tekstilfabrikker 288
- Drift av papirfabrikker 289
- Drift av konfeksjonsfabrikker 295
- Drift av sagbruk og tremassefabrikker 313
- Drift av jern- og stålverk 327
- Bygningsindustri 33
- Drift av kjemiske fabrikker 38
- Kapitalvareindustrier 39
- Drift av ammunisjonsfabrikker 719

349 Bygninger og anlegg av forskjellig art

...beskrivelse av anlegg som ikke er klassifiserbare under kategoriene ovenfor (f.eks. monumenter, radiomaster, fyr, hangarer, jernbanestasjoner); kjennetegn for hver bygningstype; byggemåte; etc.

Se også:

- Radio og fjernsyn 207
- Statuer og monumenter som minnesmerker 211
- Servicetilbud ved jernbaneterminaler 498
- Navigasjonstilbehør 502
- Servicetilbud ved lufthavner 508
- Gravmonumenter 764

35 Utrustning av boliger og andre bygninger

...generelle opplysninger sett fra forskjellige synsvinkler om det materielle utstyr, stell og vedlikehold av boliger og andre bygninger. For beskrivelse av andre maskiner, hjelpemidler, verktøy, beholdere, jernvarer og apparater brukt i bygninger se kategoriene under 40 og 41.

351 Tomt og hage

...tomter og byggegrunn; gårdsplasser; murer, gjerder og porter; planering; hager og prydekster; svømmebasseng; landskapsarkitektur; vedlikehold av tomt og hage; valg av beliggenhet for hus; etc.

Se også:

- Hagebruk 24
- Gjerder brukt i jordbruket 241
- Beskrivelse av gjerder og porter 417

351.8 Yrkesspesialister, tomt og hage

...spesialister på tomt og hage.

351.81 Anleggsgartnerfaget

351.84 Broleggerfaget

MERK: Alternativ plassering er under 499 vei og jernbanebygging.

Se også:

- Vei- og jernbanebygging 499
- Gate- og kantsteinproduksjon 324.3
- Muring 333

352 Møbler og gulvbekledning

...veggfast inventar (f.eks. knaggrekker, garderobehyller, reoler og skap); beskrivelse av ikke veggfaste møbler (f.eks. stoler, bord, kister, senger, køyer, hodestøtter); gulvbekledning (f.eks. tepper, filleryer); spesiell bruk av møbler; etc.

MERK: Findelt på grunnlag av sv. outline 1993.

Se også:

- Fremstilling av tepper 285
- Fremstilling av møbler 322.5
- Jernvarer 414
- Sengetøy 513
- Møbelfagene 322.5
- Veving av filleryer 286.3

352.1 Sittemøbler

... f.eks. skamler, krakker, stoler.

352.2 Liggemøbler

...alle typer senger, samt divaner m.m.

352.3 Bord

...bord og bordliknende møbler.

352.4 Oppbevaringsmøbler

... f.eks. kister, buffeter, skap m.m.

352.5 Hyller

...alle typer hyller, reoler m.m.

352.6 Stativer og opphengsanordninger

....f.eks. stumtjenere, pipestativer, nøkkeltavler, m.m.

352.7 Speil

...alle typer speil som kan betraktes som møbler.

352.8 Matter

...alle typer matter og tepper for gulvbekledning.

352.9 Andre møbler

...andre møbler, f.eks. gulvur og skjerm Brett, kirkeinventar m.m.

353 Innredning og interiørdekorasjon

...maling, utskjæring og rissing på vegger og annet treverk; skjermer og draperier; fargeskjema; møblering; bruk av bilder av alle typer; husaltere og hellige gjenstander; nips og kunstgjenstander; blomsterarrangementer; spesialister i interiørdekorasjon (f.eks. interiørarkitekt); oppbevaring av husgeråd; etc. MERK: Findelt på grunnlag av sv. outline.

Se også:

- Oppbevaring av mat 251
- Oppbevaring av klær 296
- Dekorativ kunst 531
- Religiøs betydning av husaltere og andre hellige gjenstand 778

353.1 Romutsmykking, fast

....f.eks. dekorerte dører, veggdekorasjoner m.m.

353.2 Gardiner, draperier, skjermer

...f.eks. portierer, rullgardiner, m.m.

353.3 Brikker, duker, løpere

...alle tekstiler til bordbekledning i interiør.

353.4 Annen tekstil utsmykking

...f.eks. sengetekstiler, hylletekstiler, etc.

353.5 Bilder og veggtepper m.m.

...alle malerier, fotografier, veggtepper m.m. for opphenging på vegg.

353.6 Pyntegjenstander, løse

353.7 Planløsninger, fargeskjema m.m.

353.8 Yrkesspesialister, innredning

...f.eks. interiørarkitekter.

354 Varme og lys

...anordninger for belysning, oppvarming, isolasjon, ventilasjon og airconditioning av bygninger; åpne og lukkede ildsteder; belysningsgjenstander (f.eks. stearinlys, oljelamper, gasslys, elektrisk lys); spesielle oppvarmingsanordninger (f.eks. ildsteder til ved, kull og koks, olje, gass, elektrisitet); airconditionanlegg; isolasjonsmaterialer; etc. MERK: Findelt på grunnlag av sv. outline.

Se også:

- Matlaging 252
- Elektriske installasjoner 337
- Varme, lys og kraft 37
- Fremstilling av olje og lysgass 382
- Fremstilling av lys 388
- Fremstilling av oppvarmings- og belysningsgjenstander 394
- Kjøleskap, varmeskap og bærbar lyskilder 416

354.1 Belysning

...alle typer belysningsgjenstander m.m.

354.2 Oppvarming

...alle typer oppvarmingsgjenstander m.m.

354.3 Oppvarming og matlaging

...ildsteder, ovner m.m. til kombinasjonen oppvarming/matlaging.

354.4 Isolering

...ulike måter å isolere rom og bygninger.

354.5 Ventilasjon

...utstyr for ventilasjon og røykavtrekk.

354.6 Luftkondisjonering

...utstyr til luftkondisjonering.

Se også:

- VVS-spesialister 336.8

355 Bygningsutstyr og bygningsdetaljer
...beskrivelse av utstyr til bygninger som ikke kan klassifiseres andre steder (f.eks. takrenner og

avløp, brannslukningsutstyr, lynavleder, stumtjener); spesiell bruk av slikt utstyr; etc.
MERK: Tidl. kategoribetegnelse "Bygningsutstyr av forskjellig slag".

Se også:

- Vannforsyning 312
- Rørleggerinstallasjoner 336
- Elektriske apparater 403
- Husholdningsmaskiner 404
- Heiser 406
- Rørleggerarmatur 414
- Kar og beholdere 415
- Kjøleskap 416

356 Stell og vedlikehold av hjem og hus

...vedlikehold av bolig og uthus (f.eks. maling, reparasjoner); det daglige husstell (f.eks. rengjøring, re opp senger); bruk og vedlikehold av husholdningsutstyr og apparater; etc.

Se også:

- Matlaging 252
- Oppvask 264
- Klesvask 296
- Malere og tapetserere 338
- Husholdningsmaskiner 404
- Husholdningsredskaper og hjelpemidler 41
- Dagsrytme 512

357 Tjenestefolk

...forekomst av og arbeidsdeling for tjenestefolk i husholdninger (f.eks. kokk, hovmester, stuepike, gartner, sjåfør, guvernante); status og arbeidsoppgaver for hver især; ordninger for kost og losji; lønninger; ansettelse og avskjed; forhold mellom herskap og tjenere; etc.

Se også:

- Arbeidsforhold 466
- Slaveri 567
- Husholdningers sammensetning 592

358 Stell og vedlikehold av andre bygninger

...vedlikehold, stell og reparasjoner av offentlige bygninger, forretnings- og kontorbygninger, industribygninger, bygninger for religiøse aktiviteter, bygninger for undervisning, bygninger for underholdning og rekreasjon; daglig stell og vedlikehold (f.eks. rengjøring, vinduspuss, tilsyn med fyringsanlegg); spesielle utøvere av vedlikeholdsfunksjoner (f.eks. portner, vaktmester, rengjøringspersonale, feier, vaktmann); organisasjon av vedlikeholdsarbeid; etc.

MERK: Findelt for norsk outline, delvis på grunnlag av Håndverksregisteret på Maihaugen.

358.8 Yrkesspesialister, stell og vedlikehold av bygninger

...spesialister på vedlikehold og stell av bygninger: portner, vaktmester, rengjøringspersonale, feier, vaktmann. Noen av disse funksjonene kan også gjelde boliger, men de føres her.

358.81 Portner

358.82 Vaktmester

358.83 Rengjøringspersonell

358.84 Feier, skorsteinsfeier

Se også:

- Brannvesen 365.4
- Feiervesen, kommunalt 365.4

358.85 Vaktpersonell

36 Bebyggelse

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om bebyggelsens fysiske utforming og materielle goder i bosetninger som varierer i størrelse fra en midlertidig leir til en storby.

Om karakteristika for livet i byer og bygder se 369. Sosial og politisk organisasjon i bygder og byer se kategoriene under 62 og 63.

Opplysninger om ikke kommunale offentlige innretninger, butikker etc. vil bli beskrevet andre steder under de relevante overskrifter, f.eks. telefon og telegraf 206, vannforsyning 312, etc.

361 Bebyggelsesmønster

...bosetningers lokalisering og fordeling; statistisk opptelling av hus; bebyggelsestyper og beskrivelse av bosetninger og forekomst av hver type (f.eks. midlertidig leir, husklynger eller landsbyer, tettsted, ladested, by, hovedstad); bosetningens varighet, fast eller midlertidig; bebyggelsesplan; byers økologi (f.eks. beboelses-, forretnings- og industriområder); ytre regioner (f.eks. forsteder, drabantbyer); mønster i bosetningsvekst; sonedeling; byplanlegging; etc.
MERK: Findelt for no. outline.

Se også:

- Stedsnavn 103
- Demografi 16
- Samfunnsplanlegging 185
- Flytting av buskap etter årstiden 221
- Bruk av landområder 311

Kommuneorganisasjon 621

361.1 Hovedstad, bebyggelse

361.2 By, bebyggelse

361.3 Forstad, drabantby, bebyggelse

361.4 Ladested, bebyggelse

361.5 Tettsted, bebyggelse

361.6 Landsbygd, bebyggelse

...gårdsbebyggelse, husmannsplasser osv.

361.7 Sesongbosetning, bebyggelse

...bebyggelse i utmarka, f.eks. setrer; fritidsbebyggelse m.m.

361.8 Midlertidig bebyggelse

361.9 Byplanlegging etc.

362 Boligforhold

...boligers kvalitet (f.eks. fysisk beskyttelse, komfort, privatliv); husmangel og trangboddhet; virkninger av fattigdom, krig og naturkatastrofer; boliger i offentlig og privat eie og slumsaneringsprogrammer; etc.

Se også:

Beboelseshus 342
Leie og bygsel 427
Levestandard 511
Offentlig velferd 657

363 Gater og trafikk

...typer og planer i bebyggelsens vei- og gatenett; veidekke, rennesten og fortau; arten og mengden av trafikk i tettsteder og byer (f.eks. fotgjengere, dyr, vogner, biler, trikker); parkerings- og trafikkregulering; vedlikehold av gater og veier; etc.

Se også:

Gatebelysning 373
Ferdsselsveier 487
Landeveier og broer 491

364 Offentlig renovasjon (brukes ikke)

...kloakksystem; kloakkrensning; søppeltømming og søppelplasser, samt anlegg for behandling av søppel og avfall; gaterenhold; vannrensing; kommunale sanitære tjenester og bestemmelser; etc.

MERK: Det henvises til kategori 365.1

Se også:

Vannforsyning 312
Rørleggerarbeid 336
Fremstilling av gjødning 387
Rørleggerarbeid 414
Utsondring 514
Personlig hygiene 515
Militære sanitetskorps 708
Offentlig helsevesen 744
Offentlig renovasjon 365.1
Offentlige fellesgoder 365

365 Offentlige fellesgoder

(365)...tilgjengeligheten av fellesgoder, offentlig eller privat drevet (f.eks. vannforsyning, telefontjenester, buss- og trikkenett, energi- og belysningsystemer); tilbudte tjenester og omfanget av bruken av dem; etc.

(368)...brannvesen (f.eks. brannslukning, brannvern, utstyr, brannpersonell); forekomst og beliggenhet av kaier, jernbanestasjoner, lufthavner og bussterminaler; forekomst og beliggenhet av religions-, undervisnings-, fritids- og administrasjonsanlegg (f.eks. kirker, synagoger, rådhus, skoler, biblioteker, politistasjoner, museer, teatre, operahus, kunstgallerier, idrettshaller, offentlige bad, klubblokaler); etc. (364)...kloakksystem; kloakkrensning; søppeltømming og søppelplasser, samt anlegg for behandling av søppel og avfall; gaterenhold; vannrensing; kommunale sanitære tjenester og bestemmelser, etc.

MERK: Utvidet kategori i overensstemmelse med sv. outline. Findelt for norsk outline.

Se også:

Telefon 206
Vannforsyning 312
Elektrisitetstjenester 377
Fremstilling av lysgass 382
Eiendomsrett til og kontroll av kapital 471
Drosje-, buss- og trikketjenester 494

365.1 Renovasjon og sanitære tiltak

...kloakksystem; kloakkrensning; søppeltømming og søppelplasser, samt anlegg for behandling av søppel og avfall; gaterenhold; vannrensing; kommunale sanitære tjenester og bestemmelser; etc.

365.18 Yrkesspesialister, renovasjon

...yrkesspesialister innen offentlig renovasjon; f.eks. rakker, nattmann, renovatør, gatefeier.

365.2 Vannforsyning, offentlige fellesgoder

...vannverk m.m.

365.3 Brannvesen, offentlige fellesgoder

...brannslukking, brannvern, utstyr, brannpersonale.

365.4 Undervisning, offentlige fellesgoder

...skoler, undervisningsanstalter, barnehager m.m.

365.5 Helsevesen, offentlige fellesgoder

...offentlig helsevesen, tannpleie, offentlige bad m.m.

365.6 Kommunikasjon, offentlige fellesgoder

...veier, gater, kaier og havneanlegg, jernbanestasjoner, flyplasser, forekomst og beliggenhet.

365.7 Religion, offentlige fellesgoder

...kirker, synagoger, bedehus m.m.

365.8 Kulturtilbud, offentlige fellesgoder

...biblioteker, museer, kunstgallerier, teatre, operahus, idrettshaller, klubblokaler.

366 Butikker og andre kommersielle serviceforetak

...tilgjengeligheten av og lokalisering av torv, detalj- forretninger, engrosforretninger, varehus, kontorbygg, banker, restauranter, hoteller, bilverksteder og andre kommersielle serviceinnretninger; handelssentra og forretningsområder; etc.

Se også:

Restauranter 265
Forretningsbygg 347
Markedsføring 44
Banker 453
Hoteller 485
Lagerhus 488
Bilverksteder 495

367 Parker

...tilgjengeligheten av, beliggenhet, bruk og vedlikehold av kommunale parker, lekeplasser og idrettsplasser; dyreparker og botaniske hager (f.eks. beliggenhet, økonomi, drift, bruk); etc.

Se også:

Dyrking av prydvkster 247
Landskapsarkitektur 351
Fornøylesparker og andre rekreasjonsinnretninger 529

Underholdning 54

Statlige skogeiendommer 659

368 Offentlige spesialtjenester (brukes ikke)

...brannvesen (f.eks. brannslukning, brannvern, utstyr, brannpersonell); forekomst og beliggenhet av kaier, jernbanestasjoner, lufthavner og bussterminaler; forekomst og beliggenhet av religions-, undervisnings-, fritids- og administrasjonsanlegg (f.eks. kirker, synagoger, rådhus, skoler, biblioteker, politistasjoner, museer, teatre, operahus, kunstgallerier, idrettshaller, offentlige bad, klubblokaler); etc.

MERK: Det henvises til kategori 365.

Se også:

Beskrivelse av bygninger 34
Fremstilling av brannslukningsutstyr 392
Transport 48
Transport 49
Transport 50
Fritidsinnretningers funksjon 529
Underholdning 54
Politibeskyttelse 625

369 Livet i byer og bygder

...forskjeller i livsform mellom landsbygd, tettsteder, småbyer og storbyer; kjennetegn for hver livsform og kontrastene mellom dem; virkningene av urbaniseringen på samfunnets organer; tendenser i den urbane utvikling; etc.

Se også:

Statistikk over bygde- og bybefolkning 162
Endringer i samfunn og kultur 178
Delaktighet i kulturen 184
Sosial lagdeling 56
Lokalsamfunn 62

L 37-41 TEKNOLOGI; ENERGI, INDUSTRI, MASKINER M.M.

Teknologi: Energikilder og kraftproduksjon, kjemisk industri, kapitalvareindustri, maskiner, våpen, redskaper og verktøy.

37 Energi og kraft

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om utnyttelsen av naturens energikilder og omdannelsen av disse til industriell kraft. Om de tekniske innretninger for å gjøre kraft om til arbeid, se kategoriene under 40. For menneskelig kraft se kategoriene under 46.

Se også:

Teknikker for å gjøre kraft til arbeid 40
Menneskelig kraft 46

371 Energikildenes utnyttelse

...anvendte og ikke utnyttete energikilder; potensielle og utbygde energikilder; offentlige og private planer om energiutvikling; etc. Om utnyttelse og utvikling av de enkelte energikilder, se kategoriene nedenfor.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Energiutvikling".

Se også:

Offentlige fellesgoder 365
Næringsgrenenes produksjonskapasitet 433
Eiendomsrett til og kontroll av kapital 471

372 Ild

...slå ild; metoder og hjelpemidler (f.eks. ildbor, flint og stål, fyrstø, fyrstikker); låne, holde vedlike og frakte ild; knusk og opptenningsmateriale; brensel; bruk av ild; overtro, skikk og bruk knyttet til ild; etc.

Se også:

Svedjebruk 241
Matlaging 252
Vedsanking 313
Trekullbrenning 314
Kullproduksjon 316
Brenning av keramikk 323
Ildsteder, ovner og lamper 354
Brannvern 368
Fremstilling av olje og gass 382
Brannkatastrofer 731

373 Lys

...lyskilder; metoder til å frembringe lys med; praktisk og teoretisk kunnskap om belysning; bruk av lys; utendørs belysning (f.eks. gatebelysning); overtro, skikk og bruk knyttet til lys; etc.

Se også:

Signalisering med lys 202
Fotografering 215
Innendørs belysningsystemer og armatur 354
Fremstilling av belysningsarmatur 394

Optiske instrumenter 416
Bærbare belysningsgjenstander 416
Teaterbelysning 536
Forestillinger om dag og natt 821
Forestillinger om farger og skygger 822
Lysestøping 388

374 Varme

...varmekilder; metoder for å frembringe og regulere varme; trosforestillinger om varme og kulde; praktisk og teoretisk kunnskap om varme; bruk av varme; etc.

Se også:

Matlaging 252
Kjøleindustri 254
Oppvarmings-, isolasjons- og ventilasjonssystemer og utsty 354
Kjemisk industri 38
Fremstilling av oppvarmingsanordninger 394
Kjøle- og varmeskap 416
Folkelig fysikk 822

375 Varmekraft

...fremstilling av energi for industrielle formål ved forbrenning av brensel; maskiner (f.eks. varme-, damp-, eksplosjons-); brensel (f.eks. ved, kull, olje, gass); varmekraftverk; nåværende og fremtidig produksjon av varmekraft; spesialpersonell; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

Naturressurser av kull og olje 135
Kullgruvedrift 316
Fremstilling av fyringsolje og lysgass 382
Energidrevet maskineri 40
Tog-, bil-, fly- og båtmotorer 49
Tog-, bil-, fly- og båtmotorer 50

376 Vannkraft

...fremstilling av industriell energi ved temming av den energi som er i rennende og fallende vann; hydrauliske maskiner (f.eks. støthevert, vannhjul, turbin); spesielle innstallasjoner og anordninger (f.eks. tidevannsinstallasjoner); nåværende og fremtidig produksjon av vannkraft; spesialpersonell (f.eks. spesialister i vannkraftteknikk); organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

Vannforsyning 312
E-verk drevet med vannkraft 377
Pumper og energidrevet maskineri 406

377 Elektrisk kraft

...omdannelse av annen energi til elektrisitet; elektriske generatorer; elkraftverk; spesielle installasjoner og anordninger; metoder for magasinering og overføring; elektroteknikk; nåværende og fremtidig produksjon av elektrisk kraft; spesialpersonell; organisasjon av arbeid og produksjon; lovgivning; etc.

Se også:

- Telegraf og telefon 206
- Radio 207
- Elektriske installasjoner i bygningsindustrien 337
- Oppvarmings- og belysningsgjenstander 354
- Kommunale kraft- og lyssystemer 365
- Fremstilling av elektrisk utstyr 393
- Bekrivelse av elektriske maskiner og apparater 403

378 Atomenergi

...fremstilling av energi gjennom kjernespalting og fusjon; brensel; spesielle installasjoner og anordninger; nåværende og fremtidig produksjon av atomkraft; spesialpersonell; organisasjon av arbeid og produksjon; lovgivning; etc.

Se også:

- Atomvåpen 713
- Utviklingsnivå i kjernefysikk 815

379 Kraftproduksjon av forskjellig art

...spesiell utnyttelse av kraftkilder som ikke er klassifiserbare under de foregående kategorier (f.eks. menneskelig kraft og dyrekraft, vindkraft, solenergi); spesielle anordninger (f.eks. tredemølle, vindmølle, hestevandring, rotor, solfanger); spesialisering og organisasjon; etc.

Se også:

- Beskrivelse av kraftproduserende maskiner 40
- Menneskelig arbeid 46
- Bruk av dyr til reising og transport 492
- Seilfartøyer 501

38 Kjemisk industri

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om bearbeiding av råmaterialer i de industrier der teknologien først og fremst er av kjemisk art snarere enn fysisk.

381 Industriell kjemisk forskning og spesielle kjemiske industri

...industriell kjemi; forskningslaboratorier, utstyr og metoder; spesialpersonell (f.eks. teknikere, ingeniører); spesielle kjemiske industrier som ikke er klassifiserbare i de følgende kategorier (f.eks. limstoffindustri, inklusive produkter og deres bruk); etc.

Se også:

- Militær ingeniørteknikk 711
- Utviklingsnivå i kjemisk vitenskap 815
- Alkymi 822

382 Petrokjem- og kullvareindustri

...raffinerings og bearbeiding av olje; fremstilling av kullprodukter (f.eks. lysgass, kulltjære); bruk av spesialmaskiner og utstyr; bearbeidingsmetoder; produkter og deres bruk; petrokjem- og kullvareindustriens økonomiske betydning; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

- Olje- og gassbrønner samt rørledninger 315
- Kullgruver 316
- Oppvarmings- og belysningsystemer 354
- Varmekraft 375
- Raffineringsmaskiner 402
- Rørleggerarmatur 414
- Bensinstasjoner 495

383 Gummiindustri

...bearbeiding av naturgummi; raffineringmetoder; formings- og pressemotoder; produktene og deres bruk (f.eks. gummiballer, ballongsprøyter, bildekk); organisasjon av arbeid og produksjon; syntetgummiindustri; etc.

Se også:

- Dyrking av gummi 249
- Gummiinnsamling 314
- Industrimaskiner 402

384 Syntetvareindustri

...fremstilling av plast og andre syntetiske produkter; anvendte materialer; produksjonsmetoder og utstyr; produkter og deres bruk; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

- Fremstilling av keramikk og glass 323
- Industrimaskiner 402

385 Kjemikalieindustri

...fremstilling av syrer, baser og andre industrikjemikalier; anvendte materialer; fremstillingsprosesser; spesialmetoder og utstyr; produkter og deres bruk; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

Fremstilling av medikamenter og gifter 278

386 Maling- og fargefremstilling

...maling og lakk, farger og pigmenter; materialer brukt i fremstillingen; fremstillingsmetoder; spesialutstyr; produkter og deres bruk (f.eks. anilinfarger, blekk, kunstnerfarger); organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

Maling av kroppen 302

Fremstilling av kosmetikk 303

Skogsprodukter 314

Spesielle naturressurser 317

Maling av hus 338

Interiørdekorasjon 353

Maling av hus 356

Billedkunst 532

387 Gjødningindustri

...fremstilling av gjødningsstoffer til landbruket; spesialmetoder og utstyr; materialer og produkter; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

Animalske biprodukter 237

Bruk av gjødningsstoffer 241

Utnyttelse av guano, salpeter- og fosfatavleiringer 317

Anlegg til omdannelse av kloakkslam 364

Bruk av vannkraft i fremstilling av salpeter 377

388 Såpe og beslektete produkter

...fremstilling av såpe, vaskemidler og andre olje- og fettprodukter (f.eks. stearinlys); anvendte materialer; spesialmetoder og utstyr; produkter og deres bruk; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

Spiseoljeproduksjon 258

Klesvask 296

Personlig renslighet 515

388.8 Yrkesspesialister, såpe m.m.

388.81 Såpekoker

...såpekoking som husflid, og såpekokeren som håndverker.

388.83 Lysestøping

...lysestøping som husflid, håndverk og industri.

389 Sprengstoffindustri

...fremstilling av krutt, nitroglyserin og andre eksplosiver; anvendte materialer; fremstillingsmetoder og utstyr; produkter og deres bruk (f.eks. fyrverkeri, dynamitt, ammunisjon); produksjonsanlegg; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

Gruvedrift 316

Atomkraft 378

Militære våpen 713

Ammunisjonsindustri 719

39 Verkstedindustri

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om fremstillingsprosessene for redskaper og maskiner, samt den teknologiske og økonomiske organisasjon som hører med til dette. Beskrivelse av de enkelte ferdigvarer brukt i eller fremstilt av disse industrier vil bli klassifisert under andre kategorier.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse:

"Kapitalvareindustri".

391 Jernvareindustri

...fremstilling av landbruks-, industri- og andre redskaper; fremstilling av matlagings- og spiseredskaper, (f.eks. kniver, kjøkkentøy); fremstilling av bygningsartikler av jern og stål (f.eks. stift, wire, bolter, rør, armatur); fremstilling av fiskeritstyr; industriell spesialisering; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

Beskrivelse av fiskeritstyr 227

Kurvfletting 285

Tre, sten, metall og keramikkindustrier 32

Møbelfremstilling 322

Bygningsindustri 33

Beskrivelse av verktøy, kar og beholdere 41

392 Maskinindustri

...maskinverksteder; industriell fremstilling av alle typer maskiner og komplisert apparatur bortsett fra de som er drevet med elektrisitet og de som brukes til transport, oppvarming, belysning og fotografering; industriell

spesialisering; maskinindustriens økonomiske betydning og graden av selvforsyning; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.
Se også:

Kraft 37
Beskrivelse av maskiner 40
Rustningsindustri 719

393 Elektromekanisk og elektronisk industri

...fremstilling av elektromotorer, generatorer og transformatorer; fremstilling av elektrisk installasjonsmateriell (f.eks. ledninger, isolasjon, koblingsbokser, spoler, batterier); fremstilling av elektriske apparater; industrialisering; fremstilling av elektronisk utstyr; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Elektroindustri".

Se også:

Bruk av telefon, telegraf, radio og fjernsynsutstyr 20
Elektriske installasjoner i bygninger 337
Besk. av el. oppvarmings- og belysningsgjenstander 354
Elektrisk kraft 377
Beskrivelse av elektriske maskiner og utstyr 403

393.8 Yrkesspesialister, elektro-industri

393.81 Viklerfaget

394 Hvitevareindustri

...fremstilling av ovner, komfyrer, bakerovner og andre ikke-elektriske varmeinnretninger; produksjon av kjølemaskiner; fremstilling av varmeregulering apparater (f.eks. varmeskap, kjøleskap, airconditionutstyr); fremstilling av lamper og andre ikke elektriske belysningsinnretninger; industriell spesialisering; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Oppvarmings- og belysningsapparat, fremstilling av". I sv. outline 1993 brukes "Vitvaruindustri".

Se også:

Kjøleindustri 254
Beskrivelse av oppvarmings- og belysningsgjenstander 354
Varme, lys og kraft 37
Beskrivelse av varme- og kjøleskap 416

395 Optisk industri

...sliping av linser; fremstilling av optiske instrumenter og tilbehør; fremstilling av foto- og filmapparater og fremvisere; fremstilling av fotografisk utstyr og tilbehør (f.eks. film, fremkallingsmaterialer); industriell spesialisering; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

Fotografering 215
Glassfremstilling 323
Beskrivelse av optiske instrumenter og fotoapparater 416
Filmindustri 546

395.8 Yrkesspesialister, optisk industri

395.81 Optikerfaget

...optikeren som håndverker og helsearbeider.

396 Skipsverft og båtbyggerier

...bygging og reparasjon av båter, skip og undervannsfartøyer; fremstilling av skipsbyggingsmaterialer og utstyr (f.eks. båtmotorer, skips- og båtutstyr); industriell spesialisering (f.eks. skipsverft, båtbyggerier, plastbåtfabrikker); organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

MERK: Findelt for norsk outline, delvis basert på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Fremstilling av tauverk 283
Trearbeid 322
Tømmermannsarbeid 335
Beskrivelse av båter 501
Sjøtransport 505
Marinefartøyer 716

396.1 Småbåtbygging i tre

396.11 Båtbyggerfaget

396.111 Trebåtbygger

...trebåtbygger er en nyere betegnelse innen fagopplæring. Lærer både kravellbygging og klinkbygging. Se båtbygger og skipstømrer.

396.113 Elvebåtbygging

396.115 Åfløyemaker

...åfløy: innlandsfarkost fra Østlandet.

396.2 Småbåtbygging i plast

396.3 Skipsbygging i tre

396.31 Skipstømmermann

396.33 Rundholtmaker

396.35 Nagleskjærer

396.4 Skipsbygging i jern og stål

...bl.a. klinking og sveising av skipsskrog.

Se også:

Klinkerfaget 334.81

Sveiserfaget 334.82

396.5 Skipsbygging i annet materiale

...bl.a. aluminium og betong.

396.6 Rigg og seil, skipsbygging

396.61 Replagerfaget

...replageren som spesialist var først og fremst knyttet til bygging og vedlikehold av skip.

Se også:

Replagerfaget, tauverk og garn 283.82

396.63 Seilmakerfaget

396.65 Riggerfaget

...riggeren arbeider med tauverk og knuter; sjømannsarbeider i tauverk er plassert under 284.4 og 505.76 frivaktsarbeid.

Se også:

Knuter og surringer; tauverk 284.4

Frivaktsarbeid 505.76

396.7 Maskin- og motorproduksjon for skip

...produksjon av maskiner og motorer for skip og båter.

396.8 Utstyr til båter og skip

...fremstilling av div. utstyr til båter og skip, bl.a. navigasjonsutstyr.

396.81 Skipssmed

...skipssmeden leverte alt smiarbeid til bygging og vedlikehold av skuter.

MERK: Dobbeltoppføring, metallhåndverk, 326.15

Se også:

Skipssmed, smedhåndverk 326.15

396.82 Blokkmaker

...blokkmakeren laget bl.a. alle dreide gjenstander til skip, f.eks. blokker, jomfruer, klodrer, ratt, koffinagler.

MERK: Dobbeltoppføring, blokkmakeren også under tredreiing.

Se også:

Blokkmaker, tredreierfag 322.53

396.83 Pumpemaker

Se også:

Postmaker, lager vannposter i tre 322.57

396.86 Instrumentmaker, nautisk

Se også:

Instrumentmaker; metallhåndverk 326.55

397 Jernbanemateriell, fremstilling av

...lokomotivfabrikk; fremstilling av rullende materiell; fremstilling av utstyr (f.eks. skinner, signalapparat, brems); fremstilling av spesielle skinnegående kjøretøyer (f.eks. trikker); industriell spesialisering; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

MERK: Påbegynt findeling for norsk outline, delvis basert på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Jern- og stålindustri 327

Beskrivelse av skinnegående kjøretøyer 493

Skinnegående transport 497

397.8 Yrkesspesialister, jernbanemateriell

397.81 Kjelesmed

...fremstilling og rep. av dampkjeler til lokomotiver.

397.88 Toglelektrikerfaget

398 Kjøretøyer, fremstilling av

...fremstilling av vogner og sleder, kjelker og sparkstøttinger; fremstilling av sykler og motorsykler; fremstilling av personbiler, lastebiler og busser; fremstilling av bildeler og tilbehør (f.eks. motorer, karosserier, seter, kontrollinstrumenter); fremstilling av serviceutstyr for biler; industriell spesialisering; organisasjon av arbeid og produksjon (f.eks. samleband); etc.

MERK: Findelt for norsk outline, delvis basert på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Fremstilling av bildekk 383

Fremstilling av traktorer 392

Beskrivelse av kjøretøyer 493

Landeveistransport 494
Motorisert militærmateriell 715

398.1 Meiegående kjøretøyer, fremstilling

...produksjon og reparasjon av alle meiegående kjøretøyer, sleder, sparkstøttinger m.m.

398.11 Sledemaker

398.13 Kjelker, fremstilling av

398.14 Sparkstøttinger, fremstilling av

398.2 Kjerrer og vogner, fremstilling av

...produksjon og reparasjoner av kjerrer og vogner, hestekjøretøyer, barnevogner m.m., håndverksmessig og industrielt.

398.21 Hjulmakerfaget

398.22 Kjerremaker

398.24 Vognmaker

...produksjon og reparasjon av vogner.

398.243 Karetmaker

398.27 Barnevogner, fremstilling av

...produksjon og reparasjon av barnevogner.

398.3 Biler, fremstilling av

...produksjon og reparasjon av biler. Se også 495, service langs landeveien.

398.31 Bilfabrikk

398.32 Karosserimaker

...karosseriproduksjon som håndverk og industri.

398.33 Billsalmaker

398.34 Bilelektriker

398.35 Dekkrepator

398.36 Bilmekaniker

398.37 Biloppretter

398.38 Billakkerer

398.39 Biloppugging

...oppugging av biler, gjenbruk av gamle bildeler.

398.5 Motorsykler, fremstilling av

...produksjon og reparasjon av motorsykler, mopeder m.m.

398.51 Motorsykkelfabrikk

398.55 Motorsykelreparatør

398.6 Sykler, fremstilling av

...produksjon og reparasjon av sykler.

398.61 Sykkelsmed

398.65 Sykkelreparatør

398.7 Andre kjøretøyer, fremstilling av

...produksjon og reparasjon av andre kjøretøyer som ikke er nevnt andre steder under 398.

399 Flyindustri

...bygging av luft- og romfartøyer; fremstilling av flydeler, tilbehør og serviceutstyr; industriell spesialisering; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

MERK: Påbegynt findeling for norsk outline, delvis basert på Håndverksregisteret på Maihaugen.

Se også:

Aluminiumsindustri 328

Beskrivelse av fly 506

Luftrtransport 509

Militærefly 717

399.8 Yrkesspesialister, flyindustri

...yrkesspesialister av ulike slag knyttet til flyindustrien og til reparasjon og vedlikehold av flymaskiner; f.eks. flymekaniker.

40 Maskiner

...generelle opplysninger som beskriver ulike typer av maskiner og kompliserte apparater og den mekaniske kunnskap som er nedlagt i dem. Fremstilling av maskiner er beskrevet under 392, deres bruk under flere forskjellige funksjonskategorier.

401 Mekanikk

...kunnskap om og bruk av enkle mekaniske hjelpemidler (f.eks. hevarm, hjul og aksel, talje, skråplan, kile, skrue); elementer brukt i

konstruksjon av kompliserte maskiner (f.eks. kamskive, sperrehjul, drivaksel, tannhjul, kjede, trekkrem, kuleledd, ventil, stempel, regulator, lager); maskintegning; maskinteknikk; etc.

Se også:

Byggeteknikk 331

Patenter 424

Tyngdeforflytning gjennom menneskelig kraft 483

Anvendt vitenskap 816

402 Industrimaskiner

...kraftproduserende maskiner (f.eks. dampmaskin, turbin, vindmølle); verktøymaskiner (f.eks. dreiebenk, maskinhøvel, pregemaskin); sette-, trykke- og bokbindermaskiner; gruve-, skogbruks- og boremaskiner; steinknuser; rambukker; mølle- og raffineringmaskiner; spinnemaskiner og maskinvevstoler; boks-, flaskefyllings- og pakkemaskiner; maskiner for bearbeiding av lær, papir, kjemikalier og andre industrimaterialer; etc.

Se også:

Beskrivelse av håndvevstoler 286

Kraft 37

Hydrauliske motorer 376

Transportmaskiner 49

Transportmaskiner 50

403 Elektriske maskiner og utstyr

...elektromotorer, generatorer og transformatorer; maskiner og apparater drevet med elektrisk strøm (f.eks. elektriske vifter, barbermaskiner); elektrisk installasjonsmateriell (f.eks. ledninger, isolasjon, koblinger, batterier); telefon-, telegraf-, radio- og fjernsynsutstyr og tilbehør; elektroteknikk; etc.

Se også:

Telefon og telegraf 206

Radio og fjernsyn 207

Elektriske installasjoner i bygninger 337

Elektriske oppvarmings- og belysningsgjenstander 354

Fremstilling av elektrisk kraft 377

Fremstilling av elektrisk utstyr 393

Elektriske trikker og lokomotiver 493

404 Husholdningsmaskiner

...kjøkkenmaskiner for knusing, røring, elting; symaskiner; vaskeapparater, (f.eks. vaskemaskin, vrimaskin, maskinrulle); oppvaskmaskin; rengjøringsmaskiner (f.eks. teppefeier, støvsuger); etc.

Se også:

Bruk og vedlikehold av husholdningsmaskiner 356

Apparater utenom husholdningsbruk 416

405 Maskiner for veiing, måling og registrering

...vekker; målere; termostater; ur; regnemaskiner; datamaskiner; kassaapparater; gramofoner; båndopptagere; skrivemaskiner; etc.

Se også:

Skrivning 212

Lydopptak 216

Måleredskaper 413

Mål og vekt 804

406 Maskiner til materialforflytning

...pumper; løfteanordninger (f.eks. kran, donkraft, heis); maskiner til jordforflytning (f.eks. bulldozer, mudringsmaskin); andre maskiner til materialforflytning (f.eks. vinsj); etc.

Se også:

Jordforflytning ved grunnarbeider 332

Tyngdeforflytning gjennom menneskelig kraft 483

Kjøretøyer 493

Mudring 503

407 Landbruksmaskiner

...jordbrukstraktorer; maskiner brukt i husdyrhold (f.eks. melkemaskiner); maskiner til jordbearbeiding (f.eks. plog, harv); plante- og kultiveringsmaskiner; slå- og høstemaskiner; maskiner til sortering og pakking; maskiner til bearbeiding (f.eks. frøensemåsk, treskemaskin); reparasjon og vedlikehold; etc.

Se også:

Husdyrhold 23

Jordbruk 24

Fremstilling av landbruksmaskiner 392

Jordbruksredskaper 412

41 Redskaper og verktøy

...generelle opplysninger om flere forskjellige typer av redskaper brukt i næringsvirksomheter og de bevegelsesrutiner som bruken av dem medfører. Fremstilling av redskap og den industrielle bruken av dem er behandlet under flere forskjellige kategorier, og er beskrevet nedenfor bare i de tilfeller hvor de ikke kan plasseres andre steder.

411 Våpen

...slag- og støtvåpen (f.eks. klubbe, spyd); kastevåpen (f.eks. bomrang, lanse, harpun, bola); sammensatte våpen med prosjektiler (f.eks. slynge, pil og bue, spydkaster, pusterør, skytevåpen); andre våpen brukt ved jakt til lands og til sjøs, ved fiske og i husdyrhold; gripe-, slå- og kastemetoder; pile-og dolkegifter; etc.

MERK: Findelt etter sv. outline.

Se også:

- Fiskeriutstyr 227
- Fremstilling av gift 278
- Knuter og surringer 284
- Våpensport 526
- Dekorasjon av våpen 531
- Militærvåpen 713
- Skjold 714

411.1 Nærvåpen

...f.eks. klubber og sverd.

411.2 Fjernvåpen

...f.eks. armbrøst, pistoler, gevær.

411.3 Verneutstyr

...f.eks. hjelm, skjold, rustning.

412 Redskaper, alminnelige

...skjæreredskaper (f.eks. kniv, øks, teksle, meisel, kile, høvel, saks, sag, sigd); boreredskaper (f. eks. syl, nål, drill, naver, bor, opprømmer); rasperedskaper (f. eks. skavjern, fil, slipesten); slagredskaper (f.eks. slegge, hammer, pistil); spiseredskaper (f.eks. kniv, gaffel, skje); graveredskaper (f.eks. gravestokk, spade, pigghakke, krafse, skyffel); griperedskaper (f.eks. tang, pinsett, knipetang, skruestikke, dregg, skrunøkkel); forskjellige redskaper i alminnelig bruk (f.eks. sopelime, børste, vifte, kam, rive, grep); deler og deres sammensetning (f.eks. blad, skaft); etc.

MERK: Findelt etter sv. outline. Denne kategori anbefales kun brukt for gjenstander med ukjent bruk.

Se også:

- Surringer 284
- Fremstilling av jernvarer 391

412.1 Eggverktøy

...f.eks. saks, kniv, øks, sag, høvel, meisel (med ukjent bruk).

412.2 Borreverktøy og gjengeverktøy

...f.eks. bor og gjengeverktøy.

412.3 File- og poleringsverktøy

...f.eks. fil, rasp, bryne, slipestein.

412.4 Slagverktøy

412.5 Graveredskap

412.6 Griperedskap

412.7 Hjelperedskap

...f.eks. skrujern, skiftnøkkel.

413 Spesialredskaper (brukes ikke)

...skriveredskaper (f.eks. blyant, penn, pensel); redskaper for kunstnere; kirurgiske instrumenter; spesialredskap for visse håndverk (f.eks. juveler, barberer, smeder, murere, veverer); måleredskaper (f.eks. strekksmål, kompass, passer, målestav, vinkel, vaterpass, kvadrant); etc.

MERK: Denne kategori anvendes ikke, det henvises til de enkelte emner.

Se også:

- Veie- og måleinstrumenter 405
- Årer og padleårer 501

414 Jernvarer

...stift og skruer; muttere, bolter og nagler; nåler og klemmer; grytekroker; hengsler, dørvidere og låser; rørleggerarmatur (f.eks. vannrør, slanger, kraner); annet innrednings- og konstruksjonstilbehør; etc.

Se også:

- Tauverk 283
- Byggevarerindustri 339
- Fremstilling av jernvarer 391
- Maskiner og deler 40

415 Kar og beholdere

...vannbeholdere (f.eks. tanker, tønner); beholdere for mat og drikke (f.eks. bokser, flasker, krukker); kjøkkentøy (f.eks. gryter, fat, kjeler, boller, øser); beholdere laget av spesielle materialer (f.eks. kalebas, kurver, lerkrukker, skinnsekker, trekasser, pappkartonger); laboratorieutstyr (f.eks. reagensglass, kolber, retorter, kar); brygge- og destilasjonsutstyr; kar med spesielle funksjoner (f.eks. former, trakter, siler, sugerør); etc.

Se også:

- Drikker 27
- Kurvfletting 285
- Bøkkerarbeid 322

Keramisk industri 323
Utrustning av boliger og andre bygninger 35
Spiseredskaper 412
Dekorativ kunst 531
Mål 804

416 Tekniske hjelpemidler

...bærbar belysning (f.eks. fakler, lykter, lommelykter); varmeregulering apparater (f.eks. kjøleskap, rugemaskin); kameraer; optiske instrumenter (f.eks. briller, mikroskop, kikkert); tekniske hjelpemidler som ikke kan klassifiseres andre steder; etc.

MERK: Denne kategori benyttes kun til tekniske hjelpemidler som ikke kan plasseres andre steder.

Se også:

Fotografering 215
Paraplyer og beskyttelsesbriller 293
Belysnings-, oppvarmings- og ventilasjonsutstyr for bygning 354
Fremstilling av varmeskap og kjøleskap 394
Fremstilling av optiske instrumenter og fotoutstyr 395
Maskiner 40
Husholdningsmaskiner 404
Rørleggerarmatur 414
Høreapparater 732

417 Hjelpemidler av forskjellig slag

...støtter (f.eks. stolper, stativer, stiger, stillas); gjerder og porter; kve og innhegninger; fuglebur; anordninger som ikke er beskrevet andre steder; etc.

MERK: Denne kategori benyttes kun til hjelpemidler som ikke kan plasseres andre steder.

Se også:

Feller, snarer og fiskeutstyr 22
Gjerder brukt i jordbruket 241
Vevstoler 286
Møbler 352
Rørleggerarmatur 414
Bevegelses- og bærehjelpemidler 48
Rideutstyr 492
Skipsrigger og skipsutstyr 501

M 42-47 KAPITAL OG ARBEID; VARER OG TJENESTER

Kapital og arbeid: Eiendomsforhold, utveksling av varer og tjenester, markedsføring, finansvesen, arbeid og arbeidsmarked, næringslivets organisasjoner.

42 Eiendom

...generelle opplysninger om ulike aspekter ved eiendomssystemet. Opplysninger som angår eiendomssystemet som helhet er ordnet under 421. Ordet eiendom skal holdes adskilt fra rikdom, materielle eiendeler eller noe annet spesifikt som eies. Eiendom skal forstås rent formelt som menneskers rettslige forhold i sammenheng med en bestemt sak og som bestemmende for anvendelse og besittelse av denne. I vedtatt bruk er "rettighet til" sett i sammenheng med "pliktig forhold til" (hvis A har en rettighet i forhold til B, har B en motsvarende plikt i forhold A); et privilegium, en fortrinnsrett, står i vekselforhold til "ingen rettighet" (hvis A har en særrett fremfor B, har B ingen rettighet i forhold til A); myndighet er sett sammenkoplet med tvang (hvis A har myndighet over B, er B tvunget til å avfinne seg med at hans rettslige forhold kan forandres gjennom en vilkårlig handling fra A's side). "Eiendomsrett" er en klartdefinert sammenstilling av rettigheter, privilegier og myndighet sett i forhold til noe eller noen. Former for eiendomsrett går tilbake på den sosiale organisasjon hos dem som innehar eiendomsretten, f.eks. et individ, et partnerforhold, en klan, en korporasjon, en stat. En "eiendomsoverdragelse" er en handling som overfører eiendomsrett til en ny eier. Et "eiendomssystem" består av alle slags eiendomsrettigheter og eiendomsoverdragelser som et samfunn anerkjenner for alle kulturelt definerte kategorier slag av eiendom, og systemet er ikke avhengig av hvor ofte dets enkelte elementer forkommer statistisk sett.

421 Eiendomssystem

...eiendomsrettens prinsipper; rettigheter, privilegier og myndighet som i alminnelighet hører sammen med eiendomsforhold (f.eks. rettigheter som andre ikke får bruke eller ødelegge, fortrinnsrett til å nyte godt av noe, rett til å avhende og overføre etter dødsfall); anerkjente typer eiendomsrett eller besittelse; anerkjente former for eiendomsrett (f.eks.

individuell, felleseie, aksjeselskap, kollektiv, offentlig); deres forhold til ulike typer eiendom (f.eks. jord, løsøre, slaver); grad av integrering av ulike typer eiere; deres rettslige og statistiske betydning; deres forbindelse med slekt og andre sosiale grupper; etc.

Se også:

Eiendomsrett til produktiv kapital 471
Eiendomsfordeling ved oppløsning av ekteskap 586
Rettsvesen 67

422 Eiendomsrett til løsøre

...kulturelt definerte typer av løsøre (f.eks. matlager, personlige klær og smykker, redskaper og innbo, husdyr, gjenstander til seremonielt bruk); anerkjente typer eiendomsrett eller besittelse; rettigheter, privilegier og myndighet som hører til hver type; forholdet mellom eiendomsrettstyper og ulike slag løsøre; anerkjente eiendomstetsformer (f.eks. individuelle, kollektive, korporative); rettslig og statistisk fordeling av eiendomsrettsformer i forhold til ulike kategorier løsøre, eiendomsrettstyper og personkategorier; vitnesbyrd om eiendomsrett (eks. eiermerker, eiendomsregistre); etc.

Se også:

Levestandard 511
Formuesøkning 556
Sosial klasser 565
Slaveri 567
Formuesforbrytelser 685

423 Fast eiendom

...oppfatning av begrepet fast eiendom (f.eks. det som brukes til mat- og vareproduksjon, ting som ikke kan flyttes); kulturelt definerte typer (f.eks. jord, trær, avlinger i vekst, bygninger, vann); typer av landområder som hører inn under eiendomsretten og typer som ikke hører inn under denne (f.eks. prosjekteringsområder med enerett, udyrket mark); anerkjente typer av eiendomsrett eller besittelsesrett (f.eks. kronens førsterett til all jordeiendom, eiendom med full besittelsesrett, på livstid, forpaktning, bygsling); rettigheter, privilegier og myndighet som er knyttet til hver type (f.eks. bruksrett, hjemfallsrett, fortrinnsrett ved gave eller salg, ekspropriasjonsrett); anerkjente former av eiendomsrett (f. eks. individuell, kollektiv, offentlig); rettslig og statistisk fordeling av eiendomsrettsformer i henhold til ulike typer av fast eiendom, eiendomsretts- og besittelsestyper og personkategorier (f.eks. utelukkelse av

mindreårige, av kvinner, av slaver); generelle kjennetegn ved systemet med eiendomsrett til fast eiendom (f.eks. personlig eiendom, lensbesittelse, felleseie med periodisk omfordeling, kommunisme); jordreformer; registrering av eiendomsrett (f.eks. grensemerker, skjøter); etc.

Se også:

Bruk av landområder 311
Eiendomsrett til produktiv kapital 471
Livegenskap 566
Slektingers og lokale gruppers landområder 61
Slektingers og lokale gruppers landområder 62
Beskatning 651

424 Immateriell eiendom

...anerkjennelse av immateriell av eiendomsrett til ikke konkrete ting (f.eks. navn, titler, sanger, danser, åpenbarelses, oppskrifter, ritualer, oppfinnelser); kulturelt definerte typer av immateriell eiendom; anerkjente eiendomsrettstyper; rettigheter, privilegier og myndighet knyttet til hver type immateriell eiendom; anerkjente former for eiendomsrett (f.eks. individuell, kollektiv, korporativ); fordeling av eiendomsrett i henhold til kategoriene av immateriell eiendom, eiendomsrettstyper og personkategorier; registre over eiendomsrett (f.eks. registrering av patenter og opphavsretter); patent- og opphavsrett; etc.

Se også:

Oppfinnelser 176
Verdipapirer 473
Kontraktrettigheter 675

425 Ervervelse og avhendelse av eiendom

...anerkjente måter å erverve eiendomsrett på (f.eks. tilegnelse, konfiskering, gave, kjøp); skape nye eiendomsrettigheter (f.eks. gjennom fysiske overtakelse, gjennom prioritert krav, gjennom arbeidsinnsats i produksjon); ritualer og symboler ved tilegnelse; anerkjente midler til å slette eiendomsrett (f.eks. ødeleggelse, gi avkall på, beslagleggelse, gave, salg); rettigheter, privilegier og myndighet for dem som finner og mister eiendom; etc.

Se også:

Gaver 431
Kjøp og salg 432
Berging til sjøs 502
Beskatning 651
Rettslig konfiskasjon 681
Tyveri 685
Krigsbytte 721
Krigsbytte 727

426 Lån

...kausjon; kausjonist og person det kausjoneres for, deres rettigheter, privilegier og myndighet; utlån og gjeld; debitors og kreditors panterettigheter, privilegier og myndighet; formaliteter ved opptak av og tilbakebetaling av lån (f.eks. vitner, sikkerhet, kausjonister); sikkerhet; renter; gjeldsbrev og pantelån; spesialisering (f.eks. pantelåner); konkurs (f.eks. konkursrett, forvaltning av konkursbo); etc.

Se også:

- Kreditt 452
- Bankvirksomhet 453
- Verdipapirer og bobestyrelse 473
- Gjeldsslaveri 567
- Offentlige finanser 652
- Straff for manglende betaling av gjeld 686

427 Leie og bygsel

...omfanget av forpaktning og utleie av fast eiendom, løsøre og immateriell eiendom; leier og forpaktningsavgifter (f.eks. fastsettelse av leie, betingelser, formalia); betalingsmåter (f.eks. i penger, del av avling); utleiers og leietakers rettigheter, privilegier og myndighet; utkastelse; forekomsten av leieforhold og egne hjem samt selveie i landbruket; faktorer som bestemmer størrelsen på leieavgifter; regulering (f.eks. kontroll av leieavgifter); etc.

Se også:

- Kontroll av og eiendomsrett til kapital 471
- Livegenskap 566

428 Arv

...former for eiendom og eiendomsrettstyper som kan arves og som ikke kan arves; disponering av ikke arvet eiendom (f.eks. ødeleggelse, oppgivelse, utdeling som gave, tilbakeføring til tidligere eier eller dennes arvinger); ikke fordeling ved arv (f.eks. bibeholdelse av eiendommer intakt i en storfamilie); arveberettiget i første arvegangsklasse eller legalarvinger og slektninger uten arverett (f.eks. barn, søsken, ektemaker, foreldre); preferanse etter kjønn og alder (f.eks. utelukkelse av kvinner, førstefødselsrett, sistefødselsrett); personer som arver i mangel av arvinger med fortrinnsrett; eiendomstyper som kan erverves gjennom arv; varierende regler for ulike eiendeler og eiendomsrettstyper; karakteristikker av arvesystemer (f.eks. matrilineært, patrilineært, testamentarisk);

enkelodd (f.eks. spesielle bestemmelser for underhold av enke eller enkemann); testamentariske disposisjoner (f.eks. testamente, donasjon, legat); formaliteter (f.eks. godkjenningssprosedyre); skifterett; etc.

Se også:

- Arvestykker 523
- Familie 59
- Herkomst 611
- Arveavgifter 651
- Skifterett 698
- Følger av dødsfall 768

429 Eiendomsforvaltning

...vergemål (f.eks. for mindreårige, for enker, for umyndiggjorte); formynders og myndlings rettigheter, privilegier og myndighet; forvaltningsformuer; formuesforvalters og den tilgodesettes rettigheter, privilegier og myndighet; lovgivning vedrørende forvaltningsformuer; formaliteter; dødsboforvaltning; forvaltning av konkursbo; spesialisering i eiendomsforvaltning (f.eks. investeringselskap); lovgivning etc.

Se også:

- Bobestyrer 473
- Svogerskap 587
- sosiale gruppers felles eiendom 59
- sosiale gruppers felles eiendom 61
- sosiale gruppers felles eiendom 62
- Ombud 676
- Underslag 685
- Omsorg for myndlinger 732
- Filantropiske organisasjoner 741
- Definisjon av mindreårige 858

43 Utveksling av varer og tjenester

...generelle opplysninger om forskjellige sider ved de mekanismer som brukes ved overføring av varer og eiendomsretten til dem, samt om mengden av slike overføringer og om fastsettelse av priser og den økonomiske verdi. For spesialisering i markedsføring se kategoriene under 44, for godstransport se kategoriene under 48, 49, 50.

431 Gaver

...overdragelse av eiendom gjennom gave; givers og mottakers rettigheter, privilegier og myndighet; gaveoverdragelsers hyppighet, typer av gaver, anledninger (f.eks. seremonielle, religiøse, rituelle, verdslige festdager) og formålet

med gaver; sosiale forhold under hvilke gaver blir gitt; formaliteter ved å gi og å motta; potlatch; gaver og gjengaver (f.eks. kula); gavers rolle i distribusjonen av varer; etc.

Se også:

- Ervervelse og avhendelse av eiendom 425
- Donasjoner 428
- Status og sosial bevegelighet 55
- Festlige sammenkomster 574
- Eiendomstransaksjoner i ekteskapet 58
- Skatteinnbetaling 651
- Bestikkelse av offentlige tjenestemenn 662
- Almisser og veldedighet 735
- Filantropiske organisasjoner 741
- Offer 782

432 Kjøp og salg

...avhendelse av eiendom ved salg; kjøpers og selgers rettigheter, privilegier og myndighet; salgsrett; hyppigheten av salg i sammenligning med gaver; kulturbestemte begrensninger på salg av eiendom; etc.

Se også:

- Ervervelse og avhendelse av eiendom 425
- Typer av og formaliteter ved byttehandel 437
- Kjøpmenn 441
- Salgsarbeid 446
- Slaveri 567
- Pris ved brudekjøp 583
- Bedrageri 585

433 Produksjon og tilførsel

...økonomiens produksjonskapasitet (f. eks. nåværende og potensiell produktivitet i landbruk og industri); den relative betydning av de forskjellige næringsgreners produktivitet; økonomisk tilførsel for samfunnet (f.eks. overskuddsproduksjon disponibel for fordeling); overproduksjon og knapphet; produksjonsbegrensning; generelle opplysninger om produksjonskostnader og om ulike typer økonomisk virksomhet; etc.

Se også:

- Naturressurser 13
- Økonomisk planlegging og utvikling 179
- De ulike matproduserende næringer 22
- Årssyklus i næringsaktiviteter 221
- De ulike matproduserende næringer 23
- De ulike matproduserende næringer 24
- Bruk av landområder 311
- Kraftutvikling 371
- Kapitalvareindustri 39
- Lokal og regional spesialisering i produksjon 438
- Konjunkturer 458
- Yrkesspesialisering 463
- Økonomisk organisasjon og struktur 471

434 Inntekt og etterspørsel

...nasjonal-, familie- og enkeltpersons inntekt; fordeling av inntekt etter kilden (f.eks. lønn, renter, leieinntekter, fortjeneste); etterspørsel (f.eks. potensiell etterspørsel, den faktiske kjøpekraft); restriksjoner på etterspørsel (f.eks. rasjonering, luksusforordninger); generelle opplysninger om tilførsel og etterspørsel; etc.

Se også:

- Renter 426
- Leieavgifter 427
- Sparing og investering 454
- Lønninger og honorarer 465
- Levestandard 511
- Personlig formuesøkning 556
- Inntektsskatter 651
- Fattigdom 735

435 Pris og verdi

...økonomiske verdiers forhold til andre verdisystemer; faktorer som er bestemmende for pris og verdi (f.eks. overflod og knapphet, brukbarhet, produksjonskostnader, tidligere pris); sedvanlige priser og konvensjonelle verdier; konkurransedyktige priser; monopolpriser; prisfastsettelse; svartebørspriser, prisnivåer; priser på spesielle varer (f.eks. i penger, i kjøpekraft); etc.

Se også:

- Sosiale verdier 181
- Kontroll av leieavgifter 427
- Inflasjon og deflasjon 458
- Konkurransen og monopol 477
- Pris ved brudekjøp 583

436 Betalingsmidler

...alt som brukes i omsetning som alminnelig betalingsmiddel etter sin iboende verdi (f.eks. salt, husdyr, korn, skjell, metallbarrer, mynt); former for pengerepresentativer (f.eks. vareveksler, bankanvisninger); kredittpapirer (f.eks. statsbanksedler, privatbanksedler); pengesymboler (f.eks. skillemynt, skjellpenger, perlepenger); preging av mynt og myntverksteder; rett til å prege mynt og utstede sedler; falskmyntneri; etc.

Se også:

- Valutamarked 457
- Statlig pengeutstedelse og pengeregulering 652
- Straff for falskmyntneri 687
- Mål og vekt 804

436.8 Yrkesspesialister, betalingsmidler

436.81 Myntslager

437 Ulike typer handel

...omsetningstyper (f.eks. byttehandel, kjøp av varer med penger, bytte tjenester mot varer); kjøpslåing (f.eks. pruting, auksjoner); formaliteter; garantier; handelsekspedisjoner; spesielle handelsforbindelser; etc.
MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Omsetningstransaksjoner".

Se også:

- Utteksling av gaver 431
- Markedsføring 44
- Valutamarked 457
- Utteksling av tjenester 476
- Eiendomstransaksjoner i ekteskapet 58

438 Innenrikshandel

...lokal og regional spesialisering i produksjon innen samfunnet (f.eks. husflid, hjemmeindustri, lokalisering av særskilte industrier); arbeidsdeling mellom by og land; handelsvolum innenfor og mellom lokalsamfunn og regioner; varer som inngår i innenrikshandel; motivasjon (f.eks. profitt, prestisje; innenrikshandelens mønster); etc.

Se også:

- Spesialisering i jordbruk 24
- Bruk av landområder 311
- Handelssentra 366
- Kontraster mellom by og land 369
- Markedsføring 44
- Forretnings- og industriorganisasjon 47
- Handelsveier 487

439 Utenrikshandel

...spesialisering innenfor ulike grupper ved produksjon for eksport; varer som inngår i mellomfolkelig handel; utenrikshandelens omfang (f.eks. import- og eksportstatistikk); internasjonale handelsavtaler; smugling; handelsforbud; etc.

Se også:

- Økonomiens produksjonskapasitet 433
- Handelsekspedisjoner 437
- Valutamarked 457
- Slavehandel 567
- Forhandlinger om handelsavtaler 648
- Toll og avgifter 651
- Straff for smugling 687

44 Salg og markedsføring

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om spesialisering innenfor handel og fremme av handel og forretningsvirksomhet. Om handelsteknikk, varer og handelens omfang se kategoriene under 43; om finansiering se kategoriene under 45; om forretningsorganisasjon se kategoriene under 47.
MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Markedsføring".

441 Forretningsvirksomhet

...graden av spesialisering innenfor handel; forretningsvirksomhetenes former og fordeling; kjøpmenns sosiale status og spesielle kjennetegn; forretningsmenns organisasjoner (f.eks. kjøpmannslaug, handelsforeninger, handelskammer); alminnelige kjennetegn for kjøpmannsvirksomhet; spesielle handelsprivilegier og restriksjoner; etc.

Se også:

- Forretningstilbud i byer 366
- Yrkesspesialisering 463
- Håndverkerlaug 467
- Konkurranse 477
- Handelsskoler 874

442 Engroshandel

...graden av spesialisering innenfor engroshandel; de vanligste typer av engrosforretninger; engroshandelens metoder og teknikk; kjøpe en gros (f.eks. spesialiserte innkjøpere, overenskomster, restpartier, rabatter); opplysninger om særskilte engrosforretningsvirksomheter; etc.

Se også:

- Aksjebørs 455
- Produsentkooperasjon 474
- Varelagring 488

443 Detaljhandel

...omfang og mangfold innenfor detaljhandelen; former for detaljhandel (f.eks. omreisende kjøpmenn, markeder, basarer, landhandel, handelsstasjoner, spesialbutikker, kjedeforretninger, varehus, postordrefirmaer); prisfastsettelse (f.eks. faste priser, varierende priser); tjenester overfor kunder (f.eks. vareombringelse); spesialpersonell (f.eks. ekspeditører); etc.

MERK: Bør findeles etter ulike former for detaljhandel.

Se også:

Beskrivelse av forretningsbygninger 347
Vedlikehold av forretningsbygninger 358
Butikksentra 366
Handelsvarer, innenrikshandel 438
Handelsvarer, utenrikshandel 439
Bokføring 451
Kredittavtaler 452
Forhold mellom arbeidsgiver og arbeidstager 466
Forretningsorganisasjon 47

444 Detaljister

...særlige kjennetegn og forretningmetoder for de forskjellige typer av detaljforretninger (f.eks. apotek, kolonialhandel, møbelforretning, klesbutikk); opplysninger om de enkelte forretningsforetakene; etc.
MERK: Bør findeles som et handelsbransjeregister, fortrinnsvis slik at dette kan brukes både på historisk og samtidig materiale.

Se også:

Blomsterforretninger 247
Byggevarerforretning 339
Forretningsbygninger 347
Handelsvarer 438
Handelsvarer 439
Bensinstasjoner 495
Salg av kunst- og fritidsutstyr 549

445 Servicenæringer

...spesialiseringsgraden for detaljforretninger som selger tjenester snarere enn varer; typer av serviceforetak, deres utbredelse og særtrekk; spesifikk informasjon om slike foretak som ikke er beskrevet andre steder (f.eks. konsulenter, utleiefirmaer, reparasjonsverksteder); etc.

Se også:

Veterinær 232
Restauranter 265
Vaskerier 296
Skjønnhetsspesialister 305
Bygningsnæringer 33
Forretningsbygninger 347
Landskapsarkitekt 351
Interiørdekorator 353
Tjenestefolk 357
Finansservice 45
Arbeidsformidling 464
Reise og transport 48
Hoteller 485
Reise og transport 49
Reise og transport 50
Kunstnere 53
Underholdningsartister 54
Prostitusjon 548
Ombud 676
Begravelsesbyrå 767

446 Salgsarbeide og reklame

(446)...metoder brukt av industri- og forretningsforetak for å hjelpe frem salg av produkter (f.eks. salgsrepresentanter, produktutstillinger, tilbud, forlenget kreditt); markedsundersøkelser; salgskampanjer; spesialister (f.eks. salgssjefer, salgsrepresentanter; etc. (447)...bruk av og utviklingsnivået i reklame; media (f.eks. plakater, postreklame, oppslagstavler, aviser og tidsskrifter, radio og TV); spesialmetoder og forskning; reklamekampanjer; spesialpersonell (f.eks. konsulenter, reklametegnere); reklamebyråer; regelverk; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Salgsarbeide". Kategori 446 og 447 er slått sammen. Reklame er en type salgsarbeide. Bør findeles.

Se også:

Kredittsystemer 452
Reiser 484
Utstillinger 543

447 Reklame (brukes ikke)

...bruk av og utviklingsnivået i reklame; media (f.eks. plakater, postreklame, oppslagstavler, aviser og tidsskrifter, radio og TV); spesialmetoder og forskning; reklamekampanjer; spesialpersonell (f.eks. konsulenter, reklametegnere); reklamebyråer; regelverk; etc.
MERK: Denne kategori benyttes ikke. Det henvises til kategori 446.

Se også:

Aviser og periodika 204
Radio og TV 207
Gallupundersøkelser 208
Skjønn kunst 53

45 Finansvesen

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om transaksjoner med penger og kreditt snarere enn med varer.

451 Bokføring

...bokføringsmetoder (f.eks. dobbelt bokholderi); prinsipper og metoder for forretningsbokføring; utarbeiding av regnskapsoppgjør (f.eks. debet og kredit, inntekter og utgifter, fortjeneste og tap); metoder for beregning av immaterielle faktorer

(f.eks. good will, avskrivning); spesialister (f.eks. bokholdere, finansrådgivere); regnskaper; etc.

Se også:

Dokumentasjon 21
Statsregnskaper 652
Matematikk 803

452 Kreditt

...produsenters og mellommenns utstrekning av kreditt; metoder og betingelser; forskudd og diskontering; veksler; kredittvurdering og kredittopplysning; andre kredittinstitusjoner enn banker (f.eks. kredittforeninger, finansieringsselskaper); kjøp på avbetaling; etc.

Se også:

Konkurs 426
Renter, sikkerhet og lånetransaksjoner 426
Betalingssmidler 436
Periodisk økning og innstramning av kreditt 458

453 Bankvesen

...forretningsbanker; innskudd og bankkonti; sjekker og bankanvisninger; banklån og diskonteringer; banktjenester og gebyrer; clearingkontorer; spesialpersonell; lovgivning; etc.

Se også:

Bankbygninger 347
Pantelånere 426
Eiendomsforvaltning 429
Pengesedler 436
Kredittforeninger 452
Sparekonti 454
Statsbanker 652
Underslag 685

454 Sparing og investeringer

...sparing; legge penger på kistebunnen; sikker oppbevaring (f.eks. pengeskap, bankboks); sparing i forhold til inntekt; midler tilgjengelig for investering; mulige investeringsobjekter og de mest populære (f.eks. jord, bygninger, buskap, forretnings- og produksjonsforetak, aksjer og andeler, statsobligasjoner); sparekasser, postsparebank og sparebanker; garantere og utstede obligasjoner; investeringsbanker; spesialpersonell (f.eks. finansmeglere); lovgivning; etc.

Se også:

Lagring av mat 251
Renter, lån og gjeld 426
Inntekter 434
Svingninger i investeringskapital 458
Aksjeselskaper 473
Formuesøkning 556

Statsfinanser 652

Bedragerier 685

455 Spekulasjon

...transaksjoner i spekulasjonsøyemed (f.eks. fremtidsutsikter, sikkerhetsmarginer, garderinger); handel på spekulasjon og spesialpersonell; fonds- og varebørs; spekulasjonsbølger; etc.

Se også:

Gambling 525
Forestillinger om hell og sjanser 777

456 Forsikringsvesen

...risikofordeling gjennom gjensidig bistand; sammenslutninger med forsikringsfunksjoner (f.eks. assuranseforeninger, gjensidige forsikringselskaper); forsikringsinstitusjoner (f.eks. private, gjensidige, statlige); forsikringsformer (f.eks. liv, helse- og ulykke, brann, sjø, alderdom); livrenter; aktuararbeid; forsikringskontrakter; premier; spesialpersonell (f.eks. skadeberegner, forsikringsagent, salgsrepresentant); lovgivning; etc.

Se også:

Gjensidig hjelp 476
Frivillige foreninger 575
Kontrakter 675
Sosial trygd 745

457 Valutamarked

...internasjonal handelsbalanse og betalingssystemer; usynlige faktorerens rolle (f.eks. turistnæringen, immigranternes hjemsendelse av penger); internasjonale kreditter og lån; valutameglere og valutamarkeder; valutakontroll (f.eks. faste valutakurser, spesielle handelsrestriksjoner); etc.

Se også:

Prisnivå 435
Penger 436
Utenrikshandel 439
Mellomstatelige forbindelser 648
Offentlige finanser 652

458 Konjunkturer

...perioder med oppgang og nedgang; finanskriser og overvinnelse av krisene; periodisk ekspansjon og innstramning av kreditt; fluktasjoner i investeringskapital; inflasjon og deflasjon; etc.

Se også:

Utviklingstrender i samfunnet 178

Periodiske innvirkninger på produksjon og forsyninger 433
Spekulasjonsbølger 455
Sesongmessig og periodisk arbeidsløshet 464
Offentlige finanser og inflasjon 652
Utbredelse av periodisk hungersnød 731

46 Arbeidsmarked

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om arbeidslivet, vaner, yrkesspesialisering, ansettelses- og arbeidsforhold. Opplysninger om arbeidsorganisasjon i de enkelte virksomheter vil bli funnet under de aktuelle kategorier.
MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Arbeid".

461 Arbeid og fritid

...forestillinger om arbeidets verdi; oppfatninger om behagelig og ubehagelig arbeid; fordeling av arbeid og fritid; motiver for å arbeide (f.eks. yrkesstolthet, prestisje, materielle belønninger, tvang); tids- og ergonomistudier; arbeidsinnsatsens intensitet; gjøre arbeidet lettere (f.eks. med narkotika, rytme, musikk); arbeidstempo (f.eks. jevnt, ujevnt); produksjonsstandard og produksjonsnormer; dovenskap og skifting; hvileperioder; sluntre unna arbeidet og dagdriveri; etc.

Se også:

Årssyklus i næringsaktiviteter 221
Arbeidsløshet 464
Fritidsaktiviteter 517
Frier 527
Slaveri 567
Forstyrrelse av lov og orden 689

462 Arbeidsfordeling etter kjønn

...virksomheter som vanligvis utføres utelukkende eller hovedsakelig enten av menn eller kvinner; virksomheter som er forbudt for eller foraktet av ett kjønn; virksomheter hvor begge kjønn deltar (f.eks. sammen, alternerende); hvert kjønns rutinearbeider og relative bidrag til økonomien; kjønnsbundne stillinger og profesjoner; etc. Denne kategori er først og fremst bestemt for generelle opplysninger om arbeidsfordeling mellom kjønnene; tilfeldige opplysninger vil ofte bare fremkomme under kategoriene for de enkelte virksomheter.

Se også:

Daglige rutiner 512
Spesialisering etter alder 561

Kjønnenes relative status 562
Arbeidsdeling i husholdningen 592
Forhold mellom mann og hustru 593
Spesialisering etter alder 857
Spesialisering etter alder 883
Spesialisering etter alder 887

463 Yrkesspesialisering

...omfanget av helt eller delvis spesialiserte yrker; de viktigste yrkeskategorier (f.eks. akademiske og kunstnerprofesjoner, uavhengige industri- og forretningsforetak, personell i lederstillinger, selveierbønder og leilendinger, statstjenestemenn, kontorpersonale, fagutdannede håndverkere, faglærte og ufaglærte industriarbeidere, landbruksarbeidere, tjenestefolk, slaver); generelle opplysninger om yrkesspesialisering; yrkesveiledning; særskilte opplysninger om yrker som ikke er klassifiserbare andre steder; etc. Denne kategori er bestemt for generelle opplysninger om yrkesspesialisering; i nesten alle tilfeller vil spesifikke opplysninger bli klassifisert andre steder under en rekke arbeids- og yrkesbeskrivende kategorier.

Se også:

Yrkessammensetning av befolkningen 162
Status, rolle og prestisje 554
Lagdeling av arbeid etter klasse og kaste 56
Yrkesutdannelse 874

464 Arbeidskraft, tilgang og etterspørsel

...tilgang og mangel på arbeidskraft; faglært og ufaglært arbeidskraft; omfang av og former for arbeidsløshet (f.eks. frivillig, leilighetsvis, sesongmessig, periodisk, lokal, teknologisk); sysselsettingsmuligheter; arbeidskraftens bevegelighet og sirkulasjon; arbeidskontorer; regulering (f.eks. innskrenkninger etter alder og kjønn); etc.

Se også:

Innenlandske forflytninger 166
Innvandring 167
Konjunkturer 458
Arbeidsløshetsstrygd 745
Tiltak mot arbeidsløshet 746

465 Lønninger og godtgjørelser

... lønnsnivåer (f.eks. in natura, i penger); lønnskala og lønnsvariasjoner for ulike yrkesgrupper; sammensetning (f.eks. andel betalt i rede penger, i kost og losji, i del av produksjonen); fast lønn og prosentandeler; fastsettelse av lønninger (f.eks. etter sedvane,

forhandlinger, påbud eller lovgivning); utbetaling (f.eks. daglig, pr. uke, pr. måned); lønnsregulering (f.eks. lovfestet minimumslønn); etc.

Se også:

Inntekt og kjøpekraft 434
Levestandard 511

466 Arbeidsforhold

...arbeidsgiveres og arbeidstakeres respektive rettigheter, privilegier og myndighet; ansettelse og avskjed; ansettelsens varighet; opplæring og overvåkning; fremmelse og pensjonering; pensjonsplaner; arbeidsforhold (f.eks. arbeidstid, hygieniske forhold, sikkerhetsforanstaltninger, hvilerom etc. for arbeidstakerne); forekomst og typer av tvangsarbeid; kontraktfestet arbeid; reguleringer (f.eks. arbeidslovgivning); etc.

Se også:

Tjenestefolk 357
Forretnings- og industriorganisasjon 47
Leilendinger og livegne 566
Slaveri 567
Brudemesse 583
Skattlegging gjennom tvangsutskrivning 651
Kontrakter 675
Fengsels- og straffarbeid 697
Militære arbeidsbataljoner 708
Sosial trygd 745
Faglig opplæring 874

467 Faglige organisasjoner

...forekomst av faglige organisasjoner (f.eks. håndverkerlaug, fagforeninger); de vanligste typer (f. eks. håndverks-, industri-, handel-, kontor- og statskontrollerte foreninger); opptaksregler; medlemsavgifter; graderinger av medlemskap (f.eks. lærlinger, svenner); foreningsfunksjonærer (f. eks. valg måte, arbeidsoppgaver, myndighet); tjenester overfor medlemmer; generell politisk virksomhet (f.eks. tilsluttet et politisk parti, politiske aksjonskomiteer); forhold til andre faglige organisasjoner, til internasjonale organisasjoner; statlig regulering av faglige organisasjoner; etc.

Se også:

Bygningsindustri 33
Kjøpmannslaug 441
Gjensidige forsikringsselskaper 456
Gjensidig hjelp 476
Politisk adferd 66

468 Kollektive forhandlinger

...forhandlinger mellom fagforeninger og arbeidsgivere; streiker og lockout; streikebryteri og streikevakt; boikott; arbeidsavtaler; mekling; etc.

Se også:

Forhandlinger mellom jordeier og leilending 427
Opprør 579
Politiske bevegelser 668
Kontrakter 675

469 Arbeidsmarkedstiltak

...krisetiltak ved arbeidsløshet (f.eks. beredskapsarbeid); fylkesarbeidsnemnder og arbeidsformidlingen; etc.

MERK: Ny kategori i sv. outline 1993. Se også 653 offentlige arbeider.

Se også:

Offentlige arbeider 653

47 Forretnings- og industriorganisasjoner

...generelle opplysninger om ulike typer av forretnings- og industriorganisasjoner. Spesielle typer og former for organisasjon av produksjon og distribusjon av varer, med kjennetegn for hver og deres forhold til eiendomsretten til kapital og kapitalkontroll, vil bli klassifisert under relevante kategorier nedenfor.

471 Eiendomsretten til og kontroll av kapital

...hovedtyper av produktiv kapital (f.eks. jord, buskap, industrianlegg); i hvilken grad produksjonsmidlene er i privat, kollektiv, internasjonal eller offentlig eie; former for og omfanget av statlig kontroll (f.eks. nasjonaliserte industrier); etc. Bare generelle opplysninger skal klassifiseres her. For opplysninger om eiendomsrett og organisasjon i de enkelte tilfeller, se spesialkategoriene nedenfor.

Se også:

Kapitalvareindustri 39
Eiendom 42
Generelle opplysninger om typer av næringsvirksomhet 433
Formuesøkning 556
Samfunnsklasser 565
Statsforetak og statlig regulering 65
Politiske doktriner 668
Forestillinger om økonomiske og politiske

472 Selvstendige næringsdrivende

...forretnings- og industriforetak som ledes av eieren; særdrag og organisasjonsformer (f.eks. individuell eiendomsrett og ledelse, kompaniskap, familieforetak); muligheter for og berettigelse av personeide foretak; fordeling av overskudd mellom eiere og ansatte; etc.

Se også:

- Industriforetak 39
- Konkurs 426
- Inntekt 434
- Lokal og regional spesialisering 438
- Innenrikshandel 438
- Merkantile foretak 44
- Arbeidsgiver/arbeidstakerforhold 466
- Formuesøkning 556

473 Aksjeselskaper

...forretnings- og industriforetak av korporativ art (f.eks. aksjeselskaper, holdingselskaper, flernasjonale aksjeselskaper); opprettelse og registrering; verdipapirer (f.eks. obligasjoner, preferanseaksjer og vanlige aksjer); ledelsens sammensetning og funksjoner (f.eks. direktører, styremedlemmer, driftsledere, formenn); aksjonærs og ledelsens rettigheter, privilegier og myndighet; selskapslover; reorganisasjon og bobestyrrelse; etc.

Se også:

- Immateriell eiendom 424
- Investering i aksjer 454
- Arbeidsforhold 466
- Monopoler og konkurranse 477
- Representasjon 676
- Veldedige sammenslutninger 741

474 Kooperasjon

...produsent- og forbrukerkooperasjon; forholdet mellom eiersiden, kontroll og drift; organisasjon (f.eks. Rochdaleplanen); tjenester overfor medlemmer; kollektivbruk; etc.

Se også:

- Engrossalg 442
- Håndverkerlaug 467
- Kooperative arbeidsgrupper 476

475 Statsforetak

... statsdrevne forretnings- og industriforetak; finansieringsmåter; metoder for styring, tilsyn og kontroll; ledelsens struktur og funksjoner; opplysninger om kostnader og effektivitet; etc.

Se også:

- Postvesen 205
- Offentlige fellesgoder i byer 365
- Statsforetak 655
- Statlig kontroll i fravær av offentlig eiendomsrett 656
- Politiske doktriner 668
- Sosial trygd 745
- Offentlige skoler 87

476 Gjensidig bistand

...samarbeid i økonomisk virksomhet (f.eks. gjensidig hjelp); bytesarbeid; kooperative arbeidsgrupper; materielt og sosialt utbytte av samarbeid; samspill mellom og relativ utbygging av samarbeidsforetak og foretak som bygger på konkurranse; etc.

Se også:

- Personlighet 15
- og utnyttelse av naturressursene 22
- og utnyttelse av naturressursene 23
- og utnyttelse av naturressursene 24
- og utnyttelse av naturressursene 31
- Bytte av tjenester for varer 437
- Gjensidige forsikringsselskaper 456
- Forhold mellom mennesker slektsgrupper 59, 60, 61

477 Konkurranse

...omfanget av konkurranse mellom foretak av samme og av forskjellige organisasjonstyper; uttrykk for konkurranse (f.eks. prisnedsettelse); metoder for å begrense konkurranse (f.eks. prisoverenskomster, monopolavtaler); kjennetegn for konkurranse- og monopolforetak; lovgivning (f.eks. antitrustlover); etc.

Se også:

- Konkurranse- og monopolpriser 435
- Sagsarbeid 446
- Konkurranseidrett 526
- Motsetninger innen gruppen 578
- Statsmonopoler 655

N 48-50 SAMFERDSEL

Samferdsel på land, sjø og i luften.

48 Reiser og transport

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om reiser og transport i sin alminnelighet. For opplysninger om de viktigste hjelpemidler for reiser og transport til lands, til sjøs og i luften se kategoriene under 49 og 50. For militær transport se kategoriene under 71. For kommunikasjon se kategoriene under 20.

481 Personforflytting ved egen kraft

...gå og løpe; måter å gå på; hastighet og tilbakelagte distanser; kunstige hjelpemidler (f.eks. stokker, krykker, stylvter, truger, ski, skøyter); spesielle bevegelsesmetoder (f. eks. krype, hoppe, klatre, svømme, dukke); etc. MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Bevegelse".

Se også:

- Kurerer 202
- Stiger 417
- Ridning 492
- Stillinger 516
- Trening 526
- Kunsthopp 535
- Proteser 732
- Terapeutiske apparater 758
- Innlæring av ferdigheter 868

482 Bæring og pakkeredskaper

...måter å bære på (f.eks. på hodet, på skuldrene, på ryggen); bærerredskaper (f.eks. bærepute på hodet, bærerem, bæretre, ryggkurv, reiseveske, koffert, åk); yrkesbærere (f.eks. bærere, kulier); bruk av bærere (f.eks. safari); etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Bæring".

Findelt etter sv. outline.

Se også:

- Bære vann 312
- Vedsanking 313
- Dyretransport 492
- Bærer 493
- Transport av lik til stedet for anbringelse 764
- Måter å bære spebarn på 854

482.1 Pakkeredskap for mennesker

...f.eks. ryggsekk, koffert, m.m.

482.2 Pakkeredskap for kjøretøy

...pakkeredskap beregnet på transport med kjøretøy: sykkel, slede, buss, tog, privatbil m.m.

482.3 Bære og pakkeredskaper, tilbehør

483 Tyngdeforflytning

...bruk av menneskelig kraft til forflytning av store tyngder (f.eks. tømmerstokker, store stener, store dyreskrotter); mekaniske hjelpemidler og samarbeidsmetoder; bruk av maskinelle hjelpemidler til tyngdeforflytning; heve og reise opp tunge gjenstander (f.eks. ved lastning av fartøyer, reising av store stenblokker); etc.

Se også:

- Tømmerhugst 313
- Bygging og konstruksjon 33
- Kunnskap om valser, taljer og skråplan 401
- Maskiner til tyngdeforflytning 406
- Kjøretøyer 493

484 Reising

....omfang, hyppighet, utstrekning og årsaker; privatreiser og ekspedisjoner (f.eks. turistreiser, forskningsekspedisjoner); reisemåter (f.eks. til fots, karavaner, camping); reise regelmessig; etc.

Se også:

- Flytting innen landets grenser 166
- Immigrasjon 167
- Sesongmessig flytting 221
- Jaktturer 224
- Handelsekspedisjoner 437
- Omvandrende kjøpmenn 443
- Handelsreisende 446
- Reisemåter 49
- Reisemåter 50
- Feriesteder 529
- Gjestevensskap 572
- Besøk og gjestfrihet 574
- Statsstøttede ekspedisjoner 654
- Militære ekspedisjoner 726
- Pilegrimsreiser 788

485 Reiseservice

...losji og mat under reiser (f.eks. hoteller, gjestgiverier, pensjonater); reiseinformasjon og turistkontorer; guider; reisebyråer; organisasjoner av og for reisende (f.eks. automobilklubber); etc.

Se også:

- Restauranter 265
- Valutaveksling 457
- Service langs veier 495

486 Reiseforskrifter

...restriksjoner på reisevirksomhet; reisetillatelse, visa og pass; passkontroll og inspeksjon; registrering; leide; etc.

Se også:

- Immigrasjonsforskrifter 167

Trafikkforskrifter 363
Trafikkforskrifter 494
Politi 625
Diplomatisk immunitet 648

487 Ferdselsveier

...gangstier og slep (f.eks. beskaffenhet og fordeling); sjø- og luftleder; handels- og karavaneveier; oppmerking av ruter (f.eks. merking av trær, veiskilt); veikart og sjøkart; etc. MERK: Denne kategori brukes for å beskrive ferdselsveier og reiseruter generelt. F.eks. hvordan man til ulike tider og på ulike måter kunne reise eller ta seg fram fra A til B. Eller hvordan det er mulig å transportere varer på distansen fra C til D. Bruk av landevei, båt eller fly kan sammenliknes her.

Se også:

Kart og stedsnavn 10
Kartfremstilling 126
Topografi 133
Gater 363
Landeveier og broer 491
Jernbaner 496
Navigasjonsutstyr 502
Kartfremstilling 823

488 Varelagring

...drift av og forskrifter for lagerhus; tjenester (f.eks. lagring, beskyttelse, reservelager, ta hånd om transittvarer); organisasjon og personell; leieavgifter; etc.

Se også:

Lagring og bevaring av mat 251
Lagerbygninger 347
Lagerkvitteringer som penger 436

489 Transport

...transportens omfang; lastekapasitet og trafikkvolum for de ulike transporttyper; transportsystemer og samkjøring; transportforskrifter (f.eks. bevillinger, tollkontroll); etc.

MERK: Det henvises til kategori 487 for beskrivelse av ferdselsveiene; rutemønsteret enten det gjelder trafikk over land, til sjøs eller i luften, eller kombinasjoner av disse.

Se også:

Postvesen 205
Innenlandshandel 438
Utenrikshandel 439
Statseie og kontroll 471
Transport til lands 49
Vann- og lufttransport 50
Skatter og avgifter 651

Statseie og kontroll 655
Militær forsynings- og transporttjeneste 705

49 Ferdsel til lands

...generelle opplysninger om de ulike reise- og transportformer til lands samt reiseservice. Opplysninger om reising og transport i sin alminnelighet se kategoriene under 48.

491 Veier og broer

...veinett: omfang, lokalisering og fordeling; beskaffenhet (f.eks. rette, svingete); veidekke og drenering; anlegg i tilknytning til veier (f.eks. kulverter, broer, veifyllinger, tunneler, vadesteder, fergesteder); vedlikehold av veier (f.eks. ansvar, metoder, spesialutstyr, personell); etc.

Se også:

Bygater 363
Veier, gangstier og slep 487
Bruk av veier 494
Ferges 501

492 Transport ved hjelp av dyr

...bruk av pakk-, trekk- og ridedyr; utstyr (f.eks. sal, bissel, stighbøyle, åk, seletøy); last; føre- og ridemetoder; etc.

Se også:

Fugler og dyr som budbærere 202
Husdyrhold 23
Transport ved hjelp av mennesker 482
Hesteveddeløp 541
Kavaleri 704

493 Befordringsmidler

...befordringsmidler som bæres (f.eks. bære, bærestol); befordringsmidler som slepes (f.eks. slepe, travois); befordringsmidler med meier (f.eks. slede, kjelke); befordringsmidler på hjul (f.eks. kjerre, vogn, trillebør, sykkel, motorsykkel, bil, trikk, rullende jernbanemateriell); drivkraft; konstruksjon og kapasitet; føre- og kjøremetoder; funksjonsmåte; utstyr; etc. Denne kategori er beregnet bare for beskrivende data. Bruk av befordringsmidler henvises til relevante kategorier.

MERK: Findelt for no. outline. Delvis basert på sv. outline.

Se også:

Fremstilling av kjøretøyer 398
Militære kjøretøyer 715

493.1 Befordringsmidler for bæring og sleping

...f.eks. bære og bærestol.

493.2 Meiegående befordringsmidler

...f.eks. kjelker, sparker, sleder.

493.3 Hjulgående befordringsmidler, 1-3 hjul

...kjøretøy med to hjul på en aksling, uten egen drivkraft, f.eks. kjerre og karjol.

493.4 Hjulgående befordringsmidler, med minst 4 hjul

...4-hjulsvogner og tilhengere, uten egen drivkraft.

493.5 Biler

...alle typer biler untatt busser. Tilhengere se 493.4

493.6 Busser

493.7 Sporvogner og jernbanevogner

...alle vogner for skinnegående transport.

493.8 Sykler og motorsykler

...alle sykler, med eller uten motor.

493.9 Andre kjøretøy

...befordringsmidler som ikke passer i noen andre kategorier.

494 Veitransport

...bruk av det offentlig veinett til reiser og transport; trafikk, både med trekkdyr og andre kjøretøyer; private og offentlige transportsystemer (f.eks. vognmann, diligence, drosje, lastebiltransport, trikke- og busslinjer); organisasjon; spesialpersonell (f.eks. sjåfør, kusk, trikke- og bussfører); takster og avgifter; lovgivning (f.eks. bevilling, trafikkregler); veipatroljer; etc.

Se også:

Omfanget av trafikkulykker på veiene 164

Omfanget av trafikkulykker på veiene 165

Transportgoder i byene 36

495 Service langs veiene

...post- og skyssstasjoner; leiestaller; garasjer og bilverksteder; bensinstasjoner; organisasjon og personell; virksomhet; etc.

Se også:

Restauranter 265

Forretningsbygninger 347

Oljeindustri 382

Detaljhandel 444

Hoteller 485

Bussterminaler 498

496 Jernbaner

...antall, lokalisering og fordeling av jernbaner; spor og banelegmer; broer, viadukter, overbygninger og tunneler; sidespor og veksler; signal- og kontrollsystemer; vedlikehold av banelegemer og rullende materiell; etc.

Se også:

Signalisering 202

Fremstilling av jernbanemateriell 397

Beskrivelse av rullende materiell 493

Trikkelinjer 494

Jernbanebygging 499

Militære tog 715

497 Skinnegående transport

...anordninger for frakt og passasjerbefordring; sammensetning og drift av tog; rutetabeller; billett- og godstakster; trafikkkontroll; spesialtjenester, ekspresstog, kjølevogner; organisasjon og spesialpersonell; lovgivning; etc.

Se også:

Postvesen 205

Fagforeninger 467

Statseie og kontroll 471

Aksjeselskaper 473

Statseie og kontroll 655

498 Stasjoner og stasjonsservice

...buss-, trikk- og jernbaneterminaler; passasjerservice på jernbanestasjoner og bussterminaler; godsstasjoner; reparasjonsmuligheter ved stasjoner; lagermuligheter for gods og brensel; etc.

Se også:

Beskrivelse av stasjonsbygninger 349

Varelagring 488

Havneanlegg 504

499 Vei- og jernbanebygging

...utstikking av vei- og banetraseer; planering; bygging av kulverter, broer, viadukter og tunnler; legging av sviller, skinner og veidekke; organisasjon av arbeid og produksjon; etc.

Se også:

Spesialisering i byggefag 33

Maskiner for tyngdeforflytning 406

Selskapsfinansiering 454

Arbeid 46

Selskapsfinansiering 473

Offentlige finanser 652

50 Sjø- og luftfart

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om midler og muligheter for reiser og transport til sjøs og i luften. Opplysninger om reising og transport i sin alminnelighet se kategoriene under 48.

MERK: For sammenlikning av reiseruter til lands, til sjøs og i lufta, se kategori 487.

501 Båter og fartøyer

...ulike typer av farkoster (f.eks. flåter, båter av skinn og bord, stokkbåter, motorbåter, seilfartøyer, dampfartøyer); spesialfartøyer, (f.eks. ferger, slepebåter, kanalbåter, tankbåter); drivkraft (f.eks. stake, slepe, padle, ro, seil, maskinkraft); rigg; maskineri; utstyr (f.eks. årer, padleårer, ror, anker); oppholds-, spise- og sovebequemmeligheter; etc. Denne kategori er ment bare for beskrivende data.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Fartøyer".
Findelt for no. outline.

Se også:

- Tauverk 283
- Kraft 37
- Skipsbygging 396
- Sjøtransport 505
- Navn på fartøyer 552
- Marinefartøyer 716

501.1 Båter og farkoster, små

...små, åpne eller lukkede båter for ulike framdriftsteknikker, ulike byggematerialer, maksimum lengde ca. 12m.

501.11 Kajakker, kanoer o.l.

...farkoster med padling som hovedframdrift; f.eks. kano.

501.12 Robåter

...båter med roing som hovedframdrift; f.eks. pram.

501.13 Båter for roing og seiling

...båter bygget for både roing og seil som framdrift; omfatter bl.a. de fleste tradisjonelle båttyper på norskekysten.

501.14 Seilbåter

...båter bygget spesielt for seil som framdrift, ofte mindre fritidsbåter; eks. Grimstadjolle, A-jolle.

501.15 Båter for seil og motor

...båter bygd for seil og motor, f.eks. større nyere seilbåter, havseilere.

501.16 Motorbåter

...båter bygd for eller ombygd til motordrift, f.eks. tverrskottinger av tre eller plast med påhengsmotor, motorsjekte, snekke, sjark.

501.2 Fartøyer

...stor seilbåt - for stor til å roes - liten seilskute med dekk - kun en eller to master, i tilfelle to er den største masta fremst. Omfatter galeas, jakt, jekt, skøyte, liten kutter. Små dampskip og motorfartøyer for innenskjøers fart eller kystfart; opp til 50 (?) fot.

501.3 Seilskuter, mer enn 1 mast

...større havgående seilskuter, f.eks. brigger, barker, skonnerter.

501.4 Dampskip

...havgående skip med dampmaskin som framdrift.

501.5 Motorskip

...havgående skip med motor som framdrift.

501.6 Spesialfartøyer

...f.eks. taubåter, lektere, ferjer, m.m.

501.7 Andre typer båter og skip

...båter og fartøyer som ikke passer i noen av kategoriene fra 1 til 6.

501.8 Tilbehør og deler, båter og fartøyer

...tilbehør og deler til båter og fartøyer; f.eks. anker, dregg, riggdetaljer m.m.

501.9 Vrakfunn

...skipsvrak på havbunnen; marinarkeologisk arbeid; m.m.

502 Navigasjon

...navigasjon (f.eks. styre, holde rett kurs, lose); vakter; stikke ut kursen (f.eks. ved hjelp av landmerker, kompass); fastsetting av posisjon (f.eks. ved lodding, astronomiske observasjoner); hjelpemidler for navigasjon (f.eks. merkebøyer, fyr); tilpasning til spesielle situasjoner (f.eks.

dokksetting, forsering av stryk, transport over land mellom to vannveier, isbryting, kanalnavigasjon); sjøfartsregler og lovgivning; skipbrudd; redningstjeneste; etc.

MERK: Findelt for no. outline, delvis basert på sv. outline. I sv. outline er kategoriene 502 og 505 slått sammen.

Se også:

Beskrivelse av fyrtårn 349

Optiske instrumenter 416

Seilleder og sjøkart 487

Båtrace 526

Båtrace 541

Båtrace 542

Sjørettsdomstoler 698

Militær bruk av radar og loran 718

502.1 Navigeringsutstyr og -metoder

... f.eks. styre, holde rett kurs, lose, vakter; stikke ut kursen (f.eks. ved hjelp av landmerker, kompass); fastsetting av posisjon (f.eks. ved lodding, astronomiske observasjoner).

502.2 Sjømerker

...navigasjonshjelpemidler langs skipsleia, fyr, bøyer, staker.

502.3 Losing

...loser, losing og losvesen.

502.4 Isbryting, isvekking, båtdragning, kanalnavigasjon

...båtdrag over land, isbryting, isvekking, kanal og elvenavigasjon.

502.5 Spesielle situasjoner, navigasjon

502.7 Sikkerhet til sjøs, redning, berging

502.8 Forlis

503 Utbygging av vannveier

...beskrivelse og bygging av kanaler; mudring av elver og havner; bygging av pirer og bølgebrytere; etc.

Se også:

Vannforsyning 312

Tømmerhugst 313

Utvikling av vannkraft 376

Rambukker 402

Mudringsmaskiner 406

Offentlige finanser 652

504 Havnevesen

...båthus; brygger og dokker; fortøyningsplasser; lasting og

lossing; lageranlegg; forsyningservice (f.eks. skipshandler, bunkring); anlegg for reparasjon og ettersyn; bruk av naturlige havner; etc.

Se også:

Bygningsindustri 33

Skipsreparasjoner 396

Kraner 406

Tyngdeforflytning 483

Varelagring 488

Lastebiltransport 494

Terminaler for skinnegående trafikk 498

505 Sjøtransport

...antall, typer og fordeling av shippingtjenester; passasjer- og fraktkapasitet og trafikk; ruteplaner; billett- og godstakster; bestillingsordninger; spesialpersonell (f.eks. deks- og maskinbefal, mannskap, havnearbeidere, befraktningsagenter); organisasjon (f.eks. rederier); lovgivning; etc. Denne kategori omfatter alle typer av transport på vann.

MERK: Findelt for no. outline. Delvis basert på sv. outline. I sv. outline er 502 og 505 slått sammen.

Se også:

Sjøassuranse 456

Fagforeninger 467

Aksjeselskaper 473

Statstilskudd 654

505.1 Utenriksfart

MERK: Fart til Østersjøen og de nærmeste Nordsjølandene regnes som stor kystfart og føres på 505.2

505.2 Kystfart, liten og stor

...transport på sjøen, med båter og større fartøyer, lokalt og nasjonalt, langs kysten og til de nærmeste nabolandene (Østersjøen og de nærmeste Nordsjølandene).

505.21 Lokale båtferder

...lokale båtferder i kommunikasjons- og transportøyemed, f.eks. kirkeferd, byferd, handelsferd.

Se også:

Rutetrafikk 505.22

Fiske 226

505.22 Lokal rutetrafikk

...lokal rutetrafikk med damp- og motorbåt.

505.25 Kystfart

...rutebart m.m. langs hele kysten og omkring Skagerak m.m.

505.3 Kanalfart og innsjøtrafikk

...all båt- og skipsfart på elver, kanaler og innsjøer. For fergetrafikk se under 505.4

505.31 Båtferder

...båtferder på elver, kanaler, vann og innsjøer. Se også:

Rutetrafikk på elver, kanaler, vann og innsjøer 505.32

Tømmerfløting på kanaler og innsjøer 505.35

505.32 Rutefart på kanaler og innsjøer

...rutetrafikk med damp- og motorskip på elver, kanaler og innsjøer.

505.35 Tømmersleping på kanaler og innsjøer

...sleping av tømmer på innsjøer.

505.4 Fergetrafikk

...fergetrafikk er ledd i et landveis trafikksystem, kryssing av elv, fjord eller sund, person- eller kjøretøybefordring, f.eks. fløtmann, sundbåttrafikk, bilferger.

505.41 Fergeskip for personer og husdyr

...fergetrafikk for befordring av personer og dyr; f.eks. elveferger, personbefordring mellom bydeler.

505.42 Fergeskip for kjøretøyer

...fergetrafikk for kjøretøyer, f.eks. bilferger.

505.44 Internasjonal fergetrafikk

...fergerute for kjøretøyer, åpne havstrekninger, internasjonal trafikk.

505.5 Befraktningssagenter

...spedisjon for ruteskip, agenter, skipsmeglere, kommisjonærer.

505.6 Skipsmannskapet

...mannskapet ombord på en båt eller et skip; de enkelte roller ombord og hvordan de beklees, uniformer og utstyr som hører til hver enkelt rolle. F.eks. kaptein, styrmann, matros.

505.61 Kaptein

...kapteinen, skipsføreren eller hovedsmannen, hans rolle ombord.

505.62 Styrmann

...stymannen, hans rolle ombord.

505.63 Matros

...jungmannen, matrosen, båtsmannen; deres roller ombord.

505.64 Førstereisgutt

...førstereisgutt, rekruttering, hans rolle ombord. Avansement til jungmann, matros. Andre betegnelser: dekksgutt, bysegutt, maskingutt.

505.65 Byssepersonale

...stuerten, kokken og bysegutt, deres rolle ombord.

505.66 Tømmermann og seilmaker til sjøs

...seilskutas spesialister på håndverk, seilende håndverkere.

505.67 Telegrafist til sjøs

...telegrafisten, hans rolle ombord.

505.68 Maskinpersonalet til sjøs

...maskinpersonalet, maskinsjef, maskinister, deres roller ombord.

505.7 Sjømannsliv

...livet som sjømann, personlig utstyr, landlov, frivaktsarbeider.

505.71 Sjømannens yrkeskarriere

...sjømannens yrkeskarriere, kombinasjonsmuligheter.

505.72 Livet ombord

...daglig liv ombord; arbeid og arbeidsforhold.

505.73 Kosthold ombord

...kostholdet ombord, skipsproviant, proviantering, rasjoner.

505.74 Sjømannens hyre

...sjømannens hyre (lønn), beregningsmåte, utbetaling.

505.75 Sjømannens landlov

...landlov, havnemiljøer, kneiper, barer.

505.76 Sjømannens frivaktsarbeid

...frivaktsarbeider, sjømannens hobbyarbeid. Se også:

Knuter og surringer; tauverk 284.4

Skipsverft og båt.; rigg og seil; rigger 396.65

505.8 Skipsrederier

...skipsrederiets organisering; partsrederi; korresponderende reder; kontorarbeid; m.m.

505.9 Regelverk for sjøtransport

...lovverk, regelverk, forskrifter i forbindelse med skipsfart, lokal, nasjonal og internasjonal.

506 Luftfartøyer

...ulike typer av fly og romfartøyer (f.eks. ballonger, luftskip, glidefly, propellfly); drivkraft; maskineri og instrumenter; landingsutstyr; frakt- og passasjerbequemmeligheter; etc.

Se også:

- Fugler som budbærere 202
- Kraft 37
- Fremstilling av luftfartøyer 399
- Lufttransport 509
- Drager 524
- Rakettvåpen 713
- Militære luftfartøyer 717

507 Flyvning

...fly- og romfartsvitenskap; manøvrering av fly (f. eks. taav, krenning, instrumentflyvning, landing); utstikking av kurs; bestemme posisjoner; hjelpemidler for luftnavigering (f. eks. radiofyr, radiostråler, radar); forskrifter og lovgivning for flytrafikk; etc.

Se også:

- Radio 207
- Luftleder og kart 487
- Navigasjon til sjøs 502
- Flypersonell 509

508 Lufthavnanlegg

...flyplasser; anordninger for lasting, lossing og tanking; anlegg for reparasjon og ettersyn; gods- og passasjerbequemmeligheter på flyplasser og flyterminaler; etc.

Se også:

- Beskrivelse av hangarer og andre bygninger 349
- Flyplassanlegg ved byer 368
- Militære flyplasser 712

509 Flytransport

...antall og fordeling av flyruter; passasjer- og frakttrafikk, kapasitet og omfang; befordringsmåte til og fra flyplasser; ruteplaner; billett- og godstakster; bestillingsordninger; spesialpersonell (f.eks. flyvere, navigatører, radiotelegrafister, flyvertinner, bakkepersonell, salgspersonell); privat og offentlig drift; postbefordring; statlig regulering; etc.

Se også:

- Postvesen 205
- Statsstøtte 654

Militær lufttransport 705

O 51-54 DAGLIGLIV, FRITID, KUNST, UNDERHOLDNING

Menneskers dagligliv, fritidsaktiviteter, kunst og underholdning.

51 Levestandard og livsrutiner

...generelle opplysninger som angår ulike sider av økonomiske og estetiske normer og visse rutinemessige livsvaner. Normer for etikette og etikk se kategoriene under 57. For sedvaner som angår spising se 264, drikking se kategoriene under 27, kjønnsliv se kategoriene under 83, forskjønnelse av kroppen se kategoriene under 30, rekreasjon se kategoriene under 52, religion se kategoriene under 78, arbeid se kategoriene under 46, husstell se 356, språk se kategoriene under 19, bevegelse se 481.

511 Levestandard

...idealnorm og det virkelige nivå for kvantitet og kvalitet med hensyn til husly, bekledning, mat og andre forbruksvarer; i hvilken grad det aktuelle nivå faller under minimumskravet for normal, sunn livsførsel; resultater av statistiske undersøkelser (f.eks. husholdningsbudsjetter); kulturelle normer angående nytelse og luksus utover det biologiske minstekrav; etc.

Se også:

- Ernæring 146
- Befolkningspolitikk 168
- Kosthold 262
- Husvære 362
- Eget hus eller leiet bolig 427
- Inntekt og kjøpekraft 434
- Lønninger og godtgjørelser 465
- Fritidsaktiviteter 517
- Forskjeller i velstand 556
- Sosial lagdeling 565
- Eiendomsrett til boliger 592
- Beskattning 651
- Fattigdom 735
- Helse og velferd 74
- Utdannelsesstatistikk 871

512 Daglige rutiner

...gjøremålenes rekkefølge en normal dag; tid for å stå opp og gå til sengs; tid for arbeid og for avslapping; daglige gjøremål; lengre perioder (f.eks. uke, måned); etc.

Se også:

- Årssyklus for økonomiske virksomheter 221
- Spisetider 264
- Rengjøring av hus 356
- Fordeling av arbeid og fritid 461
- Fridager 527

513 Søvn

...antall timer for søvn; sovestillinger; atskilte sovesteder (f.eks. på grunn av alder, kjønn); sengklær; forestillinger om søvn og søvnighet; middagslur og siesta; etc.

MERK: Findelt etter sv. outline.

Se også:

- Senger 352
- Drømmetydning 787
- Oppfatninger av tretthet og drømmer 828
- Seksuelt samkvem 833
- Sovevaner hos barn 857

513.1 Tid og anledning for søvn

513.2 Senger

Se også:

- Liggemøbler 352.2

513.3 Andre soveplasser enn senger

513.4 Sengetøy

Se også:

- Innredning og møblering av bosteder 353

513.5 Annen sengeutrustning

...f.eks. sengevarmer.

513.6 Nattdrakt

...f.eks. nattlue, nattskjorte, pyjamas.

514 Utsondring

...stillinger ved urinerer og defekasjon; oppfatning av hensiktsmessige tider og steder for utsondring; spyting; fjerning av ekskrementer; toalettmuligheter og -anordninger; tilhørende forestillinger og vaner (f.eks. bluferdighet, skatologiske riter); etc.

Se også:

- Sykdommer 164
- Beskrivelse av utendørs latriner 343
- Fjerning av kloakk 364
- Analthumor 522

- Offentlig helsevesen og hygiene 744
- Skifte ham ved hjelp av trølddom 754
- Bruk av rensende midler 757
- Forestillinger om utsondring 827
- Renslighetstrening av barn 863

515 Personlig hygiene

...vasking og bading, hvor ofte og hvilke måter det skjer på; bruk av vaske- og bademuligheter; bruk av såpe og andre vaskemidler; bruk av håndklær; oppfatning og ideal i spørsmål om renslighet; forskjellige hygieniske gjøremål (f.eks. pusse tenner, hårvask, avlusing); etc.

Se også:

- Badedrakt 292
- Klesvask og rensing 296
- Frisyre og kosmetikk 302
- Badeplass 343
- Fremstilling av såpe 388
- Badesteder 529
- Rituell urenhet og renselse 783
- Seksualhygiene 833
- Seksuell bluferdighet 834
- Menstruasjonshygiene 841
- Renslighet ved stell av spebarn og småbarn 854
- Renslighet ved stell av spebarn og småbarn 855
- Renslighetstrening av barn 863

516 Stillinger

...kroppstillinger når man står (f.eks. med føttene fra hverandre, på et ben, lenet til en støtte, sammensunken); hvilestillinger (f.eks. sittende, sitte på huk, knele); liggende stillinger (f.eks. støttet på albuen); tilfeller da man inntar spesielle stillinger; bevegelsesvaner som ikke er beskrevet andre steder etc.

Se også:

- Nervøse vaner 157
- Fakter 201
- Møbler 352
- Bevegelsesvaner ved bruk av artefakter 41
- Gangarter 481
- Sovestillinger 513
- Stillinger ved utsondring 514
- Dansstillinger 535
- Stillinger på scenen 536
- Etikette 576
- Militær drill 702
- Knele 782
- Stillinger ved seksuelt samkvem 833

517 Fritiden og dens bruk

...standard for fornøyelser, rekreasjon og kunstnerisk verdsettelse; fordeling av fritid mellom aktive og passive sysler, mellom

selskapelige og individuelle, mellom kulturelt verdsatte og mindre verdsatte sysler; estetiske idealer og prinsipper; smaksnormer; verdsettelsesnivå og "kultur"; etc.

MERK: Fritidsaktiviteter er en viktig side ved levestandard og livsrutiner. Kategori 517 brukes kun der dette aspektet ved fritid er interessant. Vanligvis brukes kategoriene 520-529 som går direkte på de enkelte typer fritidsaktiviteter.

Se også:

- Fordeling av arbeid og fritid 461
- Fritidsaktiviteter 52
- Kunstnerisk uttrykk 53
- Underholdning 54
- Sosiale klasser 565
- Besøk 574
- Religiøse aktiviteter 78
- Religiøse aktiviteter 796
- Undervisning 87

52 Fritidsaktiviteter

...generelle opplysninger om ulike former for fritidsaktiviteter som omfatter aktiv deltagelse. Former som hovedsakelig omfatter det å være passiv tilskuer se 54.

521 Konversasjon

...taletrengthet og fåmelthet; skryt og tilbakeholdenhet; konversasjonsmønster (f.eks. småprat, springende samtale, diskusjon, opphisset meningsutveksling); tid og sted; deltagere; vanlige samtaleemner (f.eks. været, nyheter, sladder, politikk); fortrolige meddelelser, og meddelelser uten reservasjon; etc.

Se også:

- Stilistikk 195
- Muntlig nyhetsspredning og rykter 203
- Skjenkesteder 275
- Ledigang og dagdriveri 461
- Talekunst 537
- Fortelle historier 538
- Debatter 544
- Forhold mennesker imellom 57
- Lyving 577
- Sladder og bevisst taushet som middel for samfunnskontr. 626

522 Humor

...humor som begrep; årsaker til munterhet (f.eks. uheldige episoder); humorens former (f.eks. slagferdighet, vitser, spillopper);

uttrykksformer (f.eks. smil, latter); morsomme historier; grovkornet humor (f.eks. analhumor, pornografisk humor); personer med humor (f.eks. vitsemakere, narrer, komikere); særskilte former for humor (f.eks. komiske tegneserier; etc.

Se også:

- Uttrykksmåter for følelser 201
- Humor i skjønn kunst 53
- Klovner 536
- Humor i underholdning 54
- Spøk mellom slektninger 602
- Latterliggjørelse som middel for samfunnskontroll 626
- Forestillinger om smil og latter 827
- Obskønitet og pornografi 831

523 Hobbyer

...privat tidsfordriv (f.eks. lesing); omgjøring av yrkesaktiviteter til hobbyer (f.eks. dyreavl, bokbinding, matlaging, broderi, trearbeid); modellbygging; samlerhobbyer (f.eks. frimerker, mynter, antikviteter, førsteutgaver, arvegods); etc.

Se også:

- Personlighetstrekk 157
- Museums- og bibliotekssamlinger 217
- Jakt og fiske 22
- Yrkesmessig dyreavl 232
- Hagebruk 247
- Arvegods som eiendom 42
- Kunstnerisk hobbyvirksomhet 53
- Spesialforretninger 549
- Klubbaktiviteter 575

524 Lek og spill

...leketøy (f.eks. dukker, byggeklosser, mekaniske leker); ferdighetsspill (f.eks. hyssingfigurer, snurrebasser, jonglering, flyvende drager, biljard); gjetteleker (f.eks. gåter, karade, puslespill); spill som krever beregninger (f.eks. sjakk, dam, kortspill); spesielle barneleker; anledninger og sted for spill og lek; deltakere og tilskuere; spesialutstyr; regler; arrangører og sponsorer for spillevirksomhet (f.eks. klikker, klubber, kirker, forsamlinger, forretningsorganisasjoner); etc.

Se også:

- Barneaktiviteter 857

525 Gambling - spill om penger

...inngå veddemål ved spill, idrettskonkurranser og utstillinger; tipping; lotterier; spesielle gamblingssinnretninger (f.eks. rulett); beregning

av odds (f.eks. bookmaker, totalisator); privat gambling; spillehus og driften av dem; gambling som finansieringsmetode (f.eks. statlige lotterier, kirkelig bingo, hesteveddeløp for sykehus, spilleautomater); spesialister (f.eks. spillere, croupierere); forekomst av og holdninger til gambling; restriksjoner og lovgivning; etc.

Se også:

- Gjeld 426
- Spekulasjon 455
- Hesteveddeløp 541
- Ulovlige gamblingetablissementer 548
- Oppfatning av og jonglering med hell og sjanse 777

526 Sport og idrett på amatørbasis - mosjon og idrett

(526)...former for mosjonsidrett (f. eks. fottur, svømming, gå på skøyter, gå på ski, ridning, fjellklatring, holdningsgymnastikk, linjegymnastikk; forfølgelsesleker (f.eks. gjemsel, sporjakt); individuelle konkurranser (f. eks. løp, hopp, vektløfting, boksing, bryting, bueskyting, ballkasting, pilkasting, spydkasting, lerdueskyting, bowling, tennis, golf); lagkonkurranser (f.eks. drakamp, båtrace, lacrosse, hockey, fotball, baseball, basketball, polo); anledninger; deltagere og tilskuere; spesialutstyr; regler; tilhørende forestillinger (f.eks. sportsånd, amatørstatus, verdien av å være i god fysisk form); arrangører og sponsorer (f.eks. klubber, skoler, forretningsforetak, promotorer); etc. (542)...idrettsstevner arrangert på kommersiell basis (f.eks. bokse- og brytekamper, ballspill, kappløp); sponsorer (f.eks. politiske partier, undervisningsinstitusjoner, forretningsforetak); spesielle anlegg (f.eks. idrettsplasser, tennisbaner); promotorvirksomhet; sitteplasser og distribusjon av billetter; spesialister (f. eks. profesjonister og amatøridrettsutøvere, trenere, promotors); belønninger (f.eks. priser, pokaler); mesterskap og rekorder; internasjonale konkurranser (f.eks. olympiske leker, uttakingskonkurranser); tilskuernes oppførsel; etc.

Se også:

- Jakt og fiske 22
- Fritidsbygninger 345
- Bevegelse 481
- Idrettsklubber 529
- Kappløp og kamp med dyr 541
- Kommersialisert idrett 542
- Fremstilling og omsetning av sportsutstyr 549
- Militer trening 702

527 Fridager og festdager

...dager som er fritatt for arbeid; årsaker til arbeidsfrie dager (f.eks. innhøstingsfester, nasjonaldager, minnedager, religiøse tabuer); verdslige fester (f.eks. innhøsting, bygdestevne, innvielse av hus); fødselsdager og jubileer; aktiviteter på festdager (f.eks. spising og drikking, besøk og selskapelighet, leker, opptog); etc. For seremonier som er knyttet til de enkelte næringsgrener se under de relevante emnekategorier, f.eks. seremonier i åkerbruk se kategoriene under 24.

MERK: Findelt for no. outline. Sv. outlines bruk av mulighetene i desimalsystemet er uhensiktsmessig for norske forhold og i forhold til eventuell seinere utvidelse.

Se også:

- Sermonier innen åkerbruk, se kategoriene under 24
- Potlatches 431
- Fordeling av arbeide og fritid 461
- Fritidsaktiviteter 517
- Opptog 541
- Fødselsdager og jubileer 561
- Fester og gjestebud 574
- Seiersfeiring 727
- Tabuer 784
- Religiøse fester 796

527.1 Ukentlige fridager

... bruk av ukentlige fridager - vanligvis fra arbeidstidens slutt fredag (tidligere lørdag) til søndag kveld.

527.2 Kirkelige fridager og festdager

...verdslig feiring og markering av de kirkelige høytider og merkedager gjennom kirkeåret.

527.21 Advent

527.22 Jul

527.23 Fastetiden

527.24 Påske

527.25 Kristi Himmelfartsdag

527.26 Pinse

527.27 Jonsok

...verdslig feiring av midtsommer og St.Hans (Jonsok).

527.28 Olsok

527.29 Kirkelige fridager og festdager, andre

...andre kirkelige merkedager som markeres verdslig.

527.3 Nyttår og skuddår

527.31 Nyttårsaften

527.32 Skuddårsfeiring

527.4 Nasjonale fridager og festdager

...f.eks. 17.mai, 8.mai og 7.juni.

527.41 Grunnlovsdagen, 17.mai

527.5 Internasjonale fri- og festdager

...f.eks. arbeideidernes dag 1.mai og FN-dagen 24.oktober.

Se også:

Internasjonale dager

527.51 Arbeidernes dag, 1. mai

Se også:

Arbeidernes dag, 1.mai

Første mai

527.52 FN-dagen 24.oktober

Se også:

FN-dagen; internasjonale dager

527.6 Arbeidsfester

...alle arbeidsfester føres her og på det emne arbeidet gjelder.

Se også:

Arbeidsfester

527.7 Årsdager og jubileer

...f.eks. fødselsdager, jubileer og navnedager.

Se også:

Årsdager; generelt

527.71 Fødselsdager

Se også:

Fødselsdag

Bursdag

527.72 Jubileer

Se også:

Jubileer

527.73 Navnedager

Se også:

Navnedag

528 Ferier

...lengre perioder med fri fra arbeidet; forekomst, varighet og kulturell begrunnelse;

ferieaktiviteter (f.eks. hvile, rekreasjon, reiser, besøk, opphold på feriesteder); etc.

Se også:

Reising 484

Besøk 574

Bryllupsreise 585

Militær permisjon 701

Invaliditet 734

Pilegrimsreiser 788

529 Rekreasjonsanordninger

...feriesteder (f.eks. badesteder, fjellhytter, vintersportssentra, badestrender, offentlige parker og nasjonalparker); bridge-, sjakk-, ride- og skytterforeninger og deres tilbud; idretts- og fritidsklubber; fornøylesparker; foretak som gir muligheter for leker og idrett (f.eks. biljardrom, bowlingbaner, skytebaner, turnhaller, skøytebaner); spesialutstyr, organisasjon, virksomhet og spesialpersonell; etc.

MERK: I første rekke brukes kategoriene 139 naturområder, 361 bebyggelsesmønster, 367 parker, 526 mosjon og idrett og 547 utesteder.

Se også:

Fritidsbygninger 345

Parker og rekreasjonsmuligheter i byer 36

Hoteller og turistservice 485

Underholdningsforetagender 54

Fremstilling og omsetning av fritidsutstyr 549

Sosiale klubber og foreninger 575

53 Kunst

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om det å skape kunst og forståelsen av den. For kunst som kilde til underholdning se kategoriene under 54. For estetiske idealer og smaksnormer se 517. For kunstformer som hører til seremonier se 796.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Skjønn kunst".

531 Kunsthåndverk og formgivning

...gjenstander som er dekorert og ikke dekorert; dekorteknikker (f.eks. treskjæring, gravering, maling, intarsia, broderi); bruk av farger og relieff; former og mønstre (f.eks. naturalistisk, geometrisk); dekorative symboler og deres betydning; stilarter (f.eks. barokk, rokokko); tilhørende overtro, skikk og bruk; spesialister (f.eks. brodererske, brodør, gravør, rosemalar; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelsen "Dekorativ kunst". Findelt for no. outline. Bygger delvis på Håndverksregisteret på Maihaugen. Findeling ordnet etter materiale og dekorteknikk.

Se også:

- Håndskrift 212
- Tekstiler 28
- Bekledning 29
- Smykker 301
- Ansikts- og kroppsdekorasjon 302
- Tatovering 304
- Arkitektur 341
- Interiørdekorasjon 353
- Fremstilling av maling og farger 386
- Verktøy, kar og beholdere 41
- Estetikk 517

531.1 Formgivning

...formgivning og design.

Se også:

- Fremstilling av drakt: klesdesign 294.49

531.2 Tekstil kunsthåndverk

...f.eks. broderi, dekorative lappeteknikker, perlestikking.

Se også:

- Fremstilling av garn og tauverk av ulike typer fiber 283
- Knuter og surringer 284
- Possementmakerfaget 284.6
- Tekstil: veving 286.3
- Tekstil: strikking 286.4
- Tekstil: søm og broderi 286.8
- Fremstilling av drakt 294
- Klesdesign 294.49

531.21 Lappeteknikk, applikasjon

531.23 Broderi

Se også:

- Tekstil: søm og broderi 286.8

531.25 Billedvev

...billedvev som kunsthåndverk.

Se også:

- Billedvev som vevteknikk 286.33

531.26 Perlestikking

...perlebroderi.

531.28 Tøytrykk

...tøytrykking.

531.29 Andre tekstile teknikker

...andre dekorative teknikker med tøy som materiale.

531.3 Kunsthåndverk i lær

...f.eks. lærplastikk, gyldenlær, skinnfellrosing.

Se også:

- Skinn- og lærtilvirking 281
- Fremstilling av reimer og reip 282.3
- Fremstilling av seletøy og saler 282.4
- Fremstilling av reiseeffekter 282.7

531.32 Lærplastikk

531.33 Gyldenlærmaker

531.38 Skinnfellroser

Se også:

- Skinnfellmakerhåndverket 281.382

531.4 Kunsthåndverk i tre

...f.eks. treskjæring, kolrosing, intarsia.

Se også:

- Trearbeid: møbelfagene 322.4

531.41 Treskjæring

Se også:

- Trearbeid: treskjærer 322.38

531.412 Biltboger

531.42 Kolrosing

Se også:

- Sveiping 322.21
- Lagging 322.22

531.45 Dekupør (intarsia)

Se også:

- Dekupøren som møbelfag 322.44

531.46 Møbelkunst

Se også:

- Ebenist, kunstsnekker 322.43
- Trearbeid: møbelfagene 322.4

531.5 Kunsthåndverk i glass

...f.eks. glassgraving.

Se også:

- Glassproduksjon 323.6

531.51 Glassgravør

531.6 Kunsthåndverk i metall

...f.eks. gravering og siselering.

Se også:

- Metallhåndverk 326

531.61 Gravør (metall)

531.65 Siselør

531.8 Kunsthåndverk, maling

...f.eks. rosemaling, kurvmaling, maling på tekstilt materiale og porselensmaling.

531.81 Rosemaling

531.82 Kurvmaling

531.84 Tekstilmaling

...maling på alt tekstilt materiale, bl.a. silkemaling.

531.86 Porselensmaling

531.9 Kunsthåndverk, annet

...f.eks. dekor av hår, halm, blomster samt modellbygging.

531.91 Hårarbeider

531.92 Halmarbeider

531.93 Blomsterdekoratør

531.96 Dukkemaker

...produksjon av dukker.

531.97 Modellbygger

532 Bildende kunst

...male- og skulpturteknikker (f.eks. tegning eller maling på plane flater, relieffskjæring, modellering eller hugging av rundskulptur); anvendte materialer og redskaper; motiver (f.eks. stilleben, landskaper, mennesker, abstrakte motiver); bruk av farger; komposisjon; oppfatning av form og farge; stil, (f.eks. naturalistisk, idealiserende, symbolistisk, abstrakt); spesielle produkter (f.eks. etsninger, basrelieff, masker); spesialområder (f.eks. portrett, kommersiell kunst, religiøs skulptur); kunstnere; etc.

Se også:

- Minnesmerker 211
- Fotografering 215
- Kunstgallerier 217
- Gemmologi 306
- Maling og farger 386
- Reklame 447
- Fremstilling av kunstnerrekvisitter 549
- Gudebilder 778
- Forestillinger om form og farger 822

533 Musikk

...musikalsk form og struktur (f.eks. skala, tonehøyde, tone, tempo, rytme); melodi; harmoni; vokalmusikk (f.eks. synge, nynne, resitativ); instrumentalmusikk (f.eks. akkompagnement, solospill, orkester); anledninger hvor musikk brukes; sangtyper (f. eks. arbeidssanger, drikkeviser, dansesanger, krigssanger, kjærlighetssanger, vuggesanger, religiøs sang, sørge- og klagesanger); musikkundervisning og musikkforståelse; komposisjon; spesialisering (f.eks. komponister, minnesangere, musikkforskere, musikere); organisasjon (f.eks. kor, band, orkestre); etc.

Se også:

- Eiendomsrett til sanger 424
- Lette arbeidet med musikk 461
- Tekster til musikk 539
- Fremføring av musikk på scenen 545
- Musikkinstrumenter 534

534 Musikkinstrumenter

...idiofoner (f.eks. kastanjetter, gongonger, skraller); membranofoner (f.eks. trommer, pauker); strenginstrumenter (f.eks. siter, lutt, harpe); blåseinstrumenter (f. eks. fløyter, sekkepiper, trompeter); spesielle instrumenter (f. eks. støyinstrumenter); mekaniske instrumenter (f.eks. piano, orgel); stell og reparasjon av musikkinstrumenter; etc.

Se også:

- Trommesignalisering 202
- Radio 207
- Lydopptak 216
- Fremstilling av musikkrekvisitter 549

534.1 Slag-, rasle-, skrape- og knipseinstrumenter

...f.eks. kastanjetter, gongonger, skraller.

534.2 Trommeinstrumenter

...f.eks. trommer og pauker.

534.3 Strenginstrumenter

...f.eks. siter, lutt og harpe.

534.4 Blåseinstrumenter

...f.eks. bukkehorn, klarinett, fløyte.

534.5 Klaviaturinstrumenter

...f.eks. orgel, piano, trekkspill.

534.6 Mekaniske instrumenter

...f.eks. dreiepositiv, fonograf, grammofon.

534.7 Elektroniske instrumenter

534.8 Yrkesspesialister, musikkinstrumenter

...fremstilling, vedlikehold, stell og reparasjoner av musikkinstrumenter.

534.81 Yrkesspesialister, slag-,rasle-,skrape- og knipseinstrumenter

...f.eks. munnharpemakerere.

534.811 *Munnharpemaker*

534.82 Yrkesspesialister, trommer

534.83 Yrkesspesialister, strengeinstrumenter

...f.eks. langleikbyggere, fiolinmakere, gitarmakere.

534.831 *Langleikbygger*

534.833 *Fiolinmaker*

534.834 *Felemaker, hardingfele*

534.837 *Gitarmaker*

534.84 Yrkesspesialister, blåseinstrumenter

...f.eks. fløytemakere.

534.841 *Fløytemaker*

534.842 *Blåseinstrumentmaker*

534.85 Yrkesspesialister, klaviaturinstrumenter

...f.eks. orgelbyggere, pianomakere og trekkspillteknikere.

534.851 *Orgelbygger*

534.857 *Trekkspillteknikere*

534.859 *Pianostemmer*

534.86 Yrkesspesialister, mekaniske instrumenter

...f.eks. orgelpositivbyggere.

534.87 Yrkesspesialister, elektroniske instrumenter

534.9 Spesielle instrumenter

535 Dans

...dansetyper (f.eks. etterapende, pantomimisk, symbolsk, stilisert); teknikk (f.eks. hodets, kroppens og lemmenes bevegelser); gester, stillinger og deres symbolikk; solo-, par- og

gruppedans; koreografiske mønstre; improvisasjon og formalisering; rytme; musikkledsagelse; anledninger hvor dans brukes og tilhørende danseformer (f.eks. krigsdans, sjamanistiske danser, selskapsdans, stepping); deltakere og tilskuere; dansesteder (f. eks. dansesaler); dansedrakter og tilbehør; uttrykk for følelser i dans; danseopplæring; dansespesialister og danseledere; koreografisk kunst beslektet med dans (f.eks. kunsthopp på skøyter); etc.

Se også:

Fakter 201

Stillinger 516

Gå på skøyter 526

Fremføring av dans på scenen 545

Nattklubber 547

536 Drama

...dramatisk forfatterskap; typer (f.eks. tragedie, komedie, farse); temaer (f.eks. fra myter, historie, hverdagslivet); behandling (f.eks. realistisk, stilisert); konvensjonelle begrensninger for dramatisk diktning; typer og roller; rollefremstilling; spilleteknikk (f.eks. fakter, stillinger, mimikk); kostymer og tilbehør; sminking; iscenesettelse (f.eks. dekorasjoner, belysning, rekvisitter, musikkledsagelse); akter, scener, kor og mellomakter; spesialister (f.eks. skuespillforfattere, skuespillere, scenearbeidere, regissører); forbindelse mellom dramatisk kunst og dans, mytologi, magi og ritual; forskjellige skuespilltyper (f.eks. dukketeater, skyggespill, musicals); spesielle fag (f.eks. klovner); etc.

Se også:

Fakter 201

Følelsesuttrykk etter et bestemt mønster 201

Radio og fjernsyn 207

Kosmetikk 302

Teaterbygninger 345

Stillinger 516

Humor 522

Masker 532

Opptog og sirkus 541

Teaterforestillinger 545

Film 546

Religiøs seremoniell 796

537 Talekunst

...retorisk stil; vanlige former for talekunst (f.eks. fortellende, debatt, oppviglingstaler); taleteknikk (f.eks. overdrivelser, gjentakelser, billedbruk); oratoriske fakter og stillinger; opplæring i offentlig fremtreden; tider og steder hvor talekunst kommer til anvendelse; etc.

Se også:

Stilistikk 195

Fakter 201
Stillinger 516
Skryt 521
Foredrag og debatter 544
Parlamentariske debatter 646
Valgkamp 666
Argumentasjon i rettssalen 695
Fremsiing av trylleformularer 789
Religiøst seremoniell 793

538 Litteratur

...litterær stil; poesi (f.eks. episk, lyrisk);
verseformer (f.eks. kuplett, strofer); versekunst
(f.eks. meter, rim, alliterasjon); prosaformer
(f.eks. fortellinger, sagn, ordspråk,
skjønnlitteratur, noveller, essays); handling og
struktur; litterære emner og temaer;
hovedpersoner (f. eks. dyr, mennesker, guder);
behandling (f.eks. realistisk, fantasifullt,
allegorisk, satirisk); komposisjon; litterære
konvensjoner; opplesning og fortelling (f.eks.
anledninger, tilhørere); spesialister (f.eks.
lyrikere, prosaforfattere, historiefortellere,
forfattere av spøkelseshistorier); etc. Denne
kategori er bestemt for generelle beskrivelser av
litteratur. For litterære tekster, analyser og
kommentarer til spesifikke litterære arbeider se
539.

Se også:

Stilistikk 195
Nyheter og tidsskriftartikler 204
Bøker og utgivelse av bøker 214
Estetiske idealer og smaksnormer 517
Vidd og humor 522
Gåter 524
Litterære arbeider, spesifikke 539
Foredrag 544
Religiøs litteratur 779
Humanistiske studier 814

539 Litterære tekster

...tekster, oversettelser, sammendrag av
folkeeventyr, myter, sanger og andre litterære
enkeltverk; kritiske analyser og kommentarer til
disse; etc.

54 Underholdning

...generelle opplysninger i første rekke om
nytelse av rekreasjons- og kunstnerisk
underholdning sett ut fra tilskuernes synspunkt
heller enn fra deltakernes, og særlig om de mere
kommersialiserte former for underholdning.

541 Offentlig underholdning

...patriotiske fester; parader; fyrverkeri;
tropperevyer; verdslige opptog; karneval, sirkus
og rodeo; dyrekappløp og dyrekamper (f.eks.
hest- og hundevaddeløp, tyrefekting, hanekamp);
gladiator kamper; offentlige henrettelser;
organisasjon av underholdning; finansiering
(f.eks. gjennom fortjeneste, frivillige bidrag,
bevilgninger); adgang (f.eks. gratis, mot betaling);
spesialister (f.eks. organisatorer, aktører); etc.

Se også:

Oppdrett av vaddeløpshester 232
Transport med dyr 492
Klovner 522
Spillevirksomhet 525
Klovner 536
Religiøse fester 796

542 Kommersialisert idrett

...idrettsstevner arrangert på kommersiell basis
(f.eks. bokse- og brytekamper, ballspill,
kappløp); sponsorer (f.eks. politiske partier,
undervisningsinstitusjoner, forretningsforetak);
spesielle anlegg (f.eks. idrettsplasser,
tennisbaner); promotorvirksomhet; sitteplasser
og distribusjon av billetter; spesialister (f. eks.
profesjonister og amatør idrettsutøvere, trenere,
promotors); belønninger (f.eks. priser, pokaler);
mesterskap og rekorder; internasjonale
konkurranser (f.eks. olympiske leker,
uttakingskonkurranser); tilskuernes oppførsel;
etc.

MERK: Idrett føres først og fremst på 526
"Mosjon og idrett". Denne kategori brukes kun
når underholdningsaspektet understrekes.

Se også:

Fritidsbygninger 345
Salgsarbeide 446
Amatøridrett 526

543 Utstillinger

...internasjonale utstillinger; lokale og regionale
varemesser; dyrebedømningskonkurranser (f.eks.
heste- og hundeutstillinger); husflids- og
håndverksutstillinger; bil- og blomsterutstillinger;
kunstutstillinger; spesielle utstillinger (f.eks. i
biblioteker og museer); utdeling av priser og
belønninger; organisasjon av utstillinger;
finansieringsmåter (f.eks. inngangspenger, salg
av utstilte artikler, frivillige bidrag); spesialiserte
arrangører og forhandlere; etc.

Se også:

Biblioteker, kunstgallerier og museer 217

Zoologiske og botaniske hager 367
Auksjoner 437
Markeder 443
Salgsarbeid 446
Reklame 447

544 Offentlige foredrag og forelesinger

...foredrag med litterære og kunstneriske emner; lysbildeforedrag om reiser; offentlige debatter; foredrag om viktige hendelser i samtiden; diskusjoner om saker av offentlig interesse; forelesninger over vitenskapelige og lærde emner; taler ved banketter; offentlig opptreden utenfor scenen av kunstnere og musikere; foredragsreiser og foredragsserier; organisasjon og fremme av foredragsvirksomhet; finansiering (f.eks. med fondsmidler, med inngangspenger); etc.

Se også:

Talekunst 537
Politiske kampanjer 666
Undervisning 87

545 Musikk- og teaterforestillinger

...offentlige konserter; opera og operette; opptreden av danseensembler (f.eks. ballett); farse og vaudeville; oppsetting av musicals og skuespill; profesjonelt teater og amatørforestillinger; showbusiness i storbyer (f.eks. valg av stykker, finansielle understøttere, produsenter, rollebesetning, prøvekjøring av forestillinger i provinsen, oppsetting, prøver, publisitet, forhåndssalg, premiere, kritikker, forestillingers levetid, filmrettigheter, royalties, inntjening på investeringer, turneselskaper); lansering av andre musikalske og dramatiske produksjoner; etc.

Se også:

Skjønn kunst 53
Industri for produksjon av teaterutstyr 549

546 Film

...produksjon, distribusjon og visning av film; skriving av manuskripter; rollebesetning; utendørs- og innendørs filmopptak; filming; spesialutstyr og teknikker (f.eks. farger, lyd); produkter (f.eks. spillefilmer, tegnefilmer, undervisnings- og dokumentarfilmer); distribusjonssystemer (f.eks. kjede, blokkvis, i serier); kinoer og kinodrift; spesialister (f.eks. produsenter, manuskriptforfattere, skuespillere, fotografer, distributører, mekanikere); filmindustriens økonomiske organisasjon; lovgivning og regulering; etc.

Se også:

Fotografering 215
Lydopptak 216
Kameraer 416
Skjønn kunst 53
Visuelle hjelpemidler i undervisning 876

547 Utesteder

...foretak med mat, alkoholholdige drikker, musikk, og dans i forskjellige kombinasjoner (f.eks. nattklubber, jukeboxkafeer, kabareter, landeveiskroer); ulike typer av underholdning som tilbys; publikum; organisasjon og spesialisering; lovgivning og regulering; etc. MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Nattklubber og kabareter".

Se også:

Restoranter 265
Barer 275
Musikk 533
Dans 535

548 Organiserte laster

...prostituerte og bordeller; rekruttering av prostituerte; forretningsmetoder; spesialiserte medhjelpere (f.eks. koblere, bordellvertinner, halliker); organisert homoseksualitet; ulovlig narkotikahandel (f.eks. narkotikalangere, opiumsbuler); underverdenens spillebuler; ulovlig brennevinshandel (f.eks. brennevinssmugling, langere, smuglerkneiper); organisasjon av underverdenens aktiviteter; politisk beskyttelse og bestikkelser; tjene penger gjennom ulovlig virksomhet; etc.

Se også:

Bruk av rusmidler 27
Gambling 525
Politisk korrupsjon 66
Forbrytelser 674
Offentlig helsevesen 744
Religiøs prostitusjon 786
Kjønn 83

549 Kunst- og fritidstilbehør, industrier for

...distribusjon av utstyr og tilbehør som brukes til rekreasjon, underholdning og skjønn kunst (f.eks. idrettsutstyr, frimerker og filatelistutstyr, bøker, kunstnermaterialer, musikkinstrumenter, teater og filmutstyr); fremstilling av spesialutstyr og tilbehør (f.eks. leketøy, idrettsutstyr, musikkinstrumenter, kunst- og teatertilbehør); forretningsmetoder og spesialisering; etc.

MERK: Denne kategori brukes minst mulig og bare i slike tilfelle der andre passende kategorier ikke finnes.

Se også:

- Forlagsvirksomhet 214
- Fremstilling av maling og farger 386
- Fremstilling av fotoutstyr og tilbehør 395
- Markedsføring 44
- Forretnings- og industriorganisasjoner 47
- Fritidsaktiviteter 52
- Skjønn kunst 53

P 55-57 SOSIALT LIV

Sosialt liv. Det omfatter individet og status, sosial inndeling, forhold mellom mennesker.

55 Individualitet og sosial bevegelighet

...generelle opplysninger om ulike sider ved individualitet og sosial bevegelighet; status, navn og navngivning. Termen "status" er her brukt for å betegne individets stilling i enhver sosial sammenheng av tilbakevendende art. Den atferd statusinnehaveren viser, er hans "rolle", dvs. måten han utfører sin rolle på i sammenhengen. Mange samfunn har en tendens til å rangere status som høyere og lavere, og innen en status å rangere forskjellige individers rolle etter hvor godt de oppfyller de kulturelle forventningene knyttet til denne status. Et individs "prestisje" reflekterer både nivået av de ulike status han innehar og den sosiale vurdering av hans rolle innen hver status. Noen statustyper er tilskrevet og kan ikke vinnes idet de oppnås automatisk eller ikke i det hele tatt. Et individ kan bare øke sin prestisje gjennom egen innsats ved å forbedre sitt rollespill eller ved å flytte til oppnåelige status med høyere sosialt nivå. Med "bevegelighet" er ment de midler med hvilke disse mål er oppnådd.

551 Personnavn

...egennavn på personer (f.eks. gitte navn og/eller tilnavn, patronymikon, antall og typer, betydning, bruk); kjønns- og statusforskjeller; navn brukt på spesielle måter (f.eks. klengenavn, dekknavn, yrkesnavn); navnetabuer og navn som blir unngått; etc.

Se også:

- Kongerekker 173
- Immateriell eiendom 424
- Navngiving 553
- Titler 554
- Slektsterminologi 601
- Sjelenavn 774

552 Egennavn på dyr og ting

...egennavn på dyr, hus, båter og andre gjenstander; betydning; måter å gi navn på; bruk; etc.

Se også:

- Stedsnavn 103
- Vokabular 192
- Eiendomsrett til navn 424
- Navn på slektsgrupper 61
- Navn på overnaturlige vesener 776

553 Navngiving

...gi navn til spebarn; navngivere og navne; skikk og bruk ved navngiving og navneseremonier; navnebytte; gjensidige forhold skapt ved navngiving eller navnebytte; anta nytt navn (f. eks. anledninger, formaliteter); posthum antakelse av nytt navn; grunner for navnebytte; tildeling og mottakelse av æresnavn og ærestitler; etc.

Se også:

- Personnavn 551
- Titler 554
- Gudforeldre og gudbarn 608
- Seremonier i spebarnstiden 852

554 Status, rolle og prestisje

...forekomsten av og forholdet mellom tilskrevet og ervervet status; status tilpasset spesielle personlighetstyper; generelle anmerkninger til den sosiale rangering av status og roller; rolletyper og ervervet status som gir størst utslag i prestisje; individer som typifiserer det foregående (f.eks. berømtheter, nasjonalhelter); symboler for oppnådd prestisje (f.eks. medaljer, titler, insignier, hyllingssanger, spesielle privilegier, våpenskjold); generelle opplysninger om ulike veier til opphøyelse (f.eks. yrkesdyktighet, rikdom, skarpsindighet, tapperhet, fromhet, klokskap); etc.

MERK: Findelt etter sv. outline 1993.

Se også:

- Forhold mellom individuelle roller og kult. best. status 156
- Kultur i sin alminnelighet 181
- Yrkesmessig spesialisering 463
- Sosial lagdeling 56

Etiske idealer 577

Militære dyder og prestisje 703

554.1 Ordensvesen

...f.eks. medaljer.

554.2 Verdighetstegn

...f.eks. yrkesinsignier og tjenestetegn.

554.3 Andre utmerkelse

555 Status gjennom dyktighet

...mulighetene for å oppnå prestisje ved å mestre eller være overlegen i en kompleks eller vanskelig kulturell virksomhet (f.eks. religiøst ritual, skjønn kunst, vitenskapelig dyktighet, krig, teknologi, forretninger); talenter og ferdigheter som gir størst uttelling i prestisje (f.eks. direkte snarere enn indirekte gjennom den materielle belønning det kan medføre); i hvilket grad slike metoder for bevegelse velges; forønsket status som kan oppnås gjennom dette; symboler for fremgang; spesielle fremgangsmåter (f.eks. telle seire, skrive en bestselger, gjøre en vitenskapelig oppdagelse, vinne en olympisk konkurranse); etc.

Se også:

Yrkesspesialisering 463

Forfremmelse av krigsveteraner 729

Utdannelse 87

556 Status gjennom eiendom

...mulighetene for å vinne prestisje gjennom opphoping av rikdom; midler som brukes for å samle rikdom eller graden av dyktighet som kommer til anvendelse; de viktigste formuesgjenstander (f.eks. penger, kveg, slaver, jord); den relative betydning av ren samling i lader, av praling, av generøse gaver; viktigheten av formuesøkning som bevegelsesmekanisme; forønsket status som kan oppnås gjennom dette; symbolske tegn på suksess; spesielle metoder (f.eks. iøynefallende forbruk, potlatch, donere midler f.eks. til forskning, kjøp av titler); etc.

Se også:

Eiendom 42

Potlatch 431

Sparing og investering 454

Selvstendige næringsdrivende 472

Rikdom i forhold til samfunnsklasser 565

Gjestfrihet 574

557 Status gjennom manipulasjon

...mulighetene for å vinne forønsket status og den prestisje dette medfører gjennom opportunistisk utnyttelse av sosiale kontakter (f.eks. dyrking av personer i innflytelsesrike stillinger, politiske intriger, utnyttelse av venner og slektninger, smiger, fornuftsekteskap); betydningen av og den relative effektivitet i manipulasjonsmetodene sammenlignet med ferdighets- og rikdomsmetodene; forønsket status som kan oppnås gjennom dette (f.eks. forfremmelse på politisk grunnlag); etc.

Se også:

Lederstil 157

Menneskelige relasjoner 57

Politisk atferd 66

558 Statustap

...mulighet for og omfang av alvorlig tap av prestisje; i hvilken grad slike tap innebærer nedgang til mindre attraktiv status eller bare til mindre fordelaktig vurdering av rollespillet i samme status; hovedfaktorer i nedadgående bevegelse (f.eks. tap av formue, mesallianser, feighet, gudløshet, kriminalitet); spesielle eksempler (f.eks. miste ansikt, tap av anseelse, tap av posisjon i samfunnet); etc.

Se også:

Brudd på etikette og etikk 57

Samfunnskontroll 626

Forbrytelse og synd 673

Forbrytelse og synd 674

Fattigdom 735

56 Sosial lagdeling

...generelle opplysninger om ulike sider av de viktigste forskjeller i sosial status som vanligvis er hierarkisk gradert eller lagdelt.

561 Aldersklasser

...erkjente aldersnivåer og deres differensiering (f.eks. betegnelser for alderskategorier); generelle opplysninger om overgangsriter fra nivå til nivå; organiserte aldersklasser (f.eks. sammensetning, inntreden, oppflytting i gradene, symboler for medlemskap, virksomheter); forhold mellom aldersnivåer og aldersklasser; arbeidsfordeling etter alder; etc.

Se også:

Foreninger 575

Barns status og virksomhet 85

Status og virksomheter hos ungdom, voksne og eldre 88

562 Inndeling etter kjønn

...hvert kjønns rettigheter, privilegier, myndighet, plikter og maktløshet (f.eks. rettslig, i hjemmet, økonomisk, politisk, seremonielt); spesielle unntak for hvert kjønn; generelle opplysninger om kvinners underlegne eller overlegne status; spesielle uttrykk for dette (f.eks. ridderlighet, forestillinger om kvinners urenhet); forklaringer på kjønnsforskjeller; konkurranse mellom kjønnene; hvert kjønns stereotype holdninger overfor det andre (f. eks. forakt, idealisering); etc.

Se også:

Arbeidsdeling etter kjønn 462
Ekteskap 58
Stemmerett 641
Isolering av kvinner 837
Transvestisme 838
Isolasjon under menstruasjon 841
Barns status og virksomheter 85

563 Etniske skiller

...fremmede folkegrupper og innvandrere; minoriteter på grunn av språk, religion og nasjonalitet; kulturelle forskjeller mellom og karakteristika for etniske folkegrupper og minoriteter; etniske undergruppers sosiale og politiske status; rasefordommer og rasediskriminering; assimilering og gjenforeningsbestrebelse; forekomst av blandete ekteskap; raseblanding og sammensmelting; bastarder og deres status; etc.

Se også:

Rasesamhörighet 144
Etnisk sammensetning av befolkningen 162
Innvandring 167
Kulturtilpasning 177
Graden av subkulturell differensiering 184
Etnosentrisme 186
Motsetninger innen gruppe 578
Naturalisering 641
Reservater 657
Religionsforfølgelse 798
Raseteorier 829

564 Kastevesen

...forekomst eller fravær av lagdelte grupper mellom hvilke forbindelse er teoretisk umulig; antall, fordeling og rangering av kaster og underkaster; grunnlag for atskillelsen (f.eks. rase, yrke, religion); kasters insignier og kjennetegn;

fortrinnsrettigheter og handikap; organisasjon og virksomheter; forhold mellom kaster; spesielle ekteskapsregler (f.eks. endogami, giftermål til høyere kaste); omfang av ekteskap på tvers av kastegrenser; spesielle utstøtte grupper; etc.

Se også:

Yrkesspesialisering 463
Individuell bevegelse mellom kaster 554
Underkaste som slektsgruppe 61
Sektter 795

565 Samfunnsklasser

...forekomst eller fravær av lagdelte grupper mellom hvilke bevegelse i det minste er mulig i en viss utstrekning; antall og rangering av samfunnsklasser; sammensetning og fordeling; grunnlag for atskillelse (f.eks. rikdom, yrke, tilskrevet status, erobring); klassebevissthet; graden av klasseorganisasjon; integrasjon av klikker i klasser; klassefortrinnsrettigheter og handikap; insignier og kjennetegn på klasser; forhold mellom klasser; omfang av ekteskap på tvers av klasseskiller; status og tilhørighet hos barn av blandete ekteskap; spesielle samfunnsklasser (f.eks. kongelige, adel, bønder og borgere, borgerskap og proleteriat; etc.

Se også:

Yrkesspesialisering 463
Levestandard 511
Sosial bevegelse 55
Klikker 573
Politisk status 62
Politisk status 63
Politisk status 64
Politisk status 66
Revolusjonære bevegelser 669
Fattigdom 735

566 Livegenskap og pliktarbeid

...forekomst eller fravær av en klasse halvt trellbundet til jorden; fortrinnsrettigheter, ulemper og kjennemerker for livegne i et føydalt samfunn; kjennetegn for pliktarbeid i ikke føydale samfunn; etc.

Se også:

Leie av jord 423
Forpaktning 427
Tvangsarbeid 466

567 Slaveri

...forekomst eller fravær av en ufri klasse av slaver og trelle; antall slaver og deres andel av befolkningen; slavers virksomhet; kontrollmetoder; behandling; kjennetegn; slavers

rettigheter og privilegier (f.eks. rett til å eie noe, gifte seg, stifte gjeld); slaveeierens rettigheter, privilegier og myndighet (f.eks. å drepe, å selge, å leie ut); å gjøre noen til slaver (f.eks. krigsfanger, på grunn av gjeld, på grunn av forbrytelser); slavehandel; slavebindingens varighet (f.eks. arvelig, livsvarig); opphevelse av slavebinding (f.eks. frigivelse, adopsjon, kjøp av frihet, flukt, fristed); ekteskap mellom slaver og frie personer; status hos barn av blandete ekteskap; frigivelse; etc.

Se også:

Slaveri for kriminelle 681
Slavetokter 721
Krigsfanger 727

57 Menneskelige relasjoner

...generelle opplysninger om flere ulike sider av menneskelige relasjoner. Samfunnet er bygd opp av menneskelige relasjoner, dvs. sett av gjensidige, vanemessig bestemte reaksjoner mellom individer som parvis påvirker hverandre. Disse tenderer i stor utstrekning mot å bli kulturelt definerte eller standardiserte i form av mot hverandre stående status. En sosial gruppe oppstår når et antall enkeltindivider blir forenet med hverandre i forhold av samme generelle art, f.eks. vennskap, slektskap eller naboskap. Grupper viser også en utpreget tendens til å bli kulturelt standardiserte. Kategoriene nedenfor behandler generelle karakteristika for relasjoner mellom mennesker og sosiale grupper, også noen av de mere vilkårlige former, og de samlende normer og splittende innflytelser som er typiske for menneskelige relasjoner og grupper i sin alminnelighet.

571 Sosiale relasjoner og grupper

...forekomst av ulike typer sosial kontakt (f.eks. ansikt til ansikt, stereotypifiserte); gjensidig sosial påvirkning (f.eks. påvirkningsgraden); forskjellige typer av sosiale grupper (f.eks. primære, sekundære); generelle opplysninger, som ikke kan klassifiseres andre steder, om sosiale gruppers natur, struktur og vekselvirkning (f.eks. intelligentia, filistere, verdslige sekter, elitegrupper); sosiometriske data; belegg for gruppedannelsens dynamikk; generelle opplysninger om det å fatte beslutninger innenfor sosiale grupper; etc. Informasjon om særskilte interessegrupper,

slektsgrupper, politiske og religiøse grupper etc. vil bli ordnet andre steder i relevante emnekategorier.

Se også:

Personlighet 15
Eiendomsforhold 42
Økonomiske organisasjoner 47
Aldersklasser 561
Motsetninger innen gruppen 578
Familieorganisasjon 59
Slektskapsforhold 602
Samfunnsorganisasjon 621
Politiske organisasjon 63
Politiske organisasjon 64
Avtalefestete forbindelser 675
Kirkelig organisasjon 79
Barns lekegrupper 875

572 Vennskapsforhold

...begrepet vennskap; uformelle vennskap og deres utvikling; formelle vennskapsforhold (f.eks. bestevenn, gjestevennskap); gjensidige forpliktelser mellom venner; etc.

Se også:

Økonomisk kompaniskap 472
Økonomisk samarbeide 476
Blodsbrødre og andre kunstige slektskapsforhold 608
Forbindelser med ikke slektninger 609

573 Uformelle grupper

...sluttet vennekrets; grunnlag for forbindelse; organisasjon og lederskap; holdning til utenforstående; beskjeftigelser; spesielle typer klikker (f.eks. gjenger); etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Klikkvesen".

Se også:

Lederegenskaper 157
Aldersklasser 561
Integrasjon av klikker i klassestrukturen 565
Naboskap 621
Barns klikker og gjenger 857
Ungdomsbander 883

574 Omgang og gjestfrihet

...omfanget av og anledninger for besøk; sosiale forbindelser karakterisert ved gjensidig gjesting; mottakelse av og underholdning av gjester; uformell og formell gjestfrihet; å by på mat og drikke; fester og selskaper; etc.

Se også:

Spising 264
Drikking 27
Gi gaver 431
Reising 484

Rekreasjon 52
Bordtaler 544
Bryllupsfester 585
Begravelsesfester 765

575 Foreninger

...forekomst av klubber, foreninger, brorskap og liknende frivillige sammenslutninger; typer (f.eks. losjer, hemmeligeselskaper, mannsforeninger, kvinneforeninger); organisasjon, kjennetegn og virksomheter innen hver type (f.eks. forhold innen foreningen, tilblivelseshistorie, parafernalier); valg av medlemmer; opptakelse; møter; spesielle ritualer; etc.

Se også:

Klubbhus 345
Gjensidige forsikringsselskaper 456
Håndverkslaug og fagforeninger 467
Idrettsklubber 529
Aldersklasser 561
Militære selskaper 701
Veteranorganisasjoner 729
Medisinske selskaper 75
Kultgrupper 794
Humanistiske og naturvitenskapelige organisasjoner 814
Humanistiske og naturvitenskapelige organisasjoner 815
Humanistiske og naturvitenskapelige organisasjoner 816
Pubertetsinnvielse 881

576 Etikette

...hilsing og velkomst; reverens; komplimenter; begrepet høflighet; alminnelig vedtatt mønster for gode manerer ved spising, drikking, besøk og reiser; underdanighet overfor høyere status; noblesse oblige; brudd på etikette og de derav følgende sosiale sanksjoner; etc.

Se også:

Bordmanerer 264
Drikkeskikker 27
Stillinger 516
Høflig konversasjon 521
Sportsånd 526
Ridderlighet 562
Tilsiktet uhøflighet 578
Atferdsmønster mot slektninger 60
Uformell samfunnskontroll 626
Hoffetikette 644
Diplomati 648
Religiøs dyrkelse 782
Religiøse ritualer 788
Seksualetikette 83
Barneoppdragelse 867
Behandling av de eldre 888

577 Etikk

...abstrakte etiske idealer (f.eks. sannhet, rettskaffenhet, rettferd); idealer for menneskelige dyder (f.eks. ærlighet, lojalitet, flid, mot, nøkternhet, toleranse, lydighet mot foreldre); forestillinger om rett og urett; begrepene samvittighet og karakter; omfang av, årsaker til og holdninger til brudd på etiske idealer (f.eks. løgn, feighet, forakt for slektsforpliktelser); konflikter mellom ideelle verdier og praktiske hensyn; sextypebestemte holdninger og verdier; etc.

Se også:

Personlighet 15
Kultur 181
Kulturnormer 183
Flid og dovenskap 461
Estetiske idealer 517
Organiserte laster 548
Uformell samfunnskontroll 626
Borgerlige dyder 641
Rettsvesen 67
Forbrytelse og synd 673
Forbrytelse og synd 674
Straff for sosiale forseelser 689
Profesjonell etikk 693
Militære dyder 703
Profesjonell etikk 759
Filosofiske etikksystemer 812
Begrepet karakter i folkelig psykologi 828
Kyskhhet 831
Seksuell bluferdighet 834
Innprenting av etiske normer 867

578 Motsetninger innen gruppen

...forekomst og betydning av motsetninger innen samfunnet; årsaker (f.eks. økonomiske tap, seksuell rivalisering, politisk undertrykkelse, etniske og religiøse skiller, rigorøs oppdragelse og samfunnskontroll); uttrykksmåter i individers atferd (f.eks. snobbethet, tilsiktet uhøflighet, latterligjøring, forulemping, kritikk); forekomst av, årsaker til og former for tretter; deltakere (f.eks. mann og kone, forretningsrivaler, rivaliserende parter i en eiendomstvist); manifestasjoner (f.eks. ordveksling, nevekamp, duell); tilskueres reaksjoner; undertrykkelse og kontroll av agresjon; etc.

Se også:

Etnosentrisme 186
Økonomisk konkurranse 477
Vittighet og skøyestreker 522
Rivalisering innen idrett 526
Sosial lagdeling 56

Lyving 577
Familiemotsetninger 59
Unnvikelse av slektskap 602
Moietyrivalisering 616
Samfunnskontroll og sladder 626
Uformell rettergang 627
Uformell rettergang 628
Skadeverk og forbrytelser 673
Skadeverk og forbrytelser 674
Ærekrenkelse 683
Rettstvister 691
Trolldom 754
Forbannelse 789
Religiøs forfølgelse 798
Krancling og slåssing hos barn 857
Kontroll av aggresjon hos barn 865

579 Slagsmål, opptøyer og bandittvesen

...forekomst av og årsaker til slagsmål (f.eks. fyllekrangel, kamp mellom gjenger); gå amokk; omfang av og typer av opptøyer (f.eks. hungersnød, raseopptøyer, politiske opptøyer); kontrollmetoder; manifestasjoner av pøbelmentalitet; omfang av organisert vold (f.eks. landeveisrøveri, sjørøveri); etc.

Se også:

Streiker 468
Organiserte laster 548
Politi 625
Sosial kontroll 626
Lynsjing 627
Feider 628
Politisk korrupsjon 66
Revolusjoner 669
Straff for brudd mot lov og orden 689
Militær unntakstilstand 722
Krig 726
Forseelser 738
Barnegjenger 857

Q 58-61 FAMILIE OG SLEKT

Familie og slekt: Ekteskap, familie, slektskapsforhold og slektsgrupper.

58 Ekteskap

...generelle opplysninger om flere ulike sider ved ekteskapet. Ekteskap er et sosialt godkjent forhold mellom en mann og en kvinne som innebærer økonomisk samarbeid, bo sammen og seksuell omgang. De kulturelt bestemte normer

for dette forhold angir hvem som kan eller ikke kan inngå ekteskap, hvordan det inngås og oppløses, og hva hver partner kan og ikke kan gjøre innenfor ekteskapet. Ekteskapet må, som slektskapsforhold, holdes klart atskilt fra familien som er den sosiale gruppe hvor det som type hører hjemme.

581 Ekteskapets grunnlag

...teorier om ekteskapets opprinnelse, mening, ukrenkelighet og varighet; begrepet ekteskapets bånd og ektestandens status; økonomiske, politiske, seksuelle og romantiske faktorer ved ekteskapet; motiver for å inngå ekteskap; forønskete egenskaper hos en make (f.eks. skjønnhet, fruktbarhet, rikdom, flid, dyktighet); forholdet mellom ekteskap og familie; ekteskapsrådgivning; etc.

Se også:

Fornuftsekteskap 557
Familieorganisasjon 59
Kjønn 83
Fruktbarhet 842
Statuseffekter på grunn av foreldres stilling 851

582 Regler for ekteskap

...minimums- og gjennomsnittsalder for hvert kjønn ved inngåelse av ekteskap; utsettelse av giftermål (f.eks. av økonomiske grunner for å sette en eldre bror eller søster i stand til å gifte seg først); ekteskapslovgivning og reguleringer; fysiske og psykiske hindringer for ekteskap; endogame og eksogame innskrenkninger; primært foretrukne ekteskap og praksis (f.eks. kryssøskenbarn, hypergami); forklaringer og rasjonaliseringer av ekteskaphindringer; prøver på ekteskapsmodenhet (f.eks. ferdigheter, tapperhet, fruktbarhet); forekomst av ekteskap som ikke kan klassifiseres andre steder; etc.

Se også:

Ekteskap mellom personer fra ulike sosiale lag 56
Foretrukne annengangs ekteskap 587
Polygame ekteskap 595
Ekteskap utenfor slektsgruppe 61
Lokal eksogami og endogami 621
Seksual- og ekteskapslovbrudd 684
Incesttabuer og privilegerte seksualforhold 835
Forekkelig seksualitet 836
Pubertetsprøver 881
Definisjon av myndighetsalder 884

583 Former for ekteskap

...bruderov (f.eks. virkelig, seremonielt); ekteskap gjennom bytte (f.eks. av søstre); brudekjøp; ekteskap gjennom betaling av erstatning, faktisk brudepris, symbolsk brudepris, medgift; brudemesse (f.eks. før eller etter vielsen); ekteskap gjennom utveksling av gaver; ekteskap gjennom formell eller uformell innvielse av felles bolig; tidsbegrensete ekteskap og ekteskap på prøve; rømme for å gifte seg (f.eks. motiver, senere tilpasning); de forskjellige ekteskapsformenes forekomst og anseelse; forhold til regler for det å bo; oppfatninger om brudepris og medgift (f.eks. som kjøpesum, som erstatning for tapt arbeidskraft, som garanti for ekteskapets varighet); erstatningens art og betalingsmåte; bidragsyttere og mottakere; etc.

Se også:

Gi gaver 431

Forskjellige former for annengangsekteskap 587

Bostedsregler 591

584 Planlegge ekteskap

...ekteskapsforberedelser; frieri (f.eks. muligheter, metoder); åpning av forhandlingene (f.eks. av gutten, av piken, av begge foreldre); føring av forhandlingene (f.eks. gjennom foreldrene, gjennom mellommann); ekteskapsformidler; formelt frieri; former for avslag og konsekvensene av avslag; krav på samtykke (f.eks. fra gutten, fra piken, fra foreldrene, fra høvdingen); forlovelse (f.eks. begrepet, offentliggjøring, seremonier, symboler, varighet); forlovede personers status og atferd; forlovelse mellom små barn (f.eks. forekomst, former, opphevelse); bryte en forlovelse (f.eks. grunner, fremgangsmåte, konsekvenser); tilpasning etter en forlovet persons død (f.eks. erstatning med en bror eller søster); etc.

Se også:

Kjønnsstatus 562

Kontraktfestete forhold 675

Erotiske invitter 832

Ungdomsaktiviteter 883

585 Bryllup

...vielse (f.eks. mest brukte tidspunkt og sted, forberedelser, seremonier, personer som er til stede og personer som forretter); symbolske riter; midler for bekjentgjøring og lovlighet (f.eks. lysning, lisens); borgerlig og kirkelig vielse; variasjoner avhengig av sosial status; tilhørende eiendomstransaksjoner (f.eks. overføring av gaver, av brudepris); brudeparets hjemkomst;

ekteskapets fullbyrdelse (f.eks. umiddelbart eller senere, i atskilthet eller offentlig); deflorasjonsriter (f.eks. jus primæ noctis); brudens uskyld (f.eks. fremvisning av bevis på den); begivenheter etter bryllupet (f.eks. bryllupsreise, gjensidige visitter); nygiftes status og sysler; etc.

Se også:

Bosted i ekteskapet 591

Ekteskapelig seksualitet 83

586 Oppløsning av ekteskap

...former (f.eks. bli forlatt, separasjon, opphevelse, skilsmisse); de forskjellige formers frekvens; årsaker (f.eks. mishandling, utroskap, dovenskap, sterilitet); hvert kjønns initiativ og rettigheter; fremgangsmåte; boligspørsmålet; fordeling av barn (f.eks. til moren, til faren, til den av foreldrene som har minst skyld, deling etter alder og kjønn); fordeling av eiendom (f.eks. tilbakebetaling av brudeprisen, underholdningsbidrag); de fraskiltes senere forhold; samfunnets holdninger til separasjon og skilsmisse; etc.

Se også:

Kjønnsstatus 562

Seksual- og ekteskapsforseelser 684

Bistandstrengende 736

Avslutning på ekteskap ved en av ektemakenes død 768

Utroskap 837

Barnløshet og sterilitet 842

587 Omgifte

...enkers, enkemenns og skilte personers inngåelse av nytt ekteskap; forskjellige regler for inngåelse av nytt ekteskap (f.eks. helst med slektning til første ektemake, reduksjon av brudeprisen, forenkling av seremoniellet); levirat og sororat (f.eks. forekomst, den foretrukne type, former); fordeling av barn; etc.

Se også:

Enkers og enkemenns status og virksomheter 589

Polygame forbindelser 595

588 Irregulære forbindelser

...ekteskap som krenker incestreglene, eksogamireglene, kastegrensene eller forbud mot bigami; ekteskap etter sedvanerett; ekteskap med guder, med avdøde personer, med trær, med personer av samme kjønn; frekvensen av irregulære ekteskap; samfunnets reaksjoner; etc.

Se også:

Kastevesen 564
Eksogame restriksjoner 582
Eksogame restriksjoner 61
Incestuøse, forekteskapelige og homoseksuelle forb. 83

589 Ugift stand

...forekomst av ugifte menn og kvinner; årsaker til ugift stand; status og virksomhetsområder for ugifte personer, samt enker og skilte som lever ugift; etc.

Se også:

Enkeomsorg 736
Sorg 765
Religiøs sølibat 79
Kyskhets 831
Tiden som voksen før inngåelse av ekteskap 885

59 Familien

...generelle opplysninger om familien sett fra flere ulike synspunkter. Familien er en sosial gruppe som består av 2 eller flere voksne av forskjellig kjønn, gift med hverandre, og et eller flere barn, de gifte foreldrenes egne eller adopterte. Familien bør likeledes holdes atskilt fra ekteskapet, det sosiale forhold som forener foreldrene av begge kjønn, og fra husholdningen, den sosiale gruppe som bebor en bolig eller et bosted. Ut fra dette kan, strengt tatt, et gift, men barnløst par eller enslige foreldre med barn bare utgjøre en husholdning men ikke en familie.

591 Bosetningssted

...den fremherskende regel som bestemmer bostedningsstedet for et gift par (f.eks. matrilokalt, hos en onkel, patrilokalt, på et nytt sted); forekomst av kombinerte regler (f.eks. veksle mellom bosteder, bilokal, matri-patrilokal); forekomst av alternative regler under spesielle omstendigheter; i hvilket omfang ekteskap fører til brudens eller brudgommens flytting til et annet samfunn (f.eks. lokal eksogami, lokal endogami); barns og ugifte voksnes skifte av bosted (f.eks. flytte til besteforeldrenes hjem eller morbror); skifte av bosted sent i det gifte liv; vitnesbyrd om tidligere eller pågående endringer i bosetningsregler; etc.

Se også:

Boliger 342
Bosetningsmønster 361
Brudemesse 583

Visitter etter bryllup 585
Bostedsendringer etter skilsmisse 586
Samfunnsorganisasjon 621
Enkers og enkemenns bostedsendringer 768

592 Husholdning

...typisk sammensetning (f.eks. kjernefamilie eller polygam familie, sammensatt eller storfamilie, klan); variasjonenes omfang, art og frekvens; i hvilket omfang tjenere, ansatte og avhengige slektninger regnes med i husholdningen (f.eks. tilårskomne besteforeldre, svigerforeldre); boplass (f.eks. en eneste liten eller stor bolig, klynger av sammenhørende hytter, en inngjerdet gård); funksjoner og felles gjøremål i husholdningen som sådan (dvs. uavhengig av variasjoner i familiesammensetningen); hvem som bestemmer; suksesjonsregler for husholdningens overhode; metoder for å bilegge tvister innen husholdningen; eiendomsrett til bolig, matforråd og husholdningens eiendeler; etc. Foreteelser som er knyttet til familiens former mer enn til husholdningens skal henføres til andre kategorier.

Se også:

Boligtype 342
Tjenere 357
Eiendom 42
Kooperativt arbeid 476
Slaver 567
Eldreomsorg 737
Eldreomsorg 888

593 Familiemedlemmenes innbyrdes forhold

...atferdsmønster mellom ektefeller, mellom foreldre og barn, mellom søsken, halvsøsken og stedsøsken; ektemannens, hustruens, farens, morens, sønnens, datterens, brorens og søsterens rettigheter, privilegier og myndighet; familierett; følelsesmessige bindinger; vitnesbyrd om ambivalens; etc.

Se også:

Personlighetstrekk 157
Arbeidsdeling etter kjønn 462
Kjønnstatus 562
Tretter 578
Ekteskapsbegrepet 581
Slektsterminologi og atferdsm.mel.nære og fjerne slekt. 60
Ekteskapelig seksualitet 83
Incesttabuer 835
Teorier om farsskap 842
Stell, status og aktiviteter for barn 85
Sosialisering 86

594 Kjernefamilien

...betydningen av en sosial gruppe som består av et gift par og deres barn; graden av enerett som denne gruppe er bundet sammen med i økonomiske, seksuelle, forplantnings-, oppfostrings- og utdannelsesvirksomheter; andre familievirksomheter (f.eks. religiøse, fritidsaktiviteter); boplass (f.eks. enebolig, leilighet); familieoverhode (f.eks. morsmakt, farsmakt); familiens eiendeler; etc.

Se også:

- Familiers størrelse 162
- Arv 428
- Familiebudsjetter 511
- Primærgrupper 571
- Kollektive plikter 672
- Forplantning 84
- Barnestell 855
- Utdannelse 87

595 Flegifte

...relativ forekomst av monogami, polygami, polyandri og gruppe-ekteskap; mønster for flegifte (f.eks. prinsipielt forbudt, uten bestemt mønster og uvanlig, ubegunstiget av økonomiske grunner, begrenset til rike mennesker eller med høy status, mest foretrukne form); begrensninger av antallet; forekomst av og preferanse for søsterpolygami og polyandri blant brødre; særlige fremgangsmåter ved annen gangs polygame ekteskap; konkubinatt; polygame familiers organisasjon og virksomhet; forhold mellom medektemaker (f.eks. økonomisk samarbeid, den første hustruens overhøyhet); boligforhold (f.eks. felles bolig, særskilt bolig for hver ny ektefelle); seksuell tilpasning (f.eks. sjalusi, seksuell veksling); forhold mellom halv søsken og mellom steforeldre og stebarn i polygame familier; etc.

Se også:

- Svoger- og søsterekteskap 587
- Utenomekteskapelige forbindelser 837

596 Storfamilier

...omfanget av storfamilier; den vanligste type eller typer (f.eks. matrilokal, hos en onkel, patrilokal og storfamilie bosatt på to steder, brødres familier som bor sammen); størrelse og sammensetning; boplass (f.eks. gård, et eneste stort hus); hvem som bestemmer; suksesjonsregler (f.eks. matrilineal, patrilineal, yngre søsken); kollektiv eller individuell eiendomsrett til bolig, jord, matforråd og

husgeråd; økonomisk samarbeid; rutinearbeider; kollektivt ansvar; sammenbindende og splittende tendenser; etc.

Se også:

- Eiendom og arv 42
- Slektsforhold 602
- Avstamning 613
- Klaner 618
- Kollektive plikter 672
- Fedredyrkels 769

597 Adopsjon

...omfanget av adopsjon av barn og barnebytte; motiver og fremgangsmåte; adopterte barns status; det gjensidige forhold mellom adoptivforeldre og adoptivbarn; forhold mellom adoptivsøsken; særlige adopsjonsformer (f.eks. adopsjon av voksne, adopsjon etter døden, seremoniell adopsjon); etc.

Se også:

- Formynderskap 429
- Adopsjon av slaver 567
- Kunstige slektskapsforhold 608
- Adopsjon av fanger 727
- Omsorg for foreldreløse 736
- Fostermor 853
- Barns status 858

60 Slekt

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om slektskapsforholds alminnelige karakteristika og tilhørende terminologi for slektskapssystemer, og om det særlige atferdsmønster som råder mellom slektninger som ikke hører til den samme kjerne- eller polygame familie. For slektskapsforhold innen disse typer familiestruktur se 593.

MERK: Hovedkategoriene 60 slektskap og 61 slektsgrupper er, som i sv. outline, slått sammen til en felles hovedgruppe 60 slekt. Tekst til hovedkategoriene er forkortet.

601 Slektsterminologi

...fortegnelser over og bruk av slektstermer; genealogiske tabeller; bruk av slektstermer i forhold til personnavn og yrkesbetegnelser; differensiering mellom tiltale- og omtalenavn; morfologisk typologi (f.eks. enkle, avledete og beskrivende termer); antall enkle termer; forekomst av betegnende og klassifiserende termer; klassifiserende skiller som overholdes og som ignoreres (f.eks. generasjon, kjønn,

slektskapsgrad, sidelinjer, forgreninger, polaritet, relativ alder, den talendes kjønn, avdøde); klassifikasjon av onkel- og nevøtermer (f.eks. forgrenet i sideline, forgrenet som blandes igjen, lineal, generasjon); klassifikasjon av kusine/fetterterminologi (f.eks. eskimo, hawaji, irokes, crow, sudanesisk, omaha); sammenheng mellom terminologi og atferdsmønster; historiske, strukturelle og funksjonelle forklaringer til slektskapssystemer; etc.

Se også:

- Dynastiske genealogier 173
- Språklige forhold 197
- Personnavn og yrkesbetegnelser 551

602 Slechtsrelasjoner

...begrepet slekt; kulturell bestemmelse av slektsstatus; slektsymbolisme og dens utvidelse (f.eks. til konger, til guder); infiltrering av slektskap i andre kulturfenomener (f.eks. nepotisme); analyser av atferdsmønster innen slektskap; forekomst og forklaring av stereotypert atferdsmønster (f.eks. spøk, respekt, unnvikelse); slektskategorier som ikke kan klassifiseres andre steder (f.eks. farsselekt, morsslekt, inngiftete slektninger) og forhold dem imellom; gjensidige relasjoner mellom svigerforeldre; etc. Data om forholdet mellom slektninger av tredje og fjerde grad er lagt i kategoriene nedenfor.

Se også:

- Funksjonell integrasjon 182
- Gjensidig hjelp 476
- Besøk og gjestfrihet 574
- Motsetninger innen gruppen 578
- Ekteskapsbegrensninger 582
- Atferdsmønster mellom slektninger av første ledd 593
- Slektskapsforhold innen polygame familier 595
- Slektsgrupper 61
- Politisk nepotisme 661
- Slektningers funksjoner ved begravelser 764
- Seksuelle regler mellom slektninger 835
- Forandringer i sosiale relasjoner ved barnefødsler 851
- Barns opplæring i slektsatferd 867

603 Besteforeldre og barnebarn

...atferdsmønster mellom besteforeldre og barnebarn; de respektive rettigheter, privilegier og myndighet til slektninger som er involvert; forholdet mellom grandonkler og grandtanter, grandnevøer og grandnieser og ytterligere levende forfedre og etterkommere i rett ned- og oppadstigende linje; etc.

Se også:

- De gamles status og virksomheter 88

604 Foreldres søsken og søskenbarn

...atferdsmønster mellom onkler og tanter på fars- og morssiden og søskenbarn; de respektive rettigheter, privilegier og myndighet til slektninger som er involvert; spesielle relasjoner (f.eks. avunkulat, fasters spesielle rolle); forholdet til onklers og tanters ektemaker, samt søskenbarn; etc.

Se også:

- Onklers hjemsted 591

605 Søskenbarn og flermenninger

...atferdsmønster mellom søskenbarn og flermenninger; skiller mellom flermenninger av ulik grad (f.eks. fetter/kusine, tremenninger, kryss- og parallelsøskenbarn); de respektive rettigheter, privilegier og myndighet til slektninger som er involvert; etc.

Se også:

- Foretrukket ekteskap med kryss-søskenbarn 582
- Priviligerte kjønnsforhold 835

606 Svigerforeldre og svigerbarn

...atferdsmønster mellom svigerforeldre og svigerbarn; de involverte slektningers respektive rettigheter, privilegier og myndighet; spesielle forhold (f.eks. unngå svigermor); etc.

Se også:

- Motsetninger innen gruppen 578
- Ekteskapsformer 583
- Regler for valg av bosted 591
- Forhold mellom foreldre og et gift par 602

607 Svogerskap

...atferdsmønster mellom svogre, mellom svigerinner, samt mellom svogre og svigerinner; de involverte slektningers rettigheter, privilegier og myndighet; forholdet til ektemaker til besvågrete personers søsken; etc.

Se også:

- Levirat og sororat 587
- Priviligerte kjønnsforhold 835

608 Kunstige slektsforhold

...slektsbånd som er skapt med kunstige midler (f.eks. blodsbrødre); etablering av slektskap gjennom seremonielt fadderskap (f.eks. gudforeldre og gudbarn); slekstermer brukt av

kunstige slektninger; gjensidige forhold og stereotypet atferdsmønster; etc.

Se også:

- Forhold mellom formynder og myndling 429
- Navneseremonier 553
- Vennskap 572
- Adopsjon 597

609 Atferd mot ikke slektninger

...kulturell definisjon av ikke slektninger; relasjoner og tilhørende atferd bestemt av mangel på slektsbånd; atferd mot fremmede og innflyttere; etc.

Se også:

- Atferd mot individuelle observatører 123
- Etnosentrisme 186
- Atferd mot etniske undergrupper 563
- Menneskelige relasjoner 57
- Internasjonale forhold 648

61 Slektsgupper (brukes ikke)

...generelle opplysninger sett ut fra flere synsvinkler om slektsgupper. I alle samfunn opprettholder enkeltpersoner visse relasjoner med andre, karakterisert av spesielle slektstermer og kulturelt bestemt atferdsmønster, med hver slektningstype som det rådende slektskapssystem regner med. I tillegg er et individ vanligvis beslektet med en eller flere slektsgupper, hver bestående av noen, men ikke alle, av hans slektninger. Med "herkomst" menes en kulturregel som definerer de slektningstyper som et individ er knyttet sammen med i en slektsgruppe. Det behøver ikke, og gjør det i alminnelighet ikke, å bety at disse slektningene står ham nærmere enn de som ikke hører til samme gruppe. Hovedtypene av slektsgupper er definert i begynnelsen av de respektive kategoriene nedenfor.

MERK: Hovedkategoriene 60 slektskap og 61 slektsgupper er, som i sv. outline, slått sammen til 60 slekt.

611 Herkomstregler

...måter å bestemme herkomst på; ensidig, unilineær (f.eks. på morssiden, på farssiden); ambilineær (dvs. på hvilken som helt side); bilateral (dvs. fravær av hovedvekt på en side); dobbelt herkomst (dvs. sammenløpende på morssiden og farssiden); avvikende regler (f.eks. herkomst bundet til kjønn); spesielle unntak

(f.eks. ambil-anak eller matrilineær for en generasjon i mangel av direkte mannlig arving); graden av overensstemmelse eller avvik mellom herkomstregler og erkjent slektskap; vitnesbyrd om tidligere eller nyere endringer i herkomstmønsteret; etc.

Se også:

- Arveregler 428
- Barns herkomst, ekteskap mel.pers.av ulik.kaste el.sos.klas 56
- Tildeling av barn etter skilsmisse 586
- Regler for overføring av autoritet i fam.el.husholdningen 59
- Bostedsregler 591
- Suksesjonsregler for høvdingverdigheten i et samfunn 622
- Suksesjon i statens utøvende stillinger 63
- Suksesjon i statens utøvende stillinger 643
- Teorier om farsskap 842
- Spebarnets sosiale plassering 851

612 Slekt og slektsgrener

...forekomst av bilaterale slektsgupper som omfatter et individs nære slektninger (dvs. den nærmeste slekten); ambilineære slektsgupper bestående av personer som regner sin herkomst fra en felles stamfar (dvs. slektsgrener); sammensetning; medlemmers gjensidige relasjoner; innflytelse på ekteskapsreglene (f.eks. eksogami, agami); gruppefunksjoner; relasjoner mellom nære slektninger og fjernere slektsgrener; etc.

Se også:

- Ekteskapsbegrensninger 582
- Bilokale storfamilier 596
- Sokn 621

613 Ætter

...forekomst av unilineære slektsgupper bestående av personer som virkelig kan regne sin herkomst fra en felles stamfar; måter å regne herkomst på (f.eks. på morssiden, på farssiden); ekteskapsregler (f.eks. eksogami, agami, endogami); kjennetegn (f.eks. navn, insignier, totemisme, mattabuer); tradisjoner; organisasjon; lederskap og suksesjon; medlemmenes rettigheter og plikter (f.eks. gjensidig hjelp, blodhevn); solidaritet og gruppeansvar; felles eiendom; forhold til storfamilier og klaner; unilineære slektsgupper som mellomledd mellom ætt og stamgrupper; forhold mellom ætter (f.eks. ættegrener); etc.

Se også:

- Eiendom 42
- Gjensidig hjelp 476
- Ekteskapsrestriksjoner 582

Storfamilier 596
Blodhevn 628
Totemisme 771
Totemisme 779
Tabuer 784

614 Stamgrupper

...forekomst av unilineære slektsgrupper med tradisjonell felles herkomst, men som ikke kan etterspores; antall og fordeling; tilknytning (f.eks. på morssiden, på farssiden); ekteskapsregler (f.eks. eksogami, agami, endogami); kjennetegn (f.eks. navn, insignier, totemisme, mattabuer); opprinnelse og tradisjoner; organisasjon; lederskap og suksessjon; medlemmenes rettigheter og plikter; solidaritet og gruppeansvar; felles eiendom og kultus; forhold til klaner; unilineære slektsgrupper som mellomledd mellom stamgrupper og fratrier; forhold mellom stamgrupper; etc.

Se også:

Eiendom 42
Gjensidig hjelp 476
Ekteskapsrestriksjoner 582
Blodhevn 628
Totemisme 771
Totemisme 779
Tabuer 784

615 Fratrier

...forekomst av en eller flere unilineære slektsgrupper som hver omfatter to eller flere stamgrupper; tilknytning (f.eks. på morssiden, på farssiden); ekteskapsregler (f.eks. eksogami, agami, endogami); kjennetegn; opprinnelse og tradisjoner; organisasjon; medlemmenes rettigheter og plikter; forhold mellom fratrier; etc.

Se også:

Ekteskapsrestriksjoner 582
Totemisme 771
Totemisme 779

616 Toklassesystem

...forekomst av unilineær halvering der hver halvdel består av en eller flere stamgrupper som kan være eller ikke være organisert i fratrier; tilknytning (f.eks. på morssiden, på farssiden); ekteskapsregler (f.eks. eksogami, agami, endogami); kjennetegn (f.eks. navn, totemisme); opprinnelse og tradisjon; medlemmenes rettigheter og plikter, konkurransementalitet (f.eks. kappestridd mellom halvdelene); pseudo-toklasser, dvs. to klasser som ikke er basert på

unilineær herkomst); forhold mellom klassene; etc.

Se også:

Økonomisk konkurranse 477
Idrettskonkurranser 526
Motsetninger innen gruppen 578
Ekteskapsrestriksjoner 582
Totemisme 771
Totemisme 779

617 Bilineære slektsgrupper

...forekomst av slektsgrupper bestående av personer som er forenet gjennom dobbelt herkomst ved forekomsten av toklasseeksogami (f.eks. seksjoner, underseksjoner, andre ekteskapsklasser); antall (f.eks. toklasse-, fireklasse-, seksklasse- og åtteklassesystemer); ekteskapsregler (f.eks. innskrenkning av valgbarhet til medlemmer av en eneste gruppe); kjennetegn (f.eks. navn); medlemmenes gjensidige forhold; overensstemmelse mellom slektstermer og gruppetilhørighet; kjennetegn for irregulære ekteskap; forhold mellom bilineære slektsgrupper; etc.

Se også:

Ekteskapsrestriksjoner 582
Irregulære ekteskap 588
Slektstermer 601

618 Klaner

...forekomst av lokale slektsgrupper bestående av unilineært beslektete personer av ett kjønn med ektemaker og mindreårige barn, men ikke av deres søsken av motsatt kjønn som er gift på annet sted; typer (f.eks. (matriklaner, patriklaner, morbror-/ farbrorklaner, faster-/mosterklaner); størrelse (f.eks. klanområde, klansamfunn); antall og utbredelse; underavdelinger (f.eks. i underklasser, i storfamilier); organisasjon; lederskap og suksessjon; funksjoner (f.eks. økonomisk, politisk); medlemmenes gjensidige forhold; samlende og splittende tendenser; jordeiendom; forhold mellom klaner; etc. Bare data om klanområder ordnes vanligvis under denne kategori.

Se også:

Klasser som unilineære grupper se 613
Klasser som unilineære grupper se 614
Beskrivelse og analyse av klassesamfunn 621

619 Stamme og nasjon

...forekomst eller fravær av grupper større enn det samfunn til hvilket folk anser seg å "høre" i en videre slektssammenheng;

identifikasjonsgrunnlag (f.eks. felles navn, felles språk, sammenhengende landområde, felles kultur, tradisjon om felles herkomst); kontakter og forbindelser stammene imellom (f.eks. handel, giftermål); utviklingsgraden av streben i nasjonalistisk retning; etc.

Se også:

- Tilknytning til kulturelle hoved- og underområder 101
- Etnosentrisme 186
- Innbyrdes relasjoner i samfunnet 628
- Territoriell organisasjon 63
- Stamme- og nasjonalpolitisk organisasjon 64
- Forbindelser mellom stammer og internasjonalt 648
- Nasjonalistiske bevegelser 668
- Forestillinger om rase 829

R 62-66 SAMFUNNSLIV; LOKALSAMFUNN, STAT, POLITIKK

Samfunnsliv: Samfunnsstruktur, territoriell organisasjon, stat og statsforvaltning, politisk adferd.

62 Samfunn

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om lokalsamfunnet og de embetsmenn som styrer det. Termen lokalsamfunn innebærer den største gruppe mennesker som normalt bor sammen og møtes ansikt til ansikt. Siden et lokalsamfunn sjelden kan omfatte mere enn 1000 individer, vil termen i samfunn med større bymessige ansamlinger bli begrenset til bydeler som nærmer seg lokalsamfunnet i dets ansikt til ansikt karakter, f.eks. kvartal, politidistrikt, boligforsteder. I samfunn som mangler politisk samordning utover lokalsamfunnets nivå vil opplysninger om styreform vanligvis bli henført til denne seksjon snarere enn til kategoriene under 63, 64 eller 65. I tillegg til politiske data om lokalsamfunnet, omfatter denne seksjon opplysninger om samfunnskontroll, politi og folkelig rettergang uten hensyn til det politiske samordningsnivå. Opplysninger om loven, lovbrudd og straff vil bli lagt i de respektive kategorier under 67, 68 og 69 endog når juridiske institusjoner faktisk

forekommer på lokalsamfunnsnivå. Data om politisk atferd vil bli lagt i kategoriene under 66. MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Lokalsamfunn". Hovedkategoriene 62 lokalsamfunn og 63 territoriell organisasjon er, som i sv. outline, slått sammen til 62 samfunn.

621 Lokalsamfunnets struktur

...typer (f.eks. omvandrende flokk, landsby, nabolag med spredt bebyggelse, husklynge, kvartal eller bydel); slektskapsstruktur (f.eks. klansamfunn, endogamt eller eksogamt sokn, segmentert samfunn av forenete klandistrikter, usegmentert samfunn av homogen opprinnelse, av heterogen opprinnelse); samfunnspolitisk og økonomisk struktur og organisasjon; samfunnets lokale underavdelinger; lokalsamfunnets befolkning (f.eks. gjennomsnittstall, utbredelse); utnyttet jord innenfor området (f.eks. gjennomsnittstall, variasjoner); kjennetegn (f.eks. navn, dialekt, lokal kultur); tendens mot lokal endogami eller eksogami; samlende og splittende tendenser; naboforhold; lokal stolthet; etc.

Se også:

- Stedsnavn 103
- Befolkningssammensetning 162
- Fysiske kjennetegn og tilbud i boligområder 36
- Fast eiendom 423
- Sosial lagdeling 56
- Menneskelige relasjoner 57
- Klaner 618
- Byadministrasjon 63
- Fraksjonsvirksomhet i politiske partier 665

622 Høvdinger

...forekomst av høvdinger og ledere; kvalifikasjoner; utvelgelsesmåte (f.eks. etter alder, uformell overtagelse, valg, suksesjon på mors- eller farssiden); funksjoner og virksomheter; bosted og husholdning; høvdingens slektingers spesielle status og virksomheter; autoritet; fortrinnsrettigheter; etc.

Se også:

- Lederskapstrekk 157
- Overhode i slektsgrupper 61
- Høvdinger for territoriale inndelinger 63
- Lederstillinger i statens utøvende organer 643

623 Rådsforsamlinger

...forekomst av rådgivende eller rådslående forsamlinger i lokalsamfunnet (f.eks. de eldstes råd, forsamling av voksne menn); medlemskap; utvelgelsesmåte; organisasjon; funksjoner (f.eks. rådgivende, dømmende, lovgivende);

forsamlingens møter; myndighet og fortrinnsrettigheter; etc.

Se også:

- Råd i territorielle inndelinger 63
- Statens lovgivende og rådslående forsamlinger 646

624 Lokale embetsmenn

...spesielle embeter i lokalsamfunnet (f.eks. ledere i krig, brannsjef, krønikeskriver, landmåler, herold, yppersteprest); kvalifikasjoner, utvelgelsesmåte, oppgaver, virksomhet og fortrinnsrettigheter for hver kategori embetsmenn; etc.

Se også:

- Embetsmenn i lokale inndelinger 63
- Statsbyråkrati 647
- Militær organisasjon 70
- Presteskap 793

625 Politi

...spesielle organer for håndhevelse av loven innenfor lokalsamfunnet og høyere politiske enheter; personell (f.eks. kvalifikasjoner, ansettelse, utdanning, organisasjon, forfremmelse, pensjon); utstyr (f.eks. uniform, kjennetegn, våpen); funksjoner (f.eks. forebygge og oppklare forbrytelser, slå ned uroligheter, trafikkkontroll); spesialisering (f.eks. patruljerende konstabler, etterforskere, sedelighetspoliti); myndighet (f.eks. arrestasjon, anholdelse, forenklet rettergang); graden av sivil kontroll; spesielle politiorganisasjoner (f.eks. statspoliti, hemmelig politi); privat politi (f.eks. livvakt, vaktmenn, industripoliti, privatdetektiver); etc.

Se også:

- Brannvern 368
- Kontroll av reisende 486
- Veipatruljer 494
- Organiserte laster 548
- Opprør 579
- Statspensjoner 657
- Politisk korrupsjon 667
- Retts- og juridisk personell 693
- Metoder for etterforskning av forbrytelser 694
- Arrestlokaler og fengsler 697
- Militærpoliti 708

626 Sosial kontroll

...drivkrefter for konformitet (f.eks. håp om belønning, gjensidighet, frykt for sosiale og overnaturlige straffer, samvittighet); midler for å fremkalle konformitet (f.eks. eksemplets makt, forskrift, ros, belønninger, advarsler, trusler);

press fra den offentlige opinion; samfunnskontrollens uformelle metoder (f.eks. kritikk, latterliggjørelse, sladder, fordømmelse, trolldom, tie ihjel, ostrakisme); omfanget av og effektiviteten i slike straffer sammenliknet med bruken av fysisk makt; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse:

"Samfunnskontroll".

Se også:

- Modifisering av atferd 153
- Sosiale normer 183
- Offentlig opinion 208
- Vidd og humor 522
- Status og prestisje 554
- Tape ansikt 558
- Primærgrupper 571
- Raksjoner på etikettebrudd 576
- Brudd på etiske normer 577
- Motsetninger innen gruppen 578
- Trolldom 754
- Overnaturlige straffer for krenkelse av tabuer og andre forseelser 784
- Forbannelser 789
- Sosialisering 86

627 Folkelig grupperettergang

...uformelle metoder for å bilegge tvister og pålegge straffer innen lokalsamfunnet; privat gjengjeldelse (f.eks. lysesjing, smøre med tjære og rulle i fjær, slektsfeide); forhandlinger og kompromis; uformelle forhør ledet av høvdingen eller den lokale rådsforsamling; etc. Opplysninger om formell rettergang legges i kategoriene under 69 selv om de forekommer på lokalsamfunnets nivå.

Se også:

- Erstatningsansvar 67
- Forbrytelse og straff 68
- Rettsystem 69

628 Samfunnets innbyrdes forbindelser

...tradisjonelle vennskapsforhold og rivaliseringer mellom lokalsamfunn; opprettelse, opprettholdelse og brudd på forbindelser; blodhevn; slektsfeider; forhandlinger og forlik (f.eks. betaling av mannsbot); mekling og voldgift; etc.

Se også:

- Krig mellom gjenger 579
- Internasjonal rett 648
- Formell rettergang 69
- Krig 72

63 Territoriell organisasjon (brukes ikke)

...generelle opplysninger om politisk territorial organisasjon på flere ulike nivåer. Opplysninger om territorial hierarki skal legges under 631. Opplysninger om politiske institusjoner i administrative eller territoriale enheter som i størrelse eller funksjon ligger mellom lokalsamfunnet og staten, den høyeste eller største politiske enhet, skal legges i kategoriene nedenfor. De er bestemt bare for samfunn som har en noe høyere politisk utvilking, ikke for lokalsamfunn som er politisk uavhengige eller for småstater som omfatter et eneste distrikt eller en liten by med den nærmeste omegn. De enkelte kategoriene motsvarer en nivåøkning i størrelse og utvikling, men siden disse ikke er universelt sammenliknbare, bør de bli gjenstand for modifikasjon slik at de kan brukes til de faktisk eksisterende territoriale enheter innen de enkelte statsdannelser.

MERK: Hovedkategoriene 62 lokalsamfunn og 63 territoriell organisasjon er slått sammen til 62 samfunn.

Se også:

Lokalsamfunn 62

631 Territorielt hierarki

...statsdannelsens territoriale struktur; de forskjellige nivåer innen statens territoriale og administrative organisasjon og deres forenlighet med kategoriene nedenfor; statstjenestemannshierarki; integrasjon i større politiske enheter (f.eks. Ukraina innenfor Sovjetunionen); det territoriale hierarkis generelle karakter (f.eks. føydalt, administrativt, føderalt); graden av lokale forskjeller når det gjelder strukturen (f.eks. føderale distrikter, frie byer, territorier, kolonier); etc.

Se også:

Identifikasjon av kulturgr. i forh. til kulturomr. og nabosam 101

632 Kommuner

...politisk forvaltning av kommuner (f.eks. byer, storkommuner, kjøpsteder, sokn) som omfatter et antall lokalsamfunn; tjenestemenn (f.eks. utøvende, rådgivende, administrative, knyttet til rettsvesenet); tilsettingsmåte (f.eks. tilforordnet, valgt, gjennom arv); ansvarsområde, myndighet, fortrinnsrettigheter, funksjoner og virkeområde for hver stilling; etc.

MERK: Brukes også om eldre territoriell inndeling på omtrentlig samme nivå: Skipreide, tinglag, sogn, prestegjeld.

Se også:

Bosettingers fysiske kjennetegn og tilbud 36

633 Storbyer

...politisk forvaltning av tettsteder som er større enn en kommune (f.eks. hovedsteder, distrikter, millionbyer); tjenestemenn (f.eks. utøvende, rådgivende, administrative, knyttet til rettsvesenet); tilsettingsmåte (f.eks. tilforordnet, valgt, gjennom arv); ansvarsområde, myndighet, fortrinnsrettigheter, funksjoner og virkeområde for hver stilling; etc.

MERK: Brukes for funksjonelle byområder, f.eks. Stor-Oslo, handelsdistrikter, interkommunalt samarbeid.

Se også:

Bosettinger og kontakt mellom by og land 36

Det politiske maskineri 667

634 Distrikt og fylke

...politisk forvaltning av et relativt stort område som omfatter et antall bosettinger eller kommuner (f.eks. en stammegruppes område, et engelsk grevskap, et fransk departement, et norsk fylke eller fogderi); tjenestemenn (f.eks. utøvende, rådgivende, administrative, knyttet til rettsvesenet); tilsettingsmåte (f.eks. tilforordnet, valgt, gjennom arv); ansvarsområde, myndighet, fortrinnsrettigheter, funksjoner og virkeområde for hver stilling; etc. Se også: Landsdel 637. Kommune 632.

MERK: Brukes også for den geografiske og administrative enhet fogderi.

Se også:

Landsdel 637

Kommune 632

635 Delstater

...politisk forvaltning av et større område som omfatter et antall distrikter (f.eks. et persisk satrapi, en romersk- eller inkaprovins, en amerikansk delstat); tjenestemenn (f.eks. utøvende, rådgivende, administrative, knyttet til rettsvesenet); tilsettingsmåte (f.eks. tilforordnet, valgt, gjennom arv); ansvarsområde, myndighet, fortrinnsrettigheter, funksjoner og virksomheter for hver stilling; etc.

Se også:

Stamme og nasjon 619

636 Ufrie områder

...politisk forvaltning av ufrie områder som ikke er organisert som en provins (f.eks. en koloni, et protektorat, et ufritt territorium); tjenestemenn (f.eks. utøvende, rådgivende, administrative, knyttet til tettevesenet); tilsettingsmåte (f.eks. tilforordnet, valgt, gjennom arv); ansvarsområde, myndighet, fortrinnsrettigheter, funksjoner og virkeområde for hver stilling. Opplysninger om koloniers forhold til kolonimakten se 648.

Se også:

Kulturkontakt 177
Kolonidepartement 645
Opplysninger om koloniers forhold til kolonimakten se 648
Administrasjon av avhengige etniske grupper 657
Militærregjering 727

637 Landskap - landsdeler

...geografisk inndeling i provinser, tidligere politisk inndelt, seinere erstattet av fylkesinndeling; emblemer, våpen, kart, topografiske beskrivelser, grenser, provinsialisme; etc.

MERK: Ny kategori i sv. outline 1993. Kan brukes for landsdelsnivå og bispedømmenivå.

Se også:

Fylker 634

64 Stat og statsforvaltning

(64)...generelle opplysninger om ulike aspekter ved beskrivelse av statlige institusjoner på det høyeste nivå, dvs. på det nivå der de avgjørende beslutninger blir tatt enten det dreier seg om et distrikt med noen få lokalsamfunn under en overhøvdning eller et stort imperium som omfatter mange nasjonaliteter. Materiale om samfunn med en høyere politisk samordning enn lokalsamfunnet skal legges her. (65)...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om statsforvaltningen og dens forskjellige organers virksomhet. Opplysningene som skal henføres til denne seksjon ligger hovedsakelig over lokalsamfunnets nivå.

MERK: Hovedkategoriene 64 stat og 65 statsforvaltning er, som i sv. outline, slått sammen til en hovedkategori 64 stat og statsforvaltning.

641 Borgerskap

...oppfatningen av individets forhold til staten; territoriell tilhørighet kontra slektstilhørighet; forskjellen mellom borgere og innbyggere og mellom forskjellige kategorier borgere; borgernes eller undersåttenes rettigheter, plikter, privilegier, myndighet og ansvar (f.eks. friheter og rettigheter, stemmerett, verneplikt); ervervelse av borgerskap (f.eks. naturalisering); tap av borgerskap (f.eks. på grunn av alvorlig forbrytelse); begrepet borgerlige dyder; etc.

Se også:

Immigrasjon 167
Nasjonalistiske og patriotiske symboler 186
Tvangs- og kontraktarbeid 466
Sosial lagdeling 56
Beskatning 651
Offentlige tjenester 663
Stemmegivning 666
Foræderi 687
Rettsystem 69
Militærtjeneste 701
Sosialtrygd 745
Forestillinger om politisk atferd 829
Myndighetsalder 884

642 Forfatning

...det rådende maktfordelingssystem; graden av overensstemmelse eller uoverensstemmelse mellom formelle forfatningsbestemmelser og den aktuelle praksis; rettigheter, privilegier og myndighet tilskrevet eller delegert til hvert regjeringsorgan, samt makten til å endre fordelingen; sentralisering og desentralisering av makt; konstitusjonelle prinsipper (f.eks. maktfordeling); temporær lempelse eller skjærpelse av den politiske autoritet (f.eks. interregnum, unntakstilstand); statsform (f.eks. imperium, monarki, unionsstat, forbundsrepublikk, mandatland under FN, koloni, protektorat); regjeringsform (f.eks. autokratisk, oligarkisk, adelsvelde, teokratisk, demokratisk); forfatningsform (f.eks. skrevet, uskrevet); utforming og endring av forfatningen; forfatningsrett; etc.

Se også:

Familieautoritet 59
Autoritet innen slektsgruppene 61
Autoritet innen samfunnet 62
Tjenestemannshierarki 631
Politiske partier 665
Rettsvesen 67
Dømmende myndighet 692
Politisk teori 829

643 Statsoverhode

...type av statsoverhode (f.eks. overhøvding, konge, president); delt maktutøvelse (f.eks. fredshøvding, konge og krigshøvding, konge og yppersteprest, konstitusjonell monark og statsminister, triumvirat, utøvende råd); makt (f.eks. eneveldig, nominell, avhengig av personlige egenskaper); prestisje (f.eks. personlig urenkighet, guddommelig herkomst); funksjoner (f.eks. administrative, dømmende, militære, religiøse); fortrinnsrettigheter; embetssymboler; tilsetning (f.eks. valgt, etter alder, matri- eller patrilineær suksesjon); kvalifikasjoner (f.eks. alder, kjønn, rang, rikdom, tapperhet, fromhet); innsettelse; funksjonstidens avslutning (f.eks. avsettelse, utløp av embetsperioden, ved å drepe gudekongen); etc. Se også:

- Dynastier og herkomst 173
- Familieoverhode og suksesjonsregler 59
- Overhode for slektsgruppen og suksesjonsregler 61
- Embetsmenn og suksesjon i lokalsamfunnet 622
- Kommuneforvaltning 632
- Tjenestemenn i storbyer 633
- Seremoniell i tilknytning til begravelse 764
- Seremoniell i tilknytning til begravelse 766

644 Hoff

...statsoverhodets residens og hoff; vakter, tjenere og vasaller; hoffpersonell (f.eks. antall, kjennetegn, ansettelse, virksomheter, fortrinnsrettigheter); hoffetikette og seremoniell; spesiell status og funksjoner for statsoverhodets slektninger; etc.

Se også:

- Offentlige bygninger 344
- Status gjennom manipulasjon 557
- Kongelige som samfunnsklasse 565
- Palassintriger 662

645 Regjering

...statsråder og private rådgivere for statsoverhodet; konstitusjonelle regjeringer; regjeringens forskjellige funksjonsområder (f.eks. utenrikspolitikk, krig, finanser, rettsvesen, innenriks- og koloniadministrasjon, postvesen, jordbruk, industri, samferdsel, handel, utdannelse); innsettelse av statsråder; makt, virksomheter og fortrinnsrettigheter for hver; forholdet til parlamentet og de politiske partier; regjeringssmøter; etc.

Se også:

- Statsforvaltning 65
- Politisk atferd 66

646 Parlament

...forekomst av rådgivende eller lovgivende forsamlinger (f.eks. stammehøvdingers råd, folkeforsamling, oligarkisk junta, valgt lovgivende forsamling); antall kammerer i forsamlingen (f.eks. etkammersystem, tokammersystem, stenderforsamling.); kvalifikasjoner for medlemskap; utvelgelse (f.eks. utnevnt, valgt, suksesjon); representasjonsprinsippet; mandatets varighet (f.eks. på livstid, tidsbegrenset, inntil avsatt eller tilbakekalt); myndighet og fortrinnsrettigheter; funksjoner (f.eks. rådgivende, lovgivende); organisasjon; prosedyre (f.eks. åpning, debatter, behandling av lovforslag); spesielle lovgivningsforskrifter (f.eks. statsoverhodets veto, lovrevisjon, folkeavstemning); etc.

Se også:

- Sammenliknbare organer i lokalsamfunnet 623
- Sammenliknbare organer i lavere politiske inndelinger 63
- Valg 666
- Vedtatte lover og forordninger 671

647 Statsforvaltning generelt

...spesielle kontorer, institusjoner, styrer og kommisjoner som er pålagt å lede statens virksomhet; ansvar (f.eks. overfor statsoverhodet, overfor regjeringstjenestemenn, overfor parlamentet); hvert organs organisasjon, personell og myndighetsområde; statsadministrasjonen; byråkratiet og dets kjennetegn; forvaltningens tjenestemenn; etc. MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Forvaltningsorganer".

Se også:

- Embetsmenn som yrkesklasse 463
- Sammenliknbare organisasjoner i lokalsamfunnet 624
- Sammenliknbare organer i lavere politiske inndelinger 63
- Virksomheter i sammenliknbare org.i lavere pol.innd. 65
- Forvaltningsrett 671

648 Internasjonale forbindelser

...tradisjonelt vennskap og rivalisering med andre stater; forhold mellom suverene og avhengige stater; fastleggelse av utenrikspolitikken (f.eks. innenrikspolitisk innflytelse); opprette, opprettholde og bryte diplomatiske forbindelser; utenrikstjenestens organer (f.eks. konsulære, diplomatiske);

spesialpersonell (f.eks. ambassadør, charge d'affaire, militærattache, konsul);
fortrinnsrettigheter (f.eks. diplomatisk immunitet); konsulers og diplomaters virksomhet; forsendelse av etterretnings- og diplomatiske meldinger; forhandlinger om traktater, militærallianser, utenlandshjelp og handelsoverenskomster; økonomiske sanksjoner (f.eks. eksport/importforbud); tilslutning til internasjonale overenskomster; internasjonal lov; fredlig bileggelse av tvister mellom stater (f.eks. voldgift, spesielle fredsdømstoler); forbindelser med internasjonale politiske organisasjoner (f.eks. De forenede nasjoner); internasjonal maktpolitikk; spionasje i fredstid; irredentisme; etc.

Se også:

Akkulturasjon og kulturkontakt 177
Koder og sifferskrift 202
Utenrikshandel 439
Reising 484
Internasjonal idrett 542
Atferd mot utlendinger og fremmede 609
Uformell grupperettergang 628
Ufrie områder 636
Straff for spionasje 687
Krig 72

65 Statsforvaltning (brukes ikke)

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om statsforvaltningen og dens forskjellige organers virksomhet.
Opplysningene som skal henføres til denne seksjon ligger hovedsakelig over lokalsamfunnets nivå.

MERK: Hovedkategoriene 64 stat og 65 statsforvaltning er, som i sv. outline, slått sammen til 64 stat og statsforvaltning.

651 Skattesystem og statsinntekter

...statens inntektskilder (f.eks. gaver og bestikkelser, tributt, registrerings- og lisensavgifter, grunnleie, fortjeneste fra statsforetak, bøter, konfiskasjoner, toll, skatter); de forskjellige skattetyper (f.eks. skatter i naturalier, utskrivning av arbeidskraft, koppskatt, eiendomsskatt, stempelavgifter, aksise, tollavgifter, inntektsskatt, arveavgifter); betydningen av og inntekten fra hver skattetype; forskjeller etter administrasjonsnivå; beskatningsprinsipper; skatterett; skatteutskrivning og skatteoppkreving;

spesialpersonell (f.eks. skatteoppkrevdere, skattekonsulenter); skattefritakelse; etc.

Se også:

Eiendom og arv 42
Gaver 431
Inntekter 434
Utenrikshandel 439
Tvangsarbeid 466
Statslotterier 525
Statsmonopoler 655
Bøter 681

652 Statens finanser

...statsbudsjett og finansielle overslag; statistikk over statens inntekter og utgifter; statsregnskaper; bevilgning og finanslovgivning; disposisjon av inntektsoverskudd; metoder for behandling av underskudd (f.eks. lån, pengeinflasjon, nekte å erkjenne gjeld); finanspolitikk (f.eks. bruk av offentlige midler for å påvirke utenrikshandelen eller arbeidslivet); statsgjeld og statsgjeldskontor; utstedelse av mynt og myntvesen; forholdet mellom finansdepartementet og de private bankene; statsbanker; etc.

Se også:

Lån og utlån 426
Betalingsmidler 436
Bokføring 451
Bankvesen 453

653 Offentlige arbeider

...bygging av damanlegg, reservoarer, kanaler, skipskanaler, jernbaner, riksveier, avløpsledninger og offentlige bygninger i statens regi; metoder for gjennomføring av arbeidene (f.eks. ved utskrivning av arbeidskraft, etter kontrakter med private firmaer); den politikk som føres når det gjelder offentlige arbeider (f.eks. for å avhjelpe arbeidsløshet, øke statens inntekter; vedlikehold av offentlige anlegg; etc.

Se også:

Kulturens mål 185
Vannforsyning 312
Bygningsentreprenører 331
Offentlige bygninger 344
Kloakk 364
Tvangsarbeid 466
Vei- og jernbanebygging 499
Utbedring av havner og vannveier 503
Politisk korrupsjon 667
Offentlige hjelpeprog. for å avhjelpe arbeidsløshet 746

654 Forskning og utvikling

...statsstøttet forskning innen anvendt vitenskap (f.eks. jordbruk, fiskerier, bergverk, skogbruk, ernæring, medisin); statlige videreutviklings- og veiledningstjenester; statssubsidier til svake eller livsviktige industrier (f.eks. flyruter, skipsfart, fiskerier, jordbruk); forskningsreiser; kyst-, geodetisk- og geologisk kartlegging; meteorologisk forskning og værstasjoner; etc.

Se også:

- Kulturens mål 185
- Marine industrier 228
- Anvendt dyreforskning 232
- Landbruksvitenskap 242
- Bergverk og skogbruk 31
- Oppdagelsesreiser 484
- Vann- og lufttransport 50
- Militær forskning 711
- Offentlig helsestell 744

655 Statsforetak

...statsmonopoler (f.eks. salt, tobakk); foretak som er drevet av staten eller av et statlig politisk organ (f.eks. postvesen, telefon og telegraf, jernbaner, kraftverk, banker); organisasjon og virksomhet for hvert foretak; forskjellige typer av statsforetak; etc.

Se også:

- Ssamfunnsplanlegging 185
- Postvesen 205
- Telefon og telegraf 206
- Saltfremstilling 258
- Tobakkfremstilling 277
- Kommunale kraft- og lysverk 365
- Kraftutbygging 371
- Statseiendom 421
- Banker 453
- Statlig eiendomsrett til og kontroll av kapital 471
- Statsforetakenes økonomi 475
- Monopoler 477
- Jernbaner 496

656 Statskontroll

...den politikk som statens kontroll av private foretak og virksomheter bygger på; generelle opplysninger om kontroll, restriksjoner og tvangspålegg; spesielle eksempler på statlig kontroll som ikke kan klassifiseres andre steder; etc.

Se også:

- Statskontroll av immigrasjon 167
- Bevaringspolitikk 185
- Statskontroll av radio 207
- Statskontroll av jakt og fiske 22
- Statskontroll av meieridrift 234
- Statskontroll av næringsmiddelindustrier 25

Statskontroll av fremst. og salg av drikkev. og medisiner 27

Rasjonering 434

Priskontroll 435

Statskontroll av bank- og finansvesen 45

Statsregulering av lønninger 465

Statskontroll av forretnings- og

industrivirksomhet 47

Statskontroll av reiser og transport 48

Statskontroll av ekteskap 582

Statskontroll i krigstid 722

Statskontroll av medisinsk personell 759

Statskontroll av mål og vekt 804

657 Statlig velferd

...pensjoner og velferdstiltak for statsansatte; statlig omsorg for og bistand til avhengige etniske grupper (f.eks. reservater); omfanget av statlig støtte til sosialomsorg, velferd, bistand til trengende, sosialtrygd og offentlig helsevesen; etc.

Se også:

- Statlige boligprogrammer 362
- Offentlige parker og lekeplasser 367
- Administrasjon av ufrie områder 636
- Sosiale problemer 73
- Offentlig helsestell 744
- Sosialtrygd 745
- Offentlige hjelpetiltak 746

658 Undervisningsvesen

...omfang av direkte og indirekte statlig støtte til undervisningsvesenet; statlig støtte og bidrag til skjønn kunst, ren vitenskap, biblioteker og museer; etc.

Se også:

- Biblioteker og museer 217
- Skjønn kunst 53
- Konsserter og teaterforestillinger 545
- Vitenskap 81
- Undervisning 87

659 Forvaltningsfunksjoner, andre

...forvaltningsfunksjoner som ikke kan klassifiseres andre steder (f.eks. folketelling, statens skoger, støtte til etablerte kirkesamfunn, forholdet mellom kirke og stat generelt); utgifter til den offentlige sikkerhet (f.eks. forsvar, politi, brannvern, katastrofehjelp); etc.

Se også:

- Folketellingsdata 16
- Brannvern 368
- Jordreformprogram 423
- Nasjonalparker 529
- Politi 625

Hær, marine og luftvåpen 70
Katastrofehjelp 731
Etablerte kirkesamfunn 795
Religiøs intoleranse 798

66 Politisk atferd

...generelle opplysninger om forskjellige typer av politisk atferd. Ettersom samfunnskontrollens mekanismer ikke virker effektivt ut over lokalsamfunnets nivå, støtter alle høyere styringsorganer seg på autoritet og makt til å supplere slike mekanismer med organisert tvang. Derfor er politisk atferd, i motsetning til andre former for sosial atferd, karakterisert ved utøvelse og manipulasjon av slik makt, eller streben etter den, for å nå mål ved hjelp av tvang eller trussel om det.

661 Maktmisbruk

...innehavere av politiske stillingers bruk av den makt de har til å fremme personlige mål, enten materialistiske, psykologiske eller ideologiske; ekstrainntekter i tjenesten (f.eks. ekstra høy inntekt og materielle fordeler, spesielle seksuelle eller ekteskapelige privilegier, uvanlige hedersbevisninger eller ærbødighet); bruk av stilling til selvopphøyelse (f.eks. eksibisjonisme, tiltvinge seg bestikkelser, besyttelse av laster, ta imot provisjon for utførte tjenester); bruk av makt for å tvinge andre til å rette seg etter ens egen etiske eller religiøse overbevisning; undertrykkelse av rivaler (f.eks. utrenskninger); undertrykkelse av motstandere; nepotisme; beskyttelse av egne interesser; etc.

Se også:

Organiserte laster 548
Politisk maskineri 667
Religiøs forfølgelse 798

662 Politisk manipulasjon

...bruk av manipulasjon for å presse makthaverne til å gi personlige fordeler eller for å oppnå politisk avansement; smiger og innyndelse; bruk av bestikkelser; hestehandel; palassintriger; opportunisme; det politiske spillet; etc.

Se også:

Status gjennom manipulasjon 557
Bekvemmelighetsektenskap 581
Straff for bestikkelser 687

663 Politiske metoder, hederlige

...bruk av uegennyttige metoder for å beholde et politisk verv eller oppnå et høyere; utøve sparsomhet, bekjempe korrupsjon og laster, utvise administrativ dyktighet, statsmannskunst og liknende metoder for å oppnå og beholde massenes støtte som et vern mot opposisjonelle politiske krefter; appellere til publikums intelligens og samvittighet; etc.

Se også:

Reformbevegelser 185
Borgerdyder 641

664 Politiske metoder, uhederlige

...bruk av organisert press mot innehavere av politiske verv for å få dem til å bruke sin makt til å fremme gruppeinteresser; pressgrupper; korridorpolitikk; organisert manifestasjon av gruppesolidaritet (f.eks. massedemonstrasjoner, brevkampanjer); bruk av publiseringskanaler og propagandateknikk; bruk av taktikk fra arbeiderbevegelsen (f.eks. blokade); etc.

Se også:

Offentlig opinion 208
Kollektive forhandlinger 468
Samfunnskontroll 626

665 Politiske partier

...organisasjon med det formål å oppnå og å beholde politisk makt; politiske fraksjoner; organiserte politiske partier (f.eks. antall, sammensetning, lederskap, målsetting, partiideologier); partiorganisasjon (f.eks. på landsbasis, regionalt, lokale partilag); metoder for rekrutering og belønning av medlemmer (f.eks. gjennom tildeling av embeter); nominasjonsprosedyre (f.eks. forberedende partimøter, primærvalg, landsmøter, kandidatlister); spesiell organisasjon under valgkampanjer; innlemmelse av politiske partier i statens struktur og dens underavdelinger; etc.

Se også:

Fraksjonsdannelse i samfunnet 578
Fraksjonsdannelse i samfunnet 621

666 Valg

...stemmegivning; uformelle valgmetoder for utpeking av offentlige tjenestemenn; organiserte valgsystemer (f.eks. valgdistrikt, registrering av stemmeberettigete, nominasjonskrav, valglokaler, stemmegivning, forholdsregler mot valgfusk); valgkampanjer (f.eks. innsamling av pengemidler, valgprogrammer, valgturneer, bruk

av publisitet og propaganda); hvordan den enkelte stemmeberettigete stemmer og hva som er avgjørende for dette; skremselsmetoder og fusk; minoriteters metoder for å få kontroll (f.eks. svindel med valget til egen fordel, "rottenboroug"-system, stemmetelling etter skattelister); etc.

Se også:

- Påvirkning av den offentlige opinion 208
- Talekunst 537
- Andre metoder enn valg for å fylle politiske verv 62
- Andre metoder enn valg for å fylle politiske verv 63
- Andre metoder enn valg for å fylle politiske verv 64
- Stemmerett 641
- Straff for valgfusk 687

667 Det politiske maskineri

...spesielle organisasjoner for valgkontroll, tillsetting i verv og fordeling av gevinst; partitjenestemenn og partimaskineri; belønninger til medlemmer og kjente velgere (f.eks. arbeid, kontrakter, fordeler, politibeskyttelse, småkorrupsjon); bevegelse innen partimaskinen (f.eks. politikeres medhjelpere, stemmefisking); forbindelser med underverden; omfanget av politisk korrupsjon; reformforsøk; etc.

Se også:

- Politi 625
- Byforvaltning 633

668 Politiske bevegelser

...massebevegelser for betydelige politiske endringer; typer (f.eks. messianske, nativistiske, nasjonalistiske, radikale, revolusjonære, reaksjonære); organisasjon (f.eks. politiske partier, underjordiske grupper); ledelse; lære, politikk og program (f.eks. sosialisme, kommunisme, fascisme); åpen virksomhet (f.eks. passiv motstand, propaganda, politisk press, massedemonstrasjoner, anstiftede uroligheter i arbeidslivet); skjult virksomhet (f.eks. infiltrasjon, spredning av nedsettende rykter, hemmelig utdeling av oppviglerskrifter, "frontorganisasjoner"); andel av befolkningen som er berørt; etc.

Se også:

- Sosiale trender 178
- Reformbevegelser 185
- Propaganda 208
- Kollektive forhandlinger 468
- Sosialisme 471
- Utvikling av nasjonalisme 619

Avholdsbevegelser 733
Samfunnspolitiske teorier 829

669 Revolusjon

...forsøk på å gripe den politiske makt med voldelige midler; typer (f.eks. palassrevolusjoner, femtekolonner, opprør, klassereisninger, borgerkrig); årsaker og mål; rasjonaliseringer; deltakere; taktikk (f.eks. pågripelse av ledende motstandere, innta militære støttepunkter, innta de strategiske deler av samfunnsmaskineriet); kontrarevolusjonær taktikk og bevegelser; følgene av fremgang og nederlag; etc.

Se også:

- Historie og kulturendringer 17
- Kulturelle mål 185
- Sosial lagdeling 56
- Motsetninger innen gruppen 578
- Opptøyer 579
- Straff for foræderi 687
- Krig 72

S 67-69 LOV OG RETT

67 Rettsvesen

...generelle opplysninger om forskjellige sider ved sedvanemessige eller lovfestede atferdsnormer for overtredelser som kan bli underlagt sanksjoner av representant eller organ for det politisk organiserte samfunn eller stat, og ikke bare gjennom samfunnskontrollens uformelle mekanismer.

671 Rettslige normer

...forskjellen mellom de sosiale normer som håndheves av et eller annet organ for den politisk konstituerte stat og de som håndheves bare gjennom uformell samfunnskontroll; oppfatningen av loven (f.eks. som prejudikat, som en samling av absolutte eller relative prinsipper); relativ utbredelse av sedvanerett og uskreven rett og autorativt fastsatt og skreven rett (f.eks. forordninger, resolusjoner, forskrifter, vedtekter, forfatninger, bindende juridiske eller administrative beslutninger, pålagte tabuer, guddommelige åpenbarelses); lovgivere; lovsamlinger; rettskategorier (f.eks. sivilrett,

statterett); rettsregler og forfatningsrett; alminnelig rettsteori; enkle og sammensatte rettssystemer; etc.

Se også:

- Nydannelser 176
- Sedvanerettslige normer 183
- Eiendomsrett 421
- Familierett 593
- Uformell samfunnskontroll 626
- Uformell rett 627
- Borgerrettigheter 641
- Statsforfatningsrett 642
- Statlig regulering 656
- Rettssystem 69
- Militær unntakstilstand 722

672 Erstatningsansvar

...oppfatningen av individers og gruppers ansvar ved brudd på rettslige normer; utvidelse av ansvaret til andre (f.eks. foreldre, ektemake, søsken); fritakelse for rettslig ansvar (f.eks. mindreårige, sinnssyke, høvdinger); erkjennelse av formildende eller skjerpene omstendigheter (f.eks. ungdom eller alderdom, forbryterens eller offerets kjønn eller klassestatus, ulykkestilfelle, selvforsvar, overlegg, uaktsomhet, gjentakelse); dyr og livløse tings ansvar (f.eks. en okse som stanger, hund som jager sauer); etc.

Se også:

- Familiers kollektive ansvar 59
- Slektgruppers kollektive ansvar 61
- Overordnetes ansvar for sine underordnetes handlinger 676
- Straffereaksjoner 681
- Moralsk ansvarlighet 812
- Mindreåriges status 858

673 Lovbrudd

...generelle definisjoner av handlinger som er i strid med loven; hovedkategoriene av lovbrudd (f.eks. forbrytelser, handlinger som volder skade, avtalebrudd, forsyndelser); akseptert gradering når det gjelder forbrytelsenes alvor (f.eks. malum prohibitum og malum in se, forseelser og forbrytelser, tilgivelige synder og dødssynder; etc.

Se også:

- Brudd på etikette 576
- Brudd på etiske normer 577
- Spesifikke forbrytelser og deres straffer 68
- Tabuer 784
- Seksuell perversitet 83

674 Kriminalitet

...forekomst og utbredelse av kriminalitet; vanlige og sjeldne lovbrudd; kriminalstatistikk (f.eks. antall innrapporterte forbrytelser, arrestasjoner og domfellelser for ulike lovbrudd; typer av lovbrøyttere (f.eks. ungdomsforbryttere, kriminelle kaster, narkotikamisbrukere, profesjonelle forbryttere); motiver for forbrytelser (f.eks. begjær, frustrasjon, sjalusi); medvirkende sosiale faktorer (f.eks. fattigdom, undertrykkelse); kriminologi; etc.

Se også:

- Nevroser og psykoser 158
- Organiserte laster 548
- Landeveisrøveri og sjørøveri 579
- Forebyggelse av kriminalitet 625
- Straffereaksjoner 681
- Sivilprosess 691
- Forseelser innen gruppen 738
- Ungdomsforseelser 738
- Selv mord 762
- Sosialisering 86

675 Kontrakter og avtaler

...oppfatningen av avtalefestete forhold; overenskomster, kontrakter, løfter og mulighetene for å håndheve dem; ytelser; avtalepartenes rettigheter, privilegier og myndighet; prosedyre ved inngåelse av avtaler (f.eks. i vitners nærvær); vilkår og bestemmelser; avtaletyper (f.eks. lovbestemt formular, muntlig overenskomst, pakter); etc.

Se også:

- Byggmestre og entreprenører 331
- Lån 426
- Leie 427
- Salg 432
- Forsikringsavtaler 456
- Arbeidsforhold 466
- Sosiale forhold 571
- Ektepakter 584
- Traktater og allianser 648
- Straffer for avtalebrudd 686
- Religjose løfter 782

676 Ansvar og delegasjon av myndighet

...oppfatningen av overføring av autoritet; implikasjoner og begrensninger; den overordnetes og underordnetes rettigheter, privilegier og myndighet; den overordnetes ansvar for sin underordnetes handlinger; overdragelse og tilbakekallelse; befullmektiget oppdrag og betaling; uliketyper av underordnede ledd (f.eks. kommisjonærer); etc.

Se også:

- Offentlige utroper og herolder 203

Tjenestefolk 357
Legatforvaltning 429
Salgsrepresentanter 446
Finansmeklere 454
Arbeidsforhold 466
Selskapsrett 473
Offentlige transportmidler 49
Offentlige transportmidler 50
Ekteskapsformidlere 584
Forvaltningsorganer 647
Advokater 693
Private velferdsorganer 747

68 Forbrytelse og straff

...generelle opplysninger som omhandler forskjellige definisjoner i juridisk eller annen form av særskilte påtalbare eller straffbare forbrytelser, samt opplysninger om straffeforfølgelsers omfang i sin alminnelighet og i spesielle tilfeller.

681 Straff

...omfang og fordeling av de vanligste straffetyper; dødsstraff (f.eks. henging, halshugging, kvelning, brenning, sonderlemmelse); legemlig straff (f.eks. pisking, lemlestelse, tortur); eiendomsstraffer (f.eks. skadeserstatning, bøter, beslagleggelse); offentlig ydmykelse (f.eks. gjøre til latter, sette i gapestokk); fratakelse av borgerlige rettigheter (f.eks. sette i slaveri, erklære fredløs, sette i fengsel); straffeteori; systematisering av straffeforfølgelse (f.eks. mannebot, straffelover); formålet med straff (f.eks. erstatning, straff, forebygging); pønologi; mottakere av bøter, skadeserstatninger, beslaglagt eiendom (f.eks. staten, den skadelidende part); etc.

Se også:

Samfunnskontroll 626
Uformell rett 627
Rettssystem 69
Fengsler og straffarbeid 697
Overnaturlig straff for krenkelse av tabuer 784

682 Forbrytelser mot liv

...definisjoner og omfang av samt straffebestemmelser for drap (f.eks. mord, drap); straff for mordforsøk og selvmordsforsøk; straff for fosterfordrivelse og barnemord; etc.

Se også:

Ulykker 164
Ulykker 165

Kannibalisme 266
Feider og blodhevn 627
Feider og blodhevn 628
Ansvar ved uaktsomhet eller selvforsvar 672
Hodejakt 721
Hodejakt 727
Barmhjertighetsdrap 73
Selvmord 762
Abort og barnemord 847
Drap av gamle 888

683 Forbrytelser mot person

...definisjoner og omfang av samt straffebestemmelser for legemlige og verbale overgrep (f.eks. overfall, mishandling, grov legemsbeskadigelse, baktalelse, ærekrenkelse); straffer for trolldom; etc.

Se også:

Tretter 578
Sladder 626
Trolldom 754

684 Sedelighets- og ekteskapsforbrytelser

...definisjoner og omfang av samt straffer for sedelighetsforbrytelser (f.eks. utukt, forførelse, hor, prostitusjon, blodskam, raseblanding, voldtekt, sodomi, råskap); straffer for forbrytelser mot ekteskap og familie (f.eks. forsømmelse av forsørgelsesplikt, overgi familien til seg selv, vanskjøtte barn); etc.

Se også:

Prostitusjon 548
Raseblanding 563
Ekteskap 58
Kjønn 83
Illegimitet 848

685 Formuesforbrytelser

...definisjoner og omfang av samt straffer for uhederlig tilegnelse (f.eks. tyveri, krypskytteri, ran, innbrudd, bedrageri, underslag); definisjoner av og straffer for skadeverk på eiendom (f.eks. ferdes uten lov på annenmanns eiendom, ildspåsettelse, hververk med forsett); etc.

Se også:

Eiendom 42
Bandittvesen 579

686 Avtalebrudd

...straffer for avtalebrudd, kontraktbrudd og unnlattelse av å betale gjeld; definisjoner og omfang av samt straffebestemmelser for kriminell uaktsomhet; etc.

Se også:

- Lån 426
- Avtaler 675
- Tvangsfullbyrdelse av avtaler og gjeld 696

687 Forbrytelser mot staten

...definisjoner og omfang av samt straffereaksjoner for politiske forbrytelser (f.eks. forræderi, spionasje, ulovlig innreise, sammensvergelse, majestetsforbrytelse, valgfusk, embetsforbrytelse), straffer for forseelser i militærtjenesten (f.eks. lydighetsnektelse, feighet, desertering, mytteri); definisjoner av og straffer for forbrytelser i embete (f.eks. gi eller motta bestikkelser, mened, forlede til falsk forklaring i retten, bestikke dommere, forakt for retten); straffer for penge- og finansforbrytelser (f.eks. falskmyntneri, forfalskning av regnskaper og dokumenter, smugling, skatteunndragelser); etc.

Se også:

- Penger 436
- Smugling 439
- Internasjonal lov 648
- Beskatning 651
- Revolusjon 669
- Domstolsprosedyre 695
- Krigsrett 698
- Militær disiplin 703

688 Forbrytelser mot religionen

...definisjoner og omfang av samt straffer for blasfemi og ugudelighet; straffer for spesielle unnlattelses- og overtredelsessynder (f.eks. forsyndelse mot ritualer, krenkelse av tabuer); etc.

Se også:

- Frykt for overnaturlige straffer 626
- Generell definisjon av synd 673
- Soning 783
- Tabuer 784
- Overnaturlige straffer for krenkelse av tabuer 784

689 Forbrytelser mot den allmene ro og orden

...definisjon og omfang av samt straffer for å skape krangel, støtende oppførsel, stifte ufred; straffer for fyll, bruk av forbudte rusmidler og avvikende atferd; kulturelt bestemte straffereaksjoner for løgnaktighet og andre brudd på etiske normer; staffereaksjoner for dovenskap og mangel på samarbeidsvilje; etc.

Se også:

- Nevroser og psykoser 158
- Atferd under beruselse 273

- Narkotika og stimuli 276
- Dovenskap og dagdriveri 461
- Gjensidig hjelp 476
- Levestandard og livsrutiner 51
- Brudd på etikette 576
- Brudd på etikk 577
- Motsetninger innen gruppen 578
- Samfunnskontroll 626

69 Rettssystem

...generelle opplysninger om forskjellige sider av de formelle prosedyrer og de autoriserte samfunnsorganer gjennom hvilke stat eller lokalsamfunn fastlegger hva som er lovovertrædelser og ilegger straff. For samfunnskontroll og uformelle rettslige mekanismer se kategoriene under 62.

691 Sivilprosess

...omfang av sivilsøksmål; statistikk over sivile saker; årsaker til og typer av sivilprosess; misbruk (f.eks. anstifte rettstretter, sakførerhai); etc.

Se også:

- Motsetninger innen gruppen 578
- Uformell rett 627
- Skadeverk 673
- Omfanget av kriminelle handlinger og kriminell atferd 674

692 Domstoler

...i hvilken grad avgjørelsen av tvister, erstatninger for skader og anvendelse av straffer er trukket tilbake fra de berørte parter og overdratt til en rettsutøvende myndighet; i hvilken grad det skilles mellom dømmende og annen innsatt myndighet; spesielle dommere og domstoler; rettssystemet (f.eks. lavere domstoler og appelldomstoler, alminnelige domstoler og billighetsdomstoler, domstoler for sivile søksmål og for kriminalsaker; hver domstols myndighetsområde; dømmende myndighet og spesielle rettigheter; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelser: "Dømmende myndighet".

Se også:

- Oppfatningen av rettferdighet 577
- Uformell rett i lokalsamfunnet 627
- Embetsmenns og tjenestemenns juridiske myndighet 63
- Embetsmenns og tjenestemenns juridiske myndighet 64

Statsforfatning 642
Rettsnormer 671
Spesialdomstoler 698

693 Rettsspleiepersonell

...spesialpersonell for håndhevelse av lov og rett bortsett fra politi (f.eks. lensmann [bortsett fra politifunksjonen], stevnevitne, fogd, namsmann, rettslig undersøkelsesdommer); jurister (f.eks. juridisk rådgiver, advokat); advokatforeninger; fredsdommer; domstolspersonale (f.eks. dommere, påtalemyndighet, offentlige forsvarere, kontorpersonale, rettsreportere); storjury og lagrett; tilsynspersoner for personer som har fått betinget dom og innsatte som er løslatt på prøve; bødler; kvalifikasjoner, ansettelse, funksjoner og fortrinnsrettigheter for hver type personale; avlønning (f.eks. honorar, provisjon, fast lønn); rettssettikk; etc.

Se også:

Politi 625
Juridisk utdanning 874

694 Forberedelse til rettssaker

...klagemål og anklager; etterforskningsmetoder; reise sak; tiltale (f.eks. gjennom storjury); arrestordre og innkallinger; arrestasjon og varetekt; kausjon; stevning (f.eks. etter habeas corpus-akten); påstand og utsettelse etc.

Se også:

Politi 625
Sivilprosess 691

695 Prosess

...forskjellige former for domstolsbehandling (f.eks. summarisk, kriminalsaker, sivile søksmål, appell til høyere rettsinstans); stille for retten; vitnemål (f.eks. vitner, bevisregler); argumenter og oppsummering; spesielle prøver (f.eks. edsavleggelse, gudsdommer, tortur, juridiske dueller); rettslige beslutninger (f.eks. dommerens, juryens, voldgift); domsavsigelser og dommer; appeller; etc.

Se også:

Rettsprotokoller 217
Rettsbygninger 344
Talekunst 537
Uformell rette på lokalsamfunnets nivå 627
Misbruk av rettssystemet og straffereaksjoner 687
Militær unntakstilstand 722

696 Domsfullbyrdelse

...den måte dommer og straffer fullbyrdes på (f.eks. ved egen hjelp, av spesielle tjenestemenn); håndhevelse av avtaler, inndrivelse av gjeld; eksekveringsdokumenter (f.eks. iverksettelses-, konfiskasjons-, gjenervervelsesorder); betinget dom; unndra seg rettsforfølgelse (f.eks. ved hjelp av huller i loven, bestikkelser, flukt, søke om asyl); etc.

Se også:

Administrasjon av konkurser 429
Offentlige henrettelser 541
Lynsjing 627
Blodhevn 628
Straffereaksjoner 681
Asyl 778

697 Fengsel og arrest

...lokaler for fengselsforvaring og varetekt; forholdsregler mot flukt; personale (f.eks. fangevoktere, fengselsdirektør, fengselsprest, vakter); forskjellig behandling av innsatte (f.eks. kvinner, pålitelige innsatte som begunstiges); straffeinstitusjoners organisasjon; fengselsregler og rutiner; belønninger og straffereaksjoner for god og dårlig oppførsel; fengselsoppholdets varighet; løslatelse på prøve og benådning; fengselsarbeid; straffarbeidsleirer; spesielle fengsler (f.eks. for politiske fanger, militærfengsler); etc.

Se også:

Fengselsbygninger 344
Tvangsarbeid 466
Pønologi 681
Krigsfanger 727
Forbedringsanstalter 738
Mentalsykehus 743

698 Spesialdomstoler

...domstoler med spesielle virkeområder (f.eks. krigsrett, skifterett, ungdomsdomstoler, sjørettsdomstoler); voldgiftsdomstoler; kommisjoner med dømmende myndighet; spesialpersonell, domsrett, myndighet, og rettergangsordning for hver type; etc.

Se også:

Skifterettsprosedyre 428
Sjøfartsregler og lovgivning 502
Internasjonale domstoler 648
Militær disiplin 703

T 70-72 MILITÆRVESEN OG KRIG

70 Væpnete styrker

...generelle opplysninger om forskjellige sider av spesialisert militær organisasjon. Generelle opplysninger om uspesialisert militær organisasjon skal legges under kategori 701 med unntak av forhold som er tilstrekkelig utviklet innen et visst samfunn til å berettigede behandling under en av de følgende kategoriene.

701 Militær organisasjon

...formålet med den militære organisasjon (f.eks. forsvar, indre sikkerhet, prestisje); sammensetning av de væpnete styrker i fred og krig; stående hær, flyvåpen og marine (f.eks. størrelse, fordeling, beredskap); kvalifikasjoner for og plikt til å gjøre militærtjeneste (f.eks. alder, kjønn); krigeres status (f.eks. spesielle rettigheter, ulemper); militære ledere (f.eks. kvalifikasjoner, ansettelse, myndighet, funksjoner); graden av atskillelse mellom militær og politisk organisasjon; samordning av de væpnete styrker (f.eks. i et ekspedisjonskorps, i en arme, i en stor sammensatt militær oppbygning); hierarkisk oppbygning (f.eks. rangordning, kommandolinje); lønssystem, forfremmelse og avskjed; permisjon og tjenestefri; spesielle organisasjoner (f.eks. militærforeninger); tjenestetidens lengde; etc.
Se også:

- Lederskapstrekk 157
- Prestisje og sosial bevegelighet 55
- Politisk organisasjon 62
- Politisk organisasjon 63
- Politisk organisasjon 64
- Militær teknologi og utstyr 71

702 Rekruttering og utdanning

...opptakelse i de væpnete styrker (f.eks. frivillig, tvungen verneplikt); uttaking (f.eks. prøver på dugelighet, legeundersøkelse); utdanning (f.eks. rekruttskole, drill, våpenøvelser, feltmanøvrer); spesielle tiltak (f.eks. rekrutteringskontor, instruksjonsbøker); sosial status; etc.
Se også:

- Idrett 526
- Militærparader 541
- Borgerskap 641
- Treningsleire 712

703 Disiplin og moral

...militære dyder (f.eks. mot, lydighet); militære ledes rett til å straffe og summarisk rettsutøvelse; militære belønninger (f.eks. medaljer, gradstegn, spesielle fordeler); det moralske nivå i de væpnete styrker; oppbyggende og demoraliserende faktorer; spesielle metoder for å inngi kampmoral; etc.
Se også:

- Symbolske tegn på prestisje 554
- Etiske idealer 577
- Motsetninger innen gruppen 578
- Militære lovbrudd og straffereaksjoner 687
- Krigsrett 698
- Veteraners særrettigheter 729

704 Landstridskrefter

...hærens organisasjon; overkommandoen; de forskjellige våpengrener (f.eks. infanteri, kavaleri, artilleri, tankkorps); kampenheter (f.eks. lag, kompani, bataljon, regiment, divisjon); hver grens sammensetning, organisasjon og spesielle funksjoner; spesielle kampstyrker (f.eks. rekognoserings-, kyst-, og luftforsvarsheter); etc.
Se også:

- Transport til lands 49
- Militær teknologi og utstyr 71
- Taktikk 725

705 Intendantur og forsyningstjeneste

...forsyningstjenestens spesielle organisasjon (f.eks. kvartermesterenheter, sjø- og lufttransportenheter); system for anskaffelse og fordeling; rasjoner og utlevering av dem; messer; spesialpersonell (f.eks. kokker, oppassere, forsyningsoffiserer); etc.
Se også:

- Matens servering og fortæring 26
- Transport- og forsyningstjeneste 724

706 Sjøstridskrefter

...marinens organisasjon; overkommandoen; kampenheter (f.eks. enheter for rekognosering og spesialoppdrag); organisasjonen ombord i et krigsskip (f.eks. befal, menige, kampenheter, maskinbesetning, sambandspersonell); marinens hjelpeenheter; organisasjon av havner, verft, depoter og andre anlegg i land; spesielle sjøstridskrefter (f.eks. kystvakt, ubåtavdelinger); etc.

Se også:

- Skip, navigasjon og transport til sjøs 50
- Marinekorps 704
- Marinefartøyer og deres utrustning 71
- Marinestrategi og taktikk 72

707 Luftstridskrefter

...luftstridskreftenes organisasjon; overkommandoen; kamp- og administrative enheter (f.eks. strategiske og taktiske styrker, wing, gruppe, skvadron); personellorganisasjon; organisasjon av bakketjenesten; etc.

Se også:

- Lufttransport 509
- Militære lufttransporttjenester 705
- Militærfly 717
- Taktiske luftoperasjoner 725

708 Hjelpestyrker

...ikke stridende spesialstyrkers organisasjon og funksjon (f.eks. sanitetstropper, ingeniørtropper, anleggsbataljoner, sambandstropper, etterretningstjeneste, militærpoliti); annet spesialpersonell (f.eks. kasserer, feltprest, krigsadvokat, stabsoffiserer, spesialister i forbindelsestjenester og psykologisk krigføring); etc.

Se også:

- Kommunikasjon 20
- Politi 625
- Spionasje i fredstid 648
- Krigsrett 698
- Forsynings- og intendanturtjeneste 705
- Militær ingeniørvitenskap 711
- Militær regjering 727
- Offentlig helsevesen 744
- Medisin 75

71 Militær teknologi

...generelle opplysninger om forskjellige sider ved den teknologi som er spesiell for krig. Teknologiske prosesser og produkter som blir brukt både i krig og i industrien i fredstid, blir beskrevet under relevante kategorier andre steder.

711 Militær ingeniørvitenskap

...vitenskapelig militær teknologi; forskning og forsøksvirksomhet i anvendt militær vitenskap; utvikling og prøving av nye våpen og utrustning; ingeniørtroppers spesialteknikk; etc.

Se også:

- Byggeteknikk 331
- Kjemiteknikk 381
- Maskinteknikk 401
- Marinens ingeniørpersonell 706
- Hærens ingeniørpersonell 708

712 Militære anlegg

...forsvarsbefestninger; havne- og kystforsvar (f.eks. kystartilleriets kanonstillinger, antiubåtnett); radar og luftvern batterier; militærleire og øvelsesfelt; militærlagre; marinestasjoner og baser; militære flyplasser; rakettbaser; bygging, vedlikehold og fordeling av militære anlegg; etc.

Se også:

- Bygging og konstruksjon 33
- Bosetting 36
- Sivil luftfart 508
- Luftvernstyrker 704
- Organisasjon av kystvaktens og marinens landstasjoner 706

713 Våpenmaterieil

...spesialiserte militærvåpen; beskrivelse av sammensatte våpen (f.eks. håndvåpen, artilleri, giftgass, flammekastere, torpedoer, miner, bomber, raketter); beskrivelse av tilbehør (f.eks. kavalleriutstyr, kanonlavetter og -vogner, panser, avstandsmålere, ammunisjon); våpenforråd; etc.

Se også:

- Atomenergi 378
- Uspesialiserte våpen 411
- Rideutstyr 492
- Krigsmaterieilindustri 719

714 Uniformer og effekter

...militær bekledning (f.eks. hårfasong, kroppsbeskyttelse, kroppsmaling, amuletter og maskotter, uniformer); beskrivelse av personlig utstyr (f.eks. feltflaske, ryggsekk, hjelm, gassmaske, førstehjelpsutstyr, skjold); distinksjoner (f.eks. etter grad, mellom forskjellige korps og tjenestegrener, mellom parade- og feltuniformer og -utstyr); etc.

Se også:

- Bekledning og tilbehør 29
- Kroppens forskjønnelse 30
- Militære medaljer og merker 703

715 Militære kjøretøyer

...beskrivelse av spesialiserte militære kjøretøyer (f.eks. pansertog, tanks, jeeps, amfibiekjøretøyer); antall, funksjon og spesiell bruk av hver type; etc.

Se også:

- Bilindustri 398
- Ikke militære kjøretøyer 493
- Militærmateriell bortsett fra kjøretøyer 713

716 Marinefartøyer

...beskrivelse av spesialiserte krigsfartøyer (f.eks. krigskanoer, hangarskip, jagere, ubåter, mineleggere, landgangsfartøyer); drivkraft, fart, bestykning, spesialutstyr og funksjoner for hver type; flåtestatistikk (f.eks. antall og fordeling av enhetene); etc.

Se også:

- Skipsbygging 396
- Ikke militære fartøyer 501
- Marinens våpenutstyr 713

717 Militærfly

...beskrivelse av spesialiserte militære luft- og romfartøyer; drivkraft, fart, bestykning og spesialutstyr for hver type; spesielt tilbehør (f.eks. katapultseter, bremseanordninger for landing på hangarskip); antall og fordeling av militære luftstridsstyrker; etc.

Se også:

- Flyindustri 399
- Ikke militære luftfartøyer 506
- Luftstridskreftenes organisasjon 707

718 Spesiell militær utrustning

...beskrivelse av sambandsutstyr spesielt for militær bruk (f.eks. felttelefon, bærbart radioutstyr, optisk signalutstyr); spesielle navigasjons- og søkeanordninger og tilbehør (f.eks. radar, loran, spesielt elektronisk materiell); etc.

Se også:

- Beskrivelse av ikke militært sambandsutstyr 20
- Fotografering 215
- Fremstilling av elektrisk utstyr 393
- Hærens sambandskorps 708

719 Krigsmateriellindustri

...spesialindustri for fremstilling av våpen samt andre krigsfornødenheter og utstyr; eierforhold og virksomhet; organisasjon av arbeid og produksjon; offentlig regulering; graden av

selvforsyning når det gjelder krigsmateriellindustri; etc.

Se også:

- Fremstilling av sprengstoff 389
- Kapitalvareindustri 39
- Våpensmed 326.38

72 Krig

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om føring og resultater av kamper mellom uavhengige politiske enheter (f.eks. bystater, stammer) med bruk av organiserte militære styrker.

721 Krigsårsaker

... forekomsten av krig (f.eks. ofte, sjelden, ukjent); grupper som deltar; militærberedskap; krigens omfang, hårdhet og varighet; militæroperasjoner i liten målestokk (f.eks. plyndringstokter etter slaver og kveg, hodejakt, sjørøveri); oppfatningen av krig som begrep (f.eks. som ærefull, som hellig, som urett men uunngåelig, som mindre svekkende enn fred); vanlige motiver for å begynne krig (f.eks. hevn, selvforsvar, øking av landområde, prestisje); materielle gevinster ved krig (f.eks. krigsbytte, trofeer, slaver, kvinner, merkantile fordeler, land); i hvilken grad offensiv eller defensiv krigføring er det dominerende; beslutninger om å sette i gang krig (f.eks. overlegninger, forhandlinger); metoder for innledning av fiendligheter (f.eks. utfordring, krigsærklæring, angrep uten varsel); etc.

Se også:

- Etnosentrisme 186
- Kannibalisme 266
- Prestisje 554
- Opprør, sjørøveri og bandittvesen 579
- Feider 618
- Internasjonale forhold 648
- Revolusjon 669
- Religiøs intoleranse 798

722 Omstilling til krig

...nødsforanstaltninger (f.eks. militær unntakstilstand); restriksjoner i krigstid; de ikke stridendes plassering og atferd (f.eks. evakuering til et sikkert sted, mobilisering for arbeid i krigsindustrien, iakttakelse av spesielle tabuer); midler for å opprettholde sivilbefolkningens moral; sivilforsvarets virksomhet; økonomisk tilpasning til krigsforhold; etc.

Se også:

- Rasjonering 434
- Priskontroll 435
- Utvidelse av den politiske makt i krigstid 642
- Offentlige finanser 652
- Statskontroll 656
- Utskrivning til militærtjeneste 702

723 Strategi

...prinsipper for militær strategi til lands, til sjøs og i luften; ikke teknologiske sider ved militær vitenskap; planlegging av krig og felttog; samordning av militære styrker; planlagt bruk av propaganda og psykologisk krigføring; økonomisk krigføring; etc.

Se også:

- Offentlig opinion 208
- Forhandlinger om allianser 648

724 Forsyninger

...anskaffelse av militære forsyninger i krigstid; planlegging av forsyningstjenesten; organisasjon av land-, sjø- og lufttransport; sending av forsyninger; depoter, lagre og forsyningstog; etc.

Se også:

- Transport til lands 49
- Sjø- og lufttransport 50
- Organisert intendantur og forsyningstjeneste 705
- Militære kjøretøyer, skip og fly 71

725 Taktikk

...land-, luft- og sjøstridskrefters spesialtaktikk; kombinert taktikk; taktiske manøvrer av offensiv art; taktiske manøvrer av defensiv art (f.eks. skyttergravskrig, bruk av underjordiske installasjoner); spesialtaktikk (f.eks. angrep av fallskjermtropper, landgangsoperasjoner, raids bak fiendens linjer, taktikk brukt av motstandsbevegelser); etc.

Se også:

- Revolusjonær taktikk 669
- Ikke spesialisert taktikk 726

726 Krigføring

...krigsmobilisering; troppenes avreise (f.eks. offentlige seremonier, ritualer for å sikre overnaturlig hjelp, formaninger om å vise tapperhet); militære ekspedisjoner (f.eks. avmarsj, rekognosering, beskyttelse av flanker og baktropper, slå leir, sette ut vakter, furasjering, innkvartering); forskjellige kamptyper (f.eks. skjærmysler, overraskelsesangrep, stormangrep, regulært slag, geriljakrig, beleiringer); begynne

kamphandlingene (f.eks. valg av tid og sted, innledende ritualer og forholdsregler); deployering og samordning av styrkene; spesielle kjennetegn for kamp til sjøs og i luften; den brente jords taktikk; militære konvensjoner og regler for krigføring (f.eks. parlamentærflagg); personsammenstøt (f.eks. tvekamp mellom stridende); avslutning av kamphandlingene (f.eks. etter første tap, etter den siste håpløse stillingen); taktiske tilbaketrekninger; flukt og forfølgelse; overgivelse; etc.

Se også:

- Krigssanger 533
- Internasjonal lov 648
- Organisasjon av hær og krigsparti 701
- Religionsutøvelse 78

727 Krigens ettervirkninger

...antall døde og sårete og deres skader; behandling av egne døde og sårete (f.eks. oppsamling av døde og anbringelse av dem, omsorg for de sårete); behandling av fiendens døde og sårete (f.eks. plyndring, lemlesting, dreping); erobring av trofeer; behandling av krigsfanger (f.eks. nedslakting, tortur, lemlestelse, løslatelse, utveksling, holde tilbake mot løsepenger, adopsjon, gjøre til slaver, offer); straffeforføyninger mot fiendens ledere; militær okkupasjon og militærstyre; vende hjem fra krig (f.eks. hjemreise, mottakelse av hjemvendte krigere); de hjemmевærendes reaksjoner på seier og nederlag; feiring av seieren (f.eks. dans, fester, minnesmerker over seieren); demobilisering; gjenoppptakelse av normalt liv; gjenreisning etter krigens ødeleggelser; flyktninger; etc.

Se også:

- Minnestøtter og monumenter 211
- Kannibalisme 266
- Lemlestelse 304
- Krigsdanser 535
- Slaveri 567
- Koloniadministrasjon 636
- Fengsler 697
- Begravelsesskikker 764

728 Fred, gjenoppsettelse av

...våpenhvile og fredsforhandlinger; fredskonferanse; vilkår (f.eks. betaling av tributt, skadeserstatninger, avståelse av territorium, demilitarisering); ratifikasjon av fredsvilkår; konsolidering av erobret territorium; flytting av beseiret befolkning; etc.

Se også:

- Migrasjon 166
- Migrasjon 167

Koloniadministrasjon 636
Naturalisering 641
Internasjonale forhold 648

729 Krigsveteraner

...krigsveteraners status og virksomhet; spesielle fortrinsrettigheter (f.eks. politisk og økonomisk avansement); krigspensjoner og belønninger; spesielle institusjoner (f.eks. hjem for soldater, veteransykehus); veteranorganisasjoner; veteranmøter etc.

Se også:

Patriotiske festdager og jubileer 527
Prestisje og sosial bevegelighet 55
Brorskap 575
Veteranadministrasjon 647
Offentlig velferd 657
Sykehus 743

U 73-75 SOSIALE PROBLEMER, HELSE OG SYKDOM

Sosiale problemer, helse og sosialvesen, sykdom.

73 Sosiale problemer

...generelle opplysninger om forskjellige typer klart avgrensede større sosiale problemer, omfanget av dem, samt den behandling og omsorg som hver type får. Se kategoriene under 74 for samordnede velferdsprogrammer og omsorg i spesialiserte institusjoner.

731 Katastrofer

...forekomst og hovedtyper av katastrofer (f.eks. jordskjelv, epidemier, storbranner, tyfoner, tornadoer, oversvømmelser, tørke, hungersnød, insektangrep); forklaringer og rasjonaliseringer; omfanget av katastrofale ulykker (f.eks. togulykker); reaksjoner på katastrofer; organisasjon av hjelpetiltak (f.eks. privat, offentlig); den rolle som hjelpeorganisasjoner spiller (f.eks. Røde Kors); nødstiltak; gjenreisning; forebyggende tiltak (f.eks. vern mot oversvømmelser); etc.

Se også:

Sykloner 132
Områder med vulkansk og seismisk virksomhet

133
Forekomst av epidemier 164
Tilpasning til sult 261
Vannforsyning 312
Kommunalt brannvern 368
Gjenreisning etter krigsødeleggelser 727
Hjelpeorganisasjoner 74
Sykdom 75

732 Handikappede

...omfanget av alvorlige fysiske defekter hos personer (f.eks. blindhet, døvstumme, invaliderende sykdommer og misdannelser, utviklingshemmete); forklaringer til misdannelser og defekter; omsorg for og behandling av handikappede (f.eks. forsømmelse, forfølgelse, barmhjertighetsdrap, omsorg i hjemmet, veldedighet, omsorg i institusjon); organisasjon, drift og finansiering av spesialinstitusjoner for handikappede; hjelpemidler for handikappede (f.eks. førerhunder, proteser, høreapparat, spesialkonstruert spisebestikk); sterilisering av handikappede; etc.

Se også:

Omfanget av sinnssykdom 158
Tegnspråk 201
Vergemål 429
Hjelpemidler til å bevege seg med 481
Omsorg for krigsveteraner 729
Tigging 735
Eldreomsorg 737
Sykdom 75
Tolkninger av fysiske abnormiteter 826
Barnemord 847
Eldreomsorg 888

733 Alkoholisme og narkomani

...omfanget av overdrevet eller stadig bruk av alkohol eller narkotika; sosiale problemer som følger av dette (f.eks. fattigdom, forbrytelser, oppløste hjem); omsorg for og behandling av alkoholikere og narkomane (f.eks. neglisjering, forsøk på måtehold og avvenning); spesialinstitusjoner for behandling og avvenning av alkoholikere og narkomane; avholdsbevegelser; etc.

Se også:

Psykiatriske sider ved alkoholisme og narkomani 158
Bruk av alkoholholdige drikker og narkotika 27
Organiserte laster 548
Politiske bevegelser 668
Hjelp til stønadstrengende 736
Sykdom 75

734 Invaliditet

...kroniske sykdommer og invaliditet (f.eks. sinnssykdom, tuberkulose, multippel sklerose); forlenget rekonvalesens etter sykdom; behandling og omsorg (f.eks. innleggelse på sykehus, forsømmelse, barmhjertighetsdrap, pleie, diett, hvile); omsorg hjemme og i institusjon; sanatorier, mentalsykehus, rekonvalesentehjem; økonomiske problemer som følge av kronisk sykdom; stønad til kronisk syke og deres familier (f.eks. veldedighet, offentlig stønad); etc.

Se også:

Underernæring 146
Dødelighet 164
Forsikring 456
Sykehus og klinikker 743
Sosialtrygd 745
Sykdom 75
Generelle opplysninger om medisinsk omsorg 758

735 Fattigdom

...forekomst og definisjon av fattigdom; årsaker (f.eks. lav inntekt, arbeidsløshet, sykdom, alkoholisme, ødselhet, ugjeldelighet); samfunnets holdninger til fattigdom; tigging og tiggere; fattigunderstøttelse (f.eks. almisser, privat veldedighet, offentlig bistand); spesielle institusjoner for fattige (f.eks. fattighus); finansiering av institusjonene (f.eks. kommunalt, kirkelig, private gaver); etc.

Se også:

Boligforhold 362
Gi gaver 431
Inntekt 434
Dovenskap 461
Lønninger 465
Levestandard 511
Sosial lagdeling 56
Sosialtrygd, offentlig bistand og privat velferd 74

736 Bistandstrengende, generelt

...omfanget av personer som trenger bistand (f.eks. foreldreløse barn, enker, forlatte og fraskilte hustruer, utviklingshemmede og alkoholikeres familier, invaliders og kriminelles familier); holdninger til det å trenge bistand; omsorg og hjelp til trengende (f.eks. adopsjon, bistand fra slektninger, privat veldedighet, offentlig bistand); spesielle institusjoner for bistandstrengende (f.eks. barnehjem); etc.

Se også:

Vergemål 429
Forsikring 456

Levirat 587
Enkers status 589
Adopsjon 597
Sosialtrygd, offentlig bistand og privat velferd 74
Behandling av morløse spebarn 846

737 Eldreomsorg

...omfang av behovet for hjelp hos eldre av begge kjønn; omsorg for og hjelp til eldre (f.eks. bistand fra slektninger, privat veldedighet, offentlig bistand, omsorg i institusjon); spesielle institusjoner for eldre (f.eks. aldershjem, pleiehjem, eldrecenter); finansiering av institusjoner (f.eks. privat, kommunalt, foreninger, kirkelig); etc.

Se også:

Aldersfordeling i befolkningen 162
Sparing 454
Livrenter 456
Pensjoner og sosialtrygd 745
Offentlig bistand 764
Eldres status og behandling 888

738 Forseelser

...omfanget av småforbrytelser (f.eks. ungdomsbander og vandalisme, spillegalskap, seksualforbrytelser, forsømmelse av familiens underhold); ungdomsforbrytelsers utbredelse, årsaker og former; holdninger til og behandling av småforbrytere og ungdomsforbrytere; spesielle institusjoner (f.eks. skolehjem, ungdomsfengsel); etc.

Se også:

Drukkenskap 273
Dovenskap 461
Gambling 525
Prostitusjon 548
Slagsmål 579
Forbrytelser 674
Forbr. mot den allmene ro og orden og deres straffer. 689
Fengsler 697
Ungdomsdomstoler 698
Førekteskapelige seksualforhold 836
Barns gienger 857
Ungdomsproblemer 883

74 Helse og velferd

...generelle opplysninger om forskjellige sider av organisert virksomhet for å avhjelpe sosiale problemer og sykdom.

741 Stiftelser og velferdsinnretninger

...private donasjoner for å avhjelpe nød, til sosial omsorg, helsestell og utdanning; kirkelige donasjoner for filantropiske- og utdanningsformål; stiftelser som har til formål å fremme helse, velferd, vitenskap og utdanning; spesielle filantropiske organisasjoner (f.eks. kommunale fonds); stiftelsenes organisasjon, administrasjon og handlingsprogram; finansiering (f.eks. gaver, kapitalplasseringer, skattefritakelse); metoder for å skaffe penger; fordeling av midlene; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Filantropiske stiftelser".

Se også:

- Truster 429
- Gi gaver 431
- Investeringer 454
- Beskatning 651
- Institusjoner for handikappede, trengende og småforbrytere 73
- Kirkelig organisasjon 794
- Vitenskap og humanoria 81
- Undervisning 87

742 Medisinsk forskning

...omfanget av medisinsk forskning, ernæringsforskning og forskning innen offentlig helsestell; samarbeid med sykehus og medisinske undervisningsanstalter; spesialpersonell (f.eks. forskere, teknikkere); laboratorier og utstyr; forskningsinstitutter; forskningsadministrasjon; spesielle prosjekter (f.eks. kreft- og tuberkuloseforskning); finansiering (f.eks. statsstøtte, fondsmidler, innsamlinger); organisasjoner som samler inn midler og deres metoder (f.eks. julemesser, kronerulling, maibloomst); fordeling av fondsmidler; etc.

Se også:

- Veterinærmedisin 232
- Statsstøtte 654
- Medisinsk personell 759
- Utviklingsnivået i biologisk vitenskap 815
- Medisinske undervisningsanstalter 874

743 Sykehus og klinikker

...antall av og tilgjengeligheten av spesialinstitusjoner for medisinsk omsorg; klinikkers og sykehusenes organisasjon og virksomhet; personell (f.eks. administrativt og medisinsk personell, pleiere, portører, teknikkere); utstyr; spesialtjenester; takster og honorarer; finansiering (f.eks. statlig, kirkelig, privat); ambulerende klinikker; etc.

Se også:

- Sykehusbygninger 344
- Omsorg for krigsveteraner 729
- Pleieinstitusjoner for handikappede 732
- Omsorg for alkoholikere og narkomane 733
- Sanatorier, rekonv.hjem, inst. for sinnslidende og spedals 734
- Leger, pleiere og medisinsk omsorg 75

744 Offentlig helsestell og hygiene

...organiserte forholdsregler for å hindre og kontrollere smittsomme sykdommer og epidemier; det offentlige helsestellet utviklingsnivå og effektivitet; spesialpersonell (f.eks. sanitæringenører, karantenepersonell, inspektører); offentlige laboratorier; offentlige helsetiltak (f.eks. melke- og kjøttkontroll, utferdigelse og håndhevelse av karantenebestemmelser, kontroll og utryddelse av smittebærende dyr, Statens institutt for folkehelse, kommunale helseråd); spesielle kontrollprogrammer (f.eks. gul feber, veneriske sykdommer); lovgivning angående offentlig helsestell (f.eks. regler om tilsetninger i matvarer, lov om legemidler); etc.

Se også:

- Underernæring 146
- Omfanget av sykkelighet 164
- Offentlig renovasjon 364
- Hygieniske forhold i industrien 466
- Fjerning av menneskelige ekskrementer 514
- Offentlig velferd 657
- Hærens sanitetskorps 708
- Vaksinering og uspesifisert preventiv medisin 751

745 Sosialtrygd og sosialforsikringer

...de fremherskende typer av sosiale trygder (f.eks. tjenestepensjoner, alderspensjon, syketrygd, mødrepenisjon, arbeidsløshetsstrygd); finansiering (f.eks. fra arbeidsgiver, fra forsikringstakere, fra staten); fondsforvaltning; premier og utbetalinger; pensjons- og hjelpekasser i næringslivet; trygdellovgivning; virksomheter som bekostes og drives av staten (f.eks. statsstøttet legehjelp); etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Sosialtrygd".

Se også:

- Livrenter, individuell fors.og gjens.fors.selskaper 456
- Arbeidsforhold 466
- Statsutg.til off.velferd og pensjoner til statsans. 657
- Pensjoner til krigsveteraner 729
- Generelle opplysninger om medisinsk omsorg 758

746 Offentlige hjelpetiltak

...virksomheter finansiert med skattemidler for forvaltning og fordeling av bistand; bistand til bestemte grupper (f.eks. stønad til trengende mødre, invalider, handikappede barn, trengende gamle); arbeidsløshetsstønad (f.eks. i kontanter, offentlige arbeider); offentlig velferdspolitikkk forsvar av offentlig velferd i motsetning til privat veldedighet; etc.

Se også:

Omfanget av arbeidsløshet 464

Offentlige arbeider 653

Utgifter til offentlig velferd 657

Invaliditet, fattigdom og trengende 73

747 Private velferdstiltak

...private organisasjoner som samler inn pengemidler (f.eks. private velferdsfond); private, halvprivate, forenings- og kirkelige hjelpeorganisasjoner (f.eks. Røde Kors, Frelsesarmeen, organisasjoner for familievelferd); velferdsorganisasjoner som ikke er beskrevet andre steder (f.eks. Care, spesialboliger, bymisjoner, daghjem, kirkelige forsamlingshus); hver types organisasjon, forvaltning og virksomhet; etc.

Se også:

Inst.for best typer av handik.,trengende og småforbrytere 73

Kirkelig velferdsarbeid 794

748 Sosialt arbeid

...spesialutdannelse og de spesiell metoder som brukes i forvaltningen av hjelpe- og velferdstiltak; personell (f.eks. kvalifikasjoner, utdannelse, organisasjon); spesialisering (f.eks. distriktssykepleier, sosialarbeider innen psykiatri); bruk av sosialarbeidere i private, kirkelige og statlige velferdsorganisasjoner; opplegg, gjennomføring og metoder i det sosiale arbeid (f.eks. familierådgivning); etc.

Se også:

Sosialskoler 874

75 Sykdom

...generelle opplysninger om sykdom sett ut fra forskjellige synsvinkler. Forestillinger om sykdomsårsaker, opplysninger om behandlingsmetoder og om spesialister i sykdomsbehandling, samt personskader og

funksjonelle eller nevrotiske lidelser skal ordnes i de relevante kategorier nedenfor.

751 Forebyggende medisin

...oppfatningen av begrepene helse og hygiene; helseprogram; beskyttende forholdsregler (f.eks. solbadolje, amuletter, trylleformularer, profylaktiske midler, vaksinerings); etc.

Se også:

Omfanget av sykdom 164

Kosthold 262

Sykeforsikring 456

Personlig hygiene 515

Mosjon 526

Offentlig helsestell og hygiene 744

Fetisjer 778

Tabuer 784

Magi 789

Spebarnstell 854

Barnstell 855

Resepter på et langt liv 886

752 Kroppsskader

...teorier om årsaker til skader ved uhell og ulykker; førstehjelp; behandling av sår, knivsår, brannsår, forfrysning, støt og forstuvning (f.eks. ligaturer, bandasjer, grøtomslag, massasje, kauterisasjon); behandling av slangebitt og insektstikk; motgifter ved forgiftninger; behandling av bruddskader (f.eks. nagling, trepanasjon); kirurgiske operasjoner; bruk av aseptikk og steriliseringsmetoder; lindring av smerter (f.eks. bedøvelse); tannkirurgi; etc.

Se også:

Omfanget av ulykker 164

Lemlestelse 304

Kirurgiske instrumenter 413

Ulykkesforsikring 456

Årelating 757

Leger og tannleger 759

Forestillinger om den menneskelige anatomi 826

Obstettrikk 84

753 Sykdom

...i hvilken grad sykdom tilskrives naturlige årsaker, trolldom og overnaturlige angrep; de alminnelige teorier om overnaturlige årsaker til sykdom (f.eks. tap av sjelen, besatt av en ond ånd, inntrengende legemer, gift, det onde øye, krenkelse av tabuer, forurensning eller smitte); spesielle forestillinger om frastøtende sykdommer (f.eks. spedalskhet); vitenskapelige sykdomsteorier (f.eks. overføring gjennom bakterier); etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse:
"Sykdomsteorier".

Se også:

- Omfanget av sykdom 164
- Medisinsk forskning 742
- Oppfatninger om dødsårsaker 761
- Trosforestillinger 77
- Utviklingsnivået i biologisk vitenskap 815
- Kunnskap og tro om den menneskelige fysiologi 827
- Tolkning av mentale forstyrrelser 828
- Forestillinger om sykdoms innvirkning på det ufødte barn 843

754 Trolldom

...forestillinger om hekseri og trolldom som årsaker til sykdom og død; faktisk og påstått forekomst av trolldom; motiver for bruk av trolldom; metoder (f.eks. med ben fra kirkegården, in effigie, trollskudd, åndemaning); bruk av trolldomskyndige; hekser, trollmenn, kloke koner og menn; deres fysiske, sosiale og mentale kjennetegn; deres kraftkilder og utdanning; organisasjon; forskjellige typer av trolldomskyndige (f.eks. varulver, vampyrer, personer med det onde øye); vitnesbyrd om trolldommens effektivitet; reaksjoner mot trolldomskyndige (f.eks. heksejakt); etc.

Se også:

- Motsetninger innen gruppen 578
- Trolldom som faktor i samfunnskontroll 626
- Straff for trolldom 683
- Foranstaltninger mot trolldom 755
- Familieånder 776
- Bruk av magi utenom det å forårsake eller helbrede sykdom 789

755 Magisk og mental terapi

...personlige terapeutiske anstrengelser (f.eks. troshandlinger, selvanalyse); ty til en praktiserende spesialist (f.eks. omstendigheter, arrangement, betaling); diagnoser (f.eks. gjennom tegntyding, tolking av symptomer); terapeutisk fremgangsmåte (f.eks. sjamanistiske seanser, analysedivan); metoder (f.eks. drømmetyding, motmagi, åndeutdrivelse, gjennvinne sjelen, bite eller gape over ting som trenger inn i kroppen, påkalle hjelp fra ånder); foreskrevne midler (f.eks. medisiner, renselse, soning, pålegge tabuer); prognose; rituell fordrivelse av sykdom (f.eks. syndebukk); helbredelse ved tro; vitenskapelig psykoterapi (f.eks. psykoanalyse, psykiatri, mentalhygiene); vitnesbyrd om effektiviteten av magisk og mental terapi; etc.

Se også:

- Atferdsmønster og personlighet 15
- Sjamanistiske danser 535
- Oppfatninger om begrepet sjel 774
- Beslektet religiøs praksis 78
- Åndebesettelse og drømmetolkning 787

756 Psykoterapeuter

...vanlig forekommende typer av psykoterapeuter (f.eks. sjamaner, håndspåleggere, psykoanalytikere, kliniske psykologer); fysiske, mental og sosiale kjennetegn; deres kraftkilder (f.eks. arv, hjelp fra ånder, spesialutdanning); utdanning og innvielse; fortrinnsrettigheter og mangler; spesielt utstyr og atferd; kilder til underhold (f.eks. gaver, honorarer); straffer forfeilslått utfall av behandling; forhold mellom utøvere (f.eks. rivalisering, organisasjon); sjamanisme som religiøst kompleks; spesielle organisasjoner (f.eks. medisinske selskaper, psykoanalytiske foreninger); etc.

Se også:

- Hekseri 754
- Familieånder 776
- Åpenbarelse og forutsigelse 787
- Psykoterapeuters ikke terapeutiske funksjoner 789
- Trollmenn og spåmenn 791
- Transvestittisme 838

757 Medisinsk terapi

... graden av forskjell mellom medisinsk terapi og magisk samt mental terapi; husråd og selvmedisinering; gå til en praktiserende lege (f.eks. omstendigheter, arrangement, betaling); diagnoser (f.eks. undersøkelse av symptomer, diagnostiske hjelpemidler); konsultasjoner; terapeutiske prinsipper (f.eks. motmidler, homeopati); terapeutiske metoder (f.eks. årelating, laksermidler og brekkmidler, akupunktur, medisiner); foreskrevne regimer og midler for spesifikke lidelser (f.eks. feber, forkjølelse, tannpine, fordøyelsesbesvær, reumatisme, smittsomme sykdommer); etc.

Se også:

- Materia medica og farmakologi 278
- Medisinsk forskning 742
- Offentlig helsestell og hygiene 744
- Kirurgi 752
- Forestillinger om anatomi og fysiologi 82
- Obstetikk 84

758 Sykepleie i sin alminnelighet

...kur og omsorg for syke (f.eks. diett, hvile, isolasjon); apparatur og utstyr for sykepleie (f.eks. febertermometer, bekken); generelt om tilgang på medisinsk rådgivning, behandling og omsorg (f.eks. organisasjon av omsorg for syke, finansiering, tjenester); etc. Denne kategori er bestemt for generell informasjon om medisinsk omsorg. For spesielle opplysninger se relevante kategorier under 73, 74 og 75.

Se også:

Gi gaver 431

Besøk 574

Sykehus

Klinikker

759 Medisinsk personell

...de forekommende typer av medisinsk spesialpersonell (f.eks. naturleger, diagnostikere, indremedisinere, kirurger, tannleger, sykepleiere, teknikkere, jordmødre); kvalifikasjoner, utdanning, status og virksomhet for hver type; medisinsk personells fortrinnsrettigheter og mangler; spesialpåkledning, tilbehør og atferd; avlønning (f.eks. honorarer, fast lønn); straffer for feilslått utfall av behandling; organisasjoner; faglig etikk; medisinske sekter (f.eks. akupunktur, kiropraktikk); eksaminasjon og godkjennelse av leger; etc.

Se også:

Med.personell i inst.for handik.,treng.og småforbrytere 73

Offentlig helsestell, sykehus og forskningspersonell 74

Psykiatere, sjamaner og medisinske selskaper 756

Jordmødres rolle ved barnefødsler 844

Skoler for medisinsk utdanning og sykepleie 874

759.1 Naturleger

759.2 Medisinske sekter

...kiropraktikere, homøopati, akupunktur m.m.

759.3 Leger

...leger i skolemedisinsk tradisjon.

759.31 Lege, almenpraktiserende

759.35 Kirurg

759.38 Feltskjærer

759.5 Fødselshjelpere

759.51 Jordmor

759.6 Sykepleiepersonell

759.8 Tannpleie

...f.eks. tannpleiere, tannleger, tannteknikkere m.m.

759.81 Tannlege

759.86 Tanntekniker

V 76 DØD, BEGRAVELSE OG SØRGETID

76 Død

...generelle opplysninger om døden sett ut fra forskjellige synsvinkler, samt forestillinger om døden og de skikker og handlinger som er knyttet til døden. For trosforestillinger om livet etter døden se 775.

761 Liv og død

...teorier om liv og død; forestillinger om livskraften; oppfatninger av begrepet død (f.eks. som naturlig, som unaturlig); trosforestillinger om dødsårsaker; holdninger til døden (f.eks. fortrolighet, frykt, fatalisme); etc.

Se også:

Dødlighetsstatistikk 165

Teorier om helse og sykdom 75

Oppf.av skjebnen,tro på animisme og myter om dødens oppr. 77

Resepter på et lang liv 886

762 Selvmord

...omfanget av selvmord; motiver (f.eks. ydmykelse, skuffet kjærlighet); alminnelige metoder (f.eks. hoppe ut fra et høyt sted, drukne seg, skyte seg, ta gift); stereotype metoder (f.eks. kremering sammen med død ektefelle, harakiri); rettferdiggjørelse; holdninger til selvmord; etc.

Se også:

Personlighetsforstyrrelser 158

Straff for selvmordsforsøk 682

763 Dødsfall

...varsler og forutsigelser om dødsfall; forestillinger om det å dø; kjenne at døden nærmer seg; bringe orden i personlige forhold; slektningene samler seg; forsøk på å utsette døden; forberede en pasient for døden (f.eks. flytte fra hjemmet, liksvøping, den siste olje); forberede begravelsestilbehøret (f.eks. likskrud, kiste); det siste farvel; dødsriterier (f.eks. koma, åndedrettet opphørt, hjerteslagene opphørt); forsøk på gjenoppliving; reaksjoner på det inntrykk døden gjør (f.eks. jammer, flukt, lemleste seg selv); offentliggjøring av dødsfall; undersøkelser etter døden; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Å dø".

Se også:

Testamenter skrevet på dødsleiet 428

Dødsstraff 681

Varsler 787

764 Begravelse

...holdninger overfor liket; stell av døde (f.eks. svøpe og pynte den døde); lit de parade; konserverende metoder (f.eks. balsamering, tørking, mumifisering); bestemmelse av tid, sted og måte for begravelse; tid mellom død og begravelse (f.eks. varighet, forholdsregler for å forhindre flere dødsfall, uttrykk for sorg); vakt og våking over liket; sted for hensettelse av liket (f.eks. kirkegård, benhus); oppbevaringsformer (f.eks. kiste, kano, urne, gravkammer); metoder for hensettelse av liket (f.eks. overgivelse, jordfesting, kremasjon, senke i havet, begravelse i hule, i et tre eller på en plattform); klargjøre graven, likbålet eller plattformen; transport av liket til begravesstedet; likfølge; nedleggelse av liket i graven (f.eks. stilling, retning); gravhauger, monumenter og gravminner; begravelseriter; gravoffer; plassering av gravgodset; slektningenes rolle ved begravelsen; deltakernes økonomiske forpliktelser (f.eks. honorar, avgifter); forholdregler mot sjelens tilbakevending (f.eks. taushet, forklledning, dører for de døde); tilbakeferden fra begravelsen; renselse av deltakerne; etc.

Se også:

Minnestatuer og -monumenter 211

Gravkannibalisme 266

Sørge- og klagesanger 533

Posthume giftermål 588

Blodhevn 628

Eskatologi 775

Renselsesriter 783

765 Sørgetid

...sørgetidens lengde; ektefelles og andre slektingers atferd etter begravelsen (f.eks. leve tilbaketrukket, sørgeklær, iakttakelse av tabuer, offere); behandling av relikvier (f.eks. konservering av hodeskalle eller hode, bære ben på seg, lage ting av hår); besøk ved graven; gravøl; ekshumasjon, begravelse for annen gang og ny jordfestelse; seremonier som avslutter sørgetiden; etc.

Se også:

Gravkannibalisme 266

Enkers status 589

Hodejakt 721

766 Avvikende begravelsskikker

...avkortete og forlengete begravelser; særskilte begravelseriter for dødsfall under spesielle omstendigheter (f.eks. en fiende, utlending, henrettet forbryter, fattiglem, slave, barn, kvinne død i barselseng, høvding, sjaman, kriger, person som er død i utlandet, offer for ulykkestilfelle, selvmord, mord, offer for epidemisk eller frastøtende sykdom); seremonier ved dyrs død; etc.

Se også:

Behandling av døde i krig 727

Forestillinger om frastøtende sykdommer 753

Menneskeoffer 782

Behandling av aborterte fostre og dødfødte 843

Behandling av aborterte fostre og dødfødte 845

Behandling av offere for barnemord 847

767 Begravespersonell

...begravelsskasser; gravere; kirkegårdsvakter og kirkegårdsarbeidere; leide sørgere (f.eks. gråtekoner); balsamerere og begravelssbyråer; begravelsspersonellens status og betaling; etc.

Se også:

Rettslig undersøkelsesdommer 693

768 Dødsfallets sosiale følger

...disponeringen av den dodes eiendeler (f.eks. overgivelse eller flytting av bostedet, ødeleggelse eller beskadigelse av løsøre, omfordeling av etterlatenskapene); foranstaltninger for underhold av make og barn; de etterlattes bytte av bosted; etc.

Se også:

Arvegods 42

Arv 428

Vergemål og forvaltning av vergemål 429

Forsikring 456

Arvegods 523

Omgifte 587
Enkers status 589
Suksjonsregler 59
Regler for bosted 591
Adopsjon 597
Suksjonsregler 61
Suksjonsregler 622
Suksjonsregler 623
Suksjonsregler 63
Bistand til enker og foreldreløse 736
Sosialtrygd 745

769 Dødkultus

...gå utenom graver og kirkegårder; blidgjøring av spøkelser og forfedre; tilbakevendende fester for de døde; opprettholde forbindelser med dem som er døde for lenge siden; dyrkelse av forfedre; husguder; heltedyrkelse; etc.

Se også:

Forestillinger om sønnkjærlighet 577
Familieorganisasjon 59
Eskatologi 775
Religiøs praksis 78

W 77-79 ÅNDELIG LIV, TRO OG RELIGION

Åndelig liv: Trosforestillinger, religion, kirke og religiøse organisasjoner.

77 Trosforestillinger

...generelle opplysninger om forskjellige religiøse trosforestillinger og ideologier. Religiøs atferd og organisasjon er behandlet under henholdsvis 78 og 79.

771 Religion i sin alminnelighet

...oppfatningen av hva som menes med religion; skille mellom det hellige og det verdslige; de grenser som trekkes mellom religion og overtro; religionens forhold til det ukjente og det uforutsigelige; den relative betydning av magiske og antropomorfistiske elementer; vitnesbyrd om uttrykk for fremoverskuende mekanismer i trosforestillingene; grunnleggende trekk i religionssystemet (f.eks. dyrkelse av forfedre, dyrkelse av naturen, totemisme, ritualisme, mystisisme, tro på frelse gjennom religion);

religionenes sosiale og individuelle rolle (f.eks. tjenester og dårlige tjenester); omfanget av tro, likegyldighet og tvil; forekomsten av ideologier uten overnaturlig grunnlag som er støttet av en tro som ligner den religiøse (f.eks. etiske systemer, politiske filosofier); etc.

Se også:

Personlighet 15
Religionens integrasjon i andre kulturaspekter 182
Etiske idealer 577
Dyrkelse av forfedre 769
Teologiske systemer 779
Magi 789
Religiøse sekter 795
Filosofi 812
Forestillinger om religionens sosiale rolle 829
Opplæring i religiøse trosforestillinger 869

772 Kosmologi

...oppfatningen av universet som begrep; kosmologiske systemer (f.eks. himmel og helvete); universelle kategorier (f.eks. naturens dualisme); etc.

Se også:

Dødsriket 775
Oppfatningen av universets moralske orden 812
Forestillinger om kosmiske fenomener 821

773 Mytologi

...kosmogoni (f.eks. teorier og beretninger om verdens og menneskets skapelse); mytiske epoker (f.eks. gullalderen, gudenes æra, dyrenes æra); verdensomveltninger (f.eks. syndflod og verdensbrann); kulturmyter (f.eks. beretninger om kulturhelter, mytiske forklaringer på kulturdrag); myter om det ondes og dødens opprinnelse; naturmyter; totemistiske myter; teogoniske myter; myter om forfedre; dommedag; etc.

Se også:

Historisk tradisjon 173
Mytologi som litteratur 538
Mytetekster 539

774 Animisme

...oppfatningen av begrepet sjel; antall sjeler; sjelens plass i kroppen; kjennetegn (f.eks. form, synlighet, mulighet for å skilles fra kroppen); sjelens forhold til kroppen, til navnet, til åndedrettet, til drømmer, til skygger og speilbilder og til liv og død; forestillinger om hvordan sjelen midlertidig forlater kroppen; forestillinger om sjel hos dyr og livløse ting; etc.

MERK: Animisme = primitiv tro på naturbesjeling.

Se også:

- Personlighet 15
- Navn 551
- Oppfatningen av begrepet samvittighet 577
- Teorier om sykdom og død 753
- Teorier om sykdom og død 761
- Oppfatningen av sjelens stofflighet og levende fetisjer 778
- Åndebesettelse og drømmetolkning 787
- Tolkninger av skygger og speilbilder 822
- Folkelig zoologi 825
- Forestillinger om åndedrett 827
- Forestillinger om unormale mentale tilstander 828

775 Eskatologi

...oppfatningen av sjelens udødelighet; sjelens vei etter døden (f.eks. måten den forlater kroppen på, midlertidig opphold nær stedet for dødsfallet, ubestemt tilværelse som sjel frigjort fra kroppen eller som gjenganger, reise til de dødes rike); forestillinger om gjengangere, ånder, åpenbaringer, spøkelser (f.eks. form, materie, forehavender); atferd hos de sjeler som har forlatt kroppen eller hos gjengangere (f.eks. besøke hus og kirkegårder, hjemsøkelser); spiritualisme; oppfatningen av de dødes rike (f.eks. sted, tilværelse, belønninger og straff); varighet av livet etter dette; udødelighetstro; forestillinger om sjelevandring og inkarnasjon; oppfatningen av kroppens fortsatte liv (f.eks. oppstandelse); etc.

MERK: Eskatologi = læren om de siste ting eller tider

Se også:

- Tro på hekser, vampyrer og varulver 754
- Dyrkelse av de døde 769
- Kommunikasjon med ånder 787
- Forest. om død og gjenfødelse i innvielsesseremonier 881

776 Ånder og guder

...oppfatningen av overnaturlige vesner av en høyere orden enn sjeler uten legeme; indikasjoner på deres slektskap med gjenferder; de alminnelige typer av overnaturlige vesner (f.eks. skytts- og familieånder, skyttsguddommer, stammeguder, naturånder og -guder, engler, dyre- og totemistiske guddommer, alver og nisser, demoner, mytiske monstre, helter opphøyd til guder og helgner, guddommelige svindlere, yrkes- eller virksomhetsguddommer, skapelsesguder, ånde verdenens herskere, høyeste

gud eller høyeste vesen); de enkelte guders og guddomskategoriens attributter (f.eks. navn, kjønn, form, karakter, kraft, funksjoner, symboler); hierarkisk ordning (f.eks. polyteistisk panteon, dualisme, henoteisme, monoteisme); etc.

Se også:

- Totemistisk tro knyttet til slektsgrupper 61
- Heltedyrkelse 769
- Religionsutøvelse 78

777 Hell og sjanse

...oppfatningen av hell og uhell som begrep; forestillinger om sjanse og sannsynlighet; foreteelser som er knyttet til hell og uhell (f.eks. lykkebringende gjenstander, lykkebringende besvergelses, lykketall og ulykkefall, lykkedager og ulykkesdager); metoder som skal bringe hell (f.eks. lykkebringende amuletter, fremsi lykkebringende besvergelses); oppfatninger av begrepet skjebnen; etc.

Se også:

- Forsikring 456
- Gambling 525
- Besyttende amuletter 751
- Teorier om skader ved ulykker 752
- Forutsigelser 787
- Tallmønster 801
- Tidsregning 805
- Vitenskapelig teori om sjanse 813

778 Hellige gjenstander og steder

...oppfatningen av begrepet hellighet (f.eks. besatt av en iboende eller besøkende ånd, tilføring av en upersonlig overnaturlig kraft); idoler og fetisjer; merkelige gjenstander (f.eks. besoarstener, albinodyr, alrunerøtter); hellige steder (f.eks. helgengraver, altere, brønner, hellige kilder); asyl og fredlyst tilfluktssted; forestillinger om upersonlig overnaturlig kraft (f.eks. mana, sjelsmaterie); animatisme; tro og sedvaner angående helligelse og vanhelligelse; etc.

Se også:

- Kirker og templer 346
- Relikvieskrin og hellige gjenstander som interiørdekorasjon 353
- Arvegods 42
- Arvegods 523
- Asyl 696
- Beskyttende amuletter 751
- Relikvier 765
- Oppfatningen av det hellige og det profane 771
- Lykkeamuletter 777
- Forestillinger om urenheter 783
- Tabuer 784

Fallosriter 786
Oppfatningen av magisk kraft 789
Hellige menn 792

779 Trossystem

...sammensatte religiøse trossystemer (f.eks. totemisme, panteisme); statsreligioner; åpenbaringsreligioner (f.eks. buddhisme, kristendom, muhammedanisme); hellige bøker; innholdet i komplekse dogmatiske og teologiske systemer; teologiske systemers forbindelse med etikk og filosofi; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelser: "Teologiske systemer".

Se også:

Etiske idealer 577
Totemistiske slektsgrupper 61
Dyrkelse av forfedre 769
Opplysninger om religionens generelle kjennetegn 771
Sekter 795
Teologer 812

78 Religionsutøvelse

...generelle opplysninger om forskjellige aspekter ved beskrivelse og analyse av religiøse riter og sedvaner i deres ulike utforminger. Seremonikomplekser hvor forskjellige riter er bundet sammen i en ordnet rekkefølge, er behandlet som enheter under kategori 796. For dyrkelse av de døde se 769. For innføring i religiøse trosforestillinger se 869.

781 Religiøs opplevelse

...følelsesreaksjoner ved religionsutøvelse (f.eks. knugende frykt for ondsinnete høyere makter, overveldende ærefrykt overfor guddommakten, følelse av velvære ved å være under en velvillig og allvitende makts beskyttelse, beroligende følelse av ro og trygghet ved å følge ritualet, stolt rettferdighetsfølelse, takknemmlighet over befrielse fra en dårlig samvittighets byrder, ynkelig ydmykhet i selvfornektelse, ekstatisk forløsning av mystiske indre krefter, mystisk følelse av identifikasjon med eller å gå opp i det guddommelige vesen, estetisk henrykkelse gjennom religiøs kunst, musikk eller seremonier); vitnesbyrd om den eller de vanligste typer av religiøs erfaring i et visst samfunn; følelsesbehov som tilfredsstilles gjennom religionsutøvelse; etc.

Se også:

Personlighet 15
Estetiske idealer 517
Skjønn kunst 53
Etiske idealer 577
Oppfatninger av følelse 828

782 Religiøs dyrkelse

...sedvaner som gjenspeiler en avhengighetsfølelse og et ønske om å innynne seg hos eller påvirke det overnaturlige; forstøtelse og inngytelse av frykt; hylling (f.eks. bukke, knele); lovsang; bønn; offer (f.eks. drikkeoffer, matoffer, dyre- og menneskeoffer, symbolske og stedfortredende offer); løfter; brenning av røkelse; dekorering av religiøse bygninger; donasjoner til helligdommer og templer; etc.

Se også:

Hymner 533
Etikette 576
Filantropi 73
Filantropi 74
Begravelsesoffer 764
Blidgjøring av gjengangere og forfedre 769
Vannhelligelse og helligholdelse av hellige ting og steder 778
Stereotype bønner 788

783 Renselse og soning

...sedvaner som gjenspeiler en følelse av urenhets eller skyld; begrepet rituell urenhets; gjenstander og personer som betraktes som urene eller besmittet; rensesriter (f.eks. rituell vasking og bad); oppfatninger av synd, frelse og forløsning; befrielse fra synd (f.eks. skrifte, syndsforlatelse, soning, gjøre bot, syndebukk); etc.

Se også:

Utsondring 514
Personlig hygiene 515
Forestillinger om urene kaster 564
Definisjoner på handlinger ansett som syndefulle 673
Straff for rituelle forseelser 688
Oppfatningen av forurensning, smitte og frastøtende sykdom 753
Forestillinger om lik 764
Forestillinger om seksuelt samkvem 833
Forestillinger om menstruasjonsblod 841
Forestillinger om etterbyrden fra barnefødsler 844

784 Unnvikelse og tabuer

...sedvaner som gjenspeiler impulser til å flykte fra frykt og uro; metoder brukt for å unngå onde

ånder (f.eks. flukt, forkledning, narring, forringelse); oppfatningen av begrepet tabu; påleggelse og opphevelse av tabuer; alminnelige typer av tabuer (f.eks. mattabuer, eiendomstabuer, statustabuer, ord- og navnetabuer, totemtabuer, kjønnstabuer, forplantningstabuer, terapeutiske tabuer, dødstabuer); systematisering av tabuer; alminnelig drøfting av tabuer; fortegnelse over tabuer; spesielle tabuer som ikke kan klassifiseres andre steder; overnaturlige straffer og disses påkallelse for brudd på tabuer og andre forseelser; etc. Ettersom tabuer i alminnelighet innebærer den negative siden av kulturelle normer, kan informasjon om tabuer bli funnet i mange kategorier, og bare noen få av dem er oppført i henvisningene nedenfor.

Se også:

- Kulturnormer 183
- Eufemisme 195
- Mattabuer 262
- Hviledager 527
- Navnetabuer 551
- Slektsforbindelser som må unngås 602
- Totemtabuer 61
- Tabuer omkring høvding eller konge 622
- Tabuer omkring høvding eller konge 63
- Tabuer omkring høvding eller konge 643
- Rettsnormer 671
- Definisjon av handlinger ansett som synd 673
- Samfunnets straffereaksjoner for brudd på tabuer 688
- Dødstabuer 76
- Totemtabuer 82
- Kjønnstabuer 83
- Forplantningstabuer 84

785 Avholdenhet

...sedvaner som gjenspeiler tendenser til selvfornedrelse og selvpinsler; spekelse av kroppen (f.eks. pisking, botsskjorte, spikerseng); faste; seksuell forsakelse (f.eks. kyskheter); forsakelse av bekvemmeligheter (f.eks. fattigdomsløfte, gå kledd i sekk og aske); gi avkall på denne verden (f.eks. bli tigger eller eneboer); etc.

Se også:

- Personlighet 15
- Mestring av sult 261
- Lemlestelse 304
- Selv-mord 762
- Asketer 792
- Idealisering av avholdenhet og kyskheter 831

786 Orgier

...sedvaner som gjenspeiler hysteriske tendenser eller frigjøring fra normale hemninger; avsidig sang og dans; seremoniell frihet (f.eks. fallosriter, midlertidig opphevelse av innskrenkninger på det seksuelle område, seremoniell rus); bakantiske fester; religiøs prostitusjon; fremkalt hysteri, hallusinasjoner og bevisløshet; religiøs vekkelse; etc.

Se også:

- Drukenskap 273
- Tempelprostituerte 793
- Oppfatningen av unormale mentale tilstander 828
- Kjønnstabuer 83

787 Åpenbarelse og forutsigelse

...sedvaner som gjenspeiler engstelse for fremtiden og ofte også en følelse av inspirasjon; søken etter visjoner og skyttsånder; hallusinatoriske åpenbaringer; kommunikasjon med ånder (f.eks. gjennom besettelse, gjennom orakler, gjennom medier); profeti; synskhet; skaffe seg mystisk innsikt gjennom konsentrasjon og kontemplasjon; drømmetydning; varsler og tydingen av dem; spådomskunster og metoder (f.eks. geomantikk, lese i dyrs innvoller, nekromanti, skulderblad, krystallkule, loddtrekning, astrologi); etc.

Se også:

- Personlighetsforstyrrelser 158
- Avlegge ed i retten og ildprøver 695
- Åpenbarelse og forutsigelse i sykdomsbehandling 755
- Varsler om død 763
- Dyrkelse av døde 769
- Skyttsånder 776
- Tegntydere, synske og frelsere 791
- Forestillinger om drømmer 828

788 Rituale

...sedvaner som gjenspeiler befrielse fra uro gjennom utførelse av gjentatte eller overdrevent nøyaktige symbolske handlinger; obligatoriske faktorer (f.eks. gjøre korsets tegn); atferd som gjentas (f.eks. klokking, brenne lys, stenke med vievann); fremsi stereotype formler (f.eks. velsignelser); mekanisk bønn (f.eks. med rosenkrans, med bønnehjul); fremsi litanier og liturgier (f.eks. trosbekjennelser og messer); prosesjoner; pilegrimsreiser; etc.

Se også:

- Religiøs dyrkelse 782
- Utforming av ritualer til lengre seremonier 796
- Tallsymbolikk 801

789 Magi

...sedvaner som gjenspeiler tro på evnen til å manipulere med overnaturlige krefter; magiske metoder for å styre været (f.eks. regnmakeri); magiske riter for å øke tilgangen på mat; eksorsisme (f.eks. drive bort onde ånder med lyd); formler med iboende kraft, besvergelsessanger og trylleformler; forbannelser; mirakler; de alminnelige typer av magi (f.eks. imitativ, kontagiøs); begrepet magisk kraft; magiens funksjon og sosiale betydning; naturlig magi (f.eks. underverker, taskenspillerkunster, jonglering, gå gjennom ild); etc.

Se også:

- Magiske riter ved innsamling av mat 22
- Magiske riter i jordbruket 24
- Magi som underholdning 545
- Magiske riter i ekteskapet 58
- Magiske riter i krig 726
- Terapeutisk magi 751
- Trolldom, hekseri og det onde øye 754
- Terapeutisk magi 755
- Magiske riter ved død 76
- Lykkemagi 777
- Begrepet mana 778
- Forekomst av ikke logisk tenkning 811
- Magiens forhold til vitenskapen 813
- Kjærlighetsmagi 832
- Magiske riter i den reproduktive syklus 84

79 Religøs organisasjon

...generelle opplysninger om forskjellige sider av religiøs organisasjon, f.eks. spesialister, kultgrupper og systematisert seremoniell.

791 Trollmenn og spåmenn

...spesialister i magi (f.eks. undergjørere, eksorsister, trollmenn, fakirer); spesialister i spådomskunst (f.eks. astrologer, orakler, tegntydere, spåkvinner og -menn, synske personer, medier); hver types kjennetegn (f.eks. personlighet, kjønn, utdanning, klesdrakt); kraftkilder; fortrinnsrettigheter og mangler; betaling; etc.

Se også:

- Magikere som tryllekunstnere 545
- Hekser og trollmenn 754
- Sjamaner og personer som helbreder ved tro 756
- Spådomskunst 787
- Magi 789

792 Hellige mennesker

...profeter og frelsere; asketer og eremitter; munk og nonner; munke- og nonneordner (f.eks. tiggermunker, eremittmunker, medlemmer av klostersonnefellow); munke- og nonneklostre (f.eks. organisasjon, virksomhet); klosterregler (f.eks. fattigdom, sølibat); hellige menneskers kjennetegn, status og eksistensmidler; etc.

Se også:

- Sølibat 589
- Guddommelige herskere 643
- Messiasbevegelser 668
- Fattigdom og almisser 735
- Begrepet hellighet 778
- Asketisme 785
- Orakler 787

793 Presteskap

...spesialister i organisert religiøs virksomhet (f.eks. prester, prestinner, rabbinere, mullaher); status og eksistensmidler; ansettelse, utdanning og innvielse; hierarkisk organisasjon (f.eks. yppersteprest, biskop, kardinal, pave); fortrinnsrettigheter og mangler; kjennetegn (f.eks. kjønn, klesdrakt, parafernalier); karakteristisk livsførsel (f.eks. sølibat); virksomheter (f.eks. lede seremonier, preke, undervise, sjelesorg); øvrige spesialpersonell knyttet til kultus (f.eks. akolytter, tempelprostituerte); etc.

Se også:

- Sølibat 589
- Teokratiske styreformert 642
- Feltprester 708
- Sjamaner 756
- Teologer 812
- Teologiske skoler 874

794 Forsamlinger

... grupper organisert for felles religionsutøvelse (f.eks. slekts- eller lokale grupper, spesielle kultgrupper, kirkemenigheter, sokn); lekmannsorganisasjoner (f.eks. de eldste, diakoner, komiteer); krav til medlemskap; opptakelse og veiledning i livsførsel; anskaffelse av midler; vedlikehold av sted for den religiøse virksomhet; religiøs virksomhet (f.eks. søndagsskoler); kirken verdslige virksomhet (f.eks. undervisning, velferdsarbeid, kirkelige lotterier, utlån av kirkens pengemidler); fritidstilbud (f.eks. menighetshus); etc.

Se også:

- Kirke- og tempelbygninger 346

Bankvesen 453
Rekreasjon 52
Gambling 525
Slekts- og lokale gruppers religiøse virksomhet 61
Slekts- og lokale gruppers religiøse virksomhet 62
Bistand og velferd 73
Bistand og velferd 74
Tempelprostitusjon 786
Undervisning 87

795 Kirkesamfunn og sekter

...organiserte grupper av forsamlinger med atskilte og uforenlige trossystemer; de avgjørende dogmatiske skiller; organisasjon av sekter og kirkesamfunn (f.eks. den evangelisk-lutherske, den romersk-katolske, den gresk-ortodokse); opptakelse av medlemmer (f.eks. dåp, konfirmasjon); medlemmenes spesielle kjennetegn (f.eks. spesiell klesdrakt eller atferd); statskirker; utbrytersekter; eukumeniske konferanser og forbund; territorielle enheter (f.eks. bispedømme, kirkeprovins); etc.

Se også:

Kaster 564
Hemmelige sammenslutninger 575
Forhold mellom kirke og stat 659
Sekteriske filantropiske institusjoner 73
Sekteriske filantropiske institusjoner 74
Medisinske selskaper 756
Assosierte teologiske systemer 779
Religiøs intoleranse 798
Barnedåp 851
Sekteriske undervisningsinstitusjoner 87

796 Religiøse seremonier

...systematisering av det religiøse ritual; seremonikalender (f.eks. faste og bevegelige religiøse helligdager, hviledager og større helger); detaljer beskrivelse av de seremonier som regelmessig brukes ved hver type (f.eks. deltakere, seremoniell drakt og paraferalia, ritenes foreskrevne rekkfølge, tilhørende musikk og dans, symbolikk); gudstjenester og tempeltjenester; religiøse skuespill og opptog; forestillinger om heldige og uheldige dager for seremonier; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Organisert kultus".

Se også:

Årssyklus i næringsvirksomheter 221
Seremonier i jordbruket 24
Seremonier i forbindelse med husbygging 342
Fritidsaktiviteter 517
Verdslige fridager, hviledager og fester 527

Musikk, dans og drama 53
Opptog 541
Overgangsriter 561
Bryllup 585
Innsetting av høvdinger og konger 622
Innsetting av høvdinger og konger 63
Innsetting av høvdinger og konger 643
Krigsseremonier 72
Sjamanisk opptreden 755
Dødsseremonier 764
Kultusutøvelse 78
Tidsregning 805
Overgangsriter 852
Overgangsriter 88

797 Misjonsvirksomhet

...religiøst omvendelsesarbeid og forkynnelse; religiøs omvendelse; organisert misjonsvirksomhet (f.eks. gjennom sekter innenfor samfunnet, gjennom misjonær fra andre samfunn, misjonsvirksomhet utenlands); misjonsorganisasjon; misjonsstasjoner; misjonærer eller evangelister (f.eks. kvalifikasjoner, ansettelse, fortrinnsrettigheter og mangler, religiøs virksomhet); misjoners og misjonærers verdslige virksomhet (f.eks. undervisning, medisinsk virksomhet, teknisk bistand); etc.

Se også:

Sosial misjon 747
Religiøs vekkelse 786

798 Religiøs intoleranse

...rivalisering mellom kirker; religiøs forfølgelse og intoleranse; oppfatningen av begrepet kjetter; den etablerte religionens undertrykkelse av annerledes tenkende (f.eks. massakrer, inkvisisjon, diskriminerende lovgivning); martyrium og martyrer; antireligiøs omvendelsesvirksomhet; etc.

Se også:

Etnosentrisme 186
Etniske skiller 563
Motsetninger innen gruppen 578
Borgerrettigheter 641
Begynne hellig krig 721
Religiøs skeptisisme 771

X 80-82 VITENSKAP OG FORESTILLINGER

80 Tall og mål

...generelle opplysninger om forskjellige sider innenfor matematikk, regning og mål.

801 Tallmagi

...tallsymboler; talls symbolske og magiske betydning; tall brukt i rituell sammenheng og etter fastlagt mønster (f.eks. standardisert antall repetisjoner av elementer i folklore og seremonier); lykketall og ulykkestall; etc.

Se også:

- Forstillinger om hell 777
- Spådom gjennom tall 787
- Rituale 788
- Magi 789

802 Telling og regning

...ord for tall (f.eks. grunntall, ordenstall); talltegn og fakter; skrevne tall (f.eks. romerske, arabiske); tallsystemer (f.eks. femtallsystemet, desimalsystemet, tyvetallsystemet); regnemetoder (f.eks. på fingrene); hjelpemidler ved regning (f.eks. karvestokk, regneapparat, kuleramme); øvre grense for tallregning; brøk og desimaler; tabeller; etc.

Se også:

- Demografisk struktur 16
- Vokabular 192
- Fakter og tegn 201
- Skrivning 212
- Bokføring 451
- Folketelling 659

803 Matematikk

...aritmetikk (f.eks. addisjon, substraksjon, multiplikasjon, divisjon); bruk av regnemaskiner; høyere matematisk kunnskap (f.eks. algebra, geometri, differensialregning); matematisk teori; statistikk (f.eks. teori, metoder, bruk); etc.

Se også:

- Utvalgsmetoder i feltundersøkelser 12
- Utvalgsmetoder i gallupundersøkelser 208
- Beskrivelse av regnemaskiner 405
- Matematisk kunnskap i regnskapsføring 451
- Aktuarmatematikk 456
- Navigasjon 502
- Spill som krever beregninger 524
- Tidsregning 805
- Logikk 811
- Statistiske metoder i forskning 813

804 Mål og vekt

...målemetoder (f.eks. sammenlikning med kroppsdelene, bruk av måleredskaper, bruk av veie- og målemaskiner); hevdvundne og standardiserte enheter (f.eks. lengde, flatemål, volum, vekt, varme, vinkel, elektrisk energi); kompliserte måleteknikker (f.eks. landmåling, kartlegging); statlig kontroll av mål og vekt (f.eks. justervesen); etc.

MERK: Findelt etter sv. outline 1993.

Se også:

- Arkitekttegning 341
- Måle- og vei-maskiner 405
- Måleredskaper 413
- Penger 436
- Kyst-, geodetisk og geologisk kartlegging 654
- Begrepet rom 822

804.1 Lengdemål

...f.eks. metermål, linjal.

804.2 Hulmål

...f.eks. litermål.

804.3 Vektmål

...f.eks. bismær, vekt.

804.4 Termometere

...alle typer termometere

804.5 Vinkelmål

...f.eks. gradskive.

804.6 Landmåling

804.7 Måleenheter, andre

...f.eks. elektriske måleinstrumenter.

804.8 Lover og forordninger, mål og vekt

...lover og forordninger knyttet til mål og vekt.

805 Tidsregning

...tidsbegrepet; oppfatningen av en minste tidsenhet (f.eks. et øyeblikk); inndeling av dag og natt (f.eks. timer); inndelig av året (f.eks. uker, måneder, årstider); lengre tidsperioder; tidsregning etter solen, månen og stjernene; dateringsmetoder; kalender og kalenderkunnskap; bruk av hjelpemidler til måling av tidens gang (f.eks. solur, lommeur); etc.

Se også:

- Årssyklus i næringsvirksomheter 221

Klokker og ur 405
Rutinemessige gjøremål på en typisk dag 512
Fridager, fødselsdager og jubileer 527
Alderstrinn og alderstermer 561
Seremonikalender 796
Oppfatninger av tid som begrep 822

81 Vitenskap

...generelle opplysninger om forskjellige sider ved bruken av logikk, vitenskapelige eksperimenter og andre eksakte metoder som middel til å skaffe seg kunnskap, og om de intellektuelle resultater som er nådd gjennom slike metoder. I den grad vitenskap er internasjonal eller går på tvers av kulturgransene, skal bare det vitenskapelige nivå i et visst samfunn legges i kategoriene nedenfor, ikke det vitenskapelige innholdet i detalj. Om usystematiserte forestillinger og teorier om naturen og mennesket se kategoriene under 82. For aviser og andre publikasjoner fra pressen se 204.

811 Logikk

...fremherskende regler og sannhetskriterier i tenkning og bevisføring; utbredelse av ikke logiske metoder i bevisføring (f.eks. likhetsassosiasjon, fri eller mystisk assosiasjon, post hoc ergo propter hoc, rasjonalisering); graden av godtakelse av eksakte prinsipper for definisjon, klassifisering og bruk av termer; forestillinger om korrekte påstander; logikkens formelle prinsipper; utvikling og bruk av symbolsk eller matematisk logikk; etc.

Se også:

Metoder for problemløsning 153
Magi 789
Matematikk 803
Forestillinger om mentale prosesser 828

812 Filosofi

...utviklingsnivå og godtakelse av utførlige metafysiske og erkjennelsesteoretiske systemer (f.eks. teorier om livet, om oversanselig virkelighet, om erfaring, om å forstå, om kunnskap); etikkens teoretiske grunnlag (f.eks. guds vilje, universets moralske orden, individets frie vilje og moralske ansvar); etiske systemer (f.eks. hedonisme, utilitarisme, perfektjonisme); teologiske evalueringer (f.eks. teorier om det høyeste gode, fremskritt, pragmatisme); teologer

og filosofer (f.eks. antall, kjennetegn, status, kilder til utkomme, virksomhet); etc.

Se også:

Etos 181
Etiske idealer 577
Ansvar etter loven 672
Kosmologi 772
Teologiske systemer 779
Samfunnsfilosofi 829

813 Vitenskapelig metode

...den relative forekomst av rasjonell tenkning i motsetning til ønsketenkning; graden av tillit til sunn fornuft og erfaring; områder hvor eksperimentell bevisførsel i alminnelighet blir godtatt; graden av godtakelse og bruk av eksakte metoder (f.eks. presise regler for historieforskning og språkforskning, forsøksvirksomhet, sammenliknende og statistiske metoder); vitenskapsfilosofi; vitnesbyrd om vitenskapens forhold til magi, teknologi og filosofi; etc.

Se også:

Magi 789
Folkelig vitenskap 82

814 Humaniora

...historiografi; arkeologi, biografi; språkvitenskap; litteratur- og kunsthistorie; graden av interesse for, virksomhet og spesialisering innenfor humaniora; sammenslutninger innen humanistisk vitenskap (f.eks. organisasjon, medlemskap, møter); etc.

Se også:

Data om historie og arkeologi 17
Samfunnets språk 19
Dokumentasjon 21
Arkitektur 341
Etiske idealer, verdsetting og smak 517
Skjønn kunst 53
Offentlige foredrag 544
Undervisning 87

815 Naturvitenskap

...graden av godtakelse av teorier om naturvitenskapelig årsakssammenheng; omfang og utbredelse av naturvitenskapelig kunnskap, kunnskaps- og forskningsnivå i naturvitenskapene (f.eks. astronomi, fysikk, kjemi, geologi, biologi) og i samfunnsvitenskapene (f.eks. psykologi, geografi, antropologi, sosiologi, økonomi); tilgang på laboratorier og hjelpemidler i forskningen, forskere (f.eks. antall, kjennetegn,

status, underhold, virksomhet);
naturvitenskapelige sammenslutninger (f.eks.
organisasjon, medlemskap, møter); etc.

Se også:

- Museer 217
- Foredrag 544
- Støtte fra stiftelser 741
- Spådomskunst 787
- Matematikk 803
- Folkelig tro om naturen og mennesket 82
- Undervisning 87

816 Anvendt vitenskap

... bruken av eksakt vitenskap i løsningen av
praktiske problemer; områder hvor slik bruk
forekommer; laboratorie- og
forskningsressursenes hurtige økning;
finansieringskilder; forskere i anvendt vitenskap
(f.eks. antall, virksomhet, organisasjon); etc.

Se også:

- Bevaring 185
- Fiskeriforskning 228
- Veterinærmedisin 232
- Jordbruksvitenskap 242
- Farmakologi 278
- Skogvitenskap 313
- Gruveteknikk 316
- Metallurgi 325
- Byggeteknikk 331
- Kjemiteknikk 381
- Maskinteknikk 401
- Navigasjon 502
- Aeronautisk vitenskap 507
- Statsstøttet forskning 654
- Militærvitenskap 711
- Medisinsk forskning 742
- Medisinsk praksis 75
- Vitenskapelig utdannelse 874

82 Forestillinger om naturen og mennesket

...generelle opplysninger om forskjellige typer av
folkelige spekulasjoner og forestillinger om
fenomener i den ytre verden og om
menneskekroppen. Folkemålets termer eller
navn på alle disse fenomener vil bli lagt i de
relevante kategorier under 82 snarere enn under
192.

821 Folkelig meteorologi

...forestillinger om natt og dag, daggry og
skumring, soloppgang og solnedgang, månens
faser, solformørkelse, solens gang, vår- og

høstjvndøgn, årstidenes gang; forestillinger om
himmellegemer (f.eks. sol, måne, stjerner,
stjernebilder, planeter, kometer, meteoritter);
forestillinger om meteorologiske fenomener
(f.eks. skyer og tåke, frost og tørke, regn og snø,
is, hagl og sludd, vinder og virvelvinder, stormer,
torden og lyn, regnbue, bisoler og nordlys);
skikker som er knyttet til disse fenomener
(f.eks. hilse soloppgangen, fordrive en
solformørkelse); etc.

Se også:

- Klima 132
- Navigasjon 502
- Reaksjon på ulykker 731
- Kosmologi 772
- Naturånder og -guder 776
- Varsler og astrologi 787
- Magisk værkontroll 789
- Tidsregning 805
- Utviklingsnivået i vit.astronomi og meteorologi
815
- Måneomløpets forbindelse med menstruasjon
841

822 Folkelig fysikk og kjemi

...folkelige oppfatninger om materien, energien
og deres egenskaper; forestillinger om rommet,
tiden og tyngdekraften; forestillinger om form,
farge og lyd (f.eks. fargesymbolikk, bruk av
farger etter bestemt mønster); trosforestillinger
om skygger, speilbilder og ekko; forestillinger
om elektrisitet, magnestisme og kjemiske
egenskaper (f.eks. alkymi); etc.

Se også:

- Data om sinnsinntrykk og oppfatningsevne 151
- Telefon, telegraf, radio og tv 20
- Fotografering 215
- Metallurgi 325
- Bygningsteknikk 331
- Forestillinger om varme, lys og ild 37
- Kjemiteknikk 381
- Mekanikk 401
- Optiske instrumenter 416
- Kunst og musikk 53
- Forestillinger om sjelen 774
- Mål 804
- Utviklingsnivået i vitenskapelig fysikk og kjemi
815

823 Folkelig geografi

...forestillinger om vann; forestillinger om
hydrografiske fenomener (f.eks. oseaner og hav,
bølger og tidevann, strømmer og strømvirvler,
elver og bekker, innsjøer og kilder,
oversvømmelser); forestillinger om topografiske
forhold (f.eks. åser og fjell, gjel og daler, huler og

grotter, spesielle naturformasjoner, vulkaner og jordskjelv); forestillinger om mineraler, metaller og edelstener; geografisk og geologisk tradisjonskunnskap; kartfremstilling; retninger (f.eks. mot strømmen, med strømmen, de fire verdenshjørner); forestillinger om naturens skjønnhet; skikker knyttet til disse forestillinger (f.eks. forsøk på å stanse jordskjelv); etc.

Se også:

- Stedsnavn 103
- Naturforhold 13
- Bruk av landområder 311
- Vannforsyning 312
- Bosetning 36
- Ferdselsveier og kart 487
- Katastrofehjelp 731
- Myter om oversvømmelser og mytiske verdensomveltninger 773
- Naturånder og monstre 776
- Landmåling 804
- Utviklingsnivået i vitenskapelig geologi og geografi 815

824 Folkelig botanikk

...forestillinger om planter i sin alminnelighet; forestillinger om spesielle planter (f.eks. misteltein); kulturell bruk av planter; hjemlige termer for planter; kunnskap om giftige planter; skikker som er knyttet til disse forestillinger; etc.

Se også:

- Hjemlig flora 137
- Innsamling av mat 222
- Fiskegift 226
- Jordbruk 24
- Mattabuer 262
- Materia medica og farmakologi 278
- Plantefibere brukt i tekstiler 28
- Tømmerhugst og skogvitenskap 313
- Skogprodukter 314
- Pilegift 411
- Utviklingsnivået i vitenskapelig botanikk 815

825 Folkelig zoologi

...forestillinger om dyr (f.eks. pattedyr, fugler, krypdyr, fisk, krepsdyr, insekter); forestillinger om spesielle dyr (f.eks. slanger, ildfluer); kulturell bruk av ville dyr; hjemlige navn på dyr; skikker som er knyttet til disse forestillinger (f.eks. redsel for slanger); etc.

Se også:

- Hjemlig fauna 136
- Innsamling av mat, jakt og fiske 22
- Hudyrhold 23
- Egennavn på dyr 552
- Totemisme 61
- Offentlig helsestell 744
- Midler mot slangebitt 752

- Teorier om bakterier som sykdomsårsak 753
- Vampyrer og varulver 754
- Animisme 774
- Dyreguddommer 776
- Totemisme 779
- Dyreofring 782
- Utviklingsnivået i vitenskapelig zoologi 815

826 Folkelig anatomi

...oppfatningen av kroppens ideelle proporsjoner; forestillinger om torsoen og dens deler (f.eks. mage, bryst, bakdel, navle, nakke, ryggrad), hud og pigmentering, håret (f.eks. under armene, på kroppen, i ansiktet, på hodet, pubishår), hodet og dets deler (f.eks. hjernen, ører, øyne, lepper, munn, nese, tenner, tunge), lemmene (f.eks. armer, ben, hender, føtter, fingre, tær, negler), blod, vener og arterier, ben, fett og muskler, nerver og sener, indre organer (f.eks. hjerte, tarmer, nyrer, lever, lunger, magesekk); forklaring av fysiske abnormiteter (f.eks. albinisme, klumpfoot, kretinisme, dvervekst, hareskår, hermafroditisme, pukkelygg); skikker som er knyttet til disse forestillinger; etc.

Se også:

- Antropometriske mål 141
- Forskjønnelse av kroppen 30
- Bading og kroppsvask 515
- Idrett 526
- Rasefordommer 563
- Blodsbrorskap 608
- Blodhevn 628
- Erobring av trofeer 727
- Handikappede 732
- Kirurgi 752
- Bruk av hår og negler til trolldom 754
- Forholdet mellom kropp og sjel 774
- Utviklingsnivået i vitenskapelig anatomi 815
- Forestillinger om genitaliene 831
- Erotiske skjønnhetsidealer 832
- Ideer om menstruasjonsblod 841

827 Folkelig fysiologi

...forestillinger om kroppens utsondringer (f.eks. urinering, defekasjon, gassansamling); reaksjoner i sirkulasjonssystemet (f.eks. hjerteslag, puls); hudreaksjoner (f.eks. rødming, feber og temperatur, svetting, skjelving, kløe og rykninger, hud- og håravfall); ansiktsreaksjoner (f.eks. latter, smil, flire, hånlatter, rynke pannen); nese- og pustereaksjoner (f.eks. puste, pese, nyse, rennende nese); syns- og hørselsreaksjoner (f.eks. gråte, blunke, sperre opp øynene, øresus, voks i ørene); munnreaksjoner (f.eks. spyttsekresjon, spytte, svelge, kaste opp, hoste,

hikke, gjespe); forestillinger om fordøyelse og åndedrett; forestillinger om arvelighet; skikker som er knyttet til disse forestillinger (f.eks. klø seg i hodet, si prosit når noen nyser); etc.

Se også:

- Genetiske ontogenetiske data 14
- Forestillinger om språk 191
- Fakter 201
- Spising 264
- Driking, røking og narkomani 27
- Søvn, utsondring og bading 51
- Humor 522
- Sykdom og terapi 75
- Trolldom med ben o.l. 754
- Åndrettets forhold til sjelsbegrepet 774
- Død og begravelse 78
- Tabuer mot å se, lytte og snakke 784
- Utviklingsnivået i vitenskapelig fysiologi 815
- Kjønn 83
- Forplantning 84
- Forestillinger om diing 853
- Forestillinger om utvikling og modning 856
- Opplæring i renslighet 863

828 Folkelig psykologi

...forestillinger om impulser og drifter; oppfatninger av sinnsinntrykk, oppfatningevne og følelser; hva som i alminnelighet oppfattes som behagelig og ubehagelig; forestillinger om bevisste og ubevisste mentale prosesser; forestillinger om abnorme mentale tilstander (f.eks. afasi, katalepsi, koma, delirium, hallusinasjoner, hypnose, hysteri, avmakt); tolkninger og forklaringer av nevrosener og psykosener; forestillinger om vaner, holdninger og læreprosesser; oppfatninger om jeget, den menneskelige natur, motivasjon, personlighet, karakter; kulturelle skikker som er knyttet til disse forestillinger; etc.

Se også:

- Data om atferd og personlighet 15
- Stereotype former for å gi uttrykk for følelser 201
- Trilfredsstillelse og kontroll av sult 261
- Matemner som blir foretrukket 262
- Bruk av alkohol, narkotika og andre stimuli 27
- Ytringer og kontroll av tørste 271
- Gjøre arbeidet lettere 461
- Forestillinger om søvn 513
- Forestillinger om utsondringer 514
- Estetiske idealer og smaksnormer 517
- Vurdering av form og perspektiv 532
- Etikk 577
- Staffereaksjoner for abnorm atferd 689
- Forestillinger om blindhet, døvstumhet og evnesvakhet 732
- Bruk av bedøvelsesmidler 752
- Psykoterapi 755

Begrepet sjel 774

Religiøse erfaringstyper 781

Spådomskunst og fortolkning av drømmer og hallus. 787

Logikk 811

Begrepet den frie vilje 812

Utviklingsnivået i vitenskapelig psykologi 815

Forestillinger om form, farge og lyd 822

Kjønn 83

Undervisning 87

829 Folkelig sosiologi

...samfunnsfilosofi; fortolkninger av samfunnets grunnprinsipper; forestillinger om samfunnene; hjemlig syn på verdenspolitikken; hjemlige forestillinger om samfunnsforhold og samfunnsstruktur; oppfatninger om samfunnet (f.eks. samfunnskontrakt); forestillinger om kultur og kulturendringer; økonomisk og politisk atferd (f.eks. merkantilisme); rasemessig ulikhet; etc.

Se også:

Befolkningspolitikk 168

Tradert historie 173

Sosiokulturelle strømninger 178

Nasjonalkarakter 181

Samfunnsplanlegging 185

Utvikling av nasjonalisme 619

Forfatning 642

Beskatningsprinsipper 651

Statlig reguleringspolitikk 656

Politiske bevegelser 668

Alminnelig rettsteori 671

Krimnologi 674

Penologi 681

Velferdspolitikk 746

Teologiske systemer 779

Misjonsprogrammer 797

Filosofiske systemer 812

Utviklingsnivået i vitenskapelig antropologi, sosiologi og 815

Undervisningspolitikk 871

Y 83-84 REPRODUKSJON, SEKSUALITET OG FØDSLER

83 Kjønn

...generelle opplysninger om forskjellige sider ved seksuelle forestillinger og seksuell atferd.

For ekteskap se kategoriene under 58. for seksuelle forseelser se 684.

831 Seksualitet

...forestillinger om mannlig og kvinnelig seksualorganer; seksualfysiologiske oppfatninger (f.eks. ereksjon, nattlig sedavgang); forestillinger om sed- og vaginalsekresjon; velvillige holdninger til sex (f.eks. som naturlig, nødvendig, morsomt, hellig); idealisering av sex (f.eks. romantisk kjærlighet); fiendtlige holdninger til sex (f.eks. som farlig, svekkende, urent, frastøtende, syndig); idealisering av avholdenhet og kyskheter; overdreven interesse for sex (f.eks. sexsymboler i religion og kunst, obscenitet, pornografi); etc.

Se også:

- Beskrivelse av sekundære kjønnskjenntegn 142
- Seksualhumor 522
- Forskjeller i kjønnsstatus 562
- Sølibat 589
- Hengivenhet mellom mann og hustru 593
- Kyskheter som asketisk ideal 785
- Forestillinger om seximpulser 828
- Forestillinger om puberteten hos begge kjønn 881

832 Seksuell stimulans

...idealer for erotisk skjønnhet og seksuell tiltrekning; understrekning av seksuell tiltrekningskraft (f.eks. gjennom forlokkende klær, bruk av parfyme og kosmetikk, kunstig utvikling av bryst og kjønnsorganer); handlinger som oppfattes som erotiske inviter; talende gester (f.eks. blinking, sperre opp øynene); antydninger; serenader; kjærlighetsmagi; metoder for seksuell tilnærming; termer som uttrykker ømhet; kjærtegn og omfavnelser; kyss; koketteri og blyghet; etc.

Se også:

- Bruk av kosmetikk og parfyme 302
- Lemlestelse av kjønnsorganer 304
- Kjærlighetssanger 533
- Erotisk dans 535
- Beiling 584
- Magi 789
- Rødming 827

833 Seksuelt samkvem

...seksuell debut (f.eks. alder og omstendigheter ved første samleie for hvert kjønn, foretrukket partner); deflorasjon; tider og steder betraktet som skikket for samleie; graden av den interesse og glede som hvert kjønn tillegges å ha og den som virkelig uttrykkes; initiativet til kjønnsakten;

variasjoner i den innledende kjønnsleken; foretrukne, avvikende og forbudte stillinger; medfølgende atferd (f.eks. biting, urinerer); hvor ofte samleie foregår og varigheten av det; forekomst av kvinnelig orgasme; kunstige midler for å forsterke opplevelsen; atferd etter samleie (f.eks. seksualhygiene); psykiske vanskeligheter ved samleie; impotens og frigiditet (f.eks. forekomst, forklaring, forebyggelse, behandling); etc.

Se også:

- Deflorasjonsriter ved ekteskap 585
- Regulering av samkvem ved polygami 595
- Prevensjon 842
- Seksualopplæring av barn 864

834 Generelle seksualregler

...seksuell bluferdighet og anstendighet; forestillinger om korrekt atferd mellom kjønnene; seksualtabuer som overholdes ved visse anledninger (f.eks. før og under seremonier, krig, jakt, eller i spesielle næringsvirksomheter); forskjellige innskrenkninger for seksuallivet; etc.

Se også:

- Virkningen av seksuell undertrykkelse på personligheten 15
- Eufemismer 195
- Sømmelighet i klesdrakt 291
- Sømmelighet ved utsondringer 514
- Sømmelighet ved bading 515
- Regler for seksualforh.mel.klasser, kaster og etn.grupper 56
- Etikette 576
- Utsatt fullbyrdelse 585
- Seksualregler ved polygami 595
- Unnvikelser og spøk i slektsforhold 602
- Straffbare seksualforhold 684
- Ordtabuer 784
- Asketisme 785
- Seksuell atferd og tabuer ved menstruasjon og svangerskap. 84
- Sextabuer under diegiving 853
- Lære barn sømmelighet 864

835 Seksualregler mellom slektninger

...incesttabuer (f.eks. mellom foreldre og barn, mellom søsken, mellom slektninger på begge eller den ene siden); kulturelt bestemte unntak fra incesttabuer (f.eks. seremoniell og dynastisk incest); krenkelse av incesttabuer (f.eks. omfang, omstendigheter, forestillinger om fysiske og sosiale virkninger, behandling av avkom); privilegerte og tolererte seksuelle forhold mellom slektninger (f.eks. mellom kryss-søskenbarn, mellom besvogrete personer); etc.

Se også:

- Ekteskapslover 582
- Levirat- og sororatekteskap 587
- Kulturelt bestemt atferdsmønster mellom slektninger 602
- Eksogame regler 61
- Straffer for incest 684

836 Førekteskapelige seksualforbindelser

...forekomst av eller mangel på kyskhetskrav for ugifte; variasjoner i disse kravene (f.eks. etter kjønn, etter klassestatus); kravenes grunnlag (f.eks. materielle eller etiske hensyn); forekomsten av førekteskapelige forbindelser; graden av sosial billigelse eller misbilligelse; forførelse; stevnemøter; førekteskapelige forbindelsers varighet og eksklusivitet; de elskendes gjensidige forhold; omfanget av rivalitet og sjalusi; forbindelsers avbrytelse; vitnesbyrd om ufruktbarhet i førekteskapelige forbindelser; etc.

Se også:

- Ekteskap på prøve 583
- Beiling og atferd under trolovelse 584
- Rettslige definisjoner og straffer 684
- Idealisering av kyskhets 831
- Fruktbarhet, prevensjon, abort, barnemord og illegitimitet 84
- Seksualopplæring 864
- Ungdomsaktiviteter 883

837 Utenomekteskapelige seksualforhold

...forekomst eller mangel på begrepet ekteskapelig troskap; kulturell definisjon av ekteskapsbrudd (f.eks. anvendt på begge ektefeller eller bare på hustruen); påstått promiskuitet; omfanget av ekteskapsbrudd for begge kjønn; forebyggende midler (f.eks. stenge kvinnene inne, kyskhetsbelte); utenomekteskapelige forbindelsers innledning og gjennomføring; gifte kvinners elskere; holde elskerinner; kulturelt godkjente utenomekteskapelige forhold (f.eks. hustrulån, seksuell gjestfrihet); etc.

Se også:

- Prostitusjon 548
- Konkubinatt 595
- Straff for ekteskapsbrudd 684
- Seremoniell frihet 786
- Privilegerte seksualforhold 835
- Illegitimitet 848

838 Homoseksualitet

...oppfatninger av homoseksualitet (f.eks. som normalt, som avvikende); forekomst hos begge

kjønn; spesielt atferdsmønster; regler (f.eks. gjennom incesttabuer og eksogame regler); institusjonalisering (f.eks. gjennom ungkarsforeninger); samfunnets reaksjoner (f.eks. toleranse, avsky); ulike holdninger avhengig av kjønn, alder og ekteskapelig status; transvestittisme; etc.

Se også:

- Ubevisste homoseksuelle trekk 15
- Vennskap 572
- Ekteskap mellom personer av samme kjønn 588
- Sølibat 589
- Rettslige definisjoner og straff 684

839 Diverse seksuell atferd

...omfanget av nattlig sedavgang, masturbasjon, petting inntil orgasme, råhet, nekrofil, seksuell sadisme og masochisme, eksibisjonisme, kinking, seksuell fetisjisme og voldtekt; personlige og sosiale kjennetegn, omstendigheter, metoder og sosiale reaksjoner for hver atferdstype; evenukker (f.eks. antall, status, virksomheter); etc.

Se også:

- Psykosener og nevroser 158
- Kastrasjon 304
- Irregulære forbindelser 588
- Straffbare seksualforseelser 684
- Asketisme 785
- Orgier 786
- Avbrutt samleie 842
- Seksuell atferd hos spebarn og barn 864

84 Forplantning

...generelle opplysninger om ulike sider av kulturelle tilpasninger, atferdsmessig og ideologisk, til kvinnens forplantningssyklus.

841 Menstruasjon

...teorier om menstruasjon og menstruasjonssyklusen (f.eks. sammenheng med månefasene); trosforestillinger om menstruasjonsblod; skikker som er knyttet til det (f.eks. medisinsk og magisk bruk av menstruasjonsblod, unnvike kontakt, metoder for å stanse blodet og fjerne det); kvinners atferd og behandlingen av dem under menses (f.eks. isolasjon, påleggelse av tabuer, rensesritet); ektefelles og foreldres atferdstilpasning; karakteristiske tegn på menstruasjon; forklaring på og behandling av uregelmessig, altfor rikelig og langvarig menses; etc.

Se også:

- Ontogenetiske data 145
- Menstruasjonens fysiologiske kjennetegn 147
- Menstruasjonsnytt 343
- Forestillinger om kvinnens urenhet 562
- Medisinsk terapi 757
- Renselse 783
- Forestillinger om blod 826
- Første menstruasjon 881
- Menopause 886

842 Unnfangelse

...teorier om befruktning og farskap; fruktbarhet og sterilitet (f.eks. omfanget og oppfatninger av fruktbarhet og sterilitet); lengsel etter å få barn og forkjærlighet med hensyn til kjønn; metoder for å fremkalle befruktning og motvirke barnløshet og sterilitet; behandling av ufruktbare kvinner og menn; metoder for å påvirke befruktning (f.eks. bestemme kjønn, hindre tvillingfødsel, fremkalle friske avkom); hindre befruktning (f.eks. avholdenhet, avbrudt samleie, prevensjonsmidler); holdninger til fødselskontroll; etc.

Se også:

- Befolkningspolitikk 168
- Sterilisering av funksjonshemmede 732
- Forestillinger om gjenfødelse 775
- Forestillinger om arvelighet 827
- Seksuell atferd 83

843 Graviditet

...teorier om graviditet; fastslå graviditet (f.eks. menstruasjonens opphør, areola blir mørkere, fremstikkende mage, fosterbevegelser); beregne tiden for nedkomst; forutsi barnets kjønn; den gravide kvinnens behandling og atferd (f.eks. lettelse i arbeidsbyrde, behandling av kvalme og svimmelhet, tilfredsstillende trang til bestemte typer av mat, rette seg etter tabuer, spesiell diett, isolering); tilhørende riter og seremonier; forståelsesfull atferd fra ektemannens side; forestillinger om fosterets utvikling; sedvaner som har til formål å lette fødselen og sikre friske avkom; forskjeller i behandling av den første og de senere graviditeter; abort (f.eks. kvitte seg med fosteret, tilhørende trosforestillinger og sedvaner); etc.

Se også:

- Mødrehjelp 745
- Abort 847

844 Fødsel

...forestillinger om barnefødsler; samfunnets holdning; betydningen av den første og av senere barnefødsler; forberedelser til nedkomsten; sted for fødselen; vitner, medhjelpere og personer som er utestengt; jordmødres og fødselslegers rolle; fødselsveenes begynnelse og varighet; behandling som gjør nedkomsten lettere (f.eks. press, massasje); stilling ved fødsel; barnets mottakelse; overskjæring og underbinding av navlestrengen; utdriving av morkaken; kvitte seg med etterbyrden; det første stell av mor og barn; vask, bandasjering og medisinerings av moren; behandling av blødning etter fødsel; barnets behandling (f.eks. hjelp til å begynne å puste, vask, reiving); etc.

Se også:

- Fødselsstatistikk 163
- Dødelighet blant nyfødte og barseldød 165
- Fødselsregistrering 217
- Fødselsdager 527
- Sykehus 743
- Medisinsk personell 759
- Spesielle begravelser 766
- Varsler, spådommer og astrologi 787

845 Vanskelige og uvanlige fødsler

...forklaringer på lange og vanskelige fødsler og slike som medfører døden; metoder for behandling av unormale fosterstillinger; obstetrisk kirurgi (f.eks. bruk av tang, keisersnitt); trosforestillinger og sedvaner knyttet til uvanlige fødsler (f.eks. for tidlig fødsel, seierslue); dødfødte (f.eks. oppfatninger om dødfødte, ta hånd om dødfødte fostre); fødsel og behandling av misdannede barn; forestillinger om fødselsmerker; flerfødsler (f.eks. oppfatninger om årsaken, samfunnets reaksjon, behandling av tvillinger); spesielle skikker og seremonier knyttet til uvanlige fødsler og personer som er født på en slik måte; etc.

Se også:

- Omfanget av dødfødte og flerfødsler 163
- Behandling av utviklingshemmede 732
- Kirurgi 752

846 Omsorg etter fødsel

...omsorg for barselskvinnen under rekonvalesensen etter fødselen (f.eks. hvile, isolasjon, medisinerings, tabuer); varighet av barselfloden og behandling av den; besøk og gaver; gjenopptakelse av normalt leveste (f.eks. gradvis, etter en bestemt tid); renseseritualer; spesiell omsorg for barnet i tiden mellom

fødselen og navlestrengens bortfall; oppfatninger om og behandlingen av navlestrengen; behandling og plassering av morløse spebarn; farens spesielle atferd (f.eks. couvade); etc.

Se også:

Gi gaver 431

Adopsjon 597

Renselse 783

Mating av spebarn 853

847 Abort og barnemord

...aborters omfang; årsaker og omstendigheter (f.eks. illegitimt svangerskap); metoder; kvitte seg med fosteret; samfunnets reaksjon (f.eks. toleranse, misbilligelse); forekomst av barnemord; årsaker og omstendigheter (f.eks. illegitimt svangerskap, misdannelser, morens eller farens død); metoder som blir brukt; kvitte seg med liket; samfunnets reaksjon; etc.

Se også:

Dødlighet 165

Rettslige straffer 682

Naturlig abort 843

848 Utenomekteskapelige barn

...kulturelle definisjoner av legitimitet og illegitimitet; illegitime svangerskaps frekvens; prøver på legitimitet; morens atferd og behandlingen av henne (f.eks. beviser, tilståelse); behandlingen av faren (f.eks. tvunget til ekteskap); behandlingen av avkommet; illegitime barns stilling; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Illegitimitet".

Se også:

Rettslige straffer 684

Seksuelle forhold før ekteskap 836

Z 85-87 BARN; STELL, OPPDRAGELSE OG UTDANNING

Oppfostring. Spebarnstell og barndom, oppdragelse og utdanning.

85 Spebarnstid og barndom

...generelle opplysninger om forskjellige sider ved omsorg, fysisk utvikling, aktiviteter og statusutvikling hos barn fra fødselen til

puberteten. For barns sosialisering se kategoriene under 86.

851 Barns sosiale plassering

...bestemmelse av farsskap (f.eks. ved polyandri, for et posthumt født barn); offentlig kunngjøring av fødselen; formell opptakelse av barnet i en sosial gruppe (f.eks. ved familieoverhodet eller høvdingen); bringe barnet under det overnaturliges beskyttelse (f.eks. dåp); forandringer i ekteskapelig status og sosiale relasjoner som et barns fødsel bringer med seg; etc.

Se også:

Navneseremonier 553

Avkommets tilknytning i blandete ekteskap 56

Adopsjon 597

Avstamning 611

Foreldrelose barn 736

Begrepet gjenfødelse 775

Voksendåp 795

Teorier om farsskap 842

852 Seremonier under spebarnstid og barndom

...overgangsriter før puberteten; modenhetsseremonier (f.eks. når barnet begynner å gå, ved den første tann); riter knyttet til hårklipping, lage hull i ørene, omskjæring; seremonier som er forbundet med oppnådde ferdigheter (f.eks. nedlagt det første dyret, vevet det første tøy); voksen veiledning og beskyttelse; barns deltakelse i de voksnes seremonier (f.eks. julefeiring); etc.

Se også:

Lemlestelse 304

Fødselsdager 527

Navneseremonier 553

Kunstige slektskapsforhold 608

Dåp og konfirmasjon 795

Religiøse seremonier 796

Dåp og konfirmasjon 851

853 Mating av spebarn

...oppfatninger om amming, melkedannelse, melk og råmelk; trosforestillinger om diing; begynne å gi nyfødte die; stimulering av melkeavsondringen; materutiner (f.eks. stillinger, tider); mateproblemer; behandlingen av og atferden til den ammende mor (f.eks. diett, seksuell avholdenhet); samfunnsmessig spebarnsoppfostring; fostermor; tilpasninger ved morens død; tilleggsføde (f.eks. alder, passende

matemner og tillaging av dem); matemeter (f.eks. flaske, kopp, skje); etc.

Se også:

- Underernæring 146
- Meieriprodukter 234
- Kosthold 262
- Forestillinger om bryster 826
- Avvenning 862

854 Spebarnstid

...daglig omsorg for de kroppslige behov; vask; ta hånd om avføring; spebarnsbekledning; anordninger for søvn (f.eks. vugger, kurver); leke med spebarn (f.eks. kjæle med, huske med, vugge, synge vuggeviser); følelsesmessig omsorg (f.eks. måter å avlede på, måter å trøste på, beskyttelse mot følelsesmessige sjokk); holde øye med og stelle med; spesielle farer som er tilskrevet spebarnsalderen; beskyttelse mot virkelige og overnaturlige farer; hygieniske og terapeutiske forholdsregler; måter å holde og bære sepebarn på (f.eks. på ryggen, over hoften); fordelingen av omsorgsoppgavene mellom familiemedlemmene; institusjonsomsorg (f.eks. spebarnshjem); etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelser: "Spebarnstell".

Fra sv. outline.

Se også:

- Vuggeviser 533
- Preventiv medisin 751
- Medisinsk omsorg 758
- Nedvurdering 784
- Renslighetsopplæring 863

855 Barndom

...tilsyn, omsorg og forsørgelse av barn fra de begynner å gå og snakke og fram til puberteten; fordelingen av ansvar mellom foreldre og andre slektninger; institusjonsomsorg (f.eks. daghjem); anskuelser og standard når det gjelder riktige klær, mat og bosted for barn; tiltak for å fremme fysisk og mental helse; beskyttelse mot fysiske og sosiale farer (f.eks. innestengning, fjerning av farlige gjenstander); voksnes holdning til barn (f.eks. ettergivende, likegyldige, refsende); skjemme bort og dulle med; dårlig behandling og forsømmelse av barn; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelser: "Barnstell".

Se også:

- Familieforhold 593
- Omsorg for foreldreløse 736
- Preventiv medisin 751
- Medisinsk omsorg 758
- Disiplin og opplæring 86

856 Utvikling og modning

...oppfatninger av og normer for fysisk, mental og følelsesmessig atferd og utvikling i spebarnstid og barndom; data om spebarns atferd; metoder for å fremme og påvirke veksten (f.eks. forming av hodet, magiske ritualer); endringer i behandlingen av barn ettersom de vokser til; data om barns modning (f.eks. alder da barnet begynte å krype, stå, gå, snakke, kan samarbeide); holdninger til og spesiell behandling av viktige utviklingsfaser (f.eks. frembrudd av tenner, hår og neglers vekst, øking i vekt og lengde); reaksjoner på og tilpasninger til sen utvikling og bråmodenhet; etc.

Se også:

- Data om fysisk vekst og mental utvikling 145
- Deformering av hodet 304
- Seremonier i spebarnstid og barndom 852
- Sosialisering 86
- Undervisning 87

857 Barneaktiviteter

...i hvilken utstrekning det fins en spesiell barnekultur; barns lek; etterapende virksomhet (f.eks. late som); hvile- og sovevaner; barns lekegrupper, klikker og gjenger; krangling og slåssing; barns utforskningsferder og yndlingssteder; barns arbeidsoppgaver og alderen når de begynner å utføre dem (f.eks. ærend, arbeid i huset, passe yngre søsken); etc.

Se også:

- Babysnakk 195
- Gjensidig hjelp 476
- Daglige rutiner 512
- Barneleker og leketøy 524
- Aldersgrupper 561
- Primærgrupper 571
- Motsetninger innen gruppen 578
- Forlovelse mellom barn 584
- Barns skifte av bosted 591
- Søken etter beskyttende ånder 787
- Sosialisering 86
- Undervisning 87

858 Barns status

...kulturell definisjon av statusperioder og statusutvikling i spebarnstid og barndom; barns rettigheter, privilegier og myndighet (f.eks. spesielle fritak); begrensninger og hindringer for spebarns og barns aktiviteter (f.eks. spesielle tabuer); oppfatninger av det å være umyndig; i hvilken utstrekning barn blir behandlet som medfødt underlegne eller bare som uerfarne voksne; stereotype forestillinger om barn (f.eks. oppfatningen av snille og uskikkelige barn); ulike

forventninger til og behandling av barn (f.eks. i henhold til alder, kjønn); etc.

Se også:

- Formynderskap 429
- Aldersfordeling 561
- Barns giftemålsalder 582
- Familieforhold 593
- Slektsforhold 60
- Ansvar etter loven 672
- Ungdomsdomstoler 698
- Spesielle dødsritualer 766
- Begrepet myndighetsalder 884

86 Sosialisering av barn

...generelle opplysninger om forskjellige sider ved de grunnleggende mekanismer i kulturtradering, særlig når det gjelder å lære å styre impulser samt mere uformelle opplæringsprosesser. For formell undervisning se kategoriene under 87. For personligheten og dens utvikling se kategoriene under 15. MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Sosialisering".

861 Barneoppdragelse

...forestillinger om barneoppdragelse; generelle metoder for innprenting og disiplin; spesielle metoder for å inngi motivering (f.eks. oppmuntring, advaring, skjenn, trusler, straff); spesielle metoder for styring (f.eks. lede, demonstrere, forklare, befale); spesielle metoder for å belønne (f.eks. hjelp, erstatning, ros); spesiell vekt på særskilte metoder (f.eks. i det hele tatt, ved forskjellige aldre, for ulike typer av oppøving); konsekvens eller inkonsekvens i bruken av metodene; de aldre ved hvilke foreldrenes bevisste oppdragelsesarbeide begynner og slutter; etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse:

"Oppdragelsesmetoder".

Se også:

- Data om vanedannelse 153
- Familieforhold 593
- Samfunnskontroll 626
- Rettslige straffer 681
- Militær disiplin 703
- Kulturens egne forestillinger om læring 828
- Opplæring gjennom lek 857
- Undervisningsteori 876

862 Avvenning og spisetrening

...voksne oppfatninger, normer og mål angående avvenning og passende spisevaner for barn;

spesielle årsaker for avvenning (f.eks. utilstrekkelig melkedannelse, sykdom eller graviditet hos moren); normal avvenningsalder (f.eks. fra brystmelk, fra tåteflaske); øyeblikkelig eller gradvis overgang; avvenningsmetoder (f.eks. atskillelse fra moren, latterliggjøring, smøre et bittert stoff på brystvortene); barnets reaksjon på avvenning; sette opp regler for spising; lære bordskikk; barns motstand mot å lære å spise; etc.

Se også:

- Kosthold 262
- Spising og bordskikk 264
- Etikette 576
- Spebarnmating 853

863 Renslighetsopplæring

...voksnes oppfatninger, normer og mål når det gjelder kroppsutsondringer og personlig hygiene hos barn; den normale alder for begynnende og til fullstendig blære- og tarmkontroll; metoder som blir brukt; blære- og endetarmsinkontinens (f.eks. omfang, foreldrenes reaksjon, behandling); metoder for å lære barn å vaske seg, bade og stelle seg; innpoding av normer for renslighet, for velstelthet og orden; barns reaksjoner på oppdragelse til renslighet, etc.

Se også:

- Utsondring 514
- Personlig hygiene 515
- Forestillinger om analreaksjoner 827
- Spebarnstell 854

864 Seksualoppdragelse

...voksnes oppfatninger, normer og mål når det gjelder seksuell atferd hos barn og metoder for seksualoppdragelse; omfanget av særskilt seksuell atferd hos spebarn og barn (f.eks. masturbasjon, fingring med genitaliene, ekshibisjonisme, seksuelle leker); regler for kontroll av slik atferd (f.eks. straff, belæring, tvangspålegg); innprenting av seksuell bluferdighet; meddelelse av kunnskap og forestillinger om sex og forplantning; reaksjoner på barns seksuelle nysgjerrighet; normal alder for hvert stadium i seksualoppdragelsen; barns reaksjoner på seksualoppdragelse; etc.

Se også:

- Personlighet 15
- Etiske idealer 577
- Kjønn 83
- Innvielse 881

865 Oppdragelse til selvkontroll

...voksnes oppfatninger, normer og mål når det gjelder aggressivitet hos barn, samt midler for kontroll av dette; omfang og behandling av fysisk aggresjon (f.eks. slå, bite, sparke, lugge); omfang og behandling av verbal aggresjon (f.eks. uforkammetheter, banning, erting); omfang og behandling av bråkete atferd (f.eks. gråte, gnåle, støye); omfang og behandling av ulydighet, trass og raserianfall; omfang og behandling av rivalitet og sjalusi hos barn; styringsregler for kontroll av aggressiv atferd (f.eks. straff, belæring, tvang); godtatte former og anledninger for aggresjon (f.eks. regler, belæring); etc.

Se også:

- Profanering 195
- Fornærmelser og tretter 578
- Kriminalitet 674
- Rettstvister 691
- Krigerskhet 721
- Obskønitet 831
- Tretting og slåssing blant barn 857

866 Oppdragelse til selvstendighet

...voksnes oppfatninger, normer og mål når det gjelder avhengighet hos barn og utvikling til selvstendighet; tradisjonelt aldersnivå for oppnådd selvstendighet; omfang og behandling av avhengighetspreget atferd (f.eks. henge etter foreldrene, sladring); herding mot varme, kulde, smerte og tretthet (f.eks. utsettes for vanskeligheter, ildprøver, pryl); inngi mot; lære å stole på seg selv og villighet til å ta ansvar; innprente samarbeid og konkurranselyst; inngi ambisjonsnivåer (f.eks. når det gjelder kunnskap, ferdigheter, sosial fremgang); barns reaksjoner på kravene om selvstendighet; etc.

Se også:

- Samarbeid og konkurranse 157
- Økonomisk samarbeid og konkurranse 47
- Sosial bevegelse 55
- Alderssammensetning 561
- Militær opplæring 702
- Søking etter visjoner 787
- Barneaktiviteter 857

867 Opplæring i sosiale normer

...innprenting av normer for passende atferd hos barn (f.eks. hvile og sovnetider); barns innføring i kunsten å omgås andre mennesker (f.eks. lære å dele med andre og vente på tur, opplæring i etikette og atferd overfor slektninger); opplæring i kjønnsbestemte holdninger og vurderinger (f.eks. oppføre seg som en dame, mandighet); inngi respekt for

andres eiendom; opplæring i sosiale, etiske, rettslige og politiske normer; metoder for innprenting av moral og karakter; etc.

Se også:

- Personlighet 15
- Sosiale normer 183
- Offentlig opinion 208
- Arbeid og fritid 461
- Yrkesspesialisering 463
- Gjensidig hjelp og konkurranse 47
- Levestandard 511
- Søvn 513
- Estetiske idealer 517
- Status og rolle 554
- Forhold mellom mennesker 571
- Etikette 576
- Etiske idealer 577
- Atferd mellom slektninger 60
- Samfunnskontroll 626
- Borgerskap 641
- Rettslige normer 671
- Ungdomforbrytelser 674
- Ungdomforbrytelser 738
- Tabuer 784

868 Innlæring av ferdigheter

...lære å snakke; lære barn å gå og svømme, metoder for å bibringe manuell fingerferdighet og tekniske ferdigheter; undervisning i og læring av de arbeidsoppgaver som hører hvert kjønn til; uformell yrkesopplæring; ervervelse av kunstneriske ferdigheter (f.eks. spille på musikkinstrumenter); den relative betydning av etterlikning, øvelse og undervisning i ferdighetstrening; etc.

Se også:

- Språk 19
- Arbeidsdeling etter kjønn 462
- Yrkesspesialisering 463
- Bevegelse 481
- Bevegelsesvaner 516
- Idrett 526
- Skjønn kunst 53
- Militær opplæring 702
- Alder når barn begynner å gå og snakke 856
- Organisert faglig utdanning 874

869 Innlæring av tro og holdninger

...spesielle metoder for innlæring av trosforestillinger, kunnskap, holdninger og verdier som ikke fins under andre kategorier i denne seksjon (f.eks. tro på det overnaturlige, forestillinger som har med verden utenfor å gjøre); manipulering av angst som støtte for tro (f.eks. inngyte angst for å skape motivasjon, dempe den for å forsterke troen); den rolle slump og sammentreff spiller når det gjelder å

styrke troen på det overnaturlige (f.eks. regn som følge av regnmakerriter, vinne et løp mens man bærer en lykkeamulett); i hvilken grad prøving av faktiske forhold hindres eller oppmuntres hos barn; etc.

Se også:

- Sykdomsteorier 753
- Trosforestillinger 77
- Religiøse erfaringstyper 781
- Organisert religionsundervisning 794
- Trosforestillinger om natur og mennesket 82

87 Undervisning

...generelle opplysninger sett fra forskjellige synsvinkler om de mere organiserte og institusjonaliserte sider ved undervisning, særlig undervisning som blir gitt i skoler av utdannede lærere eller gjennom formelle lærlingeforhold. For uformell undervisning se kategoriene under 86.

871 Undervisningsvesen

...utviklingsnivået og mangesidigheten i den organiserte undervisning; de fremherskende typer av spesialisering innen undervisning (f.eks. skoler, lærere, lærlingeordninger); finansiering og avlønning av lærere og undervisningsinstitusjoner (f.eks. skolepenger for elevene, kirkelig bistand, private gaver og donasjoner); undervisningens organisasjon (f.eks. lokale skolestyrer, statlige skolestyrer, frivillige organisasjoner for skoleadministrasjon); graden av standardisering med hensyn til nivå, undervisningsmetoder, språk, pensum; den organiserte undervisningens hovedmålsettinger (f.eks. fromhet, moral, samfunnsånd, yrkesmessige ferdigheter, intellektuelt lederskap); undervisningsvesenets utbredelse (f.eks. skolestatistikk); holdninger til undervisning; etc.

Se også:

- Lese og skriveferdighet 212
- Skolebygninger 346
- Offentlig finansiering av undervisningsvesenet 658
- Forbedringsanstalter 738
- Filantropiske organisasjoner 741
- Søndagsskoler 794

872 Skoleundervisning

...privatundervisning; folke- barne- og fagskoler (f.eks. privat, sokne-, offentlige skoler); undervisningstider (f.eks. semester, ferier, antall

timer pr. dag, antall dager pr. uke, antall uker pr. år, antall år frem til avgangseksamen); obligatorisk eller frivillig fremmøte; målsettinger (f.eks. alminnelig skrive- og leseferdighet); læreplan (f.eks. emner og deres rekkefølge); klasser og oppflytting; læremidler (f.eks. lærebøker, skrivebøker, tavle); seremonier (f.eks. avgangseksamen); spesielle anstalter for barn under skolepliktig alder (f.eks. barnehager, førskoler); etc.

Se også:

- Tradert historie 173
- Bøker og skrivemateriell 21
- Lesing, skriving og staving 212
- Skolebygninger 346
- Musikk 533
- Etiske idealer 577
- Samfunnslære 641
- Trosforestillinger 77
- Regning 803
- Folkelig geografi 823
- Opplæring i sosiale normer 867
- Lærere 875

873 Høyere undervisning

...forekomst, antall og ulike typer av institusjoner på ungdomskole, gymnas- og høyskolenivå for høyere undervisning i allmene fag; spesielle målsettinger (f.eks. oppdragelse etter aristokratiske idealer, forberedelse for demokratisk lederskap, forfining av den personlige smak, forberedelse for et fornuftig valg av yrke); finansieringskilder; administrasjon; fagkrets; kurser og terminer; læremidler (f.eks. biblioteker); klasser og oppflytting; eksamener; seremonier (f.eks. immatrikulering); elevorganisasjoner; aktiviteter utenom undervisningsplanen (f.eks. idrett, politikk, debatter); spesielle institusjoner (f.eks. internatskoler for avsluttende utdanning, voksenopplæring); etc.

Se også:

- Deltakelse i kulturen 184
- Biblioteker 217
- Estetiske idealer 517
- Skjønn kunst 53
- Offentlige foredrag 544
- Studentopptøyer 664
- Matematikk 803
- Humanistiske studier, filosofi og naturvitenskap 81
- Forestillinger om naturen og mennesket 82
- Studentorganisasjoner 877

874 Yrkesutdanning

...institusjonalisert lærlingundervisning (f.eks. fagene det undervises i, opptaksvilkår og læretidens varighet); yrkesskolenes antall og typer; skoler av allmen karakter (f.eks. yrkesskoler, korrespondanseskoler); spesialskoler (f.eks. frisørskoler, sekretærskoler, radioskoler, politiskoler, sosialskoler, handelsskoler, journalistskoler, landbruksskoler, militære skoler, kunstskoler, lærerskoler, tekniske skoler, teologiske skoler, juridiske skoler, medisinske skoler, skoler for elever over laveste akademiske eksamen); finansieringskilder; administrasjon, kurser og undervisningsplaner; eksamener; hjelpemidler; etc.

Se også:

- Yrkesspesialisering 463
- Opplæring på arbeidsplassen 466
- Håndverkerlaug 467
- Jurister 693
- Leger 759
- Presteskap 793
- Anvendt vitenskap 816
- Uformell opplæring i ferdigheter 868

875 Lærere

...antall lærere med allmen og spesialisert undervisningsområde; utdannelsesnivå og dyktighet; læreres sosiale status (f.eks. fordeler og mangler); ansettelsesmåter; godtgjørelser og lønninger; tjenesteforhold og avansement; graden av akademisk frihet; organisasjon (f.eks. foreninger, fagforeninger); virksomhet utenom undervisningen (f.eks. forskning, kommunale gjøremål); etc.

Se også:

- Statspensjoner 657
- Lærerskoler 874

876 Teori og metode i undervisning

...fremherskende og alternative undervisningsdoktriner; foretrukne undervisningsmetoder (f.eks. kollektiv høytlesning, utenatføring, systematisk klassifikasjon, analyse av enkelttilfeller); belønningssystemer (f.eks. ros, premier); vanlige straffemetoder samt metoder som blir unngått (f.eks. latterliggjøring, legemlig straff, inndragning av fordeler); spesielle metoder for handikappede og tilbakestående elever; skolepsykologi; metoder for eksaminering og prøving; bruk av audiovisuelle hjelpemidler; graden av individualisering i undervisningen (f.eks. øve oppensartethet, oppmuntring til selvstendighet og initiativ);

forsøksvirksomhet og fornyelse innenfor undervisning (f.eks. progressiv undervisning); etc.

Se også:

- Vitnesbyrd om vanedannelse 153
- Belærende filmer 546
- Samfunnskontroll 626
- Folkelig psykologi 828
- Uformelle undervisningsmetoder 86

877 Studenter

...sammensetning av studentmassen; antall studenter i allmene fag og spesialfag i en akademisk institusjon; organisasjon og foreninger (f.eks. Realistforeningen, Filologforeningen); lederskap; studentenes sosiale status; studiefinansiering (f.eks. private midler, stipendier, lån, universitetsstipendier etc.); graden av akademisk frihet; virksomhet utenom studiene; boligforhold og spisesteder (f.eks. studenthjem, hybel, studentspisesteder, studenthjem drevet av akademikersammenslutninger etc.); forholdet mellom studenter og samfunnet; forholdet mellom studenter og fakultetet; gruppeverdier og karakteristisk atferd (f.eks. politisk og sosial aktivisme etc.); etc.

Se også:

- Individuell atferd og karakteristika 15
- Drikking 273
- Bruk av narkotika 276
- Drakt 291
- Kroppens forskjønnelse 30
- Idrett 526
- Sosial status og roller 554
- Sosiale relasjoner og grupper 571
- Foreninger 575
- Etiske normer 577
- Tretter og opptøyer 579
- Samfunnsstruktur 621
- Uformell rettergang 627
- Forseelser 738
- Kjønn 83
- Sosialiseringsprosesser 86
- Undervisning 87
- Ungdomstid og voksen alder 88

AA 88 MENNESKETS FORSKJELLIGE ALDRE

Menneskets forskjellige aldre fra ungdom til alderdom.

88 Menneskets aldre fra puberteten til alderdom

...generelle opplysninger sett ut fra forskjellige synsvinkler om aldersbestemt status og sammenhengende foreteelser i individets livssyklus fra puberteten til alderdommen.

881 Puberteten og pubertetsriter

...ideer, trosforestillinger og sedvaner knyttet til den første sedavgangen og den første menstruasjonen; overgangsriter ved eller nær ved puberteten; forekomst av spesielle innvielsesriter for hvert kjønn; seremonifaddere; seremonienes funksjon og formål; hemmelighetsfullhet og avsondring; tabuer; ildprøver og andre prøver; innføring i hemmelig kunnskap; spesiell undervisning om seksuallivet; forestillinger om død og gjenfødelse; etc.

Se også:

- Alder ved pubertetens begynnelse 145
- Lemlestelse 304
- Masker 532
- Støyinstrumenter 534
- Aldersklasser 561
- Opptakelse i klubber og hemmelige selskaper 575
- Prøver på ekteskapsmodenhet 582
- Kunstige slektsforhold 608
- Oppfatningen av reinkarnasjon 775
- Tabuer 784
- Religiøs konfirmasjon 795
- Religiøst seremoniell 796
- Menstruasjon 841
- Seksualoppdragelse 864

882 Ungdommens status

...kulturell definisjon av ungdom (f.eks. aldersgrenser); trosforestillinger om og holdninger overfor ungdommer; fordeler og ulemper ved det å være ung; lempning eller forsterkning av samfunnskontrollen for hvert kjønn; skifte av bolig ved puberteten (f.eks. gutters overføring til mennenes hus eller til besteforeldrenes eller til en morbror); tilpasning til nye sosiale relasjoner; etc.

Se også:

- Aldersfordeling 561
- Mannsforeninger 575

- Bostedsregler 591
- Samfunnskontroll 626
- Ansvar etter loven 672

883 Ungdom

...atferdsmønster og holdninger som er karakteristiske for ungdom (f.eks. avtale møter, gå og drive); arbeidsoppgaver som ungdommen er ventet å delta i; ungdomsorganisasjoner (f.eks. arbeidsgrupper, gjenger, ynglingeforeninger); ungdommens fornøyer (f.eks. turer, dansemoro); ungdomsproblemer (f.eks. reaksjoner på det sosiale press for å te seg som voksne); etc.

MERK: Tidl. kategoribetegnelse: "Ungdomsaktiviteter".

Se også:

- Sjargong 192
- Lediggang og dagdriveri 461
- Barnearbeid og lovgivning 466
- Gjensidig hjelp 476
- Idrett 526
- Dans 535
- Klikker, gjenger, klubber, og besøk 57
- Beiling 584
- Ungdomsforbrytelser 674
- Ungdomsforbrytelser 738
- Velferdsorganisasjoner 74
- Seksuelt samkvem før ekteskapet 836
- Sosialisering 86
- Undervisning 87

884 Å bli myndig

...begrepet å være myndig, i den grad det ikke faller sammen med puberteten; kriterier for å oppnå dette for hvert kjønn (f.eks. alder); seremonier ved opptakelsen i de voksnes rekker; forandringer i atferd og sosiale relasjoner; etc.

Se også:

- Giftmålsalder 582
- Sølibat 589
- Fullt borgerrettigheter 641
- Kjønn 83
- Begrepet å være umyndig 858

885 Voksen alder

...begrepet livets blomstring; den kulturelle definisjon av voksen status; skille i status og virksomheter for voksne menn og kvinner før og etter ekteskap; forestillinger om idealmannen og idealkvinnen; etc.

Se også:

- Fritidsaktiviteter 517
- Sosial bevegelse 55
- Kjønnsstatus 562

Etiske idealer 577
Nygiftes aktiviteter 585
Sølibat 589
Borgerrettigheter 641

886 Alderdom

...kulturelle kriterier for alderdom og dens begynnelse; menopause (f.eks. kulturell fortolkning, tilpassete atferdsendringer); holdninger til det å bli gammel (f.eks. resignasjon, kunstig ungdommelighet); resepter for et langt liv og foryngelse; forberedelser til alderdommen (f.eks. livspolise); trekke seg tilbake fra det aktive liv (f.eks. gradvis, ved oppnådd pensjonsalder); etc.

Se også:

Fysiske alderdomstegn 145
Forsikring 456
Holdninger til døden 761
Menstuasjon 841

887 De gamles aktiviteter

...de gamles livsførsel (f.eks. kosthold, mosjon, hvile); arbeidsoppgaver utført av de gamle; fritidsaktiviteter; seksualliv i alderdommen; yrkesaktiviteter; andre funksjoner og virksomheter (f.eks. seremonielt, politisk); etc.

Se også:

Faktiske opplysninger om meget høy alder 165
De eldres myndighet i hjemmet 59
Besteforeldres funksjon i opplæring og oppdr. 603

888 De eldres status og behandling

...kulturell definisjon av og forklaring på alderdommen; idealisering og nedvurdering av alderdommen; oppfatninger om den ideelle gamle mann og kvinne; symboler og synonymer for alder og langt liv; alderdommens fortrinnsrettigheter og ulemper; spesielle fritak (f.eks. fra rettslige straffer, fra tabuer); regler for atferd overfor eldre; behandling av de eldre (f.eks. utnyttelse, forsømmelse, lydighet, respekt); de eldres underhold (f.eks. investeringer, betaling for tjenester, livrenter, pensjoner, hjelp fra slektninger); eldreomsorg; sedvaner som innebærer å overgi eller drepe de eldre; etc.

Se også:

Investeringer 454
Forsikring og livrenter 456
Aldersfordeling 561
Etiket 576
Enkers status 589

Familierelasjoner 593
Polygami 595
Ansvar etter loven 672
Omfang og behov for eldreomsorg 737
Sosial trygd 745
Siste vilje/ønske for dødende 763

BB 89 FOLKETRO

89 Folketro

...generelt om folkelig diktning, tro og skikk.
MERK: Ny hovedkategori i sv. outline. I første rekke plasseres opplysninger om folketro i det emneområde opplysningene har relevans. Kategoriene under folketro er tatt med for å øke søkemulighetene. I no. outline er ikke findelingen fra sv. outline tatt med.

891 Overnaturlige vesen

...gjengangere, naturvesen, troll, vetter, underjordiske, kjemper, varulv, djevelen.

Se også:

Animisme - primitiv tro på naturbesjeling 774
Forestillinger om sjel hos dyr og livløse ting 774
Ulike typer troldomskyndige; varulv, vampyr 774

892 Folkemedisin

...rasjonelle og magiske metoder, botemiddel og -metoder.

893 Trolldom

894 Divinasjon

...kunnskap om det skjulte.

895 Viser

896 Eventyr

...en type fortellende diktning der handlingen er lagt til en tidløs fortid og der personer og gjenstander fremstilles i en blanding av

virkelighet og uvirkelighet. Har oftest en enkel moral, men likevel et preg av livsorientering og belæring. Det skjelles mellom folkeeventyr og kunsteventyr. Folkeeventyr har ukjent opphavsmann og er overlevert fra generasjon til generasjon.

897 Sagn

...kort fortelling av ukjent opphav fortalt gjennom generasjoner. Grensen mellom sagn og myter er flytende, mens grensen mellom sagn og eventyr er forholdsvis klar; sagn utgir seg for å opplyse om noe som virkelig har hendt, mens eventyr ikke tillegges sannhetsverdi.

898 Gåter

...gåter er først og fremst underholdende.

899 Ordspråk, stev, regler, rim og urban folklore

stikkordregister

- A-jolle 501.14
 ABC-bok 212.2 872
 Abort 847
 Abort; straff for 682
 Adel 565
 Adopsjon 597
 Adventsfeiring 527.21
 Advokat 693
 Aftenveske 482.1 293
 Agat; stein, mineral 135
 Agent; skipfart 505.5
 Agraff (smykkespenne) 301 293
 Akkulturasjon og kulturkontakt 177
 Aksjebrev (sparing; investering) 454
 Aksjeeier 473
 Aksjer 473
 Aksjeselskap 473
 Akt; kunstverk 532
 Aktuuararbeid 456
 Akupunktur 757
 Akvarell; bilde i interiør 353.5 532
 Akvarell; kunstverk 532
 Akvarium; bygning 346 349
 Akvarium; i innredning 353.6 523
 Akvarium; off. virksomhet 136 217
 Alarm; brannalarm 202 365.3
 Alarm; signal 202
 Alarm; tyverialarm 202 685
 Album (fotoalbum); fotografering 215.5 217
 Alderdom 886
 Alderdom; forberedelse til 886
 Aldershjem 745
 Aldersklasser 561
 Alderspensjon 745
 Alenmål 804.1
 Alfabet 212.1
 Alfabet-tavle; skrift 212.2
 Alfabet-tavle; undervisning 872 212.2
 Alkejakt 223
 Alkoholfrie drikker; kalde 272.1
 Alkoholfrie drikker; varme 272.2
 Alkoholholdige drikker 272.5
 Alkoholisme; behandling 733 272.5
 Alkoholisme;
 personlighetsforstyrrelse 158 272.5
 Alkoholisme; som sosialt problem 733 272.5
 Alkoholkaraffel 272.5
 Alkoholmeter 272.5 804.7
 Alkoholmisbruk; omfang 272.5
 Alkoholmisbruk; bekjempelse 751 272.5
- Alkoholmisbruk; som forseelse 689
 Alkymi 822
 Allegori; kunstverk i interiør 353.5 181
 Allegori; kunstverk 532 181
 Allemannsretten 423
 Allmenning 421 423
 Allé (gate) 491 245
 Almanakk 805
 Almisse (-skrin) 736 735
 Almue; samfunnsklasser 565
 Alter; hellig sted 778
 Alter; kirkeinventar, gudstjeneste 796 352.3 778
 Altertavle; kirkeinventar, gudstjeneste 796 352.9
 Aluminiumsfabrikk; råmetall 328
 Aluminiumskonstruksjonsfaget 334.84
 Amatøridrett 526
 Amatorteater 545
 Ambar; melke- 234
 Ambar; melke- ; lagring av mat 251 234
 Ambar; oste- 234
 Ambar; oste- ; lagring av mat 251 234
 Ambar; romme- 234
 Ambar; romme- ; lagring av mat 251 234
 Ambar; sending- ; matens servering 264.5 574
 Ambar; sending- ; omgang og gjestefrihet 574 264
 Ambar; smør- 234
 Ambar; smør- ; lagring av mat 251 234
 Ambar; ukjent bruk 415
 Ambassadør 648
 Ambolt; bearbeiding av metall 326
 Ambulanse, kjøretøy 493.5 758
 Amerikabrev m. penger 457
 Amerikakuffert 482.2
 Amerikakuffert; utvandring 167 482
 Amerikareise; reisevirksomhet 484
 Amerikareise; utvandring 167 484
 Amming 853
 Ammunisjon; fuglejakt 223.3
 Ammunisjon; jakt 224.3
 Ammunisjon; militær 713
 Ammunisjon; sport 526
 Ammunisjon; tilvirking 389
 Ammunisjonsfabrikk; krigsmateriell 719 389
 Ammunisjonsfabrikk 389
- Ampel (hengende skål for plante i interiør 353.6
 Ampel (hengende skål for lampe) 354.1
 Amperemeter 804.7
 Amputasjon 752
 Amtmann se Fylkesmann 634
 Amulett; lykkebringende 777
 Amulett; magisk 789
 Amulett; mot sykdom 751
 Amulett; smykke 301
 Analysedivan 756 352.2
 Anarkisme 668
 Anatomi; folkelig 826
 Andejakt 223
 Angel (fiskekrok) 226.2
 Anglemaker 326.44
 Angst; forekomst, type 152
 Angst; manipulerende 869
 Angst; personlighetsforstyrrelse 158
 Angst; takling av... 154
 Animalske biprodukter 237
 Animisme 774
 Anker (liten tønne); ukjent bruk 415
 Anker; for alkoholholdig drikke 272.5
 Anker; skipstilbehør 501.8
 Anker; vinlegging 272.52
 Anleggsarbeider 463
 Anleggsbrakke 342 499
 Anleggsgartner 351.81
 Anleggsskokke; vei-/jernbanebygging 252.84 499
 Anleggsmaskin; vei-/jernbanebygging 406 499
 Anleggsmaskinfører;
 bygningsindustri 330.81
 Anleggsmaskinmekaniker;
 bygningsindustri 330.87
 Anleggssmed 326.36
 Anleggssmed; vei-/jernbane 326.36 499
 Anleggsvei; elektrisk
 vannkraftutbygging 377
 Anleggsvei; vei-/jernbane 499
 Annonsering 446
 Anorakk (skiidrettsplagg) 526 291.72
 Ansiktsløfting 886 302
 Ansjos; nedlegging 228
 Ansvar 672
 Ansvar og delegasjon av myndighet 676
 Antemensale (se kirkeinteriør) 796

353.5
 Antikvariat (butikk) 444
 Antikvariat (bøker, sek. omsetning) 214
 Antikvariat (forretningsbygg) 347
 Antikvitethandel (møbler) 352 444
 Antikvitethandel (auksjon) 437
 Antikvitethandel (butikk) 444
 Antikvitethandel (forretningsbygg) 347
 Antikvitessamler; hobby 523
 Antiroykekampanjer 276 751
 Antropologi; vitenskap 815
 Antropometri 141
 Apotek; utsalg 444
 Apotek; virksomhet 278
 Apoteker 278.81
 Apoteker; håndverk, virksomhet 278 444
 Apotekerfaget 278.81
 Apotekteknikker 278.81
 Appetitt 261
 Arbeid og fritid 461
 Arbeid; generelle opplysninger 46
 Arbeiderbevegelse 668
 Arbeiderbolig 342
 Arbeiderforening 467 575
 Arbeiderforening; bygn. 345 467
 Arbeidernes frihetsdag, 1. mai 467 527.51
 Arbeiderungdomsforening 883 477 575
 Arbeidsfester 527.6
 Arbeidsfordeling etter kjønn 462
 Arbeidsforhold 466
 Arbeidsformidling 464 746
 Arbeidsfrie dager; festdager 527
 Arbeidsfylking 668
 Arbeidsgiver 466
 Arbeidshus; off. hjelpetiltak 746
 Arbeidskraft 464
 Arbeidskraft; faglært 464
 Arbeidskraft; tilgang og etterspørsel 464
 Arbeidskraft; ufaglært 464
 Arbeidslampe; belysning i rom 354.1 373
 Arbeidslampe; lyskilder 373 354.1
 Arbeidsledighet 464
 Arbeidsledighet, -forsikring 456
 Arbeidsledighet, -ledighetstrygd 446 745
 Arbeidsløshetssystemer 746
 Arbeidsløshetstrygd 745
 Arbeidstjeneste i krig 722 466
 Arbeidsvandring 464
 Ard 241.2
 Arkeologi; funnsteder og artefakter 172
 Arkeologi; metode 172
 Arkeologi; vitenskap 814 172
 Arkitekt; interiør- 353.8
 Arkitekt; landskaps- 351
 Arkitekter 341.8
 Arkitektkonkurranse 341 477
 Arkitektur 341
 Arkitekturmodell 341

Arkiv; dokumentasjon og katalogisering 217.42
 Arkiv; innsamling, planlegging 217.41
 Arkiv; institusjon 217
 Arkiv; lesesalpersonale 217.85
 Arkiv; oppbevaringsforhold, samlingene 217.44
 Arkiv; papirkonservator 217.86
 Arkiv; publikasjoner 217.7
 Arkiv; sikring av samlingene 217.46
 Arkiv; vedlikehold av samlingene 217.43
 Arkivalia; historisk kildemateriale 175
 Arkivalia; lyd- 216
 Arkivalia; regnskap 451
 Arkivalia; samlinger 217.36
 Arkivar; arkivinstitusjon 217.36
 Arkivbygninger 346 217.36
 Arkiver; dokumentasjon 217.36
 Armbrøst 411.2
 Armbrøst, hvalfangst 225.3 411.2
 Armbrøst; mil. våpen 713 411.2
 Armbånd 301
 Armbåndsur; tidsregning, smykke, måleinst. 805 301 405
 Armstol 352.1
 Arrestant 694 625
 Arrestasjon 694 625
 Arsenal; militært 705 488
 Arsenal; varelager 488
 Artilleri 713
 Arv 428
 Arvefaktorer; personlighetsutvikling 155
 Arvelighet; folkelige forestillinger 827
 Asjett; måltid 264.2
 Askebeiger; tobakk 276
 Askese 785
 Askeskuff til ovn 354.2 374
 Asket 792
 Askeurne 764
 Aspirator 256.3
 Assuranseforeninger 456
 Astrologer 791
 Astrologer; spåmenn og -kvinner 787
 Astrologi; religion 791
 Astrologi; spådomskunst 787
 Astronomi; naturvitenskap 815
 Ateisme 771
 Atferdsmekanismer 153
 Atomenergi 378
 Atomkraftverk 378
 Attåtfor; bruk av landområder 311 246.1
 Attåtfor; husdyrstell 231
 Attåtfor; innsamling, husdyrstell 246.1 231
 Attåtfor; årssyklus 221 246.1
 Auksjon 437
 Ause, matlagning 252.1
 Ause; alkoholholdige drikker 272.5
 Ause; melk 234
 Automobilklubber 485
 Avbetalingskjøp 452

Avfallshåndtering; renovasjon 365.1
 Avfolking av utkantsstrøk 361.6 161
 Avgudsbilde 778
 Avgudsdyrkelse 782 776
 Avholdenhet; seksuell - 785
 Avholdsbevegelser 733
 Avisbud 204 460
 Aviser og tidsskrifter 204
 Avisholder; møbel 352.4 204
 Aviskiosk 347 204
 Avislesing; avis 204
 Avislesing; fritid 52
 Avstrykking; setting av tekst 213.5
 Avkjølingsspann; melk 234
 Avlusing 515
 Avløp; vask 355 336
 Avløpssystem; kloakk 365.1 514
 Avstand og nærhet 209
 Avtale 675
 Avtalebrudd 686
 Avtrede; bygning, rom 343 514
 Avtrede; kroppens utsondring 514
 Avvenning og spisetrening 862
 Avvirkning; tommer 313.2
 B-såpe; fremstilling 388 515 302
 Babystol; møbel 352.1 854
 Babystol; spebarnstell 853 352.1
 Bad; offentlige 365.5
 Badebørste 515 302
 Badehette 291.71 526
 Badehus; bygning for fritid og idrett 345 529 526
 Badehåndkle 515 302
 Badekar 515 302
 Badeplasser 526 529
 Badestrand 529 526
 Bading; fritidsaktivitet 526
 Badstu; bygning, hygiene, kroppspleie 343 515 302
 Bagasjefuteral 482.1
 Bajonett; militært våpen 713 411.1
 Baker; håndverksfag 256.78
 Bakeredskap; bakeri 256.7
 Bakeredskap; hushold 252.2
 Bakeredskap; tilberedning av mat 252.2
 Bakerfaget; spesialisert håndverk 256.78
 Bakeri; bygning 347 256.7
 Bakerier 256.7
 Bakeriutsalg; servicetilbud 366
 Bakgård 351
 Baking; hushold 252.2
 Baking; yrkesmessig 256.78
 Bakksag; møbelsnekker 322.4
 Bakstefjøl; tilb. av mat 252.2
 Bakstekone 252.81
 Bakstetrau; hushold 252.2
 Balansekjele; drikke 272
 Balje; klesvask 296.21
 Balje; oppvask 264.4
 Balje; ukjent bruk 415
 Ball; leketøy 524
 Ball; sport og idrett 526
 Ballett; kunst 535
 Ballett; underholdning 545
 Ballong; leke- 524
 Ballong; luft- 506

Balsamering 764
 Bandasjer 752
 Bandhake; bøkker 322.24
 Bandhake; hjulmaker 398.21
 Bandhake; lagger 322.22
 Bandittvesen; slagsmål og opptøyer 579
 Bandkniv 322.136
 Bandkniv; bøkker 322.24 322.136
 Bandolær: militæreffekt og klestilbehør 714 293
 Bandskjærer (tonneband) 322.136
 Bandvev 286.36
 Bandvevstol 286.363
 Bandvevstol 286.37
 Bankboks 454
 Bankbygning 347 453
 Banketre, for sennegress 314.6
 Banketre, klesvask 296.21
 Bankfiske 226.6
 Banklinefiske 226.6
 Bankvesen; forretnings- 453
 Bankvesen; husbank 454
 Bankvesen; sparebank 454
 Bankvesen; statsbanker for investering 454
 Bar; skjenkested 275
 Barberer; håndverker 305.21
 Barbersaker; håndverker 305.21
 Barbersaker; lege- 759.31
 Barbersaker; privat 302
 Barberskrin; privat 302
 Bardisan 411.1
 Bark 501.3
 Bark, råstoff for garving 281.2
 Barkebrød; sult, nød, ernæring 261 146
 Barkefletting 314.4
 Barkekar; fiskeri 226.4
 Barkemaskin 313.24
 Barkeredskap 313.24
 Barkespade 313.24
 Barkflekker; sanke bark til barkebrød 222
 Barking av fiskeredskap 226.4
 Barkskrape (bark til barkebrød) 222
 Barmklede (brystduk) 291.72 291.42
 Barn/foreldre; forhold mellom 593
 Barn; aktivitet; lek 855
 Barn; generelt 85
 Barn; opptaking i samfunnet 851
 Barn; rettigheter 858
 Barn; sosial plassering 851
 Barn; status 855 858
 Barn; utenomkτεςkapelige 848
 Barn; utvikling og modning 855 856
 Barndom; seremonier under 852
 Barnarbeid; barndom 855 463
 Barnarbeid; yrkesspesialisering 463 855
 Barnebarn 603
 Barnebok; bøker og barneaktivitet 214 855
 Barnedrakt, hel drakt, klær 291.7 291.2 855

Barnedrakt, hel drakt, jente 291.7 291.21 855
 Barnedrakt, hel drakt, gutt 291.7 291.21 855
 Barnedåp; barns sosialisering 851 794
 Barnedåp; kirkelig handling 795 851
 Barnedåp; navngiving 553
 Barneforening 575 860
 Barneforsorg; kirkelig 794 855
 Barneforsorg; offentlig velferd 746 855
 Barneforsorg; privat velferd 747 855 741
 Barnehage; bygning 346 855
 Barnehage; offentlig velferd 365.5 872 855
 Barnehage; privat velferd 746 872 855
 Barnehage; undervisning 872 855
 Barnehjem; barn inntil puberteten 855 74
 Barnehjem; bygning 342 855
 Barnehjem; offentlig finansiert 746 855 365.5
 Barnehjem; privat finansiert 741 855 741
 Barnehjem; spebarns- 854 855
 Barnelinde 291.72 291.1 854
 Barnelist 291.72 291.1 854
 Barnemat 262 854
 Barnemord 847
 Barnemord; straff for 862
 Barnemøbler 352 855
 Barneportrett 159 855
 Barneseng; barnestell 855
 Barneseng; møbel 352.2 513.2 855
 Barnesluffe 493 855
 Barnesluffe; kjøretøy 493.2
 Barnesluffe; fremstilling 398.1 493
 Barnesluffe; spebarn 854 493
 Barnespråk, eks. "røverspråk" 198 857
 Barnestell 855
 Barnestol; møbel 352.1 855
 Barnetøy, hel drakt 291.7 291.2 855
 Barnevogn 493.4 855
 Barnevogn; spebarn 854 493.4
 Barnevogner; fremstilling 398.27 493.4
 Barometer 132
 Barsel 844
 Barselgave; omsorg etter fødsel, gaver 846 431
 Barselgrøt; omsorg, gave, mat 846 431 264
 Barselvisitt; gjestefrihet 846 574
 Bart 302
 Bartekopp 272 264.2
 Bartender 275.8
 Bartskjærer 305.1
 Basar; kommersiell 443
 Basar; veldedighet 747
 Basar; veldedighet, rel. organisasjon 794
 Bast; fibermateriale 283.28
 Bastarbeide; fletting 285.71

Bastari; replager i middelalderen 283.82 283.28
 Beatrice 252.3
 Bebyggelse; by- 361.2 363
 Bebyggelse; bygd - 361.6 241
 Bebyggelse; fiskevær - 361.5 226
 Bebyggelse; generelt 36
 Bebyggelse; grend - 361.6 241
 Bebyggelse; gårdsrom 342 351
 Bebyggelse; hovedstad 361.1
 Bebyggelse; ladested - 361.4 488
 Bebyggelse; seter - 361.7 221
 Bebyggelse; tettsted - 361.5 621
 Bebyggelsesmonster (by; spredt bebyggelse) 361
 Bedehus; bygning 346 794
 Bedehus; virksomhet 794
 Bedelag 574
 Bedrageri 685
 Bedriftshelsetjeneste; helse og velferd 748
 Bedriftsidrett 526 461
 Bedøvelse; smertestillende 752
 Befal 701
 Befalsmesse 712
 Befestninger 712
 Befolkning 16
 Befolkning; politikk 168
 Befolkning; sammensetning 162
 Befolkningskontroll 168
 Befordringsmidler 493
 Befraktningssagent; skipsfart 505.5
 Beger; ukjent bruk 415
 Begravelse 764
 Begravelse; annengangs 765
 Begravelse; avvikende 766
 Begravelse; barn 764 850
 Begravelsesbyrå 767 765
 Begravelsespersonell 767
 Beholder; ukjent bruk 415
 Beinbrudd; kirurgi 752
 Beinfil; lege 752 759.32
 Beinhus; gravplass 764
 Beinskjærer (høvel); bøkker 322.24
 Beite 233
 Beiting 233
 Beitski; del av tømmerhus 355 335
 Bekken; privat 514
 Bekken; sykehus 758 514
 Belg; smie - 326.1
 Bellinger 291.74 484
 Belte; smykke 301 291.72
 Belteping 293
 Beltering 293
 Beltespenne; smykke 301 291.72
 Belysningsaramatur; fremstilling 394
 Belysningsgjenstander; i bygninger 354.1 373
 Belysningsgjenstander; bærbare 373
 Ben; horn og skjell; bearbeiding av 321
 Bendtang (smed) 326
 Bening (trønd. mål.f.) 574 527
 Beningskurv (tr. mål.f.) 574 264 482.1
 Benk; hage- 351 352.2
 Benk; interior 352.1

- Benkekarde 286.11
 Bensin; drivstoff kjøretøyer 37 493
 Bensinkanne 315 37
 Bensinpumpe 406 315 37
 Bensinstasjon 495 315 37
 Bensinstasjon; bygning 347 495
 Beplantning 245 351 247
 Bergmann; gruvevirksomhet 316
 Bergmannsstokk; gruvevirksomhet 316 554.2
 Bergmannsstokk; statussymbol 554.2 316
 Bergmannsøks; gruve 316
 Bergverk og steinbrudd 316
 Bergverk; gruve 316
 Bergverk; naturressurser, mineraler 135
 Beskatning og statsinntekter 651
 Beskrivende somatologi 142
 Beslag 414
 Beslagsmed 326.23
 Besteforeldre og barnebarn 603
 Bestikk 264.2
 Besvergelse 574 789
 Besøk; sosial omgang, gjestfrihet 574 574
 Betalingsmidler 436
 Betalingsmynt 436
 Betong; bygningskonstruksjon 333
 Betongverk 339.23
 Bevaringspolitikk 185
 Bevegelse 481
 Bevertningssted 265
 Bibel 779 214
 Bibelkurs 794 871 575
 Bibliografi; bøker 214 110
 Bibliotek 217.37
 Bibliotek; katalogisering 217.42
 Bibliotek; offentlig virksomhet 217.37
 Bibliotek; offentlig kulturtilbud 365.8
 Bibliotek; personale 217.84
 Bibliotek; privat 214
 Bibliotek; publikasjoner 217.7
 Bibliotek; skrankepersonale 217.85
 Biblioteker; statlig støtte 658
 Biblioteksbygning 346 217.37
 Biblioteksutstillinger 217.6
 Bidet 515 302
 Bier som husdyr 231.91
 Biffbanker 252.1
 Bihold 231.81
 Bijouteri 306
 Bikuber 231.81
 Bil, buss 493.6 494
 Bil, i bytrafikk 363
 Bil, karosserifabrikk 398.32
 Bil, lastebil 493.5 489 494
 Bil, militær 715 493.5
 Bil, opphugging 398.39
 Bil, personbil 493.5
 Bil, produksjon og reparasjon generelt 398.3
 Bil, reparasjon 495 398.3
 Bil, sportsbil 493.5 52
 Bil, turistbuss 493.6 484
 Bil, varebil 493.5 489 494
- Bil- og kjøretøyreparatør 398.36
 Bilde m/ramme 353.5
 Bilde m/ramme; foto 215.5 353.5
 Bilde m/ramme; foto; interiør 353.5 215
 Bildekk; fremstilling av 383
 Bildende kunst 532
 Bile; lafteverktøy 335.15
 Bile; skipstomrer 396.31
 Bile; tømmerverktøy 335.1
 Bile; ukjent bruk 412.1
 Bilelektrikerfaget 398.34
 Bilfabrikk 398.31
 Bilferge 501.6 505.42
 Bilferge; havgående, internasj. trafikk 501.6 505.44
 Bilineære slektsgrupper 617
 Billklubb 484
 Billakererfaget 398.38
 Billedhugger; kunstner 532
 Billedhugger; treskjærer 531.41 322.38
 Billedkunst 532
 Billedskjærer 322.38 531.41
 Billedteppe; i interiør 353.5
 Billedteppe; tekn.: brodert 531.23
 Billedteppe; tekn.: vevd 531.25
 Billedvev 286.33
 Billedvev; kunsthåndverk 531.25 286.33
 Billedvev; kunst 532 531.25 286.33
 Bilmekanikerfaget 398.36
 Biloppugging 398.39
 Biloppretterfaget 398.37
 Biloppretting 398.37
 Bilsalmakerfaget 398.33
 Biltoggerfaget 531.411 322.38
 Biltur; utflukt, reise 484 493
 Bilutstilling 543 493
 Bilverksted; bygning 348 495
 Bilverksted; virksomhet 495 398.3
 Binders 218
 Bingo 525
 Biografi; personers livshistorie 159
 Biologi 815
 Biologi, mennesket 14
 Bismer; ukjent bruk 804.3 443
 Bispebolle 272
 Bissel 492
 Bistandstrengende; generelt 736
 Bjelle (til husdyr) 233
 Bjørnegrav 224.2
 Bjørnejakt 224.5
 Bjørneklo; amulett 751 892
 Bjørnekrage 291.7
 Bjørnetann; amulett 751 892
 Bladgull; fremstilling 326.84
 Blandstamp 272.15
 Blandstamp; lagring av mat 251
 Bleie 291.72 291.1 514
 Bleieskift; barnestell 854 512
 Bleievask 296.21 854
 Bleikeplass 296.2
 Bleiking 296.2
 Blekk; til skriving/tegning, fremstilling 386
 Blekkflaske 212.4
 Blekkhorn 212.3
- Blekkhus 212.4
 Blekksprutkrok 226.2
 Blending (mørklegging); i krig 723
 Blikkenslager, generelt 338.2
 Blikkenslager; som bygn. håndverk 338.21
 Blikkenslager; vareproduksjon 326.63
 Blikksaks; blikkenslager, vareprod. 326.63
 Blikksaks; blikkenslager, bygn. håndverk 338.21
 Blikksaks; ukjent bruk 412.1
 Blindeskole; bygning 346 732
 Blindeskole; virksomhet 732 872
 Blindhet 732
 Blinkøks 313.22
 Blinking; skog 313.22
 Blodhevn 628
 Blodtrykkmåler 759.31 804.7
 Blokk (boligblokk) 342
 Blokk (del av talje); ukjent bruk 401
 Blokk; riggdetalj, skipstilbehør 501.8 379
 Blokk; skipshåndverk 396.82 501.8
 Blokkdreier 396.82 322.53
 Blokkfloyte 534.4
 Blokkmaker 396.82 322.53
 Blomster; ville 137
 Blomsterbinding 531.93 247
 Blomsterbord 352.3
 Blomsterbukett; interiørdekor 353.6
 Blomsterbukett; dyrkede blomster 247
 Blomsterbukett; ville blomster 137
 Blomsterdekoratør 531.93
 Blomsterdyrking 247
 Blomsterforretning; butikk og virksomhet 444 247
 Blomsterglass 353.6
 Blomsterhandel 247
 Blomsterkorg 353.6 247
 Blomsteroppsett; interiør 353.6 247
 Blomsterpinne 353.6 247
 Blomsterpotte; interiør 353.6 247
 Blomsterpotteskjuler 353.6
 Blomsterurne; hage 351
 Blomsterurne; interiør 353.6
 Blomstervase 353.6
 Blonde; fabrikkfremstilt 288
 Bly; støping 326.7
 Blyant; skriveredskap 212.4
 Blyglassmester 338.45
 Blyhammer; tannlege 759.81
 Blylodd; mål og vekt 804.3
 Blytekker 338.191
 Blyvinne; glassmester 338.45
 Blåbærkurv 222
 Blåbærplukking 222
 Blåhval 225.6 136
 Blåseinstrumentmaker 534.842
 Blåselampe; snekker, møbelsnekker 322.4
 Blåselampe; til skismoring 481
 Blåselampe; ukjent bruk 416
 Bogring; -pute 492
 Bogtre 492
 Boikott (i arbeidslivet) 468

Bok 214
 Bok; bibel 779 214
 Bok; salmebok 796 214
 Bokbind 213.9
 Bokbinderfaget 213.91
 Bokfutral 214
 Bokføring 451
 Bokholder 451
 Bokmerke 523
 Bokmål 197
 Bokreol 352.5
 Boks; restemat 264.4 251
 Boks; ukjent bruk 415
 Boksamlinger 217.37
 Boksfabrikk (konservesind.) 255
 Bokskap 352.4
 Bokspenne 213.9
 Bokstaver 212.1
 Boksåpner 252.1
 Boktrykker 213.72
 Boktrykking; setting av tekst 213.5
 Boliger 342
 Boligforhold 362
 Bolighus 342
 Boligmangel 362
 Boligsameie 429
 Bolle; matlaging 252.1
 Bolle; matservering 264.2
 Bolle; ukjent bruk 415
 Bolster 513.4
 Bolt; ukjent bruk 414
 Bombefly 717 707 506
 Bomiljø (i by) 369 361
 Bomme 482.2
 Bomull 248
 Bomull; fibermateriale 283.29
 Bomullsdyrking 248
 Bomullspinneri; virksomhet 288.2
 Bomullspinneri; bygning 288.2 348
 Bomullstråd; produksjon 288.2
 Bonde 565 369 241
 Bondehandel 443 241
 Bondekvinnelag 575
 Bondelag 575 241
 Bondens årssyklus 221
 Bondestevne 541 241 575
 Bondeoks; mil. våpen 713 411.1
 Boning av gulv 356
 Bonjour 291.71 291.41
 Bor; til metall 326
 Bor; til tre 322
 Bor; ukjent bruk 412.2
 Bord 352.3
 Bordduk 264.3 353.3
 Bordduk; kaffe-/ te- 353.3 272.3 264.3
 Bordell 548
 Bordflagg 353.6 186
 Bordkniv 264.2
 Bordlampe 373 354.1
 Bordløper; innredning 353.3
 Bordoppsats; innredning 353.6
 Bordpynt; innredning 353.6
 Bordskap 352.3 352.4
 Bordskikk 264.2
 Bordskikk; læring av 862 264.1
 Bordskåner (underduk) 264.3 353.3
 Bordspeil 264.3 353.3

Bordstell 264.2 263
 Bordstol 352.3 352.1
 Bordtennis 526
 Bordteppe 264.3 353.3
 Borg; festning 712
 Borg; fornminne 172 712
 Borgergarde 625
 Borgerkorps 693
 Borgerskap 641 565 441
 Borgstue; bolighus 342 357
 Borgstue; tjenestefolk 357 342
 Bormaskin (til tre); elektr. 322 403
 Bormaskin (til tre); hånddrevet 322 401
 Bormaskin (til metall); elektr. 326 403
 Borsmed 326.36
 Bortskjemthet (barn) 855
 Borvinde (til tre) 322
 Bosetningssted (familiens valg av b.) 591
 Bosetningssted; nyrydding, bolig 342 591
 Bosetningssted; nyrydding 241.1 591
 Bosettingsmønster - se bebyggelse 361
 Bostkast 352.4
 Botanikk; folkelig 824
 Botanisk hage 367
 Botsgang 783
 Botsskjorte; spekelse av kroppen 785
 Brakke; bolig- 342
 Brakke; kontor- 347
 Brakkebebyggelse 361.8
 Brakkeleir 342
 Brann; katastrofe 731
 Brannalarm 202 365.3
 Brannforsikring 456 731
 Brannhake 355
 Brannmur; interiør 355
 Brannpøs; utstyr i huset 355
 Brannslukningsmaterieill; utstyr i huset 355
 Brannslukningsmaterieill; off. brannvern 365.3
 Brannsprøyte; off. 365.3
 Brannsprøyte; utstyr i huset 355 401
 Brannstasjon; bygning 344 365.3
 Brannstasjon; off. tjeneste 365.3
 Brannstige; utstyr i huset 355
 Brannstår; behandling 752
 Brannuniform, hel drakt, klær 291.7 291.41 365.3
 Brannvern; offentlig 365.3
 Brannvern; skog 313.15
 Brannvern; statens ansvar 659 365.3
 Brannvesen; offentlig 365.3
 Bregding (sprang) 286.76 285.76
 Brekkjern; ukjent bruk 412.7
 Bremselenker (kjøretøy) 493 492
 Brenneri; bygning 344 274.5
 Brenneri; industriell produksjon 274.5
 Brenneved, produksjon av 314.31

Brennevin; samfunnskontroll og lovgiving 272.53 671
 Brennevin; servering, drikkeskikker m.m. 272.53
 Brennevinsapparat, hjemmebrent 272.53
 Brennevinsbevilgning 272.53 275 265
 Brennevinsbrenning; hjemmebrent 272.53
 Brennevinsbrenning; industri 274.5
 Brennevinsflaske; emballasje 274.5
 Brennevinsglass 272.53
 Brennevinshandel; illegal 548 272.53
 Brennevinskagge; alkoholholdige drikker 272.53 251
 Brennevinskagge; drikkevareindustri 274.5
 Brennevinskaraffel 272.53
 Brennevinsmål 804.8 272.53 804.7
 Brennevinsøse 272.53
 Brenning; straff 681
 Brennvinutsalg; bygning 347 272.53
 Brensel 374 354
 Brenselproduksjon; i skog og utmark 314.3
 Brett; bæreredskap 482.1 264
 Brett; lyssaks- 354.1
 Brett; serverings- 264.5 482
 Brett; tørkle- 296
 Brettholder 264.4
 Brettholder; interiør 353.4
 Brettmei; skimaker 322.34
 Brev 212.5
 Brevandring 526
 Brevdue 202
 Brevkort; brukt 212.5 205
 Brevkort; ubrukt 212.3
 Brevmappe 212.3
 Brevpapir 212.3
 Brevpresse 212.5
 Brevvekt 804.3 212.5 205
 Brevåpner 212.5
 Brigg; seilskute 501.3
 Brikke (duk) 353.3
 Brikkevev 286.365
 Brilleetui; beskyttende briller 293 416
 Brilleetui; korrigerende briller 732 416
 Brilleetui; tekniske briller 416
 Brilleglass 416 395
 Briller; beskyttende 293 416
 Briller; korrigerende 732 416
 Briller; tekniske 416
 Bringesølv, kvinnedrakt 301 585 291.42
 Brisk; møbel 352.2 513.3
 Brislingfiske 226.5
 Bro 491
 Brobygging; murkonstruksjon 499 333
 Brodder 481
 Brodererske 531.23
 Brodergarn 531.23 286.8
 Broderi brukt på klær 294 286.8
 Broderi; frisom 286.87

Broderi; hobby, fritidssyssetting 523 531.23 286.8	Brynestein; hogging 324.73	Bunad; manns- , hel drakt 291.7 291.41 186
Broderi; kunsthåndverk 531.23	Brynjemester 719 326.6	Bunadsøm 294.43 186
Broderi; tellesøm 286.86	Brystglass 853	Buntmaker; som av klær 294.47 281.383
Broderimonster 531.23 286.8	Brystholder 291.72 291.42	Bureising; bosetning 591
Broderramme 531.23 286.8	Brystnål 301	Bureising; nydyrking 241.1 591
Brodersaks 531.23 286.8	Brystpumpe 853	Busleik 233
Brodor 531.23	Brød; hjemmebakst 252.5	Buss; karosserifabrikk 398.32
Brokkbind 757	Brød; oppbevaring 251	Buss; kjøretøy 493.6
Brolegger; håndverker 351.84 499	Brødbaking; hjemmebakst 252.2	Busserull; mann 291.72 291.41
Brolagging 491	Brødbakke 264.2	Bussjåfør 494
Bronse; støping 326.7	Brødboks 251	Busslinje; organisasjon, personell 494
Bror/brødre; slektskap 593	Brødbomme 251	Bussterminal 498
Brosje 301	Brødfabrikk 256.7	Butikk; bygning 347 443
Brosjyre 213	Brødfat 264.2	Butikk; detaljisthandel 443
Brostein 363	Brødform 252.2	Butikk; fast innredning 352 443
Brosteinhogger 324.3	Brødkniv 252.1	Butikkekspeditor 443
Brosteinhogging 324.3	Brødkurv 264.2	Butikker og kommersielle serviceforetak 366
Bru; jernbane 496	Brødrister 252.2 404	Butikklokalisering 366 444
Bru; stål, sammenføyningsmetoder 334	Brødrull 252.2	Butikkplakat 444 446
Bru; veistrafikk 491	Brødsag 252.1	Butikksenter (by) 366 443
Brubygging 499	Brødskjærer 252.1 404	Butikkskap; detaljisthandel 444 352.4
Brubygging; stålkonstruksjon 499 334	Brødspade 252.2	Butikkskilt/reklame 444 446
Brubygging; trekonstruksjon 499 335	Brødtrinse 252.2	Butikkslakterfaget 253.84
Bruddskader; behandling 752	Brønn 312	Butikkvarer 444
Brudebilde 585	Brønnvippe 312	Butikkvekt 804.3 443
Brudebukett; bryllup 585 293	Budeie 234 221 462	Butt (trebutt); ukjent bruk 415
Brudedaler, sølv 301 585 291.42	Budsjett; privat 511	By; bebyggelse 361.2
Brudedrakt, hel drakt 291.7 291.42 585	Budsjett; statlig 652	Bydrakt; kvinne, hel drakt 291.7 291.42
Brudehatt 291.72 291.42 585	Budstikke 202	Byens liv 369
Brudekjole 585 291.72 291.42	Bue 411.2	Bygd; bebyggelse 361.6
Brudekrans 291.71 291.42 585	Buehøvel; bokker 322.24	Bygdebok; slektshistorie 612
Brudekrone 301 585 291.71 291.42	Buelinjal; skipskonstruksjon 396	Bygdeborg 172 712
Bruderull 585 291.72 291.42	Buelinjal; snekker 322.4	Bygdehåndverk generelt 463
Brudesal 585 492	Buesag; vedskjæring 314.31 374	Bygdemølle 256.22
Brudeskje 585 264.2	Buferd; reise 484 233 221	Bygdeoriginal 156
Brudesmykke 301 585 291.42	Buferd; utnyttning av beiteområder 233 221 484	Bygdesladder; kontroll av lokalsamfunn 626
Brudgomsdrakt; hel drakt 291.7 291.41 585	Buferd; årssyklus 221 233	Bygdesmed 326.1
Brudgomsduk 585 291.41	Buffet 352.4	Bygdestrid 628
Brunstmåler; pelsdyr 231.7	Bukett; dyrkede blomster- 247	Bygdevekter 625
Brus 272.12	Bukett; interiørdekorasjon 353.6	Bygg- og anlegg; yrkesspesialister 330.8
Brusfabrikk 274.1	Bukett; ville blomster 137	Bygg- og anleggsfaget 330.82
Brygge (sjøbod); fisketilvirking 228 343	Bukgjord 492	Bygge hus 33
Brygge (sjøbod); butikklokaler 347 343	Bukkehorn; musikkinstrument 534.4	Byggekonstruksjon 331
Brygge (sjøbod); bokkerverksted 322.24 343	Bukse; barn 291.72 291.2	Byggeteknikk 33
Brygge (sjøbod) 343 504	Bukse; gutt 291.72 291.21	Byggevarerbransjen; forhandlere 339.8
Brygge (sjøbod); eks. godslager, varelager 488 347	Bukse; jente 291.72 291.22	Byggevarerindustri 339
Brygge/kaianlegg; lokalisering 365.6	Bukse; kvinne 291.72 291.42	Byggmester 331
Brygge/kaianlegg; bygging 503	Bukse; mann 291.72 291.41	Byggmesterfirmaer 331
Brygge/kaianlegg 504	Bukse; ungdom 291.72 291.3	Byggtapetserer 338.59
Bryggekar; bryggeri 274.3	Buksehenger 296.1	Bygninger; anlegg av forskjellige art 349
Bryggekar; husholdning 272.51	Buktaler 198	Bygninger; bibliotek 346 217.37
Bryggeri; mineralvann 274.1	Buljong; drikke 272.24	Bygninger; boligformål 342
Bryggeri; øl 274.3	Buljongkopp; drikke 272.24	Bygninger; fritid; idrett og underhold 345
Bryllup 585	Buljongtjerningsboks 252.5 258	Bygninger; generelt 34
Bryllup; kirkelig - 585 796	Buldoser 406	Bygninger; industriformål 348
Bryne; til lå 246	Bumerke 423	Bygninger; kontor og butikk 347
Bryne; ukjent bruk 412.3	Bunad- og folkedraktsøm 294.43 186	Bygninger; offentlige formål 344
Brynekopp; se bryne 415	Bunad/nasjonaldrakt; hel drakt, mann 291.7 291.41 186	
	Bunad; gutte- , hel drakt 291.7 291.21 855 186	
	Bunad; jente- , hel drakt 291.7 291.22 855 186	
	Bunad; kvinne, hel drakt 291.7 291.42 186	

Bygninger; religion og undervisning 346	Båtmodell; skipsbygging 396.3 501	Campingvogn; kjøretøy og feriebolig 493.4 342 528
Bygninger; økonomiformål; uthus 343	Båtnavn 552	Catering 265
Bygningsdetaljer 355	Båttrye 501.8 513.4 513.3	Cateringfirma 265
Bygningskonstruksjon 331	Båtshake 501.8	Cd-plate 216
Bygningsmaler 338.51	Båtslipp 504	Cd-spiller 216
Bygnings snekker 335.5	Båtsmann 505.63	Cembalo 534.5
Bygnings snekker-navar 335.5	Båttrafikk; på elver, kanaler, vann, innsj 505.31	Chaiselong se Sjeselong 352.1
Bygningstegning 341	Båttrafikk; rutefart på kanaler,vann,innsj 505.32	Champagneglass 272.54
Bygningstomrer-oks 335.1	Båttrafikk; tommerleping på innsjøer 505.35 313.336	Champagnevisp 272.54
Bygningsutstyr av forskjellig art 355	Båttur; fritidsaktivitet 52	Charge d'affaire 648
Bygningsvedlikehold; boliger 356	Bær 222	Chiffoniere (høy kommode) 352.4
Bygningsvedlikehold; off. bygninger 358	Bærbusker; hage 245	Cocktailglass 272.54
Bygningsvedlikehold; yrkesspesialister 358.8	Bærdyrking 245	Cocktailglasspinne 272.54
Bygningsvern 185	Bærekurv 482.1	Cocktailrører 272.54
Bygsel 427	Bærer 482	Cocktailshaker 272.54
Bygselmann 427	Bæreredskap 482	Cocktailskje 272.54
Bymisjon 747	Bærestol 493.1 482	Copyright 424
Byråkrati 647	Bæring og pakking 482	Dag og natt; forestillinger om - 821
Byssegutt 505.64	Bærkasse; bæring 482.2	Dag og natt; inndeling 805
Bystyre 632	Bærkasse; dyrking av hagebær 245 241.8 482	Dagbok 159
Byttarbeid 476	Bærkasse; sanking av skogsbær 222 482	Dagbok; fore dagbok 538
Byttehandel 437	Bærkurv; emballasje skogsbær 222 482	Dagdriveri 461
Byvåpen 202	Bærkurv; emballasje hagebær 245 441.8 482	Daglige rutiner 512
Bål 372	Bærplukker; skogsbær 222	Dagsrevyen 203 207
Bånd; håndlaget, vevet 286.36	Bærplukking; hagebær 245 241.5	Dagsverk; daglige rutiner 512 463
Bånd; hårbånd, smykke 301 302 291.42	Bærplukking; skogsbær 222	Dall (tr. målføre); ukjent bruk 415
Bånd; hårbånd, skjønnhetspleie 302 301	Bærtine 482.1	Dam; elektrisk kraft 377
Bånd; maskinlaget 288.3	Bærtur 222	Dam; vannforsyning 312
Båndkrans; brudedrakt 291.71 291.42 585	Bøddel 693 681	Dam; vannkraft (ikke elektrisitet) 376
Båndopptaker 216 405	Bøkekar; klesvask 296.21	Damaskveving 286.3
Båndvev; brikkevev 286.38	Bøkker 322.24	Damefrisør 305.26
Båndveving; håndarbeid 286.36	Bøkkerhøvel 322.24	Damesal 492
Båndveving; industrielt 288.3	Bønnebok 214 779	Damevifte 293
Båre 493.1	Bønner; dyrking 244	Dampapparat; grynmalning 256.5
Båreteppe 764	Børs; bygning 347 455	Dampkjøkken 265 252.3
Båt 501	Børs; spekulasjon 455	Dampkoker 252.2
Båt; fiske 226.3 501.1	Børsemaker 326.53	Dampmaskin; industri 402 375
Båt; fiskebåt 501 226.3	Børsesmed 326.53	Dampmaskin; kjøretøy 493.9 375
Båt; for padling 501.11	Børste- og penselfabrikk 284.25	Dampmaskin; modell, leketøy 524 375
Båt; for roing 501.12	Børste; kles- 296.2	Dampmaskin; skip 501.4 375
Båt; for roing og seiling 501.13	Børste; skopuss 296.5	Dampskip 501.4
Båt; for seiling 501.14	Børste; skurebørste, husstell 356	Dampskipsspedisjon 505.5
Båt; fraktesbåt 501 505.2	Børstebinder 284.23	Dampstørke 256.3
Båt; lystbåt 501.1 52	Bøtre (åk) 482.1	Dankar (tutekanne) 272.51
Båt; motorbåt 501.16	Bøssing; del av blokk til skip 501.8 414 396.82	Dans; folkdans; pardans 535
Båt; seiling og motor 501.15	Bøter 681	Dansefest; dans 535
Båt; vedlikehold 396.11 501	Bøter; straff 681	Dansefest; fritidsaktivitet 527
Båtbygger 396.11	Bøtte; melke- 234	Dansefest; ungdomsaktivitet 883
Båtbyggerier 396.11	Bøtte; rengjøring- 356	Danseoppvisning; underholdning 541
Båtbyggernavar 396.11	Bøtte; toalett- 515 302	Danseplatt 535
Båtbygging; aluminium 396.5	Bøtte; ukjent bruk 415	Dat-spiller 216
Båtbygging; plast 396.2	Bøtte; vann- 272.11	Datamaskin 405 212
Båtbygging; se også skipsbygging	Bøye; fortøynings- 504	Dataprinter 405 212
Båtbygging; tre 396.1	Bøye; navigasjonshjelpemiddel 502.2	Debatt; offentlig 544
Båtdragning 502.4	C-14-datering; arkeologisk metode 172	Debattering 537 521
Båthus 504 343	Camping; ferievirksomhet 528 484	Deflasjon 458
Båtklemme; båtbygger 396.11	Camping; reise 484 528	Degradering 558
Båtlag; fiske 226.8		Deigskrape 252.1
Båtlenning 504		Deigspade 252.1
Båtmannskap 505.6		Deigtrau 252.1
Båtmodell; hobbyarbeid 523 501		Dekketallerken 264.2

Dekksgutt 505.64
 Deklamasjon 537
 Dekorasjon 531
 Dekorasjonsfat 353.6
 Dekorasjonsmaler;
 bygningshåndverk 338.54
 Dekorasjonsmaling;
 interiørdekorasjon 353.8
 Dekorasjonsmose; innsamling 314.8
 311
 Dekorativ kunst 531
 Deksel til fat 264.2
 Dekupør; trehåndverk og
 kunsthåndverk 322.44 531.45
 Delstat; territoriell organisasjon 635
 Demonstrasjon; politisk 668
 Deodorant 302 515
 Design 531.1
 Design; klær 294.49 531.1
 Design; møbler 322.48 531.1
 Desilitermål 804.2
 Desilitermål; kjøkkenutstyr 804.2
 352.2
 Dessertbolle 264.2
 Dessertgaffel 264.2
 Dessertglass 264.2
 Dessertkniv 264.2
 Dessertskje 264.2
 Desserttallerken 264.2
 Detaljhandel 443
 Detaljhandel; detaljister 444
 Detaljister 444
 Diadem 301
 Dialekt 197
 Diare; legemidler og gode råd 757
 Diehorn 853
 Diekrave 231.3
 Diksel; bøkker 322.24
 Dikt (poesi, prosa) 538
 Dikter; portrett 159 538
 Diligence 494 493.4
 Diplom; minne om ... 211 554.3
 Disiplin; barneoppdragelse 861
 Disiplin; kampmoral 703
 Diskotek 535
 Diskusjon 537 521
 Diskusjon; politisk 66
 Dissentermenigheter 794
 Distrikt og fylke; territoriell
 inndeling 634
 Divan 352.2 352.1
 Divan; analysedivan 755 352.2
 Divisjonsmusikk 533 701
 Djevel 776
 Do; bygning 343 514
 Do; kroppens utsondring 514 343
 Dobbeltmoral 183
 Dokk 396.4 504
 Dokumentasjon; generelt 21
 Dokumentasjon; museum 217.42
 Dokumentasjon; arkiv, bibliotek,
 museum 217
 Dokumentasjon; arkiv 217.36
 Dokumentasjon; bibliotek 217.37
 Dokumentasjon; fotografering 215
 Dokumentasjon; metode 126
 Dokumentasjon;
 oppbevaringsforhold 217.44

Dokumentmappe; bæreredskap
 482.1
 Dokumentskrin; arkiv 217.36
 Dokumentskrin; bæreredskap 482.2
 Dolk 411.1
 Dolk; militær 713 411.1
 Dombjelle 492
 Dombjelle; musikkinstrument 534.1
 Dommer 693
 Dommerkappe; rettspleiepersonell
 693 291.72
 Domsfullbyrdelse 696
 Domstol 692
 Dor; snekker 322.3
 Dorg 226.2
 Dorgefiske 226.2
 Dossier 218
 Drage (flygning); leketøy, hobby
 524
 Dragkiste 352.4
 Dragkjerre 493.3
 Dragmerr (vabein) 226.2
 Drakt; fremstilling, håndverksmessig
 294
 Drakt; fremstilling, industrielt 295
 Drakt; generelt 29
 Drakt; hel drakt 291.7
 Drakt; kvinne, hel drakt 291.7
 291.42
 Drakt; mann, hel drakt 291.7 291.41
 Drakt; tilbehør 293
 Drakt; vedlikehold 296
 Drakttrekvisita; fremstilling av 294.8
 Draktsøm 294.42
 Drakttегning; hel drakt 532 291.7
 Drama 536
 Dramatisk kunst 536
 Drammeglass 272.53
 Drammekaraffel 272.53
 Drap 682 761
 Dregg 501.8
 Dreiebenk; blokkmaker 396.82
 322.53 401
 Dreiebenk; industrimaskin 402 401
 Dreiebenk; kunstdreier 322.54 401
 Dreiebenk; metalldreier 326.52 401
 Dreiebenk; rokkedreier 322.55 401
 Dreiebenk; tredreier 322.52 401
 Dreielveving 286.3
 Dreiepositiv 534.6
 Dreier 322.52
 Dreier; håndverk 322.52
 Dreier; metall 326.52
 Dreieredskap; tredreier 322.52
 Dreieskive; keramikk 323.1
 Dreiestol 322.52 402 416
 Dreieing; tredreing, generelt 322.5
 Drenering; jordbruk 241.1
 Drenering; veibygging 491 312
 Dreng; tjenestefolk 357 592
 Dresin 497 483
 Dress; mann, hel drakt 291.7 291.41
 Driftetandel; -fe 231.4 443
 Driftetandel; småfe 231.3 443
 Drifter og følelser 152
 Drifting med bufe 221
 Driftsbygning; jordbruk 343 230
 Driftsplan; skog 313.16

Drikke; alkoholholdige drikker
 272.5
 Drikke; brennevin 272.53
 Drikke; brus 272.12
 Drikke; buljong 272.24
 Drikke; fruktdrikker 272.12
 Drikke; generelt 272
 Drikke; kaffe 272.22
 Drikke; kalde alkoholfrie drikker
 272.1
 Drikke; melk 272.15
 Drikke; saft 272.12
 Drikke; sjokolade 272.23
 Drikke; vann 272.11
 Drikke; varme alkoholfrie drikker
 272.2
 Drikke; vin 272.52
 Drikke; øl 272.51
 Drikkefontene 272.11
 Drikkeglass 272
 Drikkeglass; alkoholholdig drikke
 272.5
 Drikkeglass; kalde drikker 272.1
 Drikkehorn 272.5
 Drikkehorn; interiørdekorasjon
 353.6 272.5
 Drikkehus 275
 Drikkekanne 272.5
 Drikkepokal 272.5
 Drikker; te 272.21
 Drikker; varme, alkoholfrie 272.2
 Drikker; varme, andre 272.29
 Drikker; øl 272.51
 Drikkeskikker; alkoholholdige
 drikker 272.5 576
 Drikkeskikker; ved besøk 574
 Drikkevareindustri 274
 Drikkevareindustri; kakao, sjokolade
 274.6
 Drikkevareindustri; kaffe, te 274.7
 Drikkeviser; alkoholholdige drikker
 533 272.5
 Drill; elektrisk 403 412.2
 Drill; ukjent bruk 412.2
 Driver; bøkker 322.24
 Drivgarnfiske etter laks 226.5
 Drivjern; skipstørrer 396.31
 Dronning; statsoverhode 643
 Drops 257
 Dropsboks; emballasje 257
 Dropsskje 257
 Dropsspann 257
 Drosje 494
 Drosjesjåfor 494
 Druesaks 264.2
 Dråpefanger 272
 Drømmetydning 755
 Dubbel; del av fiskeredskap 226.2
 Duell 578 554
 Dueslag 343 235 231.8
 Dugnad; grannehjelp 476
 Duk; borddekkning 264.3 353.3
 Duk; pynt interiør 353.3
 Dukke; barns lek med 857
 Dukkeklær 524
 Dukkemaker 549.91
 Dukeseng 524 352.3
 Dukesluffe 524 493

Dukkestue 524
 Dukketeater 536
 Dukkevogn 524 493
 Dukkevugge 524
 Dunrensing; tamfugl 237
 Duodji; broderi 531.23
 Duodji; draktfremstilling 294.43
 Duodji; elvebåtbygging 396.113
 Duodji; hornarbeider 321
 Dusj; privat 515 355 302
 Dykkerutstyr 293 481 526
 Dykking; arbeid 463 481
 Dykking; drakt 293 481
 Dykking; fritid 526 481
 Dynamitt 389
 Dyne 513.4
 Dynetrekk 513.4
 Dypfrysing; matvarer husholdning 251
 Dypfrysing; matvareindustri 254
 Dyptrykk 213.7
 Dyr; forestillinger om 825
 Dyr; skikker i forbindelse med 825
 Dyr; tamdyr 231
 Dyr; ville 136
 Dyrebegravelse; sermoni 766
 Dyrebergning; husdyr 233
 Dyrebergning; ville dyr 136
 Dyrefelle 224.2
 Dyregrav 224.2
 Dyrekamp 541 231
 Dyreliv; fauna 136
 Dyrepark 367
 Dyresaks 224.2
 Dyreutstilling (fesja) 231 232
 Dyrking av trær og busker 245
 Dyrlege 232
 Dåp- ; kirkelig handling 795
 Dåp-; barne- , kirkelig 795 851
 Dåpsdrakt; sermoni 851 291.1 795
 Dåpskjole 291.72 291.1 795 851
 Dåpskåpe 291.72 291.1 795 851
 Dåpspose 291.72 291.1 795 851
 Dåpssmekke 851 795 291.1
 Dåpssveip 851 795 291.1
 Dåpsteppe 851 795 291.1
 Dåse; pudde- 302
 Dåse; snus og tobakk 276
 Dåse; ukjent bruk 415
 Død 76
 Dødelighet 165
 Dødsannonse 763
 Dødsbo 763 428
 Dødsfall 763
 Dødsfall; sosiale følger 768
 Døds kultus 769
 Dødsleie 763
 Dødsmaske 769
 Dødsriket 775
 Døds synder 673
 Dødsvarsler 763
 Dødsårsaker 165
 Døgnet; daglige rutiner 512
 Dømmende myndighet 692
 Dønnikemester 338.7
 Døpefat 795
 Døpefont 788
 Dør- og vindussnekker 335.57

Dør; bygningsutstyr 355
 Dørbeslag 355 414
 Dørbjelle 355 202
 Dørklokke 355 202
 Dørlås; bygningsutstyr 355 414
 Dørslag 252.1
 Dørvrider 355 414
 Døvespråk 201
 EDB - se datamaskin 403
 Ebenist 322.43 531.46
 Eddikballong 263 264.2
 Eddikflaske 263 264.2
 Eddikkanne 263 264.2
 Eddikkaraffel 263 264.2
 Edelstener 135 306.81
 Edelstensliping 306.81
 Edsavleggelse; religiøs 626 782
 Edsavleggelse; borger- 626 641
 Edsavleggelse; retts- 626 695
 Egennavn; båter 552 501
 Egennavn; gjenstander 552
 Egennavn; hester 552 231.1
 Egennavn; personer 551
 Egennavn; steder 103
 Egennavn; tamdyr 552 231
 Eggeglass 264.2
 Eggeproduksjon 235
 Eggesanking 222
 Eggeskje 264.2
 Eggkoker 252.2 404
 Eggsming; generelt 326.3
 Eiendom; ervervelse og avhendelse 425
 Eiendom; generelt 42
 Eiendomsforvaltning 429
 Eiendomsrett til løsøre 422
 Eiendomsrett; kollektiv 421
 Eiendomsrett; offentlig 421
 Eiendomsrett; prinsipper 421
 Eiendomssalg/ -kjøp 425
 Eiendomssystem 421
 Eike (båt) 501.12
 Einerbærolje; folkemedisin 757
 Einskilskopp 272
 Eksamensvitnesbyrd; grunnskole 872
 Eksamensvitnesbyrd; høye undervisning 873
 Eksamensvitnesbyrd; spesialskoler 874
 Ekserserplass 702
 Eksistensminimum; levestandard 511
 Eksorsister 791
 Ekspedisjonsforberedelser 122
 Ekspeditor; butikk 443 444
 Eksport; handel 439
 Ekstase; religiøs 781
 Ektepar (portrett) 593 159
 Ekteskap; blandet 563
 Ekteskap; former 583
 Ekteskap; generelt 58
 Ekteskap; grunnlag 581
 Ekteskap; oppløsning 586
 Ekteskap; planlegging 584
 Ekteskap; regler 582
 Ekteskapsbrudd 837
 Ekteskapsforbrytelser 684

Eldhus 252 343
 Eldre; aktiviteter 887
 Eldre; status og behandling 888
 Eldre; sysselsetting 886
 Eldreomsorg 737
 Elektrikerfaget 337.81
 Elektrisitet; ledningsnett 337
 Elektrisitetsverk 377
 Elektrisitetsverk; bygning 349 377
 Elektrisk kokeplate 354.3 403 252.3
 Elektrisk kraft; master, anlegg 377
 Elektriske installasjoner 337
 Elektriske maskiner og utstyr 403
 Elektroindustri 393
 Elektronikk 377 403
 Elektroniske musikkinstrumenter 534.7
 Elever; skole 872 873 874
 Elfenben; materiale 321
 Elgjakt 224.5
 Elsker 837
 Elskerinne 837
 Eltemaskin; bakeri 256.7
 Elvebåtbygging 396.113
 Elveeike; båt 501.12 505.31
 Elvefiske 226.7
 Elveforbygging; flomvern 731 134 333
 Elvelandskap 133
 Emballasje; frokostblandinger 256.8
 Emballasje; ukjent bruk 415
 Embetsgård 624
 Embetsmann 624
 Embetsmenn; lokale 624
 Emblem/logo 446
 Emblem/logo; drakttilbehør 293
 Emmigrasjon 167
 Emneved; produksjon av 314.1 322
 Emneved; trematerialer 322
 Energikilder; generelt 37
 Energiutvikling 371
 Eng; beite 233
 Eng; fordyrking 246
 Engel 776
 Engroshandel 442
 Enke 589
 Enkekasse 745 886 886
 Enkesete 886 886 745
 Ensilering (silolegging) 246 343 349
 Entrådstrikking 286.42
 Epauletter 293
 Epidemi 164 731
 Eplehøsting 245 241.5
 Eremitter 792
 Erindringsgave 431 211
 Ermeknapp; smykke 301
 Ermekrage 291.72
 Ermeringer 291.72
 Ernæring 146 261
 Erosjon 134
 Erstatningsansvar 672
 Erter; dyrking 244
 Erter; mat 251
 Eskatologi 775
 Eske; ukjent bruk 415
 Eskemaker (sveiping) 322.21
 Eskemakerverktøy (sveiping) 322.21

Esse 326.1
 Etableringskontroll; forretninger 433
 Etasjeovn 354.2 374
 Etasjère 352
 Etikette; drikking 576 272.5
 Etikette; hoff 576 644
 Etikette; måltid 576 264
 Etikk 577 183
 Eting 264.1
 Etniske grupper; statlig støtte 657
 Etniske skiller 563
 Etnologi; humaniora 814
 Etnosentrisme 186
 Ettbarnspolitikk 168
 Ettbladslue 291.71
 Etterforskning; politi 625
 Etterspørsel; varer/tjenester 434
 Ettersøking; politi 625
 Etui; ukjent bruk 415
 Etymologi; stedsnavn 199
 Evakuering; katastrofer, ulykker 731 16
 Evakuering; krig 722 16
 Eventyr 538 539
 Evighetskalender 805
 FN-dagen 24. oktober 527.52
 Fabrikbygninger 348
 Faddere; dåp 795 851
 Fagforeningsmedlem 467
 Faglært arbeidskraft; tilgang/etterspørsel 464
 Fagorganisasjoner 467
 Fagott 534.4
 Fagspråk 198
 Fajansefabrikk 323.1
 Fakir; selvpinsler 785
 Fakir; spesialister i magi 791
 Fakkell 416 373
 Fakter og tegn 201
 Falkefangerhytte 342 223
 Falkefelle 223.2
 Falkehette 223.2
 Falkejakt 223
 Fallhatt 291.71 855
 Falloskult 831 786
 Falshøvel 322.4
 Falskmyntneri 436
 Falskmyntneri; straff for 687
 Familiebedrift 472
 Familiebilde; gruppe 593
 Familien 59
 Familien; adopsjon 597
 Familien; besteforeldre og barnebarn 603
 Familien; bosetningssted, valg 591
 Familien; familiemedlemmer, forhold mellom 593
 Familien; flegifte 595
 Familien; husholdningens sammensetting 592
 Familien; kjernefamilien 594
 Familien; m./tanter og onkler 596
 Familien; mor, far og barn 594
 Familien; storfamilier 596
 Familierådgivning 748 59
 Fane 202
 Fane; fagforening 467 202

Fane; grunnskole 872 202
 Fane; høyere skole 873 202
 Fane; laug 467 202
 Fane; militær 701 202
 Fane; musikkorps, skole- 533 202
 Fane; nasjonal 186 202
 Fane; yrkesskole 874 202
 Fange 697
 Fange; krig 727
 Fangst; dyr til lands 224
 Fangst; dyr til havs (hval og sel m.m.) 225
 Fangst; fugler 223
 Far 593 594
 Fargefremstilling 386
 Fargehandel 347 386 339.8
 Fargekart 386
 Fargepulver 386
 Fargerfaget 288.68
 Farging; tekstilfarging hjemme 286.6
 Farging; tekstilfarging i håndverk og ind 288.61
 Farm (båtlast) 505.21
 Farmakologi 278
 Farmasi 757
 Farmasoyt 278.81
 Farmasoytfaget 278.81
 Farsskap, bestemmelse av 851
 Fartøy; under 50 fot (?) 501.2
 Fartøyer 501
 Fartøyer; navn 552
 Fasademontørfaget 338.44
 Fassbinder (bøkker) 322.24
 Fast eiendom 423
 Faste 785
 Fastetiden 527.23
 Fat; interiørdekorasjon 353.6
 Fat; matservering 264.2
 Fat; oljefat 382
 Fattigbøsse 735
 Fattigdom 735
 Fattigforstander 735 745 748
 Fattighus; bygning 342 344 745 735
 Fattighus; virksomhet 735 745 748
 Fauna 136
 Feber; legemidler og gode råd 757
 Febertermometer 804.4 758
 Fedrift 233
 Fegate 231.4 233 417
 Feiebrett; stell av hus og hjem 356
 Feiekost; stell av hus og hjem 356
 Feier 358.84
 Feiervesen; off. tjeneste 365.3
 Felddbereder; håndverksfag 281.482
 Felddbereding (semsket skinn) 281.6
 Fele 534.3
 Felemaker 534.834
 Felleseie 421
 Fellesgoder; offentlige 365
 Fellesseter 361.7 221 476
 Fellestun 361 421
 Fellstang 296.3
 Feltarbeid; deltakende observasjon 123
 Feltarbeid; forberedelser 122
 Feltarbeid; intervjuer 124
 Feltarbeid; målsetting 121

Feltarbeid; resultatanalyse 128
 Feltesse; borsmed 326.36
 Feltflaske 714
 Feltkjøkken 705
 Feltmateriale 117
 Feltprest 708
 Feltskjærer 759.38
 Felttelefon 718
 Felttog; militært 723
 Felttog; politisk 665 666
 Feminisme; kjønnsroller 562
 Feminisme; politisk bevegelse 668
 Fengsel og arrest 697
 Fengsel; bygning 344 697
 Fengselstraff 696
 Ferdaskrin 482.2 484
 Ferdersnekke 501.14
 Ferdighetstrening 868
 Ferdighusprodusent 331 335
 Ferdsel; i luften 509
 Ferdsel; til lands; generelt 49
 Ferdsel; til vanns 505
 Ferdseisveier; reiseruter generelt 487
 Ferdseisveier; veinett 491
 Ferge; for personer, husdyr, vogner 501.6 505.41
 Fergeleie; sjøtransport 505.4
 Fergeleie; veier og broer m.m. 491
 Fergetrafikk; bef. av personer, husdyr, vog 505.41
 Fergetrafikk; bilferger 505.42
 Fergetrafikk; internasjonal trafikk 505.44
 Ferie; rekreasjon 528
 Ferskvannsfiske 226.7
 Fesja 231 543
 Fest, feiring, jubileum 527
 Festdager 527
 Fester, andre 527.9
 Festning; fornminne 172 712
 Festning; forsvarsanlegg 712
 Fett- og såpeindustri 388
 Fetter 605
 Fettgarving; yrkesspesialister 281.48
 Fettindustri 388
 Fiber 28
 Fibermateriale; tekstilind., behandling 288.1
 Fibermateriale; resirkulering 288.8
 Fibermaterialer; tauverk og garn 283.2
 Fichu 291
 Figur; pyntegjenstand 353.6 532 531
 Fil; metallbearbeiding 326
 Fil; ukjent bruk 412.3
 Filantropiske stiftelser 741
 Filering (nettbinding, f.eks. fiskegarn) 284.5 286.75
 Filetkniv 252.1
 Filhogger 326.28
 Fillerye 352.8
 Filleryeveving 286.388
 Film; -produksjon, -distribusjon, -visning 546
 Film; underholdning 546
 Filmfremviser 215.4

Filmfremviser; kino 546 215.4
 Filmfremvisning; offentlig 546
 Filmindustri 546
 Filmlerret 215.4
 Filmlerret; kino 546 215.4
 Filosofi 812
 Filtarbeid 287
 Filtfremstilling 287
 Finansdepartement 652
 Finanskriser 458 436 457
 Finansmegler 454
 Finansvesen; generelt 45
 Fingerbøl 294.2
 Fingerring 301
 Fingerring; forlovelses- 301 584
 Fingervanter 291.75
 Finkam 515 302
 Finkultur 52
 Finmekaniker 326.515
 Finnhval 225.6 136
 Finsming, generelt 326.4
 Finsteinhogger 324.82
 Fiolin 534.3
 Fiolinmaker 534.833
 Firfletting 285.7 283.7
 Fisk 136
 Fiske, inklusive sportsfiske 226
 Fiske; folketro 226 89
 Fiske; regulering 226.1
 Fiskebestikk 264.2
 Fiskebåt 226.3 501
 Fiskebørste 252.1
 Fiskefat 264.2
 Fiskeflekking 228
 Fiskeforedlingsindustri 228
 Fiskegamme 343 226.8
 Fiskegarn 226.2
 Fiskegarn; fremstilling, fabrikkmessig 288.7
 Fiskehandel; detaljhandel 444
 Fiskehandel; engros, utenriks 442 439
 Fiskehjell 228 417
 Fiskeindustrifag 228.8
 Fiskekjele 252.2
 Fiskekort 226.1
 Fiskekroker; fremstilling 326.44
 Fiskekurv 226.4
 Fiskemottak 228 504
 Fiskeoppdrett 228
 Fiskeredskap 226.2
 Fiskeredskaper i knyttetekn.; fremstilling 284.51 226.4
 Fiskeriforskning 228
 Fiskerist 252.2
 Fiskeritstyr og tilbehør 226
 Fiskeritstyr; fremstilling 391 326
 Fiskesaks 252.1
 Fiskeskinn; ressurser 136
 Fiskeskinnsgarving 281.57
 Fiskesleiv 252.2
 Fiskesnøre av hestetagl 283.23 226.2
 Fiskespeid 264.2
 Fiskestang 226.2
 Fiskestengsel 226.2
 Fisketøking 228 251
 Fiskevær; bebyggelse 361.5 226 504

Fjelljå 246.11
 Fjellslått 246.11
 Fjellstue; feriested 526
 Fjellstue; skyssstasjon 495
 Fjernsyn 207
 Fjernsyn; kommunikasjon i rommet 207
 Fjernsynssender; virksomhet 207
 Fjernsynssender; bygning 349 207
 Fjernsynstitting; kommunikasjon 207 54
 Fjernsynstitting; fritidssysse 207 52
 Fjorddamper 501.4
 Fjær; hattepynt 293 301
 Fjære (tidevann) 133
 Fjærfe; husdyr 231.8
 Fjærfehold 235 231.8
 Fjøl; matlagning 252.1
 Fjøs; bygning 343 231.4
 Fjøs; virksomhet 231.4
 Fjøskontroll 744 234
 Fjøslykt; lys 373 231.4
 Flagg; militært - 726
 Flagg; nasjonal- 186
 Flagg; signal- 202
 Flaggstang; tomt og hage 351
 Flakong; fremstilling av 303
 Flamskjev 286.32
 Flaske; alkoholfri drikk 272.1
 Flaske; alkoholholdig drikk 272.5
 Flaske; medisin/legemidler 276
 Flaske; ukjent bruk 415
 Flaskebrikke; drikk 272
 Flaskebrikke; servering av mat 265
 Flaskefor 482.1 272.53
 Flaskekost 264.4
 Flaskekurv 482.1
 Flaskekurv; kalde drikker 272.1 482.1
 Flaskelakk 251
 Flaskeoppsats 272
 Flaskeåpner 272 264.2
 Flatbrødbaking 252.2
 Flatbrødkorg 251 482.1
 Flatbrødtrille 252.2
 Flatbrødtrinne 252.2
 Flatbrødtonne 251
 Flatseng 513.3
 Flatskap 352.4
 Flatvev 286.34
 Flekkekniv 228
 Fleskebalje 251
 Flette- og kurvarbeid 285
 Fletting av teiner 285.3 226.4
 Fletting; snorer 285.71 283.7
 Flikkebar; for skotøy 296.68
 Flint til lighter 372
 Flintejern 372
 Flintelås 411.2
 Flintredskaper; fremstilling 324.71 172
 Flintsmid 324.71 172
 Flintteknologi 324.71 172
 Flom 731 133
 Flomsikring 332 134
 Flomål (tidevann) 133
 Flora 137
 Florett 411.1

Fluefanger 356
 Fluefanger; glass 356
 Fluefanger; papir 356
 Fluekverkpudde 381 356
 Fluesmekker 356
 Fluktstol 352.1 517 529
 Fly 506
 Fly; flyteknisk vedlikeholdspersonell 399.8
 Fly; militært 717 707 506
 Flybillett 509
 Flygel 534.5
 Flyindustri 399
 Flyindustri; yrkesspesialister 399.8
 Flymekaniker 399.8
 Flypersonell 509
 Flypersonell; uniform, sivil, hel drakt 291.7 291.4 506
 Flyplass 508
 Flyplass, militær 717
 Flypost 205 506
 Flystyr; i krig 726 707 731
 Flystyr; militær luftfart 707 731
 Flystyr; sivil luftfart 509 731
 Flytekegge (dubbel) 226.2
 Flyterminal 508
 Flytevest 226
 Flytevest; skipsredningsutstyr 501.8
 Flytransport 509
 Flyttedag 221
 Flyttinger innenlands 166
 Flyvertinne 509 462
 Flyvning 509
 Flyvåpenet 717 707
 Flåkrakk, pelsdyr 231.7
 Fløtebolle; matens servering 264.2
 Fløtebåt 313.33 501
 Fløtehus 234
 Fløtemugge; kaffeservice 272.22
 Fløtemugge; matens servering 264.2
 Fløterbåt 501.12 313.336
 Fløterhake 313.332
 Fløteskje; drikk 272.22
 Fløteskje; matens servering 264.2
 Fløteskummer; husholdningsbruk 252.1
 Fløteose; matens servering 264.2
 Fløtingsarbeid 313.332
 Fløyte 534.4
 Fløytemaker 534.841
 Fogd 634
 Fogderi 634
 Foldekniv; spisebestikk 264.2
 Foldekniv; ukjent bruk 412.1
 Folkeavstemning 646
 Folkedans 535
 Folkedikning 538 539
 Folkedrakt, hel drakt 291.7
 Folkeeventyr 539
 Folkehelse (Statens inst. for folkehelse 744 751
 Folkehøyskole; bygning 346 873
 Folkehøyskole; skolegang 873
 Folkekarakter 181
 Folkeliv i by og bygd 369
 Folkemedisin; husdyrhold 231 892
 Folkemedisin; magi 755 892
 Folkemedisin; medisiner 755 892

Folkemedisin; trolldom 754 892
 Folkemedisin; terapeutiske midler 757 892
 Folkemengde 161
 Folkeminnevitenskap; humaniora 814
 Folkeskole; bygning 346 872
 Folkeskole; virksomhet 872
 Folketelling 161
 Folketelling; forvaltning 659
 Folketro; fiske 226 89
 Folketro, husdyrhold 231 89
 Folketro, jakt til lands 224 89
 Folketro, jordbruk (åkerbruk) 241 89
 Folketro, korndyrking 243 241.9
 Folketro, måltider, spising 264 89
 Folketro; skogbruk 313 89
 Folketro; drikking 272 89
 Folketro; fuglejakt 223 89
 Folketro; jakt og fangst til havs 225 89
 Folketro; søvn 513 89
 Folketro; tilberedning av mat 252 89
 Folkets hus; bygning 345 575
 Folkets hus; forening 575
 Folkevandringer, tolkinger 174
 Fonetikk 194 195
 Fonograf 534.6
 Fontene; dekorasjon 351
 Fontene; vannforsyning 312
 Fonter; skriftdesign 213.4
 Forbannelse 754
 Forblander; pelsdyr 231.7
 Forbruk; materiell levestandard 511
 Forbrytelser; generelt 68
 Forbrytelser; mot liv 682
 Forbrytelser; mot person 683
 Forbrytelser; mot sedelighet 684
 Forbrytelser; mot andres eiendom 685
 Forbrytelser; mot staten 687
 Forbrytelser; mot religionen 688
 Forbrytelser; mot ro og orden 689
 Forbrytere 674
 Forbundsstat 631 642
 Forebyggende medisin 751
 Foreldre/barn; forhold mellom 593
 Foreldres søsken og søskenbarn 604
 Forelesning; offentlig 544
 Forelskelse; drifter og følelser 152 581 830
 Forelskelse; ungdom 881
 Foreninger 575
 Foreningsbok 575
 Foreningsmedlem 575
 Foreningsmedlemskort 575
 Foreningsmerke 575
 Forestillinger; kino 545
 Forestillinger; musikk, opera, teater o.l. 545
 Forfalskning; pengeforfalskning 685 436
 Forfatning 642
 Forfatter 538
 Forfrysninger; behandling 752

Forgyllerfaget 338.57
 Forgylting 338.57
 Forhistorie; arkeologi 172
 Foringsmaskin, sjølgående; pelsdyr 231.7
 Forkjølelse; legemidler og gode råd 757
 Forkle; matlaging 252 291.72
 Forklebånd 291.72
 Forklekrage 291.72
 Forkoker; pelsdyr 231.7
 Forlis 502.8
 Forlovelse 584
 Forlovelsesring 584 301
 Form; kake/gelé m.m. 252.2
 Former/kjernemaker 327.84
 Formerfaget 327.84
 Formgiving 531.1
 Formidling; nyheter og informasjon 203
 Formkake 252.5
 Formsans 151
 Formuesforbrytelser 685
 Formynderi/-skap 63
 Fornminne 172
 Fornyse; av kultur el. kulturelementer 176
 Fornøyelsesliv; rekreasjon 547
 Fornøyelsesliv; underholdning 54
 Fornøyelsesparker 529
 Forpakter 427
 Forpaktning 427
 Forplantning; generelt 84
 Forretnings- og kontorbygninger 347
 Forretningsbankvesen 453
 Forretningsbank 453
 Forretningsmann 441 159
 Forretningsreise 484
 Forretningsssenter (by) 366
 Forretningsvirksomhet 441
 Forråd av mat 251
 Forsamlinger; religiøse 794
 Forsanking 246.1 311
 Forseelser 673
 Forsenker 322.4
 Forsikringspremier 456
 Forsikringsvesen 456
 Forsilo; pelsdyr 231.7
 Forskansning; krigstaktikk 725
 Forskjærbestikk 264.2
 Forskning; historisk 127
 Forskning; husdyr- 232
 Forskning; kartlegging 654
 Forskning; kjemisk, industriell 381
 Forskning; landbruks- 242
 Forskning; medisinsk 742
 Forskning; militær 711
 Forskning; skogbruk 313.7
 Forskning; statstøttet 654
 Forskningsreiser; statsstøttet 654
 Forsorgsvesen; helse og velferd 74
 Forsorgsvesen; sosiale problemer 73
 Forspanntau 492
 Forstad; bebyggelsesmønster 361.3 621

Forstoppelse; legemidler og gode råd 757
 Forsvaret, rekruttering og utdannelse 702
 Forsvaret; statens ansvar 659 701
 Forsyninger; militære 724
 Forsynsgogn; tauverk 283.6 226
 Forsynskroker, (slingring) 283.7 226 285.71
 Forsynsslaging 283.6
 Fortau 363
 Fortauskafé 265
 Fortellinger 537 538 539
 Fortjenestemedalje; status 554.3
 Fortralle; pelsdyr 231.7
 Fortsettelsesskole 873
 Fortøyningsboye 504
 Fortøyningsring 504
 Forurensning; miljøverdier 318
 Forvaltningsfunksjoner 64
 Forvaltningsorganer; kommuner 632
 Forvaltningsorganer; statlige 647
 Forvaltningsorganer; interkommunale 633
 Forvaltningsorganer; fylkeskommunale 634
 Fosfatfabrikk 387
 Foss 133
 Fossil 133
 Fosterbarn; familien 597
 Fosterbarn; slektskapsforhold 608
 Fotball 526
 Fotballag, sport, fritid 526 575
 Fotballbane 526 365.8
 Fotjern 681
 Fotlenke 681
 Foto; mørkeromsutstyr 215.2
 Fotoalbum 215.5
 Fotoalbum; fotoarkiv 217.4 215.5
 Fotoapparat 215.1 416
 Fotoarkiv 215.5
 Fotogenlampe 354.1
 Fotografi 215
 Fotografi m/ramme; interiørdekorasjon 353.5 215
 Fotoindustri 395
 Fotoramme 353.5
 Fotoregistrering 215.5
 Fotoutstyr 215.1 416
 Fotpose til bruk under transport 493
 Fotskammel 352.1
 Fotskrape 356
 Fottur 526
 Fottøy 291.74
 Fottøy, barn 291.74 291.2
 Fottøy, kvinne 291.74 291.42
 Fottøy, mann 291.74 291.41
 Fottøy, spebarn 291.74 291.1
 Fraflytting; flyttinger innenlands 166
 Framhaldsskole 873
 Framskap 352.4
 Fraterier 615
 Fred; gjenopprettelse av 728
 Fredløs 681
 Fredsfeiring 727

Fredsforhandlinger 728
 Fredshandling 728
 Frelse 783
 Frelser; hellige mennesker 792
 Frelsesarmeen 747
 Frelsesarmeen 747
 Frelsesarmeen; uniform, hel drakt 291.7 741
 Fridager og festdager 527
 Fridager; religiøse 796 527.2
 Fridager; verdslige 527
 Frieri 584
 Frigjøring; krig - gjenoprettelse av fred 728
 Frikirkeforsamling 794 575
 Friluftsliv 528 526
 Friluftsmuseum 346 217.6 543
 Friluftsmuseum;
 vedlikeholdsarbeider 217.43
 Friluftrestaurant 265
 Frimerker 205
 Frimerkesamling 523 205
 Frimureglass 575 272
 Friserkappe 305.2 291.72
 Frisør; dame-; herre- 305.2
 Frisørsalong; damefrisør 305.28
 Frisørsalong; damefrisør 305.26
 Frisørsalong; herrefrisør 305.24
 Fritid; levestandard og livsrutiner 517
 Fritids- og idrettsbygg 344
 Fritidsaktiviteter 52
 Fritidsreise 484
 Fritidsutstyr; produksjon 549
 Frokostblandinger; industriell produksjon 256.8
 Frokosttallerken 264.2
 Fromhet 781
 Frossenfiskproduksjon 228 254
 Frukt; kosthold 262
 Fruktsjett 264.2
 Fruktharhet 842
 Fruktharhet 245
 Fruktdyrking 245
 Fruktharhet 264.2
 Fruktharhet 245 241.8
 Fruktharhet 264.2
 Fruktharhet 264.2
 Fruktharhet 245 241.5
 Fruktharhet 252.1
 Fruktharhet 272.52
 Fruktharhet; produksjon for salg 274.4
 Frustrasjon 154
 Frykt; forekomst, type 152
 Frykt; uttrykk 201
 Fryse- og kjøleindustri 254
 Frysebeiger 251
 Fryseboks; butikkutstyr 416 443
 Fryseboks; husholdning 251 416
 Frysedisk; butikk 444
 Fryseindustri og kjøle- 254
 Fryseskap; butikkutstyr 416 443
 Fryseskap; husholdning 251 416
 Fryseteknologi; yrkesspesialister 254.8
 Frysing; konservering av mat i hjemmet 251
 Frørenseri; (rensing av engfrø) 249

Fugl; i naturen 136
 Fuglebad; hagedekorasjon 136 351
 Fuglebrett; hagedekorasjon 136 351
 Fuglebur; dyrehold 235 523
 Fuglebur; hobby 523 231.2
 Fuglefjell 136
 Fuglejakt 223
 Fuglejakt; folketro 223.9
 Fuglejakt; fordeling av byttet 223.8
 Fuglejakt; hjelpemidler, utrustning 223.4
 Fuglejakt; jaktvåpen 223.3 411
 Fuglejakt; lovgivning 223.1
 Fuglejakt; redskap og fangstutstyr 223.2
 Fuglekasse 136 342
 Fugleoppdrett til spesielle formål 235
 Fuglesaks; fangst 223
 Fuglesaks; kjøkken 252.1
 Fugleskremsel 241.4
 Fullrigger 501.3
 Funksjon; i kulturen 182
 Furu 137
 Fustasjemaker 322.24
 Fylke 634
 Fylkeskommune 634
 Fylkeskommunevåpen 634 186
 Fylkesmann 634
 Fylkesordfører 634
 Fylkesting 634
 Fyllarrest 697 733
 Fyr; fyrstasjon 349 502.2
 Fyr; fyrvokterbolig 342 502.2
 Fyr; navigasjon 502.2 349
 Fyrbøter; generelt 375
 Fyrbøter; mannskap i båt 502.6
 Fyrfat 354.2 374
 Fyrhus 372
 Fyrjern; bokker 322.24
 Fyrlykt 349 502.2
 Fyrstikkerarbeider 381
 Fyrstikker 372 381
 Fyrstikkesske 372 381
 Fyrstikkindustri; kjemisk industri 381 372
 Fyrtøy 372
 Fyrtøypung 372
 Fyrverkeri 541
 Fyrverkeri; fremstilling 389
 Fyrvesen 502.2
 Fysikk og kjemi; folkelig 822
 Fysiologi; folkelig 827
 Fysiologiske data 147
 Færing 501.13
 Fødehjem 743 844
 Fødsel 844
 Fødsel; vanskelige og uvanlige 845
 Fødselsdager 527.71
 Fødselsdagsgave 431 527.71
 Fødselshjelpere 759.5
 Fødselsstatistikk 163
 Følelser 152
 Førerhund 732 231.2
 Førerkort 494
 Førjulsfeiring 527.21
 Førskole 872
 Første mai 527.51 668

Førstehjelp 752
 Førstereisgutt 505.64
 Føydalisme 421 631 642
 Førdyrking 246
 Førhøster 246.5 407
 Gaffel 264.2
 Gaffelkniv 264.2 751
 Gaffeltruck 406
 Galeas 501.2
 Galge 696
 Galvanisering 326.9
 Galvanisorfaget 326.93
 Gambling/lotteri 525
 Gamme; bygging 335.19
 Gammelnorsk 197
 Ganepike 228
 Gangjern 355 414
 Gangspill; på skipsverft 396.3
 Gangspill; på skip 501.8 379
 Gangspill; tyngdeforflytting generelt 483
 Ganing av sild 228
 Gapestokk 681
 Gapestokk; staff 681
 Garanti, ved kjøp og salg 437
 Garderobefarger 296.38 288.6
 Garderobeskapp 352.4 296
 Gardfjøs; bygning (sommerfjøs) 343 231.4
 Gardiner 353.2
 Gardinring 353.2
 Gardinstang 353.2
 Garn (fiskegarn) 226.2
 Garn; fibermaterialer 283.2
 Garn; fremst. m. hendene e. enkle redskaper 283.3
 Garn; fremst. m. taukjegle og reps. hjul 283.5
 Garn; fremst. m. forsynkjegle o.l. 283.6
 Garn; håndspunnet 286.21
 Garn; industrielt 288.2
 Garn; materialprøver 283.1
 Gambinding 284.51 286.751 226.4
 Gambotting 284.51 286.751 226.4
 Garnflå 226.2
 Garnfloyt 226.2
 Garnkagge 226.2
 Garnkjevle 284.51 286.751 226.4
 Garnnål 284.51 286.751 226.4
 Garnvinde 286.23
 Gartneri; blomster 247
 Gartneri; frukt 245
 Gartneri; grønnsaker 244
 Gartneriutsalg 444 24
 Garver; håndverk 281.281
 Garver; industrielt 282
 Garverfaget 281.81
 Garving; fettgarving 281.4
 Garving; fiskeskinn 281.57
 Garving; husflidsvirkosomhet 281.28
 Garving; hvitgarving 281.3
 Garving; industriell, mineralisk 281.5
 Garving; vegetabilsk 281.2
 Garving; yrkesspesialister 281.28
 Gassflaske; brennstoff 382
 Gassflaske; dykking 526

Gassmaske; brannvern 365.3
Gassmaske; forsvar, krig 714
Gassverk 382
Gate 363
Gate- og kantsteinhogging 324.3
Gatebelysning 373 363
Gatefeier 365.18
Gatekjøkken 265
Gatelykt 373 363
Gatelys 373 363
Gatenavn 199 363
Gatenavnkommite 199 363
Gatenavnskilt; gater 363 199
Gater og trafikk 363
Gater; offentlige fellesgoder 365.6
363
Gaterenhold 365.1 363
Gaver 431
Gehör 151
Geil 233 231.4 417
Geit; husdyr 231.3
Geitbåt 501.13
Geitefjøs 231.3
Geiteragg; fibermateriale 283.22
Gelekopp 252.2
Geléform 252.2
Generator (knott-) 379
Genetikk 143
Genmanipulering; husdyr 232
Genser; gutt 291.72 291.21
Genser; jente- 291.72 291.22
Genser; kvinne- 291.72 291.42
Genser; mann- 291.72 291.41
Genser; strikke-, håndarbeid 286.4
291.72
Genser; strikke-, industriprodukt
288.4 291.72
Genser; ungdom 291.72 291.3
Geografi; folkelig 823
Geografi; naturvitenskap 815
Geografi; samfunnsvitenskap 815
Geografisk beliggenhet 131
Geologi 133
Geologi; naturvitenskap 815
Gesell 467
Gevær 411.2
Gevær; hvalfangst 225.3
Gevær; jakt til lands 224.3 411.2
Gevær; militært 713 411.2
Gevær; signal 502.5
Gevær; sport 526 411.2
Geværer; fremstilling 326.53
Geværkulestøpeform 326.79 411
Gift; narkotika 276
Gift; som motgift 278
Giftealder 582
Giftemål; planlegging 584
Gimping 286.72
Gipsfagene; generelt 338.7
Gipsmaker 338.72
Gitar 534.3
Gitarmaker 534.837
Gjeng 573
Gjengebakke; metall 326
Gjengesnitt; metall 326
Gjengeverktøy; tre 322
Gjengeverktøy; metall 326
Gjengeverktøy; ukjent bruk 412.2

Gjenoppføring, hus, museum
217.472
Gjensidig bistand 476
Gjenstandssamlinger; museum
217.4
Gjenvinning av ressurser 318
Gjenvinningsanlegg 318
Gjerde; hage rundt bygninger 351
417
Gjerde; i jordbruk 231 417 233
Gjess 231.8 235
Gjest 574
Gjestfrihet; omgang 574
Gjestgiveri; bygning 342 485
Gjestgiveri; virksomhet 485
Gjeterdrift og beite 233
Gjødningsindustri 387
Gjødselbehandling; husdyrgjødsel
237 241.3
Gjødselgreip 241.3 237
Gjødselkjerre 241.3 493.3
Gjødselkjøring 237 241.3
Gjødselrive 237 241.3
Gjødselslede 241.3 493.2
Gjødsling; bærbusker og frukttrær
245
Gjødsling; eng 246.3
Gjødsling; hageprydvekster 351
Gjødsling; skog 313.12
Gjødsling; åker 241.3 237
Gjørtler 326.71
Glansbilder 524
Glass; Norges- 251
Glass; drikkeglass 272.1
Glassblåser 323.61
Glassfagene; bygningsfag, generelt
338.4
Glassgravur 531.51
Glasshåndkle 264.4
Glassinnsamling 318
Glasskjærer 338.4
Glassmester 338.41
Glassproduksjon 323.6
Glassvatt 354.4
Glassverk 323.6
Glattestein 296.31
Glidelås 294.1
Globus 131
Globærer 354.2 372
Gloskuffe 354.2 372
Glotang 354.2 372
Gobelin 353.5 531.2
Godseier 565 423 421
Godstransport 48
Godstransport; dyr som trekraft
492 489
Godstransport; på vei 494 489
Godstransport; med jernbane 497
489
Godstransport; med fly 509 489
Godstransport; til sjøs 505 489
Godteri; produksjon 257
Godteri; spising 262
Godtgjørelser 465
Gokse 272 264
Gommekoking 234 252.2
Gongong 534.1
Gorojern 252.2

Gradskive 804.5
Gradorfaget 295.42
Grafiske fag 213
Grammatikk 193
Grammofon 534.6 216 405
Grammofonplate 534.6 216 405
Grannehjelp 476
Grapefruktkniv 252.1
Grapefruktskje 264.2
Graudambar 264.2
Gravemaskin; maskiner for
materialforfly. 406
Graver (begravelsespersonell) 767
Gravering 531.61
Gravferd 764 484
Gravhaug 172 764
Graviditet 843
Gravkapell; bygning 346 764
Gravkapell; inventar 353 764
Gravkors 764
Gravminner 764
Gravplass 764
Gravstein 764
Gravstein; hogging 324.5 764
Gravøl 765 574
Gravør; glass 531.51 323
Gravør; metallarbeid 531.61 326
Grekam 302
Grend; bebyggelsesmønster 361.6
621
Grendehus; bygning 345 575
Grendehus; virksomhet 575
Grene; fremstilling 286.381
Grenevev 286.381
Grensemerke 423
Grenseoppgang 423
Grev 241
Griffel 212.4
Grill; kjøkken 252.3
Grill; utegrill 252.3 351
Grillvott 252.3
Grime 231.1
Grime; reinsdyr 231.6
Grimstadjolle 501.14
Grind; jordbruk 233 417
Grind; v. bygning 351 417
Grindhus 233
Grindsag 322.3
Grindvev 286.361
Gris; husdyr 231.5
Groggskje 272
Grossist 442
Grotte; folkelig geografi 823 133
Grovsmed 326.11
Grundhovel; snekker 322.4
Grunnarbeider 332
Grunnplan; arkitektur 341
Grunnskole 872
Gruppebilde 570
Gruppebilde; ubestemt 571
Gruppeidentitet 186
Grupper; uformelle 573
Grustak 317
Gruvebygninger 348 316
Gravedrift 316
Gravelampe 316 373
Gruver 316
Grynklemmer 256.5

Grynkværn 256.5
 Grynmalning 256.5
 Grynspalter 256.5
 Gryte 252.2
 Gryteklut 252.2
 Grytelokk 252.2
 Gryteskrape 264.4
 Gryteskrubb 264.4
 Grytestativ 252.2
 Grytestøper 326.725
 Gråsteinsmuring 333.1
 Grøfting; jordbruk 241.1
 Grøfting; skog 313.14
 Grøfting; veivedlikehold 491
 Grønnsakkniv; matkonservering 251
 Grønnsakkniv; mattilberedning 252.1
 Grønnsakproduksjon; gartneri 244
 Grøtbolle 264.2
 Grøtomslag 752
 Grøtspannhåndkle 574 264
 Guder 776
 Gudsfrukt 782
 Gudstjeneste 796
 Guide; museumsguide (trykksak) 543 217.7
 Guide; turistguide 484
 Gullslager 326.84
 Gullsmed 326.81
 Gulrotskjerer 252.1
 Gulvkost 356
 Gulvskrubb 356
 Gulvteppe 352.8
 Gulvur 805 352.9
 Gummefat 264.2
 Gummiindustri 383
 Gummistovler; fremstilling av 383
 Gummitapping 249
 Guvernante; skoleundervisning 872
 Guvernante; tjenestefolk 357
 Gyldenlær 531.33 282
 Gyldenlærmaker 531.33
 Gymnas 873
 Gymnastikk; i arbeid 466 526
 Gymnastikk; medisinsk terapi 526 757
 Gymnastikk; skolegymnastikk 526 872
 Gård; jordbruk 361.6 241
 Gårdshistorie 127 174 361.63
 Gårdsplass 351
 Gårdsrom; jordbruk 351 342 343
 Gåsefjærpenn 212.4
 Gåstol; barn 855 352.9
 Gåstol; handikappede 732
 Gåstol; syke 758
 Gåte 524
 HMS-virksomhet (helse, miljø, sikkerhet) 751
 Hage 351
 Hagebenk 351 352.1
 Hagebruk; prydvekster, blomster 247
 Hagebruk; rotvekster 244
 Hagebruk; trær, busker 245
 Hagegjerde rundt bygninger 351 417

Hagemøbler 351 352
 Hageplanter 247
 Hageport 351 417
 Hagesaks; blomster m.m. 247 351
 Hagesaks; trær, busker 245 351
 Hageskulptur 351
 Hageskulptur; billedkunst 532
 Hageslange 351
 Hagesprøyte 351
 Hagestell 351
 Hageurne 351
 Hageveksthus 351
 Haglpung 411.2
 Hakapik 225.3
 Hakebandkrok; sølv 301 291.71
 Hakebånd 291.71
 Hakkebrett 252.1
 Hakkekniv 252.1
 Hakking 286.72
 Halm 243
 Halmarbeid 285 243
 Halmarbeid; kunsthåndverk 531.92
 Halmkrone; smykker 301 293 291.42
 Hals- og ermekrager 291.72
 Halshugging; straff 681
 Halskjede 301
 Halsknapp 301 293
 Halskrage 291.72
 Halvskjorte; kvinne 291.72 291.42
 Halvskjorte; mann 291.72 291.41
 Halvvotter 291.75
 Hammer; ukjent bruk 412.4
 Hammerflygel 534.5
 Hamp; fibermateriale 283.27 137
 Hampedyrking; tekstilfiber 248
 Handel; generelt 441
 Handel; ulike typer 437
 Handelsflåte 505
 Handelsforening 441 575
 Handelsforening; bygning 347 575 441
 Handelsgartner; grønnsaker 244 444
 Handelsgartner; blomster 247 444
 Handelsgartner; planteskole 247 444
 Handelshus 443
 Handelskompanier 441
 Handelsprivilegier 441
 Handelsreise 437 439 484
 Handelsskole 874
 Handelssted 366 347
 Handelsvirksomhet 441
 Handikappede 732
 Handsker, kvinne 291.75 291.42
 Handsker, mann 291.75 291.41
 Handsnøre 226.2
 Hangarskip 716
 Hangglider 506 526
 Hanskefabrikk 295.7
 Hanskemaker 294.71 281.384
 Handsker; fremstilling av 294.71 281.384
 Harakiri 762
 Harejakt 224.6
 Harniskmaker 719
 Harniskvisker 719

Harpe; fiskeredskap 226.2
 Harpe; musikk 534.3
 Harpe; tresking 243 241.5
 Harpun 225
 Harv 241.2 407
 Harving 241.2
 Hatt 291.71
 Hatt; kvinne- 291.71 291.42
 Hatt; manns- 291.71 291.41
 Hatt; militær 714
 Hatt; uniforms-, mann 291.71 291.41
 Hatteeske 291.71 296.1
 Hattefabrikk 295.6
 Hattemaker 294.61
 Hattenål 291.71 301
 Hattestativ 296.1 417
 Haugianere 794
 Hav 133
 Havbruksnæringen (fiskeoppdrett) 228
 Havneforhold 504
 Havneutbygging 503
 Havnevesen, offentlig 504 365.6
 Healer 756
 Heder/ære/medalje/status 554 555 211
 Hegd; bæring 482.1
 Hegd; riggdetalj på seilbåt 501.8
 Hegd; surring av lass 492
 Heimevernet 701
 Hein; ukjent bruk 412.3
 Heis 355 406
 Heisanordning; brygge 355 504 406
 Heisanordning; bolighus 355 342 406
 Heismontør 338.81
 Hekker; hage 351
 Hekle; hampehekle 286.12
 Hekle; linhekle 286.12
 Hekle; reperbane 283.27 286.12
 Heklenål 286.72
 Hekling 286.72
 Heks; menneskelige relasjoner 578
 Heks; personlighetsforstyrrelse 158
 Heks; trolldom og folkelig medisin 754
 Heksejakt 754 688
 Hekte; som smykke 301
 Hektemaker 294.83 326.47
 Hektoltermål 804.2
 Helbredelse; folkemedisin 892
 Helbredelse; magi 755
 Helbredelse; medisinsk terapi 757
 Helbredelse; trolldom 754
 Helg 527.1 52
 Helgen 776
 Helgetur 527.1
 Helikopter 506
 Hell og sjanse 777
 Hell; lotteri 525 777
 Hellebard 411.1
 Helleristning 172
 Helligdager 527.2 796
 Helligdagsfred 527 577
 Hellige; gjenstander og steder 778
 Hellige; mennesker 792
 Helligtrekonger 792

- Helseheim 743
Helserådet 744 751
Helsetjeneste 743 744
Helsevesen; offentlig 743
Helsevesen; statlig støtte 657
Helvete 775 772
Hemmelighet 521
Hengelampe 373 354.1
Hengelås 414
Hengeskap 352.4
Henging; straff 681
Henrettelse 696 761
Herbarium; flora 137
Herbarium; undervisning folkeskole 872 137
Herbarium; undervisning høyere skole 873 137
Herkomstregler 611
Hermetikk- og konserverindustri 255
Hermetikkboks 255
Hermetikkfabrikk; virksomhet 255
Hermetikkfabrikk; bygning 348 255
Hermetikkindustri 255
Hermetisering; husholdning 251
Hermetiseringsspann 251
Herolder 203
Herred 632 634
Herredskasserer 632 634 451
Herredstyre 632
Herredstyre; formannskap 632
Herredstyre; kommunestyre 632
Herrefrisør 305.24
Herregård 565 423 421
Hesje 246.5 417
Hespetre 286.23
Hest; i jordbruket 241
Hest; i transport 492
Hest; som husdyr 231.1
Hestebjelle; musikkinstrument 534.1
Hestebjelle; transport v. hjelp av dyr 492 231.1
Hestedekken 231.1
Hestekam 231.1
Hestesele 492 231.1
Hesteskjærer 231.1 232
Hestesko 492 231.1
Hesteskrape 231.1 492
Hestetagl; fibermateriale 283.23
Hestetransport 492 231.1
Hestetruger 492 231.1
Hestetømmer 492 231.1
Hestevandring; kraftproduksjon 379 401 231.1
Hesteveddeløp 541
Hesthulle (hestelås) 231.1 417
Hette 291.72
Hettebånd 291.72
Hetteknipling 291.71 291.42
Hilsing 576
Himling; innertak 353.1
Himmel 772 775
Himmellegemer 815
Himmelseng 352.2 513.2
Hird 644
Historie og kulturendringer; generelt 17
- Historie; arkeologiske metoder 174
Historie; humanistisk fag 814
Historisk forskning 127
Historisk forskning; rekonstruksjon 174
Hjell; nothjell el. garnhjell 226.4 417
Hjell; tørrfisk 228 417
Hjelm 411.3
Hjelm; hodeplagg 291.72
Hjelm; militær 714 291.71
Hjelm; motorsykkelhjelm 493.8 291.71
Hjelpegutt; snekker 322.4
Hjelpemidler av forskjellig art 417
Hjelpeorganisasjon; offentlig 746
Hjelpeorganisasjon; religiøs 794
Hjelpestyrker; militære 708
Hjemmebrenning 272.53
Hjemmebrenning; produksjon for salg 274.5
Hjemmefront; motstandsbevegelse 725
Hjemmehjelp 748
Hjemmeindustri; lokal og regional spes. 438
Hjemmeindustri; yrkesspesialisering 463
Hjemmeindustri; selvstendig næringsdriv. 472
Hjort 136
Hjul; del av kjøretøy 493
Hjul; produksjon 398.21
Hjulmaker- 398.21
Hjulmakerredskap 398.21
Hjulmakerutstyr 398.21
Hjulvisp 252.1
Hjørnehylle 352.5
Hjorneskap 352.4
Hobbyer 523
Hodekappe 291.72
Hodeklut 291.72
Hodelag (bæreredskap) 492
Hodeplagg 291.71
Hodeplagg; barn 291.71 291.2
Hodeplagg; fremstilling av 294.6
Hodeplagg; kvinne 291.71 291.42
Hodeplagg; mann 291.71 291.41
Hodeplagg; oppsetting 296.36
Hodeplagg; spebarn 291.71 291.1
Hodeplagg; ungdom 291.71 291.3
Hodepute 513.4
Hodeskallemålinger 141
Hodesmykke 301
Hoff 644
Hoggestabbe; trebearbeiding 322.12
Hoggestabbe; vedhogging 314.31 374
Hoggjern; møbelsnekker 322.42
Hoggjern; tresløyd 322.3
Hoggjern; ukjent bruk 412.1
Holdningsskaping 869
Holk; melk 234
Holk; ukjent bruk 415
Homeopat 759.1
Homeopati 757
Hommel 492
Homoseksualitet 838
Honning; produksjon 231.91
- Honning; sanking 222
Honningproduksjon 231.91
Hoppbakke 526
Hoppe 231.1
Hoppehelle 231.1
Hopprenn 526
Horn; animalsk biprodukt 237
Horn; materiale 321
Horn; musikkinstrument 534.4
Hornarbeid 321
Hornskje 264.2 321.1
Hornskjearbeid 321.1 264.2
Hotell; bygning 342 485
Hotell; virksomhet 485
Hotelldrift 485
Hov; fiske- 226.2
Hov; gude- 776 778 346
Hovedstad; residensby 644
Hovelstokk 286.3
Hovelsule 286.3
Hoveltre 286.3
Hovkniv; hovslager 326.13 492
Hovler 286.3
Hovler; industriell bruk 288.3
Hovmester; matsserveringsbedrift 265.8
Hovslager 326.13
Hovslagerkasse 326.13
Hovslagerverktøy 326.13
Huder; beredning av 281
Huder; kvalitetsvurdering/ulike produkter 281.1
Hudreip; fremstilling 282.36
Hudsko 291.74
Hule (grotte; naturformasjon) 133
Hule/grotte; folkelig geografi 823 133
Huljern; tresløyd 322.3
Hull i ørene 304
Hullsleiv 252.2
Hulmål 804.2
Humanoria 814
Humledyrking 245
Hummer 136
Hummerfiske 226.5
Hummergaffel 264.2
Hummergård 226.4 228 442
Hummerpark 228 226.4 442
Hummerteiner; fletting av 285.3 226.4
Humor 522
Hund 231.2
Hund; fuglehund 223.4 231.2
Hund; gjeterhund 233 231.2
Hund; jakt 224.4 231.2
Hund; kjeledyr, selskapsdyr 231.2
Hundehus 343 231.2
Hundekobbel 231.2
Hungersnød 731 261 146
Hurtigvin 272.52
Hus, riving;
 museumsdokumentasjon 217.42 335.9
Hus; bolighus 342
Hus; bygninger for håndverk og industri 348
Hus; flytting, transport 335.9 483
Hus; generelt 34

- Hus; gjenoppføring av trehus på museum 217.42 335.9
- Hus; gjenreising av trehus 335.9
- Hus; museumsdokumentasjon 217.42 335.9
- Hus; rehabilitering av trehus 335
- Hus; restaurering murhus 333
- Hus; restaurering trehus 335
- Hus; riving, sanering 332
- Hus; uthus 343
- Husalter 353 352.3 796
- Husbank; bankvesen 454
- Husbankfinansiering; lån 426 652
- Husbygging; bolig i tre 335 342
- Husbygging; bolig i mur 333 342
- Husbygging; konstruksjoner 33
- Husbygging; uthus i tre 335 343
- Husbygging; uthus i mur 333 343
- Husdyr 231
- Husdyr; geiter 231.3
- Husdyr; gris 231.5
- Husdyr; sauer 231.3
- Husdyravl 232
- Husdyrforskning 232
- Husflid 438
- Husflidskole 346 874
- Husgeråd; bevaring og lagring av mat 251
- Husgeråd; matens servering 264.2
- Husgeråd; tilberedning av mat 252
- Husgud 769
- Husholdning- 592
- Husholdningmaskiner 404
- Husholdningsart. industri 391
- Husholdningsbok/-regnskap 511 451
- Husholdningskurs; husstell 874 356
- Husmann; livegenskap og pliktarbeid 566
- Husmann; samfunnsklasse 565
- Husmann; yrkesspesialisering 463
- Husmannsplass; livegenskap og pliktarbeid 566
- Husmannsstue; bygning 342 566
- Husmannsstue; livegenskap og pliktarbeid 566 342
- Husmannsvesen; livegenskap og pliktarbeid 566
- Husnavar; tømmermann 335.1
- Husnummerskilt; bygningststyr div. 355 363 342
- Husnummerskilt; gater 363 355 342
- Husorgel 534.5 352.9
- Huspostill 214 779
- Husprodusent; trehus 335
- Husstell; stell og vedlikehold av hjem/hus 356
- Hustrulån 837
- Hustuft 172 361
- Hvalbåt 225.4 501 225.6
- Hvalfangst 225
- Hvalfangst, lovgivning 225.1
- Hvalfangstkonvensjonen 225.1
- Hvalkanon 225.3 225.6 411.2
- Hvalkonvensjon; den internasjonale 225
- Hvalrosshud; ressurs 225
- Hvile, pause i arbeid 466
- Hvitevareindustri 394
- Hvitgarver, håndverksfag 281.381
- Hvitgarving 281.3
- Hvitgarving; yrkesspesialister 281.38
- Hygiene; alment 751
- Hygiene; matvareindustri 259 744
- Hygiene; personlig 515 302
- Hyllk, kvinne 291.71 291.42
- Hylle 352.5
- Hyllebord 352.5 352.3
- Hyllepapir 356
- Hypnose 755
- Hypnose; folkelig psykologi 828
- Hyre; sjømann 502.6 466 464
- Hyssingsnøre 289
- Hysteri 158
- Hysteri; folkelig psykologi 828
- Hysteri; religiøst 786
- Hytte; feriebebyggelse 361.7 52 517
- Hytte; fritidshus, bolig 342
- Hytte; fritidshus, ferieopphold 528
- Håndarbeidskurs 874 294
- Håndarbeidspose; tekstilarb. (vev m.m.) 286
- Håndarbeidspose, søm og broderi 294.2 296.4 286.8
- Håndarbeidspose; vedlikehold av klær 296.1
- Håndarbeidspose; broderi 531.2
- Håndarbeidsprøver/-samling 286 531.2
- Håndjern 696
- Håndkjerre 493.3 483
- Håndkle; interiørdetalj 353.4
- Håndkle; personlig hygiene 515 302
- Håndklehyll 352.5 302
- Håndkvern; tilberedning av mat 252.1 404
- Håndplagg 585 291.74
- Handsagskjærer 322.148 313.51
- Håndsetter 213.5
- Håndsetterfaget 213.51
- Håndsettning 213.5
- Håndspåleggelse 755
- Håndsom 286.82
- Håndtein 283.4 286.21
- Håndverk; bevaring av gml. håndverkstekn. 217.28
- Håndverk; bygningstømmerfag 335
- Håndverk; båt- og skipsbygging 396
- Håndverk; metallbearbeidingsfag 326
- Håndverk; trebearbeidingsfag 322
- Håndverk; yrkesspesialisering generelt 463
- Håndverkerlaug 467
- Håndverksbygd 438
- Håndveske; bæreredskap 482.1
- Håndveske; drakttilbehør 293
- Hårarbeid; fremstilling 286
- Hårarbeid; innrammet dekorasjon 353.5
- Hårarbeid; smykke 301
- Hårbånd; drakt, kvinne 291.71 291.42
- Hårbånd; skjønnhetspleie 302
- Hårmete 302
- Hårnål; pynt 301 293 291.71
- Hårpynt 301
- Hårspenne; skjønnhetspleie 302
- Hårspenne; smykke 301
- Hårvask; personlig hygiene 515 302
- Hårvask; skjønnhetspleie 302
- Hønseshold 235 231.8
- Hønseshus 343 235 231.8
- Hønseri 235 231.8
- Høreapparat 732
- Høst 132
- Høvdinger 622
- Høvedsmann 505.61
- Høvel; møbelsnekker 322.42
- Høvel; trebearbeiding, ukjent bruk 322
- Høvelbenk; møbelsnekker 322.4
- Høvelbenk; sløyd 322.3 872
- Høveljern 322
- Høvelmaskin; elektrisk 322 403
- Høvleri 322.121
- Høvling 322.15
- Høvre 492
- Høy; eng, dyrket mark, for til husdyr 246.8 246
- Høy; fra dyrket eng, fordyrking 246.5
- Høy; utslätter 246.11
- Høyere skoleundervisning 873
- Høyfjellsolbrenner 302 403
- Høygaffel 246.5 246.8
- Høykjerre 493.3 246
- Høykjøring m. hest; fra dyrket eng 246.5 493
- Høykjøring m. hest; fra fjell, utmark m.m. 246.11 493
- Høykrok 231
- Høylo 246.6 343
- Høyonn 246.5
- Høyproduksjon 246
- Høyredskaper 246.5
- Høyrive 246.5
- Høyslede; høy fra dyrket eng 246.5 493.2
- Høyslede; transp. fra fjell, utmark m.m. 246.11 493.2
- Høytaleranlegg; for tale 191
- Høytider; ferie, fritid, fest 527
- Høytider; religiøse 796 527.2
- Høytjuv 233
- Høytorking 246.5
- Høyvogn; transport av for 246.5 493.4
- Identifikasjon 101
- Identitet; etnisk 186
- Identitet; navn 551 851
- Idrett; amatør 526
- Idrett; profesjonell 542 526
- Idrettsanlegg 345 365.8
- Idrettsforening 526 575
- Idrettshall; offentlig kulturtilbud 365.8 526
- Idrettshus; bygning 345 526
- Idrettsklubb 526 575
- Idrettslag 526 575
- Idrettsmedalje; status v. dyktighet 555 211 526
- Idrettsplass 526

Idrettsplass; bruk og drift 367 526
 Idrettspremier 555 526
 Idrettstøy; amatør 526
 Idrettstøy; hel drakt 291.7 526
 Idrettstøy; profesjonell 526 542
 Igleglass 757
 Ild- 372
 Ildbekken 354.2 372
 Ildhus; bygning 343 252
 Ildhus; sted for matlaging 252 343
 Ildprøve; folkelig rettergang 627 695
 Ildrake 354.2 372
 Ildskuffe 354.2 372
 Ildsteder; matlaging 252.3 354.3
 Ildsteder; varme og lys 354.3
 Ildstål 372
 Ildtang 354.2 372
 Ildtøy 372
 Ildtøypung 372
 Illegitimitet 848
 Imitator 536
 Imitering; barneoppdragelse 861 153
 Immateriell eiendom 424
 Immigrasjon 167
 Immunitet; diplomatisk 648
 Immunitet; mot sykdom 164 147 751
 Import 439
 Impotens 833
 Incest; straff 684
 Incest; tabu 835
 Indeksvar 232
 Indremisjon 797
 Industri; elektro- 393
 Industri; fisketilvirkings- 228
 Industri; fly- 399
 Industri; fryse- og kjøle- 254
 Industri; hermetikk-/konserver- 255
 Industri; husholdningsartikler 391
 Industri; jordbruksredskaps- 391
 Industri; kapitalvarer 39
 Industri; kjemisk- 38
 Industri; kjemikalie- 385
 Industri; kjøretøy- 398
 Industri; maskin- 392 326
 Industri; matvare- div. 258
 Industri; meieri- 234
 Industri; mølle- 256.5
 Industri; slakte-/kjøtt- 253
 Industri; sukkervare- 257
 Industri; treskip 396.3
 Industribygninger 348
 Industriell kjemisk forskning og spesielle 381
 Industrimaskiner 402
 Industritapetserer; møbelbransjen 322.77
 Infanteri 704
 Infeksjonssykdom; behandling 757 164
 Inflasjon 458
 Informanter 115
 Ingeniørvesen; militært 711
 Injeksjonssprøyte, narkotika 276
 Inkvartering; militær 726

Inkvisisjon 798
 Innbo (se også møbler og innredning) 352 353 423
 Innbrudd 685
 Innbydelseskort; trykksak 212.3
 Innbydelseskort; gjestfrihet 574
 Innendørslys; lys 373
 Innendørslys; varme og lys i bygninger 354.1
 Innenrikshandel 438
 Inngangsparti / dør 342 355
 Innhegning; i jordbruk (se også gjerde) 231 417
 Innhøsting; fra bærbusker og trær 245 241.5
 Innhøsting; grønnsaker 244 241.5
 Innhøsting; husdyrfor 246
 Innhøsting; i sin alminnelighet 241.5
 Innhøsting; korn 243 241.5
 Innlæring; av ferdigheter 868
 Innlæring; av sosiale normer 867
 Innlæring; av tro og holdninger 869
 Innovator; innføring av nyheter 176
 Innpakningsposer; produksjon av 289
 Innpakningsposer; butikk 443
 Innredning og interiørdekorasjon 353
 Innredning; bilder 353.5
 Innredning; dekorerte dører 353.1
 Innredning; duker 353.3
 Innredning; fargeskjema 353.7
 Innredning; fast romutsmykking 353.1
 Innredning; gardiner 353.2
 Innredning; planløsninger 353.7
 Innredning; pyntegjenstander 353.6
 Innredning; veggtepper 353.5
 Innsamling av mat i naturen 222
 Innsamling av mat; generelt 22
 Innsamlingsmetode, kulturhistoriske data 126
 Innsjø 133
 Innsjøfiske 226.7
 Innsjøtrafikk; skipsfart 505.3
 Innskrift 212.5
 Innskifter, tolking; arkeologisk met. 172
 Inntekt og etterspørsel 434
 Innvandring 167
 Insekt 136
 Insektangrep 731
 Insektstikk; behandling 752
 Inseminasjon, kunstig; dyr 232
 Inseminasjon, kunstig; mennesker 842
 Inseminør 232
 Instrumenter; elektroniske musikkinstrumenter 534.7
 Instrumentmaker; strengeinstrumenter 534.83
 Instrumentmaker; klaviaturinstrumenter 534.85
 Instrumentmaker; mekaniske instrumenter 534.86
 Instrumentmaker; musikk 534.8

Instrumentmaker; slag-, rasle-, skrape- 534.81
 Instrumentmaker; trommer 534.82
 Instrumentmaker; metallhåndverk 326.55
 Instrumentmaker; blåseinstrumenter 534.84
 Instrumentmaker; nautisk 396.86 326.5
 Instrumentmaker; matematisk geodetisk 326.553
 Instrumentmaker; elektroniske instrumenter 534.87
 Instrumentmappe, lege 759.31
 Intarsiaarbeid 322.44 531.45
 Intelligenstest 125 153
 Intendantur og forsyningstjeneste 705
 Interiør, m. møbler og innbo 352 353
 Interiør; matserveringsbedrift 265
 Interiørarkitekt 353.8
 Internasjonale forbindelser 648
 Intervjuer; kildekritikk 124
 Intervjuer; metodikk 124
 Intervjusituasjoner 124
 Intuisjon 154
 Invaliditet 734
 Invaliditet 732
 Inventar i rom; m. møbler og innbo 352 353
 Investeringer 454
 Investeringsselskap 429
 Invitasjoner 574
 Isbjørnjakt; til lands 224.5 225.7
 Isbjørnjakt; til havs 225.7
 Isboks; oppbevaring av mat 251
 Isbrodd 291.74 414
 Isbryter; skip 501.6
 Isbryting 502.4
 Isbøtte; drikk 272.5
 Isenkram 414
 Isform; hushold 252.2
 Isform; industriell iskremproduksjon 254
 Ishogger 254.1
 Ishus; lager for is til kjøling av fisk 228 348 254
 Ishus; lager for is til kjøling av mat 254.1 348
 Isklype; drikk 272.5
 Iskniv 264.2
 Iskremmaskin; hushold 252.2 404
 Iskremmaskin; industriell produksjon 254 402
 Islandsfiske 226.6
 Islegg 481
 Islevering; oppbevaring av mat (kjøling) 251 254
 Isolasjon 354.4
 Isolerglassfaget 338.4
 Issag 254.1
 Isskap; oppbevaring av mat 251
 Isskje 264.2
 Isskjæring (is til kjøling av matvarer) 254.1
 Isvekking 502.4
 Jagerfly 717 707 506

Jakkemerke 293
 Jakt; dyr til havs 225
 Jakt; dyr til lands 224
 Jakt; fordeling av byttet, jakt til lands 224.8
 Jakt; fuglejakt 223
 Jakt; generelt (uten byttedyrang.) 224
 Jakt; lovverk 224.1
 Jakt; organisering, jakt til lands 224.1
 Jakt; småviltjakt 224.6
 Jakt; storviltjakt 224.5
 Jakt; transport av byttet, jakt til lands 224.8
 Jakt; utnytting av byttet, jakt til lands 224.8
 Jakt; årssyklus 221 224
 Jaktbu; jakt på landdyr 342 224
 Jaktdrakt 224.4 291
 Jaktthorn; jakt på landdyr 224.4
 Jaktthorn; musikkinstrument 534.4
 Jaktthytte; bygning 342 224
 Jaktthytte; jakt på landdyr 224 345
 Jaktkniv; jakt på landdyr 224.4
 Jaktlag 224.1
 Jakttrofé 224 136
 Jaktveske, jakt på landdyr 224.4 482.1
 Jekt 501.2
 Jentedrakt; Hulda Garborg, hel drakt 291.7 291.22 855
 Jentedrakt; hel drakt 291.7 291.22 855
 Jenteklær; hel drakt 291.7 291.22 855
 Jern- og stålindustri 327
 Jernbane; rullende materiell, fremstilling 397 493.7
 Jernbane; rullende materiell 493.7
 Jernbanebru 496
 Jernbanebygging 499
 Jernbaneoverbygninger og tunneler 496
 Jernbanepersonell 496
 Jernbanespor og banelegeme 496
 Jernbanestasjonsbygninger 498 349
 Jernbanestasjoner; offentlig fellesgode 365.6 496
 Jernbanestasjoner 498
 Jernbaneundergang 496 491
 Jernbaneåpning; festdag 496 527.9
 Jernblestring 327.1 172
 Jerngruve 316
 Jernindustri; valseverk 327.6
 Jernstøperi 327.7
 Jernstøperi; industrielt 391 327.7
 Jernstøperi; yrkesspesialister 327.80
 Jernvareindustri 391 326
 Jernvarer (låser, hestesko m.m) 414
 Jernverk 327.3
 Jernverk; jern- og stålindustri 327
 Jernverk; yrkesspesialister 327.8
 Jeton 524
 Jetonskrin 524
 Joik 533
 Jomfru; riggdetalj 501.8

Jomfru; til seilskipsrigg, produksjon 396.82 501.8 322.53
 Jonsok-feiring; verdslig 527.27
 Jordarbeid 241.2
 Jordbearbeiding 241.2
 Jordbruk (åkerbruk), fordeling og distr. 241.8
 Jordbruk; husdyrhold generelt 23
 Jordbruk; landbruksmaskiner 407
 Jordbruk; planteproduksjon 24
 Jordbruk; statsstøtte 654
 Jordbruk; årssyklus 221
 Jordbrukslandskap 241
 Jordbrukslære 242
 Jordbruksprodukter; lagring, generelt 241.6
 Jordbruksredskapsindustri 391 326
 Jordbrukssamvirket 474
 Jordbær; dyrking 244
 Jordbær dyrking 245
 Jordbærkurv 245 241.8
 Jorde; kulturlandskap 311
 Jordan 815
 Jordfunn 172
 Jordkjeller 241.6 251 244 343
 Jordkjeller; bygning 343 251
 Jordmor 759.51
 Jordplanering 332
 Jordskjelv 133 731
 Jordsmonn 134
 Journalist 204
 Jubileer 527.72
 Jubileer; fødselsdager 527.71
 Jubileumsgave 431 527.72
 Juice 272.12
 Jukebox 547
 Juksa; fiske 226.2
 Jul 527.22 796
 Julebord 527.21 264.1
 Juledekketøy 264.2 796 527.22
 Juleduk 264.3 796 527.22
 Julegaver 527.22 796 431
 Julegrisen; slaktning på gården 253.81 231.5
 Julehefte 527.22 796 214
 Julekort 527.22 796 212
 Julepynt 353.6 796 527.22
 Juletre 527.22 796 353
 Juletreff 527.22 796 520
 Juletre fot 527.22 796 417
 Juletrehogst 314.8 311
 Juletreproduksjon 314.8 311
 Juletrepynt 527.22 796 353.6
 Junge (foldekniv) 264.2
 Jungmann 505.63
 Jury 693
 Jus 671
 Justervesen 804.8
 Kabareter; underholdning 547
 Kabarettfat 264.2
 Kabelproduksjon 393
 Kafe 265
 Kafeteria 265
 Kaffe 272.22
 Kaffe; oppbevaring 251 272.22
 Kaffeautomat 272.22 404
 Kaffebooks 251 272.22
 Kaffebordduk 272.22

Kaffebrenner; hushold 272.22
 Kaffebrenneri 274.7
 Kaffeduk 353.3 272.22
 Kaffedyrking 249
 Kaffeemballasje 258 272.22 274.7
 Kaffefilter 272.22
 Kaffeheis 272.22
 Kaffekjele 272.22
 Kaffekolbe 272.22
 Kaffekvern 272.22 404
 Kaffemorter 272.22
 Kaffeservise 272.22
 Kaffeskinn 272.22
 Kaffeskål 272.22
 Kaffestol 272.22
 Kaffetrakter 272.22 404
 Kagge; brennevin 272.53 251
 Kagge; drikke 272 251
 Kagge; flyteredskap 226.2
 Kagge; ukjent bruk 415
 Kai 504
 Kaianlegg 504
 Kaianlegg; bygging 503
 Kaianlegg; lokalisering 365.6 504
 Kajakkbygger 396.11
 Kakao; drikker 272.23
 Kakao; drikkevareindustri 274.6
 Kakaoboks; emballasje 257 272.33
 Kakebestikk 264.2
 Kakeboks 251
 Kakeform 252.2
 Kakejern 252.2
 Kakekrot 252.2
 Kakekrotstempel 252.2
 Kakeproduksjon; håndverksmessig og indust. 257.5
 Kakespade 264.2
 Kaketine 264.2 482.1
 Kaketrinse 252.2
 Kakkkelovner; fremstilling av 323.18
 Kakkkelovnsmaker 323.18
 Kalender 805
 Kalk (alter-) 796 272.52
 Kalkbrenner 339.21
 Kalking (hus) 333
 Kalkovn 339.21
 Kalkulator 802 405
 Kalligrafi 212.81
 Kallsbok 793 212.5
 Kalosjer 291.74
 Kalvekjeple 234 231.4
 Kalving 231.4
 Kam; for sennegress 314.6
 Kam; frisør- 305.2
 Kam; gre- 302
 Kam; pynte- 301
 Kamera 215.1 416
 Kameraklubb 575 215
 Kameratskap; vennskap 572
 Kamin 354.2 374
 Kammaker 321.2
 Kammer; horn e. bein, fremstilling 321.2
 Kanabisdyrking 249
 Kanal; bygging av vannveier 503
 Kanal; for vannforsyning 312
 Kanal; navigasjon 502.4 487
 Kanal fart; skip fart 505.3

Kanapé 352.1
 Kandelaber: lyskilde 373 354.1
 Kanefart 492
 Kanne 272
 Kanne; ukjent bruk 415
 Kannegyter 326.732
 Kannestøper 326.732
 Kannibalisme 266
 Kano 501.11
 Kanon 713
 Kanonkule 713
 Kanonlavett 713
 Kansler 645 647
 Kantineflaske 272
 Kapervirksomhet 721
 Kapital; eiendomsrett til og kontroll av 471
 Kapitalvareindustri 39
 Kappesrid; sosial prestisje 554
 Kappesrid; sport/idrett 526
 Kappsag 314.31
 Kaptein; på skip 505.61
 Kar; ukjent bruk 415
 Karaffel; drikke- 272
 Karaffel; eddik- 263
 Karaffelskilt 272
 Karantenebestemmelser; sykdom 744 751
 Karavane 484
 Karbidlampe 354.1 382
 Karbinder (bøkker) 322.24
 Kardekrakk 286.11
 Kardemaker 326.46
 Karder 286.11
 Karduansbereder 281.84
 Karett; fremstilling 398.243
 Karettmakerfaget 398.243
 Karjol 493.3
 Karmaker 322.24
 Karneval 541
 Karosserier; fremstilling av 398.32
 Karosserimakerfaget 398.32
 Kart; generelt 131
 Kart; geografisk 131
 Kart; sjø- 502.1 131
 Kart; som kildemateriale 102
 Kart; vei- 491 131
 Kartmappe 131
 Kartong; emballasje, ukjent bruk 415
 Karvebrett; for skråtobakk 276
 Karvestokk; lønning/godtgjørelse 465 802
 Karvestokk; telling og regning 802
 Kaserne; militær 712 342
 Kassaapparat 436 405 443
 Kasse; klippfisk 228
 Kasse; margarin- 258
 Kasse; melke- 234
 Kasse; mineralvann 274.1
 Kasse; ukjent bruk 415
 Kasse; øl 274.3
 Kassefabrikk 322.95
 Kasserolle 252.2
 Kasserollelokk 252.2
 Kasseskap 454
 Kasset; lyd- 216
 Kassettspiller 216

Kast 291.72
 Kastanjetter 534.1
 Kasteskuffe 243 241.5
 Kasteskuffe 243 241.5
 Kastespjell 243 241.5
 Kastevesen 564
 Kastrering; dyr 232
 Kastrering; mennesker 304
 Katalogisering; museum 217.42
 Katastrofehjelpe; statens ansvar 659 731
 Katastrofer 731
 Katekisme 214 779
 Kateter; medisin 758
 Kateter; møbel 352.9 872
 Katt 231.2
 Katteskal 231.2
 Kausjon 426
 Kautsjukpresse; tannlege 759.81
 Kavai; drakt 291
 Kavaleri 704
 Kavl 226.2
 Kavlevei 491
 Keip 501.8
 Kelner 265.8
 Kelner; matserveringsbedrift 265
 Kep; drakt, kvinne 291.72 291.42
 Keramiker 323.12
 Keramikk- og glassindustri 323
 Kidnapping 673
 Kikkert; fremstilling 416 395
 Kikkert; losutstyr 502.3 416
 Kikkert; sauegjetterutstyr 233 416
 Kilder; bearbejdede kilder 111
 Kilder; bibliografier 110
 Kilder; dagbøker 116
 Kilder; feltmateriale 117
 Kilder; informanter 115
 Kilder; intervju 116
 Kilder; kommentarer 114
 Kilder; rådspurte kilder 112
 Kilder; skjønnlitteratur 538
 Kilder; svar på spørrelister 116
 Kilder; tekster 116
 Kilder; utfyllende opplysninger 113
 Kildevann; tapping for salg 274.1
 Kinne 234
 Kinning; melkestall 234 252.1
 Kiosk 347
 Kipe 482.1
 Kipemaker 285.81
 Kiper; fremstilling 285.81
 Kipper (bøkker) 322.24
 Kirke og stat; forholdet mellom 659 795
 Kirkebygninger 346 796
 Kirkebåt 501.13 505.21 796
 Kirkeferd i båt 505.21 796
 Kirkegård 764
 Kirkehistorie 795 127 174
 Kirkeinventar 352.9 796
 Kirkeklokker 796 202
 Kirkeklokker; fremstilling 326.75
 Kirkekunst 532 796
 Kirkens administrasjon 795 794
 Kirkeorgel 534.5 796
 Kirkerituale 796
 Kirkesamfunn 794

Kirkeskjold (begravelse-minne) 764 211
 Kirkesogn 795
 Kirkestall 794 343 231.1
 Kirkestol 796 352.1
 Kirketekstiler; dekorative, inventar 353.4 796
 Kirketjener 794
 Kirurg 759.35 752
 Kirurgiske instrumenter 759.35
 Kiste; møbel 352.4
 Kiste; oppbevaring av mat 251
 Kiste; oppbevaring av klær 296.1 352.4
 Kistebenk 352.4 352.1
 Kistebord 352.4 352.3
 Kistebrev 353.5 532 213
 Kistekross 764
 Kistemaker 322.4
 Kistestol 352.4 352.1
 Kisteteppe 764
 Kitin; materiale 321
 Kittkniv 338.41
 Kjeggedon 283.82
 Kjeksbok; emballasje 256.8
 Kjele; mat- 252.2
 Kjele; ukjent bruk 415
 Kjele; vaske- 296.21
 Kjele; yste- 234
 Kjeleadress 291.7
 Kjeledyr 231.2
 Kjeleflikker 326.624
 Kjelesmed (kopperslager) 326.62
 Kjelesmed; fremst. dampkjeler til lok. 397.81
 Kjelke 493.2
 Kjelker; fremstilling 398.13
 Kjeller; oppbevaring av mat 251 343
 Kjellerlem 355
 Kjemikalieindustri 385
 Kjemisk renser 296.28
 Kjemmemaskin; pelsdyr 231.7
 Kjemming; tekstilt fibermateriale 286.11
 Kjenge 272.51
 Kjernefamilie 594
 Kjernehusfjerner 252.1
 Kjernekraft 378
 Kjerning (kinning); tilberedning av mat 252.1 234
 Kjerre 493.3
 Kjerre; gjødsel- 493.3 241
 Kjerremaker 398.22
 Kjerrer; fremstilling 398.22
 Kjetter; religiøs 798
 Kjetteri 798
 Kjetting 414
 Kjevle 252.2
 Kjole 291.72 291.41
 Kjole- og draktsyerfaget 294.42
 Kjolepynt 293
 Kjærlighet; drifter og følelser 152 581 830
 Kjøkkenhage 244
 Kjøkkeninteriør 252 352 353
 Kjøkkenkniv 252.1
 Kjøkkenkvern 252.1 404

Kjøkkenmaskin 252.1
 Kjøkkenmaskin, forkverner; pelsdyr 231.7
 Kjøkkenmaskiner 252 404
 Kjøkkenredskaper 252 404
 Kjøler til vinflaske 272.52 264.2
 Kjøleskap; husholdning 251 416
 Kjønnbestemt inndeling 567
 Kjønnforskjell; sosial 562
 Kjøp og salg 432
 Kjøpmann 441
 Kjøredrakt; mann, veitransport 494 291.7
 Kjørefell 291.7 493 494
 Kjørepels 291.7 493 494
 Kjøretøyer 493
 Kjøretøyer; fremstilling av 398
 Kjøretøyindustri 398
 Kjøttbanker; husholdning 252.1
 Kjøttthenger; butikk 443
 Kjøttthenger; husholdning 251
 Kjøttthenger; slakteindustri 253
 Kjøttindustri 253
 Kjøttkontrollen 744 259 751
 Kjøttkvern; husholdning 252.1 404
 Kjøttkvern; kjøttindustri 253 404
 Kjøttproduksjon 238
 Klaffebord 352.3
 Klaner 618
 Klareskinn 272.22
 Klarinett 534.4
 Klasser; samfunnsklasser 565
 Klassifikasjonsprinsipp 811
 Klave; ku- 231.4
 Klave; til line 226.2
 Klave; tømmer- 314 804.2
 Kleberbrudd 316
 Klebersteinhogging 324.76
 Kledemaker 288.381
 Kleinsmed 326.21
 Kleinsming, generelt 326.2
 Kleklyper 296.21
 Klemme; salmaker- 282.41
 Klemme; skomaker- 294.51
 Klepp 226.2
 Klesbørste 296.2
 Klesdesign 294.49
 Klesforretning 347 291
 Kleshenger 296.1
 Kleskiste 352.4 296
 Kleskurv 296.21
 Klesrulle 296.31 404
 Klesskap 352.4 296
 Klestørk 296.21
 Klesvask 296.21
 Klesvask; yrkesmessig 296.26
 Klikkvesen 573
 Klima 132
 Klinikk 743
 Klinke (dør-) 355 414
 Klinkerfaget 334.81
 Klipparkiv 217.4
 Klippfisk- 228
 Klippfiskberg 228
 Klippfiskflak 228
 Klippfisktilvirking 228
 Klippfisktørking 228
 Klips (øre-) 301

Klisje 213.6
 Kloakkrenseanlegg 365.1
 Kloakkrensing 318
 Kloakkslam 318
 Kloakksystem, offentlig 365.1
 Klodre; til skip, produksjon 396.82 501.8 322.53
 Klokke 805 405
 Klokke (ur) 805 405
 Klokkeform; gjørtler 326.71
 Klokkekasse 805 352.9
 Klokkelodd 805 405
 Klokkegjør 326.54 805
 Klokke (kirkelig personell) 794
 Klokke; støping 326.75
 Klokkespill 534.1
 Klokkespill; fremstilling 534.81 326.75
 Klokkestreng 353.5
 Klokkestøper 326.75
 Klokkearm 346 796 202
 Kloning; husdyr 232
 Kloster; bygning 346 792
 Kloster; virksomhet 792
 Klosterregler 792
 Klovn 536 522
 Klubbe; ukjent bruk 412.4
 Klubbhus 575 345
 Klunkeflaske 272.53
 Klut; (tørkle), kvinne 291.71 291.42
 Klutepapir 289.7
 Klyft (halm-) 243 241.5
 Klystér 758
 Klær 291
 Klær; preparering 296.33
 Klær; vedlikehold 296
 Klær; vedlikehold, kunststopping 296.48
 Kløpinne 515
 Kløving 492
 Kløvmeis 492
 Knaggrekke 352.6 417
 Knallhette 411.2
 Knapp 294.1
 Knappeeske 294.2 296.4
 Knappeform; gjørtler 326.71 326.77
 Knappemaker (messing og tinn) 326.77
 Knappenåler 294.2 286.8 296.4
 Knappenåleske 294.2
 Knapper; ermeknapper 301
 Knapper; halsknapp 301
 Knappstøper 326.77
 Knapphullsaks 294.2 295
 Knapphullsjern 294.2 295
 Knappstikke 296
 Knerem; pynt 301
 Knespenne; pynt 301
 Knipling; håndarbeid 286.77 285.77
 Kniv; bordkniv 264.2 412.1
 Kniv; knivmakerarbeid 322.81 412.1
 Kniv; kolrosing 531.42 412.1
 Kniv; rivemaker 322.35 412.1
 Kniv; sjømann 505.6 412.1
 Kniv; treskjærer 322.38 531.41 412.1
 Kniv; tresløyd 322.3 412.1

Kniv; ukjent bruk 412.1
 Knivblad; håndverksmessig fremstilling 326.31
 Knivbuk 264.4
 Kniver; håndverksmessig fremstilling 322.91
 Knivkasse 264.4
 Knivkurv 264.4
 Knivmaker 322.91
 Knivpussebrett 252.1
 Knivskjærer; husholdning 252.1
 Knivsliper 326.39
 Knivsmed; håndverk 326.31
 Knivsoddskurd (kolrosing) 531.42
 Knott; drivstoff 379 314.3
 Knott; fremstilling 314.35 379
 Knottgenerator; kraftproduksjon 379 314.3
 Knusk 372
 Knuter og surringer 284
 Knuter; sjømannsarbeider 284.4 505.76
 Knytteteppes; veggdekorasjon 353.5 286
 Kobbe 136
 Kobbefangst 225
 Kobberverk 328
 Kodete data 106
 Koffert 482.2
 Koie; skogshusvære 313.42 342
 Kokeapparat 252.2 354.3 416
 Kokebok 252.4 214
 Kokekar 252.2
 Kokekone 252.82
 Koke; kjønnsroller, yrkesspesialisering 462 463 252.8
 Koke; matserveringsbedrift 265
 Koke; matserveringsbedrift 265.8
 Koke; til sjøs 252.86 505.65
 Koke, leiekoke 252.82
 Koksboke 374 354.2
 Koke; båt 501.12
 Koke; ølhøne 272.51
 Koksmaal 804.2 374
 Koldgaffel 264.2
 Kole 373 354.1
 Kolfatbinder 285.81
 Kollektive forhandlinger 468
 Kollektivjordbruk 241.7 474
 Koloni 631 636
 Kolrosing 531.42
 Kombinasjonsmøbler 352
 Komedie 536
 Komfyr 252.3
 Komfyr; varme 354.3 252.3
 Komiker 522
 Kommersialisert idrett 526
 Kommode 352.4
 Kommune 632
 Kommunelokal 344 632
 Kommunevåpen 632
 Kommunikasjon i rommet 20
 Kommunikasjon; fakter og tegn 201
 Kommunikasjon; signaler og budbringere 202

- Kommunikasjon;
informasjonsformidling 203
- Kommunikasjon; nyhetsformidling 203
- Kommunikasjon; presse 204
- Kommunikasjon; postvesen 205
- Kommunikasjon; telefon og telegraf 206
- Kommunikasjon; radio og fjernsyn 207
- Kommunikasjon; offentlig opinion 208
- Kommunikasjon; nærhet og avstand 209
- Kompanier (handel-) 441 470
- Kompass 416
- Kompass; navigering til sjøs 501.8 502.1 416
- Kompass; orienteringssport 526 416
- Kompass; skips- 502.1 416
- Komponist 533
- Kompostering 318
- Komse 854
- Konditor 257
- Konditorfaget 257.58
- Konditori 265
- Konfeksjonsindustri 295
- Konfeksjonsindustri; materialer 295.1
- Konfeksjonsindustri; teknikk, redskaper 295.2
- Konfeksjonsindustri; organisasjon 295.3
- Konfeksjonsindustri; spesialister 295.4
- Konfeksjonsindustri, hodeplagg 295.6
- Konfeksjonsindustri; spesialprodukter 295.7
- Konfeksjonsindustri; draktrekvisita 295.8
- Konfeksjonsverksted 295
- Konfekteske 257
- Konfektmakerfaget 257.68
- Konfirmasjon 795 883
- Konfirmasjonsdress; hel drakt 291.7 291.41 883 795
- Konfirmasjonskjole; hel drakt 291.7 291.42 883 795
- Konformitet; i lokalsamfunn 625
- Konge 643
- Kongebesøk 541 643
- Kongebolig 643 342
- Kongehyllest 643 186
- Kongle 137
- Konjunkturer 458
- Konkurranse 477
- Konkurs 426
- Konkursbo; forvaltning av 429
- Konkylie (skjell) 136
- Konkylie; hagedekorasjon 351 136
- Konsert 545
- Konservator; teknisk 217.458
- Konservering av mat 251
- Konservering, museumsgjenstander 217.43
- Konservering; museum 217.43
- Konserveringsmetoder 251
- Konserveringsmidler 251
- Konservesindustri 255
- Konsoll; bygningsdel 355
- Konstruksjonstegning; arkitektur 341 331
- Konsul 648
- Kontantkjøp 437
- Kontorbygninger 347 451 212
- Kontorpersonale 212.8
- Kontrafeier 532
- Kontrakter og avtaler 675
- Kontroll; statlig 656
- Kontstrikking 286.45
- Konversasjon 521
- Konvolutt 205
- Kooperasjon; forening 474
- Kooperasjon; handelsforening 443 474
- Kopibok 212.5 451
- Kopipresse 218 212.4
- Kopp; drikke 272 264
- Kopp; servering 264.2 272.1
- Koppdreier 322.5
- Koppeattest 751
- Koppehorn 757
- Koppergruve 316
- Kopperpuss 356
- Kopperslager 326.61
- Kopperslager; bygningshåndverk 338.21
- Koppersmed 326.61
- Kopperstikk; fremstilling 213.2
- Kopprekke 352.6
- Koppstol 264.4 417
- Korgfletting 285.2
- Korgmaker 285.82
- Korgmaker; byggehåndverk 285.81
- Korketrekker 272.52
- Korkmaskin; husholdningsbruk 251
- Korkmaskin; industriell bruk 274
- Korkskjærer 322.94
- Korn; lagring, ikke hushold 256.1
- Korn; lagring, hushold 251
- Kornbøle 251
- Kornharpe 243 241.5
- Kornkiste 251
- Kornlåve 243 241.6
- Kornmagasin 256.1 488 349
- Kornmagasin; bygning 349 256.1 488
- Kornmål; korndyrking 243 241.8 804.2
- Kornmål; mål og vekt 804.2 243
- Kornproduksjon; redskap og utstyr 243
- Kornsilø 349 488 256.1
- Kornskurd 243 241.5
- Kornsold; virksomhet 243 241.5
- Kornstaur 243 241.5 417
- Korntørking 243 241.5
- Kornøse 243 241.5
- Korrekturlesing 213.5
- Korrupsjon 661 667
- Korsang 533
- Kort; innbydelses- 574 212
- Kortspill 524
- Kosmetikk 302
- Kosmetikkindustri 303
- Kosmologi 772
- Kost; feie- 356
- Kost; flaske- 264.4
- Kost; oppvask- 264.4
- Kostebinder 284.23
- Kostebinding 356 285
- Kosthold 262
- Kostholdseksperter 262
- Kostyme 291.7
- Krabbefiske 226.5
- Krabbeteine 226.2
- Krabbeteiner; fletting av 285.3 226.4
- Kraftkar 554
- Kraftproduksjon av forskjellig art 379
- Kraftstasjon; bygning 349 377
- Kraftstasjon; virksomhet 377
- Kraftverk 377
- Krage 291.72
- Krakk 352.1
- Krambod 443
- Kramkar 443
- Kran; heise- 406
- Kran; vann- 355
- Krangel 578
- Kranium 147
- Kraveeske 296.1
- Kravepresse 296.31 416
- Kreaturhandel 443 231.4
- Kreditt 452
- Kredittopplysninger 452
- Kremer; legemiddel, fremstilling av 278
- Kremer; skjønnhets-, fremstilling av 303
- Kremskje 264.2
- Kreppapirrull 289.7
- Kreps 136
- Krepsefiske 226.7
- Krepsekniv 264.2
- Krig - gjenopprettelse av fred 728
- Krig; ettervirkninger 727
- Krig; generelt 72
- Krig; krigføring 726
- Krig; årsaker 721
- Krig; økonomi 722
- Krigføring 726
- Krigsfange 727
- Krigsfangeleir 727 697
- Krigsforberedelse 722
- Krigsmaskiner 713
- Krigsmateriellindustri 719
- Krigsminnesmerke 211 726
- Krigsseilerforening 729 575
- Krigsskade; materiell 727 726
- Krigsskade; menneskelig/sosialt 727
- Krigsskole; bygninger 702 346 874
- Krigsskole; virksomhet 702 874
- Krigsutbrudd 722
- Krigsveteraner 729
- Krigsårsaker 721
- Krigsøkonomi 722
- Kriminalitet 674
- Kringkastning 207
- Kringle; til seil, fremstilling 396.81

Kriser; sosiale 731
 Kriser; økonomisk 433
 Kristendom 779
 Kristi Himmelfartsdag; verdslig feiring 527.25
 Kritthus 212.4
 Kroktoømmer; hogst av 314.1
 Kroktoømmer; til skipsbygging, hogst 314.1 396
 Kroning 643
 Kroningsreise 643 484
 Kroningssermoni 643
 Kronprins 643
 Kroppen; forskjønnelse og stell 30
 Kroppspleie; personlig 515 302
 Kroppspleie; profesjonelle utøvere 305
 Kroppsskader; behandling 752
 Kroppsspråk 201
 Kroppsstyrke 147
 Krukke; melkestell 234
 Krukke; oppbevaring av mat 251
 Krukke; pyntegenstand 353.6
 Krukke; ukjent bruk 415
 Krukkemaker 323.11
 Krumkakejern 252.2
 Krumkniv; bøkker 322.24
 Krus; alkoholholdig drikk 272.5
 Krus; varme alkoholfrie drikker 272.2
 Krusifiks 778
 Krustadejern 252
 Kruttflaske 411.2
 Krutthorn 411.2
 Krutthorn; jakt på land 224.4 411
 Kruttmå 411.2 804.2
 Kruttverk 389
 Krydder- og tilsetninger 263
 Krydderhylle; møbel 352.5 263
 Krydderkvern 263 252.1
 Kryddermorter 252.1 263
 Krydderopsats 263 264
 Krydderskrin 263
 Krykke; bevegelse 481 751
 Krykke; sykdom, handikapp 732 481
 Kryssjern; bøkker 322.24
 Kråkefelle 223.2
 Kråkesmelle 244 241.4
 Kråskap 352.4
 Krøllhårsåler; fremstilling 294.593
 Krøllhårsåler; bruk 291.74
 Krølltang; skjønnhetspleie hjemme 302
 Krølltang; spesialist 305.2
 Kubbestol 352.1
 Kuer; husdyr 231.4
 Kuhår; fibermateriale 283.22
 Kuklave 231.4
 Kuldemontør; fryseteknikk 254.8
 Kuleramme 803 405
 Kulestøpeform 326.79 411
 Kulestøping 326.79
 Kuletang 326.79 411
 Kullbrenning 314.22
 Kullgruver 316
 Kullvareindustri 382
 Kulturell sammenheng 182

Kulturen som helhet; generelt 18
 Kulturen; delaktighet 184
 Kulturens generelle karakter 181
 Kulturens mål 185
 Kulturens økologiske tilpasning 182
 Kulturkontakt 177
 Kulturlandskap 311
 Kulturlån 177
 Kulturminne; fornminne 172
 Kulturminnevern 185
 Kulturoversikter 105
 Kulturspredning 171
 Kumme (bolle) 264.2
 Kunst; bildende 532
 Kunst; dans 535
 Kunst; drama 536
 Kunst; generelt 53
 Kunst; litteratur 538
 Kunst; musikk 533
 Kunst; tale- 537
 Kunstdreier 322.54
 Kunstgalleri; kunstsamling 543 532 217.35
 Kunstgalleri; offentlig kulturtilbud 365.8 543
 Kunstgjødsel; jordbruk 241.3 387
 Kunsthistorie 814
 Kunsthåndverk 531
 Kunsthåndverk; gyldenlær 531.33
 Kunsthåndverk; lær 531.3
 Kunsthåndverk; perlestikking 531.26
 Kunsthåndverk; broderi 531.23
 Kunsthåndverk; lappeteknikk, quilting 531.21
 Kunsthåndverk; tekstil 531.2
 Kunsthåndverk; formgivning, design 531.1
 Kunsthåndverk; skinnfellroser 531.38
 Kunsthåndverk; tre 531.4
 Kunsthåndverk; treskjæring 531.41
 Kunsthåndverk; kolrosing 531.42
 Kunsthåndverk; glass 531.5
 Kunsthåndverk; gravør, glass 531.51
 Kunsthåndverk; metall 531.6
 Kunsthåndverk; gravør, metall 531.61
 Kunsthåndverk; siselering 531.65
 Kunsthåndverk; maling 531.8
 Kunsthåndverk; rosemaling 531.81
 Kunsthåndverk; kurvmaling 531.82
 Kunsthåndverk; silkemaling 531.84
 Kunsthåndverk; porselensmaling 531.86
 Kunsthåndverk; hår 531.91
 Kunsthåndverk; halm 531.92
 Kunsthåndverk; blomster 531.93
 Kunsthåndverk; modellbygging 531.97
 Kunsthåndverk; tekstilmaling 531.84
 Kunstklinker 323.7
 Kunstløp 526 535 481
 Kunstmaler 532
 Kunstmalerpensel 532
 Kunstsmid 326.27 531.6

Kunstsnekker 322.43 531.46
 Kunststopping 296.48
 Kunststøper 326.76
 Kunstutstilling; tidsbegrenset 543
 Kunstutstilling; permanent 543 217.6 217.35
 Kunstvev 532 531.25
 Kunstvitenskap 814
 Kurs; arbeid 466 874
 Kurs; hobby/fritid 871
 Kurs; håndverk/yrke 874
 Kurv; bæring 482.1
 Kurv; kles- 296.21
 Kurv; sendings- 264.5 482 574
 Kurv; serverings- 264.5
 Kurvfletting 285.2
 Kurvmakerfaget 285.82
 Kurvmaler 531.82
 Kusine 605
 Kusk 494
 Kutter 501.2
 Kvarts (mineral) 135
 Kve; innhegnig 233 417
 Kven; befolknings sammensetting 162
 Kverkebrett 228
 Kverketang 228
 Kvern; kaffe- 272.22
 Kvern; kjøkken- 404
 Kvern; kjøtt- 252.1 404
 Kvern; mekanisk 401
 Kvern; til korn 256.2 376
 Kvernhus; bygning 343 256.21
 Kvernhus; interiør 256.21 352
 Kvernhus; virksomhet 256.21 343 376
 Kvernkall 256.21 401 376
 Kvernstein 256.21
 Kvernsteinbrudd 324.74
 Kvernsteinhogging 324.74
 Kvinnearbeid/-yrke 462
 Kvinnedrakt, nasjonaldrakt, hel drakt 291.7 291.42 186
 Kvinnedrakt; hel drakt 291.7 291.42
 Kvinneforening 575 484 520
 Kvinneklær; hel drakt 291.7 291.42
 Kvinnesak; inndeling etter kjønn 562 668
 Kvinnesak; politiske bevegelser 668 562
 Kvinnfolkarbeid; arbeidsford. etter kjønn 462
 Kvisteredskap 313.23
 Kvisting; skog 313.13
 Kvitteringsbok; bokføring 451 214
 Kylling, lauing 246.12
 Kyllingoppdrett 235
 Kypertvev 286.384
 Kyse; drakt, kvinne 291.71 291.42
 Kyskhetsbelte 837
 Kyss; hodeplagg 291.71 291.42
 Kystfart 505.2
 Kystfart; lokal rutetraffikk 505.21
 Kystfart; lokal båttraffikk 505.21
 Kystfart; stor kystfart 505.25
 Kystvakt 706
 Kål; dyrking 244
 Kålrotluking 246.4

Kålrottrasper 252.1	Langbukse, kvinne 291.72 291.42	Leseput; møbel 352.3
Kålrottynner 244 241.4	Langbukse, mann 291.72 291.41	Leseput; skole 872 352.3
Kåpe; kvinne 291.72 291.42	Langhovel 322.3	Lesing; avis 204
Kår; alderdom 886	Langkost 356	Lesing; fritid 520 212
Kår; eiendomsskifte 425	Langleik 534.3	Lesing; skrift 212.5
Kår; kårkontrakt/eldreomsorg 745 886	Langleikbygger 534.831	Lest; hushold 296.6
Kår; kårstue 342 886	Langleikmaker 534.831	Leteaksjon; politi 625
Kårde 713	Langpipe 276	Levealder 165
Kåse 264.2	Lappeskomaker 296.68	Levermål 228
Koståing 434	Lappeteknikk 531.21	Levestandard 511
Laboratorium; kjemisk 381	Lasso 233 283	Levnetsbeskrivelser 159
Laboratorium; medisinsk 758	Lastebil 493.5 494	Liggemøbel 352.2 513
Lad; hodeplagg for kvinner 291.71 291.42 585	Latrine 514	Lighter; ild 372
Lademaker 719	Laug 467	Lighter; tobakk 276
Ladested; bebyggelse 361.4	Laugspokal 467	Lightervæske 372
Ladyshaver 302	Laugsvesen 467	Likbil 493.5
Laftehogger 335.15	Laup; ukjent bruk (se også tine) 415	Likhåndkle 764
Lafting 335.15	Lauskarbord 352.3 466 264.1	Likkiste 764 763
Lager (varelager) 488	Lauving, forsanking 246.12 311	Likkistebeslag 764
Lagger 322.22	Lauvkniv 246.12	Likkisteplate 764
Lagidrett 526	Lauvkorg 246.12	Likkler 764 763
Laken 513.4	Lavvo 342	Likkross 764
Lakkerer; overflatebehandling av tre 322.71	Lederevner; personlighetstrekk 157	Likningsvesen 651
Laksefiske; i elver 226.7	Lefsebaking 252.2	Likskjorte 764 763
Laksefiske; i sjøen 226.5	Legd 735	Likskrud 763
Lampe 373 354.1	Legdslem 735 159 ?	Liksvøp 764 763
Lampe; henge- 354.1 373	Lege 759.31	Liksvøping 763
Lampe; lampett 354.1 373	Legebesøk 757	Likvogn; begravelse 764 493
Lampe; stå- 354.1 373	Legeinstrumenter 759.31 757	Likvogn; kjøretøy 493.4 764
Lampe; utrustning av boliger, varme og lys 354.1 373	Legemidler; bruk 757	Likørglass 272.54
Lampebord 352.3 354.1	Legemidler; produksjon 278	Lime; sope- 356
Lampebrikke 353.3	Legemidler; yrkesspesialister 278.8	Limonade 272.12
Lampeskjerm 354.1	Legende 538	Limpotte; møbelsnekker 322.4
Landauer 493.4	Leggetid 512 513.1	Limpotte; sløyd 322.3
Landbruk; dyrking av åker og eng 24	Leie og bygsel 427	Limtvinge 322.3
Landbruk; husdyrhold 23	Leiegård i by; bebyggelse 361.2	Limtvinge; sløyd 322.3
Landbruk; skogbruk 313	Leiegård; bygning 342 427	Lin; bråking 286.12
Landbruksforskning 242	Leiekokke 252.82	Lin; fibermateriale 283.26
Landbrukslitteratur 214 242	Leikontrakt 427 675	Lin; hekling 286.12
Landbruksmaskiner (samt henvisning til bru 407	Leiesoldat 702	Lin; røsking 248
Landbruksskole 874 230 240	Leirgjøk 534.4	Lin; røyting 286.12
Landbruksvekster; generelt 24	Leirklining 333 353.1	Lin; skaking 286.12
Landbruksvekster; korn 243	Leirras 731	Lin; spinning 283.26 283.4 286.21
Landbruksvekster; grønnsaker 244	Lek og spill 524	Lin; torking 248
Landegrense 64	Lekeballong 524	Linbråk 286.12
Landemerke 133	Lekehus 343 857	Linde; spebarnstell 291.7 291.1 854
Landhandleri 443	Lekeplass; barndom 855 857	Lindebast; fibermateriale 283.28
Landhandleriutstyr 443	Lekeplass; bebyggelse, parker 367	Lindebastaustauslag; uten taukjegle 283.3 283.28
Landhandlerivarer 443	Leketøy; barneaktiviteter 857	Lindebånd; barn 291.7 291.1 854
Landmålersnor 804.6 804.1	Leketøy; spill og lek 524	Lindyrking 248
Landmåling 804.6	Lekkjend 233	Line; fiskeredskap 226.2
Landmåling; kart 131	Leksikon 214 100	Linguaphone 876 191
Landområder; bruk av 311	Lekter 501.6	Linhekle 286.12
Landsforræderi 687	Lekter; fartøy 501.6	Linjal; ukjent bruk 412.7 804.1
Landskap 133	Lemlestelse og tatovering 304	Linjeskip 501.5
Landskapsarkitekt 351	Lemlestelse; straff 681	Linkam 248 286.12
Landskapsbilde; interiør 353.5	Lemming 231.3	Linprover 248 286.12
Landskapsvernområder 139	Lenestol 352.1	Linredskaper 286.12
Landsorganisasjonen LO 467	Lengdemål 804.1	Linseform 252
Landsted; bygning 342 528	Lenke: klokkelenke 301	Linspinning 283.4 283.26
Landstridskrefter 704	Lenke: troyelenke 301	List; barne- 854
Langbord 352.3	Lensekjetting 313.33	Listehøvleri 322.157
	Lensmann 625	Listring (båt) 501.13
	Lerrettsveving 286.383	Litermål 804.2
	Lesebok; trykksak 214 872	Litograf; trykkeribransjen 213.6
	Leseferdighet 212.2	Litografi (steinttrykk); trykking 213.3
	Leseglass 416 395	Litografi m/ramme 353.5

Litografiske fag 213.6
 Litteratur 538
 Litterære tekster 538
 Liv (klesplagg) 291.72
 Liv og død 761
 Liv og lære 183
 Liv, barn 291.72 291.2
 Liv, snoreliv, kvinne 291.72 291.42
 Livegenskap og pliktarbeid 566
 Livet i byen og på landet; -
 kontraster 369
 Livsforsikring 456
 Livspolise 456 886
 Livssyklus 880
 Ljøre 354.5 355
 Ljå; fordyrking 246.5
 Ljå; fremstilling 326.33
 Ljå; tareslåt 246.16
 Ljåsmed 326.33
 Lodd; klokke- 805
 Lodd; strykejern- 296.31
 Lodd; vekt- 804.3
 Loddebolt; blikkenslager,
 vareproduksjon 326.63
 Loddebolt; blikkenslager,
 bygningsarbeid 338.21
 Loddebolt; varme 374
 Loddefiske i Barentzhavet 226.6
 Loddepasta 325.65
 Loddetorskefiske 226.5
 Lofotfiske 226.5
 Logghøvel; bøkker 322.24
 Logikk 811
 Logo/emblem; forening 202 575
 Logo/emblem; næringsliv 202 446
 Logo; emblem 202
 Lohgarver 281.82
 Lokalpatriotisme 621 186
 Lokalsamfunn; generelt 62
 Lokalsamfunn; strid mellom ulike
 628
 Lokalsamfunn; vennskapsforhold
 628
 Lokalsamfunnets struktur 621
 Lokomobil 493.9
 Lokomotiv 497 493.9
 Lomme; løslomme, kvinne 291.72
 291.42
 Lommebok 436
 Lommeflaske 272.5 484
 Lommekniv; ukjent bruk 412.1
 Lommekrok 291.72
 Lommelerke 272.5 484
 Lommelykt 373 416
 Lommelås 291.72
 Lommesteil 302
 Lommetørkle; drakttilbehør 293
 Lommetørkle; hygiene 514
 Lommeur 805 405
 Lorgnett 416
 Løs 502.3
 Løshytte 502.3 343
 Løsje; forening 575
 Løsjehus; bygning 345
 Løsvesen 502.3
 Lott; fiske 465 226.8
 Lotte 701
 Lotterier 525

Lovbrudd; generelle definisjoner
 673
 Lovbrudd; vanlige og sjeldne 674
 Lovbrytere 674
 Lovgivning 671
 Lovgivning; legemiddelproduksjon
 278 671
 Luciafeiring 527.21
 Lue 291.71
 Lue; barn 291.71 291.2
 Lue; kvinne- 291.71 291.42
 Lue; manns- 291.71 291.41
 Lue; voksen 291.71 291.4
 Luehorn 291.71
 Luftballong 506
 Luftfartøyer 506
 Lufthavnanlegg 508
 Luftkondisjonering 354.6
 Luftstridskrefter 717 707
 Luking 241.4
 Luking; grønnsakproduksjon 244
 241.4
 Luking; turnips 246.4
 Luksus 511
 Luktendus, sølvsmykke 301 291.42
 Lukttevannshus 302
 Lupe 416 395
 Lur; gjeter- 233 202 534
 Lur; musikk 534.4
 Lur; signal- 202 534
 Lusebrett 515
 Lutflaske 356
 Luthers forklaring; bok 779 214
 Lydarkivalia 216
 Lydarkivering 216
 Lydbånd 216
 Lydlære 194
 Lykkebringer 777
 Lykketal 777
 Lykt; bærbar 373 416
 Lyktemaker 326.633
 Lynavleder 355 132
 Lyngkipe 246.14
 Lyngonn 246.14 311
 Lyngsanking, forsanking 246.14
 Lys 373
 Lys; gårdsplass, tunområde 351 373
 Lys; båter 501.8 373
 Lys; bærbart 416 373
 Lys; innendørs- 354.1 373
 Lys; kjøretøyer, vogner 493.4 373
 Lys; teater 536 373
 Lys; veier og gater 363 373
 Lysarm 354.1 373
 Lysbildefremviser 215.4 416
 Lysbildekikkert 215.4 416
 Lysekroner; utrust. av boliger, varme
 og lys 354.1 373
 Lyseslukker 354.1
 Lysstake; utrust. av boliger 354.1
 373
 Lysstøper 388.83
 Lysstøping 388.83 237
 Lysfabrikk 388
 Lysholder; energi, lys 373 354.1
 Lysovn 354.1 373
 Lysplate 764

Lyspære; utrust. av boliger, lys og
 varme 354.1 373
 Lyssaks og brett 354.1
 Lyssaksbrett 354.1
 Lysskjold (kirkeskjold) 354.1 796
 Lysstokk 354.1
 Lyster 226.2
 Lysterklo 226.2 373
 Lysterkorg 226.4
 Lysthus; i hage 345 351
 Lysthus; i park 345 367
 Lystring, innsjøfiske 226.2 226.7
 Lystring, sjøfiske 226.2 226.5
 Lystring; ferskvannsfiske 226.7
 Lyststed 342 345
 Lån 426
 Låneord 192
 Lås 414
 Låsesmed 326.24
 Låve (lagring av korn, tresking) 343
 243
 Låve, kornlåve 243 241.6
 Låvebygning; bygning 343 231 241
 Låvebygning; husdyrhold 231 343
 Lærarbeider 282.73
 Lærebok 214
 Læregutt 467 874
 Lærere 875
 Lærindustri 282
 Lærindustri; reimer og reip 282.3
 Lærindustri; reiseeffekter 282.7
 Lærindustri; seletøy og saler 282.4
 Lærling 467 874
 Lærplastikk 531.32 282
 Løe; bygning 343 246.1
 Løfteprøve 554
 Løgn 577 689
 Løkke; friareal, privat 351 367
 Løkke; offentlig friareal 367
 Lønnesirup; sanking 222
 Lønninger 465
 Løper; bord- 353.3
 Lørdagsfri 527.1
 Lørdagskos 527.1 264.1
 Løsflette 302
 Løshår 302
 Løskrage 291.72
 Løslomme 291.72
 Løsøre 422
 Løvert 291.72 291.1 854
 Madrass 513.2
 Magi 789
 Magi; religion 791
 Magisk og mental terapi 755
 Maiblomst 747
 Majonesrører 252.1
 Major 701
 Makrame 286.74
 Makrell 136
 Makrelldorging i Nordsjøen 226.6
 Makrellfiske; kystfiske 226.5
 Maktmisbruk 661
 Mal; ukjent bruk 412.7
 Maler; håndverker 338.51
 Maler; kunstner 532
 Malerfagene, generelt 338.5
 Maleri; bildende kunst 532 353.5
 Maleri; interiør 353.5 532

- Malerpensel, malerfaget 338.51
 Malerskrin; kunstner 532
 Maleutstyr; håndverk 338.51
 Maleutstyr; kunst 532
 Maling av korn; hjemme 252.1
 Maling- og fargefremstilling 386
 Maling; fremstilling 386
 Malingboks 386
 Malingspann 386
 Malje 414
 Malje; pyntemalje 301 414
 Maljetang; ukjent bruk 412.6
 Malmslede 493.2 316
 Maltno (brygging) 272.51
 Mandelkvern 252.1 404
 Manglebrett 296.31
 Manglestropp 296.31
 Mangletre 296.31
 Manikyrist 305.4
 Mannfolkarbeid 462
 Mannsklær; hel drakt 291.7 291.41
 Mansjettknapp; smykke 301
 Mantall 161
 Mantellkappe (hyllebord) 352.3
 Mappe; ukjent bruk 415
 Margarinboks; bordstell 264.2
 Margarinboks; emballasje 258
 Margarinfabrikk 258 348
 Margarinboks 258
 Margarskje 264.2
 Marina 504
 Marinarkeologi 172 501.9
 Marine industrier 228
 Marinen 706
 Marinen; fartøyer 716 706
 Marinen; havner 706
 Marinen; kystvakt 706
 Marinen; ubåtavd. 706
 Marinen; uniformer; hel drakt 291.7 714
 Marinen; uniformer 714
 Marinen; verft 706
 Marinen; våpen 713
 Markaslått; bruk av landområder 311 246.11 231
 Markaslått; forsanking 246.11 311
 Markberedning for skogplanting 313.115
 Marked 443
 Markedsføring; generelt 44
 Markedsplass 443
 Markise 355 132
 Markstokk 226.2 226.7
 Marmeladekopp 251
 Marsipanform; husholdning 252.1
 Marsipanform; industrielt 257
 Marsipanform; konditor 257.58
 Marsjering 481
 Martyr 798
 Maske; narkose 757 416
 Maske; teater, karneval 536 545
 Maskiner generelt 40
 Maskiner til materialforflytning 406
 Maskiner til veiing, måling og registrering 804 405
 Maskinindustri 392 326
 Maskinist; til sjøs 505.68
 Maskinpersonale; på skip 505.68
- Maskinsetterfaget 213.53
 Maskinsetting 213.5
 Maskinsjef; på skip 505.68
 Maskinstrikk 286.46
 Maskinsøm 286.83
 Masovn 327.3
 Massasje 752 757
 Massasjeapparat; lege 752 759.31 757
 Masstu 343 252
 Mast; skips- 501.8
 Mat; behandling av, generelt 25
 Mat; bevaring 251
 Mat; forråd 251
 Mat; frysing som konservering av mat i hje 251
 Mat; innsamling av - ; generelt 22
 Mat; kjøling som oppbevaringsmetode 251
 Mat; konservering 251
 Mat; lagring 251
 Mat; oppskrifter 252.4
 Mat; råvarer som foretrekkes 262
 Mat; råvarer som unngås 262
 Mat; røyking som konserveringsmetode 251
 Mat; salting som konserveringsmetode 251
 Mat; servering 264.2
 Mat; servering, generelt 26
 Mat; sløsing 261
 Mat; sylting og hermetisering 251
 Mat; tabuer 262
 Mat; tilberedning 252.1
 Mat; torking som konserveringsmetode i hus 251
 Matauk; tilpasning til krigsøkonomi 722
 Matboks 264.5 482
 Matdåse 264.2
 Matematikk 803
 Matematikk; generelt 80
 Materia medica 278
 Mateskje; barn; måltid 264.2 855
 Mateskje; barn; barndom 855 264
 Mateskje; syke 758
 Mating av spebarn 853
 Matkasse; skogsarbeider 313.43
 Matkjele 252.2
 Matklokke; måltider 264.1 202 805
 Matlagning 252.1
 Matlagning; yrkesspesialister 252.8
 Matoljefremstilling 258
 Matpakke 264.5
 Matpapir 264.5
 Matrikkel; beskatning 651
 Matrikulering; studenter 877
 Matros 505.63
 Matserveringsbedrifter; virksomhet 265
 Matserveringsbedrifter; yrkesspesialister 265.8
 Matstell; under skogsarbeid 313.44 252
 Matte 352.8
 Matvarer; fabrikkpakk. utenom hermetikk 258
 Med (me); sjofart, navigasjon 502.1
- Medalje; idretts- 555 526 211
 Medalje; krig 729 211
 Medalje; militær 703 211
 Medalje; minne- 211
 Medalje; religiøs- 788 554.3 211
 Medalje; utmerkelse 554.1 211
 Medalje; utstillings- 543 211
 Medaljong 211
 Medisin; foreskrevet av lege 757
 Medisin; legemidler, fremstilling 278
 Medisin; trolldom 754
 Medisinbruk 757
 Medisinglass 757
 Medisinsk forskning 742
 Medisinsk forskning; spesialpersonell 742
 Medisinsk forskning; statsstøttet 654 742
 Medisinsk terapi 757
 Medisintran 278
 Medlem; fagforenings- 467
 Medlem; forenings- 575
 Medlemsbevis 575
 Medlemsbok 575
 Medlemsbok; fagforening 467
 Medlemskort 575
 Medrag; tømmermann 335.15
 Megafon 191 416
 Meieri; bygning 348 234
 Meieri; virksomhet 234
 Meieriindustri 234
 Meis; kløv- 492 417
 Meis; rygg- 482.1 417
 Meisbinder 285.81
 Meisel; ukjent bruk 412.1
 Mekaniker 326.51
 Mekanikk 401
 Mekanikk; håndverksfag 326.5
 Mekanisk verksted; anlegg 348
 Mekanisk verksted; produksjon 392 326
 Mel; hushold: utstyr ved bruk av 252.1
 Mel; lagring av 251
 Mel; produksjon 256
 Melbøle 251
 Meleballasje; mølleindustri 256.5
 Melk; redskaper/utstyr ved produksjon/oppb 234
 Melkar; lagring 251
 Melkeambar 234 251
 Melkebar 265
 Melkebøtte 234
 Melkeflaske 234
 Melkeglass 272.15 264.2
 Melkehevert 234
 Melkehylle 352.5 234
 Melkekartong 234 264.2
 Melkekartongholder 272.15 264.2
 Melkekasse 234
 Melkekrakk 234 352.1
 Melkemugge 272.15 264.2
 Melkeringe 234
 Melkesil 234
 Melkespann; husholdning 482.1 234 272.15
 Melkespann; melkestall 234

Melkespann; melkeutsalg 234 443
 Melkeøse; melk som drikk 272.15
 Melkeøse; melkestell 234
 Melkeøse; melkeutsalg 234 443
 Melkeøse; tillaging av mat 252.2
 Melkiste 251
 Melklubbe 252
 Mellaup 251
 Melpose 251
 Melsekk 251
 Melsikt; husholdning 252.1
 Melskuffe 251
 Melstamp 251
 Memoarer 159 214
 Mened 687
 Menighet 794
 Menighetsarbeid 794
 Menighetsblad 794 214
 Menneskeeting 266
 Menneskehår; fibermateriale 283.24
 Menneskelige relasjoner 57
 Mennesker, raser 144
 Mennesket; biologi 14
 Menstruasjon 841
 Mentalsykehus; virksomhet 743 756
 734
 Mentalsykehus; bygning 344 753
 751
 Menykort; ikke fra
 serveringsbedrifter 264.1
 Menykort; serveringssted 265 212
 Mergling 241.2 237
 Meridian 131
 Merkantilisme 829
 Merkedager 527
 Merkeøks 313.26
 Messegutt 505.64
 Messehagel 291.7 796
 Messeklær 291.7 796
 Messingbeslager 326.68
 Messingpuss 356
 Messingsmed 326.65
 Mesterbrev 874 555
 Metafysikk 812
 Metall; overflatebehandling 326.9
 Metalldreier 326.52
 Metallhåndverk 326
 Metallindustri (ikke jern og stål) 328
 Metallstøper 326.72
 Metalltrykker 326.67
 Metallurgi 325
 Meteorologi; folkelig 821
 Meteorologi; vitenskapelig 815
 Metermål 804.1
 Metodikk 120
 Mettethet 261
 Middagslur 513.1
 Middagsservise 264.2
 Middagstallerken 264.2
 Midnattsol 132
 Midtsommernattfeiring 527.27
 Migrasjon; flyttinger innenlands 166
 Migrasjon; sesongmessige flyttinger
 221
 Mikroskop 416 395
 Miksmaster 252.1 404
 Mile; fremstilling av tretjære 314.21
 Mile; fremstilling av trekull 314.22

Milebrenning 314.2
 Milesten 491
 Militær ingeniørvitenskap; uniformer
 og ef 291.7 714
 Militær ingeniørvitenskap;
 organisasjon 701
 Militær ingeniørvitenskap 711
 Militær ingeniørvitenskap; anlegg
 712
 Militær ingeniørvitenskap; uniformer
 og ef 714
 Militær ingeniørvitenskap; kjøretøyer
 715
 Militær operasjon 701 726
 Militær teknologi; generelt 71
 Militær utmerkelse 703 555
 Militærallianser 648
 Militærlegg 712
 Militærfly 717 707 506
 Militærleir 712 361
 Militærstovler 714 291.4
 Militærstykke 708
 Militært utstyr; spesielt 718
 Militærtropp 704
 Militæruniform 714 291.7
 Miljøkatastrofe 318
 Miljøverdier 318
 Miljøvern 318
 Mindreverdigheitsfølelse;
 personlighet 152
 Minebor; steinbryting 316
 Mineflottor 713
 Mineral 135
 Mineralressurser 135
 Mineralutvinning 316
 Mineralvannboks 274.1
 Mineralvannflaske 274.1
 Minering; grunnarbeider 332
 Minering; gruvearbeid 316
 Minesveiper 706
 Miniaturmaling 532
 Miniaturmøbler 352 524
 Minkfarm 231.7
 Minnebauta 211
 Minnebok 211 212.5
 Minnemedalje 211
 Minnemynt 211 436
 Minnesmerke;
 (statue,monument,hist. sted o.
 211
 Minnesmerke; byggverk 349 211
 Minnetavle 211
 Minoritetsgrupper 563
 Misjonsforening; forening 575 797
 Misjonsforening; virksomhet 797
 Misjonshus 346 797 575
 Misjonsvirksomhet 797
 Misjonærer 797
 Misjonærer; verdslig virksomhet
 797
 Mitraliøse 713
 Mjøl (se også mel) 256
 Mjøl (se også melk) 234
 Mnetekniske hjelpemidler 211
 Modell; hus 341
 Modell; skip 501
 Modellbygging; hobby 523

Modellbygging; kunsthåndverk
 531.97
 Modellsnekker (støperi) 327.88
 322.82
 Modist 294.62
 Molo; havn 504 349
 Molobygging 503
 Molteplukking 222
 Moms 651
 Monark 643
 Monarki 642 643
 Monogami 595
 Monogramsjablone 294.2 296
 Monokkel 416 395
 Monopol; -priser 435
 Monopol; bedrift 477
 Monopol; statlig 655
 Monoteisme 776
 Montør; elektrisitetsverk 377
 Monument; byggverk 349 221
 Monument; grav- 764 211
 Monument; statue, minnesmerke
 211
 Mopeder; produksjon og reparasjon
 398.5
 Mor og barn 593
 Moral; barneoppdragelse 867
 Moral; begrep 577
 Moral; religion 779
 Mord 761 682
 Mordbrann 685 682
 Morgenstjerne 693 411
 Morsealfabet 202
 Morter; apotek- 278
 Morter; kaffe- 272.22
 Morter; krydder- 263
 Morter; matlaging 252.1
 Morter; snus- 276
 Mose; dekorasjon 314.8 311
 Mosekjøring; fortransport, fehold
 492 246.15 221
 Moserive 246.15 311
 Mosesanking; bruk av landområder
 311 246.15
 Mosesanking; forsanking 246.15
 Mosjonsidrett 526
 Mot; gi inntrykk av 866
 Mot; som ideal 577
 Mot; som krigerdyd 703
 Mote; drakt 291 178
 Mote; hår 302 178
 Motgift 278 757
 Motor; bensin 402
 Motor; elektrisk 393 403
 Motorsag; skogsarbeid 313.23 402
 Motorsjette 501.16
 Motorskip 501.5
 Motorsykkel 493.8
 Motorsykler; produksjon og
 reparasjon 398.5
 Motorsykler; produksjon 398.51
 Motorsykler; reparasjon 398.55
 Motortorpedobåt 716
 Motsetninger innen gruppen 578
 Motstandsbevegelse; taktikk i krig
 725
 Motstandsbevegelse; politisk 668
 Mudderverk 503 501.6 406

- Mugge; flote 272.22
Mugge; melk 272.15
Mugge; punsj 272.54
Mugge; saft 272.12
Mugge; sjokolade 272.23
Mugge; vann 272.11
Mulepose 231.1 492
Mumifisering 764
Munkeorden 792
Munkepanne 252.2
Munnbitt 492
Munnharpemaker 534.811
Munnspill 534.4
Murer 333
Murerfaget 333.81
Muring 333
Muring; gråsteinsmuring 333.1
Muring; yrkesspesialister 333.8
Murpusser 333.82
Museer; kulturhistoriske 217.33
Museer; kunstindustrimuseer 217.34
Museer; kunstmuseer 217.35
Museer; natur- og kulturhistoriske 217.32
Museer; naturhistoriske 217.31
Museer; statlig støtte 658
Musefelle; stell og vedl. av bygninger 356 224.2
Museum 217
Museum; aktivitet 543 217
Museum; butikk 543 217.7
Museum; bygninger 346 217.5
Museum; dokumentasjon, arkivering 217.42
Museum; friluftsmuseum 217.6 346
Museum; friluftsmuseum, vedlikehold 217.43
Museum; gjenstandssamlinger 217.4
Museum; innsamling, planlegging 217.41
Museum; interiør m. utstilling 543 217.6
Museum; konservering av samlingene 217.43
Museum; magasinforvalter 217.86
Museum; museumsteori 217.2
Museum; målsetting 217.2
Museum; nytte 217.2
Museum; offentlig kulturtilbud 365.8 217.7
Museum; oppbevaringsforhold, samlingene 217.44
Museum; organisasjon 217.1
Museum; personale 217.8
Museum; personale, museumsledelse 217.81
Museum; personale, administrasjon 217.82
Museum; personale, konservator 217.83
Museum; personale, bibliotekar 217.84
Museum; personale, pedagog 217.85
Museum; personale, publikumservice 217.85
- Museum; personale, teknisk konservator 217.86
Museum; personale, restaureringsteknikker 217.86
Museum; personale, taksidermist 217.86
Museum; personale, vaktmester 217.87
Museum; personale, vaktpersonale 217.87
Museum; preparering 217.43
Museum; publikasjoner 217.7
Museum; sikring av samlingene 217.46
Museum; skrankepersonale 217.85
Museum; vedlikehold samlingene 217.43
Museumsbygninger (ikke samlingene) 346 217.5
Museumsbygninger 217.5
Museumsbygninger; prosjekterte 217.5
Museumssamlinger 217.4
Museumsutstillinger 217.6
Musikaler 545
Musikant 533
Musikant; omreisende 533 484
Musikk 533
Musikk; teaterforestillinger; revyer 545
Musikkinstrumenter 534
Musikkinstrumenter; spesielle 534.9
Musikkorps 533 575
Musikkstevne 533 541
Muskelkraft 379
Mygghette 291.72
Myndighetsalder 884
Mynt; betalings- 436
Mynt; minne- 211
Myntfunn; arkeologi 172 436
Myntkasting 524 883
Myntslager 436
Myntvesen 436
Myrljå 246.11
Myrmalm; jernproduksjon 327.1
Myrmalm; ressurs 135
Myrslått; bruk av landområder 311 246.11
Mytologi 773
Måkefangst 223
Måkefelle 223.2
Mål 804
Mål og vekt 804
Målekjede 804.1
Målelenke 313.26 804
Målestokk; skredder 804.1 294
Måltid 264.1
Måned 805
Møbeldesign; formgivning 531.1 322.48
Møbelfabrikk 322.45
Møbelkunst 531.46
Møbelrestaurering 322.49
Møbelsnekker 322.4
Møbelsnekker; byhåndverk 322.42
Møbelsnekring; ufaglært 322.41
Møbelsnekring; husflid og byggehåndverk 322.41
Møbeltapetserer 322.47 282
- Møblement 352
Møbler 352
Møbler; restaurering 322.49
Mødrepensjon 745
Møkkakjerre 493.3 492 237
Møkkjøring 237 241
Møkkruku 237
Mølle; bygning 348 256.2
Mølle; større mølleanlegg 256.24
Mølle; vanddrevet 256.22 376
Mølle; vindmølle 256.23 379
Mølle; virksomhet 256
Møllebygger 335.24 256.2
Mølledrift; organisasjon 256.6
Mølleindustri 256.24
Møller; bygging av møller 335.24 256.2
Møller; yrke 256.28
Møllerfaget 256.28
Møllestein 256.2
Møllmiddel 296.1 385
Mønster; søm av klær; håndverk/husflid 294.2
Mønster; søm av klær; industri 295.2
Mønster; søm; dekorativ kunst 531.2
Mønsåskanne 331 466
Mørkeromsarbeid; foto 215.2
Mørkeromsutstyr 215.2
Mørklegging/blending; krig 723
Møtsted 570
NATO, politisk, strategisk, generelt 648
Naglejern 326
Naglejertang 326
Nagleskjærer; skipshåndverk 396.37
Nagleskjærerbenk 396.37
Naglesmed (spikersmed) 326.22
Nakkeband 291.72
Nal; vinduspussing 356
Nappekrok 231
Narkomani; behandling 733
Narkomani; sosialt problem 733
Narkose 757 752
Narkotika og stimuli 276
Narkotika; bekjempelse 751 276
Narkotika; kriminalitet 674 276
Narkotika; lovgivning 671 276
Narkotika; nytelsesmiddel 276
Narkotika; produksjon 278
Narkotika; terapeutisk bruk 757
Narkotikahandel; illegal 548 276
Nasjonaldag; festdager 527.4 186
Nasjonaldag; gruppeidentitet 186 527.4
Nasjonaldrakt; hel drakt 291.7 186
Nasjonalflagg 186
Nasjonalforsamling 646
Nasjonalhelt 186 554
Nasjonalisme; gruppeidentitet 186 619
Nasjonalisme; stat 64 186
Nasjonalistiske bevegelser 668
Nasjonal karakter 181
Nasjonalparker 139
Nasking; forbrytelse og straff 685
Nasking; sosialt problem 738

- Nattbord 352.3
Nattbøtte 514
Nattefrieri 584 883
Nattevakt; i bygninger 358.85
Nattkjole 291.72 291.42
Nattkjolepose 296.1
Nattklubber 547
Nattlampe 354.1 373
Nattlue; kvinne 291.71 291.42 513.6
Nattmann 365.18
Nattpotte 514
Nattsjorte; søvn 513.6 291.72
Nattstol 514 352.1
Nattverd 796
Nattverdiskalk 796 783 272.5
Nattøy; hel drakt; mann 291.7
291.41 513.6
Nattøy; søvn 513.6 291
Naturforhold; generelt 13
Naturkatastrofe 731 133
Naturressurser; utnyttning 31
Naturressurser; spesielle 317
Naturvern 139
Naturvitenskap 815
Naust 343 504
Navar; bygnings- 335.1
Navar; båtbygger- 396.11
Navar; fremstilling 326.35
Navar; keip- 396.11
Navar; rivemaker- 322.35
Navar; snekker- 322.4
Navar; trebearbeiding 322
Navar; øye- 313.25
Navarsmed 326.35
Navigasjon 502.1
Navn; dyr 552
Navn; gjenstander 552
Navn; person- 551
Navn; steds- 199
Navnebytte 553
Navnedag 527.73
Navneduk 872 531.2 868
Navnegiving 553
Navneskikk 551
Navneskilt 202 551
Navringemne 398.21
Neglebiting 157
Neglebørste 302
Neglefil 302
Neglesaks 302
Neglisjepose 296.1
Nektar; drikke 272.12
Nepekniv 244 241.5
Nesle 137
Nesting 231 285
Nettingklipper; pelsdyr 231.7
Never; produksjon 314.4
Neverfletting 285.27
Neverkont 482.1 285.27
Neverkrukke (tobakksdåse) 322.8
276
Neversløyd 322.8
Nevertekking; taktekking 338.13
Nips 353.6
Nistebomme 482.2 264.5
Nistetine 482.1 264.5
No (traug) 252.1
Nomadisme 221
Nonne 792
Nordlandsbåt 501.13
Nordlys 132
Nordlysforskning 654
Nordlysobservatorium 349
Nordmann;
befolkningssammensetting 162
Nordmann; etniske skiller 162 563
Norgesglass 251
Normer 183
Not 226.2
Noter; musikk 533 213
Noter; trykksak 214 533
Nothenge 343 226.4
Notisbok 212.5
Notkjevle 226.4 284
Notlag 226.8 472
Notnål 226.4 284
Nummerering og regning 802
Nummerskilt (til hus) 355 202
Nupereller 286.73
Nybrott 241.1
Nydyrking 241.1
Nyheter; formidling av 203
Nyheter; presse 204
Nyhetsbyrå; presse 204
Nykkelharpe 534.5
Nynorsk 197
Nyridding 241.1
Nytestamente 214 779
Nyttårsaften 527.31 132
Nål 294.2 286.8 296.4
Nålebinding 286.71
Nålehus 294.2 286.8 296.4
Nålepute 294.2 286.8 296.4
Nålesmed 326.42
Nålmaker 326.42
Nærhet og avstand 209
Næringsdrivende; selvstendige 472
Næringsliv; fiske 226
Næringsliv; handel, markedsføring,
finans 43 440 450
Næringsliv; hermetikkindustri 255
Næringsliv; husdyrhold 23
Næringsliv; kjøttindustri 253
Næringsliv; møbelindustri 322.4
Næringsliv; mølleindustri 256.24
Næringsliv; treindustri 322
Næringsliv; verkstedindustri 39
Næringsmiddelindustri; diverse 258
Næringsmiddelkontroll 259 744
Nødsarbeid 464 764
Nøkkelbrett 414 417
Nøkkelhank 414 417
Nøkler 414
Nøstekopp 286.41
Nøstekrok 286.41
Nøstepinne 286.41
Nøtteknekker 264.2
Nøtter 137
Nottesanking 222
Nøytralitetsvakt 722
Obduksjon 763
Oblateske 796
Oblatjern 252.2 796
Obligasjon; forretning- 473
Obligasjon; stats- 652
Obo 534.4
Observasjon 123
Observatorium; bygning 349 815
Observatorium; virksomhet 815
Offentlig arbeid 653
Offentlig helsestell og hygiene 751
Offentlig kommunikasjon 365.6
Offentlig kontroll, matvarer 259
744
Offentlig opinion 208
Offentlig renovasjon 365.1
Offentlig underholdning 541
Offentlige bad 365.5
Offentlige bygninger 344
Offentlige fellesgoder 365
Offentlige foredrag og forelesninger
544
Offentlige hjelpetiltak 746
Offentlige spesialtjenester 365
Offentlige utroper og herolder 203
Offiser (militær) 701
Offsettrykk 213.7
Okkultisme 789
Okkupasjon 726
Oksekrok (seletøy) 492
Oksepeis 492
Oksepeistamp; ståterkonge 625
Oksesele 492
Okshovel; bygningstømmer 335.1
Okshovel; båtbygger 396.11
Okshovel; skipstømmer 396.31
Okshovel; ukjent bruk 412.1
Oldermannsstav 467
Olje- og gasskilder 315
Oljeboring 315
Oljefat 315
Oljehyre; hel drakt 291.7
Oljekanne; krydder og tilsetninger
263
Oljekanne; matens servering 264.2
Oljekledeproduksjon; industri 295
Oljelampe 354.1
Oljeleting 315
Oljemaleri; del av interiør 353.6
Oljemaleri; kunstverk 532
Oljeraffineri 382
Oljerigg; fast installasjon 315
Oljerigg; flytende plattform 315
501.6
Oljetank; distribusjon av brensel
375 315
Oljevern 318
Olsok-feiring; verdslig 527.28
Olympiske leker 526
Olympiske ringer 526 186
Olympiske symboler 526 186
Omfarshandel 443
Omgang og gjestefrihet 574
Omgangsskole 872
Omgangsskolekasse/-skrin 872 482
Omgifte 587
Omsetningstransaksjoner 437
Omskjæring 304
Omsorg etter fødsel 846
Omstilling til krig 722
Omstreifer 563
Omvendelse (religiøs) 781 797
Omvinsning (guiding); turisme 484

- Omvisning (guiding); museum 543
217.85
- Onkler 604
- Ontogenetiske data 145
- Opera; kunst 536
- Opera; offentlig kulturtilbud 365.8
545 536
- Operasjon (kirurgisk) 752
- Opinionspåvirkning 208
- Opinionsundersøkelser 208
- Oppbevaring; mat 251
- Oppdagelsesreiser 484
- Oppdragelse; metoder 861
- Oppdragelse; til selvkontroll 865
- Oppdragelse; til selvstendighet 866
- Oppdrett av fisk og skjell 228
- Oppdyrking 241.1
- Oppfatningsevne 151
- Oppfinnelser 176
- Oppfinner; nye elementer i kulturen
176
- Oppgangssag 313.52
- Opphavsrett 424
- Opplysninger, utfyllende om
kildemateriale 113
- Opplysningskampanjer; røyking 744
276 751
- Opplæring i sosiale normer 867
- Oppmålingstegning 341 804
- Opprør 669
- Oppsats til krydder; kjøkken 263
- Oppsats til krydder; servering 264.2
- Oppsats; bord- 264.3
- Oppskjærmaskin; hushold. 252.1
- Oppskjærmaskin; butikk 443 404
- Oppskriftsbok (kokebok) 252.4 214
212
- Oppslagstavle 203
- Oppstadvev 286.31
- Oppstue 342
- Oppstø 226.2
- Opptak; jorddyrking 241.1
- Opptenning 372
- Opptog 541
- Opptøyer 579
- Opptøyer; slagsmål og bandittvesen
579
- Oppvarmings- og
belysningsaramatur 354
- Oppvarmings- og
belysningsaramatur; fremst 394
- Oppvask 264.4
- Oppvaskbørste 264.4
- Oppvaskkost 264.4
- Oppvaskmaskin 264.4 404
- Oppvekst (barn) 856
- Optiker 395.81
- Optisk industri 395
- Optisk industri; yrkesspesialister
395.8
- Optisk telegraf 202
- Orakler; religion 791
- Ordbøker 192 214
- Ordener; ordensbånd og medaljer;
status 554.1
- Ordforråd 192
- Ordfører; fylke 634
- Ordfører; kommune 632
- Ordførerklubber; kommune 632
- Ordførerklubber; fylkeskommune
634
- Ordlister 192
- Ordlister; som kildemateriale 104
- Ordner; ordensbånd og medaljer;
drakttillb. 293 554.1
- Ordtak 538
- Organisasjon og analyse av
resultater 128
- Organisert kultus 796
- Organiserte laster 548
- Orgel 534.5
- Orgelbygger 534.851
- Orgier; religiøse 786
- Orkester 533 575
- Orkester; sangere 533
- Ornament- og skulpturhogging i
stein 324.5
- Ornamentmaker 338.7
- Ortopedinåter 295.5 294.58
- Ortopedisk fottoy, fremstilling
294.58
- Ortopedistfagene 294.581
- Ortopedistnåter 294.581
- Ortopedistsyer 294.581
- Ortopedisyer 295.5 294.58
- Orv (del av lå) 246
- Osteambær 251 234
- Ostebrett 234
- Ostebrikke 264.2
- Ostebånd 264.2
- Ostefat 264.2
- Osteform 252.1 234
- Ostehovel 264.2
- Ostekiste 251 234
- Osteklede 251
- Osteklokke 264.2 251
- Osteklut 234
- Osteknapp 264.2
- Ostekniv 264.2
- Ostekolle 234
- Ostepose 234
- Ostepresse 234
- Osteskjærer 264.2
- Ostespade 264.2
- Ostestampe 234
- Ostestaup 264.2
- Ostestempel 234
- Ostestett 264.2
- Ostetrau 234
- Overflatebehandlingsfaget;
metallhåndverk 326.91
- Overhøring (konfirmasjon) 795 883
- Overhøringsdress; hel drakt 291.7
291.31 795 883
- Overhøringskjole 291.72 291.32
795 883
- Overklasse 565
- Overskjærer 288.51
- Oversvømmelser; flom 133 731
- Ovn; energi 374 354.2
- Ovn; varme i bygninger 354.2 374
- Ovnsofot 354.3
- Ovnskitt 356 354.2
- Ovnskrok 354.3
- Ovnsskjerm 354.2 353.2
- Pakkhus 488 504 347
- Palefiske (småsei-) 226.5
- Palett 532
- Palettkniv 532
- Palleskjørt; butikk 443 446
- Panfloyte 534.4
- Panne (matlagning) 252.2
- Pannelin 291.71 291.42
- Panneprydelse (seletøy) 492
- Pannepute 291.72
- Pannering 252.3
- Pannespeil (lege) 759.32 757
- Pantelån 426
- Pantomime 536
- Papir; ulike kvaliteter og spesialiteter
289.7
- Papirfabrikk 289
- Papirfremstilling; håndverk og
industrielt 289
- Papirhyssing 289.7 283
- Papirindustri; råmaterialer 289.1
- Papirindustri; fremstillingsmetoder
289.2
- Papirindustri; spesialpersonell 289.8
- Papirinsamling 318
- Papirkniv 218
- Papirlommetørkle; hygiene 514
- Papirmakerfaget 289.81
- Papirullholder; hushold 352.6
- Papirullholder; butikk 443
- Papirsaks; ukjent bruk 412.1
- Parader; nasjonaldag 527.4 541
- Parader; offentlig underholdning
541
- Parafinlampe 354.1 373
- Parafinlampe; energi 373 354.1
- Paraply 293
- Paraplyfabrikk 295.8
- Paraplymaker 294.81
- Paraplystativ 352.6 417
- Parasoll 293 132
- Parfyme 302
- Parfymeindustri 303
- Parker 367
- Parkering 363
- Parlament 646
- Part; hvalfangst 225.8
- Partivesen 665
- Partsrederi 505.8
- Parykk 302
- Parykk; fremstilling 305.3
- Parykkmaker 305.3
- Parykkstativ 302 417
- Pasient 758
- Pass 486
- Passer; ukjent bruk 412.7
- Passer; undervisning, høyere skole
873
- Passer; undervisning, folkeskole 872
- Passkontroll 486
- Pastilleske 257
- Patent 424
- Patentregisteret 424
- Patriotisme; lokal - 621
- Patriotisme; nasjonal - 186
- Pauker 534.2
- Pause (i arbeidet) 466
- Paven 793
- Paviljong (park) 367 529

- Paviljong (salg) 347 443
 Pedagogikk 876
 Peddikarbeid 285.2
 Peis 354.3
 Peispuster 354.3 372
 Pekestokk; skole 872
 Pelsdyroppdrett 231.7
 Pelsdyrutstyr 231.7
 Pelsproduksjon 231.7 237
 Penal; skrift 212.4 872
 Pengebøsse; betalingsmidler 436
 Pengebøsse; sparing og investering 454
 Pengegaver fra utlandet 457
 Pengekiste 454 436
 Pengelotteriet 525
 Pengepung 436
 Penger 436
 Pengeskap 454 436
 Pengeskrin 454 436
 Pengevesen 436
 Pennal; skoleundervisning 212.2 872
 Penneskaft 212.4
 Pennesplitt 212.4
 Pensel; kunstmaler- 532
 Pensel; maler- 338.51
 Pensjon; militær 729
 Pensjon; privat 466
 Pensjon; statlig 657
 Pensjonat; bygning 342 485
 Pensjonat; virksomhet 485
 Pensjonist 745 886
 Pensjonsalder 886
 Pepperbøsse; kjøkken 263
 Pepperbøsse; servering 264.2
 Pepperdyrking 249
 Pepperkvern 252.1 263
 Pepperkvern; til bordbruk 264.2
 Perfeoscope; tannlege 759.81
 Perlebroderi 531.26
 Perledykking 228
 Perlefat 264.2
 Perlemor; materiale 321
 Perlestikking 531.26
 Persienne 353.2
 Personlig hygiene 515 302
 Personlighet; den sosiale 156
 Personlighet; generelt 15
 Personlighetsforstyrrelser 158
 Personlighetstilpasning 154
 Personlighetstrekk 157
 Personlighetsutvikling 155
 Personnavn 551
 Persontruger 481
 Petrokjemisk industri 382
 Petroleum 135 315
 Ph-meter 804.7
 Piano 534.5
 Pianostemmer 534.859
 Picklesgaffel 264.2
 Pidestall 352.4
 Pikeværelse 357
 Pilegrimsferd 788 484
 Pilk 226.2
 Pilkstøping 326.78
 Pimpestein 135
 Pinning; skomaker 294.51
- Pins 293
 Pinse; kirkelig feiring 796 527.26
 Pinse; verdslig feiring 527.26
 Pinsett; frimerkesamling 523 205
 Pinsett; hårfjerning 302
 Pinsett; ukjent bruk 412.6
 Pipe (skorstein) 354.5
 Pipe (snadde) 276
 Pipedreier 322.58
 Pipehylle 276 352.5
 Pipejern 296.3 374
 Pipekrage; oppsetting 296.36
 Pipekrage; prestedrakt 793 291.72
 Pipekragemaker 294.7
 Pipemaker 322.58
 Pipeskål 276 353
 Pipetang 296.3
 Pisk; hest 492
 Pisk; straff 681
 Pisking; straff 681
 Pjølterglass 272.54
 Pjoning 286.72
 Plakat; reklame- 446
 Plakat; valg- 666
 Plakattrykking 213.7
 Planering av mark 332
 Planeter 815 130
 Plankeskjæring; håndsag 322.148 313.51
 Planlegging; økonomisk 179
 Plansjeserie; skole 876
 Plantefarging; husflid 286.6 288.62
 Plantenavn; folkelige 824
 Planter; forestillinger om 824
 Planter; bygninger 347 247
 Planter; virksomhet 247
 Planter; skogstrær 313.114 247
 Planter; jordbruket 242
 Plantørke 256.3
 Plass 363
 Plastbåter; fremstilling 396.2
 Plaster 752
 Plastformerfaget 384
 Plastindustri 384
 Plastinnsamling 318
 Plastpose; bærepote 482.1 443
 Plastpose; bevaring og lagring av mat 251
 Plastpose; varehandel 443 482
 Platebearbeiding; generelt 326.6
 Platemester 719
 Plateproduksjon; bygningsplater 339.3
 Platesaks; jernverksted 326.6
 Platespiller 534.6
 Pledd 353.4
 Pleddrem 482
 Plog 241.2
 Plogjern; fremstilling håndverksmessig 326.12
 Plogsmed 326.12
 Plugghammer; skomaker 294.51
 Plummeplukking 245 241.5
 Plystring 198 533
 Ploying 241.2
 Poesi 538
 Poesialbum 538
 Poet 538 159 ?
- Pokal; drikke- 272.54
 Pokal; laugspokal 467
 Pokal; premie- 555
 Polerer; overflatebehandling av tre 322.72
 Polferd 484
 Politi 625 659
 Politi; statens ansvar 659
 Politi; uniform 291.7 625
 Politiker 66 159
 Politisk maktmisbruk 661
 Politisk manipulasjon 662
 Politisk maskineri 667
 Politisk virksomhet 66
 Politiske bevegelser 668
 Politiske metoder; hederlige 663
 Politiske metoder; uhederlige 664
 Politiske partier 665
 Politur 356
 Pompadur 293
 Pornografi 831
 Porselensfabrikk 323.1
 Porselensmaling 531.86
 Porselensrestaurering 323.7
 Port; hageport 351 417
 Port; i gjerde jordbruk 231 417
 Portal 355
 Portefølgemaker 282.54
 Portefølgemaker; håndverksfag 282.74
 Portierer 353.2
 Portner 358.81
 Portrett 159
 Portstolpe 351 417
 Portvakt 357
 Pose; emballasje; ukjent bruk 415
 Possementmaker 284.6 288
 Posteform; husholdning 252.2
 Postemalder 253.6
 Postemalder; faglært håndverker 253.86
 Postfører; daglig 205
 Posthorn 205 534
 Posthus 344 205
 Postkasse 205
 Postkontor 344 205
 Postkort; påskrevet 212.5 205
 Postmaker (lager vannposter i tre) 322.57
 Postombæring 205
 Postordrehandel 443
 Postrute 205
 Postsparebank 454 205
 Poststativ 205 417
 Posttransport 205
 Postvesen 205
 Postvesen; organisasjon 205
 Postveske 205 482
 Postveske; bærepote 482.1 205
 Potetdyrking 244
 Potetfat 264.2
 Potethakke 241.5 244
 Potetkjeller 241.6 251 244
 Potetkvern 252.1
 Potetoptaker 241.5 244 407
 Potetoptaking 241.5 244
 Potetplog 241.5 244
 Potetrasp 252.1

Potetskreller 252.1
 Potetsorterer 241.8 244
 Potetstapper 252.1
 Potetåker 244
 Potpouririkrukke 353.6 356
 Pottaske; fremstilling av 314.23 323
 Potte (natt-) 514
 Pottemaker 323.11
 Pottestol 758 514
 Pram 501.12
 Preken 796
 Prekensamling 796
 Prekestol; møbel 352.9 796 778
 Prekestol; kirkeinventar, gudstjeneste 796 352.9 778
 Premie (lotteri-) 525
 Premiepokal 555
 Pren; seilmaker 396.63
 Presang 431
 Preserver; drakt 293
 Preserver; konserverindustri 255
 Preserver; konservering av mat i hjemmet 251
 President 643
 Presse 204
 Presse; annonsering, reklame 446
 Presse; publisering 214
 Presse; trykking 213.7
 Pressebyrå 204
 Pressejern; hushold. 296.31
 Pressejern; konfeksjonsindustri 295.2
 Pressejern; skredder 294.41
 Prestedrakt; daglig 291.7 793
 Prestedrakt; seremoniell 291.7 796
 Prestegård 793 342
 Presteportrett 793 159
 Presteskap 793 565
 Prestisje 554
 Prevensjonsmiddel 842
 Primspade 234
 Primstav 805 796
 Primus 252.3
 Prins 643
 Prinsesse 643
 Pris og verdi 435
 Prisfastsettelse 435
 Private velferdstiltak 747
 Privilegier 423
 Produksjon og tilførsel av varer 433
 Profet 792
 Profeter 792
 Profilhøvel 322.4
 Profilstein; bygningsutstyr 355
 Proletariat 565
 Propaganda; i fred 208
 Propaganda; i krig 723 208
 Propaganda; politisk 208 668
 Prosesjoner; religiøs 788
 Prosesjoner; verdslig 541
 Prosess 695
 Prosjektering; reguleringsplaner bebygg. 361.9
 Prosjektering; veier og jernbaner 499
 Prosjektering; av bygninger 341
 Prosjektering; skipsbygging i stål og jern 396.4

Prosjektering; idrettsanlegg 526
 Prosjektering; skipsbygging, treskip 396.3
 Prosjektforberedeser 122
 Prospekt; by 361.2
 Prospekt; hovedstad 361.1
 Prospekt; landsbygd 361.6
 Prospektkort 212.5
 Prostitusjon 548
 Protektorat 636
 Protesemontorfaget 294.585
 Protoser 732 752
 Provins 635
 Prydvekster; dyrking 247
 Prydvekster; hage 351
 Psykiatrisk institusjon 743 756 734
 Psykoanalyse 755
 Psykologi; folkelig 828
 Psykoterapeuter 756
 Pub; skjenkested 275
 Pubertet og pubertetsriter 881
 Pubertetsriter 881
 Publisering 214
 Pudder 302
 Pudderdåse 302
 Puddingform 252.2
 Puff 352.4 352.1
 Pukkverk 316
 Pulk; transport m. dyr 492
 Pullue 291.71
 Pumpe; brannslukningsutstyr, offentlig 365.4
 Pumpe; skipsutstyr 501.8
 Pumpe; ukjent bruk 406
 Pumpe; vannforsyning 312
 Pumpemaker 396.83 322
 Pumpestempel 414
 Pung (penge-) 436
 Punsjebolle 272.54
 Punsjeglass 272.54
 Punsjemugge 272.54
 Punsjesil 272.54
 Punsjese 272.54
 Purépresse 252.1
 Puslespill 524
 Pusseskin; husholdning 356
 Pute; senge- 513.4
 Pute; sofa- 353.4
 Putetrekk; sengetøy 513.4
 Putetrekk; sofa- 353.4
 Putevar (sengetøy) 513.4
 Puttis; drakt 291.74
 Pyntebånd; fabrikkfremstilt 288
 Pyntebånd; interiør 353.4
 Pyntegjenstander; interiør 353.6
 Pyntehåndkle 353.4
 Pyntehåndkleholder 352.6 353.2
 Pyntekam 301
 Pyntemalje 301
 Pynteskål 353.6
 Pålleggskjæremaskin 252.1 404
 Påske; kirkelig feiring 796
 Påske; verdslig feiring 527.24 796
 Påsketur 527.24
 Påskyver; avvenning, spisetrening 862 264
 Påskyver; servering 264.2 862
 Pølsebod; bygning 347 265

Pølsebod; virksomhet 265
 Pølsehorn 251
 Pøseklype 264.2
 Pøsemaker 253.85
 Pøsemakerfaget 253.85
 Pøsepinne 252.1
 Quilting 531.21
 Radar; luftfartøy-navigasjon 507 207
 Radar; militær bruk 718 207
 Radar; skips-navigasjon 502.1 207
 Radar; teknologi 207
 Radiator 354.2
 Radio og fjernsyn 207 403
 Radiomast 349 207
 Radiomast; fremstilling 334
 Ragufat 264.2
 Rakker 365.18
 Rallar 464 499
 Ramme (bilde-) 353.5
 Ran 685
 Ransel; bæring 482.1
 Ransel; skole- 872 482
 Rapping 333 338.7
 Ras 731
 Rasediskriminering 563
 Rasefordommer 563
 Raser 144
 Raseskille 563
 Raseteorier 829 186
 Rasjonering; krig 722 434
 Rasp (råkost-) 252.1
 Rasp (tre-) 322
 Rav 135
 Ravsliping; yrkesmessig 306
 Rederi 505.8
 Redningsvest; skips/båtutstyr 502.7 501.8
 Redskaper; alminnelige, ukjent bruk 412
 Redskaper; generelt 41
 Redskaper; spesial-, ukjent bruk 412
 Reformbevegelser 185
 Regatta 526 501.1
 Regiment 701 704
 Regjering 645
 Regler og rim; barn 857
 Regler/rim 538
 Regnebrett 802
 Regnemaskin 802
 Regnetabell 802
 Regnfrakk 291.72
 Regning 435
 Regnskap; forretningsdrift 441
 Regnskapsbok; forretningsdrift 441
 Reguleringsplan 361.9 131
 Rehabilitering; trebygninger 335
 Rehabilitering; murbygninger 333
 Reholdspersonale; off. bygninger m.m. 358.83
 Reimsmøring 282.3
 Reindrif 233 231.6
 Reinsdyr; tamdyr 231.6
 Reinsdyr; villrein 136
 Reinskinn 281
 Reinskinn; liggeunderlag 513
 Reip, (hudreip); fremstilling 282.36

- Reipari 282.36
 Reiptvinne (hudreip) 282.36
 Reise-; turist-/ fritids-/ forretnings- 484
 Reisebeskrivelser som historisk kilde 175
 Reisebestikk; måltider 264.5 484
 Reisebestikk; reise 484 264.5
 Reisebyråer 485
 Reiseeffekter; fremstilling 282.7
 Reisetforskrifter 486
 Reisehåndbok 484
 Reiseinformasjon 485
 Reiser; generelt 48
 Reiseruter; generelt 487
 Reiseservice; generelt 485
 Reisetstyr 484
 Reiseveske 482.1 484
 Reising; generelt 484
 Reising; i luften 509
 Reising; m. jernbane 497
 Reising; til lands; generelt 49
 Reising; til sjøs 505
 Reiv 291.72 291.1 854
 Rekestråling ved Grønland 226.6
 Reklame 446
 Reklame/butikkskilt 446
 Reklameplakat 446
 Rekreasjon; sted for, tilhører til 529
 Rekreasjonsanordninger 529
 Rekruttskole 702
 Religion i sin alminnelighet 771
 Religionsutøvelse; generelt 78
 Religiøs forfølgelse 798
 Religiøs organisasjon; generelt 79
 Religiøs; dyrkelse 782
 Religiøs; forsamlinger 794
 Religiøs; intoleranse 798
 Religiøs; opplevelse 781
 Religiøse sermøner 796
 Remmesnitter 282.31
 Rengjøring; gater 365.1
 Rengjøring; hushold 356
 Rengjøring; klesvask 296.21
 Rengjøring; oppvask 264.4
 Rengjøringsbyrå 358.83
 Rengjøringsbotte 356
 Rengjøringsmidler; tilvirking 388
 Rennarband (jern) 526 481
 Renneapparat 286.3
 Rennekiste 286.3
 Rennespik 286.3
 Rennestein 363
 Renovasjon; offentlig 365.1
 Renovasjon; yrkesspesialister 365.18
 Renovatør 365.18
 Renselse og soning 783
 Renseri; yrkesmessig 296.28
 Rensetrommel; pelsdyr 231.7
 Renslighet; personlig hygiene 515 302
 Renslighetsopplæring 863
 Reol 352.5
 Reparatør av kjøretøy (biler) 398.36
 Reporter 204
 Reprodusør 213.6
 Repromontør 213.6
 Reputeknikker 213.6
- Repslager; håndverk 283.82 396.61
 Repslager; industrielt 288.7
 Repslagerfaget 283.82 396.61
 Repslagerhjul; bruk 283.5
 Repslaging; byggehåndverk, ufaglært 283.8
 Repslaging; skipshåndverk 396.61 283.82
 Restaurant; bygning 347 265
 Restaurant; virksomhet 265
 Restaurering; møbler 322.49
 Restaurering; porselen 323.7
 Restaureringsteknikker 217.863
 Restemat; boks 264.4 251
 Rettergang 695
 Rettergang; folkelig 627
 Rettferdighet 69
 Rettigheter; borger- 641
 Rettigheter; tap av - 681
 Rettkniv; bøkker 322.24
 Rettslige normer 671
 Rettspleiepersonell 693
 Rettsystem; generelt 69
 Rettsvesen 69
 Rettsvesen; Spesialdomstoler 698
 Rettsvesen; domstolbehandling 695
 Rettsvesen; domsfullbyrdelse 696
 Rettsvesen; dømmende myndighet 692
 Rettsvesen; fengsel og arrest 697
 Rettsvesen; generelt 67
 Rettsvesen; rettspleiepersonell 693
 Rettsvesen; rettsaker; forberedelse til 694
 Rettsvesen; sivilprosess 691
 Reumatisme; legemidler og gode råd 757
 Revefarm 231.7
 Revesaks 224.2
 Revolusjon 669
 Revolver 411.1
 Revy; humor 522
 Revy; musikk- og teaterforestillinger 545
 Ridesal 492
 Rideutstyr 492
 Rideutstyr; fremstilling av 282.2
 Rigg og riggdetaljer 501.8
 Rigger; skipshåndverk 396.65 284.41
 Rigging av skuter 396.65 284.41
 Riksgrense 64
 Riksvåpen 186 64
 Ring; smykke 301
 Ringeapparat 202 416
 Ripmot (streksmål); sløyd 322.3
 Risse mål 322
 Rissepasser 322
 Rist; dør- 355
 Rist; grilling 252.3
 Rist; matlagning 252.3
 Rist; ovn- 354.2
 Rituale 788
 Rive (høy-) 246.5
 Rivemaker 322.35
 Rivenavar 322.35
 Riving av hus 331
- Riving av hus; dokumentasjon, museum 217.44
 Rivjern 252.1
 Rökk 283.4 286.21
 Rokkedreier 322.55
 Rokkemaker 322.55
 Rokker; fremstilling av 322.55
 Romfart 506
 Rommål 804.2
 Rorbu 342 226
 Rorbukokke 252.84 226
 Rosemaler 531.81
 Rosemaling 531.81
 Rosett (takrosett) 353.1
 Rotkniv; tillaging av mat i hjemmet 252.1
 Rottfelle; vedlikehold av hjemmet 356 224.2
 Rotvektkjeller 241.6 251 244
 Rovdyrfelle 224.2
 Rubbejern; vedlikehold av klær 296.3 374
 Rubbejerntang; vedlikehold av klær 296.3 374
 Rugemaskin 235 416
 Ruin 172
 Rukku 241
 Rull; baking 252.2
 Rullegardin 353.2
 Rullekjerne 234
 Rullekniv 252.1
 Rullestol 481 732
 Rundholt; master, rær, bommer, fremstilling 396.33
 Rundholtmaker 396.33
 Rundhøvel 322
 Rundpinner 286.41
 Runebomme; samisk 778
 Runestein 211 212.5
 Runetegn 212.1
 Ruse 226.2 226.5
 Russ 873 877
 Rustmiddel 381
 Rustning 411.3 714
 Rustningsindustri 719
 Rutetraffikk; med damp- og motorbåt 505.22
 Rydningsroys 241.1
 Rye; gulv- 352.8
 Rye; senge- 513.4
 Ryggkurv 482.1
 Ryggmeis 482.1
 Ryggsekk 482.1
 Ryggsekk; sauegjeterutstyr 233
 Rykter 203
 Rypejakt 223
 Rytter 492
 Rådhus 344 632
 Rådsforsamlinger 623
 Rådyrjakt 224.5
 Råmaterialer; bearbeiding 32
 Røde Kors 747
 Røkebord 352.3 276
 Røkelse 356 782
 Røking av kjøtt etc. 251
 Røksignaler 202
 Røkt av husdyr 231
 Rømmeambær 234 251

- Røntgen; medisinsk utstyr 758 416
Røntgenbildeholder 758 416
Røregaffel; matlaging 252.1
Røremaskin 252.1 404
Rørespade; matlaging 252.1
Rørledning; elektrisitetsverk 377
Rørledning; for vann 312
Rørledning; kloakk 365.1
Rørledning; olje/gass 315
Rørlegger 336.81
Rørleggerarbeid 336
Rørleggerfaget 336.81
Rørleggerverktøy 336
Rørtang 336
Røverspråk 198 857
Røykeri; matvareindustri 255
Røyking av mat;
konserveringsmetode 251
Røyking; opplysningskampanjer mot
744 276 751
Røykovn 354.2
Sabel 411.1
Sabel; militær 713 411.1
Saccharometer; lege 759.31
Safari 224.5
Saftflaske 272.12
Saftglass 272.12
Safting 251
Saftkoker 251
Saftmugge 272.12
Saftpresse 272.12 251
Sag; elektrisk sag for
metallbearbeiding 326 403
Sag; elektrisk sag for trebearbeiding
322 403
Sag; elektrisk, ukjent bruk 403
Sag; håndsag for metallbearbeiding
326
Sag; håndsag for trebearbeiding 322
Sag; håndsag for bordskjæring på
stilling 322.118
Sag; møbelsnekker 322.42
Sag; ukjent bruk 412.1
Sagbruk; bygning 348 313.5
Sagbruk; oppgangssag 313.52
Sagbruk; rammesag 313.52
Sagbruk; sirkelsag 313.53
Sagbruk; virksomhet 313.5 322.11
Sagbygger 335.22
Sagkrakk; vedsaging 314.31 354.2
Sagmester 313.5
Sagn 538 539
Sagstilling; håndsag 313.51 322.148
Sakrament 788
Saks; frisør- 305.2
Saks; negle- 302
Saks; saue- 236
Saks; skredder- 294.41
Saks; sukker- 263
Saks; ukjent bruk 412.1
Sal 492
Sal; kløvsal 492
Salatbar 265
Salatbestikk 264.2
Salatbolle 264.2
Saldekket 492
Saler; fremstilling av 282.41
Salg; generelt 44
Salgsarbeid 446
Salgsrett 432
Salmaker 282.41
Salmaker; -redskaper 282.41
Salmakerfaget 282.41
Salmakerklemme 282.41
Salmebok 214 796
Salmodikon 534.3
Salt; fremstilling 258
Saltbøsse 264.2 263
Saltbøsse; krydder 263 264
Saltebalje 251
Salting; konserveringsmetode for
mat 251
Saltkar 264.2 263
Saltkar; krydder 263 264
Saltmatsfat 264.2
Saltpetersyde 385.83
Saltskje 264.2 263
Saltstein; husdyrhold 231
Saluttkanon 576 411
Salviete 272.21
Samarbeidsvilje; personlighetstrekk
157
Sambandsutstyr; militært 708 206
Sambandsutstyr; sivilt 206
Samboerskap (ugifte) 588
Same; befolkningssammensetting
162
Same; etniske skiller 563 162
Samekoie/gamme 342 563
Samfunn; generelt 62
Samfunnets innbyrdes forbindelser
628
Samfunnskasser; klasseskille 565
Samfunnskontroll 626
Samfunnsplanlegging 185
Samfunnsvitenskap 815
Sami duodji; elvebåtbygging
396.113
Sami duodji; fottøy 294.5
Sami duodji; gammebygging 335.9
Sami duodji; horn og bein 321
Sami duodji; klær 294
Sami duodji; tresløyde 322.3
Samovar 272.21
Samspill i naturen 138
Samtale 521
Samvirke/kooperasjon 347 474
Samvittighet 577
Sanatorium; bygning 344 743
Sanatorium; virksomhet 743
Sandaler 291.74
Sandtak 317
Sanering (av bygning) 331
Sang 533
Sangbok 533 212
Sangerstevne 541 533
Sangforening 533 575
Sangkor 533
Sangtekst 539
Sanitetsforening 747 575
Sanitære forhold 514
Sanking av føde 222
Sanseintrykk 151
Satengveving 286.386
Sau; husdyr 231.3
Sauebjellev 231.3
Sauefjøs 231.3
Sauehold; ullproduksjon 236 231.3
Saueklipping 236 231.3
Saumerking 236 422 231.3
Sauesaks 231.3 236
Sauesamling 233 231.3
Sausekopp 264.2
Sausekje 264.2
Sauseose 264.2
Scene 536 545
Scooter 493.8
Scooterdress 291.7 493.8
Securitas 358.85
Sed og skikk 183
Seddel; pengeseddel 436
Sedelighets- og
ekteskapsforbrytelser 684
Segl; signet 212.4
Seidestein; samisk 778
Seiermaker (urmaker) 326.54 805
Seifiske 226.5
Seilbåt m. motor 501.15
Seilbåt; fritidsbåt 501.14
Seiling 502
Seiling; idrett 502 526
Seilmaker; skipshåndverk 396.63
Seilmaker; til sjøs 505.66 396.63
Seilmakerverktøy 396.63
Seilsjette 501.14
Seilskip; en mast 501.2
Seilskip; mer enn en mast 501.3
Sekke; skogsarbeider 313.43
Sekke; ukjent bruk 415
Sekkepipe 534.4
Sekketralle 493.3 483
Sekretær 212.8
Seksring 501.13
Seksualitet 83
Seksualitet; diverse 839
Seksualitet; forekteskapelig 836
Seksualitet; homoseksualitet 838
Seksualitet; oppdragelse 864
Seksualitet; regler, generelle 834
Seksualitet; regler, mellom
slektninger 835
Seksualitet; samkvem 833
Seksualitet; stimuli 832
Seksualitet; utenomekteskapelig 837
Sekt; religiøs 794
Sel (seterhus) 342 233 221
Selebunge (seletøy) 492
Selemaker 282.43
Selepinne 492
Seler 291.72
Seletøy 492
Seletøy; fremstilling 282.41
Selfangst 225.5
Selfangstskute 225.5 501
Seljakt 225.5
Seljefløyte 534.4
Selskap; høytid og festdager 527
Selskap; omgjenge og gjestfrihet
574
Selvbinder 243 241.5 407
Selvforsvar 672
Selvkontroll 865
Selvmord 762
Selvskudd; fangst 224.2 411

Semafor 202
 Semantikk 196
 Sement; bruk 333
 Sement; fremstilling 339.21
 Sementfabrikk 339.21
 Sementrør; produksjon 339.22
 Sementvarefabrikk 339.22
 Sending 264 574 482.1
 Sendingsambar 264 574
 Sendingskurv 482 264 574
 Seng 352.2 513.2
 Sengebenk 352.2 513.3
 Sengebånd 513.5
 Sengeforheng; interiør 353.4 513.5
 Sengehest 513.5
 Sengejakke 513.6 291.72
 Sengepute 513.4
 Sengeteppe 513.4
 Sengetøy 513.4
 Sengeutstyr 513.4
 Sengevarmer 513.5 354.2 374
 Sennegrass; isolering av fottøy 296.5
 Sennegress; ressursutnytting 314.6
 Sennegressigd 314.6
 Sennepskje 263 264.2
 Sennepskopp 263
 Sentralvarmeanlegg; installasjon 336
 Separator 234
 Separering (melk) 234
 Sermonier; hoff 644
 Sermonier; religion 796
 Sermonier; verdslige 527
 Servant 515 352.6 302
 Serveringsbestikk 264.2
 Serveringsbrett 264.2 482.1
 Serveringskurv 264.2
 Serveringsskål 264.2
 Service langs veiene; virksomhet 495
 Service langs veiene; bygninger 347 495
 Servicenæringer 445
 Serviettdekketøy 264.3
 Serviettmappe 264.3
 Serviettpresse 264.3 416
 Serviettpynt 264.3
 Serviettring 264.3
 Servise; kaffe/te 264.2 272.3
 Servise; mat 264.2
 Servitor 265.8 275.8
 Sesongarbeid 221
 Sesongbestemte forflytninger; matsanking 221
 Seteranlegg; bebyggelse 361.7 233
 Seterbruk; årssyklus 221
 Seterfjøs 343 233 221
 Setergjestebud 574 233 221
 Seterreise 221 233 484
 Seterstevne 527.1 221 233
 Setertaus/budeie 234 221 233 462
 Setertid 221 233
 Setervoll 361.7 221 233
 Setring 233 234 221
 Setter 213.5
 Setting av tekst 213.5
 Siffer 802
 Sifong, sprutflaske for mineralvann 272

Sigar 276
 Sigareske 276
 Sigarett 276
 Sigaretteske 276
 Sigarettkartong 276
 Sigarettmunnstykke 276
 Sigaretui 276
 Sigarkasse 276
 Sigarmaker 277.83
 Sigarsaks 276
 Sigd 243 241.5
 Signaler og budbringere 202
 Signalthorn 534.4
 Signet 212.4 551
 Signetring 212.4 301 551
 Signing (konge-) 643
 Sigøyner 563
 Sikt; matlaging 252.1
 Sil; husholdning 252.1
 Sil; melk 234
 Sil; punsj- 272.54
 Sil; te- 264.2 272.3
 Sild 136
 Sildefiske ved Island 226.6
 Sildefiske; havfiske 226.6
 Sildefiske; kystfiske 226.5
 Sildefjøl; matens servering 264.2
 Sildemål 228
 Sildesalting 228
 Sildesjau 228
 Sildestang (søkeredskap) 226.2
 Sildetallerken 264.2
 Sildetønne 228
 Silhår; til melkesil 234
 Silkebånd; fabrikkfremstilt 288
 Silkemaling 531.84
 Silobygning 246.6 349
 Silofor 246
 Sirkelsag; sagbruk 313.53
 Sirkus 541
 Sirupsdunk 251
 Siselering 531.65
 Siselør 531.65
 Sisterne; vannsisterne 312
 Sittemøbel 352.1
 Sivildforsvar 722
 Sivilprosess 691
 Sjablong; maler 338.51
 Sjablong; møbelsnekker 322.4
 Sjablong; som 294.2
 Sjakkspill 524
 Sjalousi (møbel) 352.9 353.2
 Sjamaner 756
 Sjamanisme 755
 Sjamantromme 778
 Sjark 501.16 226
 Sjekte; motorsjekte 501.16
 Sjekte; rosjekte 501.13
 Sjel 774
 Sjelevandringstro 775
 Sjeselong 352.1
 Sjoddyfabrikk 288.84
 Sjokkselger; butikk 443 446
 Sjokolade; drikke 272.23 274.6
 Sjokoladefabrikk 257.62
 Sjokoladekanne 272.23
 Sjokoladekopp 272.23
 Sjokoladeproduksjon 257.6

Sjokoladeproduksjon; håndverksmessig 257.68
 Sjøfor 494
 Sjø 133
 Sjøbod 343
 Sjøbod; varelager 488 504 347
 Sjøbomme 502.7
 Sjøelefant 136
 Sjøfart 505
 Sjøflyhavn 508
 Sjøforsikring 456 505
 Sjøkart 502.1 131
 Sjømann 505.6
 Sjømannsarbeid, knuter og surringer 284.4 505.76
 Sjømannskiste 482.2 502.7
 Sjømannsliv; daglig liv ombord 505.72
 Sjømannsliv; hyre 505.74 465
 Sjømannsliv; kosthold ombord 505.73
 Sjømannsliv; yrkeskarriere 505.71
 Sjømerke 502.2 349
 Sjøstridskrefter 706
 Sjøtransport, kystfart 505.25
 Sjøtransport, kanalfart og innsjøtrafikk 505.3
 Sjøtransport, utenriksfart 505.1
 Sjøtransport; kystfart, liten og stor 505.2
 Sjøtransport; lokale båtferder 505.21
 Sjøtransport; lokal rutetrafikk 505.22
 Skaberakk 492
 Skakekniv; -stol 286.12
 Skalk 291.71 291.41
 Skalldyroppdrett 228
 Skallekvern 256.5
 Skammel 352.1
 Skap 352.4
 Skap; butikk- 443 352.4
 Skarpretter 693 681
 Skarpretterøks 696 693
 Skarring (skarre-R) 197
 Skatoll 352.4 352.3
 Skatter, offentlige 651
 Skattevesen 651
 Skaut; kvinne 291.71 291.42
 Skautebånd 291.71 291.42
 Skav, forsanking 246.13 311
 Skavjern 322
 Skeimaker: hornskeimaker 321.1
 Skeimaker; treskeimaker 322.32
 Skeivøks; lagger 322.22
 Skeivøks; skimaker 322.34
 Sketsj 545 522
 Ski; idrett 526
 Ski; transport 481
 Skiarena 526
 Skibinding 481
 Skidrakt, hel drakt 291.7 526
 Skifabrikk; bygning 348 322.34 549
 Skifabrikk; treski 549 322.34
 Skifer 316 324.77
 Skifer: taktekking 338.14
 Skiferbrudd 316 324.77
 Skiferindustri 316

Skiferprodukter: fremstilling 324.77	Skipsmast 501.8	Skjøte 425
Skifersaks 316	Skipsmegler 505.5	Skjøve 322.3
Skifte; sivile prosesser i rettsvesnet 691	Skipsmekaniker 396.96 326.5	Sko 291.74
Skiftenøkkel; ukjent bruk 412.7	Skipsmodell; dampbåt 501.4	Sko; barn 291.74 291.2
Skigard 241.1 417	Skipsmodell; hobby 523	Sko; gutt 291.74 291.21
Skigardbygging 233.7	Skipsmodell; motorskip 501.5	Sko; kvinne 291.74 291.42
Skigåing; personforflytting 481 526	Skipsmodell; seilskute 501.3	Sko; mann 291.74 291.41
Skigåing; rekreasjon 526 481	Skipsratt 501.8	Sko; vedlikehold 296.5
Skihytte 345 526	Skipsratt, produksjon 396.82 501.8 322.53	Skobørste 296.5
Skikjelke 493.2	Skipsrederi 505.8	Skobøyle 296.5
Skikk 183	Skipssekk 505.7	Skog 137
Skilderhus 349 712	Skipssekk 505.7	Skogbrannvern 313.15
Skillegard 233	Skipssmed 396.81 326.15	Skogbruk 313
Skilsmisse 586	Skipssmie 396.81 326.15	Skogbruk; folketro 313 89
Skilt; gateskilt 363 202	Skipstømrer 396.31	Skogforskning 313.7
Skilt; husnummerskilt 363 355 202	Skipstømrerøks 396.31	Skogforvaltning 313.8
Skilt; postvesen 205	Skipsverft og båtbyggerier 396	Skoggjødsling 313.12
Skilt; reklame 446 202	Skipsvrak 501.9	Skoggrofting 313.14
Skiltmaler 338.55	Skisko 291.74 526	Skogindustri: tremassefabrikk 313.6
Skiltmaling 338.55	Skismøring 481	Skogindustri; sagbruk 313.5
Skiløp 526	Skisport 526	Skogindustri; tremasse-; bygninger 348 313.6
Skiløperkompani 704 481	Skistaver 481	Skogplanting 313.116
Skimaker 322.34	Skistøvler 291.74 526	Skogplanting 313.11 245
Skinkegaffel 264.2	Skitrekk /-heis 526	Skogsarbeid; arbeidsforhold 313.4
Skinn; kvalitetsvurdering/ulike kriterier 281.1	Skittentøykurv 296.21	Skogsarbeid; husvære 313.42
Skinn; saltet 281	Skittentøypose 296.21	Skogsarbeid; mat og mattilberedning 313.44 252
Skinnbearbeiding 281.1	Skitur 481	Skogsarbeid; organisering 313.41
Skinnegående transport 497	Skiutstyr; idrett/rekreasjon 526	Skogsarbeid; utrustning 313.43
Skinner (håndverksfag) 281.481	Skiutstyr; transport 481	Skogshusvære 313.42 342
Skinnefell 513.4 281	Skive (bord) 352.3	Skogskjøtsel; generelt 313.1
Skinnefellmaker 281.382	Skjal, kvinne 291.72 291.42	Skogsprodukter;
Skinnefellroser 531.38 281.382	Skje og gaffel 264.2	forbrenningsprodukter 314.2
Skinneklær 291	Skjebne 777	Skogsprodukter; tjære 314.21
Skinnekonservering 281	Skjedde 243 241.5	Skogsprodukter; brensel 314.3
Skinntørkestyr 231.7	Skjegg 302	Skogsøkonomi; generelt 313.1
Skip 501	Skjeimaker; hornskeimaker 321.1	Skogtaksering 313.17
Skip; dampskip 501.4	Skjeker 492	Skogvaktthold 313.15
Skip; motorskip 501.5	Skjekniv 264.2 732	Skohorn 296.5
Skip; stål, sammenføyningsmetoder 334 396.4	Skjekopp 264.2	Skoimpergnering 296.5
Skipssanker; fremstilling 396.81 326.15	Skjelett 147	Skoindustri; bygninger 348 295
Skippsbygging; aluminium 396.5	Skjell 136	Skoindustri; spesialister 295.5
Skippsbygging; betong 396.5	Skjell dyrking 228	Skoknekt 296.5
Skippsbygging; jern og stål 396.4	Skjellplog 226.2 226.5	Skokrem 296.5
Skippsbygging; maskin- og motorproduksjon 396.7	Skjellsanking 228	Skolebenk; møbel 352.1
Skippsbygging; produksjon av div. utstyr 396.8	Skjellskraping 228	Skolebenk; skole 872
Skippsbygging; rigg og seil generelt 396.6	Skjenkebevilling 275 265	Skolebilde; grunnskole 872 571
Skippsbygging; se også båtbygging	Skjenkested; bygninger 347 275	Skolebilde; høyere skole 873 571
Skippsbygging; tre 396.3	Skjerding 252.3 354.3	Skolebilde; yrkesskole 874 571
Skippsfart; kanal- og innsjøtrafikk 505.3	Skjerm Brett 352.9	Skolebok; grunnskole 872 212.2
Skippsfart; kystfart 505.25	Skjold 411.3	Skolebygning; grunnskole 346 872
Skippsfart; regelverk 505.9	Skjoldmaker 719	Skolebygning; høyere skole 346 873
Skippsfart; utenriksfart 505.1	Skjorte, bluse, kvinne 291.72 291.42	Skolebygning; yrkesskole 346 874
Skippsforlis 502.8	Skjorte, serk, kvinne 291.72 291.42	Skolehage; grunnskole 872 244
Skippsfører 505.61	Skjortebryst 291.72	Skoleinventar; grunnskole 346 352 353
Skipshandel 504	Skjørebbrett; matlagning i hjemmet 252.1	Skolejubileum 872 527.72
Skippsindustri; jern og stål 396.4	Skjærfil; ukjent bruk 412.1	Skolekjøkken 872 252
Skippskiste; bæreredskap 482.2 502.7	Skjærsliper 326.39	Skoleklokke; grunnskole 872 202
Skippskiste; skipsutstyr 505.7 482	Skjønnhetspleie 302	Skolepult 352.3 872
Skippskompass 502.1 416	Skjønnhetssalong 305	Skoleransel 482.1 872
Skippslei 502.1	Skjønnhetsspesialister 305	Skolesekk 482.1 872
	Skjønnlitteratur 538	Skolest; skoindustri 295
	Skjønnlitteratur; ikke innfødte forfattere 118	Skolest; skomaker 294.51
	Skjørt, jente 291.72 291.22	Skolestyre 871
	Skjørtelband 291.72 291.42	Skoletavle; grunnskole 872
	Skjørteseler 291.72 291.42	Skoletavle; høyere skole 873

Skoleundervisning; grunnskole 872	Skulderkrage, bryllup 585 291.72 291.42	Slaveri 567
Skoleundervisning; høyere skoler og høysko 873	Skulderstropper 291.7	Slaveri; straff 681 567
Skoleutflukt 872 571 484	Skulpjern; ukjent bruk 412.1	Slede 493.2
Skolevesen, offentlig grunnskole 365.4 872	Skulptur 532	Sledefell 493.2
Skolevesen, offentlig høyere skole 365.4 873	Skulpturhogging i stein 324.5	Sledemaker 398.11
Skomaker; lappeskomaker 296.84	Skurdhare 243 241.5	Sledepute 493.2
Skomaker; reparasjonsskomaker 296.68	Skurebørste 356	Sleder; fremstilling 398.11
Skomakerhåndverk 294.51	Skurekost 356	Sledeskrin 482.2 493
Skomakerklemme 294.51	Skuronn 243 241.5	Slegge; ukjent bruk 412.4
Skomakerredskap 294.51	Skurtresker 243 241.5 407	Sleiv; matlagning 252.2
Skomakertråd 294.51	Skutebilde; seilskute 501.3 353.5 532	Sleiv; melkestell 234
Skomakerverksted 294.51 353.9	Skyffel 351	Slekt; adopsjon 608
Skonnert 501.3	Skylapper 492	Slekt; begrepet 602
Skopose 296.1	Skyld 783	Slekt; besteforeldre og barnebarn 603
Skopusser; yrkesutøvelse 296.58	Skyldeling 425	Slekt; flermenninger 605
Skopussing 296.5	Skyllebolle 264.2	Slekt; generelt 60
Skore 252.3	Skyru 243 241.5	Slekt; herkomstregler 611
Skoreparasjon; hushold 296.6	Skysskifte 495	Slekt; kunstig 608
Skoreparasjon; husflid 296.6	Skysstasjon 495	Slekt; onkler og tanter 604
Skorstein 354.5 354.5	Skysstasjon; bygninger 349 495	Slekt; slekter og slektsgrener 612
Skorsteinsfeier 358.84	Skyssvesen 495	Slekt; svigerbarn 606
Skosmøring 296.5	Skytebane 529 526	Slekt; svigerforeldre 606
Skosparer 296.5	Skyteskive 526	Slekt; svogerskap 607
Skothyllkasting 526	Skyttel 286.34	Slekt; søskenbarn 605
Skralle 231	Skyttergrav; krigstaktikk 725	Slekt; etter 613
Skralle; musikkinstrument 534.1	Skytterhus 345 526	Slektsfeide 628
Skrangle; leketøy 524 857	Skytterlag 526 575	Slektsgranskning 612
Skrapemaskin; mink 231.7	Skyttermerke; idrett 526 555	Slektsgrupper, bilineære 617
Skredder 294.41	Skyttermerke; militært 703 555	Slektsregister 612
Skrellekniv; konservering av mat 251	Skåkler 492	Slektsrelasjoner 602
Skrellekniv; matlagning 252.1	Skål; kaffe- 272.22	Slektstavle 612
Skreppe 482.1	Skål; pynte- 353.6	Slektsterminologi 601
Skreppekar 443 482	Skål; serverings- 264.2	Slepdrag (tømmerkjøring) 313.3 492
Skrift; generelt 212	Skålvekt; handel 804.3 443	Slepe; ferdsselsvei 491
Skriftlige historiekilder 175	Skålvekt; ukjent bruk 804.3	Sleperive 246.5
Skriftspråk 197	Skøyte; fartøy 501.2	Slikkepott 252.1
Skrifttavle 212.5 353.9	Skøytebane 529 526	Slingrestokk 283.7 285.71
Skrin; reise- 482.2	Skøyter 481	Slipemaskin; industri 402
Skrin; ukjent bruk 415	Skøyter; gå på 481	Slipestein; ukjent bruk 412.3
Skrivarbrødkam 252.2	Sladrespeil; bil 493.5	Slipesteinhogging 324.75
Skrive- og trykkerhjelpemidler 218	Sladrespeil; hus 355	Slipp 504
Skrivebord 352.3	Slagband; bokker 322.24	Slips; mann 291.72 291.41
Skriveferdighet; -utbredelse 212.2	Slagbenk 352.1 352.2	Slipsnål 293
Skrivemaskin 212.4	Slagsmål; opptøyer og bandittvesen 579	Slire; ukjent bruk 412.1
Skrivemøbel 352.3 212	Slakte- og kjøttindustri 253	Slireform; knivmaker 322.91 282
Skrivepult 352.3 212	Slakteindustri 253	Slirelest; knivmaker 322.91 282
Skriveredskaper 212.4	Slaktekniv 253	Sliul 243 241.5
Skriveskrin 212.4	Slaktepinne (pølsepinne) 251	Slott 643 342
Skrubb; gryte- 264.4	Slakter 253.8	Sluffe 493.2
Skrubb; gulv- 356	Slakter; butikkslakterfaget 253.84	Sluffer; fremstilling 398.11
Skruemaker (laget tresruer) 322.56	Slakter; byggehåndverkeren 253.81	Sluggu 243 241.5
Skrujern; ukjent bruk 412.7	Slakter; faglært byhåndverker 253.82	Sluser 503
Skrunøkkel; ukjent bruk 412.7	Slakter; kjøttindustrien 253.81	Slåmaskin 407 246
Skrustikke 417	Slakter; yrkesspesialistene 253.8	Slåsskamp 578
Skrutrekker; ukjent bruk 412.7	Slakteri; bygning 348 253	Slått 246.5
Skrutvinge 322	Slakteri; virksomhet 253	Slåttegraut 527.6 246
Skråtabakk 276	Slakting; butikkslakterfaget 253.84	Slåttonn 246.5
Skuddårsfeiring 527.32 805	Slakting; byggehåndverkeren 253.81	Sløyd 322.3
Skuespill/teater 545 536	Slakting; slakting på gården 253.81 231	Sløyd; skoleundervisning 322.3 872
Skuffebord 352.3 352.4	Slakting; ufaglært 253.81	Sløying av fisk 226
Skuffmøbel 352.4	Slang; i språk 192	Smed 326.1
Skulderbånd 291.7	Slave 567	Smellstikker; musikkinstrument 534.1
Skulderklut, bryllup 585 291.72	Slavehandel 567	Smeltedigle; ukjent bruk 326
		Smelteverk/smeltehytte; gruedrift 316

Smelteverk; aluminiumsindustri 326	Snømaking 132 491	Sparketur 526 493
Smelteverk; jern- og stålindustri 327	Snøplog 491 132	Sparkstøtting 493.2
Smic; smed 326.1	Snøre (fiske-) 226.2	Sparkstøttinger; fremstilling 398.14
Smietang 326.1	Snøreslagings; m. kjegle e. repslagerhjul 283.5	Spaserstokk 481
Smieverktoy 326.1	Snøresule (fiske-) 226.2	Spebarnshjem 854
Smugling 687 439	Snøscooter 493.9	Spebarnsstell 854
Smulebrett 356	Snøskred (-ulykke) 731 132	Spebarnstid; seremonier 852
Smulebørste 356	Snøsokker; (leggis) 291.74 132	Spebarnstøy; hel drakt 291.7 291.1 854
Smykke 301	Snøsokker; bellinger 291.74	Spebarnstøy; kropp 291.72 291.1
Smykke; del av drakt 291 301	Sofa 352.1	Spedalskhet 753
Smykkefremstilling 306	Sofapute 353.4	Spedalskshospital 734 753 743
Smykkefremstilling; yrkesspesialister 306.8	Sofaputetrekk 353.4	Speider 575
Smykkeskrin 301	Sofatrekk 353.4	Speiderdrakt; hel drakt, jente 291.7 291.22 575
Smykkesteinsliping; yrkesspesialitet 306.81	Sokk 291.74	Speiderdrakt; hel drakt, gutt 291.7 291.21 575
Småbåthavn 504	Sokk; barn 291.74 291.2	Speil; møbel 352.7
Småforbrytelser 738	Sokk; kvinne 291.74 291.42	Spekefjøl 264.2
Småforbrytere 738	Sokk; mann 291.74 291.41	Spekulasjon; finans 455
Småprat 521	Sokk; spebarn 291.74 291.1	Spenne; beltespenne 293 291.72
Smørambar 234 251	Sokk; voksen 291.74 291.4	Spenne; capespenne 301 293
Smørbrødklype 264.2	Solbriller 293	Spenne; hår- 302
Smørbutt 234	Solbærtoddy 272.29	Spenne; knespenne 293 291.74
Smørdunk 234	Sold; korn- 243 241.5	Spenne; pyntespenne 301 293
Smørepute (jernbane) 496	Soldat 701	Spenne; skospenne 293 291.74
Smørform 234	Solenergi 379	Spenne; trøyespenne 293 291.72
Smørkanne 264.2	Solfaktorkrem 751	Speseriskap 352.4 263
Smørkinning 234	Soling 302 52	Speseriskrin 263
Smørkniv 264.2	Solsystem 821	Spesialavlinger 249
Smørrose 252.2 234	Solur 805	Spesialbutikker 443
Smørspade; melkestell 234	Somatologi; beskrivende 142	Spesialdomstoler 698
Smørspade; måltid 264.2	Sommer 132	Spesialklær; festklær, sivile uniformer 291.7
Smørstaup 264.2	Sommerfjøs 343 233.2 221	Spesialredskaper; ukjent bruk 412
Smørstempel 252.1	Sommerutfartssted 529 526	Spesialspråk 198
Smørstett 264.2	Sonar 207	Spett; ukjent bruk 412.5
Smørøskje 251	Sondertang (lege) 758	Spiker 414
Snackbar 265	Sopelime 356	Spikermatte 785
Snakkbar 265	Sopelimebinding 284.21	Spikersmed 326.22
Snare; fugl 223.3	Sopp 137	Spikerverk 327
Sneglehus 136	Sopp; dyrking 244	Spikhylle 354.1
Snekke; motorsnekke 501.16	Soppkontroll 137 146	Spill 524
Snekker 322.3	Soppkurv 222	Spillbord 352.3 524
Snekker, støpemodellsnekker 327.88 322.82	Soppsanking 222	Spilledåse 534.6
Snekkerhøvel 322.3	Sorg 765	Spillkum; drikke 272
Snekkerkurs 322.3 874	Sosial lagdeling; generelt 56	Spillkum; måltid 264.2
Snekkenavar 322.3	Sosialarbeidere 748	Spillpenger 524
Snekkerredskaper 322.3	Sosiale relasjoner og grupper 571	Spinne drev 283.3 396.31
Snekring; dører- og vinduer 335.57	Sosialomsorg 745	Spinne si 283.3
Snekring; innredning 335.52	Sosialpolitikk generelt 185	Spinneredskaper 283
Snekring; panelarkitektur 335.51	Sosialt arbeid 748	Spinneri 288.2
Snekring; trapper 335.55	Sosialtrygd 745	Spinnestokk/håndrokk 283.4 286.21
Snellestol 286.2	Sosiokulturelle utviklingslinjer 178	Spinnetein 283.4 286.21
Snepert (årelating) 757	Sosiolekt 198	Spinning 283
Sniffing 276 733	Sosiologi; folkelig 829	Spinning; m. håndtein eller rokk 283.4 286.21
Sniffing; som sosialt problem 733	Souvenir 484 211	Spinning; med hendene eller enkle redskaper 283.3
Snittemaskin 252.1 404	Soveplass; møbel 352.2 513.2	Spiralbor (tre) 322
Snorer; fletting 285.71 283.7	Soveplass; søvn 513	Spiralbor (tre); mekanisk 322 401
Snorer; fremst. m. slingrestokker 283.7 285.71	Soverom 513 353	Spiralbor (tre); elektrisk 322 402
Snurrl (kuband) 233	Spade; ukjent bruk 412.5	Spise 264.1
Snus 276	Spade; åkerspade 241.2	Spisebestikk 264.2
Snuseske 276	Spann; bær- 222 482	Spisevegning 862
Snusflaske 276	Spann; melk- 234 482	Spising 264.1
Snushorn 276	Spann; ukjent bruk 415 482	Spjelk 286.3
Snusmorter 276	Sparebank 454	
Snø 132	Sparebøsse 454	
Snøfanger/-skjerm 132 417	Sparegris 454	
	Sparing og investeringer 454	
	Sparkel 338.51	
	Sparkelspade 338.51	

- Spleising; sjømannsarbeider 284.4
505.76
- Spoleapparat 286
- Spolekurv 286
- Spon-/fiberplatefaget 339.31
- Sponeske (tørkleeske) 296.1
- Sponklyving; takspen, veggspen
338.12
- Sponkorg 482.1
- Sponplatefabrikk 339.31
- Sporer; riding 492
- Sport og idrett; amatørbasis 526
- Sport og idrett; profesjonell 542
526
- Sportsfiske 226
- Sportsfiske; regulering 226.1
- Sportstøy 291 526
- Sporvogn 493.7
- Sprang; tekstilteknikk 286.76 285.76
- Sprengning (dynamitt) 389
- Sprengstoffabrikk; bygninger 348
389
- Sprengstoffindustri; virksomhet 389
- Spritlampe 354.1
- Språk 19
- Språklig identifikasjon 197
- Sprøyte; lege 759.31 757 751
- Sprøyte; tannlege 759.81
- Sprøyte; vaksine 751 759.31
- Sprøyteholder (tannlege/lege) 759
417
- Sprøyting av forvekster 246.4
- Sprøyting mot skadedyr; jordbruk
241.4
- Spunsbøtte; ukjent bruk 415
- Spyd; jakt 224.3 411.2
- Spyd; militært 713
- Spyttebakke 514
- Spåbok 787 212 214
- Spåkvinne; religion 791
- Spåmann; religion 791
- Spåmenn 787
- Spørreliste 125
- St.Hans-feiring; verdslig 527.27
- Stabbestein 491
- Stabbur 343 251
- Stabbursklokke 466 264.1 202
- Stake; navigasjon 502.2
- Stakittgjerde 351
- Stallbygning 343 231.1
- Stambok 212.5
- Stamgrupper 614
- Stamme og nasjon 619
- Stamp (mel) 251
- Stampemester 286.52
- Stampemølle 286.52
- Stamping 286.52
- Standur 805 352.9
- Stasjoner; virksomhet/tjeneste 498
- Stasjonsbygning 349 496
- Stat, samfunn 64
- Statens finanser 652
- Statens skoger; forvaltning 659
- Statistikk; befolkning 16
- Statistikk; dødelighet 165
- Statistikk; fødsler 163
- Statistikk; sykdom 164
- Statlig støtte; kunst 658
- Statlig støtte; undervisning 658
- Statlig støtte; museer 658
- Statlig støtte; kirkesamfunn 659 795
- Statlig støtte; forskning 658
- Statlig velferd 657
- Statsforetak; de enkelte foretak 655
- Statsforetak; finansiering og styring
475
- Statsforvaltning; generelt 64
- Statskirke 795
- Statskontroll 656
- Statskupp 669
- Statsminister 643
- Statsminister; eneveldig 645
- Statsoverhode 643
- Statspensjon 657
- Statsråd 645
- Statssubsidier; næringslivet 654
- Statssubsidier; jordbruk 654
- Statstjenestemann 647
- Status; monument 211 532
- Status; gjennom dyktighet 555
- Status; gjennom eiendom 556
- Status; gjennom manipulasjon 557
- Status; rolle og prestisje 554
- Status; tap av 558
- Statussymboler; status gjennom
materielle. 556
- Statussymboler; status, rolle,
prestisje 554
- Staup (beget) 264.2 272.5
- Stav (spaserstokk) 481
- Stave (melk-) 234
- Stavkirke 346 794
- Stavtrinse 481
- Ste; ambolt 326.1
- Stedsnavn 199
- Stedsnavn; som kildemateriale 103
- Stein 135
- Stein; bygningsmateriale, hogging,
fremsti 324.4
- Stein; ornament- og skulpturhogging
324.5
- Stein; ulike kvaliteter og
bruksområder 324.1
- Steinbrudd 316
- Steinbrudd; steinhogging 324.2 316
- Steinbryting 316
- Steinfaget 324.81
- Steinhogger 324.81
- Steinhogger; bygningsstein 324.4
- Steinhogging 324
- Steinindustri 324
- Steinindustri; yrkesspesialister 324.8
- Steinkull; bruk 37
- Steinkull; forekomst 135
- Steinkull; produkter 382
- Steinkull; utvinning 316
- Steinprodukter; produksjon 324.7
- Steinsliping 324.6
- Steinsmed 324.71
- Steintrykk; trykking 213.3
- Steintrykker 213.3
- Steinull 354.4
- Stekegaffel 252.2
- Stekeinnretning (baking) 252.3
- Stekeovn 252.3
- Stekepanne 252.2
- Stekeredskaper 252.2
- Stekesett 252.2
- Stekespade 252.2
- Stekespidd 252.2
- Steketermometer 804.4 252
- Stell og vedlikehold; hjem og hus
356
- Stell og vedlikehold; andre
bygninger 358
- Stemjern 322.3
- Stemmaskin 402
- Stemmegaffel 534.5 534.859
- Stemmerett 641 666
- Stempel 202
- Stempelavgift 651
- Stenindustri og stenhugging 324
- Stenograf 212.8
- Stenografi 212.8
- Stensilering 213.8
- Stereoskop; fotograf 215.4 416
- Sterilisator 757
- Sterilisering; dyr 232
- Sterilisering; menneske 304
- Sterilitet 842
- Stetoskop 759.31
- Stett (smørstett) 264.2 234
- Stettefat; pynt 353.6
- Stettefat; servering 264.2
- Stevnsblokk 501.8
- Sti 491
- Stift (bispedømme) 634
- Stiftelser; almenntilgjort 741
- Stifter (spiker) 414
- Stigbøyer 492
- Stige 417 355
- Stige; bygningsutstyr 355 417
- Stikkontakt 377 354
- Stikkpasser; ukjent bruk 412.7
- Stikksag 322.3
- Stilhistorie 531 532
- Stilistikk; språk 195
- Stillas 417
- Stillas; bygnings- 33 417
- Stillinger; kroppsst. i ulike
situasjoner 516
- Stilstøper 213.4
- Stilstøping 213.4
- Stipendium; studiefinansiering 877
- Stjerneglobus; naturvitenskap 815
- Stoff; håndvevet 286.3
- Stoff; industrivevet 288.95
- Stoffprøve fra veveri (prøvebok)
288.95
- Stokk, til mangletre 296.31
- Stokkebåt 501.11
- Stokkemaker (lager geværstokker)
719
- Stol 352.1
- Stoldreier 322.52
- Stolmaker 322.4
- Stolpeseng 352.2 513.2
- Stolseng 352.1 513.3 352.2
- Stoppegarn; produksjon 283.4
286.21
- Stoppegarn; vedlikehold av klær
296.4
- Stoppekule 296.4
- Stopping 296.4

Storbyer 633
 Storfamilie 596
 Storfugljakt 223.5
 Storm/naturkatastofe 731
 Storting 646
 Stortinget (bygning) 344 646
 Stortingsmann 646 159
 Straff 681
 Straff; generelt 68
 Strand; (for bading) 526
 Strategi; militær 723
 Stratigrafi; arkeologisk metode 172
 Streik 468
 Streikevakt 468 664
 Strekmått; snekker- 322.4
 Stridsvogn 715
 Stridsøks 411.1
 Strikkegarn; fremstilling 283.4
 286.21
 Strikkemaskin, tekstilindustri 288.4
 402
 Strikkepinnefuttal 286.41
 Strikkepinner 286.41
 Strikketøyholder 286.41
 Strikking; entrådstrikking 286.42
 Strikking; håndarbeid 286.4
 Strikking; industrielt 288.4
 Strikking; kontstrikking 286.45
 Strikking; maskinstrikking 286.46
 Strikking; to eller flere farger 286.43
 Strikking; tvebandstrikking 286.44
 Stry; lin 283.26
 Strykebenk; bøkker 322.24
 Strykebrett 296.31
 Strykejern 296.31
 Strykeskive; bøkker 322.24 402
 Stråhatter; fremstilling av 294.66
 284
 Strømforsyning 377
 Strømpe; barn 291.74 291.2
 Strømpe; gutt 291.74 291.21
 Strømpe; kvinne 291.74 291.42
 Strømpe; mann 291.74 291.41
 Strøsje 264.2
 Stubbebryter; jordbruk 241.1 406
 Studenter 877
 Studentforeninger 877 575
 Studenthjem 877
 Studentopprør 877
 Studentsamskipnad 877
 Studiefinansiering 877
 Stuert; til sjøs 252.86 505.65
 Stukkatør 338.71
 Stumtjener 296.1 417
 Stusshovel 322
 Stutting; tommerkjøring 313.31 492
 Styler 524 481
 Styrmann; på skip 505.62
 Styvar; lauing 246.12
 Stålampe 354.1 373
 Stålkonstruksjoner 334
 Stålkonstruksjoner; yrkesspesialister
 334.8
 Stålkonstruksjoner; klinking 334.81
 Stålkonstruksjoner; sveising 334.82
 Stålskipsbygging 396.4
 Ståterkonge 625
 Støpeform; gjørtler 326.71

Støpeform; gullsmed 326.8
 Støpeform; metall- 326
 Støpeform; plast- 384
 Støpemodell; gjørtler 326.71
 Støpemodell; plast- 384
 Støpemodeller; messing, bronse,
 tinn, bly 326.7
 Støping; messing, bronse, tinn, bly
 326.7
 Størhus; bygning 343 252 354
 Støter til morter 252.1
 Støter; apotek 278
 Støter; kjøtt; fisk etc. 252.1
 Støter; krydder 263
 Støvel; barn 291.74 291.2
 Støvel; gutt 291.74 291.21
 Støvelknekt 296.7
 Støvkut 356
 Støvkost 356
 Støvler 291.74
 Støvsuger 356 404
 Støytjekjerre 237 492 493.3
 Subkultur 184
 Sugerør 272.1
 Sukkerboks 263
 Sukkerbrødform 252.2
 Sukkerbøsse 263
 Sukkerfabrikk 257
 Sukkerhugger 263
 Sukkerklype 263
 Sukkerklype; drikker 272.2
 Sukkerklype; servering 264.2
 Sukkerkopp 263 264.2
 Sukkeraffineri 257.1
 Sukkerør; dyrking 249
 Sukkersaks 263
 Sukkerskje 263 264.2
 Sukkerskrin 263
 Sukkerskål 263 264.2
 Sukkerskål; servering 264.2
 Sukkertøyboks 257
 Sukkervareindustri 257
 Sukkerøks 264.2 252.1
 Sult 261
 Suppebolle 264.2
 Suppeterrin 264.2
 Suppeøse 264.2
 Surringer, sjomannsarbeider 284.4
 505.76
 Svai; skipstømmer 804.5 396
 Svaivinkel; skipstømmer 396.31
 Svaivinkel; trearbeid 322.4
 Svakstrømsmontør 337.82
 Svartebørs 437
 Svartebørspriser 435
 Svarver 322.51
 Svarvestol 322.51 401 416
 Svedjebruk 241.1
 Sveiper 322.21
 Sveiping 322.21
 Sveiseapparat 326 416
 Sveiseapparat; skipsbygging 396.4
 Sveisebrille 326
 Sveising 334.82
 Svennebrev 874 555
 Svepe 492 231
 Sverd 411.1
 Sverd; militært 713 411.1

Sverdsliper 719
 Svigerforeldre og svigerbarn 606
 Svijern; eiendomsrett 422
 Svijern; merking av dyr 231 422
 Svijern; merking av slaver 567 422
 Svijern; merking av gjenstander,
 løsøre 422
 Svijern; merking av straffanger i
 fengsel 697 558
 Svinehold 231.5
 Sivil (kuband) 233 414
 Svogerskap 607
 Svoelstikker 372
 Svømmebasseng i hagen 351
 Svømmehall; bygning 345
 Svømmehall; mosjon og idrett 526
 Svømmeopplæring 868
 Svømmestevne 526
 Svømming; som bevegelse 481
 Svømming; som sport og mosjon
 526
 Svøpeplagg 291.72 291.1
 Sybord 294.2 352.3 286.83
 Sybord; konfeksjonsindustri 295
 352.3
 Sybord; møbel 352.3 294
 Sybord; produksjon av klær 294.2
 352.3
 Syerske; sydamme 295
 Syetui 294.2 286.8
 Syforening 294.3 575
 Sykdom 753
 Sykdom; generelt 75
 Sykdom; kontroll med smittsomme
 sykdommer 744 751
 Sykdom; statistikk 164
 Sykdomsforebyggende arbeid 751
 Sykdomshelbredelse; ved
 åndeutdrivelse 755
 Sykdomshelbredelse; ved tro 755
 Sykdomshelbredelse; ved magi 755
 Sykdomsteorier 753
 Sykdomsårsaker 753
 Sykebil 493.5 758
 Sykehus og klinikker 743
 Sykehus; bygning 344 743 758
 Sykehus; offentlig fellesgode 365.5
 743
 Sykehus; virksomhet 758
 Sykehusbygning 344 743
 Sykehuspersonale 759
 Sykehusutrustning 743 758
 Sykelighet i befolkningen 164
 Sykepleie i sin alminnelighet 758
 Sykepleier 759.6
 Syketrygd 745
 Sykkel 493.8
 Sykkelfremstilling 398.6
 Sykkelklokke 493.8 202
 Sykkelpumpe 493.8 406
 Sykkelreparatør 398.6
 Sykkelsekk 482.2 493.8
 Sykkelsmed 398.6
 Sykkeltilbehør 493.8
 Sykkeltur 494 526
 Sykkelverksted 398.6
 Sykkelveske 482.2 493.8

Sykler; produksjon og reparasjon 398.6	Sølje; nål 301	Takdekor (himling-) 355 531 353
Sykltype; kjole og draktsøm 294.42	Sølje; rosesølje 301	Takke 252.3
Sykurs 874 294	Sølje; skjortering 301	Taklist 355
Syltegrøte 252.2 251	Sølje; slangesølje 301	Takrenne 355
Syltekjøle 252.2 251	Sølje; sporesølje 301	Takrennehogging 338.19
Syltekrukke 251	Sølje; vestlandssølje 301	Takrosett; interiør 353.1 531
Syltepresse 252.3	Søljer 301	Taksering; skog 313.17
Syltetøyboks 257	Sølv- og gullvarefabrikk 328 326.87	Taksidermist 217.868
Syltetøyglass 251	Sølv: slire 301 291.41	Takskifer 355
Syltetøyskje 264.2	Sølv: smettestol 301	Takskifer; hogging 324.77
Syltetøyspann 257	Sølv: smykke 301	Takspann; bygningdetalj 355
Syltevoks 251	Sølv: stoler 301	Takspann; tekking m. spon 338.12
Sylting; konserveringsmetode for mat 251	Sølv: tørklenål 301	Takstein; skifer, fremstilling 339 324
Symaskin; husholdning 294.2 404 286.83	Sølv: øreringer 301	Takstein; teglstein, fremstilling 339.1
Symaskin; tekoindustri 295 402	Sølv; brudedaler 301	Taktekker 338.1
Symbol; i kunst 532	Sølv; frakkskjold 301	Taktekking; bly 338.191
Symbol; idrett 526	Sølv; hakebandkrok 301	Taktekking; generelt 338.1
Symbol; religiøs 796	Sølv; hattenål 301 291.71	Taktekking; halm 338.11
Symbol; språk 196	Sølv; hekte 301	Taktekking; never og torv 338.13
Symbol; status 554	Sølv; klokke 301 805 293	Taktekking; plater 338.16
Synd; lovovertrædelser 673	Sølv; kniv 301 293	Taktekking; skifer 338.14
Synsbekjennelse 783	Sølv; kors 301	Taktekking; spon 338.12
Synsbedrag 151	Sølv; kragenål 301	Taktekking; tegl 338.15
Synske personer 791	Sølv; luktehus 301	Taktekking; tretak 338.17
Synskhet; folkelige forestillinger 828	Sølv; låskjede 301	Taktikk; militær 725
Syntaks; i språk 193	Sølv; maljer 301	Takvifte 354.6
Syntetvareindustri 384	Sølv; medaljong 301	Tale 191
Synål 294.2 414 286.82	Sølv; nål 301	Talekunst 537
Sypike 294.3	Sølv; punglås 301	Talent 868
Sypute 294.2	Sølv; slipsmål 301 291.41	Talglys 373
Syre; fremstilling 385	Sølvgruve 316	Talje 406 401
Syringspistol; pelsdyr 231.7	Sølvpudd 356	Tallberegning 802
Syskrin 294.2 286.8	Sølvsmed 326.85	Tallerken 264.2
Syskrue 294.2 286.82	Sølvvarefabrikk 326.87	Tallerken; dessert- 264.2
Sysselsettingstiltak; offentlige 469 653	Sølvvare; industriell produksjon 326.87	Tallerken; frokost- 264.2
Systue 294.42 294.3	Sølvverk 328	Tallerken; middags- 264.2
Syttendemai 527.41 186	Søm av klær 294	Tallerkenholder 264.4 352.6
Syttendemaifeiring 527.41	Søm; håndsøm 286.82	Tallerkenhylle 352.5
Syttendemaisøyfe 293 527.41	Søm; tekstil (ikke klær) 286.8	Tallerkenkurv 264.4 352.6
Syttendemaitog 527.41 541	Søndag; helligdag 527.1	Tallerkenrekke 352.6
Såask 243 241.3	Søndagsmiddag 527.1 264.1	Tallmagi 801
Såing av skogstrær 313.116	Søndagsskole 794 872	Tallsymbol 801
Såing; korn 243 241.3	Søppel og søppeltømming; offentlig 365.1	Talltegn 802
Såing; skog 313.11	Sørgedikt 538 764	Tamdyr; inklusive kjeledyr og pelsdyr 231
Såld; korn- 243 241.5	Sørgedikt; begravelse 764 538	Tang; bygningssnekker 355.5
Sålebeskytter 296.5	Sørgedrakt; begravelse 764 538 291	Tang; knipetang, snekker 322.4
Såler; reparasjon av sko 296.6	Sørgedrakt; kvinne 291.7 291.42 764	Tang; møbeltapetserer 322.47
Såmaskin; forvekstdyrking 246.3 407	Sørgeklær 765 291	Tang; smedtang, kleinsmed 326.21
Såmaskin; korndyrking 243 241.3 407	Sørgeklær; hel drakt, mann 291.7 291.41 764	Tang; tannlege 759.81
Såpe og beslektede produkter 388	Søsken 593	Tang; ukjent bruk 412.6
Såpefremstilling 388	Søsken og flermeninger 605	Tankar (ølkanne) 272.51
Såpegrøte 388.81	Søvn 513	Tann (ville dyr) 136
Såpekoker 388.81	Søvn, folketro 513.9	Tannbørste 515 302
Såpekoking 388.81	Søvn; tid og anledning 513.1	Tannnglass 515 302
Såpekopp 515 302	Søyle: møbel 352.6	Tannkirurgi 752
Sårbehandling 752	Tablett 758	Tannklinikk 743
Søkke; fiske 226.2	Tabuer; i forb. m. religion 784	Tannklinikk; offentlig 365.5 743
Sølje; bolsølje 301	Tabuer; positive og negative normer 183	Tannlege 759.81
Sølje; filigransølje 301	Taburett 352.1	Tannpine; legemidler og gode råd 757
Sølje; halsknapp 301	Tacksblo; ukjent bruk 412	Tannpirker 515 302
Sølje; hjertesølje 301	Taffelpiano 534.5	Tannpleie; offentlig 365.5 743 759.81
Sølje; hornring 301	Tak 355	Tanntekniker 759.86
	Tak; himling 353.1	Tanntråd 515 302

Tante 604	Tegnautstyr 218 212 532	Tekstilkunst; bildende kunst 532
Tape; lydarkivering 216	Tegnautstyr; kunstner 532	Telebinding 286.755
Tapet 353.1	Tegning; kunst 532	Telefon og telegraf 206
Tapet; fremstilling av 339.7	Tegnspråk 201	Telefonanlegg; offentlige og private 365.6 206
Tapetmaker 339.7	Tegntydere 791	Telefonfremstilling 393 206
Tapetserer; bygnings- 338.59	Teigskifte 241.7	Telefonsentral 206
Tapperhet; militær 703	Tein (håndtein) 283.4 286.21	Telefonsentralmontørfaget 206.83
Tappfres; ukjent bruk 412	Teine; fiskeredskap 226.2	Telegrafist; på skip 505.67
Tappjern; hjulmaker 398.21	Tekanne 272.21 264.2	Teleks 206
Tappjern; skipstømmer 396.31	Tekasse 258	Televerket 206 655
Tappjern; snekker 322.4	Teknisk konservator 217.861	Televisjon; kommunikasjon i rommet 207
Tappjern; ukjent bruk 412.1	Tekniske hjelpemidler 416	Teljeoks 322.12
Tarebåt 505.21 501.1 228	Tekoindustri 295	Telleapparat 802 405
Taresanking; til gjødsel 241.1	Teksle; skipstømmer 396.31	Tellestokk 803
Tareskjæring, forsanking 246.16 311	Teksle; ukjent bruk 412.1	Telt 342
Tareskjæring; til industrielle formål 228	Tekst; setting 213.5	Telthus 712 488
Taske 482.1	Tekster 116	Teltleir 361.8
Taske- og pungmaker 282.71	Tekstil; håndsøm 286.82	Telttur 528 484 342
Tater 563	Tekstil; mønster, stoff, klipping 286.81	Tennis 526
Tatoverer 305.7	Tekstiler, organisasjon og omsetning 286.9	Teolog 779
Tatovering 304	Tekstiler, vask og rensing 296.2	Teologiske systemer 779
Tauarbeider, sjømannsarbeider 284.4 505.76	Tekstiler; industriprodusert 288	Teoretisk orientering 121
Taubane 493.9 496	Tekstiler; preparering 296.33	Tepakkeri 274.7
Taubåt 501.6	Tekstiler; rensing yrkesmessig 296.28	Teppe; gulv- 352.8
Taukjegle 283.5	Tekstiler; spunnet materiale 286	Teppe; senge- 513.4
Taus; tjenestefolk 357	Tekstiler; uspunnet materiale 287	Teppe; vegg- 353.5
Tauverk 283	Tekstiler; vasking yrkesmessig 296.26	Termokanne 272.2
Tauverk; fibermaterialer 283.2	Tekstiler; vedlikehold, kunststopping 296.48	Termometer 804.4 416
Tauverk; fremstilling, yrkesspesialister 283.8	Tekstilfiberdyrking 248	Termometer; feber- 758 804.7 416
Tauverk; fremstilling håndverksmessig 283	Tekstilfremst.; spesialister (ikke drakt) 286.98	Termometer; utendørs 804.4 355
Tauverk; fremstilling industrielt 288.7	Tekstilfremst.; bygdehåndverkere 286.98	Termos 272.2 264.5
Tauverk; fremst. m. hendene/enkle redskaper 283.3	Tekstilfremstilling; organisasjon 286.91	Termostat 374 804.4
Tauverk; fremst. m. taukjegle/repslugerhjul 283.5	Tekstilfremstilling; omsetning og salg 286.92	Terningbeger 524
Tauverk; fremst. m. forsynkjegle o.l. 283.6	Tekstilfremstilling; økonomi 286.93	Terninger 524
Tauverk; fremst. m. slingrestokker 283.7 285.71	Tekstilfremstilling; prod. og deres bruk 286.95	Terreng; kupert/flatt 133
Tauverk; knop, stikk, spleising 284.4	Tekstilindustri; spinneri 288.2	Terrin 264.2
Tauverk; materialprøver 283.1	Tekstilindustri 288	Territorielt hierarki 631
Tavle; grunnskole 872 212	Tekstilindustri; spesialister 288.38	Tesalong 275 265
Tavle; høyere skole- 873 212	Tekstilindustri; etterbehandling 288.5	Teservise 272.21 264.2
Tavle; skrive 212.2	Tekstilindustri; overskjerer 288.51	Tesil 272.21
Te; drikker 272.21	Tekstilindustri; vadmelpresser 288.57	Teskje 272.21
Te; dyrking 249	Tekstilindustri; farging og tøytrykk 288.6	Teskjeglass 272.21
Teater; bygning 345 545	Tekstilindustri; farging av tekstiler 288.61	Teskjekurv 272.21
Teater; offentlig kulturtilbud 365.8 545	Tekstilindustri; plantefarging 288.62	Teskjeoppsats 272.21
Teaterforestillinger 545	Tekstilindustri; tøytrykk 288.64	Teskrin 272.21
Teatermaler 545 338.54	Tekstilindustri; organisering 288.91	Testamente 428
Teboks; emballasje 258	Tekstilindustri; omsetning og salg 288.92	Tester og spørrelister 125
Tebordduk; drikker 272.21 264.3	Tekstilindustri; økonomi 288.93	Tettbebyggelse; hovedstad 361.1
Tebordduk; servering 264.3	Tekstilindustri; produktene og deres bruk 288.95	Tettbebyggelse; by 361.2
Teduk; drikker 272.21 264.3	Tekstilindustri; spes. personell, annet 288.98	Tettbebyggelse; forstad, drabantby 361.3
Tedåse 272.21	Tekstilindustri; fargerfaget 288.68	Tettbebyggelse; ladested 361.4
Tefat (skål) 272.21 264.2		Tettbebyggelse; stasjonsby o.l. 361.5
Tegl; taktekking 338.15		Tettsted; boligområde 361.5
Teglbrenner 339.1		Tidevann 133
Teglverk 339.1		Tidevannsmølle 376
Tegnesaker; grunnskole 872		Tidsmål 805
Tegnestifter 414		Tidsregning 805

- Tilsetningsstoffer i matvarer; kontroll 744 263 751
- Tilvirking av fisk 228
- Tilvirking av klippfisk 228
- Tilvirking av spekesild 228
- Tilvirking av tørrfisk 228
- Timeglass 805
- Timian; krydder 263
- Timian; urtedyrking 249 263
- Tine; bæreredskap 482.1
- Tinghus 344 692
- Tinnfat 264.2
- Tinnstøper 326.73
- Tinnstøping 326.73
- Tinntrådtrekking 326.73
- Tipping 525
- Tivoli 541
- Tivoli; bygning 349 541
- Tjenestefolk 357
- Tjøringsklubbe 231
- Tjære; preparering av fottøy 296.5
- Tjære; preparering, klær og tekstiler 296.33
- Tjære; produksjon av 314.21
- Tjærebrenner 314.21
- Tjærebrenning 314.21
- Tjærekors over dør 789
- Tjæremile 314.21
- Tjæring av båt 396.1
- Toalettbord 352.3 302
- Toalettbotte 514
- Toaletthåndkle 514 302
- Toalettpapir 514 302
- Toalettsaker og skjønnhetsmidler; fremstil 303
- Toalettsåpe; fremstilling 388 515 302
- Toalettspeil 352.7 302
- Tobakk 276
- Tobakksbeholdere (oppbevaring) 276
- Tobakksboks; emballasje 276
- Tobakksdyrking 249
- Tobakksdåse 276
- Tobakkseske; emballasje 276
- Tobakksindustri 277
- Tobakksindustri; yrkesspesialister 277.8
- Tobakkslovgivning 276
- Tobakkspinner 277.81
- Tobakkspise 276
- Tobakkspipefuttal 276
- Tobakksrøyking 276
- Tobakkvarer; produksjon 277
- Tobladsloe 291.72
- Toddiglass 272.5
- Toddimugge 272.5
- Toddiskje 272.5
- Togelektrikerfaget 397.88
- Togulykke 731
- Toilettsett; fremstilling av 303 302
- Toklassesystem 616
- Tolk 124
- Toll 651
- Tollekniv; ukjent bruk 412.1
- Tollvesen 651
- Tomater; dyrking 244
- Tomatkniv 252.1
- Tomling 272.53
- Tommestokk 804.1
- Tomt og hage 351
- Tomt og hage; spesialister 351.8
- Tomt/byggegrunn 351
- Tono 424
- Topografi og geologi 133
- Topografisk litteratur som hist. kilde 175
- Torg; bebyggelse 366
- Torghandel 443
- Torsk 136
- Torskefiske 226.5
- Tortur; krig 727
- Tortur; politisk 681
- Torvhus 314.32 349 311
- Torvhus; bygning 343 314.32 374
- Torvmyr 314.32 311
- Torvonn 314.32
- Torvskjæring 311 314
- Torvskjæring; brenselproduksjon 314.32 311 221
- Torvskjæring; strøproduksjon 314.7 311
- Torvspade 314.32 374
- Torvtaking; brensel 314.32 374 221
- Torvtaking; taktekking 338.13 314
- Tospråkighet 191
- Toving 287.2
- Toving, fremstillingstekn. uten spinning 287
- Tradert historie 173
- Tradisjoner, muntlig overlevert 173
- Trafikkregulering 363
- Trakt; drikke 272
- Trakt; ukjent bruk 412.7
- Traktor 241 407
- Tran 278
- Tranebær; plukking 222
- Tranlampe 354.1 373
- Transformatorstasjon 377
- Transkripsjonssystem 192
- Transport 48
- Transport ved hjelp av dyr 492
- Transportør 804.5
- Trapp; bygning 355
- Trapper; fremstilling av 335.55
- Trappesnekker 335.55
- Trau; bakst 252.1
- Trau; ukjent bruk 415
- Traugmaker 322.31
- Travsport 541
- Tre; bearbeiding av råemnet 322.1
- Tre; som bindemateriale 284.1
- Trearbeid 322
- Trearbeid; teljing 322.12
- Trearbeid; kløyving 322.13
- Trearbeid; overflatebehandling 322.7
- Trearbeid; saging 322.14
- Trebearbeiding 322
- Trebearbeiding; høvling 322.15
- Trebearbeiding; spes. pers.; andre 322.98
- Trebladslue 291.72
- Trebolle (ølbolle) 272.51
- Trebutt; måltid 264.2
- Trebåtbygger 396.111
- Tredreierfaget 322.52
- Tredreing; generelt 322.5
- Trekkdyr 492
- Trekkspill 534.5
- Trekkspillteknikker 534.857
- Treklopp 491
- Trekullbrenning 314.22
- Trelastforhandlere 339.8
- Trelastlager 339.8 488
- Tremassefabrikk; virksomhet 313.6
- Tremassefabrikk; bygninger 348 313.6
- Trenagle; til skip 396.37
- Trenkompani 705 724
- Trepanasjon 752
- Trepanasjonsutstyr (lege) 759.31
- Treplanting 247
- Treskeredskaper 243 241.5
- Treskerive 243 241.5
- Treskeverk 243 241.5 407
- Tresking 243 241.5
- Treskjærer; bearbeiding av tre 322.38 531.41
- Treskjærer; kunst 531.41
- Treskjærerjern 322.3 531.41
- Tresko 291.74
- Treskojern 294.52 322
- Treskomaker 294.52
- Treskruer; fremstilling av 322.56
- Tresleiv 252.1
- Tresløyd 322.3
- Tresnitt; kunst 532
- Tresnitt; trykking 213.1
- Trespade; til jordbruk 241.2
- Treteknologi; generelt 322
- Tretting; kjegling 578
- Tretting; kjegling, blant barn 857
- Trevarefabrikk 339.4
- Trigonometrisk punkt 131
- Trikk 493.7
- Trikotasjefabrikk; virksomhet 288.4
- Trikotasjefabrikk; bygninger 348 288.4
- Trillebør; kjøretøy 493.3 483
- Trim 526
- Trinse; baking, hushold 252.1
- Trior 256.3
- Trofé 554
- Troll 776
- Trolldom 754
- Trollgarn 226.2
- Trollmann; religion 791
- Trollmenn 754
- Trollmenn og spåmenn 787
- Trommer 534.2
- Trompet 534.4
- Tronfølge 643
- Trosforestillinger; generelt 77
- Trugemaker 284.28
- Truger 481
- Truger; hest- 492
- Trygd 745
- Trykkbenk; bruk av 326.67
- Trykkbenk; metalltrykker 326.67
- Trykkblokk (tekstiltrykk); husflid 286.64
- Trykkblokk (tekstiltrykk); industri 288.64

- Trykkesaker 214
- Tråd 283
- Tråd; skomaker- 294.51
- Trådsnelle 294.2 286.8
- Trådsnelle; tauverk 283
- Trådtrekker 326.41
- Trål; fiske 226.2 226.5
- Trålbøting 284.51 286.751 226.4
- Trålfiske i Barentshavet 226.6
- Trær og busker; dyrking av 245
- Trøye; bluse, kvinne 291.72 291.42
- Trøye; bonjour 291.72
- Trøye; mann 291.72 291.41
- Trøye; seglatrøye 291.72
- Trøys (øltrøys) 272.51
- Tuberkulose; behandling, sykehus 758 734
- Tuberkulose; behandling 757
- Tuberkulose; forebyggende 751
- Tuberkulosesanatorium 734
- Tuft 172 361
- Tunnel; jernbane 496
- Tunnel; kraftverkstunnel 377
- Tunnel; vei- 491
- Tunnelbygging; vei og jernbane 499
- Tuntre 351
- Turbuss 493.6
- Turist 484 528
- Turisthotell 484 340
- Turisthytte 345 484 526 529
- Turistkontorer 485
- Turistreise 484
- Turnforening 526 575
- Turnipsdyrking 246.4
- Turnipsluking 246.4
- Turutstyr 526
- Tussefløyte 534.4
- Tutekanne; kaffe 272.22
- Tvangsarbeid; i krig 722 466
- Tvare 252.1
- Tvebandstrikk 286.44
- Tverrfloyte 534.4
- Tvinge; til trearbeid 322.3
- Tweedveving 286.385
- Tyggegummi 257
- Tyggering 854
- Tyngdeforflytning v. menneskelig kraft 483
- Tynning; skog 313.13
- Typologi; arkeologisk metode 172
- Tyskerbrakke 726 342
- Tyttebærplukking 222
- Tyveri 685
- Tyverialarm i hus 358 416
- Tyverialarm; signal 202 685
- Tålapper 291.74
- Tårnbyggere 335.21
- Tåteflaske 853
- Tægerbinding 285.1
- Tæring se Tuberkulose 751
- Tøfler 291.74
- Tømmer: transport fra skogen 313.3
- Tømmer: øying 313.25
- Tømmer; barking 313.24
- Tømmer; felling 313.23
- Tømmer; heste- 492
- Tømmer; kvalitetsvurdering 313.21
- Tømmer; måling og merking 313.26
- Tømmer; sorteringskriterier 313.21
- Tømmerdrift 313.2
- Tømmerfløting 313.33 505.36 489
- Tømmerfløting; dammer og skådammer 313.333
- Tømmerfløting; tømmerrenner og kanaler 313.335
- Tømmerfløting; innsjøer 313.336
- Tømmerfløting; lenser 313.334
- Tømmerfløting; fløtingsarbeid 313.332
- Tømmerfløting; velteplasser 313.331
- Tømmerhoggerkoie 313.42 342
- Tømmerhoggerøks 313.23
- Tømmerhogging 313.23
- Tømmerhus; bygging 335
- Tømmerkjøring m. hest 313.31 492
- Tømmerklave; måleredskap 804.1 313.26
- Tømmerklave; skogbruk 313.26 804.2
- Tømmermann; bygningstømmer 335.1
- Tømmermann; skipstømmer 396.31
- Tømmermann; til sjøs 505.66
- Tømmermannskiste; bygningstømmer 335.1
- Tømmermannskiste; skipstømmer 396.31
- Tømmeropplag 313.3
- Tømmerrenner 313.335
- Tømmerseg 313.23
- Tømmertransport; meieredskaper 313.31
- Tømmertransport; hjulredskaper 313.32
- Tømmer 335.1
- Tømmerfaget 335.11
- Tømring; bindingsverk-konstruksjon 335.17
- Tømring; gammebygging 335.19
- Tømring; grindabygg 335.14
- Tømring; lafting 335.15
- Tømring; møllebygging 335.24
- Tømring; sagbyggere 335.22
- Tømring; skjelder-konstruksjon 335.16
- Tømring; stavkonstruksjon 335.12
- Tømring; stavlin-konstruksjon 335.13
- Tømring; tårnbygging 335.21
- Tønne; ukjent bruk 415
- Tønneband; fremstilling 322.136
- Tønnemaker 322.24
- Tønnestav; fremstilling 322.147
- Tønnestavskjærer 322.147
- Tønnetapp 272.51
- Tønnevinde; bøkker 322.24
- Tørkeberg; klippfisk 228
- Tørkehus 343 243
- Tørkestativ; klesvask 296.21
- Tørkestativ; oppvask 264.4
- Tørking av kjøtt etc. 251
- Tørking av mat; konserveringsmetode; hush. 251
- Tørkle 291.72
- Tørkle; halssløyfe 291.7
- Tørkle; halstørkle 291.7
- Tørkle; kvinne 291.72 291.42
- Tørklebrett 296
- Tørkleeske 296.1
- Tørklelaup 296.1
- Tørrfisk 228
- Tørste 271
- Tøvebrett 296.2 287
- Tøving 287
- Tøy (vevnad) 286.3
- Tøyprøver; fabrikklaget 288.3
- Tøyprøver; håndarb. 286
- Tøysko 291.74
- Tøytrykk; husflid 286.64
- Tøytrykk; kunsthåndverk 531.28 286.6
- Tøytrykk; tekstilindustri 288.6
- Ubemidlede 565
- Ubestemmelig materiale 000
- Ubåt 716 706
- Ufaglært arbeidskraft 464
- Ufisk; mat, råvare som unngåes 262 226
- Uflaks 777
- Ufrie områder 636
- Uføre 732
- Ugift stand 589
- Ukeblad 204
- Ukeslutt; fridager 527.1
- Ull; fibermateriale 283.21
- Ull; resirkulering 288.8
- Ullbearbeiding 286.11
- Ullkam 286.11
- Ullkurv 286.11
- Ullproduksjon 236
- Ullstoff; fremstilling, håndvevet 286.3
- Ullstoff; fremstilling, tekstilindustri 288.3
- Ulvesaks 224.2
- Ulykke 731
- Underbukse; gutt 291.72 291.21
- Underbukse; jente 291.72 291.22
- Underbukse; kvinne 291.72 291.42
- Underbukse; mann 291.72 291.41
- Underdanighet; personlighetstrekk 157
- Underernæring 146
- Underholdning 54
- Underkjole 291.72 291.42
- Underliv 291.72
- Underlue 291.71
- Underskaut 291.71 291.42
- Underskjørt 291.72 291.42
- Underslag 685
- Understakk 291.72 291.42

Undersøkelsesbenk (lege) 759.31 352.2	Utenrikshandel 439	Vann; kildevann for salg 274.1
Undertøye; gutt 291.72 291.21	Utenrikspolitik 648	Vann; ressurs, forsyning 312
Undertøye; jente 291.72 291.22	Utenrikstjeneste/diplomati 648	Vannbasseng 312
Undertøye; kvinne 291.72 291.42	Utsteder 547	Vannbøtte 312
Undertøye; mann 291.72 291.41	Utfartssted 529	Vannforsyning 312
Undertøy; gutt 291.72 291.21	Utflukt 484	Vannforsyning; offentlig fellesgode 365.2
Undertøy; jente 291.72 291.22	Utgraving, arkeologisk 172	Vannglass 272.11
Undertøy; kvinne 291.72 291.42	Uthus 343	Vannhjul 376
Undertøy; mann 291.72 291.41	Utlodning 525	Vanning av åker 241.4
Undertøypose 296.1	Utmarksfor; bruk av landområder 311 246.1	Vanningssted 233 231
Undervisning; generelt 87	Utmarksfor; rettigheter til 423 311 246.1	Vannkaraffel 272.11
Undervisning; teori og metode 876	Utmarksslått; høyonn, bruk av landområder 311 246.11	Vannkilde 312
Undervisningsvesen; finansiering 658	Utmerkelse 554.3	Vannkjøring; vannforsyning 312
Undervisningsvesen 871	Utopi; kulturens mål 185	Vannkraft; produksjon av el-kraft 377
Ungdom 883	Utpressing 685	Vannkraft; u. omforming til el-kraft 376
Ungdommens status 882	Utseende; menneske/skjønnhet 300 142	Vannledning 312
Ungdomsaktivitet 883	Utskifting; jordeiendommer 421	Vannmugge 272.11 264.2
Ungdomsbilde (portrett) 883 159	Utskjæringer; dekorasjoner 531.41	Vannmølle 256.22 376
Ungdomsfengsel 738	Utslagsvask 355 302 353	Vannoppsamlingsanlegg 312
Ungdomsforening 883 575	Utsondring 514	Vannpost 312
Ungdomshus 345 883 575	Utstillinger 543	Vannposter; fremstilling av v. i tre 322.57
Ungdomsklær; gutt 291.31	Utstillinger; museum 217.6	Vannrenne/akvedukt 312
Ungdomsklær; hel drakt 291.7 291.3	Utstillingsmedalje 543	Vannreservoar 312
Ungdomsklær; jente 291.32	Utstopping 136	Vannrettigheter 423
Ungdomskriminalitet 674 883	Utukt 684	Vannsisterne 312
Ungdomslag 883 575	Utvandring 167	Vannveier; utbygging av 503
Ungkar 589	Utvandring; gruppe 167 571	Vannverk 312
Uniform; borgerkorps 641 291.7	Utvikling og modning 856	Vannøse 272.11
Uniform; diplomat, minister 648 291.7	Utviklingshjelp 648 736	Varde; signal, budbringer 202 723
Uniform; kusk 494 291.7	Uværshette 291.71	Varebil 493.5 489
Uniform; militær 714 291.7	Uår 132 731	Varehus 443
Uniform; politi, lensmann 625 291.7	VVS-arbeid 336	Varelagring 488
Uniform; sivil 291.7	VVS-fag; yrkesspesialister 336.8	Varemesse 543 446
Uniform;	Vabein 226.2	Vareomsetning; generelt 44
skipsoffiser/skipsmannskap	Vadestøvler 291.74 226.4	Varme og lys; utrustning av boliger 354
505.6 291.7	Vadmelpressing 286.57	Varmebekken 354.2
Uniformshatt; mann 291.71 291.41	Vadmelpressing; tekstilindustri 288.5	Varmefat 354.2
Unionsmerke 186	Vadmelveving 286.384	Varmegjenvinningsanlegg 354.2 354.5
Univeraset 772	Vadsekk 482.1	Varmekraft 375
Universitet 873	Vaffeljern 252.3 252.2	Varmtvannsbeholder (-bereder) 354.2 355
Universitet; bygning 346 873	Vagge (tippvogn) 499 483	Varulv; trolldom 754
Unnfangelse 842	Vaker (dubbel) 226.2	Vase; pyntegenstand 353.6
Unntakstilstand; i krig 722	Vaksinasjon 751	Vask; av hus 356
Unntakstilstand; katastrofer 731	Vakhold; skog 313.15	Vask; av klær 296.21
Unnvikelse og tabuer 784	Vaktmester 358.82	Vaskebalje; klesvask 296.21
Ur 805 405	Vaktselskaper 358.85	Vaskebalje; kroppsvask 515 302
Urbanisering 369 178	Valg 666	Vaskebrett 296.21
Urenhet 783	Valg; politisk 666	Vaskekjele 296.21
Urinal 514	Valgplakat 666	Vaskeklut; oppvask 264.4
Urkjede 805 404	Valhall 776	Vaskeklut; personlig hygiene 515 302
Urmaker 326.54 805	Valk 291.71 291.42	Vaskeklut; rengjøring 356
Urmakernøkkel 805	Valk m. hette 291.71 291.42	Vaskemaskin; husholdning 296.21 404
Urne; askeurne 764	Valkebånd 291.71 291.42	Vaskeri 296.26
Urstativ 805 417	Valking(stamping) 288	Vaskeri; yrkesmessig 296.28
Urtedyrking 249	Valmuer; dyrking 249	Vaskeservant 352.6 302 515
Urtete 272.21	Valsemølle 256.24	Vaskestell 515 302
Utarbeider (høvel); bøkker 322.24	Valseverk 327.6	Vaskevannsbolle 515 302
Utedo 514	Valutamarked 457	Vaskevannsmugge 515 302
Utedo; bygning 343 514	Vampyrer; trolldom 754	Vaskevannsstativ 515 302 417
Utenomekteskapelige barn 848	Vandalisme 673	
Utenomekteskapelige seksualforhold 837	Vane 153	
Utenrikfsart; skipsfart 505.1	Vann; (sjø, tjern) 133	
	Vann; drikk 272.11	

Vass-sele; bæring 482.1 312	Verge; vergemål 429	Vinkelhake; mekaniker 326.51
Vassdragsutbygging 377	Verksted; eksteriør 348	Vinkelhake; skolebruk 873
Vassåk 482.1 272.11 312	Verkstedindustri; generelt 390	Vinkelhake; snekker 322.4
Vaterpass 335.1	Verktøy; generelt 41	Vinkelhake; ukjent bruk 412.7
Ved; produksjon av 314.31	Verktøy; møbelsnekker 322.42	Vinkeljern; ukjent bruk 414
Vedbod 343 374	Verktøyhylle; ukjent bruk 352.5	Vinkelmål 804.5
Veddeløp 526 541	Verktøykiste; bygningstømmer 335.1	Vinkjeller 272.52
Veddemål 525	Verktøykiste; skipstømmer 396.31	Vinlegging; for salg 274.4
Vedhogging 314.31 374 221	Verktøymaker 326.57	Vinlegging; hjemme 272.52
Vedkapping 314.31 374	Verktøyskrin 482.1	Vinmonopolet 272.5 655
Vedkasse 354.2 374	Verktøysliper 326.39	Vinprøver 272.52 804
Vedkløyving 314.31	Vern; genetisk mangfold 139	Vinsel (for fiskesnøre) 226.2
Vedkurv 374 352.4	Verneplikt 702	Vintapper; yrkesmessig virksomhet 274.4
Vedlikehold; bygninger, boliger 356	Verneutstyr; brannslukking 365.3	Vintapping; for salg 274.4
Vedlikehold; bygninger, andre hus 358	Verneutstyr; sveising 326	Vinter 132
Vedlikehold; klær og sko 296	Vertshus 265 275	Vintersportssted 529 526
Vedsalg 314.31 443	Veske; bæreredskap 482.1	Vippebrønn 312
Vedøks 314.31	Veske; drakttilbehør 293 482	Visergutt 443 857
Veggdekor 353.1 531.8	Vesker; fremstilling av lærvesker 282.73	Viserguttssykkel 493.8 443
Veggglampett 354.1 373	Veterinær 232	Visittkort; omgang og gjestefrihet 574 159
Veggglampett; energi 373	Veterinærmedisin 232	Visittkort; personnavn 551 159
Veggmaleri; bildekunst 353.1 531.8 532	Veterinærtakster 232	Viskelær 212.4
Veggmaleri; kunsthåndverk 338.54 531.8	Veterinærtjenester 232	Visp 252.1
Veggmaling; innvendig og utvendig 338.51	Vev; bildende kunst 532	Visum 486
Veggskjold 354.1 373	Veveri; bygninger 348 288.3	Vitenskap; anvendt 816
Veggteppe 353.5	Veveri; virksomhet 288.3	Vitenskap; folkelig, generelt 82
Veggur 805	Veverier; spesialister 288.38	Vitenskap; generelt 81
Veggur; møbel 352.9 805	Veving og vevredskaper; håndarbeid 286.3	Vitenskap; statlig støtte 658
Vei 491	Veving og vevredskaper; industrielt 288.3	Vitenskapelig metode 813
Veiarbeid 491	Vevkam 286.3	Vitne; kontraktinngåelse 675 695
Veibygging 499	Vevlodd; oppstadvev 286.31	Vogn 493.4
Veikart 131 494	Vevskei; flatvev 286.34	Vogner; fremstilling 398.24
Veikro 495	Vevskeibinder 284.27	Vognmaker 398.24
Veiskilt 491 202	Vevspjell; flatvev 286.34	Vognmann 494
Veiskrape 491	Vevstol; flatvev 286.34	Voksen alder 885
Veit (smal gate) 363	Vevstolmaker 322.36	Voldtekt 839
Veitransport 494	Vevtrøe 286.34	Voldtekt; straff for 684
Veitunnel 491	Viadukt; jernbane 496	Voltmeter 804.7
Veivesen 491	Viadukt; vei 491	Vorre 504
Veivkjerne 234	Videokamera 215.1 416	Votter 291.75
Vekeholder 373 354.1	Vidjebinding 284.11	Votter; barn 291.75 291.2
Veker 373	Vielse 585	Votter; kvinne 291.75 291.42
Vekkelse; religiøs 786	Vielsesring 585 301	Votter; mann 291.75 291.41
Vekkerur 805 513.5	Vifte; dame- 293	Votter; spebarn 291.75 291.1
Veksel 526	Vifte; elektrisk/mekanisk 403	Vrakerstempel; fisketilvirking 228 439
Vekselbruk 241.2	Vifte; ukjent bruk 412	Vrakfunn 501.9
Veksler 452	Vikler 393.81	Vrimaskin 296.21 404
Veksthus; grønnsakproduksjon 244	Villa 342	Vugge 352.2 854
Veksthus; hage- 351	Villastrøk; forstadsbebyggelse 361.3	Vulkanisør 398.35
Veksthus; prydevekstproduksjon 247	Vimpel 202	Våpen 411
Vekt 804.3	Vimpel; nasjonal el. etnisk 186 202	Våpen; fuglejakt 223.3 411
Vekter og lodd; ukjent bruk 804.3	Vin; produksjon for salg 274.4	Våpen; jakt 224.3 411
Vektlodd 804.3	Vinbevilling; skjenkested 275 265	Våpen; jakt på sjøpattedyr 225.3
Vektmaker 326.56 804.3	Vinde (repslagning) 283.5	Våpen; militære 713 411
Velferd 74	Vindehjul 483 355	Våpenindustri 719
Velferd; statlig støtte 657	Vindmølle 256.23	Våpenskjold; adel 613 554.1
Velferdstiltak; private 747	Vindmølle; elektrisk kraft 379	Våpenskjold; personlig 159 554.2
Veltalenhet 537	Vindu 355	Våpensmed 719 326.38
Velteplasser; tømmerfløting 313.331	Vindushåndverker 335.58	Våpenstillstand 726 728
Vendebenk 352.1	Vinduspusser 358.83	Vår 132
Vennskap 572	Vinglass 272.52	Vårann 241.2
Veranda 355	Vinhandel 347 272.52	Vær 132
Verdi; pris 435	Vinkanne 272.52	Værringer; sauehold, avlsarbeid 232 231.3
	Vinkaraffel 272.52	Xylofon 534.1
	Vinkelhake 804.5	

Xylograf; bildende kunst 532	Åndeutdrivelse 755	Økser; fremstilling 326.32
Xylograf; trykking 213.1	Åpenbarelse og forutsigelse 787	Øksesmed 326.32
Yo-yo 524	Åre (ildsted) 354.3 374	Ølbevilling 275 272.51 265
Yrkessjargong 192	Årehøvel 396.11	Ølbolle 272.51
Yrkesskoler 874	Årelating 757	Ølbrygging; hjemmebrygging 272.51
Yrkesspesialisering 463	Årer til robåt 501.8 379	Ølbøtte 272.51
Yrkessstruktur 464	Årringsdatering; arkeologisk metode 172	Ølglass 272.51
Yrkesutdannelse 874	Årsdager 527.71	Ølgås 272.51
Ystekjele 234	Årssyklus 221	Ølhøne 272.51
Ysting og ysteredskaper 234	Årstider 132	Ølkanne 272.51
Yttertøy; barn, jente 291.72 291.22	Åtring 501.13	Ølkasse 274.3
Yttertøy; gutt 291.72 291.21	Ære 554	Ølkrus 272.51
Yttertøy; kvinne 291.72 291.42	Æreskirkegård 764 554.3	Ølkurv 272.51 482
Yttertøy; mann 291.72 291.41	Æresportal 554	Ølstaup 272.51
Zoologi; folkelig 825	Ærestitler 553 554	Øltrakt 272.51
Zoologisk hage 367	Ætt 613	Øltrøys 272.51
Ådringskam; dekorasjonsmaler 538.54 531.8	Ødegård 166	Øreklips 301
Åfjordsbåt 501.13	Ødemark 133	Ørelappstol 352.1
Åfløy (båt) 501.12	Økenavn; bygninger, dyr, ting 552	Øremerke; reinsdyr 231.6
Åfløybygging 396.11	Økenavn; personer 551	Øremerke; sau 231.3
Åfløymaker 396.115	Økologi 138	Øreninger 301
Åk; vassåk 482.1 272.11 312	Økologi; menneskets tilpasning til naturen 182	Ørretfiske; ferskvannsfiske 226.7
Åkerbruk; bruk av produktene 241.8	Økologi; miljøvern 318	Ørretflue 226.2 226.7
Åkerbruk; fordeling og distribusjon 241.8	Økologi; miljødeleggelse 318	Øse; vannøse 272.11
Åkerbruk; i alminnelighet 241	Økonomi; finansvesen 45	Øsekar 501.8
Åkerbruk; salgsvarer/sjølberging 241.8	Økonomisk planlegging og utvikling 179	Østersgaffel 264.2
Åkerrulle 241.3 407	Øks; bygningstømmer 335.1	Østershanske 252.1
Åkle; på seng 513.4 531.2	Øks; bøkker 322.24	Østerskniv 252.1
Åkleveving 286.382	Øks; skogsarbeid 313	Østersskje 264.2
Åleteiner; fletting av 285.3 226.4	Øks; trebearbeiding 322	Øyenavar 313.25
Ånder og guder 776	Øks; ukjent bruk 412.1	Øyenlege 759
	Øks; vedøks 314.31	Øyepåltråling i Nordsjøen 226.6
		Øyeøks 313.25

a p p e n d i x

De viktigste endringer etter høringsutkast

Alle kategorier «folketro» i findeling er fjernet.
De fleste kategorier «annet» i findeling er fjernet.
De fleste kategorier «generelt» i findeling er fjernet.

Endrede kategoribetegnelser

- 151 Sanseinntrykk og oppfatningsevne (Endret fra «Sinnsinntrykk og oppfatningsevne»)
- 217 Arkiv, bibliotek, museum (Endret fra «Arkiver»)
- 246 Forsanking og fordyrking (Endret fra «Fordyrking»)
- 271 Tørste (Endret fra «Vann og tørste»)
- 272 Drikker (Endret fra «Alkoholholdige drikker» 272 og «Alkoholholdige drikker» 273)
- 531 Kunsthåndverk og formgivning (Endret fra «Dekorativ kunst»)

Endringer etter høringsutkast

- 151 Justering av kategoribetegnelse
- 217 Justering findeling
- 241 Justering findeling
- 243 Findeling sløyfet
- 246 Justering av kategoribetegnelse
- 251 Findeling sløyfet
- 252 Justering findeling
- 286 Justering findeling
- 288 Justering findeling
- 291 Ny findeling
- 313 Tillegg findeling
- 326 Justering findeling
- 327 Justering og tillegg findeling
- 335 Tillegg findeling
- 531 Tillegg findeling
- 534 Ny findeling - musikkinstrumenter og musikkinstrumentmakere
- 89 Ny kategori «Folketro»
- 891 Ny kategori «Overnaturlige vesen»
- 892 Ny kategori «Folkemedisin»

- 893 Ny kategori «Trolldom»
- 894 Ny kategori «Divinasjon»
- 895 Ny kategori «Viser»
- 896 Ny kategori «Eventyr»
- 897 Ny kategori «Sagn»
- 898 Ny kategori «Gåter»
- 899 Ny kategori «Ordspråk, stev, regler, rim og urban folklore»

Nye kategorier i forhold til 1989

- 138 Økologi
- 139 Naturvern
- 238 Kjøttproduksjon
- 259 Næringsmiddelkontroll
- 89 Folketro
- 891 Overnaturlige vesen
- 892 Folkemedisin
- 893 Trolldom
- 894 Divinasjon
- 895 Viser
- 896 Eventyr
- 897 Sagn
- 898 Gåter
- 899 Ordspråk, stev, regler, rim og urban folklore

Findelte kategorier i norsk Outline pr. desember 1999

- 206 Telefon og telegraf
- 207 Radio og fjernsyn
- 212 Skrift
- 213 Trykking
- 215 Fotografering
- 217 Arkiv, bibliotek, museum
- 223 Fuglejakt og -fangst
- 224 Jakt og fangst til lands
- 225 Jakt og fangst til havs
- 226 Fiske
- 228 Marine industrier
- 231 Tamdyr, inklusive kjeledyr og pelsdyr
- 241 Jordbruk i sin alminnelighet
- 246 Forsanking og fordyrking
- 252 Tilberedning av mat
- 253 Slakte- og kjøttindustri

254 Fryse- og kjøleindustri
 256 Kverner, møller og bakerier
 257 Sukkervareindustri
 264 Matens servering og fortæring
 265 Matsserveringsbedrifter
 272 Drikker
 274 Drikkevareindustri
 275 Skjenkesteder
 277 Tobakkindustri
 278 Legemidler
 281 Skinn- og lærtilvirkning
 282 Lærindustri
 283 Tauverk og garn
 284 Knuter og surringer
 285 Flette- og kurarbeid
 286 Fremstilling av produkter av spunnet materiale
 287 Fremstilling av produkter av uspunnet materiale
 288 Tekstilindustri
 289 Papirfremstilling
 291 Drakt
 294 Fremstilling av drakt håndverksmessig
 295 Konfeksjons- og skoindustri
 296 Vedlikehold av klær og sko
 305 Skjønnhetsspesialister
 313 Skogbruk og skogindustri
 314 Skogsprodukter
 321 Arbeid i bein, horn og skjell
 322 Trearbeid
 323 Keramikk- og glassproduksjon
 324 Steinindustri og steinhogging
 326 Metallhåndverk
 327 Jern- og stålindustri
 33 Bygningsindustri og konstruksjon
 333 Muring
 334 Stålkonstruksjoner
 335 Tømring og bygningssnekker
 336 Rørleggerarbeid
 337 Elektriske installasjoner
 338 Bygningshåndverk, øvrige
 339 Byggevarerindustri
 341 Arkitektur
 351 Tomt og hage
 352 Møbler og gulvbekledning
 353 Innredning og interiørdekorasjon
 354 Varme og lys
 355 Bygningsutstyr og bygningsdetaljer
 358 Stell og vedlikehold av andre bygninger
 361 Bebyggelsesmønstre
 365 Offentlige fellesgoder
 388 Såpe og beslektede produkter
 393 Elektromekanisk og elektronisk industri
 395 Optisk industri

396 Skipsverft og båtbyggerier
 397 Jernbanemateriell, fremstilling av
 398 Kjøretøyer, fremstilling av
 399 Flyindustri
 411 Våpen
 412 Redskaper, alminnelige
 436 Betalingsmidler
 446 Salgsarbeid og reklame
 482 Bæring og pakkeredskaper
 493 Befordringsmidler
 501 Båter og fartøyer
 502 Navigasjon
 505 Sjøtransport
 513 Søvn
 527 Fridager og festdager
 531 Kunsthåndverk og formgivning
 534 Musikkinstrumenter
 554 Status, rolle og prestisje
 759 Medisinsk personell
 804 Mål og vekt

Kategorier som bør findeles

226 Fiske (bør findeles ytterligere)
 228 Marine teknologier
 234 Melkestell
 276 Tobakk, narkotika og stimuli
 316 Bergverk og steinbrudd
 328 Metallindustri, de øvrige
 342 Boliger
 343 Uthus
 391 Jernvareindustri
 392 Maskinindustri
 393 Elektromekanisk og elektronisk industri
 437 Ulike typer handel
 443 Detaljhandel. Findeles etter ulike typer detaljhandel.
 444 Detaljister. Findeles med bransjeregister.
 446 Salgsarbeid og reklame
 472 Selvstendige næringsdrivende
 499 Bygging av vei og jernbane
 532 Bildende kunst

Kategorier som ikke bør brukes

112 Rådspurte kilder
 227 Fiskeriutstyr og tilbehør
 273 Alkoholholdige drikker
 292 Spesiell drakt
 364 Offentlig renovasjon
 368 Offentlige spesialtjenester
 413 Spesialredskaper
 447 Reklame
 63 Territoriell organisasjon
 65 Statsforvaltning